TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. évf. 1. szám

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III.ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 1.SZÁM

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS előfizetői létszámának alakulását továbbra is figyelemmel kisérjük, mert ez jó mérték annak a felmérésére,hogy mennyire terjedt el a sportág hazánkban. Jelenleg a mult év végi adatok állnak rendelkezésünkre, ebből szeretnék néhányat közzétenni. Hadd örüljenek olvasóink is együtt a szerkesztőkkel!

Az előfizetett összpéldányok száma 670.Ez a szám hónapok óta alig változik.Bár lassan, de gyarapszik a rendszeres olvasók száma, azonban közel ilyen mértékü lemorzsolódás is tapasztalható, melynek oka zömmel feledékenység, kisebb részben egyéb, pl. lakóhelyváltozás.

Ha a számokat boncoljuk, azt tapasztalhatjuk, hogy Budapest képviselete itt is jelentős. Kereken 270 példányt visz a Posta fővárosi cimekre.

A megyék között Csongrád vezet 58-cal Veszprém /46/ és Komárom /45/ előtt. További sorrend:Szabolcs-Szatmár 30, Heves és Baranya "holtversenyben" 29-29. Utóbbinál érdekesség, hogy összes előfizetője Pécsett található. Ez azt mutatja, hogy a sportélet is a megyeszékhelyre korlátozódik. Hasonló a helyzet Fejér és Somogy megyékben is.

A vásorok versenyében Szeged és Pécs a listavezető,egyaránt 29-29 előfizetővel. Őket követi Tatabánya /27/ Nyiregyháza /23/ Veszprém /17/ Debrecen és Hódmezővásárhely /15/.

Még egy adathalmaz:az egy megyén belüli, előfizetőkkel rendelkező helyiségek száma Komárom megyében a legmagasabb /11/. Négy megyében /Borsod, Heves, Pest, Veszprém/ 8-8,további háromban /Bács,Csongrád, Vas/ pedig 7-7 a "fertőzött" települések száma. Persze ezen utóbbi sorrend - sajnos - nem azt jelenti, hogy ennyi helyen van is tájékozódási sportélet.

Továbbra is kérünk minden kedves olvasónkat, hogy a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS - sport és ujság - terjedése érdekében alkosson bátran véleményt az ujságról. Es ha véleménye elmarasztaló, azt irja meg /nekunk/, na pedig jó, akkor mondja el minden sporttársának és ismerősének...

Nyitrai György

Önértékeléssel a jobb eredményekért

A sportágakban is,mint a társadalom valamennyi területén a naptári év befejezésével összegeznek, rangsorolnak, köznyelven kifejezve leltároznak. Felmérik,hogy az év során, a tervekben rögzitett feladatokat hogyan, milyen mérvben,hatásfokkal és eredménnyel sikerült teljesiteni. Értékelik hol, mely területeken van előrelépés,jelentős fejlődés.Megállapitják melyek azok a problémák, valamint egyéb gátló körülmények, tényezők, amelyek akadályozzák a fejlődést, a jobb eredmények elérését, az eredményesebb, jobb szervezeti-állami és társadalmi munkát.Kézen fekvő,hogy vonatkozik ez a mi sportágunkra is.

Munkánkat a korábbi gyakorlatnak megfelelően az 1971-es évben is a jó szellemü hozzáállás, az ügymenetet és a minden áron való akarás jellemezte. Eredményeink szerények - a nagy egészet tekintve - nem is a legrangosabbak, azonban amit terveztünk, kitüztünk magunk elé - az összkép azt mutatja - becsülettel teljesitettük. Igaz, csak két éve vagyunk önállóak, de a tapasztalatok alapján,az eredmények szerint ugy itélhető meg, hogy az elmult évben is sikerült előrelépnünk, továbbfejlődnünk. Szervezeti vonatkozásban javult a munkánk minősége, uj szövetségek, szakosztályok alakultak. Megteremtettük a térképellátás, -nyilvántartás stabil,gazdaságos, jogilag is elfogadható rendszerét. Érezhetően javult a propaganda munkánk. Megkezdtük a sportág előirásait, szabályait, módszereit tartalmazó szakkönyvek összeállitását. Gondolom,igen lényeges az is, hogy versenyzőink tartják a követelmények szerinti szintet, élversenyzőink pedig ugy a hazai,mint a nemzetközi versenyeken kitünő eredményeket értek el. Szaklapunkról sem feledkezhetünk meg, amely néhány nap mulva ünnepli kétéves fennállását. Az elmult évben már havonta jelent meg. Mind népszerübbé kezd válni. Tartalma, szinvonala, stilusa sokat javult. Az évforduló alkalmából valamenynyien köszöntjük a lap szerkesztőségét,a lap irő gárdáját.További munkájukhoz pedig sok sikert kivánunk azzal, hogy ilyen lapot akarunk, de még több, jobb szaktanácsadással.

Nem képezheti vita tárgyát gondolom, hogy eredményeink mellett munkánkat viták,helyenként és esetenként kudarcok is kisérték. Mindez természetesen az egészséges, jó irányu fejlődés velejárója "aki dolgozik, hibát is követ el" mondja egy jó magyar közmondás. Sportágunk tevékenységére viszont nem ez a jellemző. A hibák fel-

Folytatás a 16. oldalon

SZABÁLYZATMÓDOSÍTÁS

V.Sz. 2.12. /uj szövegként/
Nem minősitő versenyek:
- meghivásos verseny: amelyen csak a rendező szerv által meghivott sportegyesületek /versenyzők/ vehetnek részt;
- versenynaptárban nem szereplő verseny;
- az a verseny, amelyet olyan, 1972. január 1. után nyomtatott szines térképen rendeznek, amelynek kiadója nem az MTFSZ.

V.Sz. 2.53. /az első mondat változik/
Csapatverseny kupaversenyen... /tovább a régi szöveg/
/uj bekezdés/
Csapatverseny csapatbajnokságon: a csapat részlegei csak egyéni versenyzők lehetnek. A részlegek egyéni inditással, azonos pályán versenyeznek, de az egyes részlegek inditása között legalább 10 perces időközt kell hagyni. Egyéni értékelés nincs, a minősités teljesitését az adott kategória mezőnyének egészére együttesen kell megállapitani. A csapateredményt a kiirás szerinti számu legjobb eredményt elért csapattagok időeredményének összegezése adja.
Csapatbajnokság egyéni eredményei alapján egyéni bajnoki eredményt hirdetni tilos.

V.Sz. 3. /a bevezető mondat kiegészül/
A versenyek résztvevői kötelesek a ... rájuk vonatkozó pontjait, az azok változtatását tartalmazó döntvényeket, ... ismerni.

V.Sz. 3.82. /a 3. bekezdés végének kiegészitése/
... a vezértérképen feltüntetett és a versenyzők számára sokszorositott betüjelek azonositását.

V.Sz. 5.2. /uj utolsó bekezdés/
Országos egyéni bajnokságon valamennyi kategória minimális versenyideje a táblázat adataival szemben 3:00.

V.Sz. 6.11. /az első mondat változik/
A tájékozódási feladatot rajzban kell megadni, 1:25 000, 1:20 000 vagy 1:10 000 méretarányu térképen.

V.Sz. 6.16. /a 8. bekezdés mondata folytatódik/
..., ha azokat a versenyző korábban nem kapta meg. Minden esetben a szabványos nyomtatott nagybetüket kell alkalmazni.
/a 9. bekezdés módosul/
Rajta kell lenni a térképen az adott kategória jelének.
/uj 11. bekezdés/
A versenyző térképén csak az adott kategória ellenőrzőpontjai szerepelhetnek.
/uj 12. bekezdés/
Ha a versenyzőtérképet a célban a versenyzőnek le kell adnia, a versenybiróságnak biztositania kell, hogy később a saját térképét kapja vissza.

V.Sz. 6.35. /elmarad/

V.Sz. 6.42. /uj második mondat/
Egyéni rajt esetében az inditási időköz legalább 1 perc, de országos egyéni bajnokságon legalább 3 perc.

V.Sz. 6.44 /uj utolsó bekezdés/
Ha egy vagy több váltócsapat első két tagja már elhasználta az adott szakaszokra előirt versenyidők összegét, kupaverseny esetén a minősités megszerzése érdekében az érintett váltók még várakozó tagjai egyéni vagy tömegrajttal elindithatók a megfelelő váltószakasz pályáján. Azonban ilyenkor az utolsó, még ténylegesen váltóversenyben indult versenyző indulásától számitva 20 perces időközt kell hagyni. Ez bajnoki versenyen nem alkalmazható.

V.Sz. 6.52. /második mondat helyett uj szöveg/
Az ellenőrzőpontok betüjelét /kódját/ a versenyzővel a tájékoztatóban a pontmegnevezésekkel együtt kell közölni, vagy a versenytérképen kell feltüntetni.
/harmadik mondat helyett/
Tilos az ellenőrzőpontok közötti résztávok hosszát a versenyzőkkel előre közölni.
/uj negyedik mondat/
Amennyiben két- vagy többnapos versenyen egy ellenőrzőpontot különböző napokon más-más kategóriákban egynél többször felhasználnak, annak minden alkalommal más-más betüjelet /kódot/ kell adni.

V.Sz. 6.53. /második mondat módosul/
Egy ellenőrzőpont egy kategória pályáján csak egyszer lehet pont.

V.Sz. 6.71. /második mondat elmarad/

V.Sz. 6.75. /uj pont/
A versenybiróság köteles előirni a versenytérkép leadását a célbaérkezéskor az alábbi esetekben:
- ha a rajtolás és a célbaérkezés időben átfedi egymást, és a rajt és cél közelsége miatt a befutott versenyző

A TÉNYEK TÜKRÉBEN

Az 1971. évi Országos Nappali Egyéni Bajnokság 2. napi F 21 kategóriájának 6. pontja körüli vitára hivatalosan pontot tett az Elnökség. Persze, téma lesz még sokáig. Éppen ezért a tényeket összefoglalom mégegyszer, és igyekszem tárgyilagos maradni.

1. A célban álltam, amikor beérkezett egy csatárlánc kézenfogva, és tagjai közül Schönviszky György, Bársony András, Kempelen Miklós és Major Attila szóban bejelentette óvási szándékát.
2. Az egyik óvás 5 aláírással érkezett: Schönviszky, Kempelen, Major, valamint Bozán György és Boros Zoltán neve szerepel rajta. Az utóbbiak jogtalanul irták alá, mert célbaérkezésük után nem jelentették be óvási szándékukat. Óvásuk tárgya:
   a/ térképhibás a pont környéke /jelleghatárok és szekérutak/;
   b/ a pontot hibásan mérték be 3 helyről;
   c/ a pont elhelyezése hibás volt /domborzat és sikrajz egyaránt/.
3. A másik óvást Bársony András nyujtotta be, amely szerint "a térképen a jelleghatártól D-re kb. 20-30 m-re jelölt gödör nevü pont a valóságban a jelleghatártól É-ra kb. 2-3 m-re volt, mig a térképen jelzett helyen megvolt a gödör".
4. Az óvott pontot bemérte dr. Vizkelety László, ellenőrizte Halász Miklós, felvezette Fehér János. Természetesen a "nagy nevek" varázsától el kellett tekinteni, és megnéztem a helyszint. Megállapitottam, hogy
   a/ érdemben csak a Bársony-féle óvással szabad foglalkozni, mert az egyrészt benne van a másikban, másrészt pedig az "ötös" óvás megállapitásai megalapozatlanok;
   b/ a gödör a valóságban a jelleghatáron van, mig a gödör nyomtatott jelének felső végei a térképen a jelleghatártól délre 0,5 mm-re /10 m/, a jel ives alsó része 1,0 mm-re /20 m/ van;
   c/ további gödrök a jelleghatártól D-re 40 m-től voltak fellelhetők.
5. A helyszini eredményhirdetés során bejelentettem, hogy az óvásokat elutasitotta a versenybiróság. Elismertem egyuttal, hogy a pont "nem volt 100 %-os", de az eredményt nem befolyásolhatta jelentősen, és nem volt szabálytalan.
6. Schönviszky György a döntést megfellebbezte, mert "az ellenőrzőpont hibás elhelyezése döntően befolyásolta a bajnoki cim és a további helyezések sorrendjét." Elismeri, hogy a pont elhelyezési hibája belül volt a 25 m-es hibahatáron. Egyuttal ragaszkodik ahhoz a teljesen téves emlékéhez, hogy a pont a jelleghatártól északra feküdt a valóságban. A továbbiakban megállapitja, hogy az élversenyzők itt eltérő mennyiségü ideig kevertek, amely idő a végső sorrendet "már meg is határozta". Hivatkozik a pontőrkartonokra, és a "tudomása szerinti" keverési időket közölve kéri azok megvizsgálását.
7. Az MTFSZ Elnöksége megbizta Maácz Benedeket, Schléderer Alajost és Szarka Ernőt a fellebbezés kivizsgálásával. A bizottság alapos munkát végezve, az óvások és a fellebbezés összes pontjaira tételesen válaszolt. Megállapitotta, hogy
   a/ a pont a valóságban 1 m-re délre volt a jelleghetártól;
   b/ a pontot a jelleghatárra kellet volna szurni;
   c/ a gödör nyomása 10 m-rel a jelleghatártól délre van, és bár a szurást északabbra helyezték el, a gödörjel zavaróan hat, és jobban "áthuzza" a versenyzőket a jelleghatártól délre;
   d/ mérőszalaggal és tájolóval mért legnagyobb hiba: 8 méter.
8. A fenti bizottság előterjesztése alapján az MTFSZ Elnöksége 1971. november 8-án a fellebbezést elutasitotta és a bajnokság kihirdetett eredményén nem változtatott.
9. 1971. december 31-ig az óvó és fellebbező versenyzők közül Boros Zoltán és Kempelen Miklós szakosztálya fizette be az óvási dijat.

És végül egy szubjektiv jótanács gyakorló versenybirósági elnököknek saját káromon, tapasztalati alapon: sulyos sportszerütlenségekért /csatárlánc-befutás, visszabeszélés, a biróság munkájának akadályozása stb./ nyugodtan, első felindulásukban zárják ki a versenyből a vétkes versenyzőket.

Valtinyi László

---

információt adhat a még rajthoz nem állt versenyzőknek;
- váltóversenyen, ha egy korábbi váltószakaszt lefutott versenyző térképe alapján informálhat egy későbbi szakaszon induló versenyzőt;
- két- vagy többnapos versenysorozaton, ha az erre a versenyre készitett szines térképet a versenybiróság többször is felhasznál.

V.Sz. 6.8. /uj pont/
A versenyen kivüli gyalogmenetek /versenyközpont és rajt, illetve cél és versenyközpont/ összesitett távolsága az F 17, F 19, F 21, F 35, F 43, N 19, N 31 korcsoportokban elérheti az 5 km-t. Ebben az esetben a cél és versenyközpont közötti gyalogmenet távolsága maximum 1 km lehet.

V.Sz. 9.13. /uj második mondat/
Kivételt képez a verseny napján és helyszinén beadott, kivizsgált és elfogatott óvás, melynek diját utólag már nem kell befizetni.

V.Sz. 9.3. /az első mondat módosul/
Óvás dija /megóvott témánként/ 100,- Ft, fellebbezés dija /valamennyi témára együttesen/ 300,- Ft.

Verseny helyett szabályzatról

Mivel a főszerkesztő megszokásból idén is engem kért meg, hogy irjak a November 7. versenyről, ugy érzem nekem sem illik a nemzetközi versenyek beszámolóinak már meggyökeresedett stilusától eltérnem.

Ezért az utazással kezdem. Október 29-én 6 órakor gyülekeztünk mi rendezők a Feneketlen tó sarkánál. A friss 4°C-os időben vidáman kerregtünk szellős GAZ gépkocsinkon, melyet ekkor még nem töltött be az a penetráns büz, ami később a kuplung leégését jelezte. Csákváron az egyszemélyes fogadóbizottság, a takaritónő barátságosan invitált a szálláshelyünknek kijelölt kulturpalotába, melyet egy malomból alakitottak át minimális költségráforditással. Szobánk, ez a hivogató puhafapadlós helyiség már előre kényelmes éjszakázást sejtetett. Hamarosan eljutottunk az ötvenes évek stilusában épitett kocsma-étterem-cukrászda kombinátba, ahol kétféle étel és két adag krumpli képezte az összes választékot.

Hamarosan kinn voltunk a terepen, ahol órákig bibelődtünk az ördöglakatokkal, hogy a sikba kiteritett és összecsavart rongyokból három oldalu ládákat varázsoljunk. Aki ezeket a ládákat tervezte, magányos farkasként küzd a kézügyesség elsatnyulása ellen, de ugyanakkor müvészi ambiciói is lehettek, mert bontáskor Kapitány és én ugy birkóztunk a ládákkal, mint egy kétfős Laokoon csoport.

Mivel az IOF legutóbb 40 x 40 cm-ben állapitotta meg a ládaméretet, ajánlom, hogy az uj bóják összehajtogathatatlan kivitelben készüljenek nylon anyagból - ebből a párnafestéket is könnyebb kimosni, csucsairól egy-egy 22 cm hosszu zsinór fémkarikába fusson össze, ide aztán mindenki olyan madzagot köt, amilyen uri gusztusának megfelel, vagy a karikát akasztja fel egy ágra.

Néhány további tapasztalatom ugy érzem bekivánkozik a bő lére eresztett, de sokszor semmitmondó szabályzatunkba.

1.§. KÓD, még ezután a vérzivataros kódelcserélési szezon után is nélkülözhetetlen. Egyrészt, ha a rendezők az előkészités nyugodt óráiban el tudják cserélni a pontokat, hogy ne tennék ezt kódok hiján a versenyzők is a másodpercekért folyó harc tulfütött izgalmában. Másrészt, ha nemzetközi versenyeket akarunk rendezni, illetve versenyzőinket erre előkészitení és a kódjelölés IOF szabály, magától értetődő, hogy alkalmazkodnunk kell.

2.§. KÓDMEGJELÖLÉS legyen világos, feltünő és egyöntetü. Nem megoldás a bélyegző lenyomatának agnoszkálása, vagy a bója sarkába festett betü fölé ragasztott cédula silabizálása. Javaslom a 100 x 120 mm-es fehér lapra nyomott 75 mm magas, 8 mm vonalvastagságu fekete számok használatát. Számot és nem betüt, mert számból több van, mint latin betüből.

3.§. KÓD ELHELYEZÉSE. A magasszintü versenyzés feltétele egyes részfeladatok automatizálása. A kódellenőrzés pillanata a bélyegzés idejére esik, ezért kell a kódszámot közvetlenül a bélyegző mellé /max. 10 centiméter/ helyezni.

4.§. LYUKASZTÓ ELHELYEZÉSE. Ha nem is tudja minden rendezőség biztositani az asztalos pontelhelyezést - amit idén csak a Dobó versenyen láthattunk - elengedhetetlen, hogy a bélyegző a láda közvetlen közelében, attól legfeljebb 1 m-re legyen. Lyukasztóval, ha az levegőben lóg, csak erőmüvészek tudnak elbánni. Két ujjal összenyomva lehetetlen nyomot hagyni a térképtokon, térképen keresztül a kartonon is. A lyukasztót ugy kell felszerelni, hogy tenyérrel rá lehessen nehezedni - vagyis alacsonyan és vizszintesen.

5.§. BÉLYEGZŐ ELHELYEZÉSE. A festékes bélyegző már elavult, de a nálunk még ismeretlen önnedvesitő társa nem. Ezekkel viszont csak kigyóemberek tudnak bélyegezni, ha a pecsét nem ugy van egy 50 cm hosszu spárgára lógatva, hogy éppen az 1 m magasra szerelt párna előtt lebegjen, hogy az előtte álló versenyző a mellére tüzött kartonra is tudjon bélyegezni.

6.§. PONTŐR. A sportszerüségen tul az a tény a futókat tisztára mossa, hogy ládalelopással ma már nem lehet versenyt nyerni. A turisták pedig leginkább a Mariahilferstrassére mennek kirándulni és nem a Vértesbe, ezért kimondottan örültem, mikor a várt pontőrök nem jelentek meg. Így nem kellett attól tartanom, hogy fegyelmezetlenségeikkel a finom pontokat felfedik. Igaz, a versenyzők elestek attól az élménytől, amiben pl. az OB-n részesültem, ahol a pontőr 20-30 m-re a ponttól már repesve üdvözölt. "Már belefogtak az utvonalba? Maga előtt csak három őz volt még. Nem találja a pecsétet? Ott kell annak lenni a hátizsákom körül. Mondja csak maga a dénullhármas?" - 303-as vagyok - mondtam fanyarul és mérhetetlenül fájlaltam, hogy nem olvastam több Winnetou regényt, mert akkor a füstoszlopok alapján jobban tudnék tájékozódni. Itt a rendezők is vidámabbak voltak, mint a Zsiros hegyen, ahol reggel a 30 pontőr közölte, hogy kettejüknek van csak órája, és másik háromnak ceruzája. Hogy a várakozás unalmát enyhitsék, hát beszélgettek egymással. Igaz, a két pont között 400 m volt a távolság, de a bivalyhang áthidalta a messzeséget. Aki nem birta hanggal, az fényjeleket adott. Rövid tusa és néhány égési seb árán aztán a bontás eloltotta az erdőtüzet Remetehegyen. A lelkiismeretesen jegyezgető pontőrök sem kaptak sok megbecsülést. Pontőrkartonjaikat azon melegében eldobtam. Pontokra lebontott részidő-táblázatot talán az 1967-es Vasas Kupán láttam utoljára. Ugyan miért is törnénk meg ezt a szép sorozatot?

Nehéz felelősséggel eldönteni, hogy mikor kell pontőr és mikor feleslegés. Bajnokságon, nagy nemzetközi versenyen legyen, de olyan, aki tudja hogyan kell viselkednie, aki nem szalonnát sütni vagy piros gumimatracon napozni jön el.

7.§. ÉSZAK. A November 7. verseny csak megerősitette a Váltóbajnokság tapasztalatát. A ferde északot ki kell küszöbölni, még ha ez papir többletköltségekkel jár is. Ha pedig elkerülhetetlen, a szöveges részeket KNY-i irányba kell elhelyezni.

8.§. NÉV. Sok versenyző tette fel a kinos kérdést a helybélieknek és a rendezőknek: "Melyik is a Kotló-hegy?" A válasz zavart makogás volt. Tavasszal még forrón üdvözölték a notórius eltévedők a Pilis 2/1 térképet, mert sarkában ott lapult a Lajosforrás név. Jó volt ez azért is, mert ha megkérdezték, hol töltöttem az ünnepeket, tudtam válaszolni, hogy a Lajosforráson volt váltóversenyünk. A ikk 5-ön már elbizonytalankodom: Sugaró vagy Sugarónál futottam-e. És vajon nem néz-e hülyének az erdőkerülő, ha eltévedek és megkérdezem: hogy jutok a Sugaróba?

9.§. MÉRET. Ma már egyre több a szenvedélyes térképgyűjtő, de ők is megbocsátják, ha csak a pályát tartalmazó mintegy 200 x 270 mm méretü térképdarabot kapnak meg a versenyen, mert egy gyüretlen egész térképet 3,- Ft-ért a helyszinen is vásárolhatnak. A fenti méret az A/5-ös térképtokba kényelmesen belefér és a modern tájékozódás szempontjából elengedhetetlen hüvelykujjal való utvonalkövetés megoldható.
A váltóbajnokságon is az örült csak a lepedőnyi térképnek, akire rásötétedett az erdőben, mert fáklyát lehetett csavarni belőle.

10.§. FÓLIA. A tavalyi Felszabadulásira dagadó kebellel vittem a frissen fóliázott térképeket, melyek egy uj korszak kezdetét sejtették. Ma már be kell látnunk, hogy nem váltotta be a hozzá füzött reményeket. A kereskedelemben kapható 0,04 mm-es polietilén fóliának nincs semmi tartása, könnyen kiszakad, beázik, benne a térkép önálló mozgásba kezd. A kartont belül kellene elhelyezni, de ennek kitöltése jóval a verseny előtt adminisztrative lehetetlen. A hagyományos saját térképtokos rendszer mellett a nyiregyháziak ajánlata jelenthet megoldást, akik PVC fóliát hengerelnek az 1972-es Hungária Kupa térképeire, ha kapnak szines térképet a Pálma Kupára...

11.§. BÉLYEGZŐKARTON. A ferde északhoz, a hatalmas térképhez a November 7. versenyen még az is hozzájött, hogy a térképre kellett bélyegezni. Nem véletlenül ezt sehol sem csinálják, nálunk sem vált be. Az adminisztráció lényegesen egyszerübb, ha a kartont maga a versenyző tölti ki, előre ráirhatja a pontmegnevezést és odá ragasztha tja, ahol a leggyorsabban tud bélyegezni. A karton beszerzésével nincs gond egy szál sem, mert a szövetség révén 6 féle szinben áll a közönség rendelkezésére. Beosztását tekintve Kina IOF tagságára is felkészült, a kockák felülről lefelé, majd lóugrásban számozódnak. Ára mindössze 50 fillér.

12. §. SZIN. Ugy érzem a sárga szin kiküszöbölésére a barna raszter nem vált be. A dán térképeken ugyan általános a hangafüvel boritott területek barna raszteres jelzése a telesárgára nyomott müvelt területek mellett. Ez a tény sem segit a meredek hegyoldalakba nyomott kis rét, pláne ligetes felismerhetetlenségén. Ha a barna folt nem is kerül sürü szintvonalrajzra, sötét árnyalatot, nehéz olvashatóságot kölcsönöz a térképnek. A négyszinü nyomat lehetősége mellett azért kellett kipróbálni ezt a szinösszeállitást /fekete,barna,kék,zöld/,mert igy lehetővé vált a futhatóság zöld rasztere vonalas zöld fenyő és tarvágás jelek nyomása is, szemben az eddigi /fekete,barna,kék,sárga/ módszerrel, ahol a futhatóság zöld árnyalatai kék és sárga rasztere egymásra nyomásából álltak elő. A növényzeti jeleket pedig az amugy is tulzsufolt fekete sikrajzba kellett belerőszakolni. Az egész ügy szerencsére álprobléma, egy gumicsont, melyen évek óta rágódunk. A versenyzőnek teljesen mindegy, hogy egy terület azért kopár-e, mert oda fát sohasem ültettek, vagy mert tarra vágták. A láthatóság sárga, vagy a futhatóság zöld rasztere mellett az "L" jel semmit sem mond. A kérdés gyökere az idősebb turistákban még elevenen élő 1930-as jelkulcshoz nyulik vissza, mikor is külön jele volt a szálerdőnek /kis karikák/ a tarvágásnak, a leégett és a széttördelt erdőnek is. Ez a szemlélet természetvédelmi szempontból érdekes, de tájékozódási vonatkozásban értelmetlen.Ugyanez a helyzet a fenyvesek jelölésével. Kevesen indulnak versenyen olyanok, akik csak az alapján tudják megállapitani, merre járnak, hogy fenyves vagy lombos-e az erdő. Na, és mi van a borókával? Aztán kockázatos is kielégiteni a fenyvespártiak igényeit, mert jönnek az éjjeli versenyzők és követelik a fehértörzsü nyirfák, az érzékenybőrüek a csalán, a széplelkűek pedig a tavirózsák jelölését. Biztos, hogy igy a térkép szegényebb lesz. De szin és formagazdagság mellett a térkép olvashatósága is szempont!

A mai sokszor semmitmondó részletekkel tulzsufolt térképeken, ahol a pontelhelyezés finomsága méterekre megy, teljesen közömbös, hogy egy négyzetkilométeres hegyoldal lucfenyővel vagy cserszömörcével van-e boritva. Magányos fenyőket egyenként pedig eddig ugy sem mért be senki, de ha meg is tenné, arra az 1 mm-es fenyőjel /20 m/ tul durva jel lenne.

Ennyi keserüség után az jelentett csak igazi örömet, hogy a tavalyi verseny egyetlen női aranyérmével szemben az idén már a férfi egyénit is magyar futó nyerte. Vincze István személyében, ha nem is a mezőny legtechnikásabb, de a leglelkesebb és legjobban küzdeni tudó versenyzője állt fel a dobogóra. Mert Sötérrel elfutni manapság nem mindenki tud.

Ez volt tehát az idei November 7. versenyen a plusz 100 %? Ez is, meg az is,hogy száz versenyző kétszer is futhat, mert az ifit és a harmadosztályt ujrarendezzük.

Bozán György
Spartacus TE

Balogh Tamás:

Játék a számokkal

Az év végén időszerü az eltelt esztendő eredményeinek értékelése. Nézzük meg, hogyan alakult az 1971-es év a bajnokságok tükrében. Igaz, hogy bajnoki rendszerünk osztályozott, így nem kapunk pontos képet, de egyik formája ez is lehet az eredmények összehasonlításának.

A közölt táblázatoknál a pontértékelés az 1-től 6-ig elért helyezések arányában: 7-5-4-3-2-1, az ifjusági eredményeket ennek 50 %-ával számitottam, tehát 3,5-2,5-2-1,5-1-0,5.

Összehasonlításként itt találjuk az 1970. évi sorrendet. Eltérés a két év között, hogy 1971-ben junior kategóriában is rendeztek egyéni bajnokságot, valamint az összehasonlitás megkönnyitésére az egyesült BSE és Bp.Pedagógus eredménye összesitve szerepel az 1970-es évnél.

A táblázat számértékei önmagukért beszélnek, ehhez nem kell kommentár. Nem lehet azonban néhány érdekesség mellett szó nélkül elmenni.

	1		2		3		4		5		6	
	Ifjusági	Felnőtt	Ifjusági	Felnőtt	Ifjusági	Felnőtt	Ifjusági	Felnőtt	Ifjusági	Felnőtt	Ifjusági	Felnőtt
BEAC	2	2	2	3	2	-	1	2	-	-	1	1
Spartacus TE	1	2	3	-	-	2	1	-	1	-	-	-
Budapest SE	-	2	-	1	-	2	1	1	-	-	-	-
Orvosegyetemi SC	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	2	3
MAFC	3	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-
Bp.MÁV Ig. SC	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
VM-Egyetértés	1	-	-	-	1	-	1	-	-	2	-	-
Vasas SC	-	-	-	1	2	-	1	-	-	-	-	-
Egri Bervai Vasas	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ajkai Aluminium	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Bakony Vegyész TC	-	-	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-
Egri Spartacus	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-
Almásfüzitői Timföld	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Bp.Postás SE	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
DVTK	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Váci Forte	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Kőbányai Lombik	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Zalka KFSE	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-

Az elmult év legjobbja idén csak második, mert a BEAC kiegyensulyozott, jó szereplésssel megelőzte.

A bajnoki cimek közül is a BEAC szerezte a legtöbbet, négyet, 1970-ben hat bajnokságot nyert Spartacus TE és a MAFC hármat-hármat.

Dobogós helyezések közül BEAC 11, Spartacus 8, BSE 5-öt szerzett. Szembetünő az OSC visszaesése, 7-ről 2-re csökkent dobogóik száma.

Összhelyezések terén domborodik ki legjobban a BEAC fölénye. 1-6-ig elért helyezései száma 161 /tavaly 10/, Spartacus 10 /10/, OSC 8 /121/, BSE 7 /7/, MAFC 6 /3/.

Érdekes a megosztás kor és nemek szerint.

Felnőtt férfi kategóriában Sötér révén 2 bajnokságot nyert a BSE. Bp.MÁV csapatbajnoksága mellett Vajda két helyezése figyelemre méltó. Az elmult évhez képest nagyon visszaesett a Spartacus.

Felnőtt nőknél a BEAC-lányok 5, a BSE versenyzők 4 alkalommal kerültek az első hatba. Ebben a kategóriában 2 bajnokságot nyert a Spartacus.

Ifjusági fiuk közül a 3 MAFC bajnokság a müegyetemiek fölényét mutatja. A többiek közül a BEAC, a VM-Egyetértés, a Váci Forte és a Bakony Vegyész szerepelt jól.

Ifjusági nők versenyét a BEAC és a Spartacus párharc jellemezte. Bajnokságok terén 2:1 a BEAC, helyezéseknél 5:3 a Spartacus javára.

1970-ben 22, 1971-ben 26 egyesület versenyzője vagy csapata végzett az első hatban. Ha figyelembe vesszük, hogy eggyel több számban rendeztek bajnokságot, akkor nincs különösebb változás.

Összegezve megállapithatjuk, hogy jó nevelőmunka eredményeként egyedül a BEAC rendelkezik olyan versenyző gárdával, akik minden kategóriában értek el helyezést.

BEMUTATJUK...

A Bp.MÁV Igazgatóság SC természetjáró szakosztálya 1969-től a tájékozódási sport hazai élvonalához tartozott. Az 1970. januárjában önállóvá vált tájékozódási futó szakosztálya idén kereken 50 fővel kezdte munkáját. Már tavaly ősszel ismételt toborzást tartottak a két vasuti technikumban és a téli alapozási időszakot használták fel a térképolvasási kiképzésre. A február hóban megjelent nyomtatott szakosztálykörlevél szerint 3 fő I.osztályu, 6 fő II.osztályu és 4 fő III-IV.osztályu felnőtt és 2 ezüst-, valamint 9 bronzjelvényes ifjusági rajtolt. Hozzájuk csatlakozott az átigazolások során jelentkező Burány Gyula /Honvédból/, Gombkötő Péter /MAFC-ból/ és Emhő László /Tatabányából/, I-II.osztályu minősitéssel. Az edzések és oktatások, szakosztályszervezés dr.Vizkelety László edző, Laczkó Tamás segédedző és Nyitrai György intéző közremüködésével indultak és folytak teremben és terepen egyaránt az alapozási időszak alatt, hogy azután az év első nagy erőpróbáján, április 4-én a Felszabadulási váltón rajtoljanak a versenyzők. E verseny megnyerésével már tavasszal kimagasló eredmény született és a sportág jogosan figyelt fel a megujhodott Bp.MÁV csapatra, mely a hétről-hétre megrendezett minősitő versenyeken rendszerint a dobogó valamelyik fokán állt. Vajda Géza ebben az évben is tagja a magyar válogatottnak és igy nem véletlen, hogy az Országos Éjszakai Bajnokság mezőnyében az előkelő 2. helyet szerezte meg. A Vasutas Kupa, a Május 1. verseny és a Sopron Kupa 2. helyezései voltak jelentősek,mégis a tavaszi szezon legnagyobb sikere a junius végi Országos Csapatbajnokságon született, amikoris a felnőtt férfi csapat 15 év után ismét Országos Bajnokságot nyert. A csapat tagjai: Vajda, Gombkötő, Burány és Tarjáni voltak, Emhővel tartalékként. Ugyanezen a napon került sor a felnőtt női csapatbajnokságra, ahol Budapest mezőnyében szereplő csapatuk Korenchy-Tóth-Nyitrainé összeállitásban Budapest bajnokságot nyert, és igy jövőre az Országos Csapatbajnokság mezőnyébe jutott. Az ifjuságiak az év számos versenyén indultak, de kezdők lévén, átütő sikert még nem arattak.

Májusban került sor a szakosztály hagyományos Nemzetközi Vasutas Kupa és Csik Judit emlékversenyére, amely változatlanul a sportág egyik legnépesebb versenye, mert idén is 500 fő fölött volt a 13 kategóriában indulók száma. A Romhány térségébe inditott különvonattal megrendezett verseny általában megelégedést váltott ki a többszáz hazai és 100 külföldi versenyző között, igy a román Közlekedési Club, az ITB-Bucărest versenyzői között is, akik azután a nyár folyamán visszavágó versenyen fogadták futóikat. A Predeal fölötti fenyvesekben is jól helytálltak, mert Vajda, Gombkötő, Burány és Emhő előkelő, versenyen kivüli helyezésekkel végzett a kétnapos egyéni és váltóversenyeken.

A rövid nyári pihenőt augusztus közepén már ismét nagyszabásu sorozat követte: a magyar 7 naposon 10 legjobb versenyzőjük állt rajthoz és kiemelkedő eredménnyel Vajda Géza az összetett 4. helyet, Tóth Korinna pedig a 9. helyet szerezte meg.
Az őszi Országos Egyéni Bajnokság során Vajda Géza ugyancsak negyedik lett. A Váltóbajnokság "rövidzárlata" őket sem kerülte el.

A szakosztály társadalmi hátterét a 20 fős "öreglétszám" alkotja, köztük 8 fő versenybiró, 5 edző, régi versenyzők és feleségeik. Aktiváik: az MTFSZ-ben Nyitrai György, a Tájékozódási Futás szakszerkesztője, dr.Vizkelety László és Schluth Péter a BTFSZ elnökségében, Gombkötő Péter a budapesti edzőbizottságban, továbbá Thuróczy, Molnár, Rácz, Papanek, Cocron sporttársak, mint versenybirák.

A szakosztály eredményeivel együtt növekszenek a gondok is. Annak ellenére, hogy az eredményességen alapuló - normák alapján kalkulált - viszonylag magas állami támogatást élvez a szakosztály, ez az összeg távolról sem fedezi a szükségletet. Kötelezettségeik oly nagyok, hogy csak jelentős vasuti céltámogatással lehetne a klub multjához és nevéhez méltó sportmunkát biztositani. Erre van is remény, mert a MÁV Budapesti Igazgatósága kilátásba helyezte versenyre utazásokhoz a szabadjegyet.

A szakosztály vezetői és tagsága mindent megtesz a jövőben is, hogy aktiv versenymunkával, társadalmi összefogással emeljék sportágunkban elfoglalt helyük szintjét.

	1971.			1970.		
	Pont	Dobogós helyezés	Helyezés	Pont	Dobogós helyezés	Helyezés
BEAC	52	11	16	35	8	10
Spartacus TE	35,5	8	10	49	8	10
Budapest SE	33,5	5	7	28,5	1	7
Orvosegyetemi SC	16	2	8	37,5	7	12
MAFC	15	3	6	7,5	1	3
Bp.MÁV Ig.SC	15	2	3	6	1	2
VM-Egyetértés	11	2	5	13	4	4
Vasas SC	10,5	3	4			
Egri Bervai Vasas	9,5	2	2	3,5	1	2
Ajkai Aluminium	8	2	2	3	-	2
Bakony Vegyész TC	8	3	4	6	2	2
Egri Spartacus	7,5	1	3	10	2	3

AZ ÉV PÁLYÁJA

Nagyon örültem, valahányszor egy verseny után a pályakitűzővel, térképhelyesbitőkkel beszélgetve szóba jött az Év Pályája, Év Térképe dij. Mindannyian, de különösen a budapesti egyeduralommal viaskodó vidékiek voltak kiváncsiak, vajon a versenyzők meg vannak-e elégedve, és hogy értékelik azt a sok munkát, amit a versenyrendezésbe beleöltek.

Sajnos minden csoda három napig tart. A tavalyi szavazás élénk visszhangja után kissé meghökkentett, mikor a 38 szavazásra felkért elsőosztályu versenyző közül mindössze négyen küldték be szavazatukat határidőre. Személyes utánjárással még további tizenegy szavazatot sikerült begyüjtenem. Bár az iven felhivtuk a versenyzők figyelmét, hogy a legjobb versenyre 10, a leggyengébbre 0 pontot adjanak, mindössze négyen teljesitették a kérést. A többiek ugy látszik nem jöttek rá, hogy ezáltal saját pontjaik sulyát csökkentik. Gondoljuk csak el azt a határesetet, mikor valaki minden pályára azonos pontszámot ad, ekkor szavazása a végső sorrendet egyáltalán nem fogja befolyásolni. Másrészt viszont senki sem indul minden versenyen, igy ha csak alacsony pontokat ad, tulajdonképpen azt a versenyt segiti előkelő helyre, melyen nem indult, melyet pl. ő rendezett.
Kifogást emeltek az ellen, hogy a szavazatokat a végeredmény bizonyithatósága miatt névvel kértük. E részről felmerült az a javaslat, hogy ne személyek, hanem klubok szavazzanak létszámuktól függő sullyal, más részről azt tanácsolták, hogy hozzáértő versenybirák elméleti alapon állitsák össze az Év Pályája rangsort, az elfogult versenyzők kiküszöbölésével.
Rendkivül nagyra becsülöm azokat az őszinte, de szerintem kissé kényelmes elsőosztályu sportolókat, akik azzal adták vissza a szavazólapot, hogy nem tudják szakszerüen elbirálni melyik pálya jobb, melyik rosszabb, illetve már nem emlékeznek rá.

A sok ellenvélemény nem ingatott meg abban a hitünkben, hogy egy ilyen rangsorra szükség van, valamint hogy a rangsort csak olyan személyek állithatják össze, akik a kérdéses versenyeken részt vettek, megfelelő tapasztalatuk van és rendelkeznek nemzetközi összehasonlitási alappal.

Egy azonban biztos, hogy felülvizsgáljuk ezt a kérdőives szavazási rendszert, és remélehtőleg olvasóink segitségével olyan módszert sikerül találni, mely alapján jövőre is a legérdemesebb kapja meg a Tájékozódási Futás által felajánlott dijat.

Az a tény, hogy a vártnál kevesebb szavazat alapján kellett a rangsort összeállitani, a végső sorrendet a mezőny elején nem befolyásolta, de igy el kellett tekinteni a női pályák külön rangsorolásától, mert ötnél kevesebb szavazattal nincs alapja egy verseny értékelésének.
A férfi és női pályák pontszámai durván mindig egybeestek, kivéve azokat az eseteket, mikor az egyik pálya hibás volt. Az Országos Egyéni Bajnokság második napján a női pálya 6-8-as osztályzatait a férfi pálya nulláival kellett átlagolni. Ez utóbbiak lévén többen, a végeredmény egy dicstelen 31. hely lett.

A szavazás a BEAC által rendezett Eötvös verseny elsöprő sikerét hozta, mely sikert még jobban meg fog erősiteni a jövő havi számban ismertetendő Év Térképe rangsor.
Figyelemre méltó a tavalyi listavezető November 7. harmadik negyedik helye, valamint az 1967-es Szelce-pusztai verseny szinvonalát idéző Mazura emlékverseny jó pályája.

	Verseny	Pont-átlag	Szavazatok száma
1.	Eötvös ev. 1. nap	9,00	/13/
2.	Eötvös ev. 2. nap	8,69	/13/
3.	Nov.7. ev. egyéni	8,33	/9/
4.	Nov.7. ev. váltó	7,56	/9/
5.	Mazura ev.	7,16	/12/
6.	Hungária Kupa váltó	6,78	/14/
7.	Bakony Kupa	6,73	/11/
8.	Alföld Kupa	6,73	/11/
9.	Budapest Kupa 1.nap	6,67	/15/
10.	Pálma Kupa	6,62	/13/
11.	Felszabadulási váltó	6,62	/13/
12.	Hungária Kupa egyéni	6,47	/15/
13.	Orsz. Váltóbajnokság	6,38	/13/
14.	Semmelweis ev. váltó	6,37	/8/
15.	Orsz.Egyéni Bajn.1.nap	6,34	/15/
16.	Kohász Kupa váltó	6,27	/11/
18.	Herman Ottó ev.	6,00	/5/
19.	Budapest Kupa 3.nap	5,94	/15/
20.	Kilián György ev.	5,75	/12/
21.	Május 1. ev.	5,31	/13/
22.	Dobó István ev.	5,30	/10/
23.	Vasutas Kupa	4,94	/15/
24.	Orsz.Éjszakai Bajn.	4,75	/8/
25.	Budapest Kupa 2.nap	4,66	/15/
26.	Főiskolás Bajn.váltó	4,00	/7/
27.	Orsz.Csapatbajnokság	3,78	/14/
28.	Főiskolás Bajn.egyéni	3,43	/7/
29.	Jurisich Miklós ev.	3,00	/6/
	Bp.Egyéni Bajn.1.nap	3,00	/8/
31.	Orsz.Egyéni Bajn.2.nap	3,00	/13/
32.	Sopron Kupa	2,57	/7/

Akarva, akaratlanul a pályák négy elkülönülő csoportban helyezkednek el. Az első négyet nyugodtan nevezhetjük kiemelkedő pályának. Csak ezek a pályák kaptak 10 pontot. A következő 16 pálya a jó pályák csoportját alkotják. Rendkivül szoros a mezőny, századpontokon mulik egy helyezés. Bármelyik pálya közülük lehetett volna kiváló, csak egy kicsike "ha" ne lett volna ott, ami nem is mindig a kitüzéssel függ össze.
Ha a Bakony Kupa nem olyan hosszu, ha a Felszabadulási nem olyan szintes, ha az OB-n nem esik a hó, ha a Kiliánon az erdő nem ennyire csupasz stb.

A harmadik csoportban lévők a gyenge pályák. Ezeken a versenyeken a pályakitüzők nem használták ki a terepi adottságokat, vagy a térkép tul elnagyolt, némely pont esetleg vitatható, hiányzott az elgondolás a pályából.
Végül a hibás pályák csoportja következik, ezek a pályák kaptak csak 0 pontot. Minden kommentár nélkül csak annyit jegyzek meg,

négy bajnoki forduló fért be ebbe a csoportba...

Az Eötvös verseny kettős sikerével az a pályakitüzői elgondolás diadalmaskodott, mely a versenyző erdőbe való bekényszeritését tüzte ki célul. A finom, sokszor dugott pontokkal lezárt rövid átmenetek iránymenetre és állandó térképolvasásra kényszeritettek a tagolt vértesi terepen. Ez az állandó koncentrációt igénylő finom tájékozódás ugy látszik ismeretlen a mezőny előtt, legalábbis a meghökkentően nagy győztesidők ezt mutatják. A pályakitüző is sejthette, hogy a sok rövid átmenet után be kell dobni egy utvonalválasztási feladatot jelentő hosszu átmenetet is.

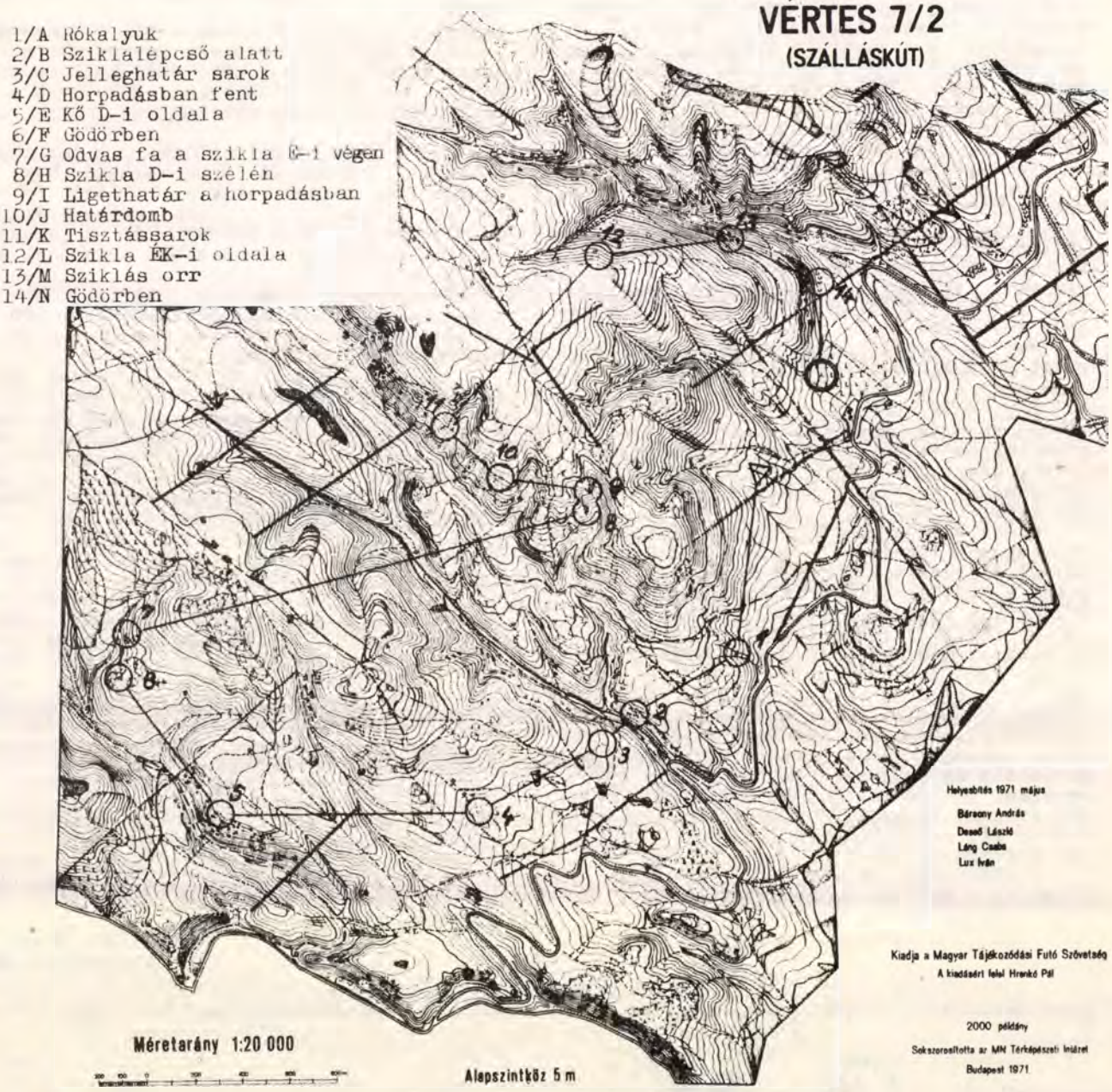

Ez a ferfi pálya 7-8-as átmenetével első nap ragyogóan sikerült, másnap már halványabban ez az egyetlen különbség magyarázza a két napi pálya közti háromtized pontnyi különbséget. A jó pályák Deseő László és Lux Iván munkáját dicsérik.

Ugyanezeket a pályakitüzői elveket lehet felismerni Schönviszky György váltó-pályáin /November 7./. Rövid átmenetei a lapos, bozótos terepen jóformán csak a sikrajzra szoritkoztak, viszont bátrabban nyult a hosszu átmenetekhez a tagolt tereprészen. A pontozásban keményen fogott a versenyzők ceruzája a kódelirás miatt.

A November 7. egyéni pályája utvonalválasztásra és domborzatlátásra alapozó hosszu átmenetekből épült fel. Igy a nagycsákányinál lényegesen tagoltabb csákvári terep összes lehetősége, ha szántszándékkal is, de nem lett kihasználva. A szintes pálya tulzottan igénybe vette a szezonvégi mezőny erejét.

Bozán György

Vélemény egy vitaestről

Tekintve, hogy kedvenc lapunk októberi számát ugyanazon nap délelőttjén kaptam kézhez, amely napon 18 órára egy értesités érdekes vitaestre invitálja az edzőket, az I.osztályu és válogatott kerettagokat, nem sok időm volt gondolkodni a Budapestre utazást illetően. Félreértés ne essék, annál sokkal jobban szeretem e sportágat, hogy ennyi áldozatot ne hoznék érte. Mégis gondolkodtam, mert nem voltam benne biztos, hogy e meghivás nekem is szól-e?

Nem vagyok ugyanis válogatott sportoló, szerényebb képességeim miatt csupán a II. osztályig jutottam. Az sem valószinü, hogy valaha is jobb eredményt fogok elérni, hisz koromnál fogva akár szeniorok közt is indulhatnék. /Mentségemre szolgáljon, hogy 28 éves koromban kezdtem versenyezni./ Nem vagyok edző sem.

Egyike vagyok csupán azoknak, akik szeretik a tájékozódási futást és hajlandók is érte némi áldozatra.

Ugy érzem azonban, az eddigieknél jóval többet tudnánk tenni, ha megfelelő szakirodalom állna rendelkezésünkre. Természetes tehát, hogy minden lehetőséget igyekszünk kihasználni ugyancsak hiányos ismereteink bővitésére.

Mivel évek óta hiába várjuk az igért szakanyag kiadását, ugy gondoltam, a "Vitaesten" sok hasznos ismeret birtokába fogok jutni a fizikai felkészitést illetően. Az értekezlet megvitatandó témáinak felsorolása is ezt igérte. Magamhoz vettem tehát egy füzetet és még utközben megfogadtam, hogy minden apró momentumot le fogok jegyezni. Egy kissé elkeseritett, hogy csak némi "keveréssel" jutottam el a helyszinre. /Az értesités pontos cimet nem közölt, s igy kerülőt tettem a Körut-Egyetem tér utvonalon. Mostanáig ugyanis nem jártam az ELTE Testnevelési Tanszékén. Lehet, hogy csak egyedül voltam? Elnézést!/ No, de sebaj! Nem késtem el, mindent hallani fogok. Ez a tudat megvigasztalt.

A vitaindító bevezető érdekes volt.

Az edzés - adag és hatásmódja?

Állóképesség: fajtái?
melyik fajtája mivel erősithető?

Egyéni felkészités? Kinek - mikor - mennyit?

Mind megannyi érdekes, fontos sőt számomra kissé izgalmas kérdésről kellett volna beszélni, sőt vitatkozni. E helyett a hozzászólások során egészen más irányt vett a vitaest.

Enyhén szólva csipkelődéssé a versenynaptárt illetően. Bár elképzelhető, hogy igazuk van azoknak, akik a problémát felvetették, - ezzel nem kivánok vitába szállni, ők bizonyára jobban tudják - de én jobban örültem volna, ha szorosabban a témánál marad a beszélgetés. Ha csak az értesitésben felsorolt témákra szoritkozunk is, minden bizonnyal napokig lehetne vitatkozni pro és kontra. Az elhangzottakkal csupán egy kérdésben szállok vitába.

Az kétségtelen, hogy tájékozódási sportunk nemzetközi szinvonalát mindenkor válogatott sportolóink szereplése alapján itélik meg. Elsősorban az ő felkészitésük kell, hogy megszabja teendőinket. Nem szabad azonban elhanyagolni a tömegekkel - vagy ahogyan az értekezleten elhangzott a "maszszával" - való foglalkozást sem. Lehet ugyanis, hogy pár év mulva épp közülük kerülnek ki azok, akik sportágunkat nemzetközi versenyeken képviselik.

Nálunk például mindössze két év óta folyik rendszeres versenyzés. Nyugodt lelkiismerettel állitom azonban,hogy máris tudnék 3-4 olyan fiatalt mutatni, akik megfelelő felkészitéssel a legjobbaknak is méltó ellenfele lehetne. Rajtunk mulik, hogy ezek a tehetségek ne csupán igéretek maradjanak, és fejlődésük töretlen legyen. E munkánkhoz kérünk sürgős segitséget!

Szeretném megjegyezni továbbá, hogy szükség van szenvedélyes vitákra, de a vitáknál legyünk tapintatosak és mértéktartóak, ezzel sokkal többet használunk.

Végezetül annyit: aki a fizikai felkészités problémáira várt választ nem sokkal lett okosabb! Én mindenesetre csalódottan távoztam.

Páhy Tibor
Székesfehérvár

A Tájékozódási Futás szerkesztői ezúton mondanak köszönetet kedves olvasóiknak a beküldött ujévi jókivánságokért.

SZÉLRÓZSA

MOTALA

... környékén rendezték meg Svédország ez évi egyéni bajnokságát, szeptember 7-én, tehát egyfordulós verseny formájában. A férfiak között némi meglepetésre a 24 éves Olle Morelius szerezte meg a győzelmet, aki az 1968. évi világbajnokságon 11. lett, de az utóbbi két évben gyengébbek voltak az eredményei, mert a mult nyáron tokszalag operáción esett át. Most a cél előtt két ponttal érte utol az esélyes Bernt Frilént, aki 3 perccel indult előtte. A dobogó alacsonyabb fokaiért nagy versengés folyt, Frilént a Moreliussal folytatott párosverseny segitette ehhez. Több ismertebb versenyző szerepelt várakozáson alul, igy Stefan Green 12., Kalle Johansson 16., Göran Öhlund 28., az idei O-Ringen győztese: Hans Aurell 36., Sture Björk a 46. helyen végzett.

Nem igy a nőknél, ahol a 32 éves Ulla Lindkvist 10. /!/ egyéni bajnokságát szerezte meg a világbajnok váltó másik két tagja előtt! A jubileumi bajnokság sem csekélység, de a "körités" is remek: 2 skandináv, 2 Európa és 3 világbajnokság aranyérme van tarsolyában... Ezek után különös, hogy nem sikerült a duplázása. Ugyanis az egyéni után 2 nappal lebonyolitott éjszakai bajnokságon - Svédországban ezt nők számára is megrendezik - csak 6. tudott lenni.

Hasonlóan a férfiaknál is más lett az éjszakai első. Mégpedig az addig teljesen ismeretlen, 22 éves Kjell Wallering, akit rutintalansága miatt klubja előbb nem is akart inditani. /Egyébként 400 m-en 51,6 másodpercet tud./ A kiegyensulyozott erőviszonyokra jellemző, hogy a 15. helyezett is csupán 6 percet kapott a bajnoktól. Rolf Jakobsson, az idei November 7. ev. 3. helyezettje itt a 14. tudott lenni.

Eredmények:

Nappali bajnokság, nők:

1. Ulla Lindkvist	1:02:26
2. Birgitta Larson	1:09:39
3. Eivor Steen-Olsson	1:12:13

Férfiak: /12,5 km/

1. Olle Morelius	1:41:20
2. Bernt Frilén	1:44:20
3. Henrik Lövhammer	1:44:29

Éjszakai bajnokság, nők:

1. Birgitta Johansson	1:18:49
2. Gunborg Ahling	1:23:16
3. Margareta Eriksson	1:25:03
6. Ulla Lindkvist	1:27:43

Férfiak: /11,8 km/

1. Kjell Wallering	1:43:05
2. Håkan Rystedt	1:43:42
3. Lars Andersson	1:44:46

Csongrádi Jenő

Egész sportágunkat érte elismerés és megtiszteltetés a Magyar Sajtó Napján, amikor az MTS Agitációs-Propaganda Bizottsága és a Sportpropaganda Vállalat szakszerkesztőnket, Nyitrai Györgyöt jutalomban részesitette.

★★★

Fábián Éva, az Ajkai Aluminium szakosztályvezetője és Hornák Zoltán, a Veszprém megyei szövetség titkára az elmult év végén házasságot kötött.

A kedves "sportpárnak" ezuton gratulálunk és sok boldogságot kivánunk.

★★★

Tájékozódási futó szakosztály alakult a szekszárdi Honvéd SE-ben. A 14 fős versenyző csoport vezetője és edzője Máté Kálmán hadnagy. A téli időszakban elméleti és futóedzéseket terveznek, mig nyáron a megyei versenyek mellett távolabbi honvéd alakulatokkal kivánnak sportkapcsolatot kiépiteni. Utánpótlás céljából pedig a helyi iskolákra épitenek.

★★★

Csillikné Mohácsi Mártát és Boros Zoltánt meghivták az MTS Heves megyei Tanácsába. Boros Zoltán lett 1971-ben a megye legeredményesebb férfi sportolója.

★★★

Szolnok megye egyik bajnokságát Törökmezőn tervezzük megrendezni. Megdöbbenve értesültünk arról, hogy a Börzsöny 3. térkép - amelyből 1970-ben 4000 példány készült - már teljesen elfogyott! Nem hiszszük, hogy már mindet elhasználták volna, bizonyára valamely szervezetnél még párszáz db. található "tartalék"-ban.

Kérjük, ajánlják fel ezt a közeli hegyeket és jó terepeket nélkülöző Szolnok megyei szövetségnek!

★★★

Az alapozó időszakban, a korai sötétedés idején sok versenyző kényszerül országutakon, vagy rosszul megvilágitott, járdátlan utcákon végezni futóedzését, ahol fokozottan ki van téve a közuti baleset veszélyének. Ez a veszély csökkenthető oly módon, hogy mindig a járműforgalommal szemben, az uttest baloldalán, sőt, ha lehet, az utpadkán futnak.

A gépkocsivezetők könnyebben észreveszik azt, aki világos szinü anorákot, vagy melegitőt visel.

Nagyon célszerü egy olyan kis fehérfényü lámpa, amely a jobb karon viselhető. Egy 1,5 V-os izzóból, egy rudelemből és kevés szigetelt huzalból könnyen összeállitható és karszalaggal kényelmesen felerősithető a felsőkarra. Hasonló céllal használható az egyszerü alufóliából készült karszalag is.

Lényeges az, hogy a járművezetők kellő időben észrevegyék a sötétben futókat és kikerülhessék őket. De azért ezt ne vegyük biztosra és szükség esetén juttassuk érvényre a "gyengébb enged" elvet!

Ijjász István

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség -ből jelentjük

Budapest V. Rosenberg hp. u. 1.

Térképkiadásunk ügyrendje

A tájékozódási futó térképek kiadási rendje a sport minél nagyobb mértékü elterjedését, az élsport által megkivánt minőségi követelmények megvalósulásának lehetőségét és az iskolai honvédelmi nevelés segitését kivánja szolgálni.

Ezen szempontok kiteljesedése érdekében az MTFSZ elnöksége a Kormánynak a honvédelmi neveléssel kapcsolatos határozata alapján a Honvédelmi Minisztérium illetékes szervével egyetértésben az alábbi határozatokat hozta:

1. Mindenféle tájékozódási futó térkép kiadási joga az MTFSZ-t illeti meg.
2. Ezek sokszorositása kizárólag a HM. Térképészeti Intézetében történik. Az MTFSZ a térképek kiadását tervszerüen végzi. A soronkövetkező területet egy évvel korábban meghatározza a HM. által történő jóváhagyás céljából.
3. Kiadási alapelv, hogy az országos bajnokságok és az IOF naptárban szereplő versenyek lehetőleg uj térképeket kapjanak. Amennyiben további javitásra munkaerő és anyagiak állnak rendelkezésre, ugy azon megyék igényeit kell kielégiteni, amelyek szines térképpel még nem rendelkeznek.
4. A területek meghatározásánál, pontos körülhatárolásánál a versenyt rendező szervek véleményét ki kell kérni, majd a döntésről irásbeli értesitést kell részükre küldeni.
5. A helyesbitéshez szükséges alaptérképet legkésőbb fél évvel a verseny időpontja előtt a rendezők rendelkezésére kell bocsátani. A helyesbitők részére az MTFSZ megbizólevelet ad, és egyuttal levélben közli a kiadással kapcsolatos időpontokat is. A helyesbitők hibájából bekövetkező időpontmódosulásokért minden erkölcsi és anyagi felelősség a helyesbitőket terheli.
6. A kiadott térképeket a rendező szervek a gazdasági bizottság által meghatározott egységáron vásárolhatják meg.
7. Mindenféle térképpel kapcsolatos technikai előirást végső fokon a térképbizottság, illetve a felelős kiadó határoz meg. A térképek felelős kiadója az MTFSZ. A térképek kiadásának szakfelelőse: Hrenkó Pál.
8. Az alaptérképeken a rendező szervek a javitást saját költségükön végzik, és a javitott alaplapot rajzolásra átadják az MTFSZ térképbizottságának, aki a további munkáról gondoskodik.
9. A rendező szervek által végzett javitásokért, helyesbitésekért az MTFSZ térképbizottsága, gazdasági bizottsága javaslatot tehet visszatéritési összegre. A visszatérités összegének arányban kell állnia a térkép felhasználási gyakoriságával, a javitás minőségével, a terület nagyságával. Ezen összegek meghatározása és kifizetése a tárgy év végén történik.
10. A kiadott térképeket a gazdasági bizottság ügyrendje és a vonatkozó pénzügyi előirások alapján az MTFSZ hozza forgalomba.
11. A kiadott térképekre történő mindennemü felülnyomás vagy hirdetés nyomása, továbbá egy térkép ujranyomása csak az MTFSZ engedélye alapján történhet.
12. Az MTFSZ hatáskörébe tartozó vitás kérdésekben a döntés joga az elnököt, a főtitkárt és a térképek kiadásának szakfelelősét illeti meg.

A Komárom megyei szakszövetség elnökségének személyi összetétele az alábbira módosult:

Elnök: Simon Lajos
Elnökhelyettes: Major Árpád
Titkár: Arató Ferenc
Elnökségi tagok:
Bozsó Istvánné /Esztergom/
Hortobágyi Istvánné /Tata/
Molnár Mihály /Almásfüzitő/
Péterffy Gyula /Oroszlány/
Pólya Dezső /Tatabánya/
Szeidl Imre /Tatabánya/

A Veszprém megyei szakszövetség javaslatára, a Veszprém városi TS elnökségének jóváhagyásával önálló városi szakszövetség alakult. Elnöke: Felber Gyula, tagjai: Csőkör Irén és Decsi Imre.

Szőnyi László, az MTFSZ térképbizottságának vezetője tisztségét Hrenkó Pálnak adta át. Az elnökség Szőnyi sporttársat végzett munkája elismeréséül jutalomban részesitette.

A szövetségben végzett munkájuk elismeréseként

Bátky Lajos
Szász Károly és
Valtinyi László

sporttársak is jutalomban részesültek.

Az MTS Országos Tanácsa jóváhagyta szövetségünk két uj elnökségi tagjának kijelölését. Dócs Béla alezredesnek, az MHSZ Országos Központja munkatársának és Réti Attilának, a KISZ Központi Bizottság Honvedelmi és Sportosztálya osztályvezetőhelyettesének munkájához sok sikert kivánunk.

Térképkiadásunk rendje

Mind a versenyzők érdeke, mind az IOF szabályok megkivánják a versenytérképek tartalmi és ábrázolási profiljának bizonyos mertékü egységesitését.

Az ábrázolásban az IOF jelkulcsa jelent egyfajta egységesitést. A Térképbizottság gondozásában most készülő magyar jelkulcs az IOF által is biztositott keretek közt némileg eltérő nemzeti ábrázolási elemekkel bővül, de kétségtelenül egyértelmübb ábrázolást fog nyujtani az elmult évek rendezetlen gyakorlatánál.

A jelek egységes értelmezésének, illetve helyes alkalmazásának szöveges magyarázata nagyon fontos tartozéka a jelkulcsnak, az egyöntetü ábrázolást általa tudjuk igazán elősegiteni. Remélhetőleg ennek a kidolgozására is mielőbb sor kerül.

A jelkulcsi kötöttségek mellett természetesen egyéb rendszabályokra is szükség van. A térkép nagysága, névrajza, színárnyalatai stb. további egységesitést kivánnak, amit egy általános versenytérkép ábrázolási utmutatóban kell meghatároznia a Térképbizottságnak.

A térkép alapozó munkáinak rendszerezését sem mellőzhetjük.

A versenytérkép tartalmának tulnyomó részét, gerincét az alaptérkép adja. Némi kiegészités és javitás vagyis helyesbités mégis elengedhetetlen rajta.

Eddig sem nélkülözte a helyesbités a rendszabályokat, nyilvánvalóan ezután sem. Remélhetőleg mielőbb napvilágot lát tehát egy rövid helyesbitési utmutató /bizonyos értelemben utasitás/, amely mind az IOF, mind a hazai versenyekre készülő térképek helyesbitési irányelveit és követelményeit tartalmazni fogja. Ennek a helyesbitési utmutatónak az összeállitása is a Térképbizottságra vár.

Nem befejezett még a térképrajz és a sokszorositás kérdése.

A sokszorositás, a rajzolás és a helyesbités letisztázása szorosan összefüggő munkafolyamatok. A nyomda és a sokszorositás technológiája megkötik a rajzolás módját, ez utóbbi pedig attól függően, hogy amatőrrajz, vagy kartográfiai rajz formájában készül, - bizonyos követelményeket támaszt a helyesbitőkkel szemben.

Az amatőrrajz jelkulcsszerüsége és névrajza mindeddig nem érte el a megkivánható minőségi szintet. A mágneses észak helyzete majd minden térképen szakszerütlenségre vallott. A névrajzot minden esetben pótolni kellett. Az ellenőrzés némely lapon alapvető hiányosságokat sem tárt fel.

Nem volt mentes hibáktól a kartográfiai rajz sem, de az egyöntetü és jelkulcsszerü szép kivitelezés tekintetében nem is hasonlitható össze az amatőrrajzzal.

Az elnökség határozatai azt célozzák, hogy a sokszorositás csakis az MN Térképészeti Intézetben legyen lehetséges.

Amatőrrajz esetén ez elsősorban nyomdatechnikai követelményeket támaszt a rajz jó fedettsége, megfelelő méretezése és vonalvastagsága a névrajz szakszerü ragasztása, továbbá a szinek szerinti bontás vonatkozásában. /A megállapitott határidőre a teljes és ellenőrzés után kijavitott rajzot tehát a szinkitöltéseket és a névrajzmontázst is le kell adni./

Kartográfiai rajz esetén csak a helyesbités tisztázata kerül leadásra teljesen befejezett, tisztázott és ellenőrzött formában. Abból kell kiindulni, hogy a térkép a későbbiek során mechanikus másolással készül, érdemben azon már senki sem változtat.

Szólnom kell végül az elnökségi határozatokban elrendelt kötelezettségek betartásáról, illetve az önkényeskedés és a térképfegyelem megsértésének veszélyeiről.

Az alaptérkép igénylése és a vele járó kötelezettségek betartása már kitaposott uton jár. Az utszegény vidékeken persze még a vadcsapásokon is van forgalom.

A korábbi években olykor létkérdés volt a térképhiány megoldása. A szükség törvényt bont megoldás akkor sem volt megengedett,de különösen nem megengedett ez ma, amikor nagyszámu szines térkép áll rendelkezésünkre - ha nem is a közeli területekről. Némely térkép elavul, mielőtt elfogyna és pályakitüző verseny utján kerül megsemmisitésre. Pedig az uj kiadás tartalmát és kivitelezését tekintve nem is mindig indokolja teljes mértékben a régi elvetését.

Ebben a helyzetben indokolatlan a meg nem engedett ut járása. Különösen nem engedhető meg ugy, ahogy például a közelmultban az MTS Heves megyei tanácsa nevével visszaélve és az MTFSZ elnökségi határozatát megszegve került kiadásra uj versenytérkép.

Az elnökségi határozat szerint 1971. január 1-től térképjavitást és kinyomást csakis a Térképbizottság végeztethet. A határozat megsértése beláthatatlan következményekkel járhat. Csorbát ejt mind az elkövetők, mind az egész sportág becsületén.

A szakszerüséget sem könnyü biztositani a fekete térképeken - hogy csak a Semmelweis Kupa 1971-es térképének hibás méretarányára utaljak.

Gazdaságossági szempontjából sem olcso a fekete térkép - amit a Heves megyei szövetség borsos számlája is tanusit. Legnagyobb ár persze az az erkölcsi csorba, amit ez az eléggé el nem itélhető visszaélés vont maga után.

A térképtelen vidék fotóvázlatai vagy térképfotói azonban meggondolásra késztetnek bennünket abban az értelemben, hogy a "kisemberek" térképellátásának megoldása egyre inkább égető feladat.

Ha azt akarjuk, hogy sportunk tömegsport legyen és százezrekig jusson el, akkor a lepedőnagyságu reprezentetiv szines térképek széleit meg kell nyirbálnunk a létükért küzdő vidékiek érdekében.

Napjaink sokszorositási technikája persze nem indokol olyan rendkivül gyenge értékü vázlatokat, mint amilyen például a Szelidi-tó negativ fotóvázlata, vagy a csáki fotóelmosodás.

A születendő uj Térképbizottság gondjait, terveit csak körvonalakban vázolhattam. Munkájának eredményességét természetesen mint eddig, ugy ezután is, a sportág lelkes rajongói, a jövőért áldozatot is vállaló munkatársak garantálhatják.

Hrenkó Pál

Tülevél

Tisztelt Szerkesztőség !

A versenynaptár tanulmányozása közben jöttem rá, hogy sok emlékverseny névadóját nem ismerem, miért róla nevezték el a versenyt? Milyen köze volt a tájékozódási futáshoz?
Például: Császy László, Asztalos János, Nagy Mihály, Hajós Ferenc, Bors László, Csermely Vilmos, Csik Judit, Mazura Károly, Török Ignác, Wolf József, Jósa András. Barbácsi Ákost ismertem, mert a BEAC versenyzője volt, akit motorkerékpár baleset ért és meghalt.

Lehetne a Tájékozódási Futásban pár sorban közölni: ki volt; és miért róla neveztek el emlékversenyt. Sőt az ismertebbekről /Herman Ottó, Rózsa Ferenc, Dobó István, Jurisich Miklós/ is meg lehetne emlékezni.

Érdekes lenne minden számban 1-2 névadó rövid életrajzát leközölni, hogy aki elindul a versenyen, tudja is, kire emlékezzék.

Ugy gondolom, hogy a rendező egyesületeket fel kellene kérni, küldjenek pár sort a Tájékozódási Futás részére.
Minden hónapban a következő versenyek névadóiról lenne egy pár sor annak aláírásával, aki ezt beküldi.
Ezzel is érdekesebbé tehetnénk a Tájékozódási Futást.

Garay Sándor

A javaslattal teljes mértékben egyetértünk. Kérjük az érintett - vagy esetleg kifelejtett - versenyek rendezőit, tegyék közkinccsé ezzel kapcsolatos ismereteiket. Helyet biztositunk részükre./Szerk./

Tisztelt Szerkesztőség !

Csupán egy rövid megjegyzést tennék a Tájékozódási Futásban megjelent veresnyeredményekkel kapcsolatosan.

A 8. számban jelent meg egy eredménylista a Rogyina kupáról, majd a 10. számban egy másik a Heves megyei szövetség által rendezett Barátság kupáról. Ezeknek az eredményeknek volt egy közös szépséghibájuk. A versenyen indult és emlitésre méltó eredményt elért szovjet /pontosabban litván és észt/ versenyzőknek csupán a keresztnevét közölték, vezetéknevüket pedig diszkréten a kezdőbetüvel helyettesitették. Nem tudom, milyen érzéseket keltene a mi élversenyzőinkben, ha külföldi ujságokban M.Sarolta, B.Zoltán, B.György, H.Ágnes név alatt találkoznának saját eredményükkel. Hagyjuk meg ezt a módszert a bünügyi riporteseknek, és a nálunk sikerrel szerepelt külföldieket, mégha ifjuságiak is, nevezzük nevükön, pontosabban vezetéknevükön! Ha pedig nem tudjuk, hogy melyik a vezetéknevük, irjuk ki mindkettőt, ne sajnáljuk azt a pár betünek való helyet, mert igen sok külföldi országban /még a Szovjetunióban is/ vannak olvasói a Tájékozódási Futásnak.

Hajdu Kálmán

Előzetes ellenőrzésen jártam egyedül az erdőt Kisinőc környékén. Melegitőben, tornacipőben, a kezemben versenyzőtérkép és "Silva" tájoló. Egyszercsak látom, hogy rajtszámos versenyzők futnak az alattam huzódó ösvényen. Meg kell tudnom, hogy milyen verseny folyik itt - villant át rajtam -, mert még agyoncsapjuk egymás pályáit. Szaladtam én is le az ösvényre, éppen akkor értem oda, amikor ott egy futó tétovázott. Nem okvetlenül követendő módon, de kényszerhelyzetben megkérdeztem: - Mondd öregem, milyen verseny folyik itt? A válasz meglepő volt és lakonikus: - Tájékozódási.
Ettől nem lettem okosabb, de tovább nem kérdezősködtem. Azután megtaláltam a verseny célját is és kiderült, hogy nem okozunk egymásnak problémát. A vidéki osztályozó és a Budapest Bajnokság nem zavarhatja egymást.

Ugyanitt a verseny napján felvezettem néhány pontot. Az egyiknél már állt a nagy sárga sátor, körülötte három ember, jómagam éppen nagyban szögeltem a bóját, amikor a közeli uton két fiatalember baktatott. Az egyiknek a hátizsákján valami piros-fehér vásznak látszottak. Futás utánuk, ennek a fele sem tréfa! Bemutatkoztam, majd kisült, hogy nem vettek észre semmit abból, hogy itt egy másik verseny is készül! Azután megegyeztünk, hogy tulajdonképpen nem zavarjuk egymást.

Csak azért vetettem papirra történeteimet, hogy felhivjam a figyelmet: a tájékozódási futó mindig nyitott szemmel járjon! Soha nem lesz jó versenyző, főleg biró az, aki másoknak az öltözetéből, felszereléséből nem veszi észre, hogy hová tartozik az illető. Arról nem is beszélve, aki 50-60 méterről nem fedez fel egy sátrat és a bóját.

Maácz Benedek

Rövidesen megjelenik a

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓK ÉVKÖNYVE

*

1971

Edzéstervezés

Az alapozó időszak második fele és a formábahozó időszak hét hetet igényel. Ezért összefüggően a szokástól eltérően hosszabb edzésprogramot adunk. Az ésszerüen felépitett szorgalmas munka időszaka következik. Amennyiben hét közben lehetőség van tereptechnikai térképes edzésre, ugy azt előtérbe kell helyezni.

A felkészités jelenlegi szakaszában a mennyiségi munkáról átcsuszunk a minőségi edzések felé.

A tuledzés vagy fáradtság jelentkezésekor azonnal könnyiteni vagy pihentetni kell a versenyzőt. Egy-két edzés kihagyása ilyen esetben indokolt.
Sérülés esetén másfajta, de terhelő mozgást kell végeztetni a sérült láb pihentetése mellett. Pl. sulyzós, tömöttlabdás edzés, vagy uszás, esetleg gimnasztikai sorozat terhelés.
Az étvágytalanság, álmatlanság, kedvetlenség kisérő jelei a tulfáradásnak.

Középmezőny részére

	márc.13-19.60-70 %	március 20-26.70 %
H	-	-
K	termi /erő,mozgásügyesség/ T/7	termi /erő,mozgásügyesség/ T/4
SZ	dombfutás D/2	fartlek terepen 8-10 km
CS	-	-
P	egyenl.iramu 12-16 km	fartlek terepen 7-12 km
SZ	-	-
V	verseny vagy térképes tereptechnikai	verseny

	márc. 27-ápr. 2. 60 %
H	-
K	termi /erő,mozgásügyesség/ T/3
SZ	dombfutás D/3
CS	-
P	fartlek terepen 6-14 km
SZ	-
V	egyenletes iramu futás 6-16 km

	február 14-20. 70 %	február 21-27.90 %
H	-	-
K	termi /erő,mozgásügyesség/ T/2	termi /erő,mozgásügyesség/ T/5
SZ	egyenl.iramu 8-12 km	fartlek 8-10 km
CS	-	egyenl.iramu 6-10 km
P	fartlek terepen 60-80 perc	egyenletes iramu 12-15 km
SZ	-	-
V	térképes tereptechnikai	térképes tereptechnikai

	febr.28-márc.5.80 %	március 6-12. 60 %
H	-	-
K	termi /erő,mozgásügyesség/ T/3	termi /erő,mozgásügyesség/ T/6
SZ	egyenl.iramu 10-12 km	dombfutás D/1
CS	-	-
P	egyenl.iramu 10-16 km	dombfutás D/1
SZ	-	-
V	térképes tereptechnikai	térképes tereptechnikai

Jelmagyarázat a termi /tornatermi/ edzésekhez

T/1 az izomzatot általánosan erősitő és lazitó gyakorlatok
T/2 boka, alláb szár /feszitők,hajlitók/, nyujtó és erősitő gyakorlatok
T/3 kar /alkar,felkar/ vállöv, mellizmok erősitő és nyujtó hatásu gyakorlatok
T/4 hasizom,bordaközi izmok erősitése,átdolgoztatása sorozat gyakorlatokkal
T/5 lábizomzat,combizomat /feszitők,hajlitók/ erősitése, nyujtása gyakorlatokkal
T/6 ált.láberősitő szökdelések,fel- és átugrások, szökdelő tovahaladások
T/7 csipő /belső csipőizom,horpaszizom/, hátizom erősitése.
T/8 akadályfuto sorozat, sok változtatassal, közte séta vagy teljes ellazitott pihenés
T/9 kéziszerekkel általános és speciális izomfejlesztés
T/10 tömöttlabdával változatos dobássorozatok a felső testrész erősitésére

Jelmagyarázat a dombfutás végrehajtásához

D/1 Folyamatos futás /megállás nélkül/ dombra fel és le. Viszonylag enyhe lankás terepen javasoljuk végezni. Felfelé mindig lendületesebb, lefelé kissé visszafogva, sulypont lejjebb kerül és szinte lépegetve végezzük. Az időtartama 40-70 perc. Előtte ajánlatos jól bemelegiteni /futással, gimnasztikával.
D/2 Enyhe emelkedőn 50 m-től 250-300 m-ig sorozatfelfutások. Minél enyhébb az emelkedő és kisebb a táv, annál gyakrabban. Pl. 20-25 x 50 m meredekebb emelkedőn ugyanez 10-15 x 50 m vagy 15-20 x 100-120 m. Kb. 45-60 perces legyen a dombfutással eltelt idő, természetesen előtte jól be kell melegiteni.
Lefelé kocogva, felfelé közepes tempóban.
D/3 Meredekebb emelkedőn sorozatfelfutások, erőteljes tempóban. Visszafelé könnyü futás, és ha lehetséges, akkor hosszabb uton visszafelé. A felfelé megtett táv 2-3-szorosát lehet visszafelé lefutni. Résztávok 20-tól 200-220 m-ig. Itt a meredek felfutáson van a hangsuly.
Ahol nincs meredek emelkedő, ott a résztávokat meg kell nyujtani. Pl. 10-12 x 400-500 m, vagy 6 x 600 m, de emelkedő legyen benne. Ezt viszonylag körpályán is el lehet végezni. Közte 3-5 perc dzsoggoló futás vagy kocogás.

A termi edzések

A termi edzések feladata, hogy a csontváz-izomzatot erősitse, nyujtsa, a futás végrehajtásában résztvevő izomzatot átdolgozza, karbantartsa. Kiegészitő szerepe abból adódik, hogy a ciklikus futómozgást, aciklikus mozgássorokkal kompenzálja. Az izmok működésére döntő hatásu annak fejlettsége. Csak erős izomzattal, rugalmas izületekkel lehet az edzésmunkát hosszu időn keresztül károsodás nélkül elvégezni.

A futásnál az izmok összességének csak egy része müködik. A csontvázizmok száma 350, s ebből a futásnál csak kb. egyharmada müködik aktivan.

A futáshoz szükséges izomzatot, annak hatásfokát állandóan növelni kell. Ugyanakkor a többi izmot sem hanyagolhatjuk el.

Az izmok azonkivül, hogy a mozgás aktiv szervei, részt vesznek az izületek rögzitésében, szerepük van a hőtermelésben, a vérkeringés serkentésében.

Egy-egy termi edzésen mindig minden izomcsoportot hatásosan fejleszteni nem lehet. Helyesnek bizonyult az a müködési elv, hogy sulypontot képezzünk a fejlesztésben. Pl. ha a boka és alláb szár izomzatát akarjuk erősiteni, akkor egy termi edzésen az ezt fejlesztő 3-5 gyakorlatot 15-30-szor meg kell ismételni, vagyis állandóan vissza-vissza kell térni végrehajtására /zömités elve/.

Nagyobb hatást érünk el akkor, ha egy-egy izomcsoport átdolgozására, erősitésére 2-3 egymást követő edzést szánunk. Ekkor azonban legalább két termi edzést kell beterveznünk egy héten.

Élversenyzők részére

	február 14-20.80 %	február 21-27.90 %
H	egyenletes iramu futás 5-7 km	egyenletes iramu futás 6-9 km
K	termi /erő,mozgásügyesség/ T/5	termi /erő,mozgásügyesség/ T/7
SZ	fartlek terepen 60-90 perc	20 perc bemelegités utána 8-12 x 400 m, közte 400 m kocogás
CS	fartlek terepen 50-80 perc	változatott iramu /200-300 m/ terepen 12-16 km
P	termi /erő,mozgásügyesség/ T/5, dombfutás D/1 /második edzés/	termi /erő,mozgásügyesség/ T/8, egyenl.iramu 8-12 km /második edzés/
SZ	-	-
V	térképes terep-technikai	térképes terep-technikai

	febr.28-márc.5.80 %	március 6-12. 50 %
H	egyenl.iramu 4-8 km	-
K	termi /erő,mozgásügyesség/ T/1	termi /erő, mozgásügyesség/ T/3
SZ	dombfutás D/3 egyenletes iramu 6-8 km /2.edzés/	egyenletes iramu 10-12 km
CS	20 perc egyenl. 12-20 x 200 m, közte 200 m könynyü dzsoggolás, 15 perc egyenletes iramu futás	fartlek
P	termi /erő,mozgásügyesség/ T/3	termi /erő,mozgásügyesség/ T/9
SZ	-	-
V	térképes terep-technikai	térképes terep-technikai /alapozó időszak befejezése/

Folytatás az 1. oldalról

számolása mellett néhány területen tevékenységünket feltétlen szükséges erőteljesebben javitani. Ilyenek többek között:
- a szakemberképzés, a technikai problémák megoldása, az ifjuságí kategóriákban meglevő ellentmondások feloldása, a propaganda munkánk további javitása. A további előrelépés azt kivánja, hogy munkánkat minden szinten vegyük bátran kritika alá, szürjük ki a gátló körülményeket, teremtsük meg az 1972-es év feladatai teljesitéséhez szükséges tartalmas és jó feltételeket.

Az 1972-es év a világbajnokság éve. Itt lehet és kell is bizonyitanunk. De ehhez az érintett sportolók, vezetők, edzők szivós, kitartó és áldozatkész munkája szükséges. Ezt valamennyien igényeljük, sőt követeljük tőlük.

Vannak más jellegü feladataink is. Ezek a különböző szinteken más és más tartalommal, terjedelemben, összefüggésben jelentkeznek. De azt hiszem az igény jogos mindannyiunk részéről, hogy minden vonatkozásban javitsuk a szinvonalat, tartalmasabbá, hatékonyabbá tegyük a munkánkat.

Az elnökség nevében a sportág minden egyes tagjának kivánok ehhez a munkához örömet, sok sikert, erőt és jó egészséget.

Slezák István

●●●

	márc.13-19. 70 %	márc.20-26. 70 %
H	-	-
K	termi /erő,mozgásügyesség/ T/2	termi /erő,mozgásügyesség/ T/4
SZ	dombfutás D/3	egyenl.iramu 12-18 km
CS	dombfutás D/3	egyenl.iramu 8-16 km
P	termi /erő,mozgásügyesség/ T/2, fartlek 50-80 perc /2.edzés/	termi /erő,mozgásügyesség/ T/1, fartlek 60-90 perc /2.edzés/
SZ	-	-
V	Verseny Tanácsköztársaság Kupa	Verseny Kilián Gy. ev. /nemzetközi/

	márc.27-ápr.2. 80 %
H	-
K	termi /erő,mozgásügyesség/ T/4
SZ	dombfutás D/2 egyenletes iramu 5-12 km
CS	változatott iramu /100-300/ 12-16 km
P	termi /erő,mozgásügyesség/ T/5
SZ	-
V	egyenletes iramu 6-12 km vagy fartlek 50-80 perc

Garay Sándor
szakedző

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja.

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság.Felelős szerkesztő Skerletz Iván.Szakszerkesztő Nyitrai György.Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1. T: 114-800/162. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /Budapest XIV., Istvánmezei ut 3./ Kiadásért felel: Pécsi Tibor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlap Irodánál /KHI. Budapest, V. József nádor tér 1.sz./ közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft /megjelenik havonta/.Számonként kapható:Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály,Budapest,VII.Rákóczi ut 57/a.

Indexszám: 25827

Ára: 3.- Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. évf. 2. szám

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III.ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 2.SZÁM

Jogos kritikai tartalmu, de mégis baráti hangu levelet kaptunk dr. Dormány Mihály sporttárstól, a Borsod megyei szakszövetség elnökségi tagjától. Levelében azt sérelmezi, hogy az "Év Pályája" cim odaitélése során a tavalyi Főiskolai Bajnokság pályáit a többi I.osztályu versenyével hasonlitottuk össze, holott ennek a bajnokságnak fő különlegessége az igen "vegyes" erősségü mezőny, melyben kezdők és menők is összecsapnak egymással. Ezeknek a pályáknak azt kell biztositaniok, hogy a gyengébbek is végig tudjanak rajtuk menni. Ezért is tervezték olyanra, amilyen lett - az értékelésben 3,43-os értéket kapott. Pedig a rendezők igazán tudtak volna nehezebb pályát is kitüzni - hiszen Miskolc-Tapolca a "házi" terepük - de akkor a mezőny zöme elvérzik...

Köszönjük az indokolt kritikát és a tárgyilagos, kulturált hangvételü levelet. Ezúton kérjük, hogy a Főiskolai Bajnokság pályáira adott szerény pontokat senki se tudja be a rendezők hozzá-nem-értésének, vagy felületességének. E pályák jól megfeleltek a heterogén mezőny igényeinek - és az adott esetben ez a döntő. A jövőben pedig a Főiskolai Bajnokság pályáit kivonjuk az I.osztályuak értékelése alól, mert nem tartozhatnak egy "sulycsoport"-ba.

Szerkesztőség

EZEK A SZÖRNYŰ ÖREGEK

A versenyszerü sportolás nem öregeknek való kedvtelés, s éppen ezért nem is sokan üzik idősebb korban, még a mi sportunkban sem, ahol a fizikumot lehet pótolni józan itélőképességgel, évtizedes rutinnal. Fiatal sportág szaporán változó irányzatait követni, hogyan lehetne annak, aki turista térképen tanulta a tájékozódás fortélyait? Mit kezdhet az a versenyen alig, vagy egyáltalán nem induló, harminc-negyven év tapasztalataitól terhes mozdithatatlanná csontosodott szemléletével, kocogónak is lassu versenybiró manapság a szintvonalak rezdülésével, az utak arabeszkjeivel, a növényzet kimerithetetlen sokféleségét futhatósági fokozatokká egyszerüsitő, de mégis nehezen értelmezhető szinkavalkádjával akkor, ha sejtelme sincs az erdő mélyén folyó tulajdonképpeni sportról személyes élmény, saját bőrén érzett rendezési hibák hiányában? Egyáltalán szükség van - gyérszámu kivételtől eltekintve - a versenybiróságok pulpitusait látszólag makacsul megszállva tartó, a friss erőt, lendületet hozó ifjabb nemzedéket szivósan háttérbe szoritó tisztes öregekre? Lesz vége ennek az időszaknak valaha? Mert, ha nem akkor nézhetjük a nemzetközi szinvonalat, de ugyancsak alulról!

Ha nincsenek sokan, akik a fenti sorokat igaznak vélik, akkor tévedtem és rosszul értelmeztem indulatos kitöréseket, rezignált elmélkedéseket sportunk jelenlegi helyzetéről. Ha vannak, ezzel szépszámmal egyetértő ifjak és ha vannak, sértődött idősek, akkor nem fogyasztom a papirt hiába, mert akkor egymás munkájának megitélésével valami baj van. Akkor valami nincs rendben tul azon, hogy nemzedékek közt véleménykülönbség, dolgok másként megoldási módja mindig lesz,

Bodroghy András:

A VERSENY

A sárga szalagok sora fanyar ízü ködben veszett el, mikor elindult a nyomukban. A melegitőn is áthatolt a nyirkos hideg és a versenyző kedvetlenül kezdett futni. A rajtban sokan toporogtak, futkároztak, - ő is melegiteni kezdett. Gyorsan teltek a percek, már csak négy rajtszám volt előtte, ekkor ledobta a melegitőt. Csak egy trikó és az áttetsző bozótnadrág volt rajta. Még hat perc!- Aztán négy! - A versenyizgalom csak most legyintette meg a szive körül,de ez a bizsergető érzés csak az indulás pillanatáig tartott. - Bár ez csak az előindító volt, mégis jól nekilódult. Erdei ösvényen kanyargott a piros-fehér szalagok sora, - itt a térképrajt! Kis fujás. Aztán, mint a kiéhezett kutya a jó falatot, ugy kapta el a térképet. Még van egy perc! A speciális huszezres sport térkép "steryl" felirat nélküli, sürü jeltömege csak lassan bontakozott ki előtte, majd hirtelen minden a helyére ugrott. Csendült a gong! Ez már a rajt valóban. - Egyenletesen kezdett futni, az ösvény kissé felfelé kapaszkodott. Néha a térképre és a tájolóra pillantott és egyeztette a tereppel. - Még négyszáz méter az ösvényen és kilépek balra, - gondolta, - az ösvény pedig csak egyre felfelé kigyózott. Néhány perc mulva erősen lihegett és már kezdte érezni a holtpont előtti oxigénhiányos, fullasztó csüggedést.

- Innen most háromszázötven méter irányban, - kissé bozótos. Lassitani! Mennyi is a lépésem?! Állandóan kerülgetni kell ezt a...

Szakadt róla a viz, - zihált, - a bal füle vérzett.

- Még száz méter. Mi is a pont? Gödör!Biztosan nem látszik két méterről sem. És milyen sürü a köd. Na itt lesz! Nincs! - Kicsit még tovább. - Ez a rohadt bozót.

Szinte a lába alatt bukkant fel a piros-fehér zászló. Beugrás, bélyegzés!

- Ez elég jól jött. Fognak itt kotorni.

Szálerdő következett, - pár metsződés keresztbe, - aztán bokorfoltos sziklás hegytető. - Egy kis tisztás részen nyul szaladt át, - ki tudja mire vélte a sok rohanó embert? Mintha sin vezette volna, ugy kapta el egyből a magasles bélyegzőjét. A bokrok közül csörtetés hallatszott és két vagy három rajtszám közeledett.

- Gyorsan el innen! A nyakamon vannak! -

A köd már nem szürke volt, hanem fehér.

- A versenyző nagy szökellésekkel futott.

- A holtpont mulóban volt, kapott már levegőt és a futás már nem jelentett szenvedést. Fülében valami diadalmas, sodró zene bujkált, - talán a "Walkürök lovaglása" - és rohant teljes bedobással. -

- Itt a volgy! - Ezen át kell jutni. - Tuloldalon indul egy nyiladék, - azt elkapom!

- Jó lenne kissé szintezni, - persze csak kis ivben. - De ismerős ez a meredek oldal!

Nem csoda, hs ismerős, hiszen jó kétszáz verseny van mögötte, - a képek keverednek. Az emlékek kusza halmazából olykor fel-felbukkannak a régi versenyek. - Más sportágak, - más versenyek. Az iskolai atlétikai pályától, - tornatermeken, korlátokon, gyürükön át, - a szembefutó végtelen országutakig, - ahol hajtatva taposta a sokfokozatu kerékpár "Baton"-pedáljait. - Aztán a Kárpátok sziklafalai, - viharok és csodálatos panorámák, - keveredve a tájékozódási futóversenyek ezernyi ellenőrző pontjával, - erdejével. Miközben jobbra-balra oldalazva futott lefelé a bokros meredeken, arra gondolt, lehet, hogy már versenyzett itt valamikor, - más térképen, - rossz térképen, - talán ezért ismerős ez a hegyoldal?!

- De csuszik! -

Már kétszer szánkázott nadrágon. - A köd itt ritkább volt és ismét csörtetés hallatszott, de tul gyorsan közeledett. Vagy huszonöt méterre egy nagy barna test suhant el könnyedén, - mint a lassitott filmen, - egy szarvastehén rohant, szinte lebegett keresztül a völgyön. -

- Hej, ha igy tudnék futni! - Na, itt a völgyfenék; - innen indul a nyiladék, - ott van jobbra. - Ezen fel! - Csak felfelé ne kellene... !

Az erdővágás kissé benőtt vonala tejszerü derengésben veszett el.

- Micsoda kaptató! - Hárman futnak utánam, - itt futni!? - Jól van. Ezek ifik, - nem ellenfelek. Szinte vakit a fehérség. Alig látok. - Egy kicsit még! - Végre tetőzés, - fu! - Nem messze a jelleghatár, - lépést!

- Folyondárok. - Átkozott nehéz az irányt tartani! - Ez jelleghatár?! - Hol a zászló?

- Ni csak, - ott van! - Odébb van legalább ötven méterrel, de mindegy. - Remek, - most fut be két előttem indult fickó. - Csak most bélyegeznek. - Kicsit fals irányba elugrani, - majd ott tájolok! - Ezeket sikerült lerázni, - de aztán hajtás! - Most jól megy. - A hegy alig észrevehetően lejt, - száz méter! - Micsoda sár, - vagy dagonya?! - Kétszáz méter! - Fujni kezd a szél, - hirtelen nincs is már köd. - Háromszáz, - ösvényvilla. - Most balra - irány jó.

- Hajts! - Hajts! - Átkozott neverő gallyak - alig lehet futni! - És a lépés? - Most jön a domborzatfodor, - igen! - A villától kettőszázhetven. - Balra le! - Szikla keleti oldala, - az a pont neve. - De mindenfelé szikla, - apró kőgörgeteg és bozót.

- Még husz méter szinttel lejjebb!

A tajoló tüje a koordináta északi vonalán rezgett. - Csuszva torpant meg. -

- Mennyit jöhettem már le?! - Ezen a szinten kell lenni. - Mgnézem balra, - tán az a szikla, - nem! Vissza! Állat! - Hová mész! - Ott van! - Jaj a bokám! -

Bélyegzés! A pontőr közömbösen irja fel a rajtszámot. -

- Tovább lefelé, - senki sincs mögöttem, - megvan a negyedik. - Hajts! - Ez a rohadt ág! - Tovább! -

A versenyző most érte el a legjobb teljesitménye idejét. A tüdő, a szív és az izmok kiegyensulyozottan dolgoztak. - Erőteljes, gyors szivverés, - egészséges, hirtelen kifujt légzés, - bemelegedett izmok és csurgó veriték jelezték a csucshajtás állapotát. - A stoplis cipők gumi tapadói biztosan ültek a nedves avarral borított köves talajon. - A fák itt magasak voltak, szürke törzsük meseszerüen világitott.

- Volt valami lenyügözően ősi ebben a futásban! - Igy üzte talán az ősember is a vadat, - ilyen tébolyult, zihálló irámban!

- Nyomás! Ezen a kis ösvényen lehet "lőkni" - vagy négyszáz métert. - Hajts! -

A tájoló pirosvégü mutatója finom táncot járt a folyadékkal telt szelencében, az északi irány körül. - Minden idegszálával figyelt! - Pillanatonként ágak csapódtak utjába, - ugrani, kerülni kellett köveket, gödröket, bokrokat. - Közben ügyelni az irányra, a lépést számolni, majd a futás sebességének függvényében áttenni méterbe. - Azonkivül a térképet egyeztetni a domborzattal, - növényzettel, - a kódjeleket a felbukkanó terepformákkal, - de mindezt villámgyorsan, - futás közben! - Hajts! Hajts! - Zugott fülében a nagyfordulatszámu vérkörök zenéje. - Teljesen áthatotta minden porcikáját a teljesitmény vad öröme. - Ez a hajtás, az izmok öröme volt, melyet csak sportolók, vagy egyéb nagy fizikai teljesitményt végző emberek ismernek. - Mindez most keveredett a tájékozódás feszült szellemi tornájával. - Szinte az idegein borzoltak végig a szintvonalak. Hajts! - Mint óriási kopirmaró, huszezres nagyitásban irta le optimális pályáját a terepen, - a térkép információival vezérelve. - Arcán meleg patakok folytak végig. - A világ egy nagy lihegés volt és a zegzugos erdőségek azonosultak a térkép rajzával. - A tájoló piros léptékvonala izzani látszott és ott érezte magát a jelek szövevényében. - Hajts! - Hajts! - Egy dallam azonban makacsul kisérte, ott lappangott a tudat figyelő jelzései között. - Majdnem minden versenyhez füződött egy-egy muzsika. - Különös, - később, mikor ezt a zenét hallani fogja, a hozzá kapcsolódó verseny is eszébe jut sokáig.
- Most egy csapás keresztbe! - Nincs a térképen. - Tovább! - Már megint emelkedik, - ezen a dongán fel! - Rajta lesz a lejtőkup. - Na még! - Hihetetlen, már itt is van! - Minden felől rohanás, - bélyegzés, - ez női pont is. - Mit spekulálsz?! - Fel a gerincre! Tovább! - Tovább! - Még van három pont és a "gyüjtő". - Nyomás! -

Nekiiramodott és egyenletesen, gazdaságosan futott. A sulypontját lépésenként csak minimálisan emelgette, sok erőt takaritva ezzel meg. - A teljesen ismeretlen erdőkön át, - a futás közben érzékelt és azonositott terepsáv csak keskeny csik volt csupán, - azon tul a "nagy ismeretlen" komor fala kezdődött. - A futás és a koncentrált figyelem csak szük "alagutat" vágott a vadonban, - ez az "alagut" ott kigyózott mögötte, - szeszélyes vonallal kötve össze az ellenőrzőpontok szines zászlóit.
- Ördögbe ez a folyondár! - Egyre több!
- Most már nem kerülök! - Aú!!

Csetlő-botló ugrásokkal próbált futni, - közben szitkozódott. - Mint az áramütés ugy nyilalt belé egy éles, rekedt kiáltás! - Abban a pillanatban nagy ágcsörgéssel rozsdaszinü test emelkedett ferdén a levegőbe, - fácánkakas volt. - Az apád! - Aztán futott tovább. - Később jobb lett a terep, - hullámos gerincen haladt, - előtte öttagu boly. - Az etető nagyon könnyen jött, - futópálya, - állapitotta meg, - de csak most következett a "metsződés felső vége" nevü pont.
- Mennyi hupli! - Biztos támpont nincs a közelben, - a pontos lépés az valamit segit. - Itt most le! - Irány jó! - De soká jön! - Ez a metsződés, de nincs zászló.
- Kicsit lejjebb. - Dehogy is! Hiszen több metsződés van, mint a térképen. - Hu!!
- Tovább! - Ez sem az! - Azt a mindenit!

A versenyző megszokta, hogy a verseny alatt a lelkesitő boldogságtól, a csüggesztő páni rémületig ingadozik az érzelmek minden skáláján. - Mégis az "itt kell lenni!" és a "hol vagyok!" zavart keveréke ugy dobolt az agyában, hogy torka is összeszorult.
- Telnek a másodpercek, a percek! - Hová lett az a boly!?

- Ilyenkor elviselhetetlenül zord az erdő gunyos némasága. - Másik irányba! - Vigyázz a szinten maradj. - Még két metsződés. Semmi!

Mint a vészsziréna vibrált fel cikázó gondolatai között a "rém"; valamit eltévesztett! A terep nem egyezik a térképpel! Vagy a térkép hibás?
- Hol ez az átkozott pont!? - Ennyit nem tévedhettem! - Az ördögbe is! Megy az idő! - Talán lejjebb van?! - Na, még! - Sehol! - Vissza! - Itt a kiinduló hupli! - A fene egye hiszen - nyomás a másik bucka mögé! - Persze! - Le! - Még! - Most villan a piros-fehér, - te marha!

Még megnézte a pont betüjelét, - aztán a feloldódó rossz érzés utáni örömét az sem csökkentette, hogy bélyegzőtől lila ujja mindent befogott.
- Ez kitolt velem! - Most már mindegy.
- Futás! - Jön egy forrás. - Jó kis átdobás. - Mennyi is? - Ezerhétszáz bőven. - A rét széléig "iszkiri"! - Ott majd ujra mérek. - Hajts!

A versenytáv vége felé közeledett, - csak két pont volt hátra. Talán mintha merevebb lett volna már az irama, hisz mögötte a legyürt vagy tiz kilométer és a négyszáz méter szint. Közben előbujt a Nap és számtalan sugárban zuhogott át a fák ritkuló lombjain. - Álomszép erdőben ügetett. A szines avarszőnyegből valószinütlenül fehér törzsü fák szöktek a magasba, - a verőfény és az itt-ott megszólaló madárhangok versenyt cikáztak a kristály levegőben. - Valami leirhatatlan harmónia ömlött el mindenen, - talán a nagy Bach érezhetett ilyet, mikor némelyik orgonamüvét irta?! - A futás fizikai állapota felfokozott életérzés volt. Ez az érzés tiltakozott minden elmulás ellen, - valósággal kilépett az időből, és a tájat, az ősi természetet is valami időtlen nagyszerüséggel ruházta fel. Közben egyre fogyott a hátralévő táv. - Erős szomjuságot érzett.- Pedig most nagy küzdelem kezdődött! - Át kellett törni egy olyan vizenyős, sürü részen, hogy ugy érezte magát, mint a hinárban fuldokló. - Szenvedés volt minden lépés és olyan csigalassu, mint a lidércnyomásos álomban. - A forrás a dzsungel mélyén volt. - A pontőrtől megtudta, hogy csak kevesen fogták egyből, - de ő most ezek közé tartozott. - Ez kissé fellelkesitette.
- Na már csak a gyüjtőpont van hátra, - ez utelágazás!

Egyre többen bukkantak elő minden irányból. - Most mindent bele! - Hirtelen sötét lett az arcába csapódó avartól! Váratlanul érte az esés, de a gyakorlott reflexek már müködtek. - Kis gurulás a levélszőnyegen, - éppen fel akart ugrani, mikor mögötte rohanó lábak emelkedtek a levegőbe! - Stoplik villantak át felette, aztán már nyargalt ő is tovább. - Némi fáradtságot és egyre nagyobb szomjuságot érzett. - A terep nagyon tagolt volt és a sok apró kapaszkodó rengeteg energiát emésztett fel.
- Csökkent a figyelme is.
- Volt közben egy "horhos"!? - De nem láttam a "vágást"! - Ut keresztbe! - Vagy csak egy vadcsapás?! - Ez az! - Sokan futnak lefelé, dobbasánok, - ágreccsenések és

ROKONAINK KRÓNIKÁJA

Finnországban népszerü sport a tájékozódási futás, amely közel hét évtizedes multra tekinthet vissza. Az alábbiakban röviden ismertetjük ennek a multnak fontosabb eseményeit.

1904. március 13. Porvoo és Helsinki között - légvonalban 50 km - si váltóversenyt rendeznek, melynek utvonalát nem szalagozzák ki, hanem a versenyzőkre bizzák annak kiválasztását.

1919. A finn hadsereg kiképzési programjába állitja a járőrversenyt.

— · —

zihálások! - Csipi a szemem az izzadtság! - Ej a kétszáztizennyolcas elhuzott mellettem! - Csak egy korty viz de jó lenne!

A térkép rajza néha összefolyt, - lüktetett! - A koordináta vonalak bujócskát játszottak.

- Most jobbra fordul az ösvény, - szekérut jön! - Még száz méter, - vagy több? - Ki tudja?! - Jó lenne pihenni. - Nevetséges. - Tovább! - Most egy szines csillanás, - itt a gyüjtő!

Az utolsó megnyugtató pillanat, - az egyik bélyegzőt futva rácsapni, - már tépik is ki a kezéből.

- Jön a cél! - De odáig; - az örökkévalóságra van az erdő széle. - Inni! - Inni! - A szemem előtt vibrál valami, - jó lenne el erülni, de tovább! - Hajts! - Inni! - Tovább! - Világosodik! - Erdőszél! - A cél onnan már csak kétszáz méter! - Rajtszámok imbolyognak előttem! Ez már a finis! - Szomjuság! - Levegő sincs!

Most ért az erdő szélére, onnan a célig enyhén emelkedett a terep. - Látszott már a cél vászon sávja és a szines mozgó alakok. A kötélkordon fehér szalagokkal itt kezdődött. - Futott! - Arca furcsa fintorba torzult. - Gondolatai már összezavarodtak. Agyában emlékek, erdők, zászlók és kódjelek kavarogtak. - Mintha a világmindenséget a szintvonalak sürü hálójában, örvénylő piros mutatók forgatnák.

- Nem haladok! - Nem tudok! - Levegőt!! - Hiszen a célfelirat csak fel-leugrál, nem is közeledik! - Valami zug! Valami távoli kiáltás, - sistereg a levegő! - Elektronikus zene, - fulladás! - Még! - Már itt van! - - Még! - Még! - Elmosódó arcok! - Minden olyan távoli! - Nem is igaz, hogy a levegő tartalmaz oxigént!! - Minden összefolyik! - Hirtelen fölöttem a vászon, - rajta cél! - Ó, boldogság!!

- Csillogó fátyol borul fölém! - Valaki a bélyegzőkartont kiveszi a kezemből, - érdekes már állok. - Pedig valami még belül fut bennem tovább. - Hát mégis csak van oxigén? - Fúú!

A versenyző kicsit lazit helyben, - aztán leadja a rajtszámot és vadul kapja el a két üveg üditőt. Mennyei érzés. - Inni! - Nem is mentél rosszul, - mondja valaki, - a tizedik körül lehetsz! -

Nem válaszol csak bólint, de az üvegről nem veszi le a száját. A nyüzsgő sokaság felett, a kék őszi égboltot nézi, - melyen nyilegyenesen huzott kondenzcsik fut át, mint egy roppant koordináta vonal.

1923. november 4-én Gösse Holmer Kauniainen környékén megrendezi a Finnországban élő svédek sportegyesületeinek tájékozódási futó bajnokságát. /Svédországban ekkor már népszerü e sport; Finnországban pedig jelentős létszámu svéd "nemzetiség" él./

1932. Néhány finn sportegyesület komolyan kezd foglalkozni a tájékozódási futással, versenyek rendezésével.

1933. Helsinkiben megalakult az első, kizárólag tájékozódási futó sportegyesület, az IK Örnen. /E klub versenyzői már Magyarországon is rajthoz álltak, legutóbb a tavalyi Alföld Kupán./ A Tuomas Vohlonen által tökéletesitett katonai tájoló a modern, folyadékkillapitásu tájolók kifejlődéséhez vezetett.

1934. A "Finnországi Svéd Sportszövetség" hivatalosan is felvette programjába a tájékozódási futást és megrendezte első bajnokságát.

1935. A Finn Sportszövetség is elismerte a tájékozódási futást. Szeptember 25-én lezajlott az első egyéni bajnokság.

1936. Megrendezték az első váltóbajnokságot.

1939-ben elhatározták, hogy az 1940-ben Helsinkiben megrendezésre kerülő olimpia ideje alatt nagyszabásu bemutatóversenyt rendeznek. De közbejött a II. világháboru, és a világháboru kitörése meggátolta a terv végrehajtását.

1945. Amint az élet ismét megindult, a sportág önállóvá vált: megalakult a Finn Tájékozódási Futó Szövetség /SSL/ és a Munkás Sportszövetség /TUL/ is programjába vonta e sportágat.

1945. julius 10-én rendezték az első nemzetek közötti versenyt; Karkkilában, Finnország és Svédország válogatottjai között.

1946. Megindult a "Suunnistaja" /Tájékozódási Futó/ c. szakfolyóirat, mely azóta is évente 18 számmal jelenik meg.

1947. Országosan rendszerbe foglalják a versenybirák müködését.

1950. A szövetség kiadta az első, tájékozódási futással foglalkozó szakkönyvet, melyből azóta - többszöri utánnyomással - már 110 ezer példány kelt el.

1952. Finnország válogatottja első izben győzi le Svédország csapatát.

1955. Először irták ki az éjszakai bajnokságot. A hagyományos svéd-finn válogatott találkozót először nyeri Finnország svéd terepen.

1958. Az Oktatásügyi Minisztérium anyagi támogatást nyujt jó versenytérképek nyomtatásához.

1961. Svédországban első izben rendeznek nemzetközi si-tájékozódási versenyt, a vendég természetesen: Finnország.

1962. A Finn Nemzeti Bajnokságok számai közé felvették a si- és a hosszutávu tájékozódási futóversenyeket.

1966. Fiskarsban rendezték meg az első világbajnokságot.

1970. Egy adatpár: az év folyamán megrendezett 251 versenyen összesen 59 497 rajtoló volt!

1971. Juniusban Kiljavában rendezték meg az IOF VI. Kongresszusát.

Csongrádi Jenő

ELMÉLETI EDZÉSEK

A téli időszakban a versenyzők nagyrésze a szabadban alapozó futóedzéseket,tornateremben lazitó és erősitő gimnasztikai munkát végez. A havas időjárás csak ritkán teszi lehetővé a tereptechnikai edzéseket. Egy kemény, hideg tél esetén ez azt jelentené, hogy a versenyzők decembertől március elejéig nem foglalkoznak térképpel. Ez nem megengedhető! Szükség van valamilyen módon a térképes gyakorlatokra.

Kezdőknél a téli hónapok alkalmasak az alapismeretek elsajátitására, jelkulcs, szabályzat ismertetésére. Haladó fokon már ennél több kell. Csoportos foglalkozásokon megoldható az elmult évi versenyek /pályák, pontok, átmenetek/ kiértékelése. Ebben a munkában értékes segédeszköz lehet az epidiaszkóp. Ezen kivül az elmult évről készült dia- és mozgóképek vetitése is szerepelhet a téli müsoron. Kimondottan felkészülési célzattal pedig játékos térkép és memória gyakorlatokat végezhetünk.

A téli munka változatossá tételére ismerkedjünk meg néhány játékkal, gyakorlattal!

1. Az edző minden versenyzőnek berajzol egy pályát, lehetőleg hosszu, bonyolult átmenetekkel. Feladat: 2-5 perc alatt berajzolni azt az utvonalat, amelyen a versenyző futna. Ezután következik az értékelés. Minden átmenetet más-más versenyző mond el, a többiek hozzászólnak, megvitatják, kialakul a legjobb elméleti utvonal.
2. Játékos gyakorlatok: Darabokra vágott térkép összeillesztése, időre, versenyszerüen. Hátránya: vagy több darabot kell készitení, vagy várni kell egymásra a versenyzőknek.
   Térképből egyenlő nagyságu karikákat vágunk ki. Ezeket kell beleilleszteni a helyére. Szintén versenyszerüen, idő̈re játsszuk.

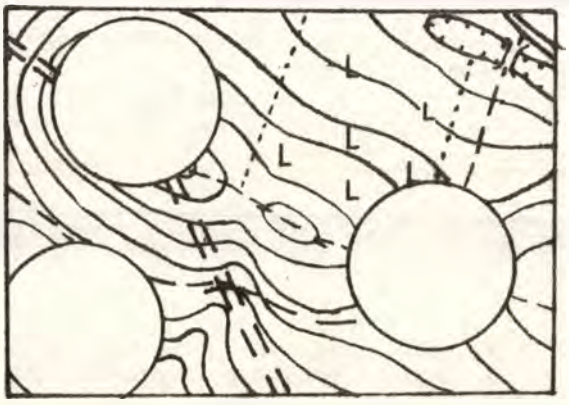

3. Domborzati feladatok: Tagolt terepen megállapitani, majd sorrendben beszámozni a legmagasabb pontokat. Lehet csak domborzati térképen /fázisnyomaton/játszani.
   Szint metszet készitése: 1-2 perc térkép tanulmányozás után kell két terepont közötti légvonal táv szintelosztását megrajzolni, alakhelyesen. Változata: 5-6 perc alatt alak- és léptékhelyesen, kockás papirra.

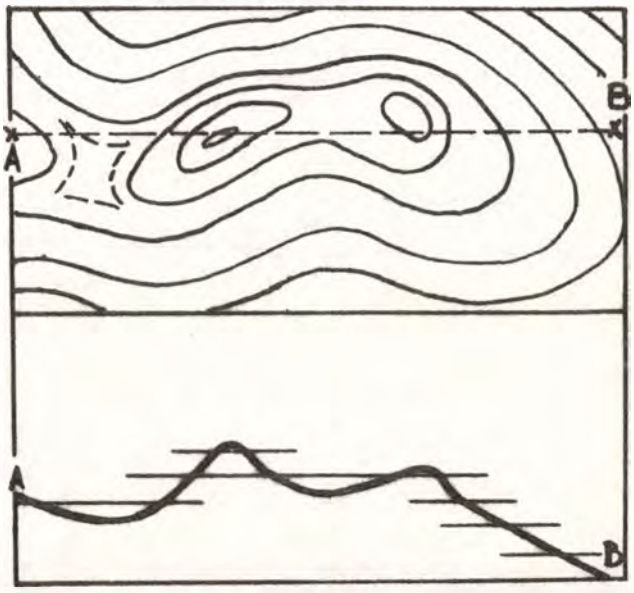

Forditott változat: Táblára egy domborzati metszetet rajzolunk, feladatul adjuk ennek megrajzolását szintvonalakkal.

4. Térkép egy kockáját, darabját kivágjuk, /max. 1 négyzetkilométér/ majd egy üres papirlapot helyezünk a kivágott kocka helyére. Feladat: a környezet adataiból, domborzati és sikrajzi elemek irányaiból elképzelni, megrajzolni a hiányzó reszt. Játszható egyedül is.

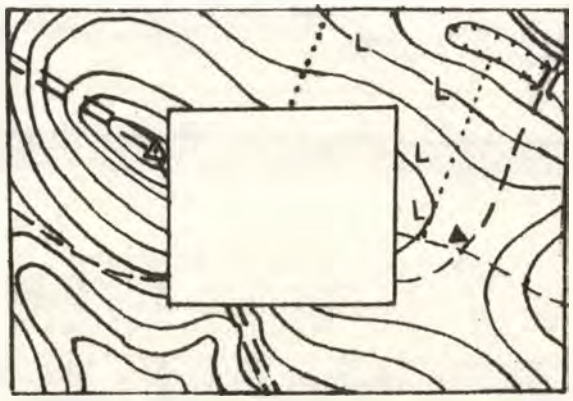

5 Memória feladat: A térkép, vagy egyes részeinek 4-5 perces tanulmányozása után memóriából megrajzolni a térkép fő jellemzőit, minél részletesebben. Erté-

Memóriakészség vizsgálat

Tájékozódási futók látás-emlékezet és reprodukciós készségének vizsgálata - cimmel érdekes irás jelent meg a szmolenszki Mojszejenkov és Ganjuskin tollából a szovjet sportorvosok lapjában. /Teoria i Praktika Fizicseszkoj Kulturi, Moszkva. 34.évf. No.9. 70-71. 1971./ Röviden ismertetem.

A tájékozódási futásban a tagolt, változatos terepen való tartós futás fáradalmaihoz intenziv idegmunka is kapcsolódik, melynek során sok taktikai feladatot kell megoldani és a térkép szimbólikus jeleit a terep adottságaival azonositani. Ezért ebben a sportágban kiemelkedő fontossággal birnak a különböző pszichés képességek /megfigyelés, memorizálás, elképzelés, felidézés/.

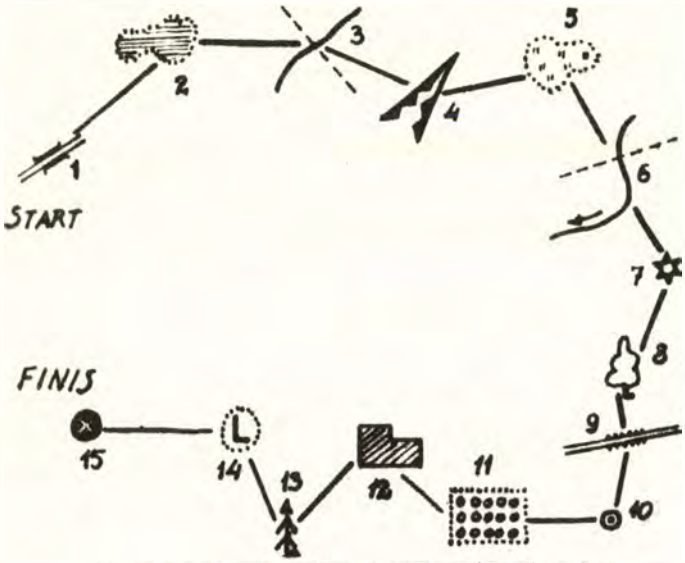

15 ellenőrzőpontos teszt vázlatrajza

A korszerü edzés ebben az egyre népszerübbé váló sportágban a sportolók intellektuális képességeinek vizsgálatát és fejlesztését igényli. E cikk szerzői különböző minősitéssel és versenymulttal rendelkező sportolóknál végeztek teszt-próba sorozatot a következő módon:

15 ellenőrző pontos /EP/ versenypálya vázlatát 30 másodperc megfigyelés után tiszta papirlapra kellett lerajzolniok. Az értékelés a helyesen berajzolt ellenőrzőpontok száma alapján történt /lásd a mellékelt vázlatot és grafikont/. Statisztikai módszerek szerinti értékelés jelentős különbséget mutatott mind a sportminősités, mind a sportmult vonatkozásában.

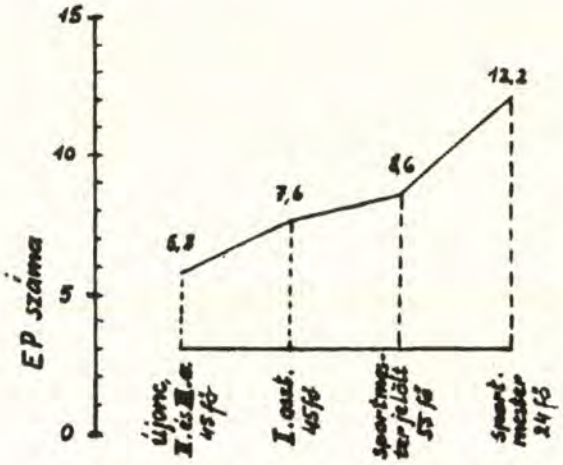

Helyes bejegyzések száma minősitési csoportonként

A kisérlet igazolta, hogy a tájékozódási futók teljesitménye szoros összefüggésben van a látás, megfigyelés, ezekre való visszaemlékezés, reprodukciós készséggel. Célszerünek tartanak hasonló próbákat az edzéstervbe iktatni és igy a sportolók vizuális memóriáját, látás-emlékezetét fejleszteni. Haszna megmutatkozik az időeredmény javulásában, mert a gyakorlat növekedésével rövidebb időt kell a vázlat és terep jeleinek, tárgyainak egymáshoz való egyeztetésére forditani.

Herendi Vilmos dr.
Bp.Testnev.Sporteg.Intézet

---

kelésnél összevetjük az eredetivel. Egyedül is alkalmazható. /Rávezető gyakorlat: asztalra kirakott tárgyakból 1 perc tanulmányozás után ki hányat tud megjegyezni, felirni./

6. Igen hasznos játék lehet, ha pályakitüzést adunk ki feladatul. Itt alkalmazhatunk különböző kikötéseket: pl. 12 pont vagy 12 km, vagy csak 1 szintvonalra lehet pontot tenni, vagy csak vadlest, vagy etetőt adhatnak meg pontnak.

7. Diavetitővel tereptárgyakat vagy domborzati idomokat vetitünk, ezeknek a térképjeleit kell lerajzolni.

A fenti gyakorlatokat kis leleményességgel számtalan változatban dolgozhatjuk ki, evvel tehetjük változatosabbá az elméleti foglalkozásokat.

Balogh Tamás
az ifjusági válogatott
edzője

BALTI ERDŐK

BAJNOKA

"Livi sarauj! Hajrá Livia!" - Gyakran hangzik a lett szurkolók buzditása, amint Livia Natra feltünik a cél előtt. Pedig a Szovjetunióban a tájékozódási futás közel sem olyan elterjedt sportág, mint például a torna s mig Natália Kucsinszkaja nevét talán mindenki ismeri, addig Liviáét inkább csak sporttársai és a természetjárók.

Már gyermekkora óta sportolt, de a tájékozódással csak a rigai müszaki egyetemen ismerkedett meg. Ez a megismerkedés nem volt a véletlen müve, hiszen a Lett SZSZK válogatottja szinte teljes egészében e főiskoláról kerül ki. Livia csak másodéves korában szerepelt először versenyen, természetesen nem egyedül, hanem csapatban. Csapatában - amely egyébként éjszakai /!/ versenyen indult - csak a vezető értett a térképhez és tájolóhoz, a többiek az ő utasitásait követték. Mégis, a verseny különleges izgalma, az éjszakai erdő varázsa, a lámpák csillogása - no meg a félelem attól, hogy elvész - felkeltették Livia érdeklődését az ismeretlen sport iránt.

Verseny versenyt követett és pályafutásában kisebb sikerek váltakoztak balszerencsés szereplésekkel. Az utóbbiak arra késztették, hogy tanulmányozza lefutott pályáit, hasonlitsa össze a győztesekével és gondolja át, hol, miért hibázott. Egy év után megnyeri az egyetemi bajnokságot, ami a fentiek ismeretében nem csekélység. Még pár sikeres futás és meghivják a válogatottba. Már-már azt hiszi, hogy befutott, ám a Szovjetunió bajnokságán messze elmarad az élmezőnytől. De ez a lecke is hasznosnak bizonyult. Ujabb két kemény év és megnyeri a szovjet főiskolai bajnokságot.

Sikereinek hátterében feltétlen meg kell emliteni csapatát. A lett versenyzők üzdőszellemü, vidám, baráti társasága irigység tárgyát képezi ellenfeleiknél. Livia már teljes joggal számit csapata erősségének, a váltóban is övé a legfelelősebb poszt - a befutó.

Néhány éve először utazott külföldi szereplésre a szovjet válogatott. Az ujságirók és a nézők nem sokat törődtek velük, nem sokat néztek ki belőlük. A figyelmes rendezőség a térképes edzéshez kisérőt ajánlott fel részükre, nehogy eltévedjenek. Másnap viszont alig tudtak szabadulni a sajtó képviselőitől, kérdésekkel árasztották el az "ujoncokat", akik a 7 aranyérem közül ötöt megszereztek. A női győztes, Livia Natra fényképe is bekerült az ujságokba. Neve már a magyar olvasók előtt is szerepelt: 1967-ben Bulgáriában Monspart előtt nyerte meg a Béke és Barátság versenyt.

Szükebb hazájában már nem ismeretlen. Amikor eljött annak az ideje, hogy nevet változtasson, barátnői piros-fehér bojamintás ruhát varrtak az esküvőre. Szülőfaluja tréfás miniversenyek szinterévé vált. Férje, Marisz Bianks, szintén egyike az ország legjobb versenyzőinek.

A Turiszt c. folyóirat alapján átdolgozta:

Bogdány Miklós

FIGYELEM!

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Az MTFSZ edzőbizottsága január 10-én kelt körlevelében meghirdette a technikai edzésprogramot. Ebben havonta 1 távolabbi terepen megtartandó technikai edzés mellett 4 közeli terepen lebonyolitandó technikai edzés tervét dolgozta ki.
A távolsági edzések megvalósitása a jelentkezők számától függ. A közeli, tömegközlekedési eszközzel elérhető terepeken, a fenti programtól függetlenül a havi négy technikai edzést megtartjuk.

Ezek az edzések nagyrészt technikai részelem gyakorlatok lesznek, s a szakosztályi edzők munkáját hivatottak segiteni. Az elmult évi kisérletek után ugy tünik, hogy van létjogosultsága ezeknek az edzéseknek. Ahhoz azonban, hogy ezt folyamatossá tudjuk tenni, szükség van az edzők és áldozatkész versenyzők segitségére. Ezért kérjük, hogy azok az edzők, versenyzők, akik részt tudnak vállalni a hétközi edzések lebonyolitásában, szervezésében, ezt a szándékukat a szövetségben az edzőbizottságnak cimezve személyesen, vagy levélben jelezzék.

Március havi részletes program:

4. /szabad szombat/ Hármashatárhegy: 14,30-tól, cél bont: 17,00.
Találkozó: Fenyőgyöngyétől induló H járat 3. megállója. /Szépvölgyi uttól 65-ös busz jár Fenyőgyöngyéig./Jól elérhető a Császár uszodából. Helyszinen esőház és sátor lesz, mosdás nyomóskutnál.
Jellege: A pálya első fele sok pontos, /pontfogás gyakorlás/, második fele utvonalválasztások, kevés ponttal.
Térképköltség: 1,- Ft, helyszinen fizetendő.

10. /péntek/ Remetehegy: 15,45-től, cél bont:17,45-kor.
Találkozó: Hüvösvölgyből induló 63-as autóbusz Ady-liget utáni 5. megálló.
Innen szalagozás. Sátrat biztositunk a ruháknak, mosdás a patakban.
Jellege:"Lyuk" verseny /a térkép csak a pontok közelét ábrázolja/. Kezdők rendes térképpel futhatnak.
Térképköltség: 1,- Ft, helyszinen fizetendő.

15. /szerda/ Látóhegy: 15,45-től, cél bont: 17,45-kor.
Találkozó: Árpád kilátónál, elé érő 65-ös busszal Fenyőgyöngyéig utazva, onnan gyalog 1 km, vagy a 11-es autóbusz végállomásától. 11-es indul: Mechwart térttől /Május 1. mozi mellől/
Jellege: 3 x 2 km gyors pálya.
Térképköltség: 1,- Ft, helyszinen fizetendő.

24. /péntek/ Hármashatárhegy: 15,45-től cél bont: 17,45-kor.
Találkozás: mint a 4-i versenyen.
Jellege: 3 x 2 km svéd verseny /iránymenet gyakorlása/.
Költség nincs!

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség -ből jelentjük

Budapest V. Rosenberg hp. u. 1.

I.osztályu sportolók

Nők:

1.Cser Borbála	BEAC
2.Hegedüs Aletta	BEAC
3.Hegedüs Ágnes	BEAC
4.Bozán Ágnes	BEAC
5.Turchányi Piroska	BEAC
6.Mohácsi Márta	Gyöngyösi Energia
7.Hanusz Mária	OSC
8.Horváth Magda	OSC
9.Danovszky Mária	BSE
10.Monspart Sarolta	Spartacus TE

Férfiak:

1.Bársony András	BEAC
2.Friedrich Vilmos	BEAC
3.Hegedüs András	BEAC
4.Boros István	BSE
5.Danovszky Ferenc	BSE
6.Sötér János	BSE
7.Burány Gyula	Bp.MÁV Igazgatóság
8.Gombkötő Péter	Bp.MÁV Igazgatóság
9.Tarjáni Tibor	Bp.MÁV Igazgatóság
10.Vajda Géza	Bp.MÁV Igazgatóság
11.Bozán György	Spartacus TE
12.Balogh Tamás	Spartacus TE
13.Egervári Ottó	Spartacus TE
14.Schönviszky György	Spartacus TE
15.Göbölös István	MAFC
16.Gyalog László	VM-Egyetértés
17.Gyurkó László	VM-Egyetértés
18.Hámori Ferenc	VM-Egyetértés
19.Hegedüs Zoltán	OSC
20.Horváth Attila	OSC
21.Kempelen Miklós	OSC
22.Komár Béla	Tipográfia TE
23.Magyar Miklós	Vasas SC
24.Arató János	Ajkai Aluminium
25.Bálint László	Egri Bervai Vasas
26.Boros Zoltán	Egri Spartacus
27.dr.Nagy Árpád	Egri Spartacus
28.Vincze István	Miskolci EAFC

Aranyjelvényes ifjuságí sportolók

Nők:

1.Kaló Annamária	Diósgyőri VTK
2.Fodor Cecilia	BEAC
3.Kovács Márta	BEAC
4.Mitterer Andrea	BEAC
5.Sódor Anna	OSC
6.Sándor Mária	Kőbányai Lombik
7.Schmiedmeister Ilona	Spartacus TE
8.Szopori Éva	Spartacus TE
9.Babirák Rozália	Almásfüzitői Timf.
10.Csőkör Irén	Bakony Vegyész
11.Kovács Mária	Bakony Vegyész
12.Kemencés Ildikó	Ceglédi Építők
13.Bársony Piroska	Nagykanizsai Gazd.
14.Dolezsár Zsuzsanna	Nagykanizsai Gazd.
15.Lábodi Zsuzsa	Nagykanizsai Gazd.
16.Nagy Ildikó	Szegedi Vasutasok

Férfiak:

1.ifj.Bokros György	Diósgyőri VTK
2.Bokros István	Diósgyőri VTK
3.Biró Sándor	BEAC
4.Hegedüs Ábel	BEAC
5.Krolopp Frigyes	BEAC
6.Krepuska István	BEAC
7.Quirico Domokos	BEAC
8.Balla Sándor	Zalka KFSE
9.Erdélyi Tibor	VM-Egyetértés
10.Gyalog András	VM-Egyetértés
11.Németh Tibor	VM-Egyetértés
12.Honfi Gábor	MAFC
13.Klimstein László	MAFC
14.Juhász István	Ujpesti Spartacus
15.Tertsch Antal	Kőbányai Lombik
16.Dosek Ágoston	Vasas SC
17.Horváth János	Almásfüzitői Timf.
18.Molnár Andor	Almásfüzitői Timf.
19.Szivák Béla	Bakony Vegyész
20.Takács István	Debreceni Ref.Gimn.
21.Husz György	Nagykanizsai Gazd.
22.Kovács Károly	Nagykanizsai Gazd.
23.Tornyos László	Nagykanizsai Gazd.
24.Ertel Zoltán	Bottyán János SE
25.Bódog József	Pécsi Vasutas
26.Nagy Róbert	Szegedi Radnóti G.
27.Molnár Dezső	" Kolacskovszky TE
28.Remetei József	Tatai Eötvös Gimn.
29.Vargyai József	Tatai Eötvös Gimn.
30.Király László	Tatabányai Árpád G.
31.Varga János	Tatabányai Árpád G.
32.Pallagi Gábor	Váci Forte
33.Petőcz József	Váci Forte

Az MTFSZ elnöksége kijelölte az 1972. első félévi ifjuságí válogatott keretet.

Nők:

Szopori Éva	Spartacus TE
Dobosi Klára	Spartacus TE
Dobosi Erzsébet	Spartacus TE
Jenővári Gabriella	Spartacus TE
Fodor Cecilia	BEAC
Mitterer Andrea	BEAC
Babirák Rozália	Almásfüzitői Timföld
Kozák Ida	Egri Bervai Vasas
Kozák Éva	Egri Bervai Vasas
Kaló Annamária	DVTK

Férfiak:

Klimstein László	MAFC
Honfi Gábor	MAFC
Urbánffy Jenő	MAFC
Hegedüs Ábel	BEAC
Krepuska István	BEAC
Dosek Ágoston	Vasas
Petőcz József	Váci Forte
Gruber Attila	Váci Forte
Bokros György	DVTK
Bokros István	DVTK
Balla Sándor	Zalka HSE

Megérkezett a IV.Világbajnokság legújabb tájékoztatója! A nagy érdeklődéssel várt tájékoztató fellebbentette a fátylat a VB szinhelyének titkáról. Mint ismeretes, a rendező Csehszlovákia eddig csupán terepeket jelölt ki, edzés céljára. Ez a 9 edzőterep - a Tájékozódási Futásban már ismertetett 8-hoz soroltak egy magas-tátrait is - az ország teljes területén van egyenletesen "elszórva" és jó térképekkel, versenyekkel várja a velük megismerkedni kivánókat. A Sportturist - a csehszlovák sport-utazási iroda - juniusban és szeptember első harmadában előre lefoglalható szállással és külön autóbusz-biztositással segiti elő megismerésüket.

Most viszont ismertté vált a Világbajnokság központja is: Staré Splavy üdülőhely, Észak-Csehországban, az Elba menti Homokkőhegység /Elbsandsteingebirge/ csehszlovákiai részén. E tájegység a természeti szépségeiről hires Elba-völgy és a nagyforgalmu, fontos, Drezda-Prága vasutvonal közvetlen közelében terül el, igy már bizonyára sokan ismerik - legalább látásból, vonat ablakából. Viszont azok a versenyzők, akik a hagyományos Szász Svájc-i versenyeken részt vettek /tavaly nyáron a Kurt Schlosser versenyen szerepelt a magyar válogatott/ saját tapasztalataik alapján ismerhették meg e jellegzetes terep NDK-beli részét és emlékezhetnek arrá, hogy ez tájékozódás és futás szempontjából egyaránt nehéznek számit! Erre utal a tájékoztató is, amely részletesen jellemzi a várható versenyterepet.

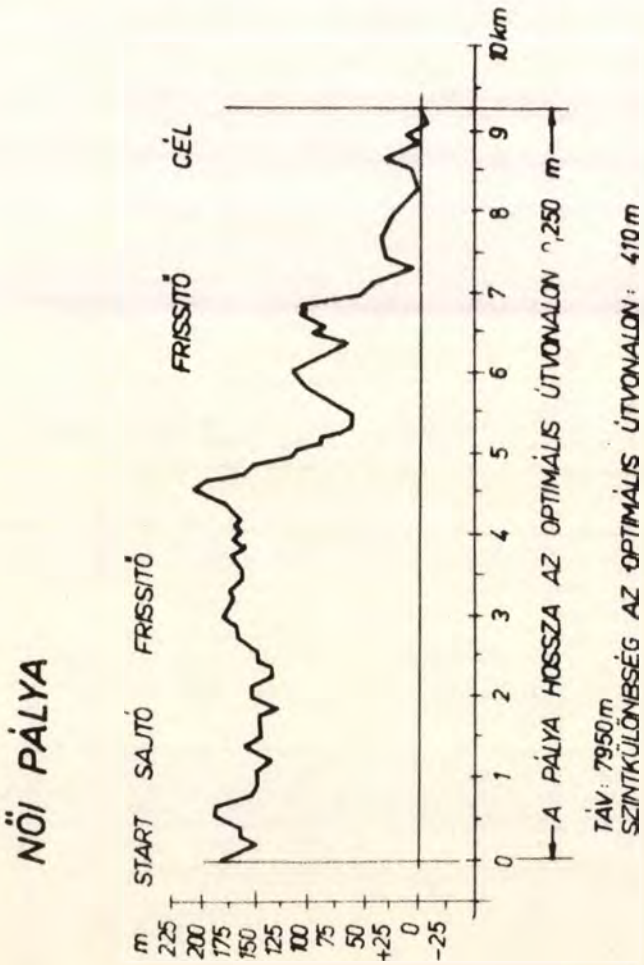

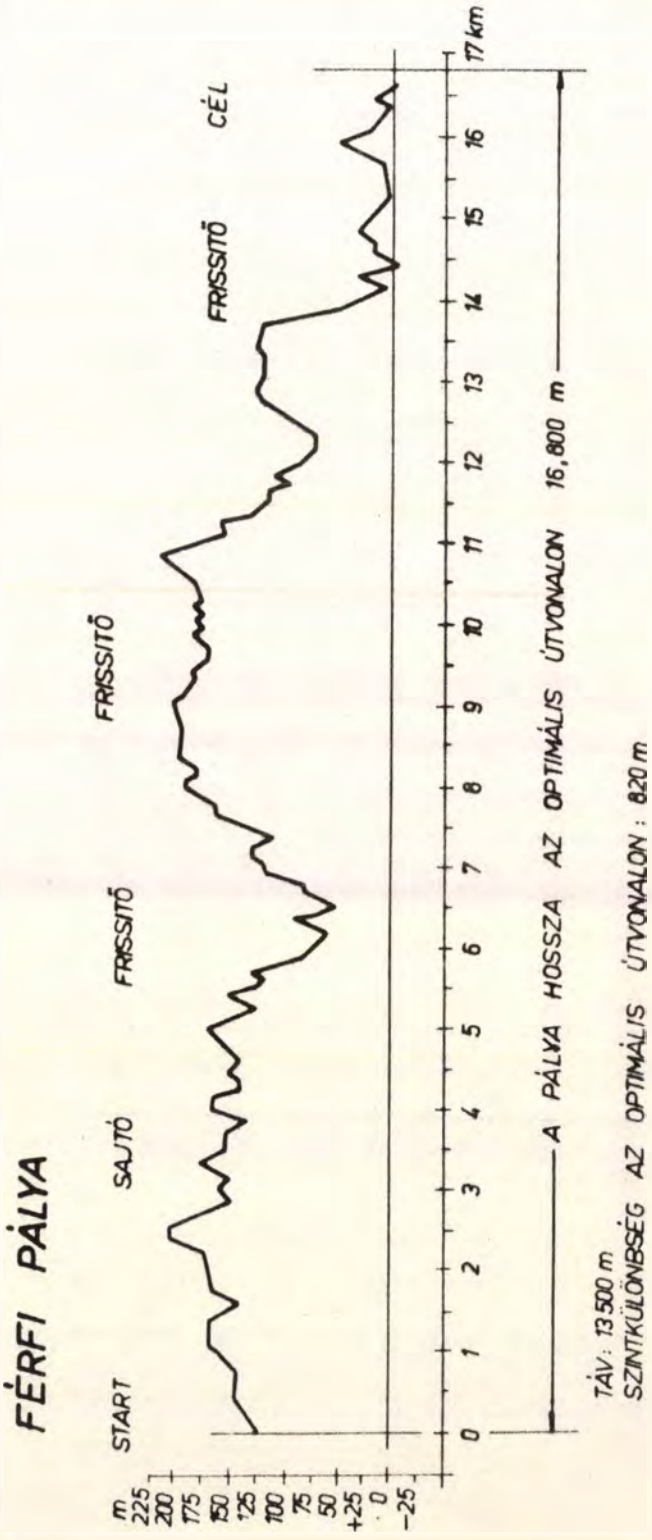

A közép-európai jellegü domborzat alapjában nagy tömegü, markáns idomokból áll, de kis kupok, dombok, völgyek teszik változatossá. Gyakoriak a kisebb-nagyobb sziklaalakzatok, egyedül, és csoportosan álló kőtornyok, a futhatatlan letörések és kőmezők, melyek kerülgetése folyamatos térképnézésre kényszerit. Növények általában lomberdő, tiszta fenyvesekkel váltakozva. A talaj fedettsége lehetővé teszi a gyors futást, maga a talaj felszine viszont erősen köves, olykor sziklás.

Amint ezt a III. /Friedrichroda-i/ VB-n is tapasztalhattuk, várható, hogy a meghatározott versenyközponttól távolabb jelölik ki a pályákat. Thüringiában ez a távolság - közuton mérve - 40 km körül volt! Most is nagy területről, egész Észak-Csehország területéről "kitiltotta" a rendezőség mind a csehszlovák, mind a többi IOF tagországok válogatott versenyzőit. A térképen megadott "tiltott terület" a lengyel határ közelében fekvő Liberec várostól majdnem Karlovy Varyig, mintegy félszáz km szélességben kiséri az NDK-csehszlovák határt. Az Elba völgye szeli ketté a területet. Staré Splavy a nagyobb, keleti részen fekszik.

Természetesen gondoskodtak közeli edzőterepről is. A már fent emlitett 9 edzőterep mellett a fő "attrakció" Jicin lesz. Ez a kisváros a "tiltott terület" közelében, hasonló terepviszonyok között terül el és edzőterepei bizonyára sok ismeretet nyujtanak az "éles" verseny viszonyairól.

Ismertté váltak az egyéni pályák logikus utvonalának metszetei is. A rajt a nőknél 175, a férfiaknál 125 m-rel lesz szintben a cél fölött. Pályahosszak légvonalban: 7950, ill. 13 500 m, logikus utvonalon: 9250, ill. 16 800 m, össz-szint ugyanitt: 410, ill. 820 m! A női pályán 2, a férfiakén 3 frissitős pont lesz és minden pálya első negyedén az ujságirók-fotósok "leshelye". De az ellenőrzőpontok száma továbbra is titok...

A Sportturist meghirdette a VB-re nézők, kisérők részvételének szervezését. Vendégeit Doksy-ban, a versenyközponttól 3 km-re lévő kisvárosban több szállodában és turistaházban helyezni el. A napi szállásköltség - amiben reggeli és vacsora, valamint a VB eseményeire történő autóbuszos utaztatás is szerepel - személyenként 126 Kcs szállodában és 95 Kcs /faházakban/.

VIDÉKEN A LEGJOBBAN

December 18-19-én Hódmezővásárhelyen az Alföldi Porcelángyár és a Hódgép Vállalat KISZ szervezeteinek, sportköreinek vendégeként élménybeszámolót tartott Monspart Sarolta és Bozán György, akiket sportberkekben az év leg-jeinek kiáltottak ki.

Kissé fáradtan érkeztek - egyenesen a dunavarsányi edzőtáborból, - de a lelkes fogadtatás bizonyára emlékezetes marad vendégnek és fogadónak egyaránt. Hát még az élménybeszámoló! Mosa temperamentumos előadását alig győzték felvenni élő szalagjukra a jelenlevők, mig Boxi a hallgatag ember benyomását keltette. Az előadás után többen megállapitották, hogy így felöltözve egyikükön sem látszik, milyen jól tud futni. Bezzeg a focistákat fel lehet ismerni - igy egy hang - mert azoknak a szabó is görbe száru nadrágot varr!

A hallgatóság soraiban a városi TS elnökét, sportköri vezetőket, KISZ-fiatalokat, üzemi dolgozókat, érdeklődő uttörőket láthattunk, utóbbiak szó szerint hallgatók voltak mindaddig, mig Mosa nem emlitette, hogy jelenleg nem tanit - ez bátoritólag hatott a gyerekekre...

Vendégeink vasárnap délelőtt szakmai jellegü előadást tartottak, melyre meghivást kapott a megye valamennyi versenyzője, birója, edzője, szakosztályvezetője, és a helyi Hirlap is beszámolt róla. A hasznos beszélgetés során felkészülés, a térképkészités, edzések mennyisége és minősége volt a fő téma. Lényeges tanulságunk: többet edzve, fizikailag megerősödve már könnyebb az elméleti feladatok végrehajtása is. Ez az a sportág, ahol személyes adottságok alapján összeállitott egyéni edzésterv szerint kell dolgozni, hiszen a közmondás szerint két ember sincs egyforma, amit esetünkben szó szerint lehet érteni.

Hasznos kezdeményezés volt! - ezt állapitották meg a résztvevők. Több szakmai jellegü tanácsot kellene itt lent hallani a versenyzőknek, vezetőknek, de nálunk nincsenek azok, akik Pesten dandárával végzik nevelő-irányitó társadalmi munkájukat - sőt egyáltalán nincs "bácsink", sem fizetett, sem társadalmi állásban egynél több... Minden versenyzőinkre vár, ők vezetnek szakosztályokat, edzik magukat és egymást, és ezen csak az idő fog segiteni, remélve azt, hogy aki lelkes versenyző volt, az pályafutása után is vállalja a vezetést, az edzést - akkor lehet szó a Vidék felzárkózásáról, de addig csak vergődünk...

Jó, házias ebéddel bucsuztattuk kedves vendégeinket és átadtuk szerény ajándékainkat. "Viszlát az évadnyitón! Jó felkészülést, sikeres évet!" - mondtuk és mondták - "Köszönjük a meghivást, jól éreztük magunkat!" ... de másfél nap hamar elröpült s autóbuszuk kigördült Budapest irányába.

Baranyai Antal
Hódgép

Bozán György:

AZ ÉV TÉRKÉPE

Az Év Térképe dij odaitélésének alapját képező szavazatok egyértelmüen, három Vértes térképet emeltek ki a tavalyi év 26 színes térképéből. Ez a szám egyben örvendetes előrelépés az 1970-es év 20 egynéhány térképével szemben.
A Vértes hegység sajátos hangulata, formagazdagsága, tájékozódási szempontból kiemelkedő jellegzetességei önmagukban még nem indokolják ezt az egyértelmü sikert, hanem az, hogy e kedvező feltételekkel két élvonalbeli klub a BEAC és a Spartacus által felvonultatott ismert helyesbitők jó munkája párosult.
A szavazásból a következő papirsorrend adódott.

Térkép	Pontszám	Szavazók
1.Vértes 11.Kotlóhegy	8,72	9
2.Vértes 7/1 Nagycsákány	8,69	13
3.Vértes 7/2 Szálláskut psz.	8,53	13
4.Pilis 2/1 Lajosforrás	8,00	14
5.Nyirség 1.Baktalórántháza	7,38	7
6.Hajduság 5. Bánki erdő	7,18	11
7.Vértes 4. Kőhányás psz.	7,00	15
8.Somogy 2. Zamárdi	6,92	13
9.Óbükk 2. Gyepes völgy	6,91	12
10.Bükk 5. Sugaró	6,77	15
11.Duna-Tisza köze 1.Nagykőrös NY.	6,50	12
13.Mátra 2/1 Felsőlengyend	6,37	8
14.Vértes 5/1 Várgesztes	5,92	14
15.Sopron Kupa	5,85	7
16.Vértes 3.Feketevizér	5,60	15
17.Cserhát 6.Romhány-Felsőpetény	4,86	15
18.Dobó István ev.	4,30	10
19.Bakony 4. Márkó D.	4,22	9
20.Pilis 7. Dobogókő	4,07	13
21.Balatonfelvidék 2.Balatonfüred	4,00	14

A szavazatokat figyelembe véve ugy döntöttem, hogy az Év Térképe dijat a Vértes 7/1 Nagycsákány térkép kapja meg. A térkép helyesbitői Bársony András, Deseő László, Láng Csaba és Lux Iván voltak. Ha a döntést egy mondattal kellene indokolni a válasz csak egy lehet: Tereptárgyak hihetetlen sokasága egy tiszta világos térképen.
Amikor az 1970-es térképek értékelésénél megemlitettem, hogy apró, tájékozódási szempontból elhanyagolható jelentőségü objektumokkal a térképet felesleges telezsufolni, mert az az olvashatóságot rontja, akkor egyértelmüen a Miskolc-Tapolcai Eötvös térképre céloztam. Idén az egyetemisták bebizonyitották, hogy nem adják fel a "Minden gödröt ábrázolunk" elvet, de gondos rajzi kivitel mellett a térkép olvasható marad. Ugyancsak volt bennük annyi magabiztosság, hogy nem mentek bele a térkép három árnyalatu zöld kiszinezésébe, amit ma még senki sem mer bevallani, hogy a 30; 50 és 70 %-os áthatolhatóság objektiv és a terep egészére kiterjedő megitélése ma az általánosan elfogadott 1 km²/10 munkaóra időráforditással illuzió.
Igaz ugyan, hogy ezt a tényt Deseő László ugy kommentálta, hogy maga a futhatóság a versenyzőnek nem sokat mond, mert ha be kell menni a pontért ugyis bemegy, mégha telezöld is a térkép. Továbbá a legsürübb bozótban is vannak kis csapások, lihább részek, ahol 20-50 kerülővel még iránymenetet is végre lehet hajtani. Sokkal fontosabb - fejtette ki - az erdőfajták jelzése mint tarvágás, csemetés, fiatalos, öregerdő, mert ez a futónak szembetünik s ez alapján még helyre is tudja tenni magát. Elrettentő példának hozta fel azt az esetet, mikor egy aljnövényzetes szálerdőt a tőle pontsorral elválasztott felsarjadzott tarvágástól semmi sem különböztet meg, mindkettő futhatósága pl. közepes zöld árnyalat.
Ehhez az állásponthoz, melyben nagyon sokan egyetértenek, most csak annyit füzök, hogy nehéz-e megállapitani egy erdő 50 %-os futhatóságát? Igen, nehéz. De mennyivel könnyebb megállapitani, hogy az erdő fiatal-e vagy öreg? Egy 50 éves fa az akácerdőben lehet öreg, de a dzsungelban még csemete. Továbbá hogy jelöljük a fokozatokat? A fiatal legyen világos és minél öregebb, annál sötétebb zöld legyen? Ez volt ugyanis a régi zöld-fehér térkép a mai fehér-sárga előtt. Logikus volt a régi is csak éppen a legfiatalabb csemetés és a legöregebb szálerdő a két véglet lesz a versenyző számára legkönnyebben átlátható és átfutható. Valamint, ha a jól futható tiszta szálerdőt /most sötétzöld/ ma kivágják, holnap lesz helyette egy ugyancsak jól futható, de most már az ellenkező véglettel jelölendő tarvágás, tehát a térképet el is dobhatjuk.
Egyszóval egy teoria akkor ér csak valamit, ha azt, ad absurdum vive, vagyis mint a fizikában nullát és végtelent helyettesitve is értelmes eredményt ad.
Természetesen a Vértes 7 térképen nem állt elő ez a végletes helyzet, a helyesbitők a tényleg sürü és nehezen áthatolható helyekre tettek csak zöld foltokat, ez meghagyta a térkép jó áttekinthetőségét, de tájékoztatott a futhatóságról is. A térkép rendkivül gazdag sikrajzot tartalmaz, kár hogy a sziklafalak fésüi összemosódtak, így a sziklafal alakjára, elhelyezkedésére kevéssé utalnak, inkább csak a hegyoldal sziklásságát jellemzik. Sok helyen, néha a sziklarajz alatt is a szintvonalak értelmetlenül megszakadnak, ami a szinek csuszása miatt itt, ott üres fehér foltokat eredményeztek.
Ezen a térképen szerepel először egy uj fácánetető jel és a kék félkör, mint dagonya, ez utóbbi uj IOF jel, mig az előbbire lett volna más. Jobbat kell találni a magányos fa fekete sziluett jele helyett is.
Öröm nézni a határjelek sokaságát, melyek kirajzolják Komárom és Fejér megye határát. Ugyanakkor bosszantó volt a térkép szélét jelentő itt, ott forditva torkoló vastag fekete vonal és a konkrét jelentés nélküli fekete x jel.
Mindent egybevetve rendkivül tiszteletre méltó az az erőfeszités, mellyel a BEAC az Eötvös verseny térképét és pályáját az első helyre tudta feltornázni.

Tulajdonképpen az összes fenti pozitivumot el lehet mondani a Vértes 7/2 térképről is, hiszen a két lap teljesen egyöntetü, a helyesbitő gárda is azonos. Csupán a szavazók szeszélyéből adódott minimális

pontkülönbség a két térkép között. Lényegtelen apróság, de ezért nem lett a dij megosztva a két térkép között, mert a lap D-i szélén lévő országutelágazás bizonyithatóan 50 m hibával terhelt.

A Vértes 11 November 7. térkép tartalmilag felülmulja az 1970-es Vértes 1-et. Maga a változatos, tagolt terep 1971-ben a legjobb lehetőségeket rejtette mind a helyesbitők, mind a pályakitüzők számára. A térkép összbenyomása a barna rétek és a rosszul illeszkedő zöld raszterek miatt mégsem volt kedvező. Nehéz volt egységes szemléletet kialakitani hat helyesbitő között. Általános elvként tüztük ki, hogy két- és háromfogu határozott rajzi méretü fésü jelöli a kisebb és nagyobb, de méretben nem ábrázolható sziklákat, a többfoguak már méretben és a nagyobb sziklafal alakját is visszaadó jelek.
Bátran használtunk kettős szaggatott vonalat széles nyiladék jelzésére. A nagykiterjedésü szénapajtás etetőket felülnézeti téglalappal jelöltük. Azt hiszem egy versenyzőt sem zavart, hogy a tarvágások és fenyvesek a láthatósági és futhatósági felületi jeleken tul nem lettek benépesitve fekete L és forditott V jelekkel.

Sok munka fekszik a részletes és pontos Pilis 2/1 térképben. Kár, hogy a terep feléről csak 25 000-es alap volt, melyen igy sok domborzati helyesbitést is kellett végezni.
Talán ez a lap bizonyitja legjobban, hogy a metsződések, de főleg a horhosok jelölésére jobb megoldást kell keresni. Ebből a szempontból kifejezőbbnek tartom a Cserhát 6 megoldását, mely térkép egyébként intő példa a rendező kluboknak: iparkodjanak olyan versenyterepet találni, melyről van 10 000-es alaptérkép, mert 25 000-es alapról még sok munkával sem lehet kiemelkedő térképet készitení.

A Nyirség 1 térképet azért kell kiemelnem, mert annak ellenére, hogy egy tanya és néhány rét is lemaradt róla, mégis előkelő pontszámot kapott. Az ok egyértelmüen a szép rajz és az izléses kivitelezés. Helyesbitők figyelem! Ez is fontos!

Január utolsó vasárnapján a Salgó turistaházban tartották a Nógrád megyei aktivák évnyitó értekezletét, melyen Skerletz Iván főtitkár is részt vett. A megyei TS határozatai és az uj elnök személye biztositék arra, hogy ismét fellendül a tájékozódási sport Nógrád megyében.

Az MTS Nógrád megyei Tanácsa határozatot hozott - többek között - az alábbiak megoldására:

- a megye tájékozódási futással foglalkozó szakosztályainak anyagi támogatása;
- helyi versenyek rendezése;
- központi térképellátás;
- beiskolázott segédedzők elhelyezése a tanfolyam elvégzése után;
- középiskolák részére tájolók biztositása;
- uj szakosztály alapitása a megye nagy üzemeiben.

ÚJRARENDEZTÉK

Ujrarendeztek - nem is egy, hanem két - elhibázott versenyszakaszt. Az ujitó élenjárók: a Spartacus TE és a Vasas SC tájékozódási futó szakosztályai. Igen ám, de ... miért legyen egyforma a két ujdonság? Hát, bizony annak nem is kellett egyformának lenni, mert erre semmiféle szabályozás nincs. A kérdés lényege az, hogy az ujrarendezett kategóriákban ki vehet részt. A kétféle verseny kétféle gyakorlatot alakitott ki. Töprenghetünk azon is, ha lett volna öt ujrarendezés /mert lehetett volna a megsemmisitett versenyeket figyelembe véve/, akkor öt féle eljárás alakult volna ki?

1971. XI.14-én a Vasas Kupa F 21 II.o. és N 17 II.o. ujrarendezésén jogosult volt résztvenni:

a/ a rendező egyesület költségén annyi versenyző a résztvevő egyesületekből, ahány az eredeti versenyen indult. Tehát nem a versenyző személy, hanem az egyesület részvételét vettük figyelembe;

b/ bármely egyesület nevezhetett uj részvételi költséggel bármennyi versenyzőt, de csak azokat, akik nem vettek részt az eredeti verseny egyéb kategóriáiban.

A b/ pontnál szempont volt, hogy egy versenyző egy versenyen csak egy kategóriában indulhasson.

1971. XI.21-én a November 7. verseny F 21 III.o. és F 17 II.o. kategóriákban jogosult volt résztvenni mint ujrarendezett versenyen:

a/ a rendező egyesület költségén /de vidékieknek utiköltség térités nélkül/ névszerint csak azok a versenyzők, akik az eredeti megsemmisitett versenyen résztvettek;

b/ és senki más.

Ez utóbbi ujrarendezésnél tehát nem valamely egyesület egy vagy több versenyzője, hanem névszerint a személy részvételét vették figyelembe.

A két gyakorlat menetközben is komoly vitára adott alkalmat. Gondolom itt az ideje a jövőben még /sajnos/ előforduló rendezések ilyen és hasonló problémáinak szövetségi rendezésére.

Tehát a Vasas SC mint az ujrarendezés egyik uttörője megjelent a sor elején a másodosztályu kategóriák esetében. Ettől függetlenül az eredeti verseny többi kategóriája, közöttük az F 21 I.o. és N 19 I.o. rendben lezajlott. Most már csak kérdésünk, hogy a Tájékozódási Futás szerkesztősége a versenyeket értékelő felhivásában miért mellőzte a Vasas Kupát? Talán ugy gondolta, hogy a többit értékelni sem érdemes? Vagy talán a mellőzés egy finom értékelési formula?

Horváth Sándor
Vasas SC

SZÉLRÓZSA

Nagyszabásu, programbő keretek között rendezi meg Bulgária az első nemzetközi sitájékozódási versenyt az IOF kupájáért. Ez év március 2-6. között a Rodope hegység siparadicsoma, Velingrád látja vendégül az első, nem hivatalos Európa-bajnokság résztvevőit, a válogatott csapatokat. A verseny napja: március 3. Távja: nőknél: 12 250 m, férfiaknál: 19 000 m, ez utóbbi a rendezők szerint az optimális utvonalon megközeliti a 23 km-t! A rajt tengerszint feletti magassága 1650, a célé 1400, a pálya legmagasabban fekvő ellenőrzőpontjai pedig 1775 méteren lesznek.

Sportágunk az 1972. évre két lehetőséget kapott, hogy szakosztályok csapatai külföldi versenyen rajthoz állhassanak. Az elnökség a kontingenseket az elmult évi eredményeik elismeréseként a BEAC és a Bp. MÁV Igazgatóság SC szakosztályai részére adományozta. Az egyetemisták Csehszlovákiában, a vasutasok pedig Finnországban igyekeznek a magyar sport hirnevét öregbiteni.

Az MTFSZ edzőbizottsága az év folyamán ismét szervez hétközi edzőversenyeket. Ezek zömét a budapesti edzőpályákon, egy részét azonban a főváros távolabbi, mintegy 80 km-es körzetében, bérelt különautóbusz igénybevételével rendezi meg.

Megérkezett az IOF hivatalos versenynaptára, mely néhány érdekességet tartalmaz. Elsőizben került bele Franciaországban megrendezésre kerülő verseny, méghozzá mindjárt kettő. Különös, hogy Norvégia csupán egyet, Dánia és Svájc pedig egyet sem "delegált". A világbajnokságon kivül versennyel szerpel Csehszlovákia, Svédország és hazánk is.

Idénnyitó terepfutó versenyt rendez a Komárom megyei Szakszövetség március 19-én. A verseny szinhelye: Várgesztes környéke, kezdete 11 órakor. Utazási célállomás Tatabánya-Alsó, illetve Környe, ahonnan gépkocsival szállitják a résztvevőket Várgesztesre. A versenyt 5 kategóriában rendezik, 4-16 km közötti távokon.

Nevezési dij: 10,- Ft/fő /szállitás/
Nevezési határidő: március 5.
Cim: Komárom megyei TFSZ
Tatabánya, Pruzsina Mihály u. 6.

A Svéd Diák Sportszövetség a tájékozódási futó sport svédországi megalapitásának 60. évfordulója alkalmából - 1973-ban - "világversenyt" rendez. A versenyre meghivót küldött a nemzetközi diákszövetség /FISU/ valamennyi tagállamának, de a FISU-n kivülálló diákszervezeteknek is. Terveik szerint a verseny a nyári hónapok egyikében, női és férfi, egyéni és váltó számokban, az IOF szabályok szerint kerülne megrendezésre és országonként 6 női + 8 férfi versenyző indulhat.

A Szabolcs-Szatmár megyei szakszövetség évente megállapitja a megye legjobb versenyzőit. Az értékelésnél a bajnokságokon és a helyi kupaversenyeken elért legjobb eredményeket veszik figyelembe. Miután az elmult évben ez még nem volt meghatározva, a sorrend megállapitásánál az elért minősitéseket vették alapul. Ezek szerint a megye legjobbjai:

F 21: Bálint János /Nyiregyh. Gumi SE/
N 19: Oprics Etelka/Nyiregyh. Gumi SE/
F 17: Elter János /Bottyán SE/
N 17: Balku Mariann/Bottyán SE/
F 15: Csalószki István /Elektromos SE/

Nagyon szép eredményről számol be az Iránytü, a Veszprém megyei szövetség hiradójának idei 1. száma. A megyében az elmult évben összesen 217 versenyző állt rajthoz és közülük 124 fő ért el valamilyen minősitést, a tavalyi 90-nel szemben!

A csehszlovák sportszervek felismerték, hogy a tájékozódási futás területén sem szabad kizárólag a versenysportra szoritkozni, és már vannak terveik a tömeg-, főleg az ifjusági sportélet megteremtésére. Rendszeresen felkeresik a dolgozók üdülőhelyeit és az ifjusági táborokat. Megfelelő terepen könnyü utvonalakat tüznek ki és segitséget nyujtanak azok térkép alapján történő végigjárásához. Ha érdeklődést tudnak kelteni a természetben való szervezett mozgás iránt, talán lesz, aki az üdülés után is felkeresi hasonló szándékkal az erdei pályákat.

A Vas megyei Szakszövetség elnökségének döntése alapján a Jurisich Miklós emlékversenyt idén is a Sopron Kupát megelőző szombaton, tehát julius 8-án rendezik meg. Igy a kétnapos versenyre az ország távolabbi részeiről is érdemesebb elutazni. A tavalyi problémák után idén alaposabban szervezik meg a lebonyolitást, a Sopron Kupán szines térképet kapnak a résztvevők.

A Pécsi EAC "592" cimmel rendezett kupaversenyt. A "név" arra utal, hogy a Jakabhegy /Nyugat-Mecsek/ oldalában ilyen magasságban volt a pálya legmagasabb pontja. Kategóriagyőztesek: F 19: Gömbös /Pécsi Tanárképző/, N 19: Bodnár /Gépipari Techn./, N 17: Nagy /Széchenyi Gimn./. A férfi csapatversenyt a POEÜ, az ifjuságit a Széchenyi Gimnázium nyerte.

Hegyi futóversenyt rendezett november 21-én a PVSK tájékozódási futók, atléták, öttusázók és sifutók részvételével. Husz fő állt rajthoz a hirtelen beköszöntött tél ellenére - amely 30-40 cm-es hóval borította a közel 10 km-es pályát, de a természet téli világának /sokak előtt ismeretlen/ szépségeivel kárpótolta a versenyzőket. A győzelmet a Komlói Bányász válogatott atlétája, Homoki Vince szerezte meg.

PÁLYAKITŰZÉS

A BTFSZ kiirása mértéktartó módon csak a budapesti versenybirák részére irta ki II. Pályakitüző versenyét. Az értékelt 50 pályamü a budapesti birói gárda 30 %-ának aktivizálását bizonyitotta. Eredményességét majd az elkövetkező versenyeink pályáin lehet lemérni. A pályamunkák sok értékes részletet, korszerü átmeneteket és finom pontszerü sikrajzi és domborzati ellenőrzőpontot tartalmaztak. A "dobogós" pályák legfőbb erénye, hogy nem elméletiek, nem "papirszaguak". Értékes "élő" versenyt lehetne rendezni rajtuk. /Igen érdekes lenne!/

A birálat befejeződött, az eredményt közöljük, a Schell, Szarka, Valtinyi és dr. Vizkeleti négyes ezuttal is igen körültekintő és értékes munkát végzett.

A győztes pálya értékelése ugyan nem feladatom, - hiszen a birálók már számokban rögzitették véleményüket, - de a szerkesztő kérése számomra parancs.

R Az emelkedőre telepitett rajt ugyan nem a legtetszetősebb, de azért még megfelelő. R=4.

1. Az első átmenet irányfutás, bizonytalan befejezéssel a jellegtelen, tul finomra sikerült "zöld" pont miatt. Pontos mérést kiván.
   Tájékozódási alkalmassága /T/: 3; Ellenőrzőpont alkalmasság 1, elhelyezés 5, /E/: 2.
2. A második résztáven több utvonalválasztás kinálkozik, vezető vonalak mentén, jó domborzati ellenőrzőponttal.
   T: 3, E: 5;4 = 4.
3. Érdekes átmenet. A metsződés kerüléséig ugyan egyszerü, utána azonban több apró támpont alapján állandó térképolvasást kivánó szakasz. Az ellenőrzőpont könnyen azonositható növényzeti pont.
   T: 3,5, E: 3;3 = 3.
4. A fenyves követése az utig, majd rövid irányfutás, a pontig egyszerü feladat, megfelelő finomságu domborzati ellenőrzőponttal lezárva.
   T: 2, E: 4;4 = 4.
5. A pálya legértékesebb része. A nagyivü kerülés és az apró változatos utvonalválasztások, állandó térképolvasást kivánó átmenet között kell dönteni.
   A tisztásnál és a horhos közös sarka biztonságot ad ugyan, de a finom kis domborzati pont jó feladatot ad.
   T: 4, E: 5;3 = 3
6. Rövid irányszakasz a metsződésekkel vezetve. Könnyü sikrajzi ellenőrzőpont a vezetővonal /ut/ mellett.
   T: 2,5 E: 5;2 = 2.
7. Utvonalkövetések, rövid irányszakaszok, kevés utvonalválasztás. A kis tisztás jó, pontszerü terepfedezeti ellenőrzőpont.
   T: 3 E: 5;4 = 4.
8. Alulról, felülről is és irányba is fogható, jó utvonalválasztó feladat. Jó példa a nagyobb domborzati idom pontszerü meghatározására a szikla a lefuto orron, mint ellenőrzőpont.
   T: 3 E: 5;3 = 3.
9. Változatos, de biztonságos futás a-talajutig, majd a lefuto gerinc és nyiladéksarokról irányfutás az ösvény és metsződés könnyen azonositható keresztezéséig.
   T: 3 E: 3;2 = 2.
10. Pontközelig az ösvényen, majd rövid irányfutás a kis gödörig. Igen finom kis ellenőrző pont, - sajnos tul közel a patakhoz.
    T: 2 E: 5;3 = 3.
11. Szintező irányfutás a nyiladékig, majd a szintet tartva a kis bemélyedésig, a befuto pontig.
    T: 2,5 E: 5;3 = 3.
12. A nyiladék és az ösvény által határolt biztonságos irányfutás a patakig. A patakon tul egyértelmü befutás a tisztáson létesitett célig.
    T: 1,5.

Cél Nyilt terület, a befutás egyértelmü. A tisztás felső oldalába telepitve, enyhe emelkedőre. A célon tul kifutási hely. Közel a versenyközpont. Megfelelő tér a cél, célszemélyzet, nézők elhelyezésére. Gépkocsival jól megközelithető.
Cél: 5.

Lehet, hogy az "alkotóval", a birálókkal vagy a kedves olvasóval nem vagyok egy véleményen, valami eltérés mindig van, - de ez természetes! Emberek vagyunk! - ja, és hogy el ne felejtsem: a pályakitüző verseny játék, - ha komolyan is vesszük!

Harász Miklós

1.	Fehér János	250
2.	Bozán György	250
3.	Lantos Miklós	250
4.	Déri Ferenc	246
5.	Pataki Zsolt	245,5
6.	Koronczai László	243,5
7.	Mátravölgyi István	243
8.	Hunyadi József	242,5
9.	Balogh Tamás	240,5
10.	Gáti Pál	240,5
11.	Walkovszky Attila	237,5
12.	Nyári Tamás	236,5
13.	Cserteg István	236,5
14.	Balla Sándor	235,5
15.	Laczkó Tamás	233,5
16.	Tóth Eszter	231,5
17.	Óhegyi Albin	231,5
18.	Hehl István	231,5
19.	Asztalos Károly	231
20.	Nyitrai György	230,5
21.	Juhász Flórián	229
22.	Szőnyi László	229
23.	Sőtér János	228
24.	Koppány Attila	228
25.	Kisszékelyi József	227,5
26.	Fábry Pál	227,5
27.	Varga Lászlóné	227
28.	Schönviszky György	224,5
29.	Szolnoki László	224,5
30.	Schluth Péter	224,5
31.	dr.Emszt Mihály	223,5
32.	Rédl Gábor	222,5

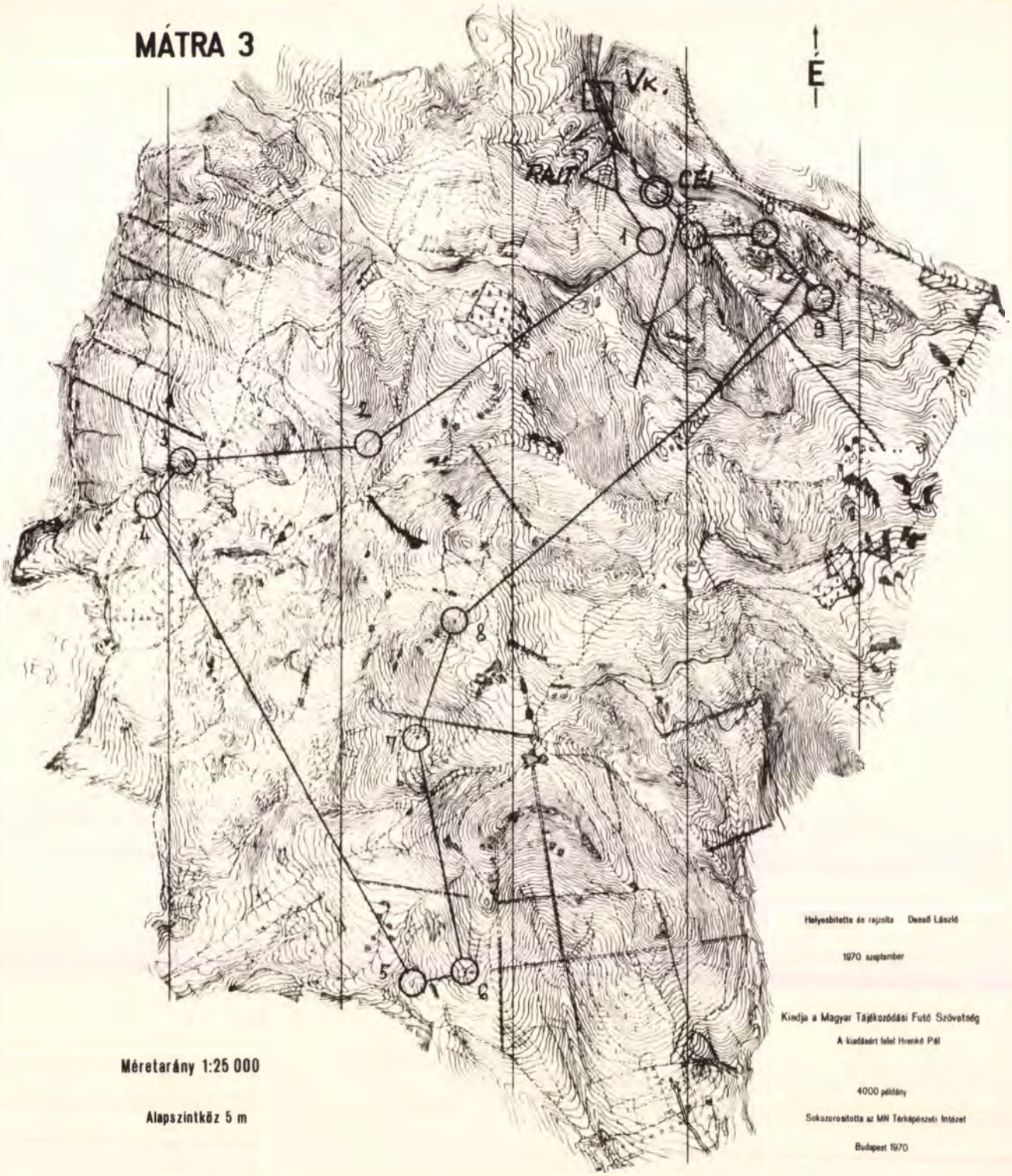

33.	Argay Gyula	221,5
34.	dr.Uzdi Béla	220
35.	Bodrogi András	218
36.	Szentpéteri Ákos	216,5
37.	Tóth Péter	213,5
38.	Kudriczy Zoltán	209
39.	Nagy Ernő	209
40.	Csupor Miklós	208
41.	Biró Pál	205,5
42.	Józsa Sándor	203,5
43.	Major János	201,5
44.	Hargitay Miklós	197
45.	Ulrich Ede	180
46.	Márik György	174
47.	Jeszenszky Emil	142
48.	Sipos József	131,5

Versenyen kívül indult:

	Bozán Ágnes	259,5

Folytatás az 1.oldalról

mert nem ugy lenne, akkor annak a közösségnek régen rossz. Nem egyformán látja az utat az első kanyarok, bukkanók feltünését eppenhogy észleló és a tapasztalatokban, keserü élményekben, megfáradt, utja felét magamögött tudó ember, akinek egyik kiirthatatlan szenvedélye, szórakozása a felfedezés sportja.

De nem feltétlenül szükségszerü, hogy mindent másként lássunk, nem törvényszerü a versenybirók és versenyzők közti szakadék. Hiszen napjainkban sok versenyt rendeznek a még aktiv sportolók is. Sajnos, másként itélik meg saját eseményüket és másként a hasonló szinvonalu, hasonló tévedésekkel ékitett, de nem általuk rendezett versenyt. Pedig a gyakorlat mindig az lesz,hogy a versenyek többségét idősebbek rendezik. Hiba esetén tehát kézenfekvő a kényelmes megoldás; persze az öregek csinálták! Lehet, hogy igy van egy esetben, sok esetben, de biztos nem igy van minden alkalommal. Nem azért követ el valaki hibát, mert öreg, hanem azért, mert könnyelmü, nem elég körültekintő, vagy éppen más végezte el helyette azt a munkát és igy vállalt erején felüli feladatokat. De fiatal korában is hasonlóan cselekedett!

Téved az, aki azt hiszi; fiatal sport, tehát csak a fiatalok szervezzék s rendezzék a versenyeket, határozzák meg az egyesületek, szövetségek mozgását, életét!

A megoldás kulcsát nem az egymástól korszerinti elkülönülés rejti, hanem a munkamegosztás máshol már jól bevált módja.

A nyugdijas versenybirótól -tisztelet a kivételnek - nem lehet elvárni a napi tiz órán keresztüli térképjavitást ami edzésben lévő sportolónak is megerőltető. Kevés fiatalt lehet rábeszélni a versenyekkel járó, de nem elhanyagolható több hónapos előkészitő munka elvégzésére és az adminisztrációra. A sportszervezetek mindennapi élete nem egy örökmozgó, amelyet lendületben tart a sportolás vágya. Oda is kellenek értő öregek és lelkes fiatalok is.

Igaz, hogy sportunkban még mindig kevés fiatal találja meg testedző szórakozását és gyér számu a tiz-tizenkét évesek mezőnye. De az is a kép teljességéhez tartozik, hogy hazánkban hiába emelkedik az idősebbek arányszáma, ez nem mutatkozik meg a tájékozódási futást szervezőknél. Az erőn felül vállalás már lassan idült betegséggé válik.

Hiszem, hogy sporttársadalmunk erőtöbbletét nem az elzárkózás jelenti, hanem az egyénre szabott munka, amit megbecsülten végzünk ezekkel a nélkülözhetetlen, fáradhatatlan, szörnyü öregekkel!

Skerletz Iván

November első vasárnapján, a Mecsek térképen rendezte a Baranya megyei szövetség a November 7. emlékversenyét, közel 40 induló részvételével. Az egyes kategóriák győztesei: F 21 Bársony /PVSK/, N 19: Kirisits /Pécsi Tanárképző/, F 17:Kersity /Pécsi Gépipari Technikum/.

A Bp.MÁV Igazgatóság SC április 30-án és május 1-én kétnapos nemzetközi versenyt rendez a Vasutas Kupáért. Május közepén ismét kettős verseny lesz: 13-án a Hajdu megyei szövetség Szakszervezeti Kupája,14-én a Borsod megyeiek Bükki Kupája kerül lebonyolitásra, mindkettő egy helyen. A hagyományos május végi Mazura-Kohász Kupával együtt tehát 3 "versenyvikend"-re nyilik lehetőség e hónapban.

HIBAIGAZÍTÁS

Szabályzatmódositás c. közleményünkben /72/1./a VSZ.6.8.szövege hibásan jelent meg. A helyes szöveg:

" A versenyen kivüli gyalogmenetek/versenyközpont és rajt, illetve cél és versenyközpont/ összesitett távolsága az F 17 F 19, F 21, F 35, F 43, N 19 és N 31 korcsoportokban elérheti az 5 kilométert. Ebben az esetben a cél és versenyközpont közti távolság max. a gyalogmenetek össztávolságának fele, illetve max. 1 km lehet."

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja.

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság.Felelős szerkesztő Skerletz Iván.Szakszerkesztő Nyitrai György.Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1. T: 114-800/162. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /Budapest XIV., Istvánmezei ut 3./ Kiadásért felel: Pécsi Tibor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlap Irodánál /KHI. Budapest, V. József nádor tér 1.sz./ közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft /megjelenik havonta/.Számonként kapható:Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály,Budapest,VII.Rákóczi ut 57/a.

Indexszám: 25827

Z-72084

Ára: 3.- Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVF. 3. SZÁM

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III.ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 3.SZÁM

Uj kiadvánnyal gazdagodik sportágunk bőségesnek nem mondható irott anyaga: a napokban jelenik meg a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS ÉVKÖNYVE, első tagjaként egy reményteljes, évente gyarapodó sorozatnak. Szerkesztőik szándéka az volt, hogy hasznos és érdekes adatok összegyüjtésével segitsék a versenyrendezők, sportvezetők mindennapi munkáját és "megörökitsék" a gyorsan feledésbe merülő események legalább egy töredékét a kiváncsi utókor számára.

Az ÉVKÖNYV legfontosabb, időszerü része az éves versenynaptár, bár ahhoz késve jelent meg, hogy a szakosztályi költségvetés alapját képezhesse. E késedelem két okra vezethető vissza. Egyrészt nagyon nehezen,gyakran csak többszöri noszogatásra gyült össze a kért adathalmaz, másrészt pedig a nyomdai kivitelezésben adódott váratlan,ember által előre nem látható elemi csapás /tatarozás/, ami hosszu hetekkel vetette vissza az elkészülte időpontját.

Bár minden kezdet nehéz, végül is elkészült a "nagy mu" ismertté vált az ut, melyen a jövőben minden bizonnyal gyorsabban végigfuthat az évről évre ujjászülető ÉVKÖNYV. Szükséges ez azért is, mert cimváltozások, költözések, uj szakosztályok alakulása, uj edzők és versenybirák munkába állása gyorsan elavulttá teszi a cimjegyzéket, sportéletünk ezen irott térképét, melynek fontosságáról - és pontossága fontosságáról - beszélni már közhelyszámba menő dolog.

A szerkesztők köszönetet mondanak valamennyi sporttársnak, akik rendelkezésükre bocsátották a kért adatokat.Egyuttal arra kérik mindnyájukat, hogy a jövőben folyamatosan jelezzék a tudomásukra jutó olyan változásokat, melyek közlésre számithatnak. Minden év november 15-e a "lapzárta",az addig beérkezetteket a szerkesztők összegyüjtik és az uj kiadványba beépitik.Csak igy válhat az ujabb ÉVKÖNYV valóban hasznos segitőjévé és maradandó emlékévé mindannyiunk munkájának.

Cimkép:
Monspart Sarolta győzelem után
Fotó: Homoki Géza

Lényegretörő tanácskozás

Önálló sportágunk történetének harmadik országos értekezlete több dologban különbözött az előző kettőtől. Nem a Népstadionban volt, hanem az MTS székházában, másfél nap helyett csak 7 óra hosszat tartott,mindenki ugy oldotta meg az ebédelés kérdését, ahogy tudta... és még sorolhatnánk tovább. Az igazi különbség azonban az volt, hogy a tanácskozás nem veszett el a részletekben, hanem az elnöki beszámoló vezérfonalához igazodva szövődött, alakult a hozzászólások tarka sürüségéből a sportág való helyzetének és jövőjének szines lényege.

Milyen a való helyzet? Nem rossz,ha abból indulunk ki, hogy mindössze 2 /kettő!/ önálló évünk volt, az önállóságban pedig vajmi kevés gyakorlatunk... Mindenesetre néhány alapvetően fontos területen nagyot léptünk előre. Ilyen a térképkérdés, amely a Honvédelmi Minisztériummal és az MN.Térképészeti Intézettel való jó együttmüködésnek köszönhetően szinte megoldottnak látszik. Persze, nem kapott még minden megye térképet, nem kapta meg minden versenybiróság teljesen a saját elképzelései alapján a versenyterületet, de ehhez türelem, fegyelmezettség és belátás kell. Amit a térképbizottság vezetője felcsillantott a "térképszegény" megyék előtt, t.i.a 2-3 négyzetkilométeres erdőfoltok kiadási lehetőségét, az a városi edzőpályák és a megyei-járási sportági"létminimumok" kérdését oldaná meg.

A másik jó terület az ujságunk, a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS. Két éve ugyanugy nem hittük volna az ilyen szinvonalát és megjelenési rendszerességét, mint a térképhelyzet ugrásszerü javulását. Szinte csak dicsérni lehet a szaklapunkat és megköszönni mindazok munkáját, akik azt "termelik" - de a "fogyasztó", vagyis előfizető lehetne még sokkal több.

A többi? Egyáltalán nem "néma csend", hanem zajlásalakulás. Éppen az országos értekezlet előtti hetekben helyezte uj alapokra az elnökség az Edzőbizottság munkáját, most várható az ifjusági bizottság ujjáalakulása és a technikai bizottság munkájának szervezettebb összefogása.A Koordinációs Bizottságban már folyik a Versenyszabályzat korszerüsitése, vizsgálják a versenyrendszerünkben bevezetendő esetleges változások lehetőségét és alakulnak a javaslatok az uj minősitési szintekkel kapcsolatosan.

De ez az országos szövetség munkája elsősorban. Amin a sportág egészének munkálkodnia kell ebben az évben, azt a főtitkárunk terjesztette az értekezlet elé, ajánlások formájában. Ime, itt következnek, mindenki számára témaként, variációkat mindenki készithet rájuk.

Szakirodalom és szakemberképzés.

Mindkettő olyasmi, ami alapszükséglet és hiánycikk. Az alapelv: minden szakanyag, segédlet, brosura, füzet: segitség. Beindult a BTFSZ szakanyag-sorozata, és az idény végére tervezi az országos szövetség a "Szabályok Könyvé"-nek megjelentetését. Még ebben az évben megjelenik a Medicina Kiadónál "A tájékozódási futás ABC-je". Szerepel a tervben a kezdők oktatásának segitésére oktatótérkép, nagyméretü szemléltető oktatótájoló és terepasztal prototipusának elkészitése.

A szakemberképzés első fokon a megyék gondja és munkája: a segédedzői és a versenybirói tanfolyamok résztvevőinek szervezése és oktatásuk biztositása. A magasabb szinten folyó edzőképzés problémáinak megoldása, és a sportág bejuttatása a Testnevelési Főiskolára még hátra van.

Tömegesités.

Minthogy a szakemberünk kevés, a tömegesitést elsősorban a meglévő szervezeti kereteken belül kell biztositani. A nagy szakosztályok bázisként szerepelnek a tömegek befogadására. Ahol ilyen nincs, szervezni kell, mert a közeljövőben a honvédelmi nevelés utján nagy érdeklődés jelentkezik majd sportágunk irányában. A tömegek edzéslehetőségének biztositására legalább 10 városban kell az idén edzőpályát létesiteni.

Propaganda.

Központilag törekedni kell arra, hogy a rádió és a televizió sportrovatában helyet kapjon a sportág. Ugyanez vonatkozik a Képes Sportra és a többi sajtóorgánumra. Vidéken a helyi ujságok nyilvánosságát ki kell használni.

Világbajnokság.

Nem kétséges, hogy a sportág számára minden propagandánál és szócsatánál többet jelentene egy jó világbajnoki szereplés. Ezért mindent meg kell tennünk. Olyan versenyeket és pályákat készitsünk, amelyek szolgálják a tervszerü felkészitést. És főképpen a nagy felelősséget viselő versenyzőket ne faggassuk és ne piszkáljuk. Ők ugyis érzik a várakozást, mi pedig tudjuk, hogy mindent megtesznek mindannyiunkért.

A jelenlévők 18 megyét és Budapestet képviselték, a hozzászólások azonban csak 10 megye és Budapest hangját tolmácsolták. Ezek közül ki kell emelni dr.Lehrner Lóránt /Fejér/ hasznos és hatásos figyelmeztetését a versenyzők pszichikai felkészitésének ügyében, Pál Vendel /Nógrád/ tanuságtételét egy jó hagyományokkal rendelkező megye sportjának ébredéséről. Közérdekü volt Major Árpád /Komárom/ követelése a versenynaptár kötelező jellegének betartása ügyében, és dr. Vizkelety László /Budapest/ több jelentős témát felölelő hozzászólása elsősorban az edzőképzés lehetőségeinek kihasználásáról.

A tanácskozás az elnökség tagjainak válaszaival fejezte be munkáját. Az országos szövetség ezuttal sem igért sokat. Sokat vár viszont az idei évben: jó versenyeket, sürü kapcsolatkeresést a megyék és a sportegyesületek részéről, és az ajánlások szempontjait figyelembe vevő eredményes munkát.

Mindig segitünk, ha tudunk - ezt igérhetjük mindenkinek.

Valtinyi László

A

Magyar Tájékozódási Futó Szövetség
Budapest V. Rosenberg hp. u. 1.

-ből

jelentjük

A Minősitő és Nyilvántartó Bizottság utólag jóváhagyta: Szalóky Béla /Szegedi Radnóti Gimnázium SK/, Kapros Ibolya /Vasas SC/, Balázs Oszkár /Gyöngyösi Energia/ és Tóth Ilona Márta /Diósgyőri VTK/ aranyjelvényes ifjusági minősitési szintjét. Igy az aranyjelvényesek száma az 1971-es év teljesitményi adatai alapján 53 fő.

A Devecseri járás megszünt, illetve Ajkai járásként müködik a továbbiakban.
Uj cim: MTS Ajkai járási Tanácsa
Tájékozódási Futó Szakszövetség
Ajka, Hősök tere 13.

A járási szövetségen belül, az uj választásokkal a tájékozódási futó szövetség titkári teendőit Némethy Miklós látja el.

A szövetség programjában szerepel 1972-ben a járási és városi uttörő és középiskolás tájékozódási bajnokságok megrendezése is.

A Veszprém megyei szövetség megyei pályakitüző versenyt irt ki, melynek eredményét III.25-én hirdetik majd. /Eddig 56 fő nevezett./

Versenybirók vizsgáznak III. 25-én Veszprémben. /A beindult 21 fős tanfolyam jelenleg 28 főre szaporodott./

A Magyar Uttörő Szövetség, a Pajtás szerkesztősége, a Magyar Televizió és az ÁISZ közösen állitották össze az 1971. év legkiválóbb uttörő sportolóinak névsorát. 6-6 fiu és leány, valamint 6 csapat jutott e megtisztelő cimhez. Elsőizben került közéjük sporttársunk: Kaló Marianna, aki megnyerte az Uttörő Olimpia tájékozódási futó versenyszámát. Neki, szakosztályának /DVTK/ és edzőjének /Bokros György/ is gratulál, további jó eredményeket kiván szerkesztőségünk.

Az utóbbi évek versenytapasztalatai alapján sportágunk több szakemberében felvetődött az a gondolat, hogy az MTFSZ-nek szigorubban kellene a versenyek rendezőségét irányitani és ellenőrizni. A multban egyes esetekben, szakmailag és emberileg jól kiválasztott ellenőrzőbiró küldésével sikerült helyére tenni néhány problémás versényt. Azonban

- az ellenőrzőbiró és a versenybiróság között sok esetben olyan szakmai nézeteltérés alakul ki, amelynek elsimulása nem történik meg a verseny befejezéséig;
- sokszor hiányzik az emberi kapcsolat;
- az ellenőrzőbiró jogai nem terjednek ki olyan szervezési és szakmai-technikai hibásan tervezett részletek felülbirálatára és megváltoztatására, amelyek pedig döntően befolyásolhatják a korszerü és sportszerü versenykörülmények kialakulását.

A fentiek miatt az eddigi ellenőrzési rendszer módositására van szükség. Erre két intézkedési lehetőség van:

1. Az ellenőrzőbiró eddigi jogkörének kiszélesitése, változtatási és utasitási vonalon. Ennek az a nehézsége, hogy mivel minden tájékozódási futó versenybiró lehet ellenőrzőbiró, válogatás nélkül mindenkinek a kezébe komoly és veszélyes jogokat adunk. Továbbá, az ellenőrzőbiró sokszor szorosabb kapcsolatban van a versenybirósággal, hogysem a hibákat vagy mulasztásokat szóvá tenné és kijavittatná.
2. Egy "szövetségi ellenőr" elnevezésü funkció bevezetése, az ellenőrzőbiró eddigi jogkörének érintetlenül hagyása mellett. Ezzel kapcsolatosan felmerülhetnek az alábbi aggályok:
   - bántódások, sértődések adódhatnak a versenybiróságok és rendező szervek részéről, ahová az elnökség ellenőrt küld;
   - tisztázatlanok egy esetleges hibás ellenőri utasitás végrehajtásának következményei.

Az MTFSZ elnöksége az 1972. január 3-i ülésén határozatot hozott a szövetségi ellenőri tisztség bevezetéséről. /Az ezzel kapcsolatos rendelkezés szövegét az alábbiakban közöljük./ Egyuttal kéri és felszólitja az elnökség a rendező szerveket és a versenybiró sporttársakat, hogy a rendelkezés szövegét és szellemét egyaránt figyelembe véve müködjenek együtt a kiküldött szövetségi ellenőrrel.

1. <u>Szövetségi ellenőr küldése</u>

1.1. Az I.osztályu és válogató /rangsoroló/ jellegü kupaversenyekre,valamint a legalább II.osztályu bajnoki versenyekre az MTFSZ elnöksége szövetségi ellenőrt kiküldhet.

1.2. Az elnökség a rendező szervnek legalább 1 hónappal a verseny időpontja előtt jelzi a szövetségi ellenőr küldését.

1.3. A verseny rendező szerve köteles a szövetségi ellenőr jelölését elfogadni és rendelkezésére állni /szállitás, helyi szállitás, térkép stb./

1.4. A kiküldetesi költségeket az MTFSZ biztositja.

2. <u>Szövetségi ellenőr kijelölése</u>

Szövetségi ellenőr lehet minden olyan személy, aki az alábbi követelményeknek megfelel:

2.1. Versenybirói igazolvánnyal és legalább II.osztályu versenybirói minősitéssel rendelkezik.

2.2. Betöltötte 25. és nem haladta meg 55. életévét.

2.3. Erkölcsi és politikai szempontból nem emelhető ellene kifogás.

2.4. Legalább 5 évet rendszeresen versenyzett, legmagasabb versenyzői minősitése legalább II.osztályu volt. Az utolsó évben legalább egy versenyen elindult.

2.5. - Vagy legalább 5 éves friss pályakitüzői gyakorlattal rendelkezik, legalább 2 pályakitüző versenyen részt vett, és az utolsó évben volt olyan versenyen pályakitüző, amelyen legalább 4 kategória versenyzett, és azok közül az egyik I.osztályu volt;
- vagy az utolsó évben legalább egy esetben volt elnök, elnökhelyettes, vagy ellenőrzőbiró olyan versenyen, amelyen legalább 4 kategória versenyzett, és ezek közül az egyik I.osztályu volt.

2.6. Az utóbbi 2 évben sem versenyzői, sem versenybirói, sem edzői, sem egyéb sporttevékenysége ellen jogos kifogás nem merült fel.

2.7. Ismeri a Versenyszabályzatot, a Minősitési és Versenybirói szabályzatokat, az összes érvényes döntvényeket, valamint a sportág régebbi, fontosabb, de már elévült szabályait.

2.8. Ismeri a nemzetközi szabályzatok aktuális fő irányvonalait, és az elnökség elvi állásfoglalását a szabályzatokban le nem fektetett kérdéseket illetően.

2.9. Az elnökség minden versenyévad végén a Versenybizottság javaslata alapján kijelöli azt a 15-20 fő versenybirót, aki vélhetőleg a feltételeknek megfelel és a következő évben szövetségi ellenőrnek jelölhető.

2.10. Év közben a főtitkár a Versenybizottság vezetőjével egyetértésben jelöli ki szükség szerint az egyes versenyek szövetségi ellenőrét a megadott keretből.

2.11. Indokolt esetben, az elnökség jóváhagyásával a 2.2; 2.4. és 2.5. pontoktól el lehet tekinteni.

2.12. Egy versenyre csak olyan szövetségi ellenőr jelölhető, aki a rendező egyesületnek nem tagja, a versenybiróság elnökének nem klubtársa, ill. - vidéki versenyen - nem az adott szövetség területén müködik.

3. <u>A szövetségi ellenőr jogai</u>

A verseny rendezése során bármikor,bármilyen felmerülő kérdésben utasitást adhat olyan ésszerü változtatásra,amely a rendező szerv lehetőségeit figyelembe véve megoldható, és igazságosabbá, korszerübbé teszi a versenyt.

3.1. Előzetesen megtekintheti a terepet és a térképet, utasitást adhat a nem valósághü térképrészletek javitására, illetőleg uj térkép esetén a jelkulcs pontos használatára.

3.2. Kérheti a hatósági terephasználati engedélyek bemutatását.

3.3. Ellenőrizheti a pontok kitüzését, utasitást adhat a pályák módositására.

3.4. Felülvizsgálhatja a rendezési és csapatköltségeket, különös tekintettel a nevezési dij összegének kialakitására.

3.5. Óvás esetén az ellenőrzőbirókkal közösen dönt. Véleményeltérés esetén az ő döntése a mértékadó.

3.6. A versenybiróság és az ellenőrzőbirók kötelesek a szovetségi ellenőr utasitásait végrehajtani, még akkor is, ha azok nem kifejezetten szabályzatban rögzitett előirások kijavitására irányulnak.

3.7. Amennyiben a verseny rendező szerve, ill. versenybiróság nem hajtja végre a szövetségi ellenőr által elrendelt szükséges változtatásokat, a szövetségi ellenőrnek jogában áll:

a/ a verseny válogató /rangsoroló/ jellegét megszüntetni;

b/ a verseny /kategória/ fokozatát leminősiteni;

c/ sulyos esetben a verseny minősitő jellegét megszüntetni.

Ezekről az intézkedésekről a versenyre benevezett szakosztályokat elegendő idő esetén az MTFSZ hivatalosan irásban értesiti. Ha ez nem lehetséges, a rajt előtt legalább 1 órával a versenyzők tudomására kell hozni az intézkedést. Ilyenkor azonban a b/ és a c/ pontot már nem alkalmazhatja a szövetségi ellenőr.

4. <u>A szövetségi ellenőr kötelességei</u>

4.1. Az MTFSZ megbizólevelével kell rendelkeznie, és azt köteles a versenybiróság elnökének bemutatnia. Müködését abban a tudatban kell végeznie, hogy az adott versenyen az MTFSZ-t képviseli.

4.2. Köteles ellenőrizni, hogy a hatósági terephasználati engedélyek rendben vannak-e.

4.3. A versenyen észlelt valamennyi szabálytalanságot köteles a versenybirósággal kijavittatni /lásd 3.4./, még ha óvás nem is történt.

4.4. Köteles résztvenni az MTFSZ Versenybizottsága által rendezett konzultációkon. Ezeknek az időpontjáról az MTFSZ a szövetségi ellenőrnek jelölt versenybirókat értesiti. A konzultációkon előadások keretében és irásos anyagok segitségével az MTFSZ biztositja a 2.7. és 2.8. pontokban foglalt követelmények elsajátitásának lehetőségét.

4.5. A versenyről az elnökségnek jelentést kell tennie, utasitásaiért az elnökségnek tartozik felelősséggel.

5. <u>A szövetségi ellenőr jelentése az MTFSZ elnökségének</u>

5.1. A jelentésnek tartalmaznia kell:

- a verseny előkészitésének részletes leirását;
- ujonnan javitott szines térképen történt rendezés esetén a térkép kritikáját;
- a tervezett pályák kritikáját;
- a lebonyolitás rendezéstechnikai részének kritikáját;
- a lebonyolitás versenyzési-szakmai részének kritikáját;
- a versenybiróság, ill. a rendezőség, a pontőrök, az ellenőrzőbirók, a versenyzők, a kisérők és a nézők magatartását;
- a verseny külsőségeinek /megnyitás, cél, eredményhirdetés stb./ kritikáját;
- a verseny lefolyásának leirását;
- a szövetségi ellenőr által kezdeményezett változtatások indoklását;
- amennyiben a szövetségi ellenőr kénytelen volt élni utasitási jogával, az eset részletes elemzését /miért nem tudta meggyőzni a rendezőséget, hogyan fogadták utasitását/,
- továbbá egyéb, a szövetségi ellenőr által emlitésre méltónak itélt mozzanatokat.

5.2. A jelentést a versenyt követő 10 napon belül irásban kell az MTFSZ elnökségéhez eljuttatni.

5.3. A jelentésnek egy röviditett változatát is el kell készitení és azt az 5.2-ben foglaltak szerint leadni a szaksajtóban való közzététel céljára. Ebből a változatból ki kell hagyni minden olyan mozzanatot, amely nem tartozik a széles nyilvánosság elé.

5.4. A szövetségi ellenőr teljes jelentésébe az MTFSZ elnökségének tagjain kivül betekintési joguk van az alábbiaknak:

- egyesületi rendezés esetén a területileg illetékes TFSZ elnökségének, a rendező sportegyesület elnökségének, a rendező szakosztály elnökének és a versenybiróság elnökének;
- szövetségi rendezésü verseny esetén a rendező TFSZ elnökségének, a felettes TFSZ elnökségének és a versenybiróság elnökének;
- az MTFSZ bizottságvezetőinek;
- az adott évre kijelölt szövetségi ellenőri keret tagjainak.

5.5. Benyujtott jelentésük alapján az elnökség szóban is beszámoltathatja a szövetségi ellenőröket. A szóbeli beszámoló meghallgatására és megvitatására az adott évi ellenőri keret tagjainak joga van.

Az MTFSZ elnökségének 14/72.sz.határozata:

Az elnökség az 1972. évi szövetségi ellenőri keretbe a következő versenybirókat jelöli:

Argay Gyula
Arató János
Csupor Miklós
Halász Miklós
Hornák Zoltán
Maácz Benedek
Schönviszky László
Szarka Ernő
Török István
Vasvári Viktor
dr.Vizkelety László
dr.Vörös István
Zsellér György

Az elnökség 1972-re előzetesen az alábbi versenyekre küld szövetségi ellenőrt:

Tanácsköztársaság emlékverseny
Jurisich Miklós emlékverseny
Vasas Kupa
Budapesti és Vidéki Éjszakai Egyéni Bajn.
Budapesti Váltóbajnokság
Országos Váltóbajnokság

TŰLEVÉL

Az Alföld meghóditói

Hazánk déli sarkából irom e sorokat, és ugy érzem, hogy a fenti elnevezést a debreceni Török-Vass párosnak adományozhatnánk, ugyanis jelenlegi szines térképeink közül az alföldiek legnagyobb része a fenti két Hajdu-Bihar megyei sporttársunk térképjavitó munkájának eredménye. Az alföldi tájékozódási futó berkeket vizsgálva megállapithatjuk, hogy a legjobb térképek Hajdu-Biharban, a legeredményesebb alföldi szakosztály Hódmezővásárhelyen található pillanatnyilag. Előzőek évente uj szines, jóminőségü lapot adnak ki, rendszeresen rendezik a rangos nemzetközi szintü Alföld Kupát. Ezekkel a térképekkel rendeztek már Országos Éjszakai Bajnokságot is, és a hegyvidéki megyék is rendezték rajtuk saját bajnokságukat. A II.osztályu Szabolcs, Szakszervezeti, Alkotmány Kupa mind rangos verseny ezeken a jó térképeken, a gördülékeny szervezésre a kislétszámu, pontosan dolgozó rendezőgárda garancia.

Csongrádban erdő lenne, de jó térkép a mai napig sincs, szeretnének javitani a szakosztályok, a versenyrendezők, de sok minden hiányzik. Hajdu-Biharban a versenyzőtömegek, Csongrádban a térképek hiányoznak, ha ezek együtt lennének, csökkenne a távolság Budapest és az alföldiek között. Tehetséges versenyzők voltak pl. Szegeden Tóth és Máthé, Debrecenben Kovács, de biztató indulás után fejlődésük megállt. Budapesti vagy hegyvidéki klubban, mint Vincze István, felfuthattak volna.

Lehetne, és miért nincs megfelelő szintü és tömegekkel rendelkező versenysport az Alföldön? Nem ismerik a tájékozódási futó sportágat kellően, nincs tömegbázis sem az általános iskolákban, sem a középiskolákban, tanitási órákon vagy azokon kivül tájékozódási ismereteket nem, vagy alig-alig kapnak a fiatalok. Nincs tömegsport jellegü mozgalom jelenleg e sportágban, pedig ezt könnyen meg lehetne valósitani. E sportághoz létesitményt épiteni nem kell - létesitményünk az ország egyhatoda - csak kellő lelkes vezetőre lenne szükség az Alföldön is. Az sem lenne baj, ha a földrajz és testnevelő tanárok segitenék a munkánkat!

Uttörő koru gyerekek szivesen futkároznának, csak foglalkozni kellene velük, de még egyesületi szakosztályokban a vezetők többsége egyben versenyző. Versenyszerüen edzeni, szakosztályokat vezetni, önmagában is kemény feladat, igy nem csoda, hogy ezeknek a versenyzőknek nem jut ideje a fiatalok foglalkoztatására. Pedig minőségi sportunk emelkedése nem képzelhető el széles utánpótlás kiépitése nélkül. Nem hanyagolható el, hogy egy-egy versenyző felszerelésére 300-400 Ft-ot kell a szakosztályoknak forditani, és még nem is beszeltünk az ennél nagyobb költségeket jelentő utaztatásról. A felszerelési gondokon lehetne segiteni olcsó cipőtipusok kialakitásával, és egyszerübb, olcsóbb tájolók forgalmazásával. A cipőgondunkon a martfüi Cipőgyár segithetne, de előbb fel kellene mérni országosan, hogy milyen mennyiségre lenne szükség. Ezt a felmérést azonban egy-egy szakosztály nem tudja megoldani, annál is inkább, mert ilyen cipőkre más sportági szövetség is igényt tarthat.

Baranyai Antal
HODGÉP

Tisztelt Szerkesztőség!

A paksi Vak Bottyán Gimnáziumban az 1972-es tanévben a tájékozódási futás uj szárnyakat kapott. A tanulók közt fokozottabb az érdeklődés e sportág iránt, melyet a versenybirói tanfolyamra való jelentkezés is igazol.

1972. január 15-től hetente egésznapos oktatáson vesznek részt a tanfolyam hallgatói. A tanfolyam előadóit az MTFSZ biztositja. Jelenleg elméleti felkészités folyik, melyet később gyakorlati vizsgával kötnek össze. Az oktatások a gimnáziumban folynak, otthonos, meleg környezetben. Az előadások eredményességét a kiváló előadók biztositják. Eddig Fehér János és Halász Miklós tartották a foglalkozásokat. A közeli napokban Valtinyi Lászlót várják, mint ujabb előadót.

A versenybirói tanfolyam résztvevői /24 fő/ egyben versenyzők is, akik heti 2 edzéssel készülnek a tavaszi versenyekre. Szakosztályunk célkitüzése, hogy az idei évben legalább 10 versenyzőnk 6 versenyen eredményesen szerepeljen, s a negyed- és harmadosztályu minősitést elérje.

A szakosztály tagjai Mittler József szakosztályvezető tanár irányitása mellett az edzéseket részben tornateremben, illetve lakóhelyükhöz közel eső terepen tájolóval és térképpel végzik. Szakosztályunk nemcsak a tájékozódási futással, hanem a természetjárással is foglalkozik. A versenyzőkkel és az aktiv természetjárókkal együtt hamarosan készülünk hagyományos "tavaszcsalogató turánkra" a Budai hegyekbe.

Szakosztályunk nevében nagyon köszönjük az MTFSZ önzetlen segitségét, s ezt a tájékozódási futó versenyeken való eredményes helytállással próbáljuk viszonozni.

Koszorus Éva
Paks
Vak Bottyán Gimn.

A Bp.MÁV Igazgatóság Sport Clubja április 30-május 1-én először rendezi kétnapos formában a nemzetközi Vasutas Kupát és Csik Judit emlékversenyét, első napon 14 egyéni, a másodikon 8 váltó-kategóriával. Szinhelye hagyományosan a Dunakanyar. Nevezési dij 25 Ft naponta, szállás /budapestieknek nem szükséges!/ 20 Ft éjszakánként.

Mindazon szakosztályok részére, melyek az előző években még nem indultak a Vasutas Kupán, a rendezőség lehetővé teszi, hogy legalább 10 versenyzője inditása esetén további 1 fő ingyen vehessen részt a versenyen.

Tallózás a szovjet sajtóban

A Szovjetunióban 1940-ben, Leningrádban rendezték meg az első versenyeket, lényegesen más szabályok szerint, mint napjainkban. A versenyzők viharálló öltözetben, hátizsákkal futottak és teljesen korszerütlen térképeket használtak. Az 50-es években a természetjáró versenyek nagy népszerüségre tettek szert, bár hiányzott az egységes szabályzat, az éves versenynaptár és a rendszeres biróképzés. A szövetségi köztársaságokban spontán, önállóan rendezték a versenyeket.

Az 50-es évek végén a balti államok, Leningrád és Moszkva sportolói között elterjedt a versenyszerü tájékozódási futás: egyéni versenyzés, terhelés mellőzése, a versenytáv növelése, valamint a térképek minőségének a javitása által. Uj szakkifejezések is születtek: tájékozódási technika, futás-taktika stb. Végre 1961-ben Tartuban, az Össz-szövetségi Konferencia résztvevői megvitatták a tájékozódási futásnak a sport és testnevelési rendszerben megillető helyét, valamint kidolgozták a versenyszabályok első változatát. Egy év mulva pedig Zvenigorodban a tagállamok sok városából összejöttek a versenybirók az első össz-szövetségi tanfolyamra.

A felsőbb vezetésben 1962-ben a sportág ügyeivel foglalkozó bizottságot alakitottak, majd öt év mulva ez a Tájékozódási sport Központi Szakosztályaként folytatta működését. Erre az időre esik az első összszövetségi természetjáró verseny. 1963-ban rendezték meg a Kárpátokban a szovjet tájékozódási sport történelmének első csapatversenyét, amelyen a szövetséges köztársaságok, Moszkva, Leningrád és az Orosz-Szovjet Szocialista Köztársaság több körzetéből összesen 29 csapat vett részt. A kétnapos versenyen /tájékozódás kijelölt utvonalon és megadott irányu járőrverseny/ jelentős különbség mutatkozott a csapatok felkészültsége terén. Csaknem valamennyi egyéni és csapatdijat a Baltikumi sportolók nyerték el.

Azóta minden évben összeállitják a hivatalos versenynaptárt össz-szövetségi és alsóbb szinten, a legjobbaknak városok közötti páros versenyeket irnak ki és köztársaságok, körzetek közti versenyeket rendeznek. Hagyományossá vált a lett-észt, a Riga-Leningrád, a Leningrád-észt páros verseny stb. Jelentős mértékben tágult az uj sportág elterjedésének földrajzi határa. Gorkij, Vlagyivosztok, Csita, Novoszibirszk, Tula, Krasznojarszk, Szverdlovszk, Omszk, Kazány és sok más város a tájékozódási sport elismert központja lett.

Nagyon értékes volt, hogy 1968-ban megrendezték 16 csapat részvételével az összszövetségi szakszervezeti válogatott csapatok versenyét, amit az 1965-ben megjelent egységes sportminősitési rendszer tett lehetővé. Ennek alapján 1969. januárjában kb. 200 mesterjelölt és 67 sportmester volt.

Az iskolás gyermekeknek minden verseny egy kis kaland, az ismeretlen környezet rejtelmeivel, romantikájával. A versenyzés tőlük is sok leleményességet, ügyességet, kitartást igényel; ezek olyan képességek, amelyeket a fiatalok szerfölött becsülnek, tisztelnek. S ha belekóstoltak a keresgélés, kutatás izgalmaiba, akkor önmaguk tanulják, fejlesztik a szivósságot, önuralmat, kitartást, amelyek ennek az erdei sportágnak törvényszerü, sajátos követelményei.

A jól edzett sportolónak a legfontosabb, hogy figyelmét jól tudja koncentrálni a nagy fizikai megterhelés mellett, miközben állandóan uj környezeti benyomások érik, uj tapasztalatokra tesz szert. További fejlődésének lehetősége szinte határtalan és ehhez járul még az "önmaga legyőzésének" vágya.

Az idősebbeknek a sportág lehetőséget ad arra, hogy erejüket fizikai megterhelés szempontjából könnyitett feltételek között próbára tegyék. Ezeket a versenyeket elsősorban a szellemi, idegrendszeri munka és feszültség uralja, amit az ismeretlen terepen való futás, mozgás és a kijelölt utvonal eltévesztésének könnyü lehetőségéből eredő bizonytalanság vált ki. Ez az izgalom egészséges és frissitő, kétségtelenül örömére szolgál a versenyzőnek, pihentető, üditő kikapcsolódást nyujt hétköznapi dolgaiból.

Ugy véljük, hogy a tájékozódási sport kielégülést nyujthat a nagy sport kiérdemesült veteránjainak is. A térképpel és tájolóval való futás specifikuma lelkesitő, izgalmas taktikai és technikai problémákat állit nekik, s az előző évek során szerzett erőnlétük pedig nem is rossz versenyeredmények teljesitésére teszi őket alkalmassá. Utalhatunk itt Gordon Pirie, Vejko Hakkulinen és mások példájára, akik az erdei versenypályákon ujból "magukra találtak".

Foglalkoznunk kell a tájékozódási sport rendkivüli hasznával aktiv sportolóknál, mindenek előtt a sizőknél és könnyü atlétáknál. Ismeretes, hogy a svéd siedzők a tájékozódási futást versenyzőik nyári edzésének egyik elengedhetetlen részének tartják. A tájékozódási versenyeken való szereplés részben megoldja az átmeneti és alapozó edzés időszakában a sportolóra háruló feladatokat. Másrészt a futás nagy terhelését a térkép és tájoló használata által kiváltott kedvező emócionális állapot sokkal elviselhetőbbé, könnyebbé teszi.

És végül nem kisebb jelentőségü körülmény az, hogy a versenyeket könnyen lehet rendezni, nincs szükség költséges felszerelésekre, berendezésekre, eszközökre és sportlétesitmény épitésére, vagy bérletére. Alkalmas minden erdőrészlet, vagy nagyobb városi park is. Egész év folyamán, minden időjárás mellett, éjjel is, nappal is lehet versenyeket lebonyolitani. Tájékozódási versenyeket lehet rendezni futók, sielők, kerékpárosok, motorosok, autósok és evezősök számára.

A kijelölt uton való versenynek más a jellege; ezeket főként télen rendezik, nyáron általában ujoncok és iskolások versenyfajtája, mivel az eltévedés lehetőségét gyakorlatilag teljesen kizárhatják. A verseny alapelve a következő:

Miként a siversenyzőknél, kijelöljük az utvonalat a terepen és az indulók előtt ismeretlen helyeken ellenőrzőpontokat telepitünk. A futóknak adott térképen csak a térképkiadás helye /"K"/ van bejelölve. A sportolónak a kijelölt utvonalon kell végigfutnia és a talált ellenőrzőpontok helyét saját térképére bejegyeznie a térképnek a megfelelő helyen való átlyukasztásával. A futás idejét mérik és a téves bejegyzésekért büntetőidőt adnak hozzá.

A célnál le kell adni a térképet, a mért időt jegyzőkönyvezik, majd a birák elkezdik a térképeket átvizsgálni, minden egyes lyuk helyét és a valóságos helytől való távolságát mérik; a térképen talált eltérés minden milliméteréért 1 perces büntetőt számitanak. A ténylegesnél több, vagy kevesebb ellenőrzőpontot jelölő versenyzőt kizárják.

Ez a versenyzés nagyon hasonlit a biatlonhoz. A különbség az, hogy a tájékozódási futónak futásának egész időtartama alatt követnie kell a térképen és a terepen való haladását, pillanatnyi pozicióját,különben nem tudja az ellenőrzőpontok helyét megállapitani. Ugyanakkor a sportoló nem feledkezhet meg a futás sebességéről sem.

A harmadik versenyzési mód esetén a sportoló a rajthelyen megkapja az ellenőrzőpontok bejegyzésével ellátott térképet, minden ellenőrzőpont mellett egy számmal, ami az ellenőrzőpont felkeresésének pontértékét jelenti. A feladat a következő: mindenkinek azonos időt szabnak meg, amely alatt bármely ellenőrzőpontok felkeresésével a maximális pontszámot kell összegyüjtenie. A versenyző szabadon választja ki magának a legtöbb pontot igérő ellenőrzőhelyeket és felkeresésük sorrendjét is.

A szervezési feladatokat központi, köztársasági és körzeti szinten a természetjárók szövetségén belül külön szekciók végzik. A központi tagozatban tevékenykedik a versenybirók kollégiuma, a sport-technikai bizottság, edzők tanácsa, térképész és gyermekbizottság. Fontos dokumentumokat dolgoztak ki a versenyszabályok, minősitési követelmények megállapitásáról, biráskodásról, versenytervezés oktatásáról és tematikájáról, függetlenitett és társadalmi aktivák továbbképzéséről. A módszertani kiadványok nagy segitséget adnak a szervezőknek, versenybiróknak és edzőknek.

Végül hangsulyozni szeretnénk, hogy e szép sportág fejlődésének és tömegsporttá válásának minden feltétele megvan. A sportszervek feladata, hogy a tájékozódási futást egyre szélesebben használják fel a dolgozók szervezett pihenésében, különösen akkor, amikor egyre több helyen vezetik be az ötnapos munkahetet.

Herendi Vilmos dr.

ELSŐ FECSKE

ha nem is csinál nyarat, de valami jót már jelent! Különösen, ha ilyen régen várt jövevényről van szó, mint a Tájékozódási Futás Kiskönyvtára 1. kötete. Nagyon hiányzott a komoly szakirodalom, amely sportunk egyes kérdéseivel összefoglalóan, rendszerezően és tanithatóan foglalkozik. Hiánya megnehezitette, esetlegessé tette a versenybiró- pályakitüzők oktatását, továbbképzését és általában sok sportági kifejezés, meghatározás egységes értelmezését.

Mindezek szempontjából hiánypótló jelentőségü Halász Miklós: Pályakitüzés c. munkája, amely a Budapesti Szövetség gondozásában, /dr.Vizkelety László szerkesztésében/ megindult sorozat első tagja. A 60 oldalas, 49 térképes ábrával gazdagitott könyv módszeresen sorra tárgyalja a sportág, a terep, a térkép fogalmát, leirását, majd részletesen foglalkozik a jó versenypálya kitüzésének feltételeivel, szabályaival, eszközeivel. Segitséget nyujt mind a gyakorlati munkában, mind az elméleti jellegü oktatásban. Nem bőbeszédü, nem "szájbarágó" stilusu, de a legfontosabb tudnivalókat több helyen, más-más vonatkozásban is leszögezi. Lektorálását Valtinyi László végezte.

Lehet, hogy a pályakitüzési elméletek fejlődése során egyes tételek elavulnak, megváltoznak, vitára ösztönöznek. Ez a könyv sem szentirás, megvitatása, kiegészitése bizonyára nem fog a szerző vagy kiadó ellenkezésével találkozni. Minden hasonló jellegü szakirodalomnak csak hasznára válik az időközönkénti felfrissités, kiegészités, amely az ujabb, ismételt, bővitett kiadás forrásául szolgálhat.

A könyv a BTSZ Tájékoztató Szolgálatánál /Bp.V., Váci u. 58./ 15,- Ft-os áron kapható, vagy vidékről utánvéttel megrendelhető. Miután minden aktiv versenybiró-pályakitüző részére hasznos segitséget nyujt, továbbá e kötet egy kiterjedt sorozatnak csupán első tagja, a félezres példányszám nem tünik soknak.

Érdeklődéssel várjuk a további köteteket, melyek a versenyzők oktatását, elméleti és technikai ismereteik gyarapitását, egész sportszinvonalunk emelését hivatottak elősegiteni.

●●●●●

1972.május 13-án szabad szombaton rendezi a Miskolc városi Szövetség a "Bükki Kupa" tájékozódási futó versenyt. 1972.május 14-én vasárnap viszont a Hajdu-Bihar megyei Szövetség rendezi a "Szakszervezeti Kupa"-t. Egy utazással /Miskolcra-Miskolcról/ mindkét versenyen lehet indulni! A két verseny rendezősége együttmüködéssel igyekszik a versenyeket szinvonalassá tenni. Mindkét versenyre a kiirásokat a rendezők szétküldték a szövetségek és szakosztályok cimére. A versenynaptár-tervezetben közölttől eltér a két verseny napjának időpontja, ezért hivjuk fel a szakosztályok, versenyzők figyelmét a kettős rendezésre.

Zsigmond Tibor

PÁLYAKITŰZÉS

Ismét végetért az Országos Pályakitüző verseny, sorrendben az ötödik.

Egy évvel ezelőtt az előző verseny után adott összefoglalóban a Tájékozódási Futás hasábjain már szóltunk az első négy verseny tapasztalatairól, s arról is, hogy a folyamatos létszámemelkedés az ötödiknél tovább folytatódhat.

A verseny kezdeményezésének hasznosságát az évek és a lezajlott versenyek szépen igazolták, mivel az 1971. évi ötödik versenynél a nevezők létszáma elérte a 296 főt.

A versenyt rendező Hajdu-Bihar megyei Tájékozódási Futó Szövetség a fejlődés diktálta igényeket szem előtt tartva rendezte a versenyeket évről-évre. Igy került sor arra is, hogy ennél a versenynél már négy kategóriában /felnőtt férfi, felnőtt női, ifjusági férfi, ifjusági női/ versenyeztek a résztvevők.

Örvendetes módon egyre több területen ismerték fel azt, hogy a pályakitüző versenyeken szerzett tapasztalatok megfelelő elemzés mellett elősegithetik a szakmai fejlődést, és igy a sportág szinvonalának emelkedését is biztosithatják.

Az ötödik verseny után már mindössze egyetlen megye - Tolna megye - ahonnan eddig egyetlen évben sem érkezett pályázat.

A birálat nehéz, időt rabló munkájában az ötödik versenynél Monspart Sarolta, Halász Miklós, Hornák Zoltán és Bácskay György vett részt. A verseny történetében az öt versenyen eddig 8 versenybiró vett részt a birálatban. A jelenlegi biráló bizottságból Bácskay György az egyetlen, aki minden versenyen birált, Halász Miklóst és Hornák Zoltánt először köszönthettük versenyünkön birálóként. Halász Miklós és Monspart Sarolta a felnőtt kategóriák, Bácskay György és Hornák Zoltán az ifjusági kategóriák birálatát készitették.

Az alábbiakban táblázatosan közreadnánk az 1971. évi verseny fontosabb adatait:

Kiküldött kiirások száma	400
Budapesten kivül hány megyéből érkezett nevezés	17
Hány fő nevezett	296
Budapesten kivül hány megyéből érkezett vissza pályázat birálatra	17
Hány fő küldte be pályázatát	243
Hány pályázatot nem értékelhettek	5
Értékelt pályázatok száma	
felnőtt férfi	154
felnőtt női	37
ifjusági férfi	35
ifjusági női	12
Összesen:	238

Örömmel állapitottuk meg, hogy a győztesek és dijazott helyezettek között 10 olyan névvel találkozhatunk, akik az eddigiek során nem szerepeltek ott. Igy az öt verseny során a győztesek és dijazott helyezettek között a nőknél 13, a férfiaknál 23 névvel találkozhatunk.

Ezekről beszélnek a számok. Nem célunk az adatokból különösebb következtetéseket levonni, s nem is tervezünk részletesebb elemzést sem, mivel a véletlen ugy hozta, hogy a BTFSZ pályakitüző versenye és országos versenyünk azonos térképen került megrendezésre. A két verseny tapasztalatainak tanulságainak összevetése folyamatban van, s ezt a Tájékozódási Futás más helyén olvashatjuk majd.

Az elmult öt évben rendezett pályakitüző versenyünk adatai tényszerüen bizonyitják, hogy milyen szép az érdeklődés a verseny iránt országos szinten. Ezt az MTFSZ megfelelően mérlegelte is, amikor az érdekeltek megkérdezése után ugy határozott, hogy az Országos Pályakitüző versenyt már 1972. őszétől négy területi elődöntődöntős rendszerben rendezi meg.

Ezzel a versennyel lezárult a hazai elméleti pályakitüző versenyeknek egy kezdeti, de igen fontos szakasza. Az 1972. őszén kezdődő verseny lebonyolitásával kapcsolatban lapunk a későbbiek során részletes tájékoztatást fog adni.

A fejlődés tehát a verseny szervezésében is követi az idő követelményeit és mindjobban igyekszik megközeliteni a gyakorlatot, hogy ezáltal is segitséget kapjanak a verseny résztvevői.

A további fejlődést és még szebb eredményeket elérését az egyes területi rendező szervek segitik a jövőben, hogy egy év multán a VI.Országos Pályakitüző verseny döntője után a létszám emelkedése mellett már minőségi szinvonal emelkedéséről is beszámolhassunk.

Vass Zoltán

Felnőtt férfiak:

1.	Hornák Zoltán	Pétfürdő	527
2.	Dr.Hodossy Lajos	Veszprém	519
3.	Dr.Dormány Mihály	Miskolc	516
4.	Mátravölgyi István	Budapest	506
5.	Balla Sándor	Budapest	498
6.	Koronczay László	Budapest	493
7.	Szarka Ernő	Budapest	492
8.	Schell Antal	Budapest	491
9.	Szoboszlai István	Cegléd	487
10.	Németh Alajos	Budapest	487
11.	Dr.Varasdy Sándor	Szombathely	487
12.	Borosznoki László	Budapest	485
13.	Török István	Debrecen	485
14.	Herpay Gábor	Budapest	483
15.	Schluth Péter	Budapest	482
16.	Kisfalvi János	Budapest	482
17.	Fábry Pál	Budapest	481
18.	Zsigmond Tibor	Miskolc	481
19.	Hehl István	Budapest	479
20.	Józsa Sándor	Budapest	478

Felnőtt nők:

1.	Schell Antalné	Budapest	292
2.	Tóth Eszter	Budapest	291
3.	Hrenkó Józsefné	Nyiregyháza	287
4.	Hunyadi Irén	Budapest	286
5.	Fábián Éva	Ajka	281
6.	Holba Ágnes	Budapest	277
7.	Fekete Kálmánné	Szolnok	274
8.	Lányi Botondné	Nyiregyháza	273
9.	Achátz Lászlóné	Pécs	273
10.	Schlosser Ágnes	Budapest	269
11.	Sindely Pálné	Szeged	268
12.	Münnich Judit	Debrecen	264
13.	Faltisz Jánosné	Pécs	262
14.	Arató Jánosné	Ajka	258
15.	Gombkötő Zsuzsa	Ajka	258

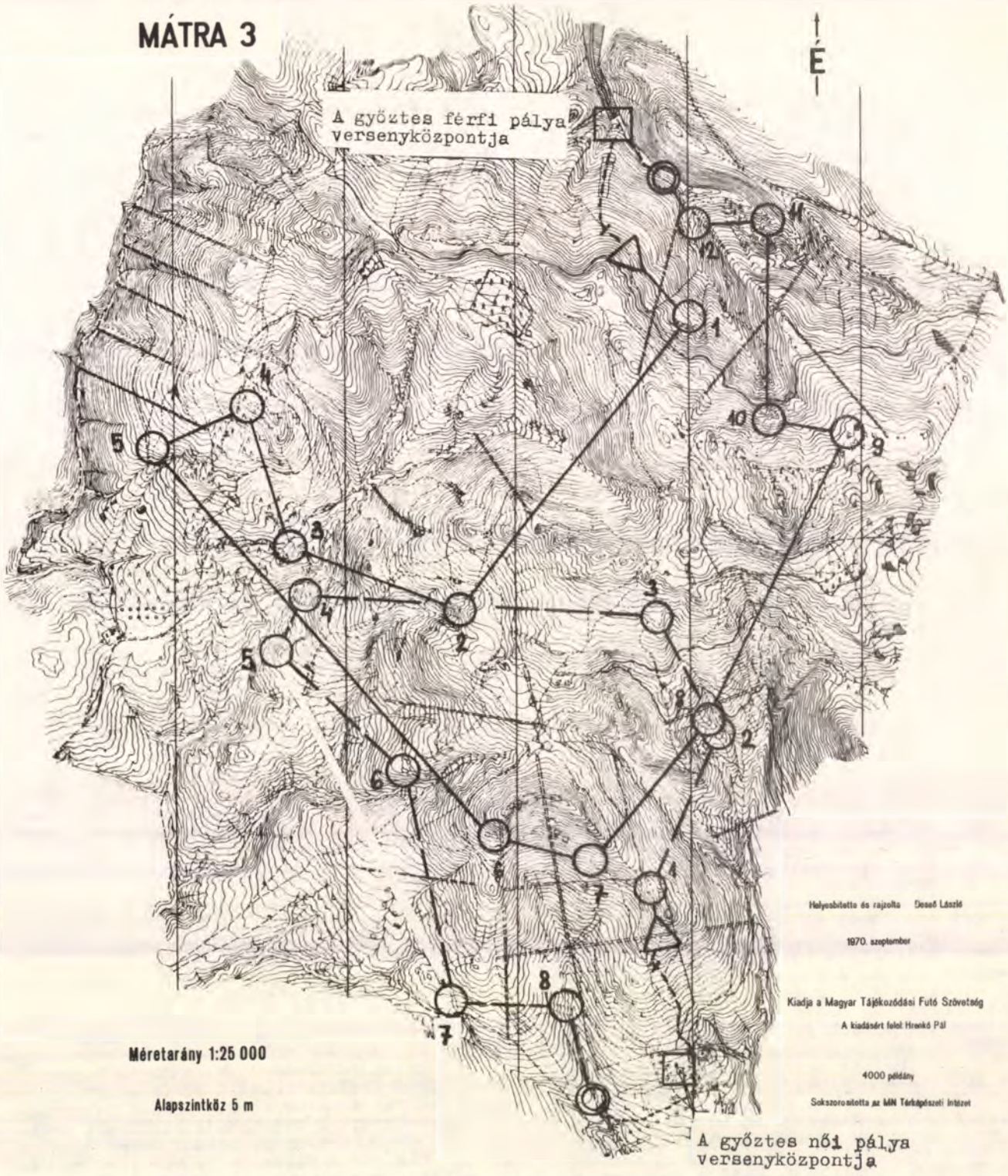

Ifjusági férfiak:

1.	Bertalan András	Veszprém	409
2.	Kunfalvi Csaba	Szeged	388
3.	Bokros István	Miskolc	375
4.	Takács Tibor	Székesfehérvár	372
5.	Decsi Imre	Veszprém	353
6.	Vártok János	Pétfürdő	352
7.	Soros László	Budapest	351
8.	Király László	Tatabánya	350
9.	Hajba István	Szombathely	350
10.	Dombrádi Zsolt	Debrecen	348

Ifjusági nők:

1.	Nagy Györgyi	Eger	230
2.	Dobosi Klára	Budapest	224
3.	Dobosi Erzsébet	Budapest	222
4.	Szentpéteri Zsuzsa	Budapest	215
5.	Jenővári Gabriella	Budapest	201
6.	Major Judit	Budapest	201
7.	Kertész Krisztina	Budapest	200
8.	Gombár Zsuzsa	Tatabánya	193
9.	Kovács Mária	Veszprém	184
10.	Juhász Irén	Kaposvár	178

TÁJÉKOZÓDÁS SÍVEL

Nem hivatalos Európa Bajnokság. 11 ország képviselői az ünnepélyes szertartásokon. Igazi bajnoksági versenyhangulat és lebonyolitás. Már ami a köritést illeti. Fogadás először a reptéren - igaz, minket kifelejtettek - aztán Szófiában bent, majd a velingrádi szállodához érve. Polgármester, sportvezetők, tüzoltó zenekar, kis uttörők, népviseletbe öltözött tinédzserek, hazai versenyzők, a portás és a takarítónők, bámészkodók szobroztak a bejárat körül. Ünnepi beszéd, kenyértörés és csipegetés, szegfü nyujtogatás, kézfogások tömege, nagyra kerekedett nézések adták a kezdő pulzust.

Étkezés, több félórán át, elő-, utó- és főételek megszámlálhatatlan és elfogyaszthatatlan mennyiségei. Hus hussal és hussaláta, később kuskockák desszertesen. Majd huslé, nem: hüsilé.

Fokozatosan felkészültünk a veresége, bár nyerési szándékkal ültem be a repülőgépbe Ferihegyen.

Első reccs: kiderült, hogy a skandinávok /svéd, norvég, finn futók képviselték északot/ idén sivel futott összkilométere 15-20-szorosa a miénknek. /Pl.A győztes Kukkonen: 1700 km-t, mig Mosa 100 km-t lécezett./ A csehszlovák és a bulgár versenyzők 2 x 2 hetes sitáborban készültek fel. Ezenkivül az idén 8-10-12 tájékozódási sifutóversenyen rajtoltak már. Hivatalosan mi egyen sem.

Második reccs: a terepbemutató egy ködbe burkolt jégpálya, amelybe előre nyomot fektetni csak robbanóanyaggal lehetett volna. Nem vittünk korcsolyát és sitechnikánk még nem egészen kiforrott ezen a talajon. Csapatvezetőnk sejteni vélte, látva mozgásunkat - főleg az enyémet ülőkémen -, hogy a várt eredmények részünkről váratattni fognak magukra, mig egy havasabb telünk nem lesz. Vagy egy magasabb hegyvidékkel ellátott terepen nem táborozunk...

Harmadik reccs: délután a sorsoláson a 35 férfi indulóból az egyetlen magyar futó az 1. és például az egyetlen norvég fiu - aki egyik fő esélyesként érkezett - a 2. rajtszámot kapta. A 20 női versenyzőből Magdi a 4. és én a 6. számot kaptuk. Elől futni pszichikailag rossz, de a jeges hó esetén nincs különösebb jelentősége, mert nem látszik nyom a jégen. Gondoltuk.

Negyedik reccs: este elkezdett tollasodni a föld és a hópihék egyre többen és sürübben jelentkeztek a gravitásiós törvény következtében. Reggelre 10 cm uj porhó borította az egész versenyterületet . Sajnos a 9 órás rajt nem engedte, hogy nyomot készitsen a rendezőség, majd a versenyzők. Nem volt könnyü, de örülök, hogy segithettem a rendezőségnek én is, mint egy korai rajtszámmal beboritott futó. Egervári Ottó sem érezhette feleslegesnek leutazását, mint első rajtoló szép segitséget nyujtott nyomfektetésben.

És a végső reccs: a versenyen ért utol. Na nem törtünk lécet, csak a rajt után rögtön tudomásul kellett venni, hogy itt jók nem, csak esetleg szépek lehetünk.

Rajt - cél 1650 m-en Jundola felett pár kilométerre egy kényelmes juhakol. Még tüzet is raktak, hogy ne fázzunk, amire a fantasztikus füsttengerből rövid köhögési rohamok után rájöttünk.

A térkép szokásosan speciális bulgár módon javitott; azaz lehet vele navigálni nagyvonaluan. Szép szines.

A pálya szinte semmi utvonalválasztásra nem adott lehetőséget. Ezenkivül tul sok volt a pontok száma a viszonylag rövid távon. De az uj hó véglegesen normál sifutó versennyé varázsolta a pályákat, mivel az elsők csinálta nyomban futott mindenki, térképet szinte elő sem véve, ugyanis pontról pontig csak az az egy frissen taposott 2 párhuzamos huzódott. Nem lehet mindent az időjárásra fogni, hiszen a hazai mezőnyöket lehetett volna a nemzetközi előtt inditani és akkor reálisabb eredmények születtek volna. A pályakitüzőket sem menti, hogy ez a tartalékpálya volt, mivel az eredeti versenyterületen elolvadt a hó már 1-2 hete.

A táv férfiaknak 17 800 és a nőknek 13 000 megtett méter. Kevés szinttel. Négy, illetve hat ponttal. Könnyü, sátorral felszerelt, 2-3 beszélgető emberrel ellátott pontok.

A mezőny nyári versenyzőkből átalakult léces futók. Általában ugyanezek a személyek a zöld versenyeken is válogatottként rajtolnak. Sifutásban lényegesen jobbak. A szerelésük is valamivel.

Az eredmény mellékelve.

A verseny utáni program meseszerü volt. A rendezőség olyan lelkesedéssel, anyagiakkal, szivvel és leleményességgel igyekezett a verseny másodlagos szerepét bizonyitani a szórakoztató müsorok mögött,hogy nem lehet haragudni rájuk.

Zászlós felvonulás, baberzöldes emelvények, katona zenekar, tüzijáték, zenebona, zászló huzigatás, koszoruzás, vigyázz-pihenj, reflektoros filmezés, fotózás és minden még elképzelhető müvelet tarkitotta az ünnepélyes nyitó- és záróünnepséget.

Álarcosbál jelmezbe öltözött versenyzőkkel, opera és táncdal énekesek zümmögésével, táncverseny élőhalas nyereménnyel, számozott résztvevők tombola sorsolásával zárult a szombat esti főmüsor. Alig kijózanodva vasárnap reggel máris indultunk autóbusszal a környék nevezetességeinek megtekintésére. Szegfügyár, paradicsom, uborka, paprika melegházak falu hosszuságnyi sora; partizánok emlékmüi, a bataki templom törökök ellen harcolt és kivégzett halottai; a pazardzsiki borüzem betonkádjai mutogatták magukat. A legutóbbi után már nem emlékszem pontosan, merre jártunk.

Még egy bucsuvacsora, beszédek halmazával, népzenészek külön müsorával, ajándékozások szerény garmadával, kókadt táncosok lassu ingásával, vig-szomoru versenyzők izgatottan nyugodt felkészülési beszélgetéseivel került lebonyolitásra. Már mindenki a csehszlovákiai sziklás erdőben érezte a lüktetést, az életet, pedig nem kis csodálkozásunkra az IOF Si Bizottsága döntést hozott, hogy 1973-ban Finnországban világbajnokságot rendeznek első alkalommal ebből a speciálisan kombinált sportágból. Amennyiben az IOF elnöksége ezt az áprilisi ülésén jóváhagyja. Reméljük.

Akkor páros években zöld és páratlanban fehér világbajnokság kerülne megrendezésre. Jó lenne mindkettőn képviselni a

piros-fehér-zöld szineket. Meg kell tanulni sielni. Bár hallgatva a "nyári zápor" csapkodását odakint tudom, hogy csak a szeptemberi VB után kerülhet rá sor. Jövő télen. Addig tanulunk tájékozódni.

Monspart Szerolta

BEMUTATJUK

a Fejér megyei szakszövetséget

Az ipari nagyhatalmaink közé tartozó megyében a tájékozódási sport - egyelőre - Székesfehérvárra korlátozódik. Fiatal ez a sportág, még fiatalabb a területi szövetsége. Mégis, az eltelt két év azt bizonyitja, hogy nem tétlenkedtek sporttársaink, hanem adottságaikat kihasználva, a semmiből eleven, pezsgő sportéletet teremtettek.

Szövetségi munkában még kis létszámu aktiva vesz részt: zömmel az elnökség tagjai /Páhy Tibor főtitkár, Borszuk Tibor, Mordényi Endre, Szilvágyi Erzsébet, Tömöri Zsigmond elnökségi tagok, dr.Lehrner Lóránt elnökletével/, de a maguk elé tüzött célokat sikerült jól megközeliteni. Legszebb eredményt a létszámgyarapitásban érték el: az 1970. évi 521-gyel szemben 986 rajthoz állás volt a megyei versenyeken, zömmel saját versenyzőik soraiból. /A leigazoltak száma: 341 fő, közülük a mult évben versenyzett: 191 fő./ Bár csupán 5 szakosztály müködik - a Videotonén kivül mind középiskolákban - a minősitett versenyzők száma megduplázódott: 38-ról 75-re ugrott! Ennek az a titka, hogy rendszeres versenyzési alkalmat biztositanak a megye területén: bajnokságaikon kivül megrendezik az Alba Regia és Vörösmarty kupaversenyeket. Utóbbin tavaly 200 induló volt - ezzel pár éve még országos versenyek is joggal büszkélkedtek.

Ilyenformán lehetőség nyilt arra, hogy legjobb versenyzőik a sulyos edzőhiány ellenére is rövidesen felzárkózzanak az országos középmezőnyhöz. Azonban - középiskolai szakosztályokról lévén szó - nehéz anyagi helyzetben vannak, igy felkészültségüket távoli, nagy versenyeken nem tudják bizonyitani. De a megyéjükbe látogató csapatok, különösen az ifik, erős ellenfelekkel találkoznak!

Rosszabb a helyzet a technikai erőik területén. 100 rajtszám és néhány bója - szinte ez minden vagyonuk, mellyel a 13 aktiv versenybiró /a 24 nyilvántartottból/ gazdálkodhat. Sok ügyességgel, alkalmi rögtönzéssel többnyire mégis biztositani tudják a zökkenőmentes versenyrendezéseket, ám volt példa az ellenkezőjére is. Ezért a télen versenybiró-továbbképzést tartottak és megkülönböztetett figyelmet forditanak az Alba Regia Kupa 1972.évi megrendezésére, melyet méltóvá kivánnak tenni Székesfehérvár fennállásának 1000 éves évfordulójához. Szép emlékezetes esemény lehet ez a verseny egy fiatal, küzdelmes éveit élő szakszövetség történetében.

●●●●●●●●●

Palatinszky Anna, a DEAC versenyzője és Török István, a Hajdu-Bihar megyei szövetség elnökségi tagja házasságot kötöttek Gratulálunk és sok boldogságot kivánunk az ujabb "sportpárnak".

★★

A Hajdu-Bihar megyei Természetbarát Szövetség hagyományos Természetbarát Hétjének egyik estéjén, március 1-én mintegy 120 főnyi érdeklődő hallgató előtt bemutatkozott a megyei Tájékozódási Futó Szövetség. Először Vass Zoltán elnök ismertette a megye versenysportjának helyzetét, majd Török István tartott szines diavetitéses előadást "Uton a Harz hegységben" cimmel.

IOF KUPA
NEMZETEKKÖZTI SI-TÁJÉKOZÓDÁSI VERSENY 1972.MÁRCIUS 4.JUNDOLA /BULGÁRIA/

Nők: 18 induló

1.KUKKONEN,Sinika	SF	1:19:29
2.BOGESTEDT, M.	S	1:24:52
3.KUKLINA, Lidia	SU	1:28:28
4.NIEMELÄ, Irja	SF	1:28:44
5.KNUTSSON,Anita	S	1:29:37
6.HANDZLOVÁ,Anna	CS	1:31:49
7.ARNESSON,Elsa	S	1:36:17
8.MONSPART,Sarolta	H	1:37:24
9.CSOBANOVÁ,Olga	BG	1:39:54
10.JALAVA,Anne	SF	1:44:45
11.DOHNALOVA,Dana	CS	1:45:42
12.VANCLOVA,Svatava	CS	1:47:28
13.ÖSTLIN,Eva-Britt	S	1:49:51
14.KRISTEVA,Anka	BG	1:51:50
15.SZTOICSEVA, I.	BG	1:54:53
16.SCHUBERT, H.	NDK	1:56:31
17.JORDANOVÁ,Rosa	BG	2:00:24
18.HORVÁTH, Magda	H	2:00:27

Férfiak: 30 induló

1.AXELSSON,Jerker	S	1:49:10
2.HÖÖK,Bertil	S	1:50:20
3.PÖKÄLÄ, Pekka	SF	1:50:21
4.KARVONEN,Jorma	SF	1:51:29
5.PERSSON,Stefan	S	1:52:11
6.KOSTIAINEN, V.	SF	1:52:13
7.TAHVANAINEN, V.	SF	1:54:17
8.WIGERT,Ingve	S	2:01:51
9.ZAKOURIL,Vaclav	CS	2:09:03
10.WELTZIEN,Eystein	N	2:11:10
11.KARMAZIN,Peter	CS	2:11:25
12.FRANKO,Stanislav	CS	2:11:36
13.ANGELOV,Christo	BG	2:12:56
14.KRÜPEGANZ,Rolf	NDK	2:14:53
15.ERIKSSON,Gunnar	S	2:16:58
16.DRAGANOV,Angel	BG	2:17:13
17.STOEV,Lübomir	BG	2:18:11
18.DONHAL,Josef	CS	2:20:14
19.AVIKAINEN,Heino	SF	2:20:37
20.EGERVÁRI, Ottó	H	2:22:19
21.Dr.KOHLSCHMIDT,J.	NDK	2:22:59
22.HÖPFNER,Klaus	NDK	2:24:19
23.BERNDT,Victor	NDK	2:29:56
24.ELACHOVSKI, S.	SU	2:29:56
25.BAUER,Karl	A	2:30:25
26.KANCSÉV,Marin	BG	2:34:20
27.ILIEV,Ivan	BG	2:37:36
28.OGORODNIKOV,B.	SU	2:40:53
29.BURMANN,Werner	A	3:22:03
MAIER,Franz	A	feladta

Csapat:

Férfiak:

1.Svédország	5:31:41
2.Finnország	5:34:03
3.Csehszlovákia	6:32:04
4.Bulgária	6:48:20
5.NDK	7:02:01

Nők:

1.Finnország	2:47:53
2.Svédország	2:54:29
3.Csehszlovákia	3:17:31
4.Bulgária	3:31:44
5.Magyarország	3:37:51

FIGYELEM!

Hétközi gyakorló versenyeink, 1972. április hónapra:

4. /kedd/ Felszabadulási váltó.
7. /péntek/ Csobánka, Szentkut, 16,00-tól Normál pálya.
Megközelithető: HÉV-vel Császárfürdőtől Pomázig, onnan busszal Csobánkára. HÉV indul: 14,00-től 20 percenként. Busztól 2 km gyalog.
Öltözés: sátorban, mosdás: patak.
Térképköltség: 1,- Ft.
9. /vasárnap/ Bakony Kupa
12. /szerda/ Megyeri erdő, 16,00-tól. Mezőnyrajtos verseny.
Megközelithető: 20-as autóbusz végállomásától induló Bucka utcán, 500 m. Az utca végétől szalagozás, 200 m. 20-as autóbusz indul a Keleti pu.-tól.
Térképköltség: 1,- Ft.
15-16. Főiskolás Bajnokság, Budapest Kupa
19. /szerda/ Nagycsakány, Vértes 7/1. 16,00-tól. Normál pálya.
Rajt: Szár, Birka csárdánál. E-5.müut, 46 km kőnél.
Megközelithető: Bp.Keleti pu. 14,30 és 15,02-kor induló vonattal, Szár vasutállomásig, onnan gyalog 1,5 km.
Térképről a versenyzők gondoskodnak!
26. /szerda/ Hárshegyi nyereg, 16,00-tól. Memória verseny.
Öltözésre esőház áll rendelkezésre.
Költség nincs.
30.-május 1. Vasutas Kupa
május 3. /szerda/ Csikóváraljai turistaház, 16,00-tól. Pilis 2/2.
Megközelithető: Császárfürdőtől Pomázig HÉV-vel, onnan busszal a csobánkai elágazásig. Innen gyalog 1 km.
Térképköltség nincs, térképről mindenki klubjában gondoskodik.

Edzőbizottság

●●●●●●●

Aki rendszeresen olvassa a Népsportot, örömmel tapasztalhatja sportágunk szépen fejlődő propagandáját. Az utóbbi hónapokban minden héten megjelent legalább egy olyan cikk, amely a tájékozódási futó sport időszerü, érdekes kérdéseivel foglalkozik közérthető és közérdeklődésre számot tartható hangnemben. Mind több kivülálló előtt alakul ki a "láthatatlan sport" mégiscsak érzékelhető képe és a legkülönb helyeken - más sportolók társaságában, de munkahelyeken is - egyre kevesebb a tájékozódási futás hallatán értetlenül megütközők száma.

Jelentősen hozzájárult a korábbi helyzet kedvező irányu megváltozásához a Népsport munkatársának, Oláh Évának, e cikkek irójának sportágunkat egyre jobban megismerő és megismertető tevékenysége. Személy szerint neki is, de a Népsport egész kollektivájának köszönettel tartozunk ezért a számunkra olyan fontos - és kedves - előrehaladásért.

JELENTKEZÉSI FELHIVÁS az 1972/73. évi segédedzői tanfolyamra

Az MTS megyei Tanácsai idén is inditanak segédedzői tanfolyamot.
Jelentkezési feltételek:
1. betöltött 18. év;
2. általános iskolai végzettség;
3. sportegyesületi tagság és az egyesület elnökségének támogatása;
4. gyakorlati jártasság és sportolói mult.

Jelentkezési határidő: megyénként változó, de rövidesen lejár!

Jelentkezési lap az MTS megyei Tanácsainál szerezhető be, ugyanide kell beadni a kitöltött és az előirt javaslatokkal és mellékletekkel ellátott jelentkezési lapot.

Az előirt módon jelentkezett személyek felvételi vizsgát tesznek, amely elméleti /a sportág története, technikája, szabályai/ és gyakorlati /meghatározott mozgáskövetelmények bemutatása/ részből áll. Kizárólag a gyakorlati vizsga alól mentesülnek az I.osztályu minősitésü sportolók.

A felvételt nyert hallgatók részére az oktatás 1972. őszén kezdődik. Az elméleti előadások heti egy alkalommal 4 órás esti foglalkozáson kerülnek megtartásra. Egyetemet, főiskolát végzett hallgatók bizonyos tantárgyak meghallgatása és vizsgái alól felmentést kaphatnak. Az elméleti oktatás vizsgával zárul. A sikeresen vizsgázott hallgatók 10 napos gyakorlati táborozáson vesznek részt, erre az időre munkahelyükről kikérést kapnak. Felmentés a gyakorlati tábor alól semmilyen cimen nem adható!

A gyakorlati tábor eredményes befejezése után a hallgatók oklevelet és edzői igazolványt kapnak, amely segédedzői fokozatu, mellékfoglalkozásu edzői tevékenységre jogosit.

A tanfolyam részvételi költsége: 400,- Ft.

HIRDETŐ KERESTETIK!

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS jelen formában történő megjelenéséhez feltétlenül szükséges, hogy a nyomdai előállitás költségét a hirdetési dijakból befolyó összeggel csökkenteni tudjuk. Ezért felkérünk minden kedves olvasónkat,hogy munkahelyén, vagy ismerősei utján érdeklődjék olyan vállalat vagy szövetkezet iránt, amely reklámjának növelése céljából igénybe kivánja venni hirdetőnket.

Készséggel bocsátjuk rendelkezésére a boritólap belső oldalait.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS havonta 800 példányban jelenik meg és az ország - 3 hiján - 100 városába és községébe jut el, emellett sok példány kerül ki külföldre is.

A hirdetés dija oldalanként és számonként 1000,- Ft, tehát egy évre 12 000,- Ft - ami töredéke a napilapok hasonló hirdetési dijainak.

Ha valaki hirdető szándéku vállalatra bukkan, hozzon tőle egy ilyen tartalmu levelet /a Sportpropaganda Vállalathoz cimezve, de az MTFSZ-be juttatva/.A hirdetés szerzője megkapja a törvényes 10 % jutalékot.

SZÉLRÓZSA

Uj, izléses boritóval jelent meg a Budapesti Szövetség tájékoztatójának 1. száma, amely az évelejei köszöntőn és tudnivalókon kivül érdekes cikket is közöl a legutóbbi világbajnokság győzteseinek utvonalválasztásáról.

★★

"Pont" cimmel jelenik meg ezután az Ajkai Aluminium SK szakosztályának népszerü körlevele.

★★

Az őszi Lipcsei Vásáron 33 olyan NDK-beli vállalat kapott kitüntető plakettet, amely munkájával "a Természet nagy sportpályáját kivánja feltárni." Közöttük van a nálunk is népszerü "Sport" tipusu tájolók előállitója.

★★

Évnyitó aktivaülésén a Veszprém megyei szakszövetség határozatot hozott a területén található "fehér foltok" /Tapolca, Zirc, Keszthely/ versenyzési lehetőségeinek megteremtéséről. Régi sporttársak felkutatásával és ismét csatasorba állításával kivánnak ezekben a városokban is szakosztályokat alapitani.

★★

Az MTS a januári országos értekezletén kiemelt kérdésként kezelte az iskolai testnevelés fejlesztését. Várható, hogy a jövőben más sportágak a mienkénél nagyobb propagandát fognak kifejteni a tanulóifjuság körében és ezzel veszélyeztetik amugy sem tultengő utánpótlásunkat.Helyes lenne, ha minden szakosztályunk jó kapcsolatot épitene ki legalább egy általános iskolával. Szervezzen a gyerekek részére kirándulásokat, tréfás versenyeket. Ezzel nemcsak az ő érdeklődésük kelthető fel,hanem az ilyen - gyakran tehernek érzett - munkájától mentesülő tanár hálája is, ami az utánpótlás toborzásánál kincset érhet!

★★

Krokskogenben, Norvégiában rendezték a hagyományos Norvégia-Svédország "skandináv rangadó"-t. Az egyéni számokban 6 női és 10 férfi indulhatott országonként. Nőknél Ulla Lindkvist, férfiaknál Bernt Frilén biztositotta a vendégek győzelmét, mig a csapatértékelésben norvég férfi és svéd női siker született.

A pontvétés ördöge a menőkkel tüzdelt mezőnyt sem kimélte: a világbajnok Ingrid Hadlert "mindössze" 250 m-rel odább lévő, férfi pont fogása miatt diszkvalifikálták.

★★

Az országos és a budapesti szövetség közös munkája gyümölcsenként került kiadásra sportágunk ismertető plakátja. A nagyalaku /A/1/, szines táblán 10 fénykép, egy versenypálya térképe és a szükséges szöveg tájékoztatja sportágunk lényegéről az iránta érdeklődőket. Hasznos segitséget nyujthat az iskolai, üzemi fiatalok beszervezésénél, utánpótlásunk toborzásánál.Igényelhetők:az orsz.és a budapesti szövetségben.

Csehszlovákiában a Szlovák Szövetség önálló válogatott keretet állitott fel, melyben számos, nálunk is ismert versenyző kapott helyet, pl. Tóth Juraj, Franko Stanislav, Máj Stefan, Darina Capuchova,Sonja Polakovicova.
Zömében Pozsony, Kassa és Pezinok futói,de Losonc, Zsolna, Rózsahegy is ad egy-egyfőt. A szlovák válogatott idén nemzetközi versenyeken vesz részt, de a világbajnokságon természetesen a belőle és a csehországi keretből összeállitott szövetségi válogatott fog indulni.

★★

A VB hivatalos edzőterepei közül több Szlovákia területére esik. Különösen ajánlják a külföldieknek a Szilicei fennsikon Losonc központtal és a Magas Tátra lábánál /Csorba-tó közelében/ Zsolna központtal létesitett edzőpályákat, melyeknek sportértéke mellett természeti szépségük is kiemelkedő.

★★

A Szlovák Szövetség naptárában III.2. és XI.11. között 70 /!/ verseny szerepel, melyek zömét szlovákiai, kisebb részét pedig az ország más részén müködő szervek rendezik.
Elterjedtek a kétnapos versenyek, de nemcsak az egyéni + váltó formában, hanem 2 egyéni futam rendezésével is.

ORIENTIERUNGSLAUF INFORMATION

cimmel megjelent az NDK tájékozódási futó szaklapja! Az izléses, kisalaku, de 24 oldalas nyomtatott ujság a DWBO /Német Természetjárók, Hegymászók és Tájékozódási Futók Szövetsége/ kiadványa.

Az 1. szám tájékoztató jellegü adatokat tartalmaz. Ismerteti a szövetség felépitését, tisztségviselőit, az elmult év bajnokait, ranglistáit, fontosabb és érdekesebb eseményeit és eredményeit. Ezekből közlünk az alábbiakban néhány, idehaza is érdeklődésre számot tartható adatot.

Az NDK 1971. évi bajnokai:

- férfi egyéni: Wolf Dieter Jentzsch /Medizin Dresden/
- női egyéni: Grete Wichmann
- férfi váltó: TU Dresden /Hamann,D.Conrad,H.Conrad/
- női váltó: Lokomotiv Weimar /Schölling, Öbstfelder, Braatz/

A ranglista helyezettjei és %-ai:

Férfiak: /8-ból 5 legjobb/

- Helmuth Conrad	504
- Dieter Conrad	516
- H.D. Baumgart	527
- Michael Schubert	551

Nők: /7-ből 4 legjobb/

- T.Schölling	405
- G. Wichmann	429
- E. Conrad	436
- H. Schubert	437

Kevés kivétellel valamennyien drezdaiak. Tehát az elmult évben is Dresden volt az NDK OL-fővárosa.
Sok sikert kivánunk uj társlapunknak és.érdeklődéssel várjuk további hireiket.

Csongrádi Jenő

Edzéstervezés

Eddig konkrét edzésprogramot adtunk edzéstervezés cimen, de nem beszéltünk az edzés tervezésének problémáiról, az edzések tervezésének szerkezetéről, összeállításának szempontjairól.
A teljesitményfokozás és a módszerek keresésének forradalmi időszakát éljük, sportágakra való tekintet nélkül. A mi sportágunkra, amely már helyet keres magának a többi versenysportág között, ez még fokozottabban érvényes.
Szerte a világon edzők, szakemberek, orvosok, kutatók, a határtudományok müvelői keresik a legjobb, leghatékonyabb módszertani megoldásokat. A tervezés nem tartozik a könnyü feladatok közé.
Sok szempontot kell figyelembe venni. Pl. a terhelés és pihenés arányát, hány edzést tarthatunk egy héten, mikor legyen az edzés stb.
Az is bizonyos hogy nem mindegy milyen sorrendben épülnek egymásra az edzések által kiváltott fiziológiai, szervrendszeri hatások, hogy kölcsönhatásukban milyen sorrendben követik egymást.
Amikor leülünk egy szakasz /3-6 hét/ edzésvázlatának elkészitéséhez az alábbiakat is tartsuk szem előtt:

Mit?
Jelenti a futás mennyiségét, minőségét, a képességek fejlesztését, izomzat erősitését, izületek lazitását, a mozgékonyság és ügyesség fejlesztését, technikai készségek kialakitását stb.

Kinek?
Feltételezi az életkori sajátosságok ismeretét, az életkori fejlődés ütemének, szakaszainak sajátosságait, a képességek és készségek alakulását, a minősitési szintek követelményeit stb.

Mikor?
Függvénye a versenynaptárnak, a felkészitési szakasznak, az időjárásnak, a versenyző életritmusának, napi elfoglaltságának stb.

Mennyit?
Adódik a terhelhetőség lehetőségéből, a körülmények kölcsönhatásából, életkorból, a képességek szintjéből, a munka és pihenés ritmusából, évek edzésmunkájából stb.
Figyelembe kell venni a versenyági követelményeket, a fejlesztés menetét, a funkcionális lemaradást, az edzési módszereket, az edzés fajtákat, az adaptációs készségeket stb.

Hogyan?
Jelenti az edzés szerkesztésének, felépitésének, egymásra való hatásának problémáját, a szerkezet és funkció kölcsönhatását, a hatásmechanizmus ismeretét stb.

Most egy pár szót a mit és hogyanról.
dr.Apor Péter irja:
"A teljesitményfokozás alapja a helyes edzés."
"Annál is érdemesebb az edzésről beszélni, mert korántsem használjuk ki az edzéssel elérhető lehetőségeket. Meggyőződésem szerint ez az egyik oka annak, hogy a százával felbukkanó tehetségek közül oly sok nem váltja be a hozzá füzött reményeket."
"Ha egy gyógyszert eredményesen akarok alkalmazni, ismernem kell az adagtól is függő hatásmódját, azt hogy mennyi ideig adható, a mellékhatásait, azt hogy milyen kombinációban még hatásosabb, mikor toxikus, mennyit adjunk belőle a betegség elején vagy a lábadozás idején, mennyit férfiaknak, nőknek stb. - mindezek után még próbaadagot is adunk az egyéni türőképesség megállapitására."
Eddig a sportorvos megállapitása.
Amikor leülünk az edzés megtervezéséhez, vajon mindig tudjuk-e kinek, mikor, mennyit, hogyan, mit adjunk a teljesitmény leghatásosabb növelése érdekében?
A formábahozás időszakában a tervezésnél figyelembe vesszük az edzések hatásmódját, az edzésfajták irányitott müködését, a gazdaságosság elvét, a zömités elvét, a terhelés és pihenés egyensulyát. Vagyis az edzéseknek a szervezetre gyakorolt hatását.
H.Reindell irja: "Az edzések hatásmódjait ugy kell érteni, hogy az ujra és ujra visszatérő ingerek befolyására a regulációs folyamatok ugy állitódnak át, a szervezetben olyan morfológiai változások jönnek létre, hogy az egész szervezet munkavégzése gazdaságosabbá és fokozottan teljesitőképessé válik. Az edzésnél tehát a szervezetben egy állandó ingernyujtás és ingerválasz van, amelynél a terhelés hatására a reakció módja megváltozik."
Az edzésfajták hatásairól a Tájékozódási Futás tavalyi számaiban már irtunk.
A gazdaságossági elv azt jelenti, hogy a szervezet minimális erő- és energiafelhasználással a maximális eredmény elérésére törekszik. Ezt viszont csak egy jól szerkesztett és hatásmechanizmusában a legcélszerübben elrendezett edzésprogrammal lehet elérni.
A zömités elve azt jelenti, hogy a hatékonyság érdekében a kivánt edzésfajtából egymásután többször, vagy vissza-visszatérve kell az adagolást megadni.
Nézzünk erre néhány példát.
Kéthetes tervezés élversenyzők részére, ahol
napi két edzést tudnak végezni,
vagy edzőtábor lehetőség van.

Futásfajták:	H	K	SZ	CS	P	SZ	V	H	K	SZ	CS	P	SZ	V
pihenő félnap	P		P			P	P	P		P			P	
folyamatos,egyenletes	x	xx			x		L				x	x		L
fartlek rendszerü				x	x	x						x	x	
résztáv v. váltogatott			L	x					x	x				
futás emelkedőn felfelé										x	L	x		

Jelmagyarázat: P - félnapos pihenő
x - szokásos ingererősségü edzés /40-80 %-os/
L - "lökésszerü edzés", a szokásosnál jóval erősebb /90-100 %-os/

Edzéselv: azonos vagy hasonló hatásu edzésfajtából egymásután 2-3-4 edzést végeztetünk /zömités elve/, ahol együtthatásukban jelentkezik az az ingererősség, amely a teljesitmény növeléséhez vezet.

A betü alatt az első jel a délelőtti, a második a délutáni edzést jelzi.

Az előző tervezés azt mutatja, hogy szerkezetileg hogyan helyezzük el hatásdinamika szempontjából a futásfajtákat.

Pl. első héten - hétfő délután, kedd délelőtt és délután - folyamatos futás;
első héten - csütörtök, péntek, szombat délelőtt - fartlek;
második hét - csütörtök, péntek, szombat délután - emelkedőn felfutás.

Amig az első héten az egyenletes és a fartlek futás dominál, addig a második héten az emelkedőkön való felfutás adja azt a zömitett ingermennyiséget, amely a fejlesztéshez, a teljesitmény emeléséhez vezet.

A futásfajták által kiválasztott ingerhatásoknak segiteniök kell egymást, fogaskerékhez hasonlóan egymásba /egymáshoz/ kell kapcsolódniok. Csak ugy épülnek be a képességek magas szinten, ha egymásután többször azonos vagy hasonló hatásu edzésmunkát épitünk be a felkészitésbe.

Példa egy havi edzéstervezéshez, ahol napi egy, heti öt edzéssel számolunk:

Napok száma:

Futásfajták:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
folyamatos,egyenl.	x	x										L	L					x		x
váltott iramu			x		x														x	
fartlek rendszerü				x		x														
intervall														x	x	x	L			
távismétléses /résztáv/								x		x										
felfutás emelkedőn							L		x		x									

Másik példa:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
folyamatos,egyenl.			x	x	x		x		x									x		
váltott iramu						L		x												
fartlek	x	x												x	x					
intervall										x	x	L	x							
távismétléses																			L	L
felfutás emelkedőn																x	x			

A pihenőnapokat nem tüntettük fel.

Akár egy vagy két pihenőnap van, akár valamelyik nap két edzés, ugyanez a szerkezeti felépités az alap. Hogy melyik futásfajtát melyik mással kapcsoljuk az függ:
a felkészitési időszaktól;
az egyén türőképességétől terhelhetőségtől;
a versenyági követelménytől;
az elmaradt, hiányos futóképességtől és még egyebektől.

Kezdő tájékozódási futók részére csak általános munkát tervezzünk be, ez a szerkezeti felépitése az edzéseknek kezdőknek, nem alkalmas a fejlesztésre.

A "lökésszerü edzés" nem ujkeletü módszer a sportolók felkészitésében. Két módszerét alkalmazzuk.

1. Amikor rendszeres edzésmunka folyamán egy vagy két edzést maximális terheléssel végeztetünk /90-100 %-os/. Egy hónapban 3-8 alkalommal. Igy az erős "ingerre" bekövetkező "válasz" kedvező hatásu a teljesitményszint emelésére.
2. Hosszabb kihagyás után /betegség, vizsgázás, sérülés/ a sportforma természetesen visszaesik. Ebben az esetben a "lökésszerü edzések" hozhatnak gyors javulást.

Ennek felépitése a következő:

1. Kettő-négy nap könnyü edzés /20-30 %/. Az izom- és szervrendszerek bejáratása.
2. Két-három hétig egyre emelkedő terhelésü és intenzitásu edzés következik /50-60-70-80-90-100 %-os edzés/.

A futásfajták sorrendje, egymásba kapcsolódása a következő:

Egyenletes, folyamatos, - váltott iramu, - fartlek, - résztávok, /egyre hosszabb távok emelésével/ - felfutások emelkedőn /dombfutások/.

Ebben a három hétben nem ajánlatos a a versenyzés, mert verseny előtti pihenés nem biztositja a "lökés" hatásosságát.

3. A harmadik vagy negyedik héten a terhelést vissza állitjuk a szokásos terhelés ritmusára.

A "lökésszerü edzést" csak évek óta rendszeresen edző versenyzőknél szabad alkalmazni. Kezdőkre egyenesen káros.

Visszatérve az edzéstervezés szerkezetének megoldásaira, meg kell állapitani, hogy a futásfajtákból többször kell ugyanazt a szervezeti hatást elérni, hogy átütőbb legyen.

Ha jól felépitett edzésszerkezet alapján tervezünk, akkor érvényesulni fog a gazdaságosság elve. "Minimális erő- és energiafelhasználásával - a maximális eredményt."

Garay Sándor
Balogh Tamás

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja.

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság.Felelős szerkesztő Skerletz Iván.Szakszerkesztő Nyitrai György.Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1. T: 114-800/162. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /Budapest XIV., Istvánmezei ut 3./ Kiadásért felel: Pécsi Tibor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlap Irodánál /KHI. Budapest, V. József nádor tér 1.sz./ közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft /megjelenik havonta/.Számonként kapható:Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály,Budapest,VII.Rákóczi ut 57/a.

Indexszám: 25827

Ára: 3.- Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

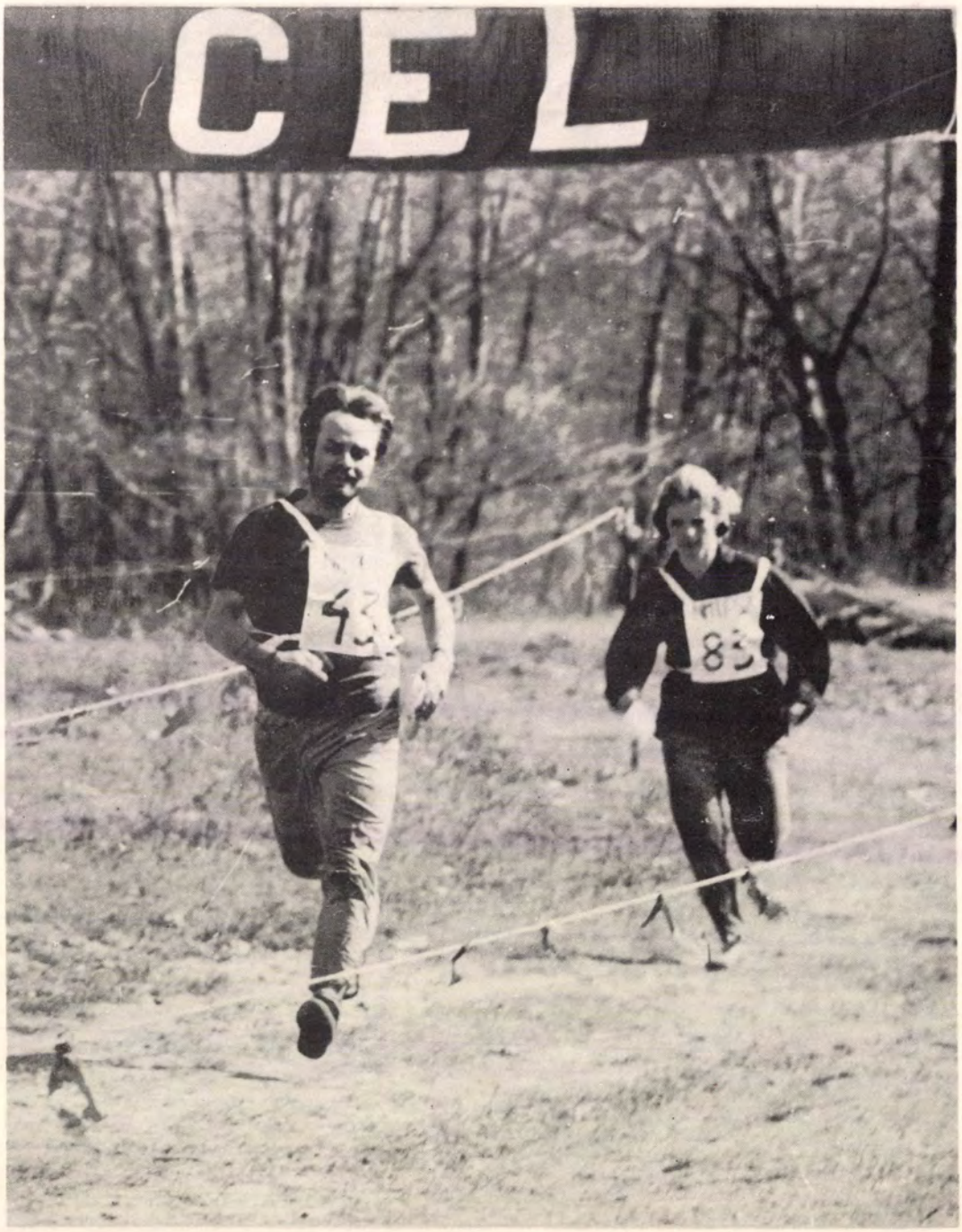

III. ÉVF. 4. SZÁM

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 4. SZÁM

Mint a sportban, ugy az ujságszerkesztésben is az első verseny jelenti az uj évad indulását. Ekkor találkozunk először a téli, eseménytelen lapszámokkal elcsigázott, jobb sorsra érdemes Olvasóinkkal. Természetesen és örömmel meghallgatjuk kritikáikat, mert a legelmarasztalóbbal is a segitő szándékot, a jobb irányába való ösztönzést érezzük.

A birálatok hatására ült össze lapszerkesztő kollektivánk,hogy a felvetett hiányosságok kiküszöbölésére, a hibák kijavitására módot leljen. Önmagunk javaslataival, fogadkozásaival nem kivánok most nyilvánosság elé lépni, mert remélem, hogy olvasóink maguk fogják felfedezni a javulás jeleit. S ha mégsem igy lenne, akkor minek igérgessek? Inkább azokat szeretném bemutatni, akik eddig és ezután a

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

előállitását végezték és fogják is végezni.

Az ujság a Sportpropaganda Vállalat nyomdájában készül xerox eljárással, melyhez a cikkek kellő formában történő gépelését Alexits Nóra, szövetségünk titkárnője végzi. A gépelt szövegekből, térképekből, ábrákból, helykitöltőkből álló halmazt a katonaságnál elég jó helyre került Szaktilla János tördeli valóban ujságszerüvé, mig a cimlapfotókat Józsa Sándor biztositja - eddig egy kivételével valamennyit saját gyüjteményéből.

Cikkeink beszerzésével - és szükség esetén megirásával - négy fős rovatvezetői brigád foglalkozik. Monspart Sarolta, /külföldi hirek/ Balogh Tamás, /edzés/ Bársony András /hazai versenyek/és Bozán György /térkép/ vállalta, hogy élsportolói - és bokros egyéb - teendői mellett megrendeli, behajtja, felülbirálja és kijavitja, szükség esetén a szerzővel is megbeszéli a cikkeket. Teszik pedig ezt saját erkölcsi-. és Skerletz Iván egyéb felelősségére, lévén főtitkárunk a felelős szerkesztő.

S ha kisded gépezetünk olajozottan fog működni, akkor a szakszerkesztőnek nem lesz több dolga, mint az, hogy egy-egy cikk végére odairja nevét.

Cimkép: Nyitrai György
Tanácsköztársaság ev. F 21 és N 19 váltó győztes befutói
Fotó: Veres Mihály

Hogy az erdő ismét zöld legyen

Az év első nagy versenyén - amelyet nemzetközivé avatott az IOF által szentesitett naptáron kivül, a nemzetközi szövetség első alelnökének Willy Mathys-nak szeniorok közti rajthoz állása is - közel 500 futó küzdött a Balatonfelvidék bozótjában és a Lovas község melletti célban félezer versenyző ejtette ki kezéből ernyedten a müanyag poharat, a kifácsart fél citromot s öltözött szemétpompába a cél környéke. Miközben magam is jobb megoldás hiján eldobtam poharam, szomoruan gondoltam az ott maradó rendezőkre, vajon mit is kezdenek, vagy egyáltalán csinálnak-e valamit e civilizációs betegség tünettel.Rég volt kellemesebb meglepetésben részem,amikor láttam,hogy rendező, versenyző korra való tekintet és feltünés nélkül igen gyorsan eltünteti a sárgálló, fehérlő hulladékot s lesz a rét olyan, mint vasárnap hajnalban.

Most még meglepődtem, mert általánosnak nem mondható e gyakorlat. Az erdő rejtett pontjain tarkálló májusfákról már jelentek meg rezignált sorok, de a nagy versenyek tömegáradata ennél sokkal nagyobb mennyiségü papirt,üveget,természet által megemészthetetlen müanyag szemetet sodor az egykor zöld erdei tisztásokra. Persze mások is elözönlik az erdőt nemcsak a versenyzők. A kiránduló diákcsoportok, az országutak mellett tespedő autós turisták is jócskán hozzájárulnak ahhoz, hogy tiszta erdőt már több éve ne találjon az ember, de a különbség ott van, hogy nekik csak kikapcsolódás, egyszeri alkalom a kirándulás,mig nekünk életünk szerves része az erdei futás.

Ha azt akarjuk, hogy ne kelljen a jelkulcsba sajátságos magyar jelként felvenni a nemcsak látható,de messziről érezhető szemétdomb jelét,akkor előbb saját házunktáján a versenyeken és edzéseken kell rendet teremteni. Persze a kéz mozdulatát,amely a papirt eldobja, a coca colás üveget kőhöz csapja, nem az iratlan erdei viselkedés törvénye irányitja, hanem sokkal mélyebben gyökeredzik az inditék. Sokan képtelenek többéves megszokás után a nemcsak saját kényelmüket, hanem mások kellemes közérzetét biztositó viselkedésre, de a sportvezetők és edzők talán nemcsak azért vannak, hogy a minél gyorsabb futásra, az egyre pontosabb tájékozódásra serkentsenek.

Skerletz Iván

Figyelmünk dinamikája

A figyelem, amely a tájékozódási sportban különböző objektumokra és jelenségekre való összpontositott pszichikai tevékenységet jelent, fontos helyet foglal el a sportág edzéseiben. A változó nagyságu és erősségü fizikai megterhelésnek a figyelemre való hatását, befolyását sok közleményben és különféle sportágakra vonatkozóan vizsgálgatták. De a tájékozódási futásban ez a kérdés távolról sem tisztázott,holott talán egyetlen más sportágban sincs ilyen fontos szerepe a figyelemnek. Egyes közlemények a tájékozódási edzés egyéb pszichológiai kérdéseinek tanulmányozása közben, csak ugy mellékesen érintik a figyelem egyes oldalait. A figyelem dinamikáját fiatal sportolóknál pedig még egyáltalán nem vizsgálták.

E kérdés időszerüségéből kiindulva határozták el a Kijevi Testnevelési Főiskola kutatói, hogy kisérleti uton állapitják meg a fiatal tájékozódási futók pszichikai működését versenyfeltételek között figyelmüknek állandóságát, illetve e funkciók változásának dinamikáját.

A vizsgált sportolók 1.csoportjában 18 fő I.oszt. ifjuságí, a 2. csoportban 19 fő II.oszt. ifjuságí sportoló vett részt. A versenytáv 6 km volt 6 ellenőrzőponttal. A vizsgálatokat szakaszonként végeztették egy adott feladat megoldásának segitségével. Az adott versenytáv megtétele során mindenki a következő 4 próbát végezte:

Az első próba: a rajt előtt minden egyes sportoló egy speciális teszt-táblát kap, amelyen egy perc alatt a meghatározott térképjelekből álló jelcsoportot kell aláhuznia.

/10 x 23 jelcsoport/

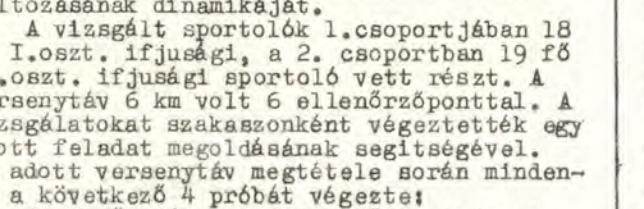

Az egy perc leteltével az utolsó átvizsgált jelcsoport után függőleges vonalat kell huznia. Igy a figyelem teljesitőképességét objektiven tudták mérni az átvizsgált jelcsoportok száma alapján.

A vizsgálat második, harmadik és negyedik próbájának technikája az elsőével azonos, de megoldásuk a táv elején a 2. pontnál /1,95 km/, a táv közepén a 4. pontnál /3,3 km/ és a táv végén a 6. pontnál /5,55 km/ történt. Ezután a versenyző tovább futott a célba. A kisérleti verseny lebonyolitásához mindenki azonos, 1:25 000-es térképet használt, a kijelölt utvonal szintkülönbsége csupán 5 m, a versenytáv valamennyi szakasza pedig azonos jellegü és nehézségi foku volt.

A figyelem jellegének változását, annak dinamikáját vizsgálva a következő mutatókra, adatokra támaszkodtak:

1. A vizsgált személy által a teszt-táblán átvizsgált speciális jelcsoportok száma, amely a munka gyorsaságát mutatja.
2. Az elkövetett hibák száma, /téves aláhuzás és a szükséges aláhuzás elmulasztása/ ami a munka pontosságának mutatója.
3. Az eltévesztett jelölések és az átvizsgált jelcsoportok közötti arányszám, amely a munka minőségének jellemzője.

A vizsgálati eredményeket a 2. ábra /táblázat/ szemlélteti.

A kisérleti eredmények összehasonlitásával megállapitották, hogy amikor az 1. csoportbelieknél az átnézett jelcsoportok száma a rajt előtt /61,94/ és a 2. ellenőrzőpontnál /58,00/ majdnem változatlan maradt; a későbbiek során pedig gyorsan nőtt /a 4. pontnál 75,61; a 6. pontnál 83,88/, addig a 2. csoportbelieknél a munka gyorsasága a 2. és a 4. pontok között stabilizálódott /57,73-56,53/ és csak a 6. pontnál növekedett az átvizsgált jelcsoportok száma /67,79/. Ugyanakkor az 1.csoport tagjai a 2. ponttól eltekintve valamennyi szakasz vizsgálatánál statisztikailag értékelhetően lényegesen több jelcsoportot dolgoztak fel, mint a 2. csoport tagjai. /Az átlagértékek különbségének értékelhetőségét az un. Student eljárással határozták meg./ Ugy véljük, hogy a munka gyorsaságának ilyen növekedését - futás közben! - a sportoló egész szervezetének aktiv tevékenysége, fokozott működése tette lehetővé. A versenytáv elején a 2. csoportbelieknél észlelt némi munkatempó-fokozódás azzal magyarázható,hogy a futás megkezdésével járó intenziv mozgástevékenység közrejátszik az agykéreg egyes részeiben az ingerfolyamatok erősitésében.

Az elmondottakat megerősitik azok a statisztikai számitások, amelyekkel a táv egyes szakaszain mért munkatempó változások mértékét elemezték. Az 1.csoportnál valamennyi változás /egyik szakaszról a másikra/ értékelhető /$p < 0,001$/, a két utolsó szakasz kivételével /4. és 6. pont/, ahol $p = 12,0$. A 2. csoportbelieknél az első és a második szakasz közti /$p = 0,75$/, valamint a rajt előtti és a második szakasz közti /$p = 0,29$/ változás statisztikailag nem értékelhető, ami arra mutat, hogy az emlitett szakaszokon a figyelem stabilizált. Az átvizsgált jelcsoportok számának különbsége szintén azt mutatja, hogy a 4. ponttól a 6. pontig való futás közben mindkét csoportban értékelhetően eltér a növekedés tempója /$p = 12,0$ az első, $p = 0,631$ a második csoportban/. Az első szakasztól a másodikig az 1. csoportban gyorsabban erősödik a figyelem, mint a 2. csoportban /$\bar{x} = 11,71$ ill. $\bar{x} = 1,21$/. A rajt előtti és az első pontnál mért adatok közötti viszony az előbbihez képest fordított.

A munka gyorsaságának változásait a táv egyes szakaszain azzal is magyarázhatják, hogy az ut első szakaszain mindkét csoport tagjai az adott környezetre megközelitőleg azonos figyelmet forditanak, viszont az erősebb, képzettebb sportolók az utolsó szakaszokon a versenyhelyzetet közepes nehézségünek tartva, figyelmüket kisebb mértékben terhelik meg, ily módon azután a feladatukat jobb eredménnyel végzik. A 2. csoportbelieknek bonyolultabb a verseny, ezért a korrekciós próbára nehezebben tudják figyelmüket összpontositani. az optimális futásiramot megválasztani, amelyet az egész verseny időtartamán át tartani is tudnának.

A kisérleti eredmények összesitése alapján bebizonyosodott, hogy mindkét csoport tagjainál a figyelem következetesen csökkent /a végén a legjobban/. Feltehető, hogy a fizikai megterhelés erősebben hatott a 2.csoport tagjaira, csökkentve figyelmük intenzitását; ugyanakkor az 1.csoport tagjainál a figyelem összpontositása minden szakasz között statisztikai értéket ér el. A 2. csoportbelieknél az első szakasz után lényegesen nőtt, azután a második szakaszban nem változott, majd a harmadik szakaszban ismét emelkedett. Ugyanakkor a hibaszám értékelhetően eltért attól a hibaszámtól, amelyeket az 1. csoport tagjai vétettek a 2. és a 4. ellenőrzőpontnál /$p < 0,001$ ill. $p = 0,032$/. Ugy látszik, a második csoportbelieknél a fáradtság beálltával romlik a pontos munkára való képesség.

A figyelem intenzitásának és stabilitásának vizsgálati eredményei tájékozódási futás közben

A vizsgált szakasz megnevezése	Átvizsgált jelcsoportok száma, munka gyorsasága		Hibák száma, a munka pontossága		Hibák és átvizsgált jelek aránya %-ban, a munka minősége	
	1.csop.	2.csop.	1.csop.	2.csop.	1.csop.	2.csop.
Rajt előtt	61,9	52,6	1,1	2,0	1,7	3,9
2.ell.pont	58,0	57,7	1,8	3,8	3,2	6,6
4.ell.pont	75,6	56,6	2,4	3,2	3,2	6,1
6.ell.pont	83,9	67,8	3,5	4,2	4,2	6,3

A második csoportbeliek hibaszáma az első és a második /$p = 0,053$/, valamint az első és a harmadik szakasz között /$p = 0,121$/ statisztikai értékelhetőség szintjét nem érte el. A táv ezen szakaszain a hibaszám növekedésének tempója mindkét csoportnál lényeges különbséget mutat. Szembetünő, hogy az utolsó szakaszon mindkét csoportbelieknél a hibaszám növekedési tempója gyakorlatilag egyforma. Ebből arra lehet következtetni, hogy a versenytáv zárószakaszán a figyelem koncentrálásának foka alig függ a sportoló minősitésétől és lehet, hogy csak fiziológiás állapot következménye.

Bár mindkét mutató /az átvizsgált jelcsoport és a hibaszám/ párhuzamosan növekszik, a növekedés tempója különböző. Ezért mértékadó paraméter a hibaszám és az átvizsgált jelek száma közti arányszám. Ez az 1.csoportban a 6. pontnál a 2.-hoz képest nőtt; a 4. pontnál a 2.-hoz viszonyitva gyakorlatilag nem változott. A 2.csoportnál az emlitett arányszám csak az első szakasz után nőtt jelentősen, a továbbiakban változatlan maradt, sőt kissé csökkent.

A táv egyes szakaszainak összehasonlitásánál kiderült, hogy az utolsó két ellenőrző helyen a hibaszám növekedése az 1.csoportban jelentősen gyorsabb volt /$p < 0,001$/, mint a 2. csoportbelieknél /$p = 0,74$/, noha maga a hibaszázalék értékelhetően kisebb. A kiindulási és a 2. ponti helyzet éppen forditott volt, vagyis a futás kezdetén a tapasztaltabbak kevésbé fáradtak el és igy a hibaszázalék is kisebb, mint a 2.csoportbelieknél. Ennek magyarázataként arra gondolunk, hogy a 2. csoport tagjai nem tudják

Az 1. csoportbeliek hibaszáma monoton módon, szakaszonként nő és a különbség magasabb szinten maradt, még a versenytáv végén is.

A vizsgálatokból következik:

1. Fiatal tájékozódási futóknál verseny közben a figyelem intenzitása és stabilitása nem marad állandó szinten.
2. Ahogy a kifáradás következtében a figyelem nagyon változékony lesz és csökken a pszichikai folyamatok lezajlásának szintje, hasonlóképpen romlik verseny közben a sportoló taktikai és technikai tevékenységének minősége is.
3. A topográfiai jelcsoportból álló tesztábla lehetőséget nyujt minden egyes tájékozódási futónál a figyelem intenzitásának és kitartóságának sajátosságait kideriteni. Hogy milyen változások következhetnek be a figyelem terén verseny közben, azt igen hasznos ismerni, mert az alapértékekkel összehasonlitva jelentős segitséget adhatunk edzők és sportolóknak egyaránt.

Forditotta: Herendi Vilmos dr.
BTSI

***

Megkérdeztük versenyzőinket

Az 1971-es év sok sikerrel és élménynyel szolgált válogatott kerettagjaink számára. Emlékeikről, munkájukról, terveikről nyilatkoztak azok, akik az elmult év sikereinek fő részesei voltak. Az élmezőnyből négyen vállalták a kérdések keresztttüzét: Monspart Sarolta, akinek eddigi legeredményesebb éve volt 1971., hiszen a nemzetközi Vasutas Kupa és a svédországi ötnapos verseny kivételével, valamennyi külföldi és hazai versenyét megnyerte.
Turchányi Piroska, aki tavaly előtti elmerülése után ujra felbukkant, de most már felülmulva minden eddigi eredményét, megnyerve az Ost-See Pokal-t és szoros eredménnyel ezüstérmesként az OEB-n.
Hegedüs Ágnes, aki Friedrichrodaban a legjobb egyéni világbajnoki eredményt produkálta és tavaly itthon is csak hatodik volt Hollóstetőn.
Boros Zoltán, az egyetlen magyar férfi versenyző, aki nemcsak itthon, hanem külföldön is tudott nemzetközi versenyt nyerni.

Milyen tervekkel vágtál neki az 1971-es évnek?

MONSPART SAROLTA: Nem tervekkel, hanem méreggel, csakazértissel és 3 kg sulyfelesleggel. Átmeneti évnek gondoltam két pofára esés /VB/ között.

TURCHÁNYI PIROSKA: Semmilyennel, hiszen 1970-ben csak egy-két hónapot tudtam futni. Igaz nem maradtam sokáig ambiciók nélkül, ujra a "régi Turóska" akartam lenni, s márciusban már ugy kellett visszafognom magam, hogy ne szaladjak ki a világból. Ez akkor még sikerült, de később a versenyeken sokszor nem.

HEGEDÜS ÁGNES: Az 1970-es szintet akartam tartani, de már az alapozásnál kiderült betegség és tanulás miatt, hogy ez nem fog menni.

BOROS ZOLTÁN: A számomra sikeres és kiegyensulyozott 70-es év befejezése után elhatároztam, hogy kialakitok egy testreszabott edzési és formaidőzitési módszert, és megpróbálok külföldön tisztességes eredményt elérni, gyorsaságomat fejleszteni és a várhatóan hullámzó eredményeket követő letöréseket elkerülni.

Mit tartasz az 1971. év legnagyobb sikerének?

MONSPART S.: Hogy tuléltük. És a több, illetve egész sok nemzetközi dobogós eredményt.

TURCHÁNYI P.: Soha nem tudok "leg"-eket mondani, de nagyon örültem az OB második helynek, pedig mindenki láthatta tévelygéseimet a decemberi számban. Hogy mégis miért? Az egész év folyamán egyetlen alkalommal sem sikerült nem megijednem a fontosnak itélt versenytől. Most végre két nap egymás után, undoritó hidegben és hegyekben össze tudtam szedni magam, s ez nagyrészt Mosának köszönhető. Szegény Mosa biztos a füledig pirulsz, ha majd ezt olvasod, de tényleg te adtál nekem önbizalmat.

HEGEDÜS Á.: Saját legnagyobb sikeremnek?
- Olyan nincs. Se kis, se nagy siker.

BOROS Z.: Dönteni nehéz, igy egyszerre többet mondok:
- A hétnapos versenysorozat megrendezése
- A válogatott váltóban elért győzelmei
- A TF boritójának fényképes kivitele
- Monspart svájci győzelme
- A térképek minőségi javulása a futhatóság ábrázolásával

Mi az, amire nem emlékszel szivesen?

MOSA: A rossz magyar térképekre és a még gyengébb pályákra.

TURPI: Csapat OB. Áthatolhatatlan bozótok, bizonytalan ligetesek, előttem vizsgák, utánam vizsgák, most ez is vizsga, csak másmilyen. Tavaly csunyán elvesztettük a bajnokságot, most csak a többiekben bizhatom, hiszen a 20 perccel utánam induló Poldival /Danovszky Mária/ együtt nem találjuk a pontot, zsong a fejem, ráz a hideg, fáradt vagyok, de ez még csak a hármas volna, ha volna, hopp na végre, ez az a gödör, gyere Ági, de jó hogy befogtál, én már ugy se érek semmit, de ez rémes nem birok vele

ÁGIKA: Hadd ne emlékezzem az elmult évből semmire!

BORZOL: Arra a 10 percnyi időre, amit az OEB második napjának 6-os pontján fölöslegesen eltöltöttem. /Szerencse, hogy egy évben 525 600 perc van./

Mit kivánsz az 1972-es évre?

SACI: Egészséget és sok sikert mindenkinek

TURÓSKA: Szeretném kiérdemelni azt a sok dicséretet, ami október óta a fejemre zudult. Szerintem tulzás. Persze hogy jól esik, megvidámit, fellelkesit, de meg is ijeszt, mert kötelez.

ÁGIKA: Hogy alapozásomat ne zavarja meg semmi! A hozzám hasonló egyéneknek /kis tehetség, több szorgalom/ rengeteget számit az alapozáskor lefutott kilométerek száma. És bekerülni a VB-s csapatba.

KAPITÁNY: Óh, sok mindent:
- Ellenfeleimnek szerencsés kéz- és lábtörést.
- Mindenkinek jól sikerüljön, nekem jobban.
- A válogatott keret tagjai ne öregedjenek ki, mig az utánpótlás fel nem cseperedik.

Hogyan látod esélyeinket a VB-n ?

MS.: Szerencsével hasonló lehet, mint legutóbb.

TP.: Tény, hogy a terep kedvezőbb lesz, mint bármikor, de a mezőny is kiegyensulyozottabb lesz, mint bármikor. Ivánnak igaza van abban, hogy Mosának ellenfele csak egy maradt, saját maga.
A többieknek akad ellenfél bőven. A válogatott minden tagja egyéniben is és váltóban

folyt. 16. old.

Az új jelkulcs

Uj jelkulcsot inditunk utjára, sorban a másodikat, az 1972-est. Hiánya már nagyon fájó volt, megjelenése még nem tudjuk mit hoz.

Az első jelkulcs 1968-ban, alig 4 éve jelent meg öt szinnyomásban. Készitői nem gondolhatták, hogy 10 000 példánya sem oldja meg a jelkulcskérdést. Gyakorlatilag 2 évig volt érvényben, és máris elavult. Elavult, mielőtt elfogyott volna.

Az uj jelkulcs az 1968-as IOF jelkulcslapok alapján készült az ujabb IOF jelek beépitésével. A magyar sajátosságokat nagy vitatottságukra való tekintettel nem sok jel reprezentálja /vizmosás, horhos,fasor stb./

A régi jelkulcs 72 jelével szemben az uj többet ad. Öt nyomószinével szemben az uj négyszinnyomásu, mégis szinesebb, mert a sárga és a zöld szinek árnyalatait képezi.

A nálunk nem használatos IOF jeleket csak tájékoztatásul közöljük. A használatos méretarányok aránymértékeinek, valamint rövid térkép- és jelkulcsutmutatónak viszont helyet szoritottunk.

A sárga és a zöld raszterelnek müszaki adatait nem adtuk meg. A versenyzők számára elég a szinmező látása, a helyesbitők pedig csak igénylik a szinféleségeket. A kivitelezés a nyomda specialiuása.

Azokat, akik sajátos magyar jelkulcsot vártak, türelemre szeretném inteni. A nemzetközi versenyélet fellendülése most elsősorban az egységes és kevésbe vitatható jeleket kivánja. A magyar jelváltozatok igényeinek viszont se szeri, se száma. Sajnálatos bizonysága ennek a Budapesti Természetbarát Szövetség kiadásában most megjelent "Térkép Jelkulcs", amely 106 néven 214 jelféleséget ad. Mi lenne sportunkból, ha mi is ilyen vegyes jeltömeget zuditanánk az ifjuság nyakába, a még itt-ott fellelhető ó-térképek ürügyén. Mi csak uj térképekhez adhatunk ki jelkulcsot.A mi célunk az ifjuság jövőre való felkészitése. Értelmük megzavarása helyett tisztán látásuk elősegitése, halott jelek helyett élő jelek oktatása, párszáz antikvártérkép helyett többszázezer modern versenytérkép használatára való felkészitése. Egyes magyar jelek elhagyását magamra vállalom. Tartozom ezzel a vallomással, ugyanis elejét szeretném venni az esetleges téves vélekedéseknek.

A bizottsági viták során az összetételtől függően sokszor ellentétes döntések születtek. Ez fékezte a jelkulcs korábbi megjelenését is. Jó szándék vezette a vitazókat, de a pokolba vezető ut is jó szándékkal van kikövezve.

A példa kedvéért emlitek egypár esetet.

A tarvágás L betüs jelét mi javasoltuk elsőnek a nemzetközi jelkulcsba. Javaslatunkat elfogadták, az 1971-es angol kiadásu jelkulcsban már meg is találjuk ezt a jelet. Az uj jelkulcsból most mi hagytuk el.

A kis kőfejtő, a sziklalépcső és a forrás jeleket felvenni is, elhagyni is; a szakadékos falu gödrökből a szintvonalakat kihagyni is, benne hagyni is; a kocsiutat földutnak, a szekérutat talajutnak megirni a metsződés vonalát 0,1 és 0,2 mm vastagságban egyaránt ábrázolni javasolták a résztvevők.

Volt megalapozatlanabb javaslat is, amely a villanyvezetéket, németesen "magasfeszültségü távvezeték alátámasztással" kérte átirni; a kétféle keritésjelről pedig a következőképpen vélekedett: "felesleges nek tartom a megkülönböztetést, mégha az IOF találta is ki."

Egyes jeleket, mint a sétautat és a jelzőtáblát, érdemleges javaslat alapján hagytam ki, annak tudatában, hogy hiányuk nem okozhat gondot, más jelekkel pótolhatók. A jelzőtáblát különben sem igen láttam még térképen.

A "bozót, sürü fiatalos" jel annyi vitát és gondot okozott, hogy lehetetlen volt megtartanom. A zárt erdőszegélyt viszont nem cseréltem fel a növényzethatárral,megmaradtam az IOF jelkulcsi szöveg mellett.

Kényes kérdése a jelkulcsnak az egyszinben való alkalmazhatósága. Ebből a szempontból az összetéveszthető jelek okoztak gondot. A V-alaku jel például barnában gödör, kékben dagonya, feketében barlang, pince és tároló. Nem szerencsés ezek mellett a fenyőjel forditott V-betüje, verseny közben ugyanis elfargatott térképen összetéveszthető. Ezért legalább a fenyőjelet változtattuk meg egy Nyugat-Európában közismert árnyékolt-talpas jelformára, amely egyszinü térképen sem téveszthető össze a gödörszerü jelekkel.

A sziklákat fekete, a laza kőzetü felszinformákat /a homokbuckákat is/ barna jelek jelölik. Itt jegyzem meg, hogy a meredek oldalak sürü szintvonalrajzát nem szabad kihagyással rajzolni, mert ez zavaró egyenetlenséget okoz! Inkább eltürjük, hogy a sürü szintvonalak összefollyanak.

A határpontban meghagytuk a pontot, még két hasonló körjellel téveszthető ugyanis össze /fa, kis objektum/.

A kőmező, kőgörgeteg nagy pontjai a gyümölcsös és szőlő jeleivel összetéveszthetők, ez azonban jel-alkalmazási kérdés. Gondos rajzzal ugyanis a kőmező rendezetlen, a gyümölcsös pedig szabályos elhelyezésű.

A jelek alkalmazásával megoldanató ábrázolási kérdésekkel nem foglalkoztam, ez a közeljövő feladata lesz.

A jelkulcs szerény külsővel készült. Formáját munkaeszköz lévén, a praktikusság, a zsebben való elhelyezhetőség és a könnyü kezelhetőség határozta meg.
Kis példányszámban ideiglenes jellegü kiadást adunk kézbe. Egyéves gyakorlatban szeretném próba alá vetni, hogy azután vég-

folyt. 16. old.

EGYÉNI + VÁLTÓ

Egy, már régen "esedékes" ujitást vezettek be a Tanácsköztársaság emlékverseny rendezői:egyazon kategóriában egyidőben egyéni és váltóversenyt is rendeztek. Egyelőre csak a II.o. férfiak részére, de az ötlet hatása ott is lemérhető.

Lényegében arról van szó, hogy a klubok, edzők, de főleg a versenyzők választás elé kerültek: egyénileg, vagy váltóban tudnak-e eredményesebbek lenni? Korábban ez a kérdés ilyen élesen nem merült fel, mert általában ugyanazok indultak az egyéni versenyeken, akik másnap a váltóban. Pedig ez a két versenyszám más-más adottságokat, képességeket kiván, melyekkel minden ember más-más arányban rendelkezik.

Eddig - sőt persze, még jó ideig ezután is - az a szempont érvényesült, hogy minél több versenyalkalmat biztositsunk futóinknak, és minél sokoldalubban fejlesszük képességeiket. Minderre fokozottan volt szükség a hőskorban, amikor a gyenge térképek, elvtelen pályák és eldugott pontok elleni küzdelem a minden körülmények között helytálló, minden ládát kikotró makacsokat nevelte ki. Ez a küzdelem tompitotta az egyéni adottságok közötti különbségeket, elmosta az "egyéniségeket", döntővé tette a szerencsét.

Napjainkban szivderitően megváltoztak a körülmények. A jó irányba fejlődő térképhelyzet, az egyre felvilágosultabb pályakitüzési gyakorlat, a pontelhelyezési felfogás egységesebbé válása mind nagyobb teret nyujt a versenyzők egyéniségének kibontakozásához, képességeik érvényrejuttatásához. Ha a szerencse szerepe nem is tünt el,mindenesetre háttérbe szorult a felkészültség, az adottságok és a tehetség mögött.

Mindez természetesen kihat a versenyzők minősitésére is. Ma egy I.o. minősitésnek sokkal nagyobb tartalmi értéke van - mégha ez az erkölcsi értékben nem is nyilvánul meg egyértelmüen - mint mondjuk tiz évvel ezelőtt. A különböző minősitésü versenyzők tudása között valóban tényleges különbség van, melynek megfelelően éri el ki-ki saját eredményeit.

Azonban a felkészültség és az adottság nem azonos fogalom. Mig az előbbi általános mindenkit a korábbiaknál jobb eredménye eléréséhez segiti, addig az utóbbi személyenként változóan a hosszabb vagy a rövidebb távon teszi eredményesebbé az illetőt. /Persze ez az adottságoknak csak az egyik oldala, de most ez az érdekes./

Ismert, hogy az atlétikai futószámokban milyen nagy a távonkénti "szakosodás". Ám az olimpiákon nem azért szerepel sikfutásban 100, 200, 400, 800, 1500, 5000, 10 000 és 42 219 méteres táv, hogy több érmet lehessen kiosztani. Hanem azért, mert minden versenytáv eredményes lefutása más-más adottságokat, képességeket, felkészültséget - pontosabban ezek közötti más-más arányokat - kiván. Általában mások nyerik az egyes számokat, bár az is előfordul, hogy két "szomszédos" táv győztese azonos. De hogy egy sprinter nyerjen közép-, ill. hosszutávon, - vagy forditva - azt hiszem, ilyet keveset produkált az olimpiák története.

Visszatérve saját terepünkre: várható, hogy a jövő a tájékozódási futásban is egyre több szerepet hoz az egyéni adottságoknak. Már eddig is meg lehetett figyelni, hogy egyes különleges jellegü versenyeken - hosszutávu, vagy sok szintü, vagy alföldi, vagy éjszakai stb. - általában ugyanazok érnek el jó eredményt, mégpedig természetesen azok, akiket adottságaik, gyakorlottságuk éppen az adott jellegü versenyekre tesznek alkalmassá. Mégsem lenne célszerü igy, különlegességeik szerint osztályozni a versenyeket, mert akkor nagyon sokféle tipust különböztethetnénk meg és egyelőre indokolatlanul felszökne a "versenyszámok" mennyisége.

Versenyeink egyik, talán leginkább meghatározó jellemzője a győztesidő hossza. Gyakorlatunkban jelenleg háromféle csoportot különböztetünk meg: a "normálist" /ami F 21 I.o.-ban 110 perces tervezett győztesidőt jelent/, a hosszutávut /250 perc/ és a váltót, ami a tulajdonképpeni rövidtávnak /50-60 perc/ felel meg. Miután hosszutávut csak elenyésző esetben rendezünk, marad a két másik, mint a versenyeink általános tipusa. De már ez a két tipus is megosztja a mezőnyt.

A normál táv kitartó, egyenletes tempóju futásra ösztönöz, mig a váltó rövidebb, gyorsabb, szaggatott ritmust kiván. /Különösen, ha a terep kiválasztása is ehhez igazodik./ Nyilvánvaló, hogy más-más alkatu, adottságu versenyzők szerepelnek ebben és abban jól. S ha ez mégsincs mindig igy, annak az az oka, hogy jelenleg még mindenhol azok az eredményesebbek, akik igen sokat edzenek. És ez még csak egy szük réteg sajátossága. További ok a gyakorta feleslegesen hosszu váltószakasz és a nem megfelelő terepválasztás.

Ha majd a magasfoku, rendszeres edzés széles körben elterjed, jobban kiütközik az egyéni adottságok meghatározó, specifikáló szerepe. Lesznek, akik a normál, sőt a hosszutávu versenyekre specializálódnak, mert kitartásukkal, ámde kissé lassu tempójukkal váltóban nem tudnának eredményesen "vicsoritani". De lesznek specialistái a váltószámoknak is, akik képesek az egy óráig tartó figyelem- és erőösszpontositásra, a test testelleni küzdelemre, de nem tudnák ezt 2-2,5 óráig csinálni.

Bizonyára sokan elgondolkoztak ezeken, amikor a Tanácsköztársaság emlékverseny kiirását megismerték.

Eljön az idő, amikor a kétféle versenyszám rendszeresen párhuzamosan fog futni. Lesznek, akik általában egyéniben, mások többnyire váltóban indulnak. Sőt, talán egy rendezőség még a hosszutávot is "bedobja" a rövidebb kategóriák mellett. Hadd

folyt. 16. old.

A fartlek

Az edzőképző tanfolyamokon több éven át tapasztaltuk, hogy az egyes sportfogalmakat mindenki a maga módján értelmezi és a gyakorlati megvalósitásánál ez hol igy,hol ugy valósul meg. Igy nem lepett meg a mátraházai edzőtábor alkalmával, hogy a megadott "fartlek" edzéseket mindenki másképpen hajtotta végre.

Edzőink az edzés tervezésekor gyakran alkalmazzák a "fartlek" futásfajtát. Tulajdonképpen mi is az a fartlek?

A Tájékozódási Futás 1971/4. szám 6. oldalán csak annyit irtunk róla: "Lényege a hosszabb-rövidebb futótávolságok folyamatos futása".

Ez a megállapitás nem határozza meg a "fartlek" lényegét. Ezért megpróbáljuk most bővebben kifejteni.

Kiinduló alapként idézzük Gösta Holmer a "Fartlek" alkotójának leirását./Swimming Techniques 2.évf.1.sz./

"Természetesen felfogtam a szakaszos edzés nagy jelentőségét, de a fiuknak meg akartam adni a saját teremtés érzését. Azt akartam, hogy megértsék azt, aztán saját egyéniségükhöz mértem rögzitettem edzésüket. Ezt a vonalat követve alkottam rendszert, melyet fartleknek neveznek /leforditva játék az irammal, vagy iramjáték/ és ez a következőképpen folyik le:

A futás mezőn legyen, ahol a terep lágy és rugalmas. A versenyző naponta egy-két órát eddzen az alábbi vagy hasonló beosztásnak megfelelően:

1. 5-10 perc könnyü futás /mint bemelegités/.
2. 1-2 km kitartó, erős iram.
3. 5 perc gyors járás.
4. Könnyü futás, megszakitva 50-60 m-es gyors vágtákkal és ismétlés, amig a fáradtság érzete nem jelentkezik.
5. Könnyü futás, hébe-hóba 3-4 gyorsabb lépéssel.
6. 150-200 m teljes gyorsaság, dombnak felfelé.
7. Egy perces teljes iram az előbbit /6. pont/ követően.

A fent leirt munka ismételhető az edzés végéig, de minden versenyző emlékezzen arra, hogy nem szabad fáradtságot éreznie, hanem inkább fel kell élénkülnie az edzés után." /Eddig Gösta Holmer irása/

Az amerikaiak is átvették ezt a rendszert és beiktatták felkészitési rendszerükbe.

Thomas P.Rosandich a "Track Times" c.sportlap szerkesztője, az Olimpiai Sportfalu igazgatója, a távfutás egyik legalaposabb amerikai ismerője irja tanulmányában:

"A fartlek edzést, ezt a svéd rendszert nálunk már régebben használják, de tulnyomó részt - rosszul! /ezt mi magyarok is bevallhatnánk!/Maga a módszer voltaképpen sebességjátékot jelent. Szabad terepen futják, hol gyorsan, hol egészen lassu ügetésben, helyenként kis szünetekkel, amit gimnasztika tölt ki. Miután a futó többnyire erdőben, egyedül fut, annyit lazsálhat, amennyit akar. Viszont nyilvánvaló, ha lazsálni akar, akkor inkább ne eddzen.

Az edzéshatás akkor maximális, ha a futó önmaga diktálta változatos iramu edzés végére kimerül. Ezt azonban csak ugy érheti el, ha nem iráradó fizikuma, hanem figyelő szelleme diktálja a megterhelés mértékét. /A szellem irányitja a testet./ Ha az izmok a kimerülési állapot közeledtével merevednek, huzódnak, akkor céltudatos ellazulás, esetleg közbeiktatott gimnasztika, fatuskó emelés, helyben dzsoggolás stb. következik, de csak azért, hogy utána folytatódjék a "sebességjáték" terheléses része.

Az erős kilégzések előmozditják a szabadulást a széndioxidtól, és igy több oxigént tudunk belélegezni.

A terep változatossága elsőrendü edzést jelent a boka- és térdizületekre. A különböző terep és a változatos iram következtében szinte valamennyi izom megfelelő munkához jut. Kedvező hatását minden szakember elismeri."

Most két világhirü szakember cikkéből idéztünk. Melyik a helyes módszer és a tájékozódási futók felkészitésénél hogyan használjuk?

Ami közös és a fartlek tulajdonképpeni lényege:

Puha talajon, változatos terepen különböző távolságu 50 m, 200 m, 1 km stb. /különböző iramu séta, helyben dzsoggolás, gyors járás, könnyü futás, lassu ügetés, kitartó erős iram, teljes gyorsaság stb./, különböző időtartamu /egy-két óra/, a futó közérzetétől és hangulatától függő egyéni futás. /Pl. ha többen együtt futják, akkor már eltér a hatásától, céljától./

Holmer-nál: a futónak az edzés végén nem szabad fáradtságot érezni. Tehát felüdülés, felrázó jellege domborodik ki.

Rosandich-nál: az edzéshatás akkor megfelelő, ha a futó az önmaga diktálta edzés végére kimerül.

Melyik a helyes? Mindkettő. Attól függ,milyen céllal iktatjuk be az edzésbe. Formábahozásnál, képességfejlesztésnél, versenyre való felkészülésnél - az edzés végére el kell fáradni! Versenyt követő napon, négy-öt egymást követő erős edzés után,tuledzés esetén - az edzés végén a frisseség érzetét kell elérni.

A tájékozódási futásnál - jellegénél fogva - a felkészitésben igen komoly szerepe van a "fartlek" rendszerü edzésnek. Egy-egy felkészitési szakaszban pl. 6 hét folyamán akár 15-20 %-a is lehet az edzés anyagának, de csak akkor, ha megfelelő füves terep áll rendelkezésre, és a futók értelmesen forditják hatásfokát javukra. Minden edzés előtt az edző mondja el, hogyan hajtsa végre a futó a fartlek edzést. Mennyi legyen az időtartama, milyen távokat, milyen tempóban, az összes futás milyen mennyiségében és főleg honyan hajtsa végre. A

folyt. 16. old.

Idénynyitó...ó...ó

"Tagolt domborzat" - olvastuk február közepén a Kilián György emlékverseny kiirásában a várható terep jellegének meghatározását, és a téli süppedtségben kedvtelve sorolgattuk egymásnak elmult idények "finom, kis pályáit", leheletnyi domborzati idomokon végigfuto átmeneteket, keveréseket... Micsoda élvezet lesz egy ilyen versennyel kezdeni az idényt, három hónap sötétség, sápadt utcai lámpák világitotta, keservesen hosszu, alapozó futásai után!

Igy vártuk a ténylegesen évadnyitó "Kilián't", amely mind a rendezés méreteiben, mind a versenyzők számának a tekintetében messze felülmulta az egy héttel korábbi "Tanácsköztársaságit". Kétkedni csak akkor kezdtünk el, amikor megtudtuk a pontos versenyterepet; kinn a pályán pedig bebizonyosodott, hogy ennek komoly alapja is van...

De vegyük csak sorjában, és kezdjük az utazással, és a legelső adminisztrációval! Röviden annyit mondhatunk, hogy a 12 órás rajtot igen későinek tartjuk. A verseny zömmel éppen azokban az órákban futott, amelyekben a szervezet egyébként a napi fő étkezésre van beállitva, és mivel ezt szükségszerüen ki kellett tolni, semmiféle rafinériával nem volt elérhető, hogy ebben az időben a maximumot tudjuk nyujtani. Persze nyugodtan állithatja valaki, hogy ez jelentéktelen tényező volt, hiszen a mezőny teljesitménye egyenlő mértékben torzult /a rajt nem nyult el/, ami igaz is, csakhogy a közlekedés nem jelentett volna akadályt egy akár két órával korábbi rajthoz sem. A valamivel korábbi kelést mindenki vállalta volna a kedvezőbb versenyidőpontért, sőt meggyőződésünk, hogy egy ilyen erőpróba előtt a két órás vasutazás is előnyösebb lett volna, mint a három órás.

A jelentkezési adminisztráció már példamutató volt, gyors, biztos, pontos, mintául szolgálhat későbbi versenyekhez.

A versenypályák felépitésénél - ugy véljük - alapvető hibát vétett a rendezőség. Sem a kevésszámu rajt /legalábbis ilyen felépités mellett/, sem a különböző kategóriák hosszu szakaszon való együttes futtatása nem hagyta meg nyomaiban sem az egyenlő feltételeket, és véleményünk szerint irreális végeredményt hozott. Nem arról van szó, hogy érdemtelenek kezébe kerültek az aranyérmek, sőt azt is mondhatnánk, a győztesek mind a papirforma alapján kerültek ki, hanem arról, hogy a helyezések sorrendje /másodiktól, harmadiktól lefele/ véletlenszerü lett. Finom, igazán I.osztályu pontok, mint "M" és "N" teljesen értéküket vesztették olyan körülmények között, mikor egyszerre 20-25 versenyző kereste azokat. Igazat kell adnunk jelen ujság főszerkesztőjének, akivel /és még vagy 15 különböző osztályu és nemü társammal/ együtt bélyegeztem az oldalgerincen, és aki közben ezt emlitette: gyüjtőpont! De igazat kell adnunk annak a társunknak is, aki II.osztályban indulván mondta verseny után: izgalmas kis vegyespáros verseny alakult ki az első két /!/ pontig. Ugyanis azonos időben, azonos rajtból, azonos első két pontra indultak ki a női I.osztállyal. Ki gondolt arra, hogy az előttem ismeretlen X és Y el fog válni Monspart Saroltától, Turchányi Piroskától és a többiektől, vagy forditva: kosarat kapnak a 2-esig a jól tájékozódó, csak éppen valamiçskét lassabban futó II.osztályu férfiak? És ki gondolt arra, hogy nem lesz együtthaladás, rávezetés, bolyfogás azokon a versenypályákon, ahol a II.osztályu és I.osztályu férfi pálya zöme csak egyetlen /!/ pontban különbözik egymástól.

A férfi I.osztályuak "magánszáma" a kis térképen a pályahossz szempontjából szükséges volt, sőt minőségben is, amennyiben itt még biztositva voltak az azonos feltételek, amelyeket később a társas élet teljesen szétzilált, felette állt a további résznek.

Helytelennek tartjuk azonban, hogy a két térképnek semmiféle átfedése nem volt; a jövőben, amennyiben hasonló megoldásra lesz szükség, legalább egy 200 m széles átfedő sáv legyen; a legkivánatosabb persze az lenne, hogy valamelyik ellenőrzőpont a váltásnál rajta volna mindkét térképen. /Korábban volt már példa ilyenre./

Igazán fantáziadus pályák kialakitását a jellegtelen terep /szemben egy "tagolt tereppel"/ végül is nem tette lehetővé. Többen a rendezők közül maguk is erre a tényezőre hivatkoztak, és ebben igazat kell adnunk nekik. Legfeljebb csak azt kifogásolhatjuk erősebben, hogy ennek ellenére helyesebb lett volna az I.osztály néhány ellenőrzőpontját kevésbé markáns terepтárgyra helyezni. Egyébként a pontok elhelyezése hibátlan volt, ezt azonban egy nemzetközi versenyen nem lehet már dicsérni.

A térképről az a véleményünk, hogy ez az uj lap /Balatonfelvidék 3/1 és 3/2/ nem jobb, de nem is rosszabb a korábbi átlagnál. Igen jó domborzati ábrázolás mellett, gyengébb, /nem egyértelmü/ a fedettség jelölése. Azonos jellegek különböző jelölése is előfordult, ez persze eredhet az elkerülhetetlen felfogásbeli különbségekből is.

Mennyiben felelt meg tehát a "Kilián" a versenynaptárban elfoglalt helyének? Menynyiben jelentett állomást legjobbjaink világbajnoki felkészüléséhez? Ezekre a kérdésekre a választ csak a versenypályák vizsgálata adhatja meg. Ezek hosszusága pontosan megfelelt az évad elejei követelményeknek, és ennyiben azt mondhatjuk, hogy fizikai felkészültségüket jól lemérhettük rajta. Sajnos azonban mindez nem vonatkozik a verseny technikai részére /férfi I.osztályban csak az 1-2-es, 11-12-es és 14-15-ös átmenet tünik értékesnek/, amelyet az emlitett pályavezetési hibák ad absurdum helyzethez vezettek, és semmivé tették a tájékozódási feladatokat.

Futottunk egyet...

Homoki Géza

KILIÁN GYÖRGY EMLÉKVERSENY
1972. március 26. Lovas

BALATONFELVIDÉK 3/1
(Alsóörs)

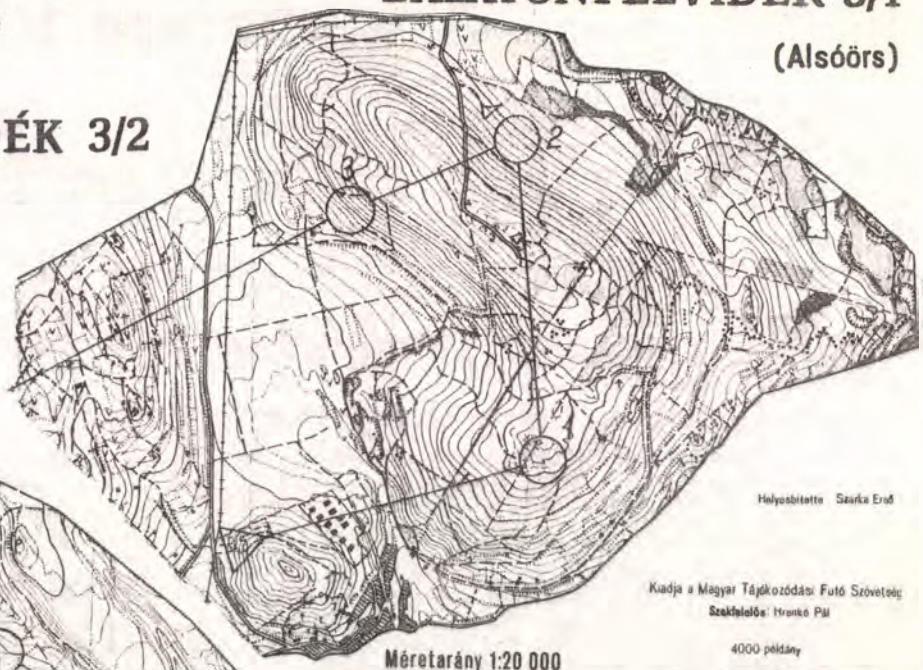

BALATONFELVIDÉK 3/2
(Csopak)

Helyesbítés
Szőnyi László
Fábry Pál

Pályák:

F 21 I. 14,8 km
15 ellenorzőpont 45 induló
N 19 I. 8,0 km
10 ellenőrzőpont 42 induló

A győztes:
Monspart Sarolta
utvonala .....

A győztesidőről

A versenyszabályzatban és a pályakitűzői gyakorlatban néhány éve uj fogalom jelent meg: az un. győztesidőre való tervezés. Bár a versenyszabályzat részletesen kifejti, mit ért ezen, a tervezés módszereire, gyakorlati kivitelezésére semmi konkrét támpontot nem találunk. Ezen a helyzeten kivántam változtatni azzal, hogy az 1971-ben megrendezett versenyek eredményeiből és pályaadataiból a matematikai statisztika módszereivel meghatározzak egy olyan összefüggést, amelynek segitségével - legalábbis közelitően - egy még csak térképen létező versenypálya várható győztesidejét nagy valószinüséggel becsülni lehet.

Elöljáróban szükségesnek tartom hangsulyozni azt a tényt, hogy a matematikai statisztika segitségével kapott eredmények mindig csak bizonyos valószinüséggel fogadhatók el. Ez a valószinüség annál nagyobb, minél több adat állt rendelkezésünkre. Mivel az egy évben rendezett azonos kategóriáju versenyek száma véges, s általában nem haladja meg a 30-at, tul szigoru követelményeket nem támaszthatunk az eredményekkel szemben.

Az eredmények pontosságát befolyásolják a számitási eljárás során tett elhanyagolások, ill. közelitések is. Még 30-40 verseny adatainak feldolgozása is nagy munkát igényel. Ezért a számitási eljárás során az összefüggéseket elsőfoku függvénnyel, azaz egyenessel közelitettem. Ha a másodfoku tagokat is figyelembe kell venni, a numerikus számitások mennyisége több, mint a duplájára emelkedik. Ilyen nagy mennyiségü számitást csak számitógép segitségével célszerü elvégezni. Az ehhez szükséges programok kidolgozását viszont csak akkor érdemes elkezdeni, ha már meggyőződtünk a kapott összefüggések helyességéről, az eredmények használhatóságáról.

Ennek megfelelően a későbbiekben ismertetett összefüggés a tényleges viszonyok legegyszerübb, lineáris közelitése.

Ezek után vizsgáljuk meg, melyek azok a tényezők, amelyek egy versenypályán a győztesidőt meghatározzák.

Mindenki előtt nyilvánvaló, hogy a versenypálya hossza az egyik ilyen tényező. A pontok között mért légvonaltávolság nem határozza meg egyértelmüen a versenyző által futott utvonal hosszát, mert azt a domborzati és fedettségi viszonyok is befolyásolják. A pálya hosszán tehát a későbbiekben mindig a legjobbnak tartott utvonal hosszát értem.

A második tényező a felfelé megtett szintkülönbség, természetesen ez is az előbbi utvonalon mérve. A következő az ellenőrzőpontok száma, ami a tájékozódási feladatok mennyiségét jellemzi.

Ez az a három tényező, amely számszerüen is leirható, e három tényező számértéke és a győztesidő között lehetséges tehát matematikai összefüggéseket keresni.

Az erre a célra szolgáló matematikai apparátust nem kivánom részletesen ismertetni, mert ez csak a matematikával foglalkozók számára lenne érdekes.

Az igy meghatározott összefüggés segitségével egy megtervezett pályánál, amelynél már ismerjük a legjobbnak látszó utvonal hosszát, az ezen megteendő szintkülönbséget és az ellenőrzőpontok számát, kiszámitnatjuk a gyoztesidő várható értékét. A tényleges győztesidő e körül fog ingadozni, mert a többi, a számitás során figyelembe nem vett tényező is befolyásolja.

Ilyen tényező az időjárás, a talaj milyensége /homokos, köves, felázott agyagos stb./, a terep fedettsége, a pálya tájékozódási nehézsége, az élmezőny pillanatnyi felkészültsége. Ha mindezek átlagosak, akkor a legnagyobb a valószinüsége, hogy a számitotthoz közel lesz a tényleges győztesidő. Kánikula, köves talaj és bozótos erdő esetén ennél nagyobb időre, kellemes tavaszi időjárás, nem teljesen kizöldült, jól futható erdő esetén rövidebb győztesidőre számithatunk.

Óvatosan kell kezelnünk az eredmények extrapolálását is. A figyelembe vett elsőosztályu versenyek hossza 10-21 km között, a szintkülönbség 0-800 m között, az ellenőrzőpontok száma 8-18 között változott. Ezek tehát az összefüggés használhatóságának határai, amit a győztesidővel is megadhatunk, ez 50-150 perc közötti idő.

Figyelembe kell venni azt is, hogy az 1971. év eredményeiből határoztuk meg ezt az összefüggést, tehát ez az akkori viszonyokat tükrözi. Használhatóságát az biztositja, hogy a jelenlegi állapotban egyik évről a másikra ugrásszerü változás már nem várható. Minden évben elvégezve ezt a vizsgálatot viszont lehetőség adódik a fejlődés számszerü értékelésére.

Ezek előrebocsátása után a győztesidő várható értékét szolgáltató képlet a következő: /F 21 I.o.pályánál/

$$T = 0{,}104 \cdot L^2 + 1.41 \cdot L + 0{,}05 \cdot H + 1.57 \cdot N$$

ahol L = a logikus utvonal hossza km-ben,
H = az ezen mért szintkülönbség m-ben,
N = az ellenőrzőpontok száma,
T = a várható győztesidő percben.

A képlet pontossága ±10 % körülbelül 0,8-es valószinüségi szinten. /Ennek preciz kimutatása és finomitása további számitásokat igényel, ami még hátra van./

Hasonlitsuk össze néhány verseny tényleges és számitott győztesidejét:

Verseny neve	Tényleges győztesidő /perc/	Számitott győztesidő /perc/	Eltérés
Kilián Gy.ev.	90	98	- 9 %
Vasutas Kupa	96	106	- 9,5%
Május 1.ev.	107	115,5	- 7 %
OCSB	117	92,5	+14 %
Pálma Kupa	104,5	107,5	- 3 %
Hungária Kupa	85	93	- 9 %
Sopron Kupa	113	106	+ 6 %
OEB 1.ford.	97	112	-14 %
OEB 2.ford.	86,5	94	- 8,5%
Nov.7.ev.	99	94	+ 5 %

folyt. 16. old.

Új helyett a régin

Népes, jól felkészült mezőnyök, sok érdeklődő várta április 4-én reggel nyolc órakor az inditóbirók sipjelét a BTFSZ hagyományos Felszabadulási emlékversenyén. A felfokozott érdeklődés több okból is érthető volt. A rendezőség az elmult évi fiaskó után ismét megpróbálkozott a váltóversenyeken nálunk még ritkán alkalmazott csusztatott rajtoltatással, ezuttal valamennyi kategóriában és tegyük hozzá mindjárt: hiba nélkül oldotta meg ezt a nem kis feladatot. Nagy várakozás előzte meg a Pilis 2/2. térkép megjelenését is, erre azonban még technikai okok miatt még tovább kell várnunk. Igy azután igen nehéz feladat hárult a rendezőségre, elsősorban a pályakitüzőkre. Meg kell állapitani,hogy a leversenyzett terep és térkép /Pilis 2/1/ dacára sikerült reális és megfelelő pályákat kialakitani, amelyeken remek küzdelmek alakultak ki.

Az első futamok után igen hamar körvonalazódtak az élbolyok. Elsősorban a Spartacus, BEAC és OSC futók rajtolhattak kedvező pozicióból. A legjobbak versenye hamar eldőlni látszott a fiuknál, hiszen a második futó Egervári már behozhatatlan előnnyel váltotta a válogatott Bozánt, aki biztosan hozta be elsőnek a Spartacus váltót. Mögöttük igen szoros verseny után Hegedüs jó futása révén a BEAC javára dőlt el az ezüstéremért folytatott küzdelem a MÁV SC-vel szemben, akik a 10. helyről jöttek fel.

Ugy látszik azonban a negyedóra a lányoknál nem előny, hiszen Monspart már sokadszor nyert szinte lehetetlen helyzetből, és ismét a BEAC volt a szenvedő fél. Baj van az idegekkel! Minden bizonnyal igen izgalmas párharcok folytak a többi kategóriákban is, de sajnos csak a bennfentesek számára, miután a rendezőség elfelejtette propagálni a kategória beosztásokat.

Néhány vélemény verseny közben és után:
A kivülálló: "a BTFSZ nagyon megszeretheti ezt a terepet."
A néző: "Csak tudnám ki kihez és hová tartozott. És tessék mondani: ki nyert egyáltalán?"
A versenyző: "A jó térkép is kifogyhatatlan a hibákból."
És végül Szarka Ernő a versenybiróság elnöke: "Húú, de nehéz volt."

Valóban nagyszerü teljesitmény volt öt nap alatt át- és megrendezni egy ilyen versenyt, és ez minden dicséretet megérdemel. De nem lehetett volna ezt a rohammunkát megspórolni?!

Bársony András

UGYANOTT

A BEAC tájékozódási futó szakosztálya idén is megrendezi hagyományos hegyifutó versenyét.

A verseny időpontja: 1972. május 10. szerda, helye: Hármashatárhegyi repülőtér. Versenyközpont: a déli sarokban /a tavalyival azonos/.
Nevezés a helyszinen 16,15-ig, rajt 17,00 órától, egyenkénti inditással. Nevezési dij, öltözködési és mosdási lehetőség nincs. A pályák a tavalyi körre épülnek, mely 6 km hosszu, 180 m szinttel. A férfiak ezen futnak kétszer, az összes többi kategóriák egyszer.

A versenyen szivesen látjuk minden sportág képviselőit. Amennyiben nem tájékozódási futók előre jelzik részvételüket, a pályát kiszalagozzuk.

Reméljük, hogy tájékozódási versenyzők a tavalyinál nagyobb számban állnak rajthoz, meghallván a kor sürgető szavát,mely a fizikai felkészülés fontosságára int, s felismervén egy ilyen hegyifutó verseny jelentőségét, mely a kiváló edzés- és versenylehetőségen tul abban rejlik, hogy az itt született eredményeket a tájékozódási versenyek eredményével összevetve olyan alapvető következtetéseket vonhat le mindenki saját és a mezőny technikai és fizikai felkészültségének viszonyára, mely egész további munkájának irányát megszabhatja.

Megjelent

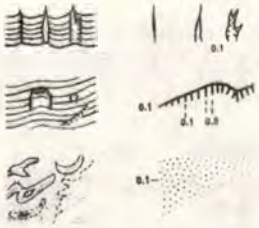

A

TÁJÉKOZÓDÁSI TÉRKÉP

JELEI

Signaturen für OL-Karten

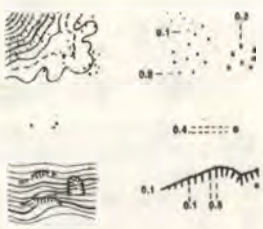

Kapható a BTSZ Tájékoztató Szolgálatánál
Budapest, V., Váci u. 58. /ára: 1,- Ft/

SZÉLRÓZSA

Az idei országos főiskolai bajnokságok közül hármat - kosárlabda,torna és tájékozódási futás sportágakban - Sopronban rendeznek. A három sportág helyi szövetségei közös "FORGATÓKÖNYV"-et adtak ki, mely ismerteti az illető sportág soproni multját és a bajnoki versenyeik lebonyolításának rendjét.

☆☆☆

Idén - rövid szünet után - ismét megrendezi a Bélapátfalvai Építők SC a szépmultu "Bélkő Kupá"-t. A XIII. verseny időpontja: junius 11, kategóriái: F 21, F 19, F 17, F 15 és N 19 valamennyi II.o. Részvételi dij: 30,- Ft /szállás,szállitás, térkép, hüsitő/. Nevezési határidő: május 31. Cim: Építők SC, Bélapátfalva.

☆☆☆

Már "hagyományosan" mostoha időjárás kisérte a Péti MTE márciusi terepfutó versenyét, de ez sem riasztotta vissza az 5 kategóriában induló, összesen 57 elszánt sportolót, akik a végig szalagozott,pályabirókkal ellenőrzött utvonalakon küzdöttek egymással és a Természettel.

A rendező tájékozódási futó szakosztály tiszteletdijait az alábbiak nyertek el:

F 21/12 km/Mayer Miklós Péti MTE /atléta/
F 17/8,2 km/Harrán István " " "
F 35/9,2 km/Valkony Ferenc Kőb.Lombik
N 19/5,0 km/Csőkör Irén BVTC
N 17/3,2 km/Kiss Mária Ajkai Aluminium

☆☆☆

A Canadian Orienteering Federation, sportágunk kanadai szövetsége is megjelent izléses,24 oldalas hiradójával a propagandaharc "porond"-ján. Ebből értesültünk arról, hogy a hatalmas kiterjedésü országban a központi szövetségen kivül 6 "helyi, vidéki" is alakult - melyek közül nem egynek több Magyarországnyi erdőterület áll rendelkezésére versenyeihez...

☆☆☆

Jól kihasználták a korai tavaszt a pécsi versenyzők. A PEAC lelkes aktiváinak köszönhető - akik februárban 3 edzőversenyt rendeztek -,hogy a március 19-i Tenkes Kupán már közel 80 jól felkészült futó vette birtokába a Nagyharsány-i hegyeket.

Győztesek:

F 21 III. Bodnár L. PVSK 1:07:07
N 19 III. Balia E. Tanárképző 50:10
F 17 III. 500.ITSK /Zoboki-Varjas/ 1:05:21

Egy héttel később a Tanárképző Főiskola rendezte a megyei Felszabadulási emlékversenyt.

F 21: Kersity A. Gépipari Techn. 59:19
N 19: Faltiszné PEAC 44:38
N 17: PEAC /Andics-Kőhegyi/ 58:17

12 éves az észt tájékozódási szövetség. Már 8 éve minden nyári csütörtökön délutáni versenyeken vesznek részt az észt főváros, Tallin versenyzői. Ezeken a hétközi összecsapásokon - melyet 4 női és 4 férfi kategóriában rendeznek - gyakran 400 felett /!/ van az indulók száma. Népszerüségük alapja: jó térkép, jó pálya és évad végi kiértékelés, melyben az első 50 /!/ eredményét oklevéllel jutalmazzák.

☆☆☆

Külföldön már népszerü versenyformát, - a klubok közötti párosversenyt - honositotta meg a Spartacus TE és az OSC. Március 12-én, Nagyszénáson 5 kategóriás versenyt vivtak, legjobb futóik - köztük számos válogatott - részvételével. Győztek a szövetkezetiek, 821:00-851:10 /perc/ összesitett idővel.

☆☆☆

Március hónapban megkezdődtek az Edzőbizottság által rendezett hétközi gyakorló versenyek. Az érdeklődés jelentős, már az első technikai edzésen 45-en vettek - főleg ifjuságiak - részt.

☆☆☆

A Jurisich Miklós emlékverseny rendezői zártkörü pályakitüző versenyt tartottak a versenypályák "beszerzése" céljából. Ilymódon számos jó javaslat válik ismertté, melyek közül, vagy kombinációikból bizonyára sikerül értékes versenyt rendezni.

☆☆☆

A szakosztály és a család jó viszonya különösen a serdülő és ifjuságí sportolók rendszeres versenyzése szempontjából fontos. Ezt felismerve az Ajkai Aluminium SE szakosztályának vezetői rendszeres "családlátogatás" során felkeresik ujoncaik hozzátartozóit, megismerkednek problémáikkal és megismertetik őket a sport szépségeivel, örömeivel, kedvező nevelő hatásával.

☆☆☆

Csőkör Irén és Arató János, a megye legjobbjai élénk érdeklődéssel kisért élménybeszámolót tartottak a veszprémi Közgazdasági Technikum diákjai részére.

☆☆☆

A Pápai Textiles SC Döbrönten rendezte idénynyitó terepfutó versenyét, melynek felnőtt számát Kiss Károly atléta /Pápa/ nyerte az ajkai tájékozódási futók /Németh és Nyiró/ előtt.

☆☆☆

Hargitai István, a Tipográfia TE versenyzője és Alpári Beáta március 22-én házasságot kötött. Gratulálunk és sok boldogságot kivánunk az ifju párnak.

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség Budapest V. Rosenberg hp. u. 1. -ből jelentjük

Az elmult hónapban megjelent térképek:

- Balatonfelvidék 3/1 /Alsóörs/ 1,- Ft
- Balatonfelvidék 3/2 /Csopak/ 2,- Ft
- Sopron 1. /Szárhalom/ 3,- Ft
- Börzsöny 4. /Nagyirtáspuszta - Nagygalla/ 3,- Ft
- Vértes 7/1. /utánnyomás/ 3,- Ft
- U j j e l k u l c s /1972./ 1,- Ft

Az uj /és a régi/ térképek a BTSZ Tájékoztató Szolgálatánál /Bp.V.,Váci u.58./ vásárolhatók, vagy utánvéttel megrendelhetők.

***

A Fejér megyei szakszövetség mozgalmat inditott területén a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS népszerüsitésére, ujabb előfizetők toborzására. Köszönjük segitségüket és kérjük a többi területi szakszövetségtől is a hasonló tevékenységet.

***

Miután az ez évi nemzetközi Vasutas Kupa versenyen F 21 korcsoportban külön Elit és I.o. kategória is lesz, az elnökség döntésével az utóbbiban 110 %-ra csökkentette az I.o. minősitési szintet.

***

Junius 4-én az I. és II.o. Budapesti Csapatbajnokságok mezőnye összevont versenyen indul. Tehát az I.o. bajnokságban indulásra jogosultak nem az Országos CSB napján indulnak!

***

Az Évkönyvben megjelentekkel ellentétben Fekete Jenő cime:
Vizügyi Tervező Vállalat
Budapest, V., Münnich F. u. 36.

Az MTFSZ Edzőbizottságának május havi hétközi versenytervezete

10. /szerda/ BEAC hegyifutó verseny. Hármashatárhegyi repülőtér, jelentkezés: 16,15-ig. Rajt: 17,00 órakor.
12. /péntek/ Frankhegy, gyakorló verseny, pontbegyüjtős.
Rajt: KFKI-nál, 16,00-tól.
Költség: 2,- Ft, térkép: 1:10 000 méretarányu.
Öltözés: helyszinen, csomagoknak sátrat biztositunk.
17. /szerda/ Kövesbérc 8 ill. 5 km-es pálya.
Rajt: 18-as autóbusz végállomásától a turistajelzésen 600 m. Csomagoknak a helyszinen sátrat biztositunk.
Költség: 1,- Ft.
24. /szerda/ Remetehegy, sok pontos pálya.
Rajt: Pesthidegkuti téglagyár 16,00 órakor. Elérhető 63-as autóbusszal, Pesthidegkut utáni megálló.
Csomagoknak sátrat biztositunk.
Költség: 1,- Ft.
31. /szerda/ Frankhegy, memória verseny.
Különböző méretarányu térképekkel.
Rajt: Csillebérc, KFKI, 16,00 órakor.
Csomagoknak sátrat biztositunk, költség nincs.

***

Az edzőbizottság kijelölte az 1972.I. félévi ifjuságí válogató versenyeket. Ezek:
ápr. 9.: Bakony Kupa
ápr. 30.: Vasutas Kupa
máj. 7.: Május 1. ev.
máj. 14.: Vasas Kupa
máj. 27.: Mazura Károly ev.
jun. 18.: Országos CSB
A fentiekből a 4 legjobb eredmény számit. Eredménytörlés esetén a Kilián György ev.-n /márc.26./ elért eredmény számit.

Uj igazolások 1971. január 1-től december 31-ig

	SE	Nők 19	Nők 17	Nők 15	Nők összesen	Férfiak 21	Férfiak 19	Férfiak 17	Férfiak 15	Férfiak összesen	Mind-összesen
1.Bács-Kiskun megye	2	4	-	-	4	5	-	-	-	5	9
2.Baranya megye	6	23	-	-	23	6	3	4	12	25	48
3.Békés megye	3	-	3	3	6	-	-	1	7	8	14
4.Borsod-Abauj-Zemplén megye	22	-	9	30	39	5	1	25	51	82	121
5.Csongrád megye	30	8	16	67	91	2	4	21	90	117	208
6.Fejér megye	5	3	7	15	25	5	3	10	54	72	97
7.Győr-Sopron megye	8	7	5	8	20	1	3	12	22	38	58
8.Hajdu-Bihar megye	6	-	4	7	11	5	4	5	7	21	32
9.Heves megye	4	-	3	4	7	2	-	2	13	17	24
10.Komárom megye	13	3	3	21	27	5	6	15	44	70	97
11.Nógrád megye	10	1	34	68	103	2	2	23	48	75	178
12.Pest megye	4	1	-	2	3	2	-	4	9	15	18
13.Somogy megye	3	-	2	4	6	-	-	4	6	10	16
14.Szabolcs-Szatmár megye	13	2	18	11	31	4	4	14	46	68	99
15.Szolnok megye	9	5	8	15	28	10	2	19	48	79	107
16.Tolna megye	2	-	6	7	13	-	-	10	10	20	33
17.Vas megye	3	-	1	-	1	-	-	4	5	9	10
18.Veszprém megye	12	4	9	32	45	11	6	8	50	75	120
19.Zala megye	12	5	9	20	34	6	4	12	34	56	90
20.Budapest	28	25	22	35	82	38	23	25	42	128	210
Ö s s z e s e n :	195	91	159	349	599	109	65	218	598	990	1589

Tülevél

Az természetes, hogy a versenyző futógyorsasága nem egyforma alföldi sikon,vagy dombos, hegyes terepen. Ugyanigy a gondolkozás, térképolvasásban is gyorsabb szellemi munkát igényel egy alföldi verseny.

Alapfeltétel: a jó térképolvasás, memorizálás, amit sok-sok gyakorlással sajátit el a versenyző. Lényege: emlékezetében jól kell rögziteni a főbb támpontokat. Jellegénél fogva ez más, mint a hegyi terepen, ahol felfogóvonalak, gerinc, völgy biztos támpontot, segitséget nyujtanak. Alföldi terepen jó térkép nélkül nehéz jó versenyt rendezni, hiszen nem a versenyt nehezitjük, ha rosszul javitott térképeket adunk ki, igy perceket vesztenek a versenyzők, esetleg irreális eredmény, bolyozás jöhet létre és későn indulók előnyben részesülnek.

Alföldön jó távolságbecslésnek kell elsősorban lenni, ill. esetenként lépésszámlálás is ajánlatos kezdő, de haladó versenyzőknek is, nemcsak pontközelben.

Többször előfordul, hogy az utolsó támpontról elindul a versenyző és 80-100 m után lassit, keresgél, holott 250 m-re van a pontja. Főleg a bozótos terep csapja be, soknak tünik, legalábbis időben, de a távolság csalós, mert a hegyen egy gerincre addig megy felfelé, mig fel nem ér, /holott meredekebb gerinc esetén sikon kb. 2-3 km-t fut ennyi idő alatt, ott meg 5-600 m-t/.

Alföldi terepen jó pályakitüzés: hosszabb-rövidebb átmenetek. apró tereptárgyak, idomokra elhelyezett pontok érintése komoly tájékozódási készséget igényel.

Ha ez igy van, akkor a sikon edző versenyzőknek egyenrangu ellenfélnek kellene lenni. A gyakorlat nem ezt bizonyitja.

Hiányoznak a rendszeres térképes gyakorlatok, iránymenetek, ellenőrzőversenyek hegyi terepen. Sik versenyen alföldieket és hegyieket is sokat látni, akik "kifutják" az ellenőrzőpontokat, uton közelitik meg. Inkább vállalkoznak 4-500 m, egyes esetekben még nagyobb kerülőkre, nem pedig iránymenetre, holott az északiak ezt a formát végzik eddig teljes sikerrel.

Alföldi versenyzők hazai terepen megtanulhatják a tájékozódás ABC-jét. Hegyi terepen mégis szokatlan esetekkel találkoznak, megtartják megszokott versenyfelfogásukat, utat és sikrajzot néznek, holott többször a domborzat alapján könnyebben, több támpontot tudnának felvenni egy-egy átmenetnél.

Baranyai Antal
HÖDGÉP SE .

Tisztelt Szövetség !

Én ifju tájékozódási futó vagyok. Március 18-án volt az első versenyem, az összevont járási éjszakai bajnokság. Ezen a versenyen 11. lettem 30 induló közül. Érzem, vannak még tanulni valók a tájékozódási futásban, ezért is irok most a szövetségnek, hogy segitsék egy fiatal futó fejlődését. Kérném a tisztelt szövetséget, hogy Oroszlány környékéről utánvéttel legyen szives 2 db 1:20 000-es vagy 1:25 000-es térképet küldeni. Ezekkel a térképekkel szeretném továbbfejleszteni tudásomat a tavaszi és a nyári szünetben.
Előre is köszönöm.

Tisztelettel

Viczena Miklós
Oroszlány

Tisztelt Szerkesztőség !

Köszönöm a Tájékozódási Futás előfizetésére felhivó leveleteket, és remélem,hogy az előfizetők tábora az ilyen levelek hatására emelkedni fog. Én nagyon szeretem az ujságunkat. Hogy tetszik-e? Kritika-e az előfizetés elhagyása? Nos, csak röviden: az elmult év utolsó számaival nem voltam elégedett, véleményem szerint a szinvonala sokat romlott. De én szeretem még akkor is, ha nekem nem tetszik. A nem a legjobban sikerült Tájékozódási Futás is a mi ujságunk. Ti szerkesztitek és én talán nem is tudom, hogy milyen nehéz körülmények között. Biztosithatlak: nem tudtok olyan rossz számot szerkeszteni, hogy én elő ne fizessek! Ha nem tetszik valakinek, irjon jobb cikkeket, de a lapot vegye meg! Ez minden becsületes tájékozódási futónak kötelessége!

Kisszékelyi József
BSE

A Putnoki Bányász Torna Kör Elnöksége 1972. február 8-án megtartott ülésének keretén belül foglalkozott a tájékozódási futó szakosztály tevékenységével.
Megállapitotta, hogy ezen szakosztály nem érte el célját az elmult időben, mivel a szakosztály vezetője nem megfelelő magatartást tanusitott a szakosztály sportolóival szemben, igy több esetben előfordult, hogy a sportolók az élet más területén sem állták meg a helyüket /pl. iskolai tanulmányát abbahagyta egyik sportoló/. Mindezeket mérlegelve a sportkör elnöksége meghozta az alábbi határozatot:
Ifj.Bikki József putnoki, Belső bánya telepi lakost a tájékozódási futó szakosztály vezetői tisztségéről visszahivja. A sportkörből nevezettet kizárja, mivel sportemberhez nem méltó magatartást tanusitott.

Kérjük ezért, hogy a jövőben a szakosztályunk cimére küldendő leveleket ne nevezett cimére küldjék, hanem a sportkör elnökének cimezzék. Ezen cimbeli változás átmeneti megoldás, a későbbiekben az uj szakosztályvezető nevét és pontos cimét közölni fogjuk.

Nyerges Károly
a sportkör elnöke
Putnok, Külső bánya

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

TANÁCSKÖZTÁRSASAG EMLÉKVERSENY

A Nógrád megyei Szövetség 15. alkalommal megrendezett versenyén kedvező időjárás és gyors pályák várták a 250 indulót. A térképet az OSC javitotta, az elmult évben. A versenyt az MTS Nógrád megyei Tanácsának elnöke, Szunyogh Tibor nyitotta meg.

1972. március 19. Nagybátony
Vb.elnöke: Pál Vendel

F 21. I.o. váltó 17 ind.
1. Bp.MÁV Igazgatóság /Tarjáni-Gombkötő-Vajda/ 2:26:42
2. Spartacus TE /Bozán-Schönviszky-Balogh/ 2:28:17
3. Budapest SE /Homoki-Danovszky-Sőtér/ 2:32:31
4. Orvosegyetemi SC 2:34:58
5. VM-Egyetértés SE 2:37:12
6. Egri Spartacus SC 2:39:16

N 19. I.o. váltó 10 ind.
1. Spartacus TE /Schmiedmeister-Szopori-Monspart/ 2:16:43
2. BEAC /Bozán-Turchányi-Hegedüs/ 2:33:14
3. Berva-BEAC vegyes /Csongrádiné-Kozák I.-Kozák É./ 2:39:02
4. Orvosegyetemi SC I. 2:44:11
5. Budapest SE 2:52:02
6. OSC II. 3:07:25

F 21.II.o. váltó 10 ind.
1. BEAC /Krolopp-Kovács-Quirico/ 2:36:28
2. Bp.MÁV SC /Dregus-Kiss-Nyitrai/ 2:47:51
3. MAFC /Urbánfi-Klimstein-Skultéti/ 2:47:58
4. VM-Egyetértés 2:55:15
5. Zalka KFSE 3:07:35
6. Spartacus TE 3:07:49

F 21.II.o. egyéni 32 ind.
1. Kozák I. Berva 1:15:38
2. Borczván A. GYESE 1:16:28
3. Balázs Ottó GYESE 1:18:52
4. Horváth T. Ny.háza 1:19:00
5. Skerletz I. BSE 1:19:12
6. Nemes Béla BEAC 1:19:42

Csapat: /2 x 1/ 15 ind.
1. Gyöngyösi Energia /Borczván, Balázs/ 2:35:20
2. Budapest SE /Skerletz, Tóth/ 2:42:54
3. BEAC /Nemes, Kázmér/ 2:54:49
4. Bp.MÁV SC 3:18:20
5. Nyiregyháza 3:28:00
6. Miskolci EAFC 4:13:04

N 19.II.o. egyéni 13 ind.
1. Nagy Gy. Eg.Spa. 1:00:11
2. Tass Emőke BEAC 1:07:36
3. Dobosi E. Spart. 1:15:20
4. Dobosi K. Spart. 1:18:13
5. Jenővári G. Spart. 1:19:58
6. Balogh Zs. BSE 1:22:22

Csapat: /2 x 1/
1. Spartacus TE 2:33:33 /Dobosi E., Dobosi K./
2. BEAC /Tass, Nagy/ 2:47:33
3. BSE /Balogh, Zagyva/ 3:01:30

F 17.III.o. csapat 12 ind.
1. Egri Berva Vasas 46:43 /Kerékgyártó-Tarnai/
2. Karcagi Vörös Meteor 52:27 /Kóti-Veres/
3. Balassi Gimnázium 58:17 /Ujpó-Megyesi/

N 17.III.o. csapat 11 ind.
1. Budapest SE 48:29 /Kertész-Tekeres/
2. Karcagi Vörös Meteor 52:24 /Mándi-Szabó/
3. Kőbányai Lombik 55:12 /Kiss-Bakos/

F 15.III.o. csapat 14 ind.
1. Leninvárosi Gimn. 39:31 /Tarjáni-Baranyai/
2. Jászapáti Gimnázium 58:01 /Tési-Koczka/
3. Zalka KFSE 1:17:29 /Boross-Fehér/

N 15.III.o. csapat 10 ind.
1. Gyöngyösi Energia SE 58:04 /Katona-Gréczi/
2. Egri Spartacus SE 59:40 /Farkas-Molnár/
3. Egri Berva Vasas 1:01:36 /Turna-Kármán/

KILIÁN GYÖRGY EMLÉKVERSENY

1972. március 26. Lovas
Vb.elnöke: Szőnyi László

F 35 7,7 km 7 e.p. 19 ind.
1. Nyögéri I. Lombik 1:01:01
2. Valkony F. Lombik 1:05:04
3. Balla S. KFKI 1:05:25
4. Kozák I. Berva 1:10:18
8. Mathys, Willy svájc 1:22:03

Csapat: /2 x 1/
1. Kőbányai Lombik SE 2:06:05 /Nyögéri, Valkony/
2. KFKI Petőfi SK 2:21:08
3. Budapest SE 3:02:51

F 21 I.14,8 km 15 e.p. 45 ind.
1. Boros Z. E.Spart. 1:43:15
2. Hegedüs A. BEAC 1:47:02
3. Balogh T. Spart. 1:47:37
4. Sőtér János BSE 1:50:54
5. Egervári O. Spart. 1:51:54
6. Bozán Gy. Spart. 1:53:53
7. Horváth A. OSC 1:55:15
8. Vajda G. BMSC 1:56:15
11. Leif Norgaard dán 2:02:21

Csapat: /4 x 1/
1. Spartacus TE 7:56:19 /Balogh, Bozán, Egervári, Jelinek/
2. Budapest SE 8:14:34 /Sőtér, Danovszky, Boros, Zánkai/
3. Bp.MÁV Igazgatóság 8:24:58 /Vajda, Laczkó, Burány, Tarjáni/
4. Orvosegyetemi SE 9:04:34
5. Bp.Postás SE 9:40:46

N 19 I.8,0 km 10 e.p. 42 ind.
1. Monspart S. Spart. 1:08:48
2. Hegedüs A. BEAC 1:17:05
3. Horváth M. OSC 1:17:29
4. Balázs É. Vasas 1:26:30
5. Bozán A. BEAC 1:27:08
6. Csőkör I. BVTC 1:29:40

Csapat: /2 x 1/
1. Spartacus TE 2:42:28 /Monspart, Schmiedmeister/
2. BEAC /Hegedüs, Bozán/ 2:44:13
3. Orvosegyetemi SC 2:52:13

F 19 I.12,0 km 12 e.p. 21 ind.
1. Erdélyi T. VM-Egy. 1:44:33
2. Balla S. Zalka 1:47:59
3. Horváth Gy. VM-Egy. 1:59:39
4. Kovács K. Nk.Gazd. 2:00:27
5. Gyalog A. VM-Egy. 2:06:45
6. Husz Gy. Nk.Gazd. 2:09:25

Csapat: /2 x 1/
1. VM-Egyetértés SE 3:44:12 /Erdélyi, Horváth/
2. Nagykanizsai Gazd. 4:09:52 /Kovács, Husz/
3. Zalka KFSE 4:12:49 /Balla, Moór/

F 21 II.10,8 km 13 e.p. 78 ind.
1. Zombory L. HÓDGÉP 1:28:16
2. Sikhegyi F. BEAC 1:36:29
3. Nyitrai Gy. BMSC 1:38:11

Csapat: /2 x 1/
1. Bp.MÁV Igazgatóság 3:20:47 /Nyitrai, Hajnal/
2. BEAC I. 3:21:07
3. BEAC II. 3:37:17

F 21 III.9,7 km 8 e.p. 47 ind.
1. Unger J. Vasvári 1:18:40
2. Németh J. Ajka 1:21:20
3. Felber Gy. Schönh. 1:23:44

Csapat: /2 x 1/
1. Szfvári Vasvári Gim. 2:50:45 /Unger, Horváth/
2. Ajkai Aluminium SE 2:55:43
3. Schönherz SE 3:05:17

F 17 II.8,0 km 10 e.p. 90 ind.

1.Honfi G.	BSE	1:11:08
2.Dosek Á.	Vasas	1:11:49
3.Hegedüs Á.	BEAC	1:13:21

Csapat: /2 x 1/

1.BEAC I./Hegedüs, Kovács/	2:27:54
2.BEAC II.	2:58:01
3.Orvosegyetemi SC	2:58:11

N 17 II.5,0 km 5 e.p. 45 ind.

1.Szopori É.	Spart.	37:53
2.Fodor C.	BEAC	45:59
3.Dobosi E.	Spart.	48:41

Csapat: /2 x 1/

1.Spartacus TE I. /Szopori,Dobosi/	1:26:34
2.BEAC	1:40:43
3.Spartacus TE II.	1:52:36

F 15 III.6,0 km 6 e.p.39 ind.

1.Varga L.	ITSK	1:00:43
2.Müller M.	Vasvári	1:01:39
3.Benkő O.	Ajka	1:01:49

Csapat: /2 x 1/

1.Ajkai Aluminium SE /Benkő,Molnár/	2:04:36
2.Szfvári Vasvári T.	2:11:35
3.Pápai 304.ITSK	2:11:57

Megkérdeztük versenyzőinket

is képes a jó eredményre. Atesz, Ágika, Kapitány viselik el legkönnyebben a nagy versenyek feszült légkörét.

HÁ.: Minden lehetséges. Mind a női mind a férfi csapat világviszonylatban is megállja a helyét, ha mindenki "észnél" van és a szerencse is mellénk szegődik. Hogy ez helyezésben mit jelent, azt szeptemberben meglátjuk.

BZ.: Ha nem számitanék indulásra, akkor több más sportág szakemberéhez hasonlóan megjósolnám azt, amit biztos nem teljesitenénk. A fiuk esélyei jóslás nélkül abban rejlenek, hogy mindegyik rendelkezik már rutinnal, ha nem is sokkal és mindegyiknek megvan az oka, hogy miért akar küzdeni. Jó a csapatszellem, csupán az a kár, hogy nincs még néhány hasonló képességü tartalék ember. Ha a rendezők nem rövidlátók, ugy tüzik ki szintes középhegységi jellegü terepen a döntő pályákat, hogy északi szomszédaink tudják folytatni előretörésüket, ez a terep pedig nekünk is kedvezne.

Feljegyezte: Bozán György

Az uj jelkulcs

legesitett kiadásban adhassuk ki - természetesen véges időtartamra.

Nem rosszat vált fel az uj jelkulcs.Az elődök: Bozán-Skerletz-Schluth sporttársak első jelkulcsa uttörő jellegü, dicséretes munka. Sportunk szonban az önállósulás óta rohamos fejlődésnek indult, és ez a térképábrázolásban is megmutatkozott. Az uj jelkulcs tehát természetes fejlődés eredménye. Nagy munka fekszik benne, sokak tapasztalata, véleménye tükröződik rajta. Abban a reményben inditjuk utjára, hogy megértésre talál mind versenyzők, mind térképhelyesbitők körében, és hozzájárul a versenytérképek egységes ábrázolásához.

Hrenkó Pál
a Térképbizottság vezetője

Egyéni + váltó

nőjön a választék! Technikailag sem megoldhatatlan, hiszen egy mezőnyrajtos gyors váltóverseny sem vesz igénybe hosszab időt, mint egy, a népes mezőnye miatt elhuzódó versenyidejü egyéni, vagy egy kevés indulót vonzó hosszutávu verseny.

Nyitrai György

A fartlek

közerzetetől ruggöen hogyan változtassa a ritmust. Az "iramjátékban" mennyi legyen a játék és mennyi az iram.

Ez függvénye az életkornak, a sportformának, az előttünk álló feladatoknak, az eddig végzett edzésmunkának és még sok más tényezőnek. A "fartlek" nem résztávedzés, nem intervall edzés, nem szakaszos edzés, nem váltott iramu edzés!

Ezekről majd legközelébb.

Garay Sándor
szakedző

A győztesidőről...

Nagy eltérest az OCSB adatainál és az OEB 1.fordulójánál találunk. Az OCSB terepe az átlagosnál jóval bozótosabb volt, s az élmezőny több tagja, /akik egyébként a legjobbak között szoktak lenni/ eléggé indiszponáltan versenyzett. Ennek tudható be a nagyobb győztes idő. Az OEB 1. fordulójának terepe, a Bükk-fennsik viszont általában jól futható, tiszta szálerdővel boritott, s az élmezőny alaposan felkészült a bajnokságra, amit az eredmények is tükröznek. Ebből is látható, hogy az egyéb körülmények gondos mérlegelésével még tovább lehet finomitani a számitott eredményt.

Példaképpen álljon itt egy kis táblázat, amely 90 perces győztesidőre megadja a pályahosszakat adott ellenőrzőpontszám és szintkülönbség esetén:

Győztesidő: 90 perc

Ellenőrzőpontok száma / Szintkülönbség	10	13
	Utvonal hossza	
400 m	17,4 km	16,4 km
500 m	16,4 km	15,3 km

Végezetül arra kérném még sporttársaimat, hogy ha a következő versenyidőszakokban adatokat kérek tőlük, legyenek segitségemre, hogy a számitások további finomitását, pontositását elvégezhessem.

Gombkötő Péter

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja.

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság.Felelős szerkesztő Skerletz Iván.Szakszerkesztő Nyitrai György.Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1. T: 114-800/162. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /Budapest XIV., Istvánmezei ut 3./ Kiadásért felel: Pécsi Tibor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlap Irodánál /KHI. Budapest, V.,József nádor tér 1.sz./, közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft /megjelenik havonta/.Számonként kapható:Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály,Budapest VII.Rákóczi ut 57/a.

Z-72202-Sportpropaganda Indexszám: 25827

Ára: 3.- Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVF. 5. SZÁM

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 5. SZÁM

Már a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS korábbi számában foglalkoztunk egyik legvitatottabb rovatunk, a TÜLEVÉL különleges szerepével. Mégis szükségesnek tartom ennek ismételt papirra vetését, bizonyos téves nézetek eloszlatása érdekében.

Egy-egy versenyzési, rendezési, vagy egyéb sportéleti visszásság láttán gyakran vágják fejemhez: "Na, ezt ird meg a Tülevélben!"Vagy a másik oldalról: "De ezt nehogy kiszerkeszd a pletykarovatban!"

Ünnepélyesen kijelentem, hogy sem én, sem szerkesztőtársaim nem fogunk soha senkire a TÜLEVÉL cime alatt tollat emelni. Ez a rovat a Tisztelt Olvasóé.Itt mindenki kiöntheti lelke bánatát - amennyiben az közérdeklődésre tarthat számot és nem tartalmaz rágalmazó, alaptalan kijelentéseket.S mert bizonyos esetekben a tények puszta ismertetése - az előidéző körülmények elhallgatásával - torz képet ad a helyzetről, ha módunkban áll, néhány szóval kiegészitjük e leveleket. Ugyanakkor várjuk a "megvádoltak" állásfoglalását is, hogy - mintegy helyesbitésként - közölhessük.

A helyesbités kifejezés talán nem is találó, hiszen a tülevelek nem mindig fejezik ki szerkesztőségünk véleményét. Tehát a válaszlevél közlésével nem magunkat akarjuk tisztára mosni, hanem a tényleges helyzetet ismertetni Olvasóink előtt.

A gyakorlat azt mutatja, hogy alaptalan vádak nagyon ritkán kerülnek postánkba - s a Tülevélbe még ritkábban. Aki már annyi fáradtságot vesz, hogy tollal védje meg az igazságot, az alaposan meg is gondolja mondani- és irnivalóját, és a fogalmazási hibákkal együtt indulatos kitöréseit is kiszüri.

De ha mégis becsuszik egy-egy valótlanság, szivesen közöljük a helyesbitést. /Ha érkezik./ Ezzel kivánjuk elejét venni a dolgok egyoldalu beállitásának, a helytelen nézetek kialakitásának.

Nyitrai György

Cimkép:
A Vasutas Kupa F 21
Elit "dobogója"
Fotó:dr.Szentpétery Tibor

MIÉRT ÉRDEMES ?

Ujabban, a nagy követelmények idején gyakran esik szó arról, hogy egyáltalán érdemes-e versenyezni, időt,fáradtságot nem kimélő edzéseket folytatni. Nos, vegyük röviden sorra, mit is kapnak a sportolók és mit kell ezért adniok.

Én mindig örömmel és elégedetten gondolok vissza nemrég lezárult versenyzői pályafutásomra. Tulajdonképpen jó, nagyon jó most versenyzőnek lenni, mert...

- egészséges, tiszta, jól felszerelt környezetben edzhetjük magunkat /tornateremben, terepen egyaránt/ és mindezt ingyen kapjuk;
- képzett szakemberek irányitják munkánkat, szervezik és bonyolitják az ezzel kapcsolatos teendőket;
- felszerelést, sportszereket kapunk használatra, ezeket csak használnunk, ápolnunk és megőriznünk kell;
- jó, baráti társaságban vagyunk, együtt edzünk és utazunk a versenyekre, egymásért szurkolunk a célban;
- megismerjük a természetet, lakóhelyünk tágabb környékét, sőt idővel hazánk legszebb tájait, hegységeit, erdőit;
- eljutunk távoli városokba, esetleg még külföldre is, olyan helyekre, ahová talán sohasem kerülnénk el;
- idegen, ismeretlen, más nemzetiségü emberekkel ismerkedhetünk meg, köthetünk sportbarátságot;
- kulturáltan, tartalmasan és élményekkel gazdagodva tölthetjük el szabadidőnket;
- egészségünk és erőnlétünk megőrzésén kivül a térképolvasással, pályakitüző versenyekkel szellemi képességeinket is fokozhatjuk;
- tömören: eleget teszünk az "ép testben ép lélek" közmondásban megfogalmazott elv követelményeinek.

Folytathatnám még a felsorolást, de nem teszem, a továbbiakat mindenkinek egyéni elgondolására bizom. Lehetőségeink a versenyzés teren szinte korlátlanok. Ugy érzem tehát, érdemes jól felkészült, fegyelmezett és ezek következtében eredményes sportolónak lenni, még akkor is, ha ez olykor verejtékkel jár. De még akkor is, ha egy-egy felszerelést magunknak kell biztositanunk, vagy egy szép, de drága utazáshoz anyagilag is hozzá kell járulnunk.

S mit kell mindezen lehetőségekért cserébe tennünk?

Becsülettel, alaposan felkészülnünk a versenyekre,néha rendezésben, vagy egyéb sport-társadalmi munkából kivenni részünket, a versenyeken pedig sportszerüen küzdeni. Ez pedig csupán akarat, kitartás, sportunk szeretetének, társaink megbecsülésének kérdése.

Arató János

ELLENŐRI JELENTÉS

Előző számunkban ismertettük az elnökség döntését a szövetségi ellenőr tisztségének bevezetéséről. A hosszabb szünet után ismét I.osztályu szinten rendezett Tanácsköztársasági Kupán volt az uj rendszerü ellenőrzés bemutatkozása, sikerrel. Az elnökségi határozat értelmében a jelentést röviditett formában a szaksajtóban is közölni kell azért, hogy a jó tapasztalatok és a kellemetlen hibák tanulságul szolgáljanak más rendezők részére is.

Egy ilyen "bizalmas jellegü" jelentésből természetesen kiviláglanak olyan helytelen megoldások is, amelyeket a versenyzők nem is észleltek. Méltánytalannak tünik, hogy a kulisszák mögött játszódó események sajtónyilvánosságot kapnak, de ha minden olvasó a magyar tájékozódási sport közös jobbitásának szándékát érzi ki a jelentés hivatalos objektivitással iródott sorai közül, akkor nem volt hiábavaló az érintettek munkája.

A megbizás időpontjában /1972.II.17./ a terepet, térképet, versenyközpontot kijelölte, a kiirásokat szétküldte a versenybiróság.

Személyesen, telefonon és levélben felvett kapcsolat után a későre tervezett ellenőrzés már III. 4-én részben, majd III. 12. és 13-án teljesen megtörtént. Két részletben, mert

- a pályaterveket nem küldte el a versenybiróság;
- Fehér Miklós ellenőrzőbiró nem jött el;
- az első ellenőrzésnél nem volt ott egy pályakitüző sem.

Az első ellenőrzésen ismerkedtem meg a tereppel és a térképpel. A felhasznált 1971. évi Semmelweis Kupa térképét - véleményem szerint - pályára helyesbitette az OSC. Sok helyen igen durva sikrajzi elrajzolással csak rontották az eredeti Mátra 2. térképet, domborzatilag viszont sok helyen részletesebb. A térkép kivágata eleve meghatározza használhatóságának szük korlátait.

Március 18-án kaptam meg a szükszavu lebonyolitási tervet. A nagy létszám igen indokolttá tette, hogy az inditásnál időrajtlista szerinti inditás, a célban a jól bevált /1 időmérő + 1 jegyző, és 1 rajtszámleolvasó + 1 jegyző/ kialakitás valósuljon meg. Ez majdnem mindenkinek tetszett.

A térképberajzolás - gyógyszertárban vásárolt piros folyadékkal - helyesbitése után derült ki, hogy kevés a térkép, nem jut minden csapattagnak.

Tekintettel arra, hogy üres térkép nem volt elegendő számban, a több lehetséges megoldás közül /verseny elmarad, fele csapat indul/ engedélyeztem - a szabályzattal ellentétben - az egy térkép adást. A döntésnél mérlegeltem, hogy a már nem értesithető, nagy távolságról utazó versenyzőket ne sujtsa a versenybiróság sulyos mulasztása.

A verseny napjan a csapatok fogadása, rajtszámkiadás kisebb zökkenőkkel történt, aminek oka a nevezések hiányos volta, valamint a versenyzők tájékozatlansága /nem tudták, hova nevezték őket/. Az ünnepélyes megnyitó időben lezajlott.

Az értékelés rendezőhiány /sértődések/, gyakorlatlanság, a szuróbélyegzők tönkremenetele miatt nagyon lassan haladt. Az értékelt kartonokat nem idősorrendben függesztették ki, hanem ahogy jött. Egy-két ingerültebb versenyző kivételével sportszerüen vették tudomásul, hogy az értékelés órákat késik.

A dijakat az utolsó busz indulása előtt kiadták a még ott tartózkodó nyerteseknek. A többség már az előző vonathoz kigyalogolt és elutazott.

Az igazolványok adatainak ellenőrzése és a hiányosan kitöltött nevezési lapok adatpótlása nem volt kielégitő. Az eredménylista és versenyjegyzőkönyv a mai napig nem készült el. A beszedett térképek visszaadása teljesen szervezetlenül történt, mindenki annyi térképet, és azt vitt el, amennyit erkölcsi érzéke megengedett.

A kedvező időjárásnak köszönhető, hogy a versenyközpont megfelelőnek bizonyult.

Összefoglalva tehát; a későn elkezdett előkészités miatt nem volt válogatási lehetőség a terep, ill. térkép kijelölésénél.

A rosszul összeállitott megyei versenynaptár következtében ezen verseny előtt egy héttel rendezték meg a Petőfi emlékversenyt.

Az átalakitott pályák a térkép adta lehetőség keretein belül gyorsak voltak. Tájékozódási feladatot főleg a választott utvonalak követése adott. Évadnyitó verseny lévén, a pályák viszonylag rövid távja kedvező volt.

A versenybiróság összetétele heterogén volt. Egy részük a tájékozódási futással viszonylag nem rég került kapcsolatba. Lelkesedésük, munkakedvük nagy, de szakmailag tájékozatlanok még. Másik részük régóta ismeri a sportágat. Munkakedvük, tapasztalatuk nagy. Szakmai képzettségük régi keletü, de nem képezik magukat tovább, igy elmaradnak az ujtól. Tisztelet a kivételeknek!

A fentiekből azt a következtetést vonom le, hogy a versenybiróságban nem mindenki volt tisztában egy ilyen nagylétszámu verseny munkaigényével.

Végül is - az értékelés kivételével - derekasan helytállt a versenybiróság majd minden tagja, eredményes munkát végeztek. Köszönet nekik érte.

Budapest, 1972. április 5.

Vasvári Viktor

KÖNYVISMERTETÉS

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség 3. Országos Tanácskozását 1972. február 19-én tartotta. Slezák István sporttárs elnöki beszámolójában többek között a sportág szakirodalmának megteremtését is legközelebbi feladataink között sorolta fel. A szakkönyvek, miként az köztudott, sportágunk mai forradalmi fejlődése mellett elengedhetetlen eszközei továbblépésünknek.

Az országos értekezleten résztvevők az elnök fenti kitételére frappáns választ kaptak akkor, amikor a Budapesti Tájékozódási Futó Szövetség képviselője felszólalt. Ő ugyanis bejelentette, hogy megjelent Halász Miklós: Pályakitüzés c. munkája, és egy példányt fel is mutatott. A bejelentés, illetve a könyv megjelenésének időzitése kitünően sikerült.

Bár a résztvevők élénken követték a vitát, mégis gyüröttre forgatták az értekezlet befejezéséig a kézről-kézre járó első példányt. A könyvről eredetileg - a napilapok megfelelő rovatainak szóhasználatával élve - birálatot akartam irni, mégis inkább ismertetem azt. Teszem ezt több okból.

Egyrészt a könyvecske első a maga nemében, s egy ujszülöttet még akkor sem illik nyilvánosan ráncosnak, kopasznak és csunyának mondani, ha valóban az. Erről persze szó sincs, meggyőződhet róla Halász Miklós müvének minden olvasója. A könyvecske szép és jó. Négyszinnyomásu boritója izléses. Mikor egyik élversenyzőnk rápillantott, első mondata az volt: "Végre egy szép térkép." A térképre berajzolt pálya is olyan, hogy talán még egy pályakitüző versenyen is helyezett lehetne.

Nincs helye a birálatnak másrészt azért, mert valóban házagpótló mü. Megjelenésének időzitése azért is jó, mert sportágunk a világbajnokságra készül. Ha valamikor, akkor most van szükség egységes és korszerü pályakitüzési gyakorlatra, hogy válogatottjaink a hazai versenyeken jól felkészülhessenek. Ezen tulmenően a tömegesités célját is jól szolgálja, s ez szövetségünknek szintén fontos feladata az elkövetkezendőkben.

Harmadrészt azért nincs helye a birálatnak, mert a szerző, sokakkal ellentétben, akik - ki kisebb, ki nagyobb dobpergés és harangszó mellett - már többször bejelentették, hozzákezdenek szakkönyvük megirásához, s a bejelentésen nem jutottak tul, csendben, keves erkölcsi támogatással, csak szük baráti köre biztatására számithatva, megirta és letette könyvét a magyar tájékozódási futó társadalom asztalára.

Nyilván öt sem kerüli el az uttorők sorsa. Sokan fogják azzal illetni, nem ment elég mélyre az anyagban, helyenként tul sok ismeret birtoklását feltételezi. Máshol viszont köztudottnak vélt dolgokat feleslegesen részletez, sőt még ismétel is. Könyvének gyermekbetegségeit többen el fogják tulozni. Hitem szerint nincs igazuk. Mi, akik már végigolvastuk a kötetet, köszöntjük a szerzőt.

Való igaz, aki csupán ezt a könyvecskét olvassa el, az nem lesz egycsapásra kiváló pályakitüző. Ezt a hiányosságot azonban nem a szerző, hanem a szerkesztő, vagy talán még inkább azok számlájára irom, akiknek a sorozatnak ezt a kötetet tematikailag megelőző darabjait kellett volna időben megirniuk. Igy vált volna a "Kiskönyvtár" felépitésében is az evolució törvényeit kielégitő, egységes egésszé.

A sportág jelenlegi célkitüzéseinek és problémáinak ismeretében észrevételezem, hogy a könyv tul keveset foglalkozik az alacsonyabb, főleg a III.o. pályák kitüzésének problematikájával. Legalább annyit érdemelt volna ez a téma, ha nem többet, mint amennyit az I.o. pályákkal kapcsolatban is. Sportágunk közvetlen utánpótlása a III.o. versenyeken szereti meg a versenyzést. A már élvonalban lévő I.o. mezőnynek egy-egy gyengébben lebonyolitott, átlagosnál alacsonyabb szinvonalu pályákon rendezett verseny csak egy-két órára szegi kedvét. A kezdők azonban lemorzsolódnak, ha sorozatban kapnak olyan rossz pályákat, amelyeken nem tudnak értékelhetően végigmenni. Sajnos, erre az elmult években sok példa volt.

Korrekcióra csak a 44.oldal utolsó bekezdése szorul. A kézirat nyomdába adása és a megjelenés közötti időszakban az Országos Szövetség elnöksége módositotta a Versenyszabályzatot. Törölte a 6.35-ös pontot teljes egészében /gyalogmenet távja a versenyközpont és a rajthely között/, a 6.71-es pont második mondatát /mint az előző, de a cél és versenyközpont között/ és egy uj, 6.8-as ponttal szabályozta e kérdést./1. Tájékozódási Futás 1972/1. szám 2. és 3. oldalak, valamint az 1972/2. szám utolsó oldal./ Halász Miklós könyve még nem ezt tartalmazza.

A könyv 500 példányban jelent meg. Remélhetőleg hamar elfogy és utánnyomására lesz szükség. A pályakitüzőkön és versenybirókon kivül sokat profitálhatnak belőle /az egészen kezdők kivételével/ a versenyzők, még a válogatottak is, sőt az elméleti versenyek, a pályakitüző versenyek résztvevői is. Ahogy egyik kitünő versenybiró sporttársunk mondta: "Megveszem Halász Miki könyvét, alaposan tanulmányozom, s ha ezek után sem nyerem meg a Budapesti Pályakitüző Versenyt, abbahagyom!"

Azzal ajánlom minden tájékozódási futással foglalkozó sportember figyelmébe a "Pályakitüzés" cimü munkát, hogy forgassa, tanulmányozza, s ha mégsem sikerül nyernie, azért ne hagyja abba!

Fehér János

A tájékozódási edzésgyakorlatokról

Mire elkészitettem egy technikai edzésekkel foglalkozó cikk vázlatát, megjelent Gombkötő Péter "Tájékozódási edzésgyakorlatok" c. füzete. Sportunk szakirodalma igen szegényes, igy örvendetes a Budapesti Szövetség sorozatának 500 példányban megjelenő második kötete. A könyv olvasása nagyon hasznos lehet edzőnek, versenyzőnek egyaránt.

Mivel a könyv tervezett cikkemet "lelőtte", igy nem maradt más, mint az, hogy leirjak néhány kiegészitést, ami szerintem a témához tartozik. A szerző az előszóban kéri is az olvasót, hogy irjon le minden észrevételt, igy lehet, hogy az én megjegyzéseimből is hasznosithat valamit, a második, bővitett kiadásban.

Azzal kezdem, amit én másként irtam volna; a technikai edzéseket más vázra épiteném. A futók, miután a versenyen megkapták a feladatot, kiválasztják az utvonalat, lefutják a távot, fogják a pontot. Ez a hármas tagoltság:

- utvonalválasztás;
- utvonalkövetés;
- pontfogás,

kell, hogy érződjék a technikai edzések anyagában is. Fontossági sorrendet felállitani nehéz, de általános szabály, hogy a fenti képességeket összhangban kell fejleszteni.

Utvonalválasztás a versenyző első feladata. A térkép tanulmányozása után a versenyző kiválasztja a neki legmegfelelőbb utvonalat, kiválasztja a támadópontot, ahonnan a pontot fogni akarja. Egy jól kitüzött pályán több azonos értékü utvonal van. Ebből kell a legjobbat kiválasztani. Nem biztos, hogy minden versenyzőnek ugyanaz a legjobb utvonal, mert van olyan, aki a domborzatra támaszkodik, más a sikrajzra, van, aki viszont a terepvonalakon történő futásra épiti utvonalát. Ezt az edzőnek tudni kell, ennek megfelelően kell egyénenként az edzést megbeszélni, a hiányos részeket gyakoroltatni. Utvonalválasztási és -követési gyakorlatokat a könyv ismertet. Ezek edzésen megvalósithatók. Az utvonal felépitését azonban részletesen is elemezhetjük. Feltéve, hogy egy jól kitüzött pályát kell lefutni, ahol az utakat csak minimálisan használhatják a versenyzők. Igy az utvonal kiválasztásánál megkülönböztetünk három szakaszt.

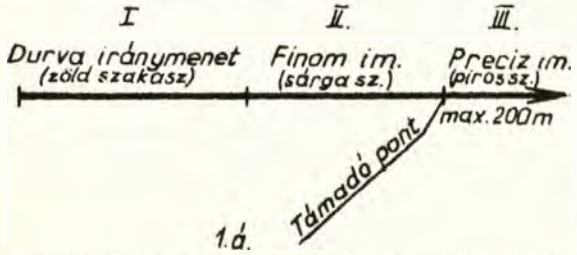

1.á.

Durva irányfutás a felfogóvonalig történik, itt maximális sebességgel halad a futó, a fő irányt követi, az apró részelemekkel nem törődik. Elérve a felfogóvonalat, azonositja helyét, majd finom iránymenetben halad tovább. Ezen a szakaszon már követi a térképet /pl.hüvelykujjal/, állandóan tudja, hol jár, a sebessége kisebb. Az utolsó objektum, tereptárgy, terepvonal a támadópont. Innen preciz iránymenetben halad a futó, számolja a lépést, gyakran ellenőrzi irányát, majd fogja a pontot.

Iránymenet gyakorlatokat ismertet a könyv. Ennek mindegyikét be lehet illeszteni az előbb felsoroltak közé. Igy a térkép nélküli irányfutások a preciz iránymenethez állnak közel. A lyukversenyek /ablakos, illetve vak pontokkal/ finom iránymenet gyakorlását szolgálhatják. Durva iránymenet gyakorlat külön nem kell, erre sajnos versenyeink nagy része módot ad. A tájékozódási szakaszok fenti elosztása csak másik oldalról világitja meg az iránymenetek szükségességét, nem tér el a könyvben irottaktól.

Néhány gyakorlati tapasztalatomat szeretném még itt leirni. A vakrepülés /a könyvben 6. ábra/ vázlatához alkalmazhatunk egy kis kiegészitést, amikor a felfogóvonalak egy részét felrajzoljuk a vázlatra.

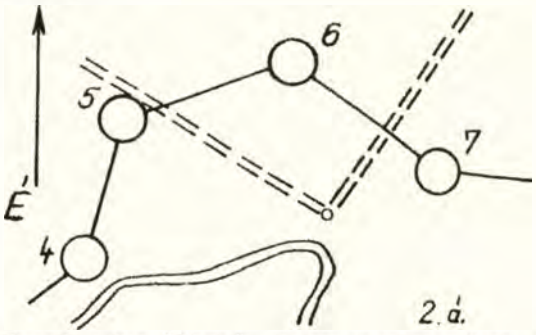

2.á.

Ezzel elkerülhető, hogy versenyzőnk, pl. a harmadik pontnál vakon elrepüljön, igy aznapi edzése helyett magát próbálja helyrerakni.

A svéd pályák felrakásához egy gyakorlati tanács: az edző ellenkező sorrendbe rakja fel a pályát. Igy, ha pl. 175 méternél talál egy tereptárgyat, arra rakhatja a pontot, majd más irányba halad tovább. A karton feltétele után mindig le kell ellenőrizni a már felrakott irányt, mert 180 fokos hibát véthet. Elképzelhető a pontmegnevezések felirása is.

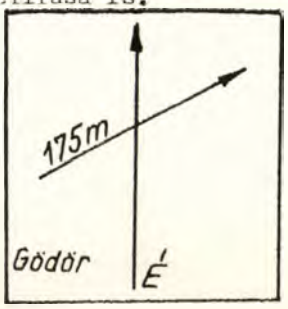

3.á

Néhány technikai edzéskombináció:

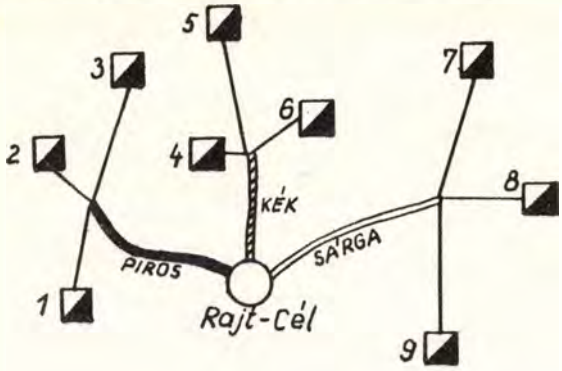

4. á.

itt a szalagozások végén helyezünk el 1-1 berajzoló térképet, iróeszközt. A szalagozott szakasz a fizikai edzés. Három részidőt mérünk.

Két futó is tarthat technikai edzést úgy, hogy minden futó felrak néhány pontot, majd a térkép tulsó oldalán, megbeszélt helyen találkoznak, berajzolják a másik által felrakott pontokat, majd lefutják azokat. Az edzés első fele 50 %, a második fele lehet 100 %-os is. Egyedül edző versenyző is végezhet iránymenet gyakorlatot, például az önellenőrző irányfutással.

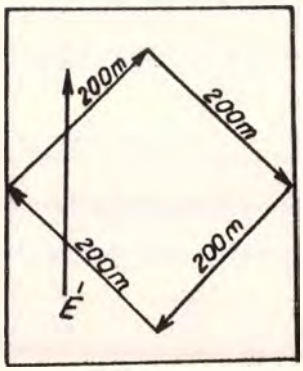

5. á.

Visszatérve a könyvre, dekorativ külsővel készült, ábrái világosak, jól használhatók. Alkalmas lehet edzői tanfolyamok jegyzetének, kezdő edzőknek, rutinosabb versenyzőknek, tehát bárkinek, aki felkészüléssel vagy felkészitéssel foglalkozik.

Egy értelemzavaró hibája a 29. oldalon a Váltóedzés c. fejezet, ez feltehetően elgépelésből adódott. Természetesen ez is, mint minden kezdeti irodalom még csiszolásra, kiegészitésre szorul, de elvitathatatlan érdeme, hogy végre megjelent és támpontul szolgálhat a technikai edzések megtartásához.

Balogh Tamás

KÖZÉPISKOLÁS

Az elmult hónapokban országszerte megrendezték a középiskolai bajnokságokat. Fontos esemény ez, hiszen az itteni mezőnyök jelentik, mutatják, mérik föl sportágunk közvetlen utánpótlását.

Budapest két lépcsőben, körzeti és fővárosi szinten, két egymást követő vasárnap rendezte meg ezt a reményteljes bajnokságot. Reméltük, hogy népes ujonc mezőnyök gyülnek össze mind a 4 kategóriában /IF, IN, SF, SN/, bizonyitva azt, hogy nem hiába ösztönöztük szakosztályainkat az iskolás fiatalok megnyerésére, beszervezésére.

A reményteljes várakozók azonban csalódást érezhettek Zsiroshegyen, az elődöntőn. Ugyanis az összevont körzeti bajnokságban a 4 fővárosi körzetből mindössze 76 versenyző állt rajthoz! /A hasonló jellegü osztrák rendezvényen a Graz-i középiskolai bajnokságon 5 iskolából kereken 100 futó rajtolt!/ Közöttük is csak nagyon kevés uj arcot láttunk, legtöbbjüknek már az elmult évről volt rajtengedélye, sőt bronzjelvényes minősitése. Uj iskolai szakosztály alig jelentkezett. Igy nem csoda, ha a győzelmeket és a továbbjutás jogát azon iskolák versenyzői szerezték meg, melyeket jól müködő, erős szakosztályok patronáltak.

Pedig a versenybiróság sokat tett a részvétel megkönnyitése érdekében. Nevezési dijat nem kértek. Orvosi igazolást az iskolai, vagy körzeti stb. orvostól is elfogadtak. Egy-egy iskola korlátlan számu létszámban indithatott volna versenyzőt, - ha akart volna.

Persze tudjuk, hogy ez nem az iskolai sportkörök akaratán, de nem is a szövetségekén mulik. A tájékozódási futásban nem elég a kiirásokat szétküldeni és a nevezéseket begyüjteni. Egy mezei futóversenyen, vagy egy labdarugó bajnokságon bizonyára már ettől is nagy nyüzsgés támadna a sportpályák körül. De a mi sportágunkban a szó szoros értelmében kézen kell fogni a kezdőket a szakosztályok vezetőinek, öregebb versenyzőinek, a rajthoz elvezetni őket és a célban őszinte érdeklődéssel várni felbukkanásukat, eredményeiket. Ugyan enélkül sem vesznek el - de csak azért nem mert maguktól el sem mennek a versenyre. /Persze, az sem "árt", ha az ujonc nem a bajnokságon lát először térképet, tájolót, erdőt, hanem már indult párszor a patronus szakosztály háziversenyein. Ha van ilyen.../

Még nincs minden veszve. Az idei versenynaptárban több lehetőség áll az iskolások előtt /ODOT és uttörő olimpia selejtezői, alapfoku minősitő versenyek stb./. Jó lenne, ha a fővárosi szakosztályok kihasználnák ezeket az olcsó és könnyü versenyalkalmakat és az ujonnan leigazoltak létszám-versenyében nem érnék be a /Csongrád megye mögötti/ 2. hellyel...!

/nyit-/

Földrengés Sopronban

Minden idők legjobb Főiskolai Bajnokságát rendezték meg idén Sopronban. A térkép, a terep kiváló, a rendezés kifogástalan volt.

Egy héttel a verseny előtt kézhez kapták a résztvevők a forgatókönyvet és a versenyértesitőt. A forgatókönyv az idén Sopronban megrendezett kosárlabda, torna és tájékozódási futó Főiskolai Bajnokságokkal kapcsolatos tudnivalókon kivül a város sporttörténetét is tartalmazta, és egyben népszerüsitette is sportágunkat az ügyesen megfogalmazott ismertető.

A férfi és a női mezőny egyaránt örvendetesen megnőtt az előző évekhez képest. Bár az eredmények továbbra is a fővárosi klubok fölényét tükrözik, - hiszen ezen klubok szineiben nem egy válogatott versenyző is rajthoz állt - a sportág fejlődését és népszerüsödését lehet lemérni azon, hogy a vidéki egyetemek és főiskolák is egyre nagyobb számban képviseltetik magukat.

A térkép helyesbitői dr.Adorján József és Szádeczky-Kardoss Gyula, 1:20 000 méretarányu, igen jó minőségü térképet készitettek. Évek óta komoly probléma, hogy milyen pálya felel meg legjobban a Főiskolás Bajnokság heterogén mezőnyének, mert ami egy I.osztályu versenyzőnek könnyü feladat, ugyanaz egy III.osztályu vagy rajtengedélyes számára bizony nehéz... A pályakitüzők is remekeltek. Igaz, a pályák rövidek voltak az I.osztályu távokhoz szokott résztvevőknek és az átmenetek sem bizonyultak technikailag nehéznek, de igy elkerülték azt, hogy közel a mezőny fele a kiesés sorsára jusson vagy feladja a versenyt. Viszont a jó térkép és a pontosan bemért pontok megteremtették a lehetőségét annak, hogy reális eredmények szülessenek, mint ahogy születtek is az egyéni és a váltóversenyben egyaránt.

A rendezőseg munkájának érzékeltetésére egy apró epizóddal szeretném felhivni a figyelmet. A résztvevőket busszal szállitották a szálláshelyekről a rajtba, illetve a célból vissza a szálláshelyekre. A váltóversenyek után a célban került sor az eredményhirdetésre, és a kiadott program szerint csak az eredményhirdetés után szállitották volna vissza a versenyzőket a városba. Azonban zuhogott az eső, és bizony vacogtak az első-második futók célbaérkezés után, és ott fagyoskodhattak volna még néhány órát, ha a rendezőség nem szervezi meg olyan ügyesen, hogy az autóbusz a beérkezett versenyzőket visszavigye a szálláshelyre /ahol melegvizes zuhany várta őket/, és még az eredményhirdetés előtt vissza is szállitsa őket a célba. Mindehhez két megjegyzést szeretnék füzni. Először is:ilyen rugalmas /de szükségszerü/ programváltoztatásra csak egy jólszervezett versenyrendezőség képes. Másodszor: nem egy jelentős országos, esetleg hazai nemzetközi versenyen rontotta már el a versenyzők szájaizét az utaztatással kapcsolatos merevség vagy nemtörődömség.

Tehát egészében és részleteiben egyaránt jó verseny volt a Főiskolai Bajnokság /az egyetlen szépséghibája az volt, hogy nem én lettem Fősikolai Bajnok, - na, de majd jövőre!/.

A verseny térképe az első szines térkép Sopron környékéről, amelyet reméljük hamarosan követ a többi, és igy a Sopron Kupa az év kiemelkedő I.osztályu versenyei között kaphat helyet.

És nemcsak a tájékozódási futásban mozdult meg valami ezen a hétvégén Sopronban, hanem a Föld mélyében is, igy a résztvevők nem kis örömére egy valódi földrengés tanui lehettünk.

Hegedüs Ágnes

ISMÉT KÖLCSÖNÖZHETŐK SPORTFILMEK !

Kedves Sporttársak !

A Sportfilm Studió évente több filmet készit a különböző sportágakról, Európa- és világbajnokságokról. Ezek között vannak oktató jellegüek, népszerüsitő filmek, valamint utirajzok nagyobb sportesemények szinhelyeiről.

A filmek nagy segitséget nyujtanak az edzőknek és szakvezetőknek a sportolók felkészitésénél, érdeklődést keltenek a sportolni vágyó fiatalokban.

Egyesületek, szakosztályok,iskolák és KISZ-szervezetek sportkörei stb.kölcsönözhetik ezeket a filmeket, illetve vásárolhatnak kópiákat.

A kölcsönzés helye a Sportfilm Studió cime: Bp. XIII., Margitsziget,Hajós Alfréd sétány, telefon: 319-951.

A filmek 16 mm-esek, egy orsó játszási ideje kb. 10-15 perc. Fővárosban a kölcsönzés személyesen,illetve telefonon történik, vidékiek levélben jelentkezhetnek.

A kölcsönzés dija fővárosban 3 napra, vidéken 5 napra orsónként egységesen 40 Ft, + postaköltség.

A jövő havi számban közölni fogjuk, hogy az adott sportágakban milyen filmek állnak a kölcsönzők rendelkezésére.

SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

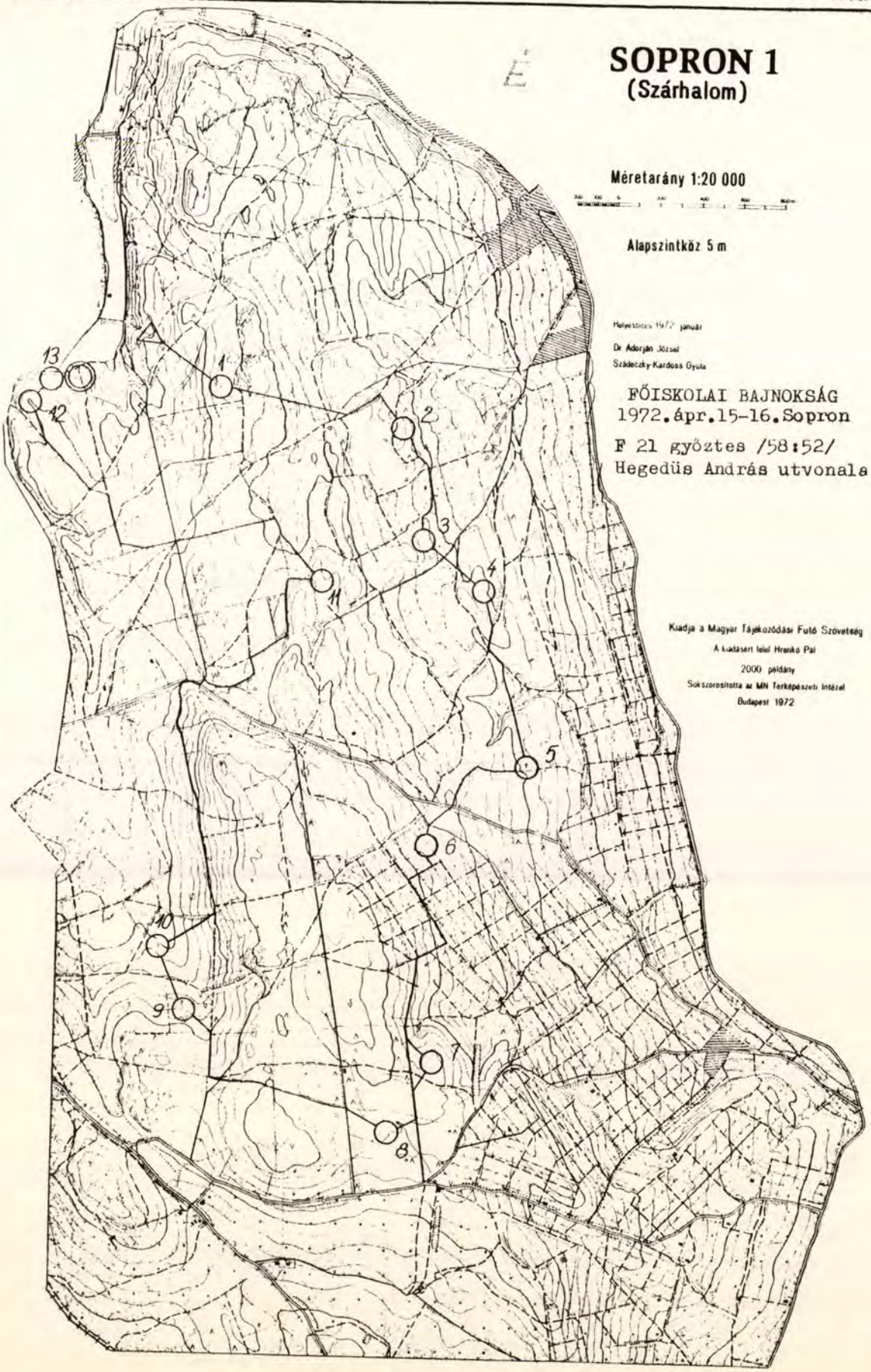
SOPRON 1
(Szárhalom)
Méretarány 1:20 000
Alapszintköz 5 m
Dr Adorján József
Szádeczky-Kardoss Gyula
FŐISKOLAI BAJNOKSÁG
1972.ápr.15-16.Sopron
F 21 győztes /58:52/
Hegedüs András utvonala
Kiadja a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség
A kiadásért felel Hrenko Pál
2000 példány
Budapest 1972
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

IX. NEMZETKÖZI VASUTAS KUPA
1972.ápr.30.-máj.1.Szob
N 19 I.győztes /1:08:03/
Monspart Sarolta utvonala

BÖRZSÖNY 4

(Irtáspuszta-Nagy Galla)

IX. NEMZETKÖZI VASUTAS KUPA ÉS CSIK JUDIT TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓVERSENY A BP. MÁV SC. RENDEZÉSÉBEN (1972.)

FORMA ÉS TARTALOM

Hagyományaihoz hüen rendezte meg a Bp. MÁV SC a IX. Nemzetközi Vasutas Kupát, elsősorban a vasutas tájékozódási futók részére, mint azt az igen szép kiállitásu programfüzet közli. Kiderül továbbá az is ebből, hogy sportágunk hazai történetének legnépesebb mezőnyü versenyének rajtjához készülődött április 30-án reggel 511 hazai és 138 külföldi futó. Átvizsgálva a rajtlistákat, kitünt azonban, hogy a rendezőket csak a mennyiség tölthette el megelégedéssel, a minőség már kevésbé. Nem akarom ezzel lebecsülni a megjelent teljes magyar élgárdát, de a vendégversenyzők tudása bizony alulmulta az előzetes beharangozást, eltekintve a teljes létszámban felvonult csehszlovák női és ifjusági válogatottól, és a férfiak első vonalát képviselő Vlach-tól. Ennek okát keresve kanyarodhatunk vissza a verseny hagyományaihoz. A verseny évről-évre gazdagodó nagyszerü külsőségek közepette, remekül, gördülékenyen szervezve zajlik. Az idén ujabb szinfolttal gazdagodott: elsőizben került sor váltóversenyekre és a magasabb kategóriákban értékes tiszteletdijak nyujtására. Ezek méginkább hozzájárultak népszerübbé válásához. Ez azonban az éremnek csak az egyik oldala. E verseny értékelésekor minden évben furcsa kettősség jelentkezik. Az egyik legerősebb versenyzőgárdát felvonultató hazai klub, melynek férfi csapata éppen az elmult évben szerzett országos bajnoki ciméve igazolta képességeit, nem tud megfelelő szinvonalu térképet javitani és pályákat kitüzni /holott nemzetközi pályakitüző versenyek szereplői is vannak közöttük/, olyanokat, amelyek méltóak volnának e verseny nevéhez és nemzetközi rangjához. Ennek legékesebb bizonyitéka a szomszédos országok élversenyzői között tapasztalható huzódozás és meglehetősen elmarasztaló hang. Sajnos az idei verseny sem segitett ezen a helyzeten, hiszen a vendégek egy kis része bizony meglehetősen kitérő választ adott a következő évi részvételét illetően.

Részesei voltunk egy ujitásnak is:először rendeztek nálunk elit kategóriáju versenyt az I.osztállyal párhuzamosan,ezuttal még csak a férfiaknak. Azt hiszem, hogy a rendezők nem igy képzelték a premiert, bár az ő véleményük sem volt egységes. Az azonban tény - és ezt a pályák győztes idői is bizonyitják -, hogy alaposan elszámitották magukat, hiszen az elit győztese, Horváth ideje több mint negyedórával, az első osztályban diadalmaskodó Gyalogh teljesitménye huszonhat perccel szárnyalta tul a nemzetközi és a hazai szabályzat előirásait. És itt álljunk meg egy pillanatra!

Mindkét kategória tele volt tüzdelve külföldi indulókkal. Nem lett volna helyesebb egyformán a nemzetközi szabályzatot szem előtt tartani a pályák kialakitásakor?

Sajnos, a tul nehéz pályák domináltak egyes alsóbb kategóriákban is, elsősorban a serdülő fiuk sinylették ezt meg, akikkel szemben tulzott technikai feladatokat állitottak a felnőttekkel, illetve ifjuságiakkal megegyező átmenetek. A versenyzők ezek ellenére is igen szép küzdelmeket vivtak az egyes kategóriákban, és a szoros harcok néhány figyelemre méltó eredményt és tanulságot hoztak. Igen örvendetes volt a fiatalok, igy elsősorban Szopori és Erdélyi jó teljesitménye és a férfiak középmezőnyének ritka szoros eredménye, ami talán az első lépés az élvonalhoz való felzárkózásban. Monspart Saci ismét kimagaslott a női mezőnyből, a többiek hullámzó teljesitménye azonban nem tul megnyugtató. Szándékosan hagytam a végére a férfi válogatott keret tagjait. Fizikai felkészültségük jelenleg jónak tünik, azonban félő, hogy a mostanihoz hasonló szinten és technikailag nem kielégitő pályák kárát elsősorban ők fogják megsinyleni, mert nem elegendőek a tudatos, jól felépitett edzések, ha nem lehet azok hatását és eredményeit a versenyeken lemérni és kamatoztatni.

A kilencedik elmult, jövőre jöhet a jubileumi, a tizedik. Reméljük ezt már a tartalom és forma egysége fogja jellemezni, a jó formáé és a méltó tartalomé.

Bársony András

Szerkesztőségünk - az Olvasókkal való jobb együttmüködés és kapcsolatfelvétel érdekében - minden szerdán 17-18 óra között

ü g y e l e t e t

tart az MTFSZ hivatali helyiségében./Budapest, V.Rosenberg házaspár u.1.I.e.7./ Ezen helyen és időben bárki akár személyesen, akár telefonon /114-800,162 mell./ felvetheti az ujsággal és általában a tájékozódási futó sporttal kapcsolatos problémáit. Amire tudunk, szivesen válaszolunk.

EDZÉSELMÉLET

A formábahozás feladata

Nyilvánvaló, hogy áprilistól novemberig - ami 30-35 versenyt jelent - nem lehet végig magasszinten és eredményesen versenyezni. Válogatott szinten a teljesitményre való "készenléti állapotot" legfeljebb 2-3 hétig lehet tartani, ekkor a versenyző a legjobb eredményt tudja nyujtani. Ma már köztudott, hogy magát a versenyidőszakot is szakaszokra bontjuk, a legfontosabb versenyekre összpontositva.

A versenyidőszakon belül megkülönböztetünk: felkészülési, terhelési, kondicionáló, teljesitményre kész és formaátmentő szakaszokat. Ebből logikusan következik, hogy az edzések időtartama, az edzésanyag, a terhelés és a szervezetet regeneráló pihenés, az edzésanyagok egymásra épülése a célnak megfelelően változik.
Egye-egy ilyen szakasz /célszakasz/ egy héttől 5-6 hétig tarthat.

Nagy hibát követnénk el, ha az egész versenyidényben hetenként ismétlődő, vagy azonos tartalmu edzéseket tartanánk /rutin edzések/. Tul a szakmai ismereteken, a sokéves tapasztalatokon, a versenyzőt ismerni kell mozgásában, ritmusában, munkabirásában, érzelmi változásaiban, mert a formábahozás nem általános recept. A formábahozás elemző tevékenység, melynek kiinduló pontja maga a versenyző.

Mitől kerül formába a versenyző? Egy megfelelő mennyiségü alapozás után intenzitásában, terhelésében jóval erősebb edzések következtében "átépül" a szervrendszer, az energetikai folyamat. Nagyon sokan abba a hibába esnek, hogy "hajtanak", de a hajtás után nem pihenik ki magukat, igy megakadályozzák a regenerálódást, az eddigi edzésmunka "beépülését", egy magasabb szintü állapot bekövetkezését. Ekkor jelentkezik a letörési állapot vagy tuledzettség.

Mit értünk "sportforma" alatt? Olyan készenléti állapotot, amikor a versenyző tartósan /2-3 hét/ nagy teljesitményre képes, amikor a szomatikus /testi/ és pszichés /lelki/ állapot egyensulyban van.

A formábahozás problémáját több oldalról kell megközelitenünk, több tényezőt kell figyelembe venni.
Ezek a tényezők vázlatosan:

Edzésmódszer
- cikluskialakitás /3-4-5-6 hetes ciklusok/
- mennyiség-intenzitás aránya,
- terhelés-pihenés egyensulya,
- sportforma kialakitása, egy-két-háromosucsos hullám szerint,
- sportforma ellenőrzése.

Megjegyzés:
A cikluskialakitás a versenynaptár függvénye. A ciklusnak van egy felfelé ivelő hosszabb görbéje, /terhelés, intenzitás szakasza/ egy felelé ivelő kisebb görbe /regenerálódás, "beépülés" szakasza/ ezt követi a legfontosabb vagy sulyponti /pl. válogató jellegü/ verseny.

A mennyiség és az intenzitás forditott arányban van egymással. Minél nagyobb az intenzitás, annál kisebb legyen a mennyiségi munka.

A terhelés utáni pihenő lehet:
- teljes pihenő /1-2 nap/;
- könnyü intenzitásu edzésmunka, pl. átmozgatás, séta;
- kiegészitő edzés, pl. labdajáték, uszás;
- kondiciót elősegitő tevékenység, pl. masszázs, melegfürdő stb.

Amikor pl. 3 fontos versenyen kell helytállni, akkor beszélünk háromcsucsos hullámról. Pl. az első fontos versenyre 3, a másokra 6, a harmadikra 15 hetem van, akkor ugy alakitom az edzések terhelését, hogy az egyre fokozódó terhelés után a verseny előtti hét könnyü legyen.
Példa egy négyhetes ciklus kialakitására:

Heti terhelés %-a	Első hét 1	2	3	4	5	6	7	Második hét 1	2	3	4	5	6	7	Harmadik hét 1	2	3	4	5	6	7	Negyedik hét 1	2	3	4	5	6	7
100																												V
90												L	L					L	L									
80							V													T								
70					T	T			T					V														
60		T	T					T		Ki					T	Ki				T	V				T			
50	F																							C				
40														Át									C				C	
30							Át																					
0																						P			P			

Ez az edzésprogram az élvonalbeli válogatott keretnek megfelelő edzésmunka, ahol mindennap van edzés. Itt az első három versenyt a felkészülés egyik láncszemének kell tekinteni.

Jelmagyarázat:
- F - felkészülést elősegitő edzés
- T - terheléses edzés
- Át - átmozgató jellegü pihenés
- V - verseny
- Ki - kiegyenlitő, korrekciós edzés, az előbbi terhelések ellensulyozására /hiányzó képességek fejlesztése/
- P - teljes pihenő, vagy aktiv pihenő
- C - kondicionáló edzésmunka

Ha a technikai edzés erőssége nem haladja meg a kitüzött terhelési szintet, akkor plusz fizikai terhelést kell adnunk egyébként a formábahozás nem történik meg.

A %-os terhelés mindig viszonyitott. 100 %-nak kell venni az adott időszakban a maximális teljesitmény "elviselését". Ami ma 80 %, az három hét mulva - ha jó a felkészités - 60 vagy 50 %-ot jelent. A 80 % értéke más májusban, augusztusban és

szeptemberben. Ami X-nek 80 %, az Y-nak 50 % lehet, vagyis egyénektől meghatározott. A %-jelzés csak viszonylagos lehet, inkább a másik edzéshez való terhelés viszonyát jelzi.

Minél erőteljesebb - mennyiség, intenzitás - a felkészülési szakasz, annál hosszabb, tartósabb a stabilizációs szakasz, a legfontosabb versenyek szakasza.

Élettani jellemzők

Figyelembe kell venni a formábahozás ciklusalakitásánál:

- alvás mennyisége, álmatlanság, nyugtalan alvás,
- pulzusszám alakulása reggel, edzés előtt, terhelés után,
- testsuly alakulása, sulyveszteség ingadozása,
- élelem kiválasztása, vitamin biztositása, étrend, étkezési idő kialakitása,
- étvágy alakulása, edzés előtti és utáni étkezés,
- egésznapi közérzet, edzés utáni erőnléti érzet alakulása,
- időjárás határsa az egyénre, öltözködés,
- sérülések, tartós fáradtság érzete, pihenési képesség hiánya.

Pszichológiai jellemzők

- edzési kedv, hangulat alakulása, érzelmi kondicionálás,
- ideges érzelmi reakciók fellépése, érzelmi stabilitás,
- sporttársaihoz való viszony alakulása,
- tartós versenyzési kedv kialakitása,
- élettani és pszichológiás jellemzők ritmusa,
- célirányosság stabilitása, labilitása, célfeladattól való gyakori eltérés,
- hangulat alakulása, hullámzása,
- tartós terhelés elviselése, akarati tényezők stabilitása,
- optimális teljesitménymotiváció kialakulása,
- edző-versenyző viszonya, együttműködése, egyéni utak.

A formábahozás nagy fizikai és pszichikai megterhelést jelent a sportolók részére, ezért körültekintő, egyénekre bontott tervezést és a szükségletnek megfelelő módositást feltételezi.

A formábahozásnál nem kell félni az erős munkától, a tartós terhelésektől, mert erős munka nélkül nincs magasabb szintre való felkerülés.

"Egyenlők között azé a győzelem, aki többet ad érte."

Garay Sándor
szakedző

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség -ből

Budapest, V., Rosenberg hp. u. 1.

jelentjük

A Gazdasági Bizottság javaslatára az elnökség az alábbi határozatot hozta:

"Ha a nevező egyesület a nevezési dijat a nevezési határidőig nem utalja át, ugy a verseny napján köteles a befizető igazolást vagy átutalást bemutatni, ellenkező esetben a versenybiróság a versenyző indulását nem engedélyezi."/25/72.sz.hat./

✽

Az MTFSZ elnöksége Dr.Tóth Imre sporttársnak, a Csongrád megyei szövetség elnökének és I.o. versenybirójának több évtizedes,eredményes sportmunkája elismeréséül az "országos versenybiró" cimet adományozta.

✽

A Tájékozódási Futás előző számában tévesen jelent meg a Bp.I.o. csapatbajnoksággal kapcsolatos döntés.A helyes szöveg: az I. és II.o. bajnokság összevonása csak az N 19 kategóriát érinti, az F 21-et nem. Tehát a nők és a II.o. férfi csapatok junius 4-én, az I.o. férfi csapatok pedig junius 18-án, az OCSB-vel egyidőben versenyeznek a csapatbajnoki cimekért.

FIGYELEM!

Hétközi gyakorló versenyeink, 1972. junius hónapra:

7. /vasárnap/ Csucshegy.
Vonalpálya.
Kék jelzésen a volt 18/A busz végállomásától kb. 1 km.

13-15.ODOT Kupa

18. /vasárnap/ Országos Csapatbajnokság

21. /szerda/ Fenyőgyöngye 17,00 órától.
Normál pálya.Terképről mindenki maga gondoskodik. A pályát le lehet futni sötétedés után is.

24. /szombat/ Országos Éjszakai Bajnokság

28. /szerda/ Kálvária hegy.
Lyukverseny /pontok helye takart/.
Találkozás: Pesthidegkuti téglagyár 17,00 órától.
Költség: 1,- Ft

Julius hónapban hétközi versenyt nem rendezünk!

Edzőbizottság

Tülevél

Nagy örömmel hallottam a hírt, hogy megjelent és kapható a "Tájékozódási Futók Évkönyve". Az első alkalommal, ahogy a versenyzők széles rétegei hozzájuthattak - külön utánjárás nélkül - én is megvettem. A Felszabadulási váltón volt ez a lehetőség, s gondolkodás nélkül adtam érte 18,- forintot. Ám amint átlapoztam, csalódottan tettem félre, s becsapva éreztem magam. Amit kaptam, az nem egy évkönyv, hanem címlista és szabálygyüjtemény stb.

Félreértés ne essék: ami ebben a füzetben található, annak helye van egy évkönyvben! De ami kimaradt, az tenné igazán évkönyvvé!

Hazatérve előkerestem egyik-másik intézményünk hasonló müfaju kiadványait, megnézni, hogy mi is van tulajdonképpen bennük. Álljon itt tehát a lista, hogy mitől évkönyv az évkönyv!

- Összefoglalja röviden az intézmény - nálunk tehát a sportág - történetét: Különösen indokolt ez az első évkönyv megjelenésekor.
- Felsorolja az addig elért jelentősebb eredményeket. A tájékozódási futásban ez lehet pl. az Európa- és Világbajnokságok ismertetése és eredményeik.
- Áttekintést nyujt a szervezeti felépitésről, a különböző jellegü tevékenységekről. Itt ismertetni lehetett volna a szövetségek felépitését, a bajnoki rendszert, a versenybiró- és az edzőképzést.
- Foglalkozik az éppen aktuális szakmai kérdésekkel, a várható fejlődéssel.
- Azok kedvéért, akik még nem tudják, hogy mi is a tájékozódási futás, egy rövid ismertetőt is el lehetett volna helyezni! Hátha ilyeneknek is a kezébe kerül!
- Mindezek után még mindaz, ami a mi kiadványunkban is benne van.

Ha alacsonyra rakjuk a mércét, hiába tapsolunk, hogy átugrottuk, a teljesitménynek nincs értéke. Nagy szükség van egy évkönyvre, de az valóban évkönyv legyen. Ne fogadjuk el a "semminél ez is több" jelszavát, mert ezzel könnyen a felületesség és komolytalanság zsákutcájába kerülünk!

Gombkötő Péter

/Van benne valami. Várjuk a T.levéliró segitségét az Évkönyv '73 összeállításához. A szerk./

Kedves Sporttársak !

Nagyon helytelen, hogy a Főiskolai Bajnokság versenykiirása nem rögziti pontosan az értékelhető csapatok számát. Ez ugy látszik, évről évre ad hoc változik. Tavaly még egyesületenként csak egy váltó indult, idén már /előzetes tájékoztatás hiányában is/ több. Ez felkészületlenül ért bennünket, de gondolom másokat is. És sportszerütlen előnyhöz juttatta azokat az egyesületeket, akik erre számitottak.

Részemről helytelennek tartom több csapat értékelését egy egyesületből - ez ellentmond a bajnokságok szellemének. /Tavaly én voltam az elnökhelyettes, de az értékelésben nem vettem részt, így mosom kezeimet e káros gyakorlat miatt./ De ha már ugy döntöttek az illetékes sporttársak, hogy változtatnak az eddigi gyakorlaton, akkor a legelemibb dolog /és az egyetlen fair eljárás/, ha azt időben az érdekelt egyesületek tudomására hozzák.

Dormány Mihály
MEAFC

Járásunk tájékozódási futói mostoha helyzetek között versenyezhet. Nincs a környéken alkalmas hely, ahol versenyeket lehetne rendezni, edzésre még ugy található megfelelő terep. 1971-ig a futók csak a megye által rendezett versenyeken indultak. Pedig nehéz a szakosztályok anyagi és felszereltségi helyzete /szemléletmódositással ez részben megoldható lenne/. Van például olyan szakosztály is /egyébként nem is olyan rossz futókkal rendelkező/, amelyiknek egyetlen tájolója sincs! Nehezebb a versenyzők elméleti képzése is. Ütemszerü felkészülés jelenleg egyetlen szakosztálynál sincs. A tavalyi évadban eredményesen jelentkezett a téli alapozás, de ezt is csak egy szakosztályban sikerült megvalósitani.

Ezek ellenére vannak lelkes aktivák mind a versenybirók, mind a versenyzők oldaláról, akik vállalják a nehézségekkel való küzdelmet. Talán segit ebben az évben a paksi járási vezetőkkel való együttmüködés. Másik reményünk a most vizsgázó versenybirókban van.

Reméljük, hogy nehézségeinket valami uton-módon lassan sikerül megoldanunk. Nehezebb a helyzet a minősitéssel. Jelenleg megyénkben 3 szines térkép van csak forgalomban. A legközelebbi térkép a várostól 30 km-re van légvonalban és közel 100 /!/ kilométerre vasuton! Ha az uj minősitési tervezetet vesszük figyelembe, ebben az évben elesünk a minősitéstől.

Mindezek pesszimizmushoz vezetnének, de a fiataloktól /itt főleg az uttörő korosztálytól/ való utánpótlás reményeket csillantat fel. Érdemes tehát aktivaként is tevékenykedni, mert a versenyzés öröm mindkét fél részére.

Kőszeghy Lajos
Kalocsa

/A levélirónak a minősitési helyzettel kapcsolatos pesszimizmusa alaptalan. Az idevonatkozó döntvény nem irja elő, hogy minden minősitő versenyt nyomtatott, szines térképen kell rendezni, a jó fotómásolatok is elfogadottak. De ha szines térképen fut a verseny, akkor csak ugy minősithet, ha a térképet az MTFSZ adta ki!
Szerk./

SZÉLRÓZSA

Edzőtáborozásra, többnapi szállásra igen alkalmas a Pilisi Parkerdőgazdaság Dobogókő-i kulcsosháza. A 12 személyes ház éjszakánként és személyenként 15 Ft-ért áll a vendégek rendelkezésére. Helyfoglalás az erdőgazdaság cimén /Esztergom,Kölcsey u.2./ Magyar László sporttársnál történhet.

★★

Igyekeztek kihasználni az iskolások hosszu tavaszi szünetét a fiatalokat foglalkoztató szakosztályok.Igy a BEAC 18 futója 5 napot töltött Jávorkuton. Technikai edzéseket tartottak a Bükk 5 térképen, főleg rövid,gyors,sokpontos pályákkal.Ugyanezen a terepen edzett az Egri Spartacus SE is, 15 fővel. Hasonló létszámmal és edzéselvekkel készült a VM-Egyetértés 3 napig Piliscsabán. Két napot töltött a Spartacus TE Dobogókőn, 16 versenyzője 4 edzőversenyen indult. Több résztvevővel technikai tábora volt a Váci Fortének is. Teljes hetet töltött 19 OSC-s a Hatvan közelében lévő Nagyteleki Tangazdaságban. Táborukból az Alföld 2 térképre és a közeli terepekre jártak technikai és fizikai edzésekre.

★★

Az ifjusági válogatott 16 versenyzője kétnapos edzőtáborozáson vett részt Dobogókőn, majd a harmadik napon a Felszabadulási váltón indultak, egyesületeik szineiben. Az első napon megrendezett táborbajnokságot Szopori és Klimstein nyerte. Biztatóan szerepelt a két Bokros is.

★★

23 Veszprém megyei sporttárs tette le eredményesen a megyei szövetség által rendezett versenybiró- és pályakitüző tanfolyam vizsgáját. Az Ajkai Aluminiumból 7 fő, a veszprémi Közgazdasági SE-ből 5, a BVTC-ből 4, a Péti MTE-ből és a veszprémi Schönherz SE-ből 2-2, a Pápai Textilesből, Közgazdaságiból és a Balatonfüredi Vasasból pedig 1-1 fő gyarapitja a jövőben a rendezőgárdákat, az aktivahálózatot. Eredményes munkájukhoz sok sikert kivánunk.

★★

A Magglingeni /Svájc/ Államszövetségi Torna- és Sportiskola tájékozódási filmsorozatot készitett "Auf Postenjagd!" /Pontvadászatra fel!/ cimmel.A három, egyenként 15 perces rövidfilm cimei és témái: Az első nyom, Ut a csucsra és Verseny közben. A filmet az IOF Kongresszuson is sikerrel mutatták be. Dacára annak, hogy az intézet saját vállalkozásában készült, mégis közel 50.000 svájci frankba került! Kópiáit 2500 frankért árusitják...

★★

Lajosforrás környékén, kétnapos verseny formájában zajlott le Békés megye ifjusági egyéni és csapatbajnoksága. A terep és a pálya nehéznek bizonyult, sok volt a pontkihagyás és a kiesés. Legjobban az orosházai fiatalok szerepeltek, mindkét egyéni /Nagy Magdolna,Petri József/ és csapatgyőzelmet megszerezték!

★★

Bizonyára minden sporttársunkat jó érzéssel töltenek el azok a hirek,melyek arról tudósitanak, hogy nagy családunkból valaki valamit ismét elért a sporttól távolálló területen is.

A Magyar Épitőművészet legutóbbi száma ismertette Kotányi Zoltán épitészmérnöknek, a MAFC nem is olyan régen kiváló versenyzőjének tervét, mellyel a Mosonmagyaróvár központjának rendezésére kiirt országos tervpályázaton az első helyet nyerte el.

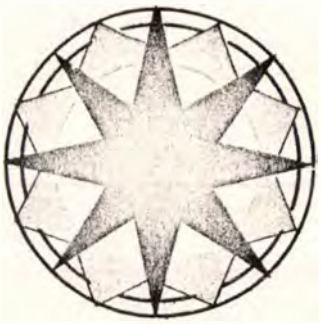

Horváth Attila és Ferencz Éva - mindketten az OSC versenyzői - május 20-án házasságot kötött.Gratulálunk és sok boldogságot kivánunk az ifju párnak!

★★

Az erőteljes iramban fejlődő Fejér megyében két ujabb szakosztály alakult, méghozzá igen jelentős és kedvező fekvésű helyen. A bicskei Vajda János Gimnázium az ország egyik legforgalmasabb versenyterepének - a Vértesnek - közelében - a dunaujvárosi Münnich Ferenc Gimnázium pedig egy rohamosan növekvő nagyvárosban fogja bizonyitani remélhetőleg a tájékozódási futás vonzerejét a fiatalok körében.

★★

Május 1-én született Gönczi Róbert mindkét ágon "válogatott szülőktől". Édesapja Gönczi Péter a vitorlázórepülő, édesanyja Danovszky Mária pedig sportunk válogatott keretének tagja.

★★

A középiskolások egyre nagyobb seregszemléje lesz a közkedvelt ODOT Kupa. A KISZ szeretné elérni, ha a jövőben mindegyik, a táborozáson résztvevő fiatal indulna a tájékozódási versenyen is.
Idén az Alpok lábainál Kőszegen rendezik és most először váltóverseny is szerepel a kiirásban.

NÉPSZERŰSÍTÉS

A Magyar Ifjuság 1972. április 21-i számából ollóztam a mellékelt karikaturát. Tessék nevetni!

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

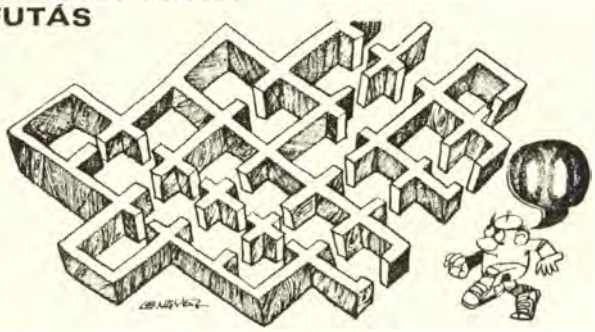

Bevallom, a rajz mondanivalója engem is mosolyra deritett, de ez csak pillanatnyi felengedés volt. Társaim, akikkel együtt katonaközösségben élek, azonnal felhasználták élcelődéseik mottójaként a rajz "mondanivalóját".

Már eddig is számtalanszor tapasztaltam, hogy a fiatalok egyes rétegei - természetesen az idősebbek sem kivételek - egyáltalán nem, esetleg tévesen ismerik sportágunkat. Tömegesitésről, a sportág nagy tömegekkel való megismertetéséről beszélünk és teszünk is sokmindent annak érdekében, hogy bővüljön a kör, ez azonban nem elég. Mi tájékozódási futók, nem vagyunk elegen ahhoz, hogy mindenkivel megismertessük a jövő sportjának szépségeit. Szükségünk van a TV, a rádió és a sajtó segitségére, és ők segitettek. Köszönet és elismerés mindazoknak, akik egy-egy cikkel, vagy más módon segitették és segitik ma is sportágunk bemutatását.

Sajnos, néha ellenpéldával is találkozunk. Én ugy érzem, hogy a mellékelt karikatura sem vet dicsfényt fiatal sportágunkra. Elszomorító tény, hogy egy olyan nagy példányszámban megjelenő ujságban, mint a Magyar Ifjuság, a tájékozódási futás nevét csak a viccrovatban lehet olvasni. És hasonlót - ha nem is ebben az ijságban - több esetben tapasztaltam.

Nem áll szándékomban tanácsokat osztogatni, mert nem ismerem a Tájékozódási Futás Szerkesztősége és a Magyar Ifjuság Szerkesztősége közti kapcsolatot, de ugy érzem, lehetne tenni valamit. A Magyar Ifjuság, ha nem is mindenegyes számában, de legalább havonta egyszer közölnének egy rövidebb-hosszabb cikket, élménybeszámolót arról, hogy mi is történik nálunk. Gyakrabban kellene emlegetni a "nagyok" nemzetközi szinten is jó szereplését és ezzel is felkelteni a közönyösök és érdeklődők figyelmét a tájékozódási futás iránt. Bizom a Tisztelt Szerkesztőségben és remélem, hogy tesz is valamit annak érdekében, hogy fiataljaink a Magyar Ifjuság-ban olvasott cikkek lélekmelegitő sorain felbuzdulva közénk álljanak.

Kovács Győző
Szolnok

EGÉSZSÉGÜNKRE

Az egészséget hosszu időn keresztül a betegségmentességgel azonositották, mig az Egészségügyi Világszervezet nem definiálta az egészséget ugy, mint testi, szellemi és szociális jóérzés állapotát. Ha ehhez a megjelöléshez még hozzáfüzzük a teljesitőképesség megjelölést is, akkor elérkeztünk az erőnlét korszerü fogalmához, ami egyuttal az egészség legmagasabb fokát jelenti. Aki manapság hivatásban vagy sportban előre kiván jutni, az feltétlenül találkozik az erőnlét problémájával. Már csak azért is, mert manapság számos előnytelen tényező van az ember teljesitőképességére befolyással és csökkenti azt.

Az erőnlét, mint a pszicho-fizikai teljesitőképesség állapota, egy összetett, és sajnos nem stabil állapot. Erre számos, egymástól eltérő tényező van befolyással, illetőleg ezek határozzák azt meg.

Magába foglalja nemcsak a jó edzésállapotot, a sziv, tüdő, izomzat és vegetativ idegrendszer kedvező állapotát, hanem idetartozik a kifáradási készség és kipihenési képesség, a pszichikai-idegrendszeri és szexuális egyensuly, az általános életritmus, valamint optimális külső és belső tényezők a hivatásbeli és magánéletben.

Mivel ezen tényezők gyakran vannak változásoknak kitéve, azért az erőnlét is ingadozásoknak van alávetve. Ezért az erőnlétre való törekvés közben arra is kell törekedni, hogy mennél több aktiv befolyást keltő elemet iktassunk be és igyekezzünk állandó egyensulyban tartani. Ez egyuttal annyit is jelent, hogy az erőnlét nem olyasvalami, amit az ember egyszer megszerez, vagy itt-ott felfrissit, hanem olyan folyamatos feladat, ami az embert egész életén át kell, hogy érdekelje.

A jó erőnlét alapjai az okos életmód, a helyes testápolás és táplálkozás, valamint kellő mennyiségü testmozgás mind aktivan befolyásolható elemek. Tehát tulajdonképpen minden egyén saját kezében áll, hogy erőnlétét kedvező irányban befolyásolja. Talán legfontosabb tényező fenntartása most is, csak ugy mint a multban - a mozgás.

Egy megfelelő erőnlét-program elsősorban a megelőzést szolgálja, mivel ezáltal ellenállóképesség alakul ki mindenfajta betegséggel szemben. Ezért minden ilyenfajta fáradozást nem szabad csak bizonyos ideig folytatni, hanem hosszu távra mindannyiunk feladatává kell válnia. Ha az ember ezt felismerte és kész is érte kisebb áldozatra, akkor hozzájárul ahhoz, hogy élete évekkel meghosszabbodjék, de ezen tulmenően ezen évek alatt is teljesitőképes és egészséges maradjon.

*

/Részlet Prof.dr.Ludwig Prokop, nemzetközileg ismert sportorvosnak az osztrák Kurierben megjelent cikkéből./

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

BAKONY KUPA

1972. április 9. Vinye
Vb.elnöke: Hornák Zoltán

F 21 I.13,2 km 16 e.p.41 ind.

1.Hegedüs A. BEAC 1:49:38
2.Vajda Géza BMSC 1:56:48
3.Sőtér János BSE 2:03:44

Csapat: /3 x 1/

1.Budapest SE /Sőtér, Danovszky,Zánkay/ 6:31:31
2.BEAC 6:36:13
3.VM-Egyetértés SK 6:47:31
4.Bp.MÁV Igazgatóság 7:01:44
5.Spartacus TE 7:27:43

N 19 I. 6,8 km 12 e.p.17 ind.

1.Csőkör I. BVTC 1:33:26
2.Hanusz M. OSC 1:36:07
3.Bársony P. Gazdász 1:36:16

Csapat: /2 x 1/

1.BEAC I./Turchányi, Bozán/ 3:20:37
2.N.kanizsai Gazdász 3:24:37
3.BEAC II. 3:35:47

F 21.II.5,5 km 11 e.p.52 ind.

1.Molnár M. A.Timf. 1:26:42
2.Nagy Imre MOTIM 1:27:02
3.Lázár L. VM-Egy. 1:29:58

Csapat: /3 x 1/

1.Kőbányai Lombik /Éliás,Farkas,Valkony/ 5:48:05
2.Pécsi Vasutas SK 6:04:48
3.Schönherz SE 6:16:07

N 19 II.5,3 km 9 e.p. 28 ind.

1.Bus G. Pécsi TK. 1:11:35
2.Faltiszné PEAC 1:20:23
3.Haffner E. A.Timf. 1:22:23

Csapat: /2 x I/

1.Főkert-HSC /Pál, Schlosser/ 2:47:57
2.Almásfüzitő Timföld 2:53:23
3.Pécsi Tanárképző 2:53:41

F 17 II.7,7 km 12 e.p.33 ind.

1.Klimstein L.MAFC 1:07:12
2.Honfi G. BSE 1:13:31
3.Hegedüs Á. BEAC 1:15:06

Csapat: /3 x 1/

1.BEAC /Hegedüs, Quirico,Krolopp/ 4:28:12
2.Tatab.Árpád Gimn. 4:45:09
3.Pápai Közgazd.Techn.7:22:42

N 17 II.5,0 km 9 e.p. 14 ind.

1.Szopori É. Spart. 1:06:08
2.Fodor C. BEAC 1:16:12
3.Jenővári G. Spart. 1:30:34

Csapat: /3 x 1/

1.Spartacus TE /Szopori,Jenővári, Dobosi/ 4:19:30
2.BEAC 5:08:38
3.Kőbányai Lombik 6:20:09

F 21 III.6,9 km 10 e.p.33 ind.

1.Schmidt F. Pét 1:23:38
2.Tamási K. PEAC 1:28:36
3.Simon Lajos A.Timf. 1:28:57

Csapat: /3 x 1/

1.Ajkai Aluminium SK /Nyirő,Németh,Mayer/ 4:52:16
2.Pécsi EAC 4:54:12
3.Budapest SE 5:35:00

F 17 III.6 km 10 e.p. 19 ind.

1.Tóvári T. Vesz.Közg.1:15:11
2.Kalmár J. Széchenyi 1:34:07
3.Csite L. Szhely.Ép.1:37:11

Csapat: /3 x 1/

1.Soproni Széchenyi G.5:24:44 /Kalmár,Hegyi,Kaufman/

F 15 III.4,5 km 8 e.p. 8 ind.

1.i.Nagy J. B.füred 1:16:30
2.Horvát R. MOTIM 1:18:56
3.Molnár Gy. Ajka 1:22:01

Csapat: /2 x 1/

1.B.füredi Vasas SE /ifj.Nagy, Sebők/ 3:08:32
2.Ajkai Aluminium SK 3:09:24
3.Pápai ITSK 5:12:32

N 17 III.3,7 km 7 e.p. 8 ind.

1.Balogh E. BVTC 1:02:48
2.Korondi T. Vp.Köz. 1:40:11
3.Amgerger M. " 1:43:11

Csapat: /2 x 1/

1.Bakony Vegyész TC /Balogh,Varga/ 2:54:24

FŐISKOLAI BAJNOKSÁG

1972.április 15-16. Sopron
Vb.elnöke: dr.Adorján József

N 19. 45 ind.

1.Turchányi P.BEAC 47:28
2.Hegedüs Á. BEAC 55:14
3.Szutor E. OSC 56:49
4.Bozán Á. BEAC 57:35
5.Hegedüs A. BEAC 58:00
6.Szutor M. OSC 1:01:07
7.Dobos E. Szeged 1:03:46
8.Szabó A. SMAFC 1:08:34

Csapat: /3 x 1/

1.BEAC /Turchányi, Hegedüs,Bozán/ 2:40:17
2.Orvosegyetemi SC 3:14:30
3.Marx K.Közgazd. E. 3:37:45
4.Pécsi Tanárképző 3:47:21
5.Szegedi Tanárképző 3:50:51
6.Pécsi EAC 4:40:20

Váltó: 10 csapat

1.BEAC /Turchányi-Hegedüs Á.-Bozán/ 2:29:23
2.Szegedi Tanárképző /Greksa-Bibó-Dobos/ 2:46:07
3.Orvosegyetemi SC /Szutor M.-Vass-Szutor E./ 2:58:40
4.Pécsi Tanárképző I. 4:02:32
5.Pécsi EAC 4:03:00
6.SMAFC kiesett

F 21. 100 ind.

1.Hegedüs A. BEAC 58:52
2.Sőtér János MAFC 1:00:28
3.Vajda Géza MAFC 1:03:54
4.Vincze I. MEAFC 1:07:52
5.Zánkay A. BEAC 1:09:06
6.Gyalog L. BEAC 1:14:50
7.Homoki G. BEAC 1:15:10
8.Darvas G. MAFC 1:15:27

Csapat: /3 x 1/

1.MAFC I. /Sőtér, Vajda,Darvas/ 3:19:49
2.BEAC I. 3:22:48
3.BEAC II. 3:51:08
4.MAFC II. 4:00:45
5.MEAFC 4:00:47
6.SMAFC 4:27:24

Váltó: 17 csapat

1.MAFC I./Göbölös-Vajda-Sőtér/ 1:59:50
2.BEAC III./Zánkay-Gyalog-Hegedüs/ 2:01:34
3.Zalka KFSE I. /Szabó-Bikki-Moór/ 2:14:25
4.Földmérési Techn. Székesfehérvár 2:20:48
5.SMAFC II. 2:23:32
6.Orvosegyetemi SC 2:24:47

IX. NEMZETKÖZI VASUTAS KUPA

1972.ápr.30-máj.1. Szob
Vb.elnöke:Dr.Vizkelety László

F 21 Elit

1.Horváth A. OSC 1:47:52
2.Boros Z. Egri Sp.1:49:26
3.Kempelen M. OSC 1:53:14

Csapat: /3 x 1/

1.Orvosegyetemi SC /Horváth,Kempelen, Szabó/ 6:03:52
2.Spartacus TE 6:08:18
3.Ostrava 7:00:31

N 19. I.

1.Monspart S. Spart. 1:08:03
2.Mertova Nada Gottw. 1:20:37
3.Hegedüs Á. BEAC 1:21:13

Csapat: /3 x 1/

1.Spartacus TE /Monspart,Szopori, Schmiedmeister/ 4:22:52
2.TJ Gottwaldov 4:32:56
3.BEAC 4:38:15

F 21 I.

1.Gyalog L. VM-Egy. 2:16:03
2.Tóth Gy. VM-Egy. 2:16:14
3.Gyurkó L. VM-Egy. 2:17:29

Csapat: /3 x 1/
1.VM-Egyetértés 6:49:46
/Gyalog,Tóth,Gyurkó/
2.Postás SE 7:17:04
3.Budapest SE 7:35:41

F 19.I.
1.Erdélyi T. VM-Egy. 1:36:02
2.Balla S. Zalka KFSE 1:37:22
3.Boros I. BSE 1:38:10

Csapat: /3 x 1/
1.VM-Egyetértés 5:23:28
/Erdélyi,Horváth, Hámori/
2.Nagykanizsai Gazd. 5:02:11

F 35 I.
1.Kozák I. Berva 1:21:27
2.Zobec Otto Lok.Brno 1:26:16
3.JunekZbynek " 1:26:51

Csapat: /3 x 1/
1.Kőbányai Lombik 4:39:34
/Éliás,Valkony,Nyögéri/
2.KFKI 5:23:09
3.Főkert-HSC 6:11:13

F 21 II.
1.Okos E. Egri Sp. 1:34:33
2.Emhő L. BMSC 1:44:40
3.Kardos F. OSC 1:51:43

Csapat: /3 x 1/
1.BEAC /Lux,Tóth, Sikhegyi/ 5:44:39
2.Bp.MÁV Igazgatóság 5:45:57
3.Orvosegyetemi SC 6:04:43

N 19 II.
1.Farkas K. HÓDGÉP 1:00:31
2.Schlosser Á.Főkert 1:00:37
3.Tas Emőke BEAC 1:02:53

Csapat: /3 x 1/
1.Nagykanizsai Gazd. 3:44:06
/Bársony,Lábodi,Véges/
2.BEAC 3:52:54
3.Kőbányai Lombik 4:16:31

F 17 II.
1.Kacmarcik J. Trinec 1:09:05
2.Dietrich P.Pardubicel 1:11:19
3.Klimstein L. MAFC 1:11:49

Csapat: /3 x 1/
1.Váci Forte /Petőcz, Pallagi,Nagy I./ 4:24:14
2.Tatab.Árpád Gimn. 4:43:12
3.MAFC 4:49:41

N 17 II.
1.Fodor C. BEAC 52:39
2.Dobosi E. Spart. 58:41
3.Jenővári G. Spart. 1:00:39

Csapat: /3 x 1/
1.Spartacus TE 3:02:47
/Dobosi,Jenővári,Dobosi/
2.Kőbányai Lombik 4:02:27
3.Trinec 4:08:10

F 15 II.
1.Szücs L. Tatab.Bány. 56:32
2.Bialozyt M. Trinec 58:39
3.Stonawski J. " 1:01:30

Csapat: /3 x 1/
1.Trinec /Bialozyt, Stanawski,Frydrych/ 3:07:46
2.B.füredi Vasas 4:50:38
3.Lok.Dresden 4:20:10/3

F 21 III.
1.Láng Cs. BEAC 1:09:14
2.Korbély T. BSE 1:10:13
3.Radnótzi J.Fejl.Bank 1:11:05

Csapat: /3 x 1/
1.BEAC /Láng,Bojárszky,Dr.Vörös/ 3:40:57
2.Budapest SE 3:55:18
3.MAFC 3:59:52

F 17 III.
1.Kerekes G. Forte 49:35
2.Nóvé J. Ajka 51:19
3.Harkányi Cs.K.Lombik 52:37

Csapat: /3 x 1/
1.Hild J.Isk.Győr 3:08:34
/Kiss,Csöngei,Herbeni/
2.Orvosegyetemi SC 4:06:02
3.Postás SE 4:58:15

N 17 III.
1.Hudeckova V.Tesla 58:54
2.Tlekova H. Spartak 1:06:23
3.Novotna D. Tesla 1:08:14

Csapat: /3 x 1/
1.Orvosegyetemi SC 4:51:48
/Ferencz,Báthori,Szabó/
2.Tatai Eötvös Gimn. 5:10:24
3.Vasas 5:27:06/1

F 15 III.
1.Harkányi Á. K.Lombik 48:02
2.Somlai G. Tatab.Bány. 49:58
3.Petőcz L. Forte 1:00:09

Csapat: /3 x 1/
1.Váci Forte /Petőcz, Kosdi,Posta/ 3:13:45
2.Kőbányai Lombik 3:22:45

N 15 III.
1.Bakos M. K.Lomb. 1:01:09
2.Bereczki Zs. Egri Sp. 1:02:13
3.Gavendova J. Trinec 1:02:54

VÁLTÓEREDMÉNYEK:

N 19 I.
1.Spartacus TE 2:44:58
/Schmiedmeister-Szopori-Monspart/
2.BEAC /Bozán-Hegedüs-Turchányi/ 2:58:02
3-4.Pezinok-Praha v. 3:08:53
/Vydrazalova-Hanachkova-Capuchova/
3-4."Moravia" vegyes 3:08:53
/Handzlova-Mertova-Vlachova/

F 21 I.
1.Spartacus TE 3:55:45
/Bozán-Balogh-Egervári/
2.Budapest SE /Homoki-Zánkay-Sőtér/ 3:55:54
3.Slavia Kosice 4:22:43
/Tóth-Sleziak-Franko/

F 21 II.
1.Egri Spartacus 2:57:18
/Antal-Tóth-Okos/
2.BEAC /Irinyi-Kovács-dr.Biró/ 2:58:03
3.GYESE-HÓDGÉP vegyes 2:58:16
/Gila-Borczván-Simor/

F 17 II.
1.Trinec /Safarcik-Gorny-Kacmarcik/ 2:18:33
2.CSSR /Zdrahal-Rapant-Ditrych/ 2:21:26
3.Spartacus TE /Soros-Dira-Orbán/ 2:21:50

N 17 II.
1.Spartacus TE 2:13:46
/Jenővári-Dobosi-Dobosi/
2.Trinec /Pryszczova-Orendova-Gavendova/ 2:19:43
3.CSSR /Hudeckova-Tukova-Novotna/ 2:20:02

F 15
1.Trinec /Frydrych-Bialozyt-Stanawski/ 2:01:00
2.Eötvös Gimn. Tata /Csaba-Balogh-Csőkör/ 2:57:00
3.Tipográfia /Papp-Tóth-Vigh/ 2:59:18

F 35
1.Kőbányai Lombik /Nyögéri-Valkony-Éliás/ 3:57:51
2.Fejl.Bank /Demkó-Radnótzi-Libisch/ 4:04:26
3.KFKI /Weinrich-Németh-Balla/ 4:40:54

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja.

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság.Felelős szerkesztő Skerletz Iván.Szakszerkesztő Nyitrai György.Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1. T: 114-800/162. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /Budapest XIV., Istvánmezei ut 3./ Kiadásért felel: Pécsi Tibor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlap Irodánál /KHI. Budapest, V.,József nádor tér 1.sz./ közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft /megjelenik havonta/,Számonként kapható:Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály,Budapest VII.Rákóczi ut 57/a.
Z-72265-Sportpropaganda
Indexszám: 25827

Ára: 3.- Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVF. 6. SZÁM

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 6. SZÁM

Itt a főszezon, peregnek a versenyek, zsufoltak a mezőnyök, ám mindennek nem sok jelét, láttatják a TÁJÉKOZODÁSI FUTÁS aktuális számai. S mielőtt Olvasóink efeletti jogos felháborodásuknak adnának hangot, gyorsan önkritikát gyakorlunk és nyivánosan belátjuk, hogy ez bizony igy van.

E helyen korábban többször kinyilatkoztuk, hogy lehetőleg minden fontosabb eseményről, nagyobb versenyről tudósitani kivánunk. Azonban be kellett látnunk, hogy erőinket tulbecsültük. Az örvendetesen feldusult versenynaptár, a sok esemény és eredmény, a válogatott sorozatos külföldi szereplése olyan feladatot állitott létszámban egyáltalán nem növekedő szerkesztőségünk elé, melyet a hagyományos módon már nem győzünk megoldani. Bár munkatársaink szinte minden versenyen jelen vannak, ezt nem elsősorban riporteri minőségben teszik, hanem versenyzőként. Bár ma már nem elegendő, ha valaki csak saját pályájáról, élményeiről ad leirást, de egy tényleses résztvevő nem láthatja olyan „magasról" a teljes versenyt, mint amilyenről itéletét meg kellene alkotnia. A „felülről látáshoz", az összefüggések megértéséhez és együttes értekelésükhöz az kellene, hogy a riporter a rendezésben, lebonyolitásban is vegyen részt, vagy forditva: a rendezők közül valaki irjon beszámolót.

És ez egyuttal mai kérésünk is. Kérésünk, mellyel minden versenybirósághoz fordulunk: segitsenek ahhoz, hogy valóban minden emlitenivalóról megenlékezhessünk, mindannyiok munkáját megbecsülhessük és elismertethessük! Ne a kényszerü adminisztráció ujabb növekedését érezzék, hanem gondoljanak arra, hogy: sportszeretetből végzett, olykor: fáradtságos munkájuknak szeretnénk egy kis emlékoszlopot állitani.

Szerkesztőség

Cimkép:
Verseny közben
Fotó: Józsa Sándor

Együttes erővel

Élénk vita alakult ki a legutóbbi keretértekezleten abban a kérdésben, hogy a válogatott versenyzők edzéséért, felkészüléséért ki a felelős: a keretedző, vagy a szakosztály? A kérdes időszerü, mert élversenyzőink egy része "a keretben készülök" jelszóval elhanyagolja a szakosztályi edzéseit - ugyanakkor a keretedzésekről egyéb okok miatt marad távol. Olyan is van, aki kizárólag a válogatott programot, edzéseket hajlandó követni, mondván, hogy ő csak ezen a szinten tudja magát eredményesen felkésziteni.

Nyilvánvaló, hogy mindkét szemlélet helytelen. Minden versenyző saját szakosztályában, társaságában kezdte pályafutását és ott nőtt fel a válogatottak szintjére. Mikor ezt elérte, további fejlődése érdekében megnyiltak előtte az élversenyzőket megillető lehetőségek is. De a hangsuly az "is"-en van! Az alapot, az átlagos technikai-fizikai erőnlétet továbbra is a szakosztály kötelékében kell megszereznie és amennyivel többet kell nyujtania az átlagnál - ezt a többletet hivatott biztositani legjobbjaink egymás közötti munkája. Legyen ennek formája akár keretedzés, edzőtábor, vagy az önként vállalt TFP /tervszerü felkészülési program/ teljesitése.

Ennek megfelelően az alapok biztositásáért a szakosztályi edzőket terheli a felelősség. De hogy ennek eleget tudjanak tenni, ahhoz szükséges a versenyzők kedvező hozzáállása. Nevezetesen az olyan "apróság", hogy a menő - járjon el a szakosztály edzéseire és hajtsa is végre edzője utasitásait! Csak igy kerülhető el, hogy a keretedzőnek olyan alapvető technikai, sőt fizikai fogyatékosságok kiküszöbölésével kelljen egyeseknél foglalkozni, melyek a szakosztályi edzéseken is megoldhatók és a szakosztályi edzők meg is tudják oldani.

Az természetes, hogy a válogatott keret edzései gyakran korszerübbek, technikásabbak, lehetőségei nagyobbak, körülményei kedvezőbbek a szakosztályiénál. Éppen ezek biztositják a további fejlődéshez szükséges többletet. De a nagy célok eléréséhez - és ez most egyértelmüen a világbajnokságra való felkészülés - minden edzési lehetőséget ki kell használniok legjobbjainknak - és a kevésbé jóknak is.

Nyitrai György

BEMUTATJUK

a Baranya megyei szövetséget

Baranya megyében több, mint huszéves hagyománya van a tájékozódási futásnak, illetve elődjének, a versenyszerü természetjárásnak. A tájékozódási futó sportág önállóvá válásakor a szövetség irányitását nagyrészt a Természetbarát Szövetség eddigi vezetői folytatták. Egy év mulva uj összetételü elnökség került a szövetség élére, tagjai részben még ma is aktiv versenyzők, ugyanakkor egy részük a Természetbarát Szövetség aktivája is maradt.

A sportág részére a megyei TS 1972.évre 32.100,- Ft-os végösszegü költségvetést hagyott jóvá. Ez nagyjából megfelel az előző évi előirányzatnak, illetve felhasználásnak is. Az emlitett keret a jelenlegi viszonyok között a szövetség részére megfelelőnek látszik, valamennyi tervezett verseny megrendezését biztositja.

Baranya megye térképellátás szempontjából jelenleg meglehetősen rosszul áll. A megyének négy szines nyomtatott térképe van, azonban Pécstől mindegyik nehezen megközelithető terepen. Ezért még mindig használnak Pécs környékéről készült rajzolt, többé-kevésbé javitott fotózott térképeket. Az idén májusban kiadásra kerül Pécs-misinai térképlap nagy segitséget jelent. E térképpel lehetőség lesz az eddig megoldatlan edzőpálya kijelölésére is.

A szövetség jelenleg 13 régebb óta müködő versenybirót tart nyilván, és aktiv versenybiróként müködik már az a hat fő is, akik egy két éve megkezdődött, de félbeszakadt versenybirói tanfolyamot - időközben folytatott müködésével is - ez évre befejezték. Számos régebben kiképzett versenybiró tevékenységét abbahagyta, és a nyilvántartottakból is egy-kettő alig müködik. Igy a többiekre igen nagy feladat hárul.

Néhány régebbi magas minősitésü versenybiró mellett a többiek minősitése egyelőre rendezetlen, bár müködésük megfe elő - mutatják ezt többek között a pályakitüző versenyek eredményei is.

A megyében jelenleg segédedzői vagy magasabb képesitésü edző nincs, csupán hat fő rendelkezik régebbi segédoktatói képesitéssel. Jelenleg ezek egy része sem folytat edzőtevékenységet, ugyanakkor többen képesités nélkül vezetik szakosztályaik edzését. Emiatt, bár a szakosztályok nagy részében folyamatos edzés folyik, ennek szinvonala egyenetlen. A mult évben adminisztrativ okok miatt a segédedzői beiskolázás elmaradt, reméljük a következő tanévre - érdeklődés alapján - megfelelő számu jelentkező lesz. Igy sor kerülhet edzői szerződtetésre is.

A versenyzői utánpótlás jelenleg rendszertelen. Bár a szakosztállyal rendelkező középiskolákból ez évben jelentős számu leigazolás történt, más középfoku tanintézetből nincs jelentkezés. Ennek oka elsősorban, hogy a szövetségnek a város középiskoláival a sportág propagálása érdekében még nem sikerült megfelelő kapcsolatot kiépiteni. Lényegében ugyanez vonatkozik az általános iskolákra, bár itt az utóbbi hónapokban a TS segitségével sikerült valamelyes mozgást elinditani. /Uttörő bajnokság megrendezése stb./ Alig van utánpótlás /uj versenyzők/ s város főiskoláiról. Az utánpótlás kérdését tehát a szövetség megfelelő kádereinek hiánya, s talán az elégtelen propaganda miatt nem sikerült megnyugtatóan megoldani.

Pécsett jelenleg nyolc sportkör foglalkozik tájékozódási futással. Ebből öt társadalmi sportkör, három középiskolai. A felnőtt sportkörök két szakosztály kivételével csak felnőtt versenyzőket foglalkoztatnak. A sportág önállóvá válása után három sportkörben a tájékozódási futás megszünt, és a negyedik /Pécsi Ércbányász/ is ezirányba halad. Ugyanakkor a Pedagógiai Főiskola és a PEAC fejlődésnek indult, és a nagymultu PVSK is tartja szinvonalát. Jelenleg a társadalmi sportkörök anyagi ellátottsága elfogadható szintü, kivéve a POEÜ szakosztályát. A középiskolás szakosztályok ellátása szegényes.

A szovetség a versenynaptár összeállitásában igyekezett minél több versenyzési lehetőséget biztositani helyben is a versenyzők részére. Mult évben a megyében 13 verseny került megrendezésre, az ez évi versenynaptár 8 bajnoki versenyt /valamennyi kiirható bajnokság megrendezésre kerül/ és 7 kupaversenyt tartalmaz. Ebből három szövetségi rendezvény, négy kupaversenyt a megye négy aktiv társadalmi sportköre rendez.

A szövetség a versenyzők nyilvántartása mellett a mult évben a versenyzők minősitési adatait is központilag gyüjtötte, egyuttal ez alapot szolgáltatott a szövetség által kidolgozott rangsorolási rendszer alkalmazására is. E munka általában a versenyzők részéről helyeslésse' találkozott.

Az elnökség igyekezett a szakosztályok, versenyzők stb. tájékoztatását általában irásos formában - bár nem kiadványszerüen - megoldani.

A külső informálást, sajtótájékoztatást ugy látjuk az utóbbi időben meg tudta oldani. A propagandamunkában jó segitséget jelentenek az utóbbi időben megjelent plakátok és egyéb kiadványok.

Az elmult évben összesen 117 fő foglalkozott aktiv versenyzéssel. /A leigazolt versenyzők száma 330 körül van./ 1972-re kb. 15 %-os fejlődés várható. A versenyzők létszámának kb. fele-fele felnőtt, illetve ifjusági korosztályu.

A megyében a mult évben 63-an értek el az évi eredmények alapján minősitést - többek között 11 II.osztályu, 1 aranyjelvényes és 7 ezüstjelvényes minősitést. 20 főnél visszaminősités történt.

Az elmult évben F 21 kategóriában a legjobb eredményeket a PVSK versenyzői értek el /csapatuk OB I-be szerepel/, a felnőtt nőknél kb. azonos erőt képvisel a PTF, PEAC és POEÜ versenyzőgárdája. /A POEÜ és a PTF a vidék csapatbajnokságra jogosult./ Az ifjusági férfi kategóriában a PVSK - ez évben junior korba lépő - versenyzői értek el megyén kivül is jelentős eredményeket, a női ifjusági kategóriát sajnos csak a Pécsi Gépipari Technikum képviseli.

A megye versenyzőinek aktivitása jónak mondható, a mult évben minden elindult versenyzőre átlag 10 verseny esett. Ez évben az eddig rendezett III.o. versenyeken a megyében a részvétel 60-100 között mozgott. Azon szakosztályok versenyzői, ahol ezt az anyagi lehetőségek engedik, rendszeresen részt vesznek a különböző országos szintü versenyeken is.

Reméljük, az utóbbi években mutatkozó lassu fejlődés további töretlen vonalban fog folytatódni.

*

Nagy fellendülést sejtet ez évben Pécs tájékozódási sportélete. Bár uj szakosztályok nem alakultak, a régiek létszáma jelentősen gyarapodott. Ez meglátszott a városi, 2 forduló egyéni bajnokság mezőnyén: a 4 kategóriában összesen 81-en álltak a rajthoz! De uj csucs az éjszakai bajnokság 49 indulója is. A városi csapatbajnokságon első izben uttörő kategóriát is rendeztek.

*

A Mecsek 3.térképen zajlott le Baranya megye éjszakai bajnoksága,melyet a felnőtteknél Ijjász /PVSK/,az ifiknél Major /Pécsi Gépipari Techn./ nyert meg.

A térkép dicsérete

Élek-halok a jó térképekért. Már csinos gyüjteményem van: nem a régiségek érdekelnek, inkább a jelen, azok az országok, amelyekben jártam vagy járni szeretnék. Bármerre fordulok meg, fölkeresem a szaküzleteket, és egyébként is ragadnak hozzám a térképek: az utazási irodák, benzinkutak, szállodai porták szabad választékának telhetetlen dézsmálója vagyok. S minden izgat, a vaskos, sokrétü földrészmappáktól a legapróbb részletekig, városok, negyedek, hegyek, szigetek, öblök, tavak, jelesebb folyószakaszok, mint a Rajna Köln és Mainz közt, a magyar Dunakanyar, a Mississippi torkolatvidéke, a prospektusok kinagyitott vázlatai a nevezetes helyek körül, a térképes névjegyek, melyek Japánban lakcimül szolgálnak, tengerek, áramok, mélységek, a tengerfenék, viz alatti hegyvonulatok, sikságok, szakadékok. Külföldi barátaimat, ismerőseimet váltig arra kérem, küldjenek térképet. Otthon esténként nagy utazásokat teszek a papiroson, gyalogosan szelem át Ausztrália járatlan őserdeit, atommeghajtásu buvárnaszádon hajókázom az Északisarkra, a Holdba szállok. Apropó, a Hold felszinéről is van remek mappám, a National Geographic Society, az amerikai földrajzi társaság kiadványa: évi nyolc dollárért tagjuk lévén, kapom a folyóiratukat, valamennyi pompás melléklettel és kedvezményes áron a csoda-szines atlaszokat, vászonra dolgozott, kiakasztható mestermüveket, amelyeken egyre akad uj nézni- és fölfedeznivaló.

Nem tudom, mit szólna hozzá Lukács György: nekem a térkép a tökéletes realizmus. Minden rajta van, ami lényeges, és semmi, ami lényegtelen, esetleges. Feltétele a legteljesebb pontosság, szabatosság, félreérthetetlennek és félremagyarázhatatlannak kell lennie: a müfaj nem türi meg a homályt, zavart, gőzös irracionalizmust. A legelegánsabban szükszavu közlés, bőven hagy a képzeletnek, erősen számit a fantáziára. Arányos, gazdaságos, kis helyre sokat sürit, s noha szenvtelen és megvesztegethetetlenül tárgyilagos, szárazsága csupán formai, az élet lüktet tündöklő szineiben, a táj, és benne az emberi mü. A legszilárdabb, kikezdhetetlen igazság, s mivel a változót, mulandót rögziti, nem fog rajta az idő. Az szeretném - elérhetetlen cél -, hogy amit irok, olyan legyen, mint a térkép.

Karinthy Ferenc

/Megjelent a Magyar Nemzet 1972. 5. 7-i számában/

A legrégibb bajnokság

1935. április 14-én a DSC /Duna Sport Club/ rendezésében a Magyar-Osztrák Alpesi Egyesület, a Hungária Turista Egyesület, a magyarországi Kárpát Egyesület si osztálya, a Vértes TE, a Pénzintézeti Sport Liga, az Enzián Turista Egyesület és a Phöbus Sport Egyesület összesen 9 turista csapata "küzdött" az első bajnokságon a bajnoki címért. Akkor még "tájékozódási terepgyakorlat" néven, 1 x 5 főből állt a csapat. A győzelmet az Enzián Turista Egyesület /dr.Bing, Kalmár,Miklós,Gellért és Tauber/ összeállitásu csapata nyerte meg.

A felszabadulás utáni első magyar csapatbajnoki döntőn - országos "terepverseny" - 1949. október 14-én a MOM csapata bizonyult a legjobbnak.

A Magyar Népköztársaság 1955. évi "Természetjáró Tájékozódási Bajnokcsapata" címért már az első izben megrendezésre kerülő osztályozott bajnokság keretén belül vetélkedtek. Az eddigi egy forduló helyett 6 forduló /fordulónként éjjel-nappali verseny/ döntötte el a bajnokság sorsát, a 3 x 3 fős csapatok között. A fordulókat 2-2 klub március 19-20, április 16-17, április 23-24, május 14-15, junius 18-19, augusztus 6-7. időpontban rendezte meg. A legmagasabb szinten az ország 12, eddigi eredményei alapján legjobb csapata mérte össze erejét. Nyolc budapesti és négy vidéki csapat képviselte az ország legjobbjait. Budapestről a Vörös Meteor, Bp.Lokomotiv /Bp.MÁV Igazgatóság/, Mávag, Mélyépterv, Müegyetemi Haladás /MAFC/, Pesti Lokomotiv, VIII.ker.Petőfi és az Uvaterv csapata, vidékről a Diósgyőri Vasas, Egri Vörös Meteor, Soproni Fésüsfonó-Vöröslobogó és a Soproni Lokomotiv csapata. A bajnokság végén a mai MAFC elődje a Müegyetemi Haladás /Papp László, Radvánszky Sándor, Breiner Sándor, Horváth Lóránd, Koczur Kálmán, Koczur Ferenc, Kósa Csaba, Maácz Benedek/ fiatal csapata állt a dobogó legmagasabb fokán.

A következő jelentősebb esemény 1962. év, amikor már 4 x 1 fős egyéni-csapatverseny döntötte el a bajnokság sorsát. Ebben az évben a Bp.Spartacus /Schönviszky György, Örsi András, Schönviszky László, Ribényi Imre, Balogh Tamás, Tóth István/ megismételte az előző évi bajnokságát,majd a későbbiek során a csapatbajnokságok történetében páratlan bravurt vitt véghez. 1961-től 1970-ig /10 alkalommal/ megszakitás nélkül végzett az első helyen. A csapatból ki kell emelni Schönviszky Györgyöt - a csapat mai edzőjét - aki mind a tiz bajnokságon részt vett.

Mig a férfiaknál a Bp.Spartacus, addig a női csapatbajnokságokon a Bp.Pedagógus csapata ért el nagy sikereket. 1962-ben az első alkalommal megrendezett bajnokságon a Monspart Sarolta, Győri Edit, Cser Borbála, Sárfalvi Erzsébet összeállitásu csapata szerezte meg a bajnoki cimet. Ezt követően - 1969. és 1971. kivételével - nyolc alkalommal bizonyultak a legjobbnak. 1969-ben az akkor feljövőben lévő BEAC szakitja meg ezt a szép sorozatot, valamint Monspart Sarolta átigazolása a Bp.Spartacusba.

Országos ifjusági férfi bajnokságot 1959-ben rendeztek első izben /a Ganz-Mávag csapata nyerte/ és az azóta elmult években különböző csapatok győztek.

Országos ifjusági női bajnokságot 1965 óta rendeznek. Az első év bajnokságát a BEAC Turchányi Piroska, Hegedüs Ágnes, Hegedüs Aletta és Bánhegyi Márta összeállitásu csapata nyerte.

Fentiekből kitünik, hogy a csapatbajnokságoknak szép hagyományai vannak a sportág történetében.

Összesitő táblázatok az eddigi magyar bajnokságokat nyert csapatokról.

Férfi	
Spartacus TE	10
MAFC	6
Bp.MÁV Igazgatóság	4
MOM	3
KASE	2
Enzián Turista Egyesület	1
BTE	1
Bp.Budai Torna Egylet	1
Magyar Kárpát Egyesület	1
Magyar Munkások TE	1
MTE "Vándorfiuk"	1

Női	
Bp.Pedagógus	8
BEAC	2

Ifjusági férfi	
MAFC	2
OSC	2
BEAC	2
Ganz-Mávag	1
Bp.Spartacus	1
Bp.MÁV Igazgatóság	1
Miskolci Gépipari Techn.	1
Vörösmarty Gimnázium	1
Vörös Meteor	1

Ifjusági női	
BEAC	4
Spartacus TE	2
Tatabányai Bányász	1

Összesitve 31 felnőtt férfi, 10 felnőtt női, 12 ifjusági férfi és 7 ifjusági női magyar bajnokság került eddig lebonyolitásra.

A büszke csapatbajnoki cimek védői: férfiaknál a Bp.MÁV Igazgatóság SC, nőknél a BEAC, ifjusági férfiaknál a MAFC, ifjusági nőknél a Spartacus TE.

Bárány László

Minek nevezzelek ...?

Lenn az Alföld 2- tengersik vidékén, alig kilométeres távolságokon 100-120 méter magas dombokat találtam. Utánanéztem ennek a sajtóban nem szellőztetett természetátalakitó munkának, amikor is kiderült, hogy csupán megtévesztésről lehet szó, ez a terület ugyanis nem igazi Alföld, mégcsak nem is Észak-Alföld, hanem igazi Cserhát!

Ennél a névnél vált számomra bizonyossá az elnevezések bizonytalansága, amit az uj évkönyv térképlistája /vigyázat nem jegyzéke/ rendszertanilag is alátámasztott.

Kezdjük az Alföldnél. Az Észak-Alföld, Dél-Alföld, Duna-Tisza Köze, Hajduság és Nyirség sorozatok mellett az Alföld magában már értelmetlenül zavaró. Következetlen az Észak-Alföld 4. után következő Hajduság 5. is.

Budapest sem kivétel a sorból. Budapest 3/3 /Zsiros hegy/ területét nem hivatalosan csatolták Budapesthez. A szomszédos tanácsok még nem is tudnak róla. A Pilis 8. /Nagyszénás/ sem Pilis, Budai hegység területére esik, mint a Budapest 3/3.

képre /ÁTI Kisatlasz 1936./. Sátorhegyet ir a "turisták lapja" is /1938. 12./. "Az országos kék-tura utvonala mentén" /1964./ c. könyvecske vegyesen használja a Zempléni hegységet /térkép, képszöveg/, a Sátorost és a Sátorhegyek koszoruját.

Minthogy a Sátoros, vagyis hogy a Sátor hegység meglehetősen erőltetett, mondhatnánk mondvacsinált, csak zavart keltünk vele. Az iskolában a fiatalok a szép Zempléni hegységet tanulják, mi pedig ne erőltessük a magunkét.

A következetlenségek tanulságait levonva, beláthatjuk, hogy mind nehezebben követhető a névadás eddigi rendszere és gyakorlata.

Rendet kell tehát teremtenünk az elnevezésben. Minden tulzást kerülve, keressünk egyszerü, valóságos neveket, és ne teremtsünk misztikus,zárt világot a magunk szük berkeiben.

A betü és szám alátörés tévesztésre ad alapot, de az átfedések révén zavaró is. El lehetne hagynunk.

VÉRTES 3 (FEKETE-ÉR) PILIS 9 PILIS 8 CSERHÁT 6 (ROMHÁNY-ALSÓPETÉNY) VÉRTES 7/2 (SZÁLLÁSKÚT) NYÍRSÉG 1 (BAKTALÓRÁNTHÁZA)

A Pilis az egyébként is, külön szám. Kezdődik a Pilis 8-nál és tart az Észak-Pilisig /Visegrád-Dömös/, illetve keleten Tahiig. Nem kell bizonyitanom, hogy az Urak asztala és Vöröskő /Pilis 11./, a Dobogókő /Pilis 7./, Holdvilágárok és Lajosforrás /Pilis 2/2, 2/1./ nem a Pilis, hanem a Visegrádi hegység területére esnek.

Vértesszöllös és Vértestolna nagy körültekintéssel és megfontoltsággal a Gerecse sorozatba kerültek, nehogy valakit a Vértes falunév megtévesszen és a Vértes hegységre gondoljon! Ez a megfontolt névadás ugyebár egyértelmüen igazolja, hogy másutt mindenütt vagy tévedés vagy hiba a "következetlenség".

A Vértesből a Gerecse 1./Vértesszöllös/ elhagyásával juthatunk tovább, hogy azután a Tatai tóban ott álljunk megfürödve - kezünkben a Vértes 8. ujabbkori térképével.

A Balaton sorozat is felemás. Átcsap Balatonfelvidékbe. Ugyanakkor Zamárdi tévedésből sem kapott Balaton nevet. Igy került viszont egy kalap alá a Zselic 1. /Kaposvár/ és a Tolna /Nagyszékely/ területeivel - Somogyi dombvidék csoportban /az évkönyvben/. Jegyezzük meg, hogy Tolna az Hegyhát, Zselic pedig mint a neve is elárulja Zselic, de egyik sem Somogyi dombság.

Nem tiszta az Ó-Bükk sem. Az Ó-Bükk 1. és 2. területe korban jóval fiatalabb, és vitathatoan sorolható az igazi Bükkhöz.

Talán a legnehezebb kérdés a Sátoros sorozat. Annak ellenére, hogy a Sátoros a turistáknak kedvesebb, az évkönyv mégis Zempléni hegység alá sorolja a Sátorosokat.

A Sátoros sajátosan turista név.Sajtóvitában született mintegy 35 éve. Hivatalosan akkor is Sátor hegység került tér-

A nagy tájnév segithet a megkülönböztetésben, de legtöbbször az is elmaradhatna. Lajosforrás, Holdvilágárok, Iharos, Irtáspuszta elég lenne magában is. Miért kell Balatonfelvidék 2/2 - Csopak, Vértes 5/1 - Gesztesvár, Budapest 3/3 - Remetehegy vagy Budapest 1/a - Kakukkhegy megnevezéseket irni? Elég lenne Csopak, Gesztesvár, Zsiroshegy, illetvet Kakukkhegy.

Egyedül az égtájak rövidites indokolt, mert az önmagáért beszél /Nagykőrös NY/. Az utánnyomásoknál is elég az évszám jelzése. Az ügyiratokon például igy irhatnánk: Csopak/72.

Félreértések elkerülése végett le kell rögzitenünk azt is, hogy a neveket minden egyszerüsités mellett sem hagyhatjuk el. Névre szükség van, és ezt nem pótolhatja a verseny neve sem.

Érdekes, hogy van, aki a név jobbitásáért emel szót, ugyanakkor nem egy térképen egyáltalán nincs név. Többek közt az Egri edzőpálya I. térképet sem vitték névadóra, pedig tanácsos lett volna /hasonlóan névtelen szomszédairól is alaposan leszedték a keresztvizet/.

A névtelen térképeket fel kell számolnunk, a terep nevét a jövőben meg kell irnunk.

Végezetül szeretném kérni az uj térképek gondozóit, hogy nagyobb gonddal kezeljék a névadást. Törekedjenek rövid, közismert és kellemes hangzásu neveket adni térképüknek. Rögződjenek ezek fiatal versenyzőink emlékezetében. Ezekre és a hozzájuk füződő sikerekre szivesebben fognak visszaemlékezni még nagypapa korukban is.

Hrenkó Pál

Térképek és számok

A tájékozódási futás technikai sport. Hogy technikai sport a repülés, az autó, a motor, ahhoz nem fér kétség. Ott a versenyző eredménye egy gyár, sok konstruktőr, technikus és szakmunkás munkájától függ. A függőség merev és meghatározó, hiszen, ha elfelejtik a motorba beszerelni a karburátort, a versenyző egyszerüen el sem tud indulni.

Minálunk a térkép a versenyző sporteszköze, ami sok szakember munkájának eredményeként jön létre, de ha itt felejtenek ki egy részt, mondjuk egy utat berajzolni - látszólag mintha mi sem történt volna. Csupán a verseny lesz kevésbé technikás. Keverés közben előtérbe lép a véletlen és hangsulyozottabb szerepet kapnak a fizikai tényezők. Igy áttételesen függ az eredmény, de sokkal inkább az eredmény értéke a térkép minőségétől.

A térkép "jóságát" három tényező határozza meg:
- részletgazdagság,
- pontosság,
- olvashatóság.

Ez alkalommal boncolgassuk a térkép részletgazdagságát.

"Sajnos nekünk ezen a részletszegény terepen kellett megrendeznünk a verseny!" - szabadkozik sok rendező - "ezért ilyen üres a térkép." Hogy mennyire nincs igazuk, azt sok olyan térkép bizonyitja, melyekből több kiadás készült, pl. a Kakukk-hegy 1965. 1969, 1972. Vajon az évek multával lett gazdagabb a terep?Nem; csak a helyesbités szinvonala emelkedett.

A térkép részletgazdagságának jellemzésére az 1 km²-re eső, térképen jelölt, pontelhelyezésre alkalmas részletek száma a legmegfelelőbb. Két térkép közül igy egyszerü számlálással el lehet dönteni, hogy melyik a részletesebb. Klubok, akik évről évre helyesbitenek térképet, még a versenyzők kritikája előtt megtudhatják, részletesebb-e, - és ha a többi tényezőt is figyelembe veszik, - jobb-e az idei térképük a tavalyinál. Továbbá, hogy a javulás hogy viszonyul a térképek nemzetközi szinvonalának emelkedéséhez.

Az 1 km²-re eső pontelhelyezésre alkalmas részletek száma, - nevezzük röviden részletgazdagsági vagy R tényezőnek -, rendkivül hasznos dolog, csupán meghatározását kell lerögziteni.

Az alábbi táblázatokban az R tényezőt három szám összegeként állitottam elő. E hármas csoportositásnak nincs különösebb jelentősége, csupán a terep és a helyesbités szemléletének jellemzésére szolgál.

1. Utak, jelleghatárok, vonalas sikrajzi részletek száma négyzetkilométerenként.
Itt egy részletnek két elágazás vagy határozott törés közti ut, jelleghatár, vezeték, kerités stb. szakasz számit. Ez a szám utal az uthálózat gazdagságára, tehát bizonyos határig a terep jellegére.

2. Sikrajzi objektumok száma négyzetkilométerenként.
A számlálás itt a legkönnyebb, minden épitett objektum és szikla: egy-egy részlet. Mivel bármilyen kulturerdőről is van szó, az etetők, lesek száma km²-ként nem haladja meg a tizet. Igy ez a szám inkább a terep sziklásságát jellemzi.

3. Domborzati és vizrajzi részletek száma négyzetkilométerenként.
Egy részlet minden pontszerü domborzati és vizrajzi objektum, tehát kup, nyereg, pihenő, mélyedés, gödör, forrás stb., valamint a vonalas részletek határozott szakaszai: gerinc, metsződés, patak stb.

Az objektiv számlálás itt a legnehezebb, de ne felejtsük el, nem abszolut számokról van szó, hanem térképek azonos szemléletü összehasonlitásáról.
Valójában az itt kapott számnál lényegesen több pont helyezhető el a terepen /pl.sziklafal alja, teteje, széle stb./, de a sziklafal akárhogyis vesszük, csak egy részlet a térképen. Másrészt a reális eredmény érdekében számlálásra a térkép átlagos sürüségü 1 km²-es darabját kell figyelembe venni.

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI TÉRKÉPEK RÉSZLETGAZDAGSÁGÁNAK ÖSSZEHASONLITÁSA

Térkép	Utak, jelleghatárok	Sikrajzi objektumok	Domborzati, vizrajzi részletek	R tényező	Részletek átlagos távolsága	Méretarány
Bükk 5.1971.egyéni bajnokság	62	13	67	142	94 m	20 000
Mátra 3.1970.év térképe	97	6	43	146	93 m	25 000
Vértes 7/1.1971.év térképe	78	42	96	216	76 m	20 000
Sihlwald 1971.svájci 5 napos	266	46	168	480	52 m	16 666
Gjern Bakker 1971.dán bajn	176	18	494	688	43 m	15 000
Kritny 1971.Tesla Brno	292	152	298	742	42 m	16 666
Langdunker 1971.svéd 5 napos	14	285	820	1119	34 m	20 000

Az összehasonlitásból számos következtetést vonhatunk le. Hazai térképeink között uthálózat részletességben nincs számottevő különbség. Az 1971-ben a jó térképek középmezőnye megközelitette,a legjobb pedig jelentősen tulhaladta az 1970-es csucsot. A magyarázatot a sziklák és gödrök felvétele adja meg.

A külföldi térképeket szemlélve a hazai szinvonal nem megnyugtató.

A svájci Sihlwald nem tagoltabb terep a mi Börzsönyünknél, csupán az ösvényhálózat egészének felvétele és a domborzati helyesbités lelkiismeretessége szülte a 480-as R tényezőt, mely több mint kétszerese a Vértes 7/1-nek!

Gjern Bakker nagyon finom térkép egy átlagos tagoltságu dán terepről. A sziklák teljes hiánya és az uthálózat szegénysége ellenére, a jelleghatárok, de főként a finom domborzati részletek felvételével ért el a helyesbitő ilyen részletgazdagságot. A helyesbitő munkája itt azért figyelemre méltó, mert bár légifotóval és részletes erdőművelési térképpel rendelkezett, a domborzati alaptérképe 1922-es volt!

Kritny mint a legjobb cseh térkép ismert. Tulajdonképpen lankás dombvidék, csak az egykori bányászat emlékét őrző rengeteg gödör és árok ad domborzati részletgazdagságot. Ugy érzem, ez a 700-as R tényező nálunk a Budai hegyekben is elérhető lenne.

A svéd Langdunker hazájában nem számit szupertérképnek, ezért nem jutott a helyesbitőknek eszébe eltérni a 20 ezres méretaránytól. Az uthálózat hiánya, a sziklaalkzatok és a domborzati formák sokasága jellegzetes svéd sajátság. Ezzel a részletgazdagsággal mi már nem konkurrálhatunk.

Az 1971-es térképek után vizsgáljuk meg az eddigi Európa- és Világbajnokságok térképeinek szinvonalát:

az 5 m-es szintköz, ami még több domborzati részletet hoz ki.

1968-ban a svédek minden eddigi térképet felül akartak mulni. A részletgazdagság javulása ugrásszerü még azzal együtt is, hogy a térkép a pályára lett javitva. Itt jelent meg először a futhatóság sematikus ábrázolása.

A NDK VB-térképével a fejlődés lendülete megtört. A gazdag uthálózat és a gödörábrázolás bevezetése az előzőeknél mégis nagyobb R tényezőt eredményezett.

A csehszlovákiai VB még előttünk van, de azt már tudjuk, hogy a 25 ezres térképet felváltja a 20 ezres. Futhatóság ábrázolására a zöld árnyalatait fogják alkalmazni és a sziklaalakzatok sokaságától függően 6-700-as négyzetkilométerenkénti részletre lehet majd számitani. Ez az R tényező felel meg a mai nemzetközi szinvonalnak.

Minden R tényező mellett megadtam egy részletek közötti átlagos távolságot. Ez az elméleti szám azt a távolságot adja meg méterben, amilyen sürün a versenyző helyzetét azonosithatja.
Természetesen a részletek eloszlása nem egyenletes, a versenyzőknek ennél nagyobb távolságra is fel kell készülnie, de pontközeli keverésnél, figyelem-koncentrálásnál, a futósebesség megválasztásánál ez a részletek közti távolság döntő tényező.

Európa- és Világbajnokság	Utak, jelleghatárok	Sikrajzi objektumok	Domborzati, vizrajzi részletek	R tényező	Részletek átlagos távolsága
1962. Norvégia Löten	20	4	62	86	122 m
1964. Svájc Le-Brassus	42	76	34	152	92 m
1966. Finnország Solvalla	7	53	121	181	84 m
1968. Svédország Linköping	32	36	216	294	66 m
1970. NDK Friedrichroda	126	139	64	329	62 m
1972. Csehszlovákia Stare Splavy ?		?	?	kb.650	45 m

Ha tekintetbe vesszük, hogy az EB-VB-k térképei az illető év nemzetközi szinvonalán kiforrott, egységes térképek voltak, akkor a sikrajzi és domborzati részletek aránya a terep jellegéről fog árulkodni. A részletek össz-száma, az R tényező a helyesbités szinvonalát fogja tükrözni.

A norvég EB-n a domborzati és főleg a vizrajzi /patakok/ részletek tulsulya a terep skandiván jellegére utal. A sikrajzi objektumok kis száma a sziklák ábrázolásának hiányával magyarázható.

Svájcban többletet jelent a ligetes, szórt-erdők ábrázolásánál a sok jelleghatár és a - bár nagyrészt sematikus - sziklaábrázolás.

Finnország ujra skandináv terep, de most már részletes sziklarajzzal. Ujdonság

E tényező révén részletgazdag térképeken csökken a keverési idő, szorosabbak lesznek az eredmények, uj tájékozódási módszerek lépnek előtérbe. Ilyen megvilágitásban kirajzolódnak a nemzetközi szinvonal elérésének, a VB-re való eredményes felkészülés nehézségeinek körvonalai. Hiszen edzéseink, hazai versenyeink 100-200-as, mig a világbajnokság 6-700-as R tényezőjü térképen zajlik le!

A térképek közti különbség a mi hátrányunkra ma még óriási. A számadatok alapján térképeink ma kb. az 1967-es világszinvonalon állnak. Ha viszont térképeink pontosságát, de leginkább olvashatóságát is figyelembe vesszük, a helyzet nem ennyire sötét és további javulás várható.

Bozán György

SIHLWALD

LANGDUNKER

KRTINY

Saját bőrünkön tapasztaltuk

Sportágunk uj szakszava; a "kikapkodni", amely született ez év áprilisának derekán Csehszlovákiában.
Jelentése: a futósebesség minimális csökkentése mellett a versenyző végigpásztázza az ellenőrzőpont környékét, majd a szempár megnyugvása után a teljes tákoncentrálás eredményeként megfogja azt.

A Brno környéki két egyéni verseny csupán a rutin további gyarapitása érdekében volt hasznos. Észrevételeim egy része már verseny közben jelentkezett, hisz a tét nélküli, versenyen kivüli futás, megengedte a szabad gondolkodást. A második napi célbaérkezés után pedig nem szabadultunk attól, hogy miért, mitől fejlődhetett ennyit északi szomszédaink sportja, és maguk a versenyzők is az utóbbi 3-4 évben. Minden mozzanatot sorra vettünk és "megrágtuk".

A körités nem tul csábító. A versenyközpontban jobbnak láttuk, ha a kocsiban öltözünk és a befutás után csak légfürdőt veszünk. Az első nap egyébként is esett az eső.

Kifutottam a rajtba, - ez megfelelt az edzőm által megszabott bemelegitési adagnak /2-3 km/ -, vettem néhány csillapitó mély lélegzetet, majd elrohantam - kezemben a térképpel. Nem erdőszélről, hogy az utánam indulók ráálljanak az én utvonalamra, s nem is beljebbről egy utról, hanem a fák közül, igazi terepről, mintegy jelezvén azt, hogy a későbbiekben is csak keresztezni fogom az utakat.

Magában a rajtoltatásban van egy kis specialitás. Ezen a versenyen a legjobbjaik, a kerettagok a mezőny végén indultak /irányitott sorsolás!/. Abban a koncentrált mezőnyben nem alszik el a tempó, szinte üldözik egymást, de együtt nem futnak. Ilymódon a versengéseik légköre sokkal forróbb, s olyan az mintha a riválisok testközelben lennének. /"Tüzes leheletüket a hátamon érzem"- mondta Bozán./ Szivnek is, és lábnak is szoknia kell ezt az állapotot.

Az első napi térkép több, mint jó. A részletessége már-már gátló tényező volt. Az első pontokra azért mentem a szokásosnál lassabban, mert mindent "észrevettem", amit ábrázoltak, s csak később értem észhez. Ilyen esetben nagyvonalu tájékozódással kell eljutni a pont közelébe, ott keresni kell egy könnyen azonositható támadópontot, amelyről megfogjuk a pontot. Mi is megfogtunk minden pontot, csak sokkal körülményesebben, mint a hazaiak. A csehszlovákok gyorsabb, gyakorlottabb pontfogása a tulajdonképpeni "kikapkodás".

A pálya sorra vette a terep legértékesebb területeit, ezért vált veszélyessé minden pont környéke. A rövid huzások kivétel nélkül sok-kombinációs lehetősége biztositottak. Hazai pályáink hosszu átmenetei többnyire már az első rápillantásra elárulják a legegyszerübb utvonalat. Itt viszont az első kb. 1500 m-es átmenet lehetséges domborzati és sikrajzi utvonala közötti ellentmondás teljesen meglepett. Az első ránézésre ésszerünek látszott, hogy az irányba eső 110 m-es szintkülönbségü völgyet megkerüljem, a felső végénél. Elindultam. Párszáz méter megtétele után ujra megnéztem a térképet, és rájöttem, hogy ez a kerülő sok sikrajzi elemet érint, ami esetleg ujból lelassit majd, ráadásul néhány méter még igy is megmarad az emelkedőből. Jobbnak láttam, ha a "le a völgybe - fel a hegyre" stilusban közelitem meg a pontot. Ez a választásom azért volt eredményes, mert szellemileg nem kellett a futáson kivül a megjelenő tereptárgyakra is koncentrálni.

Ellenőrzőpontjaik ugy néztek ki, mint amiket csak ugy kivittek az erdőbe és eldugtaák a kirándulók elől. Az "árok" az árokban volt, a gallyakat sem törték le a "bozótos K-i szélén", s mégsem volt tulzás az elhelyezéseikben. Hiányoztak a pontőrök. Biztos vagyok abban, hogy azokat már ők sem tudták volna jól elhelyezni. Nem is volt szükség rájuk.

A mezőny tömény, mint a szurok, s valamivel jobban csillog, mint a mi fényünk. Évek óta próbálom megismerni legjobbjaikat, de még nincs vége a folyamatnak. Mindig jönnek ujak. Hozzávetőlegesen ugy 15 főből áll az élmezőny a férfiaknál /a nőké is több a miénknél/. Nincs nagy különbség köztük, ennek következményeként van rivalizálás, harcosabb a küzdőmodoruk. Valakinek mindig kijön közülük a lépés.

Most ők is nagyon készülnek a VB-re. Edzőtáboraik időtartama 3 naptól három hétig terjed. Keresik a változatos, sziklás helyeket. Még nagylétszámu a jelöltek csoportja, külön edző foglalkozik a fiukkal és más a lányokkal.

Időeredményeink mindkét napon elmaradtak a győztesétől. Fizikailag nem nyujtottuk a maximumot, de ez azért volt, mert a pontokat nem az első odafutásra fogtuk. Mindkét nap legjobbja; Zdenek Lenhardt elmondta, hogy még ő is kevert kb. 5-ször 20-20 másodpercet és egy pontnál tulfutott 300 méterrel. Ezzel szemben az én többletmérlegem: egyszer 5 perc tétovázás a bizonytalanság erdejében, a többi 16 pontra 20-30 másodperces keverések és néhány esetben a bélyegzésem is kezdő fokon történt. /A verseny után mindannyian mélyen elgondolkodtunk ezen a mérlegen./

Rövid idő alatt jutottak el északi szomszédaink erre a szintre. Gyors versenyek = gyors fejlődés. Érdekes azonosság. Nem kellene nálunk is gyorsitani?

Boros Zoltán

Melléklet Boros Zoltán cikkéhez: F 21 1. napi pálya, győztes: Lenhardt Zdenek /69'/

Ismerjük meg önmagunkat

Beavatott megfigyelők szerint a tájékozódási futás olyan sportág, amelyben a sportoló ismeretlen terepen futva, tájoló és térkép segitségével igyekszik a legrövidebb idő alatt célba érni. Magas fokon üzve az egyik legkiválóbb fizikai és szellemi sport, alap fokon pedig, mivel nincs sportpályához kötve, a tömegsport bázisa lehet. Azok részére, akik a kocogással vagy mélylégzéssel tévesztenék össze, ajánlom az alábbi ismertető beható tanulmányozását.

A tájékozódási futó ajánlott tulajdonságai:
- Az élet szépségeivel - vadvirágos tarka rét, kergetőző fehérruhás szüzek, hüsitő italok, puha pihe ágy - szemben tanusitott közöny, sőt megvetés.
- A természeti csapások - köd, jégeső, aszály, villámcsapás - közönyös arccal való tudomásulvétele.
- Széleskörü nyelvtudás nemzetközi versenyen előforduló keverés közben, a szitkok és átkok több nyelven való prezentálása céljából.

Alkati tulajdonságok:
- Kopásálló alváz, erősen barázdált test.
- Mélyenülő szemek, magas homlok, szorosan a fejhez nőtt fülek. A kiálló felesleges részeket /fülbevaló, orrkarika, loknis haj/ a bozót ugyis kitépi.
- Tulfejlett jobb alkar, a versenyző előtt található bozót és fiatalos állandó irtásának céljából.
- Csalácsipés elviselése hónalig, orditás nélkül.

A tájékozódási futó alaptipusai:
- Önálló versenyző. Elvetemült, önmarcangoló tipus. Évekig csak saját kárán tanul, ha pedig már jól megtanulta, a ragacsok látják hasznát.
- Páros versenyző. Társaslény, a "több szem többet lát" elv hive.
- Csak futó /ragacs/. Gyakorlatias, könnyü siker hive. Az önállóan gondolkodó versenyzők körül falkákban található, őket árnyék gyanánt követi.

Hogy az önálló versenyző megszabaduljon ragacsától
- gyorsabban fut
- lassabban fut /vánszorog/
- Csili Csala bácsi trükköket produkál
- esetleg leül és önmagát nem kimélve cipőfűzőjét halasi csipkévé alakitja.

Versenyzők és ragacsok között, hatalmas taktikai harc dúl.

Szakkifejezések magyarázata:

Keverés:

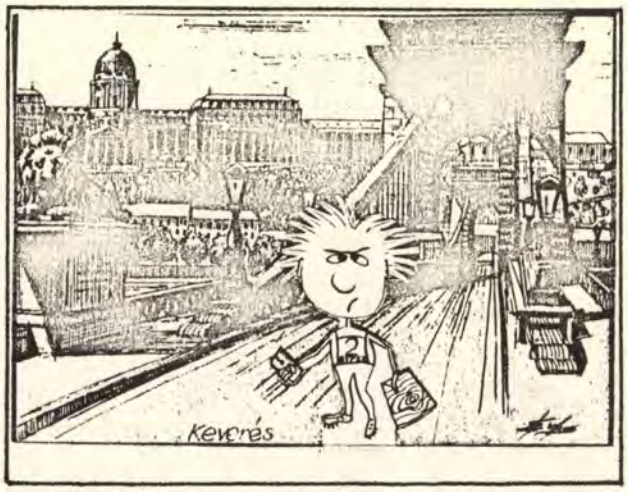

Holtpont:

Irányfutás: Tájolóba a főirányt rögzitve, a legrövidebb utvonalat választva futni a térképen jelölt ellenőrzőpontig. Kezdőket óvni kell tőle, hogy az irányfutást ilyen komolyan vegyék /lásd képünket/.

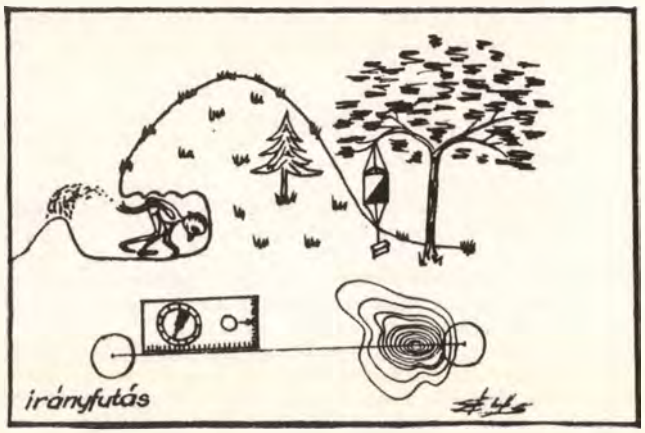

Hullámvonal-technika: A ponttámaszkodásos technika kiterjesztése a teljes utvonalra. Legkönnyebben elsajátitható alkoholos állapotban.

Eséstüske:

Éliás Vilmos

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség

Budapest V., Rosenberg hp. u. 1.

-ből jelentjük

Az MTS OT Elnöksége a Testnevelési Főiskola fennállásának jubileuma alkalmából Vittek Lajos adjunktusnak, az MTFSZ Edzőbizottsága vezetőjének, a BSE edzőjének "A sport kiváló dolgozója" kitüntetést adományozta.

✽

Az MTFSZ Edzőbizottsága összeállitotta a második félévi ifjusági válogató versenyeket:

Julius 23. Alföld Kupa
Julius 30. Herman Ottó emlékverseny
Augusztus 12. Eötvös Lóránd emlékverseny
Augusztus 17-19. Hungária Kupa /összesitve számit/
Október 14-15. Országos Egyéni Bajnokság

A fenti hat versenyből a három legjobb eredmény időszázaléka számit az 1973-as ifjusági válogatott keretek összeállitásánál.

✽

EDZŐK ! FIGYELEM !

Az MTS Országos Elnöksége határozata alapján valamennyi sportág edzőinek 3 évenként - önköltséges alapon - kötelező továbbképzésen kell résztvenniök, mert enélkül edzői szerződést nem köthetnek, edzői igazolványukat érvényesiteni nem szabad.

Mindazon segédoktatók, akik 1968. előtt szerezték meg minősitésüket, kötelező a továbbképzésen való részvétel, mert 1973. január 1. után szerződést nem köthetnek.

Akiknek jelenleg nincs szerződésük, de ujra kivánnak müködni, önkéntes alapon szintén részt vehetnek a továbbképzésen.

A továbbképzés 1972. szeptemberében indul. Jelentkezni junius 15-ig az MTS Budapesti Tanácsa Szervezési Osztályán /Bp. V., Váci u. 62.III.28./ kapható "Jelentkezési lap"-pal kell, amelyet kitöltés után junius 30-ig kell a fenti cimen leadni.

Vidéki edzők az MTS illetékes megyei tanácsánál jelentkezzenek.

✽

A Budapesti Müszaki Egyetemen ez évben is tájékozódási futó lett a "Jó tanuló, jó sportoló" verseny egyik győztese Vörös Tünde személyében, mig a 2. Szondy Judit. Molnár Gábor a férfiak versenyének 3. helyezettje, a karok között győztes csapatnak pedig Darvas Gábor is tagja. Valamennyien a MAFC versenyzői.

Hírek az Újvilágból

SVÉDEK KANADÁBAN

1971. októberében Ulla Lindkvist - többszörös EB és VB győztes-, Sture Björk, Göran Öhlund VB-váltó aranyérmesek és még néhány elit svéd tájékozódási futó Kanadában turnézott. Utjuk során megnyerték a Kanadai Bajnokságot és még néhány más versenyt, amin indultak. Csapatvezetőjük a hazánkban is járt Sivar Nordström, a norvég EB bronzérmese, igy nyilatkozott:
- Meglepett, hogy a tájékozódás már most ilyen népszerüséget és szinvonalat ért el. Ahhoz, hogy még több embert nyerjenek meg a sportnak, jobb térképek szükségesek. Sokan elvesztik bizalmukat a sport komolysága iránt, ha látják a térkép egész más, mint a terep. Kicsi, kevéssé tagolt terepekről ők maguk is tudnak térképeket készitení a rendelkezésre álló alapokból. De, ha nagyobb területeket kivánnak kiadni, legmegfelelőbb, ha svéd szakértőket kérnek fel a térkép megrajzolására, de legalábbis az alaptérkép elkészitésére. Erre két lehetőség is adódik. Az egyik, ha 30 000 dollárért készittetnek egy jó alaptérképet egy 10 km²-es területről. A másik, ha 2000 méterről vagy kisebb magasságból légitérképezést vesznek igénybe, akkor ugyanekkora területről 50 000 dollárért kapnak egy egész jó és részletes, mégha nem is tökéletes térképet... /Mi maradunk a HTI-nál. A szerk./

TÁJÉKOZÓDÁS AZ USA-BAN

Az elmult évben a tájékozódási futás gyorsan terjedt az Egyesült Államok területén is.
Ezt bizonyitja az Észak-Amerikai Bajnokság megrendezése, melyen mind a 11 kategóriában hazai győzelem született. A kanadaiak a jövőben még sokat profitálhatnak ebből a szépen fejlődő kapcsolatból.

Az Egyesült Államok Tájékozódási Szövetségét /USOF/ augusztus 1-én a Virginia állambeli Arlingtonban /itt nyugszik Kennedy elnök/ alapitotta meg a tájékozódás megszállottjainak egy csoportja. Az amerikai "hatékonyságra" jellemző, hogy egyetlen ülésen megszerkesztették és elfogadták a szövetség alapszabályzatát, megválasztották az elnökséget és kinevezték az ügyvezető elnököt. Jelenleg az öt fős elnökség Philip A.Schloss vezetése alatt működik. Az elnökség elsődlegesen katonai, de a tájékozódás gyorsan terjed a civilek közt is. Larry Long az első és még egyetlen Észak-Amerikai Bajnok néhány száz egyetemi hallgatót befogadó versenyzőképző tábort ajánlott fel.

Az USOF belépett a nemzetközi szövetségbe. Az IOF tagsági dij előteremtését a Tengeri Hadtest Liga, egy tengerész veterán szervezet ajánlotta fel. A Liga továbbá hivatalos és adminisztrativ támogatást is nyujt az USOF-nak, amely James E.Merna szerkesztésében hiradót is bocsát ki.

Az Egyesült Államokban a szövetségen kivüli tájékozódási tevékenység is figyelmet érdemel. Jelenleg több száz /!/ kollégiumban tanitják a tájékozódást. Ez a tény hamarosan fellendülést kell, hogy előidézzen a versenysportban.

Számos svéd szakember is rámutatott, hogy e sport fejlődésének utja az oktatási intézményeken vezet keresztül. A New York-i Állami Egyetem Testnevelési Központja különösen a hótalpas tájékozódás iránt érdeklődik. Alapvető problémájuk, hogy csak a normál USA térképek állnak rendelkezésükre, melyek méretaránya 1:62 500 /azaz 1 hüvelyk megfelel 1 mérföldnek/.

Bozán György

Junius 17-18-án Oslo közelében rendezik az egyik legnagyobb norvég versenyt, a "SOLO"-t, 27 egyéni és 9 váltó kategóriában. Érdekes a pályahosszak kitüzése: H 21 Elit egyénié: 8,7 km, mig a 6 fős váltókéi 5-9 km között váltakoznak. A kiirás szerint az összes indulók 25 %-a lesz dijazva, ami bizonyára futja is a 10 koronás nevezési dijakból.

A mult évben két tájékozódási szakkönyv jelent meg a Szovjetunióban. Az egyik kifejezetten a versenybiróságok munkájához ad támogatást /Aljosin-Ivanov: Tájékozódási futóversenyek biráskodása/ a térképjavitástól az eredményszámitásig, de nem mélyed bele a más szakirodalomból tanulmányozható részletekbe. A másik /Bogatov-Krjukov: Tájékozódási futás/ tulajdonképpen egy módszertani segédlet a Vörös Hadsereg sporttisztjei számára és egyebek mellett - kéthéves felkészülési tervet ad teljesen kezdő versenyzők számára.

A két kiadvány 25, illetve 30 ezres/!/ példányszámban jelent meg.

Balogh Tamás, az ifjuságí keret edzője és felesége, Kempelen Ágnes /OSC/ örömmel tudatják, hogy Csaba fiuk megszületett.

100-nál több indulója volt Veszprém megye kétfordulós III.o.egyéni bajnokságának, melyet a bakonyi "fellegvár", Ajka közelében, két terepen rendeztek meg.

Ujabb Zala megyei szakosztály sikeréről értesültünk a helyi sajtóból: a megyei Május 1. emlékverseny N 19 kategóriájában a hahóti Rákóczi TSZ SK csapata és egyéni versenyzője, Ott Magdolna győzött. Ujabb bizonyitéka annak, hogy nemcsak a városok és iskolák szakosztályai lehetnek eredményesek sportágunkban.

Három verseny Burgenlandban

1972. május 24. szerda, déli 12 óra. Vakitó napsütés, árnyékban is legalább 28°C. Igazi kánikulai hőség. Az MTS előtt is tombol a váratlanul beköszöntött májusi nyár. A válogatott keret tagjai gyülekeznek itt, az indulás előtti szokásos kellemes szorongásokkal és bizsergésekkel ott belül. Az indulás menetrendszerinti. A honvédség kis 20 személyes buszt bocsátott rendelkezésünkre, mellyel az ut kényelmes és gyors volt. Az utirány Ausztria, pontosabban Eisenstadt /Kismarton/ az osztrák hadsereg jubileumi versenye.

A határnál már vártak az igen rokonszenves és kedves vendéglátóink, akik az esti fogadás /ünnepélyes szövegek, szendvics, cola/után szálláshelyünkre,Neusiedlbe kisértek bennünket, mely kb. 30 km-re van Eisenstadt-tól, közvetlenül a Lajta hegység lábainál, a Fertő-tó északi partján. Nagyon kényelmes magánháznál, kis 2 személyes, izlésesen berendezett szobákban kaptunk szállást. Ellátásunkról vendéglátóink gondoskodtak, minden igényünket kielégitően. Egy laktanyában volt a versenyközpont, az étkezés és a fürdés, s innen indultunk naponta ujra és ujra megküzdeni a tereppel és a térképpel. Megküzdeni,a szó szoros értelmében. Azt hiszem, a Tájékozódási Futás olvasói közül nagyon sokan versenyeztek már a Balatonfelvidéken Füred térségében /Balatonfelvidék 2. 1971.évi OCSB/. A két terep között félelmetes a hasonlóság. Ilyen sürü és kellemetlen bozót a magyar érdőkben is kevés helyen fordul elő. A Lajta hegység domborzatának jellege is hasonló a balatonfelvidékihez - lankás dombvidék, ahol nagy szintek nincsenek, de azért ki lehet tüzni szintes pályákat. Vizrajza érdekes ellentéte a balatoninak: mig nálunk szinte teljesen száraz az erdő, addig itt szinte egymást követik a pocsolyák, patakok, erek, mocsaras kis tisztások. Igaz, ehhez minden bizonnyal hozzájárult az időjárás is, mely az otthoni kecsegtető jó idő után elég zordra fordult. Szinte végig esett az eső, s a hőmérséklet is 15-20°C körül mozgott.

A két egyéni-csapat és egy váltószámból álló háromnapos viadalt az osztrák katonai sportszövetség /ÖHSV/ rendezte, nagy lelkesedéssel, kislétszámu rendező segédletével és kisebb zökkenőkkel. A terepbemutató térképe kissé elvette a harci kedvünket - annak ellenére, hogy tudvalevő: Ausztria a versenyek szinvonalát tekintve nem áll az élen. A rangos mezőnyre /osztrák, bolgár, csehszlovák, dán, angol, svéd válogatottak/ való tekintettel természetesen megérkezésünk után azonnal elkapott bennünket a várható nagy verseny izgalma.

A térkép rajza, szinezése megegyezett az átlag magyar térképekével, pontossága azonban messze elmaradt azokétól. Méretarány 1:25 000, szintvonalak 10 méterenként. Persze, mint később kiderült, a terepbemutató területét szinte alig javitották, s a versenyen valamivel pontosabb térképeket kaptunk. Amennyire a 10 méteres szintvonalkülönbségü domborzatábrázolás megengedi. /Egyébként az első osztrák 5 mes térkép ez év juliusában jelenik meg./A pályák hossza igen figyelemreméltó. 10,2 kilométer /15 pont/ az első, 11,4 km /19 pont/ a második napon, 7,6 km, 6,2 km, 10,2 km-es /egyaránt 9-9 pont/ váltópályák a harmadik napon.

Egyre inkább megérett az idő arra,hogy végre kijelentsük: hosszuak a magyar pályák. Nem lehet véletlen, hogy a csehszlovákok és az északiak olyan gyorsak, hiszen állandóan 10-11 km körüli pályákon versenyeznek. A nemzetközi versenyek /természetesen a szinvonalasabbak/ távja szintén e körül van, s a győztesidők is általában 60-70 perc. A rövidebb pályák ugyanakkor megszüntetnék azt a tarthatatlan állapotot, mely most van nálunk, s jó eszközök lennének a jelenlegi szük élgárda s a tömeg közötti különbségek kiküszöbölésére. Mert a fejlődés csak igy lehetséges! Nyilvánvaló, hogy a pályák hosszának csökkentése némi könnyebbséget jelentene, viszont a mezőny felgyorsulása bizonyosan elősegitené a még sikeresebb nemzetközi szereplést.

E kis kitérő után nézzük a pályákat. Hát ezen a téren még tanulhatnak osztrák vendéglátóink. Igaz a térkép minősége, s a terep bozótos jellege némileg korlátozta a pályakitüzők munkáját, a finom pontelhelyezést szinte teljesen lehetetlenné tette. A pontok helyenként el voltak rejtve, helyenként viszont már igen messziről felhivták magukra a figyelmet /pl.vizes,mocsaras rét közepén, vagy viszonylag alacsony bozótosból magasan kiemelkedő vadles stb./ általában célszerübb volt utakon futni, mint irányban bevágni a sürü bozótba. Igy a pályák nehézségi foka természetesen csökkent. Ez alól talán csak a váltó kivétel, mivel viszonylag tiszta erdőben zajlott le. Sajnos apróbb rendezési és szervezési hibák voltak ugyan, összességében azonban jó mezőnyben érdekes küzdelmet vivtunk riválisainkkal.Végül néhány érdekes vélemény a versenyről:

Hegedüs András: "Ilyen bozótos erdőben nem szabad versenyt rendezni!"

Horváth Attila: "A gyenge szervezésen csak a még gyengébb térképek, s a még gyengébb eredményeink tettek tul."

Boros Zoltán: "A kirakatok jobban tetszettek."

A verseny után még a közeli osztrák főváros Bécs megtekintése képezte további programunkat, majd utazás haza. Jöhet a következő összecsapás, ezuttal Csehszlovákiában.

Vajda Géza

Tülevél

Egész uton hazafelé...

A tavaszi versenyek eredményei alapján volt időm és okom elgondolkodni egyes dolgokon. Labdarugó nyelven próbáltam magam vigasztalni: idényelejei formában futottam az idénynyitón és a többi kupaversenyen. De hamar rádöbbentem, hogy idényelejeinek becézett formám és eredményeim nem akarnak megváltozni. Vajon miért?

Futóalapozásom jónak mondható, hiszen atlétákkal dolgoztam át a telet. Fizikailag jó, de szellemileg "felkészületlen" lettem. Szinte nem akadt sima pontfogásom. Kétségek közé kerültem már a pályák közepén: nekem, mint vidékinek van-e keresnivalóm az I.o. mezőnyében és pályáin? Az idénynyitón bizony nem volt, ezt bizonyitja a győztesidő dupláját kitevő eredményem.

Rá kellett döbbennem, hogy a budapesti egyesületekben folyó komoly, térképes, elméleti felkészülést folytató, edzőtáborokban nevelődő, rendszeresen versenyző ellenfeleinkkel mi vidékiek nehezen tudunk lépést tartani. Érdekes és elgondolkodtató, hogy mig mi az OB-felkészülés állomásainak, eszközének tekintjük a kupaversenyeket, addig a nagy fővárosi csapatok éles, tétre menő, a kupára folyó ádáz harcot folytatnak egymás ellen - mi pedig az "indultak még" kategóriában vagyunk elkönyvelve.

Mégis ezeket a versenyeket kell erőltetnünk, mert helyi lehetőségeink korlátozottak, közelünkben jó terep, térkép, hegy nincsen. A vásárolható térképek sem kerülnek kezünkbe rendszeresen, még a téli "felkészülési" időszakban sem, pedig legalább szemünket szoktathatnánk a jó terepekhez...

Baranyai Antal
HÖDGÉP

/Olvasónk részben meg is adta kérdésére a választ. Az valóban hiba, ha télen ritkán veszik elő a térképeket. Ennek szorgalmazása is edzői feladat elsősorban - vagy lelkiismereti, önedzés esetén. Jobban ki kellene használni a vidéki versenyzőknek is a pályakitüző versenyek nyujtotta lehetőségeket és követelményeket. Elméletileg és fizikailag jól felkészülten pedig nem kupaversenyeken kell tanulni a térképolvasást és egyéb "technikázás"-t, hanem egyenlő félként részt venni a riválisok vetélkedésében. Ami valóban nagyon jó felkészülés az országos bajnokságokra. "Legjobb edzés a verseny" - ez igaz, de nem elegendő!
A szerk./

Marathoni serdülőpályák

Ha már a győztesidő számitására tudományos módszerek is állnak rendelkezésünkre, akkor megvan minden remény arra, hogy a jövőben a pályatervezés jobban megközeliti a szabályzat győztesidőit.

Igaz, hogy a Tájékozódási Futás 1972/4. számában ismertetett módszer csak az F 21 I. pályáira korlátozódik, de talán a szerző kiterjeszti számitásait a többi kategória pályáira is. Idáig ez megoldatlan kérdés volt, konkrét adatok hiányában adott idejü pályát tervezni. Nem is mindig sikerült.

Bizonyitékként néhány idei serdülő eredmény:

Verseny	Szabályzatban előirt győztesidő	Tényleges győztesidő	Eltérés
Felszabadulási váltó F 15	1:30	3:29	132 %
Vasutas Kupa N 15	40	1:01	52 %
Május 1. emlékverseny N 15	40	53	35 %

Szomoru adatok ezek, okait érdemes kutatni. Lehetsége, hogy kiváló pályakitüzőink, akik a felnőtt pályákat még nemzetközileg is elismert szinten tervezik, nem ismerik elég jól a 15-16 évesek fizikai és főleg technikai képességeit? Arra gondolni sem merek, hogy éppen a legkisebbek pályája csak ugy összeáll a hosszabb pályák pontjaiból, minden elméletet megtagadva, csupán azért, hogy az erdőben kevesebb pontot kelljen őrizni.

Azt hiszem nyilvánvaló, hogy azoknak a kezdő gyermekeknek az érdekei miatt ragadtam tollat, akik már versenyzői pályafutásuk elején 80-90 perceket töltenek az erdőben, esetleg a pályakitüzők hibájából. Lesz-e az ilyen gyereknek kedve folytatni megkezdett sportját, ahol ilyen óriási teljesitményt várnak tőle? Olyan bővében egyik szakosztály sem áll az utánpótlásnak, hogy ilyen erőpróbákon selejtezzék ki a fáradtságos munkával beszervezett versenyzőiket. Azt már csak zárójelben jegyezném meg, hogy szerintem a szabályzat is kissé tulméretezi a serdülők győztesidejét. Pedig azok a 13-14 évesek, akiknek a versenynaptár oly mostohán biztosit versenyzési lehetőséget, kénytelenek a marathoni serdülőpályákon indulni.

Pályakitüzők! Legyetek tekintettel a serdülők fizikai és nem utolsó sorban technikai képességeire! Ne felejtsétek el ti is voltatok kezdők! A pálya tervezésénél pedig a számitás során gyakran figyelembe nem vett tényezőt: a pálya tájékozódási nehézségét vegyétek figyelembe leginkább! Megkedveltetni próbáljuk ezt a sportot, ne pedig elidegeniteni.

Cser Borbála

EDZÉSELMÉLET

A formaidőzitésről

Egy-egy nagyobb versenyen való sikeres szereplést elő kell készíteni. A nagy teljesitmény lehetősége függ az egész évi felkészitéstől, az időzitéstől, a sportoló fizikai, szervezeti, pszichikai állapotától. Az edzői munkának talán a legkényesebb, legtöbb körültekintést, tapasztalatot igénylő feladata az, hogy a versenyzője ura legyen önmagának, hogy szabályozni tudja minden tevékenységét és magas szinten tudja megoldani a verseny fizikai és pszichikai feladatait, - vagyis jó legyen a formaidőzitése.

A tervszerü felkészités, az erős intenzitásu, szervezetet erősen igénybe vevő formábahozás és a jól felépitett versenysorozat után lehet szó formaidőzitésről.

Amig a formábahozás tervezését "előre irányuló" ciklusok jellemzik, az edzésmunka időben előrefelé tervezést igényel, addig a formaidőzitést a verseny napjától "visszafelé" kell felépiteni.

Cél: a verseny napján a sportoló a legjobb fizikai-pszichikai állapotban legyen. Ezt szigoruan egyéni jellegü eljárás-rendszerekkel lehet biztositani. Nincs két egyforma ember. Más-más az egyéni beállitottság, a tipustani, temperamentumbeli sajátosság, a felkészültségi szint, a verseny sulyát elviselő türőképesség és sok egyéb. Mindezeket figyelembe kell venni.

A formaidőzités edzésmódszertani, pszichikai, szervezési problémákat vet fel. Hogyan történjék a közvetlen felkészités? Négy mikroszakaszt alkalmazunk /visszafelé tervezünk/.

T	VT	P	R	Verseny napja

T - Terheléses szakasz 4-9 nap /egyéni türőképesség szerint/
VT - Visszafogott terhelés 2-3 nap /a tuledzés, letörés elkerülésére/
P - Pihenő 1-3 nap, egyéni regenerációképesség szerint
R - Ráhangolás a versenyre 1-2 nap

1. Terheléses szakasz

Az edzésmunka az egyénhez mérten a terhelés olyan szintjét igényli, melyet a versenyző huzamosabb időn keresztül /4-9 nap/ napi egy vagy két edzéssel magas szinvonalon tud elvégezni. Ez a munka tartalmában igazodjék a verseny várható körülményeihez, követelményeihez. Ebben a szakaszban nincs helye a közepes szintü edzésnek! Indokolt esetben váratlan esemény /pl. utazás, nőknél menstruáció/ két részre bonthatja ezt az erős terhelésü munkát, amikor egy-két nap megszakitással, de összességében azonos terhelést biztositunk.

2. Visszafogott terhelés

Alkalmazásának célja: a tulfáradás, a letörés veszélyének csökkentése. A tapasztalatok alapján 2-3, erősségében azonos,de időtartamában rövidebb edzés igen alkalmas az erőnlét hosszabb idejü fenntartására.

Példa: Ha eddig 90-100 perces volt az edzés, akkor most 50-60 perc legyen.
Ha eddig a résztávedzés 5 x 1000 m volt, akkor most 2 x 1000 m lesz.
Ha eddig 12 km váltakozó iramu futás volt akkor most 5-6 km lehet.

3. Pihenő szakasz

A nagy teljesitményt kivánó verseny előtt a szervezetnek regenerálódásra van szüksége. Ez a feltöltődési szakasz egyénileg eltérő. Van, akinek egy, van akinek 2-3 nap is szükséges ahhoz, hogy az előtte végzett nagy intenzitásu munkát "kipihenje".
A pihenés lehet:

a/ teljes pihenő - amikor az egésznapi mozgástevékenység nem sportjellegü;
b/ könnyü intenzitásu - ez lehet könnyed átmozgatás, kiadós séta, vagy bármilyen mozgásforma, mely eltér az eddig végzett edzésmunkától;
c/ kondiciót segitő tevékenység - masszázs, rövid ideig tartó melegfürdő, "autogén tréning".

Lehet kevert formáját is alkalmazni:
első nap - d.e. kondició javitás
d.u. teljes pihenő
második nap - d.e. teljes pihenő
d.u. könnyü intenzitásu edzésmunka.

4. Ráhangolás a versenyre

Közvetlen a verseny előtti edzésfeladatokat jelenti. Egy-két edzésnapon, egyhárom edzést végeztetünk.
Cél: "ugrásra kész" állapot megszerzése. A terhelés 30-50 %-os. Végrehajtása élénk ritmusu /a versenyiramnak megfelelő vagy annál erősebb/. Ez az egyénektől függően lehet folyamatos, váltakozó ritmusu, vagy akár résztáv edzés is. Mennyisége függjön a közérzettől, ezért az edzésutasitás kötetlen meghatározásu legyen. Enyhe, jóleső fáradtságot eredményezzen és az edzés közben szerzett ingerritmussal térjen pihenőre a versenyző. Ezzel elérjük, hogy a versenyző "érzi a mozgást".
Miért kell a tervezés visszafelé elékészíteni?
Azért, mert a terheléses, intenziv edzésszakasz kezdete egyénektől eltérően alakul. Erre példa:
"A" tipusu versenyző: kisebb teherbirásu, gyorsan regenerálodó, ideges.
"B" tipusu versenyző: nagy munkabirásu, helyreállitódása lassubb, kevésbé ideges.

	Edzésnapok száma "A"	"B"
Terheléses szakasz	5	8
Visszafogott terhelés	2	1
Pihenő szakasz	2	3
Ráhangolás a versenyre	1	2
	10	14

Garay Sándor szakedző

Május 1 és más

Igértem, hogy egy közérdeket sértő jelenséget szóvá teszek. Nos, nem egyet, hanem kettőt is emlithetek, hátha megakadályozható ezeknek az elburjánzása.

1. Voltak, akik a taktikai érdekeiket mindenek fölé helyezve fölösleges munkát okoztak a rendezőségnek és ezzel gátolták a zökkenőmentes lebonyolitást. Azt kifogásolom, hogy azonos személyeket több kategóriába is beneveztek. Ez a magatartás, ha nem is tiltja a szabályzat, sportszerüség szempontjából erősen vitatható. Jó lenne, ha az érintettek az alábbiakon elgondolkoznának.

a/ Általában és elvileg tekintve a rendező szervezet nem egy közért üzlet, ahol a pénzemért kötelesek kiszolgálni.

b/ A részvételi költségért adott szolgáltatásokon felül /amit a versenyzőkre forditanak, tehát visszakapnak/ töméntelen sok társadalmi munka van a versenyben, azaz nincs a rendezőség "megfizetve". Milyen fölösleges munkát okoznak ezzel a magatartással?

- Térképek felesleges megrajzoltatása
- Rajtlistákra való felesleges felvezetés
- Bélyegzőkartonok felesleges megirása
- Inditókartonokra való felesleges felvezetés
- Értékelő lapokra való felesleges felvezetés stb.

c/ Az egész mezőnyt sujtja, ha foghijas az inditás, mert később fejeződik be a verseny.

d/ A sportvezetőknek a tényleges sportoltatásra kapott pénzt nincs joguk taktikázásra elpazarolni, mert a saját versenyzőgárdájukat röviditik meg. Ez még akkor is igy van, ha a felettesek,vagy szakosztályi tagok erről nem szereznek tudomást.

2. A benevezett 340 személyből 265 fő jelent meg, vagyis 75 versenyző /egy teljes mezőny/ kb. 22 % után befizették a részvételi költséget feleslegesen. Ha ez az év összes versenyén igy történik, akkor szép summa jön ki.

Kérdem, hogy anyagilag olyan jól vannak "elerésztve" a szakosztályok, hogy költségvetésükből még pazarolhatnak is?

Óhatatlan, hogy a nevezés és a verseny közötti - általában 2-3 hét - alatt ne jöjjön közbe valami részvételt gátló körülmény, de ugy vélem, hogy a 20 % azért sok. Ne dobáljuk ki a versenyzőkre fordítható kevés pénzt, hanem inkább egy másik versenyen inditsuk el a sportolókat!

Szász Károly

MÁJUS 1.
EMLÉKVERSENY

1972.május 7. Szár
Vb.elnöke: Szász Károly

F 21 I.13,1 km 18 e.p.

1.Boros Z.	Eg.Spa.	1:40:15
2.Hegedüs A.	BEAC	1:41:12
3.Sötér J.	BSE	1:45:17
4.Horváth A.	OSC	1:48:08
5.Korik A.	Postás	1:54:19
6.Bozán Gy.	Spart.	1:58:23

Csapat: /3 x 1/

1.Budapest SE /Sötér, Zánkay,Boros/	6:13:17
2.BEAC	6:18:31
3.Spartacus TE	6:20:44

F 19 I. 10,1 km 12 e.p.

1.Biró S.	BEAC	1:58:02
2.Balla S.	Zalka	2:01:40
3.Juhász I.	Spart.	2:12:37

Csapat: /2 x 1/

1.Zalka/Balla,Magyar/	4:19:25

F 35 6,5 km 10 e.p.

1.Balla S.	KFKI	1:14:19
2.Simon L.	Al.Tim.	1:16:28
3.Valkony F.	K.Lomb.	1:29:54

F 21 II. 10,2 km 9 e.p.

1.Molnár M.	Al.Tim.	1:32:48
2.Lux Iván	BEAC	1:36:47
3.Lacsny B.	OSC	1:41:22

Csapat: /3 x 1/

1.BEAC /Lux,Sikhegyi, Hunyadvári/	5:33:15
2.Bp.MÁV Igazgatóság	6:38:49
3.OSC	6:43:39

F 17 II. 7,5 km 7 e.p.

1.Klimstein L.	MAFC	1:00:44
2.Krepuska I.	BEAC	1:14:31
3.Honfi G.	BSE	1:14:50

Csapat: /3 x 1/

1.BEAC /Krepuska, Quirico,Kovács/	3:53:24
2.Tatabánya Árpád Gim.	4:05:38
3.MAFC	4:06:06

N 19 I. 7,9 km 7 e.p.

1.Monspart S.	Spart.	1:06:12
2.Turchányi P.	BEAC	1:19:24
3.Horváth M.	OSC	1:22:19
4.Hegedüs Á.	BEAC	1:23:09
5.Zagyva M.	BSE	1:39:07
6.Szutor E.	OSC	1:40:19

Csapat: /3 x 1/

1.BEAC /Turchányi, Hegedüs Á.,Hegedüs A./	4:29:27
2.Spartacus TE	4:47:48
3.OSC	4:53:36

N 19 II. 5,9 km 9 e.p.

1.Schlosser Á.	HSC	1:12:28
2.Tóth E.	Postás	1:22:42
3.Bodrogi A-né	Lombik	1:25:06

Csapat: /2 x 1/

1.Bp.Postás SE /Tóth,Korikné/	2:59:21

N 17 II. 5,0 km 7 e.p.

1.Dobosi E.	Spart.	50:02
2.Fodor C.	BEAC	51:36
3.Jenővári G.	Spart.	59:05

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja.

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság.Felelős szerkesztő Skerletz Iván.Szakszerkesztő Nyitrai György.Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1. T: 114-800/162. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /Budapest XIV., Istvánmezei ut 3./ Kiadásért felel: Pécsi Tibor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlap Irodánál /KHI. Budapest, V.,József nádor tér 1.sz./ közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft /megjelenik havonta/.Számonként kapható:Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály,Budapest VII.Rákóczi ut 57/a.

Indexszám: 25827

Z-72302-Sportpropaganda

Ára: 3.- Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVF. 7. SZÁM

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 7. SZÁM

*

Mire e számot a kedves olvasónk kezébe veszi, minden bizonnyal megkapta már a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS 1970. és 1971. évi számainak tartalomjegyzékét. Lapunk erősödésének és használhatóságának ezen ujabb jelét,reméljük örömmel fogadják még akkor is,ha közel fél évvel el is késett e kiadványunk.Többször elmondtuk már, hogy a lap szerkesztése és részben előállitása társadalmi munkával történik,s ez vonatkozik e tartalomjegyzékre is, amelynek fáradtságos,időt rabló feldolgozásáért külön köszönetet mondunk dr. Tóth Imrénének, a Csongrád megyei szövetség aktivájának.

Sportágunk kevéske szakirodalma még nem öleli fel az összes szükséges témát, és az ez évben szép számmal szaporodó kiadványok mellett még mindig hézagpótlónak tekinthetők lapunk cikkei. Tapasztaltuk többször azt is, hogy a szerkesztőség tagjai már maguk sem emlékeznek,hogy melyik számban mikor jelent meg egy-egy cikk, és egyáltalán, mely problémák, témakörök azok, amelyek tulzottan előtérbe kerültek vagy éppen szó sem esett róluk. Valószinü, hogy fokozottabban igy van az olvasóval, aki még kevesebb időt tölt el sportunk egyetlen szaksajtójának forgatásával.

Lapunk szerény külsejével és hasonlóan szerény tartalmával mi is tisztában vagyunk, és az áldozatos munkán kivül a szövetség részére anyagi terhet is jelentő tartalomjegyzéket nem a folyóiratok majmolása miatt nyujtjuk át az olvasónak, hanem abban a reményben, hogy evvel is szorosabbá válik az olvasó kapcsolata lapunkkal.

Szerkesztőség

*

Cimképünket
Józsa Sándor
készitette

MINDIG CSAK ELŐRE!

Ez a harcias jelszó most nem rohamra hiv, hanem a sport iratlan szabályainak betartására, a fair play biztositására - mert van még e téren tennivaló.

Gyakran előfordul, hogy egy-egy versenykiirás nem tartalmazza pontosan az indulási feltételeket, az értékelés esetleges különleges szabályait, a továbbjutók arányát stb. Eredményértesitők nem ritkán késnek, néha teljesen el is maradnak, értékes minősitéstől, eredményük erkölcsi elismerésének e fajtájától megfosztva a versenyzőket. Evről évre visszatérő, sok vitát kiváltó gond a különben oly kevés külföldi kontingens egyesületek közötti elosztása. Sőt mitagadás - még a válogatott keretek, utazó csapatok összeállitási szempontjai sem ismertek néha az érdekeltek előtt. Olykor egy-egy szakosztályon belül sem, sorsdöntő bajnokság, vagy fontos váltó összeállitásakor.

Mindezek érthetően bizonytalanságot, feszültséget okoznak és lehetőséget teremtenek az ügyeskedők, a "rámenősek" fokozott érvényesüléséhez. Aminek eredményeként kölcsönös és utólagos vádaskodások, áskálódások, óvások és panaszok születnek, melyek között a: "megint pofára ment!" kinos megállapitása még az enyhébbek közé tartozik. Ez káros és megengedhetetlen a tervszerü sportmunka, a nyugodt felkészülés és eredményes szereplés szempontjából - történjen az akár megyei kupaversenyen, akár világbajnokságon.

Pedig egy kicsivel több körültekintéssel, határozottsággal, az elvek tisztázásával, rögzitésével és közzétételével mindennek elejét lehetne venni. Hiszen a döntések, választások, értesitések szükségessége nem derült égből villámszerüen csap le, hanem még jókor, e l ő r e fel lehet és kell készülni rájuk! A kiválasztás, válogatás jellegü problémák eldöntése előtt e l ő r e közzé lehet tenni a döntésnél figyelembe veendő szempontokat. Igy mindenkinek lesz ideje és módja olyan eredmény elérésére törekedni, amellyel saját érdekeit érvényre juttatni reméli. A hiányos kiirások, téves, vagy érkezni nem akaró eredményértesitők és egyéb, hasonló jellegü hibák észlelése esetén pedig mindenkinek jogában áll tollat vagy telefont ragadni és a mulasztás elkövetőjétől a helyesbitést követelni.

Amit e l ő r e remélek, hogy meg is tesz.

Nyitrai György

ELLENŐRI JELENTÉS

a Budapest és Vidék Éjszakai Egyéni I.o. Bajnokságról

A versenybiróság elnöke, Csupor Miklós a Felszabadulási emlékversenyen ismertette, kik az előkészitésben résztvevő versenybirák, s hogy a versenyt Dobogókő inditóhelyével a Pilisben rendezik, a célt a vidékiek részére foglalandó szálláshelytől függően Dobogókőn vagy a csikóváraljai turistaház környékén tervezik.

A pályaterveket május első hetében kaptam meg. A Dobogókőn kapott szálláshely eleve eldöntötte, hogy a versenyzőknek maximális mennyiségü szintet kell majd leküzdeniök. A Budapest bajnokságra javasolt pályát jónak találtam, változtatási javaslattal nem éltem. Ezzel szemben a vidéki pályához uj pont bemérését kértem a pályahossz minimális csökkentése és az együtthaladás elkerülése céljából, ezenkivül a két pálya közepén tervezett szembefutás elkerülésére a vidéki pályán pontsorrend változtatást kértem.

Az ellenőrzésre május 21-én került sor. Valamennyi pont bemérését rendben találtam, egy pont elnevezésén kellett változtatni.

A verseny előtti héten a versenybiróság a terepen a szükséges változtatást elvégezte, a felvezetők /Vértes György, Szemler István, Soós Gyula, Frigyesi Vilmos és Bogdány Miklós/ megismerkedtek feladataikkal, s elkészült a lebonyolitási terv.

A sorsolásra a kiirásban megadott május 31-én nem került sor. A Budapest II.o. bajnokság eredménye ismert volt, illetve az I.osztályuak nevezései pontosan megérkeztek, azonban a megyei éjszakai bajnokságok jegyzőkönyvei és a beküldött nevezések nem voltak összhangban. A jövőben a megyei éjszakai bajnokságot rendező versenybiróságoknak a jegyzőkönyvek beküldésére, illetve a nevezésre jogosultak egyesületeinek a nevezések elküldésére nagyobb gondot kell forditani. A junius 6-án lebonyolitott sorsolás kifogástalan volt. A két kategóriában összesen 61 versenyző nevezését vette figyelembe a versenybiróság.

A junius 5-i és 6-i megbeszéléseinken a lebonyolitási tervet vitattuk meg. Kiemelem a versenybiróság előrelátását: korábbi versenyeken szerzett autóbusz-bérlési nehézségek tapasztalatai alapján két tervet dolgozott ki a budapesti versenyzők Pomázra szállitására. /A vidéki versenyzők gyülekezőhelye Pomáz volt./

Megkaptam a berajzolt térképeket ellenőrzésre. A C jelü pont környékén a nem rég épült müutra futáskor várható nehézségekre a versenybiróság tereplépcső berajzolásával hivta fel a figyelmet.

A verseny napján a lebonyolitás zökkenőmentes volt:

a/ A pálya felvezetése, felszerelése, a pontőrök verseny alatti ténykedése, a verseny utáni bontás kifogástalan volt. /Megemlitem azonban, hogy az inditás kezdete az eredetileg 20,40-re tervezett időponthoz képest mintegy 15 percet csuszott./

b/ Az inditásnál a versenybiróság technikai ujitást alkalmazott: az időrajtból kapcsolt inditólámpát. Az előrajtban a közlekedési lámpákhoz hasonlóan piros-sárga-zöld lámpa jelezte a térképadás, ill. rajtba indulás idejét. Kár, hogy a huzal rövidsége miatt a jelzőlámpa nem az előrajtban, hanem attól kb. 60 m-re volt felszerelve. Mindenesetre az alkalmazott ujitás hang nélküli inditást tesz lehetővé és ez éjszakai versenyeknél nem közömbös /pl.üdülő telep közelében!/.

c/ Az időjárásról: az egész nap jó, nyárias idő a rajt idején megváltozott. Dörgés, villámlás előrevetitette egy esetleges vihar lehetőségét. Utólagos megállapitásom, hogy szükség lett volna a 210 percben megállapitott versenyidő felemelésére, de sajnos erről az adott időpontban a versenybiróság elnöke is, de én is megfeledkeztünk. Az eső kezdetekor pedig erre már nem volt mód, hiszen 8-10 versenyző már a terepen futott.

d/ A verseny rajt időszakában kb. 1 óra hosszan eső zudult a terepre, amely a verseny valamennyi résztvevőjét sujtotta, s rányomta bélyegét az eredményekre, hiszen ezáltal az agyagos, köves utak veszélyesen csuszósakká váltak. Ezzel a ténnyel megyarázható, hogy mindkét kategóriát a szabályzatban előirt győztesidő helyett 2:20-as idővel nyerték.

Hogy a jövőben az időjárásnak ehhez az esethez hasonló módositó hatását kiküszöböljük, érdemes lenne az MTFSZ illetékes szakbizottságaiban a győztesidő csökkentésének kérdését /pl. 1:30-ra a jelenlegi minimális versenyidő megtartásával/ megvitatni.

Továbbmenően, a vártnál lényegesen gyengébb időátlagot elemezve néhány további kérdés illetékes helyen történő megvitatását javaslom: pl. van-e létjogosultsága az éjszakai tájékozódási versenyzésnek? Éjszakai versenyzés és versenynaptár. Az éjszakai versenyzés technikája. Versenyzők felszerelése éjszakai versenyeken stb.

e/ A versenyzőknek nyujtott öltözési /budapesieknek autóbuszban, vidékieknek kempingházakban/ és mosdási lehetőség /csapvizzel lavorból, ill. a kempinghházakban/ az adott esetben elfogadható volt.

f/ Az elhuzódott verseny miatt eredményhirdetésre nem került a helyszinen sor. /A Népsport közölte az eredményt./

g/ A versenyen óvás nem történt. A teljesség kedvéért meg kell emlitenem Sőtér János óvási szándékát, aki az F pont környékének sikrajzi helyességét kifogásolta.

h/ A budapesti versenyzők éjszakai hazaszállitása, illetve a vidékiek dobogókői éjszakázása a lebonyolitási terv szerint zajlott le.

FÉLÉVI SZÁMVETÉS

Az erőviszonyok felmérése, az élversenyzők formájának alakulása sportágunk minden művelőjének érdeklődésére igényt tarthat, különös tekintettel a rohamosan közelgő világbajnokságra. Ezért ismertetem néhány mondatos észrevétellel kiegészitve a korántsem tévedhetetlen, de feltétlenül objektiv mérlegelés eredményét, az első félévi ranglistát.

A rangsorolás alapjául az első félévi nyilt I.osztályu kupaversenyek szolgáltak: Kilián ev., Bakony Kupa, Vasutas Kupa, Május 1. ev., Vasas Kupa, Mecsek Kupa, Mazura ev. E versenyek közül mindenkinél a négy legjobb teljesitményszázalék került összegzésre. Kezdjük a szebbik nemmel:

A legszembeötlőbb megállapitás, hogy Monspart és a többi kerettag között továbbra sem csökkent a távolság. Jellemző, hogy a ranglista első és második, illetve második és hetedik helyezettje között százalékban azonos a különbség. Ez sajnos nemcsak Saci kitünő formáját tükrözi, hanem a többiek erősen ingadozó, vagy egyenletes közepes teljesitményét is. Kétségtelen, hogy a két kismama kiválása a keretből szinte kész helyzet elé állitotta a szakvezetést, a VB csapatot illetően, igy a kemény edzésmunka ellenére a válogatottak tudat alatti "elkényelmesedése" okozhatta a várakozástól elmaradó eredményeket. A ranglista igy is ők foglalják el a második-negyedik helyet, mégpedig Hegedüs,Horváth,Turchányi sorrendben.

Villámértékelések: Hegedüs Ági - rutinmunka;
Horváth Magdi - biztató felvillanások;
Turchányi Piri - egyszer fenn,egyszer lenn.

Az üldöző bolyt Bozán, Hanusz és Bánhegyi képezi. Jó helyezésüket a válogatókon elért eredményeiknek köszönhetik, többször kerettagokat is megvertek. További felzárkózásuk ősszel még izgalmasabbá teheti a versengést. Az első tiz közé került még Mohácsi /a legjobb vidéki/, Schmiedmeister és Szopori. Utóbbit az erőviszonyok ismeretében minimális számu /4/ eredménye fosztotta meg a lényegesen jobb helyezésétől.

A férfiaknál a végeredmény lényegesen szorosabb, mint a nőknél. Ennek ellenére Boros és Hegedüs az első versenytől kezdve kitünő eredményekkel tette elvitathatatlanná az első két hely sorsát. Boros másodiknál egyszer sem volt rosszabb, Hegedüs pedig 4 érvényes versennyel is kevéssel maradt el tőle. Örvendetes volt az OSC két futójának formajavulása is, ami Horváth számára a harmadik, Kempelennek pedig a negyedik helyet eredményezte. Mokej őszi visszaesése után nem kis meglepetésre tört be a ranglista közepébe. A Mazura ev. eredményének kihagyásával /ahol a férfi válogatott nem indult/ is szoros hatodik lenne.

A további sorrend: Bozán,Sőtér,Vajda. Közülük Bozán teljesitménye volt egy kissé gyengébb a vártnál. Sőtér jó formában versenyzett, sérülése miatt nem tudott utolsó 3 válogató versenyen rajthoz állni. Vajda megbizható átlagát nyujtotta.

A válogatottaktól már leszakadva, minimális különbséggel egymás után következik a 8-10. helyen Bársony,Erdélyi és Gombkötő. Bársony májusvégi fellángolásával, Gombkötő egyenletes teljesitményével került a 8. ill. 10. helyre. Erdélyi mindössze négy rangsoroló versenyen indult, de igy is kivivta a 9. helyet. Gyors fejlődése azt igéri, hogy már a közeljövőben a kerettagok komoly ellenfele lehet.

És végül a számszerü adatok:

Legjobb tiz 1972. első félév

Nők:		%
1.Monspart Sarolta	Spartacus TE	400,00
2.Hegedüs Ágnes	BEAC	460,90
3.Horváth Magda	OSC	468,97
4.Turchányi Piroska	BEAC	472,28
5.Bozán Ágnes	BEAC	492,98
6.Hanusz Mária	OSC	506,84
7.Bánhegyi Márta	BEAC	517,46
8.Mohácsi Márta	Gyöngyösi Energia	
9.Schmiedmeister Ilona	Spartacus TE	
10.Szopori Éva	Spartacus TE	

Férfiak:		%
1.Boros Zoltán	Egri Spartacus	403,53
2.Hegedüs András	BEAC	409,21
3.Horváth Attila	OSC	418,76
4.Kempelen Miklós	OSC	421,15
5.Bozán György	Spartacus TE	432,80
6.Sőtér János	Budapest SE	434,07
7.Vajda Géza	Bp.MÁV SC	448,04
8.Bársony András	BEAC	
9.Erdélyi Tibor	VM-Egyetértés	
10.Gombkötő Péter	Bp.MÁV SC	

Csongrádi Jenő

Mindezt összevetve: a versenyt jól bonyolitotta le a versenybiróság. Mégis az a tény, hogy a versenybiróság a szabályzat adta lehetőséggel élve 11 km-es pályát tervezett s az időjárás elromlása következtében ez a pálya a versenyzők jelentős részének leküzdhetetlennek bizonyult /nem lehetetlen, hogy éppen bizonyos elméleti ismeretek, illetve megfelelő technikai felszerelés hiánya miatt/, keserü szájizt ad érzésem szerint rendezőnek, versenyzőnek, ellenőrnek egyaránt.

Argay Gyula

BEMUTATJUK

a Veszprém megyei szövetséget

Sportágunk Veszprém megyében gazdag multra tekinthet vissza. Ezek a hagyományok már az indulásnál is ujabb erőfeszitésekre kötelezték a megyei szövetséget.

Az elnökség személyi összetétele, szakmai felkészültsége, valamint a tagok egymással való közvetlen sportbaráti kapcsolata biztositék arra, hogy ez a munka jó uton halad, Czibók István elnök és Hornák Zoltán titkár irányitásával.

A szakszövetségi körlevél, az Iránytü immár harmadik éve rendszeresen /általában havonta/ tájékoztatja megyei sporttáborunkat az elnökségi határozatokról és a legfontosabb tudnivalókról. A versenyek kiirásait, eredményértesitőit, minősitéseket maradéktalanul közli.

A nehézségek ellenére három bizottsági területen rendszeres munka folyt. Igy:

- Gáti László és Hites Ferenc kezdettől fogva példás alapossággal gondoskodott a versenyrendezés technikai felszereléseinek biztositásáról. A megyei vonatkozásu térképeket, szakanyagokat központilag megrendelték és ezeket Hites Ferenc az országos szövetség bizományi letétjeként kezeli és árusitja.

- A versenyzők és versenybirók nyilvántartását, évenkénti minősitését Hodossy Gábor és Földesi Tibor végzi. A leigazolt versenyzők számának megállapitása helyett a sokkal reálisabb képet adó a versenyeken való rajthoz állások számát vizsgálják a változások tükrében.
  1970-ben 176 versenyző állt rajthoz, 1971-ben ez a szám már 217-re emelkedett.
  1970-ben 90 fő ért el valamilyen minősitési szintet, egy évvel később pedig már 124-en szereztek érvényesithető minősitést.
  Örvendetes, hogy az ifjuságí versenyzők részaránya növekedést mutat: az 1970.évi 111-ről 159-re, a minősitéssel rendelkezőke pedig 53-ról 85-re nőtt.
  A felnőttek korcsoportjában alig van cserélődés, a felnőtt mezőny lényegében semmit sem változott. Ez azért is érdekes, mert a 46 éves Gáti László és Nagy Jenő példája fényesen bizonyitja, hogy innen nincs "kiöregedés". Jó lenne tudni hát: mi lesz az ifikorból kinőtt versenyzőkkel? Erről sajnos nincs megbizható kép még.
  Fájó pont, hogy a felnőtt női mezőnynek nem lehet a megyében minősitő versenyt rendezni a kis létszámuk miatt.
- Verseny- és pályakitüző bizottságként dolgozik Dr.Hodossy Lajos és Dr.Zsiros László, akik a megyei versenynaptár készitésében, versenybirói megbizatások előkészitésében elvi állásfoglalással segitik az elnökség munkáját.

A szövetség munkájában jelentős helyet foglal el a szakmai képzés, továbbképzés kérdése. Egy-egy tanfolyam lebonyolitása komoly előkészületi szervezési munkát igényel. Ennek ellenére évek óta foglalkoznak versenybiró képzéssel, 1970-ben 11-en vizsgáztak az alapfoku versenybirói tanfolyamokon. Még ugyanebben az évben a csopaki KISZ-táborban tizenegy középiskolás fiatal részére sportvezetőképző tanfolyamot tartottak.
Az 1971-72. évben meghirdetett versenybirói tanfolyamot 24-en végezték el.

A megyei segédedzőképzés keretében 1970-ben ketten szereztek segédedzői képesitést, az 1971-72. évi képzésre négyen nyertek felvételt.
Utánpótlás biztositására elsősorban az iskolai sportköröktől szerveznek uj tagokat. E cél érdekében ott vannak valamennyi ifjuságí megmozduláson, tanfolyamon.
Élsportolók élménybeszámolói, ismertető előadásai élénk érdeklődést keltettek. A csopaki KISZ-táborban bemutató versenyeket rendeztek, ez év elején Arató János a megyei sportvezető diákok tanfolyamán, Ajkán tartott előadást a sportág alapismereteiről.
A személyes élményen keresztül a jól sikerült versenyek jelenthetik a legjobb propagandát. Ezért szinte presztizs kérdésnek tekintik, hogy versenyek megrendezése megfelelő szakmai szinvonalon és külsősegekben is figyelemre méltóan történjék.
Az előkészités, lebonyolitás, versenyjelentés szakmai ellenőrzése is folyamatos figyelmet igényel, hiszen 1970-ben 14, 1971-ben 19 versenyt rendeztek. 1972. évi versenynaptárukban 22 verseny, bajnoki forduló megrendezése szerepel.

A Veszprém városi szakszövetség létrehozása 1971. végén - a városi TS megértő támogatásával - a meglévő iskolai sportkörök munkájának fejlesztése, ujabb iskolák bevonása érdekében történt. Tanulóbajnokságok, uttörő versenyek megrendezését kapták feladatul és ehhez a városi TS sok segitséget nyujt.

Az itt kapott tapasztalatok alapján célszerünek és hasznosnak látszik majd a Pápa városi szakszövetség megalakitása is hasonló feladatokra. Továbbá el kell érni azt, hogy jelenleg is hivatalban lévő Ajka járási-városi szakszövetség ne csak egyetlen szakosztály /az Ajkai Aluminium SK/ kedvéért létezzen, hanem az ajkai iskolákban tett kezdeményezéseikkel biztositsák több iskolai szakosztály megalakitását. Ennek megvan a lehetősége!

A szakosztályokkal való kapcsolat esetenként kölcsönös előnyöket is nyujtott. Igy meg kell emliteni, hogy a Veszprémi Schönherz SE szakosztályán keresztül nagyon sok segitséget kaptak a helyi honvédségtől néhány verseny megrendezéséhez.

1970-től kezdődően a szakosztályok számában nincs változás. Versenyzőik minősitése alapján jelenleg is tiz klub, iskolai sportkör szakosztályát tartják nyilván. Ezek: Ajkai Aluminium SC, Bakony Vegyész TC, MHD Balatonfüredi Vasas, Pápa Közgazdasági Technikum, Pápai Textiles SC, Pápa 304.ITSK, Péti MTE, Schönherz SE, Veszprémi Kállai Gimnázium, Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola.
Sajnos Zirc, Keszthely, Sümeg, Tapolca, Várpalota továbbra is fehér folt a "tájékozódási térképünkön".

Jelenleg 5 képesitett edző müködik a megyében. Igy többé-kevésbé megoldottnak látszik a szakosztályokban folyó edzői munka az Ajkai Aluminiumnál, Bakony Vegyésznél, Pápai Textilesnél, Péti MTE-nél. Gondot okoz, hogy az iskolai sportkörök nem rendelkeznek szakértő vezető tanárokkal, kivülről viszont többlet fáradozással sem lehet kielégitő eredményt elérni.

Általánosságban szólva a szakosztályok anyagi helyzetéről, megállapitható, hogy különösen az iskolai sportkörökben egyáltalán nem kielégitő az ellátottság. A tömegesités legfőbb akadályát éppen a felszerelések hiánya, az utaztatási lehetőségek behatároltsága jelenti.

1971-ben kezdték, 1972-ben továbbfejlesztve folytatták a többfordulós tanulóbajnokságok rendezését. Olcsó, könnyen elérhető alapfoku versenyeken megkedveltetni a sportágat - ez volt a cél. Ez milyen jól bevált, mi sem bizonyitja jobban, mint az, hogy Veszprémben 1972. év első versenyén, a városi tanulóbajnokságon 173 /1/ közép- és általános iskolás fiatal állt rajthoz.

Fényes éjszaka

Ha valaki junius 24-én a pécsi kempingben végignézte az alig ötven főre tehető mezőny nem éppen lázas készülődését, biztosan nem gondolta volna, hogy az év egyik legrangosabbnak mondott versenyének, az Országos Éjszakai Egyéni Bajnokságnak lehet szemtanuja. Ezen sajnos nem lehet csodálkozni. Évek hosszu során irreális, elrontott pályák, rossz térképek és terepek, valamint bajnoki versenyhez nem méltó körülmények jellemezték e küzdelmeket.

Nos, az idén megtört a jég. Ha a lebonyolitásba csuszott is egy kis hiba, egészében azonban jó versenyt, reális eredményeket hozott a bajnokság. Érezték ezt maguk a versenyzők is, hiszen ahogy közeledett a rajt pillanata, ugy tünt el az arcokról a tétnélküli versenyeket megelőző gondtalan mosoly, és vette át helyét az összpontositás.

Már a sportsajtóban is igen jónak értékelt Mecsek 4. térképen ezuttal Pécsbányatelep és a Kemping között jelölte ki a versenybiróság a férfiak 11, az ifjuságiak 7 km-es pályáit 16, illetve 8 finoman elhelyezett ellenőrzőponttal. A szinte valamennyi válogatottat felvonultató férfi mezőnyben egymást követték a meglepő eredmények. Horváth és az utóbbi időben többször remeklő Budapest bajnok Erdélyi feladta a versenyt, Boros teljesitménye csak a huszadik, Bozáné a tizenkettedik helyhez volt elég. Végül az egyre inkább formába lendülő Vajda szerezte meg a bajnoki cimet biztosan utasitva maga mögé Sötért és Hegedüst. Az ifjuságiaknál Klimstein gondoskodott a meglepetésről: nem sikerült a legjobb hat közé kerülnie. Annál kevésbé volt meglepő a BEAC-os Kovács győzelme. Legutóbbi eredményei alapján egyik legtöbbet igérő tehetsége az ifjusági mezőnynek. Honfi szoros versenyben szorult a második helyre, mig a harmadik hely a tatabányai Vargának jutott. A verseny befejezése azonban már ismét a multat idézte, de nem a versenybiróság hibájából. Az eredményhirdetésre mindössze tucatnyian maradtak, a hiányzók között volt a "dobogósok" fele. Vajon szégyen-e a bajnoki cim, vagy a vasárnap-e a legmegfelelőbb idő a máskor elintézhetetlen problémák megoldására, nem tudom. Egy azonban biztos: tenni kell valamit, hogy ez az elharapódzó jelenség megszünjék.

Bársony András

VILÁGBAJNOKI KÓSTOLÓ

"Akkor holnap este legyetek a Vencel téren 8 órakor, 10 órakor, éjfélkor és így tovább, amíg nem sikerül találkoznunk!" - így búcsuztunk el egymástól, amikor hétfőn éjjel hazaérkeztünk Bécsből. A válogatott egyik fele ugyanis vonattal, másik fele a BEAC-osok autóbuszával utazott kedden reggel Prágába egy csehszlovákiai versenysorozatra. Nos, a találkozó döbbenetes pontossággal sikerült, s másnap 20,00 órakor boldogan borultak egymás nyakába a kettétépett csapat tagjai. Sőt nem is borultak, hanem rogytak, mert bizony egy ilyen utazás elég fárasztó. Autóbuszunk egyébként Jeges-tengeri kutatásokhoz is kiválóan alkalmas lett volna: kicsi volt, meleg és légmentesen záródott.

A Vencel térről vacsora után a szállásunkra vonultunk, ami egy Prága-széli kempingben volt. Szerencsére villamossal 1 kilométernyire meg lehetett közelíteni, s onnan már csak egy kis hegyre kellett felvonszolni magunkat és a csomagjainkat. Itt várt ránk a meleg ágy - mélyhűtve.

1. nap:

Már a találkozóhelyen sejtettük, hogy ma nem mehetünk biztos győzelemre, amikor kiderült, hogy itt van a legjobb ötven svéd, a norvégok a két egyéni világbajnokkal, a finnek, a dánok, a svájciak nagy és erős csapattal, a hazai terep előnyeit élvező házigazdák teljes élmezőnye és még néhány kevésbé rangos válogatott. Egyszóval ilyen erős mezőny még nem gyűlt össze Közép-Európában /még a világbajnokságon sem, hiszen ott nemzetenként csak öt férfi és négy nő indulhat/.

Első nap a "Főiskolás Kupa" váltóversenyre került sor. A lebonyolítás nem volt zökkenőmentes, északi szomszédaink, ha sokmindenben jobbak is nálunk, szervezni még nem tudnak. A hivatalos találkozóhelyen alig lehetett valakit találni, aki megmondja, hogy hova menjünk a buszunkkal, az első futók rajtja messzebb volt, mint ahogy közölték, a második futók időkiegyenlítéses rajtját kétszer is elcsúsztatták, majd hirtelen közölték, hogy tíz perc múlva indul az első. Még szerencse, hogy nem mi voltunk azok... Ilyen, és hasonló hibák a többi napon is előfordultak. Jó megoldás volt viszont, hogy a befutókból elvett térkép helyett egy számot adtak, amiért a verseny végén mindenki megkaphatta a saját térképét. Igaz, hogy mi ezekkel a számokkal álltunk sorba hűsítőért, mert nem tudtuk, hogy mire való.

Az eredmények tekintetében megint megbomlott a csapat egysége. A lányok ugyanis nagyszerűen versenyeztek, és "világbajnoki formában" ezüstérmet szereztek a svédek mögött. A fiúk viszont fejenként tíz percet kapva a részleggyőztestől a tizenhetedik helyet csiptek el. Még jó, hogy sikerült leszámolni! Az a helyzet, hogy számottevő nemzetközi váltóversenyen csak ugy tudunk labdába rúgni, ha a csapat minden tagjának egyformán kijön a lépés.

Hazafelé felkéredzkedtek a buszunkra a norvégok. Persze felvettük őket, hiszen még csak öttel voltunk többen a buszban, mint ahány férőhely. Ők le is telepedtek a padlóra, így egy órán át lábainknál hevertek a világbajnokok...

A helyzetet csak azért nem tudtuk igazán élvezni, mert míg mi tikkadtan és erőtlenül támasztottuk egymást az üléseken, addig nekik még ahhoz is volt erejük, hogy sürün szájukhoz emeljék sörösüvegjeiket.

2. nap:

"Főiskolás Kupa" egyéni. A 13,5 kilométeres, nem túl szintes, 20 pontos pályán a svéd Frilen 76.35-ös nagyszerű idővel nyert, de két percen belül volt honfitársa, Aurell és a finn Kostiainen is. Negyedik a csehszlovák Lenhart. Az első nyolc helyezett 80 percen belül futott. Nem sokkal maradt el tőlük a legjobb magyar, Bozán 83.34-gyel, de sajnos ez az idő nem volt elég az első huszba kerüléshez. A többi magyar fiú nem sokkal 90 perc fölötti időkkel 40. és 50. között végzett Boros, Hegedüs, Vajda, Balogh sorrendben.

Monspart egyes rajtszámmal elidegeskedte a versenyt, harmadik lett. Verseny után elkértem a győztesek útvonalát. Sehol nem találtak olyan jó útvonalat, amit valamelyik magyar versenyző ne választott volna. De míg a magyarok csak átmeneteik kisebb részében találták meg a legjobb variánst, addig ők - főleg Frilen - szinte mindenütt. Még a győztesnek is volt négy kis keverése, mely összesen körülbelül 5 percet tett ki - szinte hihetetlen, hogy még ez is belefért a 76 percbe. Egyébként Frilen is, de főleg Kostiainen és Lenhart egész durva térképolvasási hibákat is vétettek - amilyeneket mi szoktunk -, csak kevesebbet. A győztes útvonalának harmadszori /!/ átnézése közben találtam egy olyan finomságot, hogy amikor ráakadtam felkiáltottam a gyönyörtől. Egy "kis bozótos sarka" nevű pontot, amit mindenki más 200 méteres precíziós iránymenettel fogott, ő egy az iránytól csak 20 fokkal eltérő szaggatott kékkel jelölt - tehát kb. 25 cm mély - árok mentén 50 méterre megközelítette. Ezt a kis árkot én sem a térképemen, sem a valóságban észre sem vettem.

Az útvonalakban tehát megtaláljuk a vereségek magyarázatának egy részét. De csak egy részét! Ha otthon szóbakerül, hogy miben vagyunk elmaradva a nemzetközi élmezőnytől: futásban vagy tájékozódásban, melyik a fontosabb: a fizikai vagy a technikai felkészülés, mindig nagy a vita, mindkét nézetnek vannak hangos szószólói. Pedig technikailag és fizikailag egyaránt el vagyunk maradva, és a kettő elválaszthatatlan! A négy nap alatt - de már máskor is - számtalanszor tapasztaltuk, hogy el tudunk futni a legjobbakkal is, ha nem kell közben térképet néznünk, és tudunk hibátlanul is menni egy pályán, ha nem nyomjuk nagyon. És az a baj, hogy nem is vagyunk rákényszeritve a gyors tempóra, mert a hazai ver-

senyeket lassu, de hibátlan futással meg lehet nyerni, térképeink minősége pedig nem tesz lehetővé olyan sebességet, mint amilyet az itteni megkövetel.

3. nap:

Megszületett az első magyar győzelem, Saci szerezte, szoros versenyben. A többiek tartották korábbi formájukat, a fiuknál Vajda Géza lett a legjobb magyar, 10 perccel a győztes mögött. S ha az ellenfelek nem is kezdték ijedten kérdezgetni, hogy ki ez az uj csillag, a magyaroknak kellemes meglepetést okozott szereplése nemcsak ezen a napon, hanem az egész versenysorozaton.

A térkép ezen a napon volt a leggyengébb, de még ez is jobb volt, mint a mieink. A többi napi pedig kimondottan jó volt, pontos, részletgazdag, széprajzu. Még térképhibát találni is sikerélményt jelentett, de nem nagyon volt benne részünk. Az igazsághoz persze az is hozzátartozik, hogy utakban, vizesárkokban, kis kerítésekben ilyen gazdag, ilyen jól követhető jellegha-táru terepek nálunk nincsenek, s ezeknek a javitása ha nagy munka is, de inkább megoldható, mint a magyar hegyek elmosódott terepfedezetének vagy köves oldalainak pontos ábrázolása.

Ezen a versenyen félpályától együtt mentem a legjobb finnel, Kostiainennel, s egy lépéssel megint közelebb jutottam a kérdés megoldásához: mitől jobbak ők nálunk?

Gyakran magyarázzuk más sportolóknak vagy laikusoknak, hogy mi olyan futók vagyunk, akik tájékozódni is tudnak. Valóban tudunk külön-külön egymás után tájékozódni is és futni is. De a menők ezt egyszerre csinálják! Lehet, hogy Kostiainen nem tud 16 percen belüli 5000-t pályán, hiszen a 300 méteres befutóban 30 métert vertem rá, pedig neki még volt is miért futnia. De ő akkor is ugyanazt az időt futná 5000-en, ha közben el kellene olvasnia a Kalevala egy énekét. Én pedig, ha csak egy epigrammát próbálnék elolvasni a hét és fél kör alatt, vagy hasraesnék, vagy 20 percen kivülre csuszna az időm. Igaz, hogy mi is futás közbeni térképnézéssel versenyzünk, de éppen ez keveréseink nagy részének is az oka. Képesek vagyunk 15 kilométert végigfutni olyan tempóban, mint ami a győzelemhez kell, csak szemünk és agyunk emellett a sebesség mellett már nem képes kielégitően ellátni feladatát. A megoldás nyilvánvalóan nem az, hogy visszatérünk az állva tájékozódásra, hanem hogy megtanuljuk a futás közbenit. Biztos, hogy csak gyakorlás kérdése.

4. nap:

Erre a napra jutott néhány jobb eredmény. Remekeltek a lányok: Saci biztosan nyert, Horváth Magdi negyedik, Turóska hetedik lett. A fiuknál is sikerült végre első huszba kerülni - rögtön az ötödik helyre Boros Zoli révén.

Én egyes rajtszámmal indultam, kb. 5 percet kevertem és 83 perces idővel értem célba. S lám, milyen nehezen okul az ember; mikor láttam, hogy megverem Kostiainent, majd fél percet kapok az előző napi győztes Jasektól, azt hittem, hogy a legjobb tizbe is be fogok férni, persze önkritikusan megállapitottam, hogy azért valószinüleg 80 percen belül fogják nyerni. Amikor a Kapitány befutott 76 perccel, kicsit megdöbbentem, de örültem is, hogy lám végre kijött a lépés egyikünknek, ez a 76 perc egész jó győztesidő a 13 kilométeres pályán. Aztán bejött Zdenek Lenhart 71 perccel és én nem akartam elhinni az idejét. Hát repült ez a srác? Hogy semmit nem hibázott az biztos! Micsoda fantasztikusan jó győztesidő ez a 71 perc! Hiszen a pálya még szintesebb volt, mint eddig; Ezek után befutott Wolf Svájcból: 69:17...

Ezen a napon - visszatekintve az előző eredményekre is - azt deritettem ki, miért jobbak nálunk a csehszlovákok. Szerintem nem is jobbak, csak eredményesebbek. Mégpedig azért, mert sokkal bátrabban versenyeznek, mint mi. Tehetik ezt, sőt rá vannak kényszeritve, mert sokkal erősebb és nagyobb élmezőnyük van, mint nekünk. Ime a három egyéni verseny legjobb négy csehszlovák férfiversenyzője.

Főiskolás Kupa: Lenhart, Tichacek, Vlach, Smucler
Jedovnice 1.nap: Jasek, Lovacek, Lenhart, Galik
Jedovnice 2.nap: Lenhart, Merta, Uher, Boruvka

Tehát van egy kiemelkedő tudásu versenyzőjük /Lenhart/, a többiek pedig nekiugranak az erdőnek, nyomják keményen és gyakran hibáznak. De ha kijön a lépés, az élen végeznek, vagy akár nyerhetnek is /Jasek/.

Verseny után hazautaztunk, bezárult a pofonosláda. Most itt állunk a pofonokkal és a sok tanulsággal. Ha szereplésünkből le tudjuk vonni a helyes következtetéseket és ennek megfelelően tudjuk alakitani felkészülésünket, akkor nem reménytelen a helyzetünk a világbajnokság előtt.

Hegedüs András

/A fenti csehszlovákiai versenyek részletes eredménye a 9. oldalon található !/

Az MTFSZ elnöksége Veres Mihály sporttársnak a tájékozódási futó sport Nógrád megyei elterjesztésében és a segédedzői tanfolyam szaktáborának megszervezésében végzett munkája elismeréséül az országos versenybiró cimet adományozta.

A BTFSZ kiadásában megjelenő Tájékozódási Futás Kiskönyvtára 1. és 2. kötetei /Halász Miklós: Pályakitüzés, ill. Gombkötő Péter: Tájékozódási edzésgyakorlatok/ 15 és 10 Ft-os árban kaphatók a BTSZ Tájékoztató Szolgálatánál /Bp.V., Váci u. 58./. Vidékre utánvéttel megrendelhető!

ORSZÁGOS CSAPATBAJNOKSÁG

Megszakadt egy napra a juniusi kánikula és az égen esőt szemetelő felhőknek adott helyet. Az ilyesmi bizonyára tömeges szomoruságot okoz a Balatonnál, de cseppet sem szegte kedvét az Országos, Vidék és Budapest Csapatbajnokságok mezőnyeinek.

A sástói kemping környékén zajlott le a nagy érdeklődés megelőzte verseny, melyet a világbajnoki felkészülés egyik fontos állomásának szántak szervezői. Erre utal a köves, sziklás, meredek oldalakból álló terep választása és a pályák sokpontos, sokszintes vonalvezetése. A térkép, a Mátra 5. /vajon melyik a 4.?/ a mátrafüred-mátraházai országut nyugati oldalát tárja fel, megszüntetve ezzel a mátraházai edzőtábor eddigi térképhiányát és a gyöngyösi sporttársak edzőterep-gondját. A terep részletgazdagsága váltakozó, fedezete kétarcu: északi fele elég tiszta szálerdő, déli részén tömény bozót, mig a sok kőmező - a Mátra jellegzetes terepfelszine - szinte végigkisérte a pályákat, sok bosszuságot okozva a gyengébb erőnlétü, gyakorlatlan futóknak. /Néhány sérülés is ennek tudható be./ Még egy érdekesség: szinte az egész terep belátható, mintegy madártávlatból, a Kékes felé kanyargó országutról. Emiatt a rajt megközelitésére egy völgybe rejtett csapást szalagoztak ki, de azért sokan rájöttek, hogy az országuton kényelmesebben odaérnek...

Indítás 3 percenként, az első, második stb. futók csoportjai között további 9-9 perc kivárás. Az ilymódon széthuzott mezőnyök jó ellenszeréül bizonyultak a ragadásnak, nagy bolyok nem alakultak ki, érvényesült az önálló tájékozódás, és a célszemélyzet dolga könnyebb lett. Sőt elmaradtak a durva meglepetések is.

Az OCSB férfi mezőnyében a Spartacus legénysége megirigyelhette válogatott futballcsapatunk előző este /végre!/ értékesitett 11-esét: ők is megszerezték 11. csapatbajnoki győzelmüket! Mindnyájuknak nagyon jól kijött a lépés, 5. emberük ideje /a második helyezett kivételével/ minden csapatban "beszámitó" lett volna. Jó átlagukkal hóditották vissza a bajnokságot - Schönviszky György ebben is benne volt - a Bp.MÁV SC-től, akik saját várakozásuknak megfelelően futottak és végeztek a második helyen. Nem voltak idén sem esélytelenek, eredményükkel tovább erősitették az élvonalban elfoglalt helyüket. A szövetkezeti-vasutas párharc még évekig az OCSB jellemző motivuma lehet. Pedig ez a két csapat az egész mezőnyben a "legöregebb"! De ezt az öregséget elsősorban a rutin, gyakorlat birtoklása jellemzi és pótolja - ha erre egyáltalán szükség van - a fizikai erő csökkenését. Mindez igazolja, hogy sportágunkban korántsem csak a fiatalok érvényesülhetnek és a harmadik X felé feltétlen abba kell hagyni...

Harmadik az OSC. Csak annak meglepetés, aki tavalyi kisiklásuk óta temeti őket. Már a Vasutas Kupán látszott, hogy a nehéz terep és pálya fekszik nekik. Akkor is, most is Horváth Atesz nyerte az egyénit - bárcsak hasznát látná a VB-n!

Maguk sem számitottak remek 4. helyükre a Postás futói. Valóban eredményesen "küzdöttek a kiesés ellen", a rendszeres, kitartó edzések meghozták gyümölcsüket. Nem igy a BEAC-nak, a bajnokság örök várományosának. Ötödik helyük kisiklásnak tekinthető, sérülések is okozták.

Tavaly a Vidék Bajnoka, idén a vidék legjobbja lett a HÓDGÉP csapata. Ez a cimváltozás további előrelépést jelent a vásárhelyi szakosztály életutján. Alföldi klub még sohasem ért el ilyen jó eredményt, amely már kötelez a szinvonal tartására, utánpótlás nevelésére - bár még mindnyájan nagyon fiatalok. Hatodik helyükkel megelőzték a tartalékosan felálló BSE-t, ahol Sőtér jó eredménye jelentette a papirforma érvényesülését.

Helytállt az Ajkai Aluminium, elsősorban a már visszavonult Arató jó példájával és idejével. Az OCSB ujonca, a Diósgyőri Vasas sikeresen kapaszkodott meg a legfelsőbb osztályban. Ugyszintén a Pécsi Vasutas is, amely már régóta béreli a "még bentmaradó"helyek egyikét.

Régi, nagymultu, a bajnokság alapitói közé tartozó csapat kényszerült alsóbb osztályba a MAFC sajnálatos kiesésével. A sokszoros bajnok különböző okok miatt csak igen tartalékosan tudott kiállni. Távozása - amely remélhetőleg csak időleges - nagy névvel szegényiti az OCSB mezőnyét. Az ifju Ballától megvált KFKI Petőfi és a tavaly felkerül Kőbányai Lombik a másik két kieső.

A nőknél is a Spartacus TE győzött - Monspart nevével fémjelezve - de sokkal szorosabb versenyben, mint a férfiaknál. Nem látszik eredményükön, hogy első izben szerepelnek az OCSB-ben. Második a kiegyensulyozott OSC, harmadik a tavalyi bajnok BEAC. A három dobogós csapat eredménye 4 percen belül van! Itt valóban a pillanatnyi forma döntött és nem biztos, hogy többfordulós bajnokság esetében is ez lenne a sorrend /no, de ezt hagyjuk!/.

Vidék legjobbja ugyancsak a tavalyi Vidék Bajnoka, a Szegedi Kender. Alföldiek, Csongrád megyeiek nagy napja! Üröm az örömben: a másik szegedi csapat, a Vasutas kiesése. Ők ketten képviselték az OCSB-ben a vidék női sportját. Sajnálatos a tavalyi bronzérmes TÁKI kiesése, ami a fiatalitás hiányának tudható be. A MAFC lányairól is az mondható el, ami [illegible] férfi csapatukról...

Aratott a BEAC az ifjusági kategóriákban, mind a férfi, mind a női bajnokságot megnyerte! Örvendetes a vidékiek jó szereplése, a fiuknál a Tatabányai Árpád Gimnázium és a Bakony Vegyész állt fel a dobogóra. A lányoknál viszont fővárosiak: a Spartacus és a Vasas.

Egyidőben került lebonyolitásra a Vidék, illetve Budapest Csapatbajnoksága is. Utóbbi csupán férfi kategóriában, ahol a várakozásnak megfelelően a VM-Egyetértés győzött a Tipográfia előtt. Igy mindketten

feljutottak a jövő évi OCSB-be, ahol sok keserű percet fognak szerezni több csapatnak.

Vidék bajnokai férfiaknál: a MEAFC, éles harcban megelőzve az Egri Spartacust. Mindkét csapat szerepelt korábban az OCSB-ben, nem méltatlanként kerültek oda most sem. Viszont elsőizben tört a legjobbak közé az Almásfüzitői Timföld női csapata, a tavaly kiesett HÓDGÉP előtt. Persze a vásárhelyi lányok is visszajutottak az OCSB-ba, így a HÓDGÉP-nek mindkét csapata egyidőben a legmagasabb bajnokság résztvevője, ami vidéki egyesületnek még sohasem sikerült!

A csapatbajnokságra való felkészülésből, a tét nagyságából, a küzdelem sportszerűségéből, a verseny iránti érdeklődésből lemérhető a csapatbajnoki forma fontossága, életrevalósága, szükségessége. Jó lehetőséget nyujt sportunk országos erőfelmérésére, az élvonal és a középmezőny egyesületi szinten történő összehasonlitására.

Persze, mindehhez jó versenyre van szükség. Legalább ilyenre, mint ez volt. Egyes részleteiben lehetett volna még jobb is, különösen a pályákon kivüli "körítést" illetően. Pl. az utolsó befutóknak már nem jutott frissitő, pedig ennek itt nagy szerepe van! Amikor a kimerült versenyző a célban hirtelen leáll, akkor érzi igazán a verseny alatt veszitett folyadék hiányát, ami nagyon kinzó lehet, sulyosabb esetben rosszulléthez is vezethet. Vagy helyes - sőt kötelező - a cél és a versenyközpont közötti szalagozás, hiszen ezt az utat kisérők, hozzátartozók, szóval a helyszint nem ismerők is járják. Az eredményhirdetés fényét pedig feltétlen emelné a bajnoki érmek csillogása - amire most késedelmes elkészültük miatt nem volt alkalom.

Dicséretet érdemelnek viszont az izléses kerámia tiszteletdijak, amelyeket a bajnokcsapatok tagjai kaptak, egy nehéz küzdelemben kivivott győzelem szép emlékeként.

Nyitrai György

★★★

EGY NAGY SOROZAT UTÁN

Amikor megkaptam az ez évi versenynaptárt, első pillantásra szembeötlő volt, hogy a tavaszi csucsidőszak májusra esik. 5 hétvége, 5 tetre menő, nagy verseny, két váltóval megtüzdelve. Minden sorozatnak egyszer vége, és ilyenkor jön a mérlegkészítés.

Május 1. emlékverseny

Kezdjük mindjárt az elején. A Vasutas Kupáról már napvilágot láttak az első vélemények. Következett a sorban a "Május 1." emlékverseny. A fiatal rendezőgárda az elmult évi fiaskó után most nem próbálkozott uj térképpel, hanem az 1971-es listavezető Vértes 7/1-et használta fel ismét, hadd tegyem mindjárt hozzá, osztatlan sikerrel. Igen jól használták ki a terep adottságait és kerülték ki a térkép kisebb hibáit /ezt, mint az egyik "alkotó" is tanusithatom/.

Elsősorban a férfi elsőosztályu pálya felépitése volt igen jó, és bár nem akarom elkiabálni, az eddig látottak alapján méltán pályázhat igen jó helyezésre az "Év pályája" versenyen. Igen szoros versenyben dőlt el az első hely sorsa, ezuttal Boros javára Hegedüssel szemben. A nóknél Monspartnak ezuttal is csak saját hibáival és a versenyórával kellett megküzdenie.

A népes mezőnyök mellett kicsit elszomoritó volt a junior elsőosztályu /!/ mezőny kilenc indulója. Bizony az ehhez hasonló kis mezőnyü junior versenyeken tul olcsón adják az elsőosztályu minősiteseket. E szép napfényes vasárnap után mintha az időjárás is megérezte volna, hogy a következő hétvégén nem érdemes megerőltetnie önmagát.

Vasas Kupa

A Vasas Kupa résztvevőinek népes seregét vigasztalan eső fogadta Oroszlányban és szinte szünet nélkül esett egész nap. A versenyterep ismét a tavalyi EBH-OL egyik lapja. A különbség ugyanaz az előző héthez képest, mint amit az "Év térképe '71." mutatott. Csak egy példát. A férfi elsőosztály négyes pontja egy gödör, amely a térképen nem szerepel. Környezetében a térképen legalább 150 méteres körzetben semmi, csak csupasz szintvonalak. A valóságban azonban 15 méterre egy ugyanolyan, ha nem nagyobb gödör, a kettő között pedig egy jól sepert vadászösvény van, mely a ponttól két-három méternyire vezetett. Azon tul, hogy az ilyen és ehhez hasonló ellenőrzőpontok kimeritik a szabályzat szerinti térképhibás pont fogalmát, sok esetben teljesen irreálissá teszik az igen szoros eredményeket. És ez alkalommal nem ez volt az egyetlen ilyen pont! Jó lenne végre leszokni arról, hogy egy pont, ha távolságban stimmel két vagy három fix ponttól, akkor már elfogadható. Ez a matematika nyelvén szólva szükséges, de nem elégséges feltétel. A pozitivum ezuttal a női mezőny jó átlagteljesitménye volt, ismét Monsparttal az élen.

Mecsek Kupa

Ujabb hétvége, ezuttal Pécsett. Ismét népes mezőnyök a Mecsek Kupán a déli országrész egyetlen elsőosztályu versenyén. Az előzetes hirek jó terképet igértek és a mezőny nem is csalódott. Bár technikai okok miatt /idén már előfordult néhányszor ez a kifejezés/ a térkép csak fekete-fehérben került ki a nyomdából, ez csak az olvashatóságán rontott, a minőségén nem. A szinte teljes számban megjelent élvonal nagy harcot vivott egymással a Tubes és Misina-tető meredek oldalain. A pályák a maximumot kivánták meg a résztvevőktől. A remek formába lendült Kempelen meglepetésszerü győzelmet aratott Boros és Bozán előtt. Monspartot ezuttal már szinte nem is tisztes távolból Bozán Ági követte.
E hagyományos verseny ujjászületése ujabb lökést adhat Baranya megyében a régi hirnév visszahóditásához.

Mazura Károly emlékverseny és Kohász Kupa

A csattanó az ózdiak jóvoltából ezuttal a kohászváros környékén csattant. A tavalyi verseny kedvező visszhangja sokakat csábitott a hétvégén az ország északkeleti csücskébe, mig a külföldet a kassai Slavia futói képviselték.

A férfi válogatott távollétében a két év előtti győztes Stanislav Franko ismételhetett, igaz éppen a sokáig vezető Kempelen előtt. A csapatversenyben győztes VM-Egyetértés ismét igazolta, hogy egyre inkább kell velük számolni. Igen örvendetes a fiatal Erdélyi tartós jó formája. A női verseny második helyezettjének Turchányinak meg kellett elégednie 130 százalékon felüli eredménnyel. Hogy ki nyert? Erről csak annyit, hogy Monspart nem ok nélkül mondta verseny után - "Néha már jó lenne tétre menő versenyeken is indulnom."

Az egyetlen szépséghiba: az eredmény csak vasárnap reggelre készült el, erről a zuhogó eső tehetett.

A váltóversenyekre azután a nap is kisütött, igaz, nem mindenkinek egyformán. Az egyéniben jól szerepelt kassaiak és meteorosok joggal bizhattak a jó szereplésben, ám a meglepetés ezuttal sem maradt el. A BSE esélytelennek tünő csapata a hajrában előzte meg a tavalyi csapatbajnok Bp. MÁV együttesét, mig a harmadik hely az OSC-nek jutott. A Spartacus lányai fölényes győzelemmel vágtak vissza előző napi vereségükért a BEAC-nak, akiket a hódmezővásárhelyiek is megszoritottak.

Mire e sorok megjelennek, már lezajlottak a csapatbajnokságok és le lehet mérni, hogyan hasznositották az egyesületek e sorozat tapasztalatait.

Bársony András

Az elmélet próbája

Debrecen környékén, a nagycserei /É-Alföld 4./ terepen rendezte a Hajdu megyei szövetség az Asztalos János II.o. emlékversenyt, - de nemcsak azért, mert ebből a térképből volt a legtöbb "raktáron". Az elmult évi országos pályakitüző verseny érdekes próbájára került sor. Lehet-e a győztes elméleti pályát a gyakorlatban is hasznositani? A válasz még Török István bemérőbirót is meglepte: Hornák Zoltán győztes pályájának szinte kivétel nélkül minden pontja alkalmasnak bizonyult! Persze, a táv /a pályakitüzőn I.o. pályát kellett tervezni/ és sajnos a versenyközpont helye nem, ezért - "vérző szivvel" - kissé át kellett dolgozni a 350 km-ről /Veszprém/ "kiagyalt" utvonalat.

A tavaszi, lombtalan akácerdőben a pontokat többnyire csak homokbuckák álcázták, nem voltak nehezek, de az átmenetekben bő utvonalválaszték kinálta magát. A mocsarak, csatornák kiszáradtak, nem akadályozták az iránymenetet, ezt sokan ki is használták. Viszont a korai kánikula és a mély homok fizikailag igénybe vette a futókat.

A HÓDGÉP SK tagjai igazolni akarták Baranyai Antalnak a Tájékozódási Futás korábbi számában megjelent állitását -, hogy az Alföldön az ő csapatuk a legerősebb - és ehhez a legjobb módszert választották: megnyerték mind az egyéni, mind a csapatversenyt az F 21 és a csapatot az N 19 kategóriában. /De az, hogy egyik benevezett futónőjük helyett és neve alatt! mást inditottak, nem válik dicsőségükre.../ Elvitték a vándordijakat, melyeket a versenybiróság csak hosszas utánjárással tudott korábbi védőiktől "behajtani".

Örvendetesen nőtt a versenyen indulók száma, tavaly óta kétszeresére - pedig sok nevező sportszerütlenül nem jelent meg, gazdátlan maradt több térkép és karton. Sőt, néhány pont is, ugyanis az egyik iparitanuló iskolából jelentkezett 14 pontőr közül csak 5 volt hü igéretéhez. Egyikük pedig, szerencsére a versenyzők átfutása után, önállósitotta magát és hazasétált Debrecenbe, nem gondolva arra, hogy a rendezők késő estig keresni fogják... Pedig igy történt.

Vass Zoltán

Sport

Élvonalbeli versenyzőink gyakran "kirándulnak" az atlétika területére is. Ennek során a főiskolai bajnokságon 3000 m-es akadályfutásban Vincze /MEAFC/ 3., Hegedüs /BEAC/ pedig 5. lett /9:37, III.9:47 mp-es idővel/. Ugyancsak a dobogó "árnyékában" végeztek az 5000 m-en is, 15:19-cel.

Junius 4-én Ózdon került sor az országos marathoni bajnokságra. Versenyzőink itt is elismerést arattak a "profi" atléták előtt: Vincze 8. és Bozán 10. helyezése figyelemreméltó eredmény!

LAPZÁRTA UTÁN

A Mazura Károly emlékverseny és Kohász Kupa váltó rendezőségét még soha nem állitotta olyan nagy feladat elé az évről évre nagyságban és hirnévben fejlődő esemény, mint az idén. Rekord-nevezés /260 fő, ebből 32 külföldi/, nagy terület és sok-sok probléma, melyek közül néhányat hadd emlitsek, tanulságul is:

- egymástól távol lévő versenyközpontok;
- sok rajthely, ahová mindenkit autóbusszal kellett kiszállitani;
- a beméréskor, ellenőrzéskor és az egyéni versenyek alatt esős időjárás;
- az 500-nál több térkép berajzolására álló kevés idő.

Sok fejtörést követelt a pályák kitüzése a terep miatt. Ugyanis a terület különböző sportpolitikai meggondolások miatt /tömegesités, edzőpályák, uttörő mozgalom és MHSZ igényei stb./ lett kijelölve s nem minden szempontból eszményi egy nemzetközi versenysorozat megrendezésére. A sok müut, vasut, alagut, ipari vezeték, elhagyott és müködő bányák kikerülgetése okozta a legnagyobb problémát.

Mindezek ellenére a versenyzők és birák nyilatkozatai alapján ugy érezzük, hogy sikerült a várakozásnak megfelelően megrendeznünk a versenyt. Természetesen, mint minden versenynek, ennek is voltak erényei és halványabb részei. Ki kell emelni, hogy mindez csak azért sikerülhetett, mert a versenyzők és rendezők egyaránt nagyon sportszerüen és megértéssel viselték el a kiméletlen időjárásból adódó nehézségeket. Köszönet érte.

Az eredmények megitélésünk szerint reálisak, a férfi válogatottak távollétében jól tükrözték a pillanatnyi erőviszonyokat. Monspart ismét verhetetlen volt, Franko Stanislav bizonyitotta, hogy 1970-es putnoki győzelme nem volt véletlen. Klimstein László megérdemelten nyert az ifiknél. A Spartacus TE váltója csaknem 30 perccel nyert a BEAC lányai előtt.

Sokkal szorosabb volt a verseny a férfiaknál, ahol a BSE csak a végküzdelemben nyert a Bp.MÁV váltójával szemben.

A győztes idők elképzeléseink szerint alakultak. Néhány tanulságot is le lehet vonni a 2 napos versenyből.

1. Karton és lyukasztó rendszerünkön változtatni kell.
2. A befutó versenyzők a saját érdekükben figyeljék, hogy rajtszámukat jól olvasták-e le /főleg, ha a rajtszám meg van fordítva!/.
3. Aki valami oknál fogva térképre bélyegez, ellenőrizze, hogy rajtszámát, nevét jól láthatóan irják rá a bélyegzés tárgyára!

Ezek azok a gondolatok, amelyet a lapzárta miatt nagy gyorsan a versenybiróság tagjaként, mint felkért tudósító szeretett lapunk, a Tájékozódási Futás olvasói számára jelenthetek.

Remélem, reálisan láttam az eseményeket.

Aradi János
Ózdi Kohász

A 600. után

/1957. julius 7. - 1972. május 30./

Cikkem megirásának fő célja vitaindítás, adatok pontositása, annak eldöntésére, hogy ki hányszor képviselte a magyar szineket válogatott versenyzőként sportágunkban.

Az MTFSZ Elnökség az 1970. április 6-i 4. sz. jegyzőkönyvben határozatot fogadott el a válogatottság megállapitására, mely szerint:

23/70. sz. határozat:

"Az MTFSZ Elnöksége nemzetek közöttinek tekinti valamennyi nemzetek közöttiként kiirt versenyt, amelyen a válogatott Magyarországot képviselte, és a versenyen valamely más ország nemzeti válogatottja is rajthoz állt. Nyilván kell tartani, hogy melyik ország győzött és tájékoztatásul azt az időt, vagy /ezt megelőzően másként értékelt versenyen/ az akkori értékelés szerinti eredményt. A nyilvántartás visszamenőleg a legelső alkalommal kezdődjék. Ami a nyilvántartott versenyek darabszámát illeti, külön történjék az egyéni, váltó /csapat/ verseny nyilvántartása. Többnapos versenysorozat egy eredménynek számit, ha a rendezvények tipusa azonos."

A fenti határozat alapján, valamint ismereteim szerint a cimeres mezben magyar tájékozódási futó először 15 évvel ezelőtt, 1957. julius 7-én, a III. Csehszlovák Turista Találkozó alkalmával, Bitov környékén állt rajthoz. Őket - Horváth Lóránd /MAFC/ és Jávorka Péter /Bp.Pedagógus/ -, akik akkor küzdöttek szineink sikeréért, az azóta eltelt idő alatt 35 férfi és 17 női versenyző követte.

Versenyzőink az elmult 15 évben 55 nemzetek közötti versenyen 642 alkalommal álltak rajthoz.

Az eltelt idő alatt sportágunk hatalmas fejlődésen ment keresztül. Csak a fontosabb dátumokat ragadom ki: 1961-ben alapitó tagjai lettünk a nemzetközi szövetségnek /IOF/ 1962-ben rendezték az első Európa-bajnokságot, majd négy évvel később 1966-ban az első Világbajnokságot. Az eddigi EB-ken és VB-ken mindig részt vettünk és az 1970.evi friedrichrodai /NDK/ III. VB-n a női váltónk /Horváth Magda, Hegedüs Ágnes, Monspart Sarolta/ értékes ezüst érmet nyert. 1970-ben /sportágunk "35. születésnapján"/ hazánkban is önálló tájékozódási futó szövetség alakult.

Következő évben, 1971-ben sikeresen rendeztük meg - a sportág történetében első - a 7 napos versenysorozatot /EBH-OL/.

Válogatottjaink jelenleg az idén Csehszlovákiában megrendezésre kerülő IV. VB-re készülnek.

Lehet, hogy számitásaim nem pontosak, ezért szeretném, ha minél több sporttárs, kinek szintén szivügye a sportág multja, valamint az érintett versenyzőink is minél többen - konkrét eredmények birtokában - vitába szállnának velem, és ezáltal elérhető lenne a pontos válogatottságot nyilvántartani.

Cikkem célja az is, hogy felkeltsem az érdeklődést sportágunk történelme iránt, - mivel magam, aki évek óta kutatom - látom, hogy évről-évre nehezebben lehet fellelni a hiteles adatokat.

Ismételten kérem, hogy a sporttársak egészitsék ki kimutatásomat akár a "Tájékozódási Futás" hasábjain, akár leveleikben.

K I M U T A T Á S

az 1957-72.közötti válogatottságokról és rajthoz állásokról

N ő k :	Egyesület:	Vál.	Rajt
Monspart Sarolta	Pedag.,Spartac.	67	77
Cser Borbála	Pedagógus,BEAC	29	37
Horváth Magda	OSC	26	28
Hegedüs Ágnes	BEAC	25	35
Turchányi Piroska	BEAC	16	21
Danovszky Mária	Pedagógus,BSE	14	18
Győri Edit	Pedagógus	12	12
Balázs Éva	Vasas	10	14
Molnár Magda	Pedagógus	10	10
Babay Margit	Pedagógus	7	7
Neupor Márta	MAFC	3	3
F é r f i a k :			
Horváth Attila	OSC	34	41
Bozán György	Bp.MÁV,Spartac.	31	37
Schönviszky György	Spartacus	30	34
Hegedüs András	BEAC	29	36
Balogh Tamás	Spartacus	21	27
Boros Zoltán	Egri Spartacus	20	23
Skerletz Iván	Honvéd,Spartac.	20	20
Deseő László	Honvéd	19	27
Sőtér János	Petőfi,BSE	15	16
Maácz Benedek	MAFC,Honvéd	13	13
Vajda Géza	Bp.MÁV	12	14
Örsi András	MEAFC,Spartac.	11	11
Horváth Lóránd	MAFC	10	10
Nyári Tamás	Vörös Meteor	8	8
Fehér Miklós	Mátra Club	5	5
Szarka Ernő	MAFC	5	5
Arató János	Ajkai Aluminium	4	4
Kővári Endre	Pedagógus	4	4
Koronczai László	Honvéd	3	3

További 2-2 alkalommal álltak rajthoz válogatottként:

Hegedüs Aletta /BEAC/, Kollár Jánosné /Spartacus/, Tas Emőke /BEAC/, Sódor Anna /OSC/, Völgyi Zsuzsa /OSC/, Zagyva Magda /OSC/, Dóra Tibor /UVATERV/, Egervári Ottó /Spartacus/, Jávorka Péter /Pedagógus/, Kempelen Miklós /OSC/, Mészáros István /Vasas MÁVAG/, Nyitrai György /Bp.MÁV SC/, Thierring György /Honvéd/, Tóth István /Pedagógus/, Tóth Tamás /OSC/.

További 1-1 alkalommal álltak rajthoz válogatottként:

Bársony András /BEAC/, Dávid László /MAFC/, Garay László /Spartacus/, Friedrich Vilmos /BEAC/, Kósa Csaba /MAFC/, Krasznai István /HSC/, Pintér István /HSC/, Szondi Ferenc /Spartacus/, Zsellér György /MEAFC/.

Bárány László

EDZÉSELMÉLET

A bemelegitésről

Beszélgetünk, vitatkozunk. Abban mindenki egyetért, hogy az edzések, a versenyek előtt alapvető élettani követelmény a bemelegités. Abban már eltérőek a vélemények, mikor, mennyit, hogyan történjen a nagy erőkifejtést igénylő teljesitmény előtt a szervezet előkészitése.

Ránky István szerint a bemelegitésnek könnyünek kell lennie, mert az erős bemelegités után gyorsan fut a versenyző, viszont gondolkodása még nem elég gyors és "elszáll".

Balogh Tamás ugy véli, nem elegendő verseny előtt csak a fizikai bemelegités, térképes, tájékozódási bemelegités is szükséges rövid átmenetü pontfogásokkal. Ez a sportág jellegéből fakad.

Mi a bemelegités lényege? A hatásmechanizmusból, vagy a sportág jellegéből induljunk ki?

A bemelegités általános /fiziológiai/ és speciális /sportági/ részből áll. A bemelegités szó abból ered, hogy mozgás hatására a keringés révén az izomzat átmelegedett és ennek kedvező hatására a jobb teljesitményben jelentkezett. Ma már tudjuk, hogy egy megfelelő mozgás nemcsak az izomrendszerre, hanem a keringési- és idegrendszerre is kihat és jelentős változásokat hoz létre a szervrendszerben.

A bemelegités hatása az izomrendszerre.

Az izom és a test hőmérséklete kedvezően emelkedik, elősegiti a kémiai és fizikai folyamatok meggyorsulását, mint a teljesitmény egyik feltételét. Ennek hatására az izmok hajszálerei kitágulnak, az izmokban lévő, de használaton kivüli hajszálerek is megnyilnak, igy az izmok oxigén- és tápanyagellátása javul. Megindul a szabályozó tevékenység. Az igy előkészitett izomzat sérülése minimálisra csökken.

dr.Kereszty Alfonz irja: "Nem vitás, hogy az izomzat kellő átmelegitése javitja az anyagcsere-folyamatokat, de fontos az is, hogy az izom vérkeringése fokozódjék. Azonban ez sem magyarázza maradéktalanul a bemelegités kedvező hatását. A tökéletes sportmozgás elvégzéséhez nélkülözhetetlen a megfelelő izomkoordináció és a belső szervek jól összehangolt munkája. Sporttevékenység megkezdésénél ez a bonyolult és begyakorlott reflexmüködés nem indul meg egyik pillanatról a másikra. Megfelelő idő szükséges ahhoz, hogy az egész idegrendszer pontosabb munkára térjen át.A bemelegitésnek tehát fontos feladata, hogy a szervezet sokoldalu szabályozó rendszereit minél gyorsabban és pontosabban inditsa be és ezzel a nagyobb sportteljesitmények számára biztositsa a legmegfelelőbb feltételeket."

A bemelegités hatása a vérkeringésre

A keringési és légzőszervek "munkába állitása" is előkészitést igényel. A vérkeringés maximális teljesitőképessége az intenzivebb sporttevékenység 2-5. percében lesz optimális.

A bemelegités egyik feladata, hogy a légzés és keringés "átállitása" a verseny előtt létrejöjjön, mert már egy magasabb teljesitményszintre áthangolt keringési rendszer hosszu ideig képes ellátni az izomzatot oxigénnel. A sziv teljesitményének növelésével egyidejüleg fokozódik a tüdő munkája is, az oxigént bevételező, tevékenység. Élénkebb lesz a széndioxidtartalom, mely a légzőközpont fontos ingere.

A bemelegités hatása az idegrendszerre

Az idegrendszeri szabályozást a bemelegitésnél sokáig figyelmen kivül hagyták. Pedig a tájékozódási futásnál, sajátosságánál fogva még kifejezettebben fontos az idegrendszeri hatások előkészitéssel való biztositása.

A kisérleti eredmények és a gyakorlati tapasztalatok azt bizonyitják,hogy aktiv bemelegitésre és nem átmozgatásra van szükség.

A versennyel kapcsolatos ingerek /az utaztatás, jelentkezés, rajtszámátvétel, kartonlap kitöltése, a rajtláz, ellenfelek látása stb./ az érzékszerveken keresztül hatnak a központi idegrendszerre. Ennek hatására a szervrendszerekben változások következnek be. A légzés szaporább, a nyugalmi pulzusszám a systolés vérnyomás magasabb, az oxigénfelvétel növekszik. Ez a közismert rajtláz. Minél alaposabb és aktivabb a bemelegités, annál kedvezőbbé válik a rajtlázból való átmenet az egyensulyi helyzetbe.

A bemelegités szakaszai

1. Időtartama 20-35 perc és a rajt előtt kb. 10-12 perccel fejeződjék be. Hüvös időben többet, melegben kevesebbet, két-három edzésnap kihagyása után többet, mindennapos edzés után kevesebbet melegitsünk.
2. Keringési és izomrendszer beszabályozása 8-12 perc könnyü futkározás, légzés-lépésösszhang figyelembevételével, pár mély légzés.
3. Izomkoordináció javitása. 6-10 perces folyamatos gimnasztika, csak lazitó hatásuak, melyek terjedjenek ki a test minden izomzatára, sulyponttal a láb izomzatára. Élénk ritmusban, többszöri ismétléssel. Közben a "futóiskolázás" gyakorlataival egészitsük ki, hogy a boka, az alláb szár, a térd, a combizomzat és a csipő izomzat kellően át legyen mozgatva.
4. A szervezet szabályozó mechanizmusának beinditása. Élénk ritmusu, aktiv de nem erős résztávok futása. 5-8 x 200-600 m közötti távok lendületes lefutása. Ez a szakasz alkalmas arra, hogy a lépéshosszt ellenőrizzük, sik és emelkedős terepen. Köz-

ben 2-3 jó mély be- és kilégzést hajtsunk végre.

5. Az idegrendszer átállitódása.
A mozgások során keletkezett hőmérsékletváltozás, a kémiai változások, az izomfeszülésből keletkező ingerek lehetővé teszik a szervezet teljes pszichés és fiziológiás átállitódását a magasabb igénybevételhez. Mindez ek mozgás nélkül nem érhetők el.
Nagyon fontos, hogy a mozgásokat "odafigyelve" és ne szokásosan, mechanikusan végezzük. Igy a mozgások jó végrehajtásán lesz a figyelem és nem a versenyen, az ellenfeleken.

6. Figyelem, tájékozódás, memorizálás.
Ez még nem megoldott feladat, de a rajt közelében a térkép egy levágott szeletén egy sokpontos edző-bemelegitő szakaszt kellene a rendezőségnek biztositani rövid gyakorlás "szellemi bemelegités" céljából.

A bemelegitést nem lehet elkapkodni és tul hosszura nyujtani. Cél az ideg-,izomrendszert egy viszonylagos pihent állapotból - teljesitménykész állapotba hozni.

Példa egy bemelegitésre:
Melegitő ruhába öltözve /még melegben is/ 2-3 perc séta, kocogás.
2-3 mély légzés járás közben, ügyelve a jó kilégzésre.
10-15 perc könnyü futás, futkározás a megizzadásig.
Járás közben vagy helyben 2-2 gimnasztikai gyakorlattal az egész izomzat átdolgozása általánosan /nyak, váll, kar, törzs, csipő, láb/, majd szökdelő gyakorlat után speciális átdolgozása a "futómüveknek" /szkipp,magastérd, ellépések, szökkenések, láblenditések, körzések, csipő fellazitása stb./
2-3 mély légzés járás közben.
2-3 x 100 m lendületesen /lépéshossz lemérése/
3-6 x lendületes résztávfutás /200-600 méter között/
3-4 perc nyugodt fekvés, majd a rajtig séta vagy felrázó futás-járás kombináció. 2-3 mély légzés.

Váltóverseny közben, amikor nem tudhatjuk mikor érkezik a váltótárs, akkor is a várható időre be kell melegiteni, majd a futó megérkezéséig járás, rövid pihenő, könnyed gimnasztika és járás folyamatosan. A várható teljesitmény egyik legfontosabb előkészitője a gondos bemelegités.

Garay Sándor
szakedző

♣

Nemcsak a versenyen, hanem az edzéseken is fontos a bemelegités, ha nem is olyan intenzitással és terjedelemben.

A szervezetet a kisebb teljesitményre is elő kell készitení. Ez az edzők felkészitési munkájában eléggé háttérbe szorul.

A kezdőket különösen jól meg lehet tanitani és főleg megszoktatni a bemelegitésre, mert a gyerekek ugyis sokat mozognak és rendetlenkedés helyett hasznosabb a bemelegitésre szoktatás. Lehet együttesen vagy kisebb csoportokra bontottan végeztetni. Nagyon lényeges, hogy értsék mit miért csinálnak. A tudatos mozgástevékenység értékesebb.

Meg kell figyelni, hogyan végzik és mindig javitani kell, nehogy sablont tanuljanak be.

Bátran ki lehet próbálni többféle variációt. Azért is jó a kezdőknek alapos és gondos bemelegitéssel kezdeni az edzést, mert egymás között hajlamosak a versengésre, egymás tullicitálására.

Az is bevált módszer, hogy mindig más vezeti a bemelegitést, amelyet előbb az edzővel megbeszélnek.

Verseny előtt nem árt a rajtlista alapján időtervét készitení személyre bontottan a bemelegitésre. Igy minden kezdő tudja, mikor /és főleg mit/ kell melegitenie és mikor rajtol.

Edzéseken időnként lehet kicsit több időt is szánni a bemelegitésre, hiszen ez is a képzést szolgálja.
Jól előkészitett szervrendszerrel bátran versenyeztethetünk kezdőket.

Fekete Jenő

Ugy látszik,Svédországban sem történt "trónfosztás". Az idei első nagy versenyt - melyet az OK Nacke rendezett - régi ismerőseink: Ulla Lindkvist és Bernt Frilén nyerték.

☆☆

Helyesen járt el az Észak-Pesti Szövetség azokkal a szakosztályokkal szemben, melyek előzetes nevezésük ellenére sem inditották versenyzőiket a körzeti ifjusági egyéni bajnokságban. Miután a rendezőség a térképeket, kartonokat előre elkészitette, a távolmaradtakét megküldte a nevező szakosztálynak és kérte az esetleg "elfelejtett" nevezési dijak sürgős befizetését!

A brit tájékozódási szövetség ujsága egészoldalas cikket közölt Boros Zoltán edzésprogramjáról.

☆☆

Pezseg az élet a Vértesben! A Május 1. és Vasas kupák után ujabb versenyeket rendeztek e népszerü hegységben, melynek tulnyomó részéről jó térképek készültek. A Fejér megyei szövetség az Alba Regia kupaversennyel emlékezett meg Székesfehérvár 1000 éves fennállásáról, a szomszédos Komárom megyeiek pedig a sportág egyik meghonositójának, Nagy Mihálynak emlékére rendezték jól sikerült versenyüket. Mindkét II.oszt. versenyen 200 fölött volt az indulók száma.

Tülevél

Hősökre emlékezünk.

A Vas megyei Tájékozódási Futó Szövetség évek óta megrendezi Kőszeg körzetében a Jurisich Miklós emlékversenyt, amely a versenyzők százainak szerzett sok élményt és nemes versengési lehetőséget. De a résztvevők talán nem is gondolnak arra, hogy a kupa névadója a végvári vitézi életnek és igy a természettel való szoros kapcsolatnak milyen nevezetes képviselője volt.

Jurisich Miklós pályafutása 1523-ban kezdődött, amikor Ferdinánd császár Horvátország főkapitányává nevezte ki és reábizta a Délvidék védelmét. Önzetlen munkája jutalmául kapta 1529-ben Kőszeg várát, amelyet a török várható támadása miatt jelentősen megerősitett.

II.Szolimán szultán 1532. tavaszán indult meg Bécs ostromára 80 ezer főnyi seregével. Ibrahim fővezér augusztus 5-én érkezett a török elősereggel Kőszeg falai alá, melynek védelmét az odamenekült 700 paraszt is erősitette.

Szakadatlan ágyuzás és ostrom sem hozott jelentős eredményt az ostromlóknak, akik ujabb és ujabb rohamra indultak. Néhányuknak sikerült is a falakra zászlójukat kitüzni, de a védők ellenállása lesöpörte őket. Nem vezetett eredményre az éhség és járványok által megfogyatkozott,de harci kedvvel még rendelkező ostromlók utolsó rohama sem. Bár végső tartalékaiból is kifogyott a vár, a török sereg ezt sem tudta kihasználni és a döntő roham is eredménytelen maradt.

A becsvágyó szultán ezekután a vár jelképes átadását kérte, vagyis, hogy 8 katonája félholdas lobogót tüzhessen ki a vár tornyaira. Ezt Jurisich a sulyos veszteségek és lőporhiány miatt engedélyezte.

25 napos ostrom után a török sereg még az őszi esők előtt visszavonult a Balkánra, igy Bécs ostromára nem is került sor. A Kőszeg védelmében hősiesen helytálló és megsebesült Jurisichot a császár bárói cimmel tüntette ki.

Remélem, hogy ez a rövid történelem lecke mélyebb értelmet ad ezen széphagyományu küzdelemnek és a védősereg elszántsága, kitartása, töretlen harci ereje példát mutat a versenyzőknek is.

Méry Ferenc
Kőszeg

Tisztelt Szerkesztőség !

Az az ötletem támadt, hogy nekünk is csinálnunk kellene a lapunkban egy "Villanófény"-sarkot, vagy valami hasonlót, ahol ki-ki megirhatná a versenyek egy-egy jellemző pillanatának történetét csipkelődve, okosan, viccesen. Majdnem mindig történik valami olyasmi, amiből feleslegés lenne nagy ügyet csinálni, mégis nevethetnénk is, birálhatnánk is ezeket - pár sorban.

Annak illusztrálására, hogy mire is gondolok,itt küldök két kis sztorit,persze nem állitva, hogy ezek megütik a közlés szintjét, de mutatva, hogy mivel lehetne tovább szinesiteni egyébként - szerintem - örvendetesen javuló ujságunkat.

Bükki Kupa eredményhirdetése a Rejtek-i őrház kertjében. Ünnepélyes, mosolygó arcok, a versenybiróság a helyzet magaslatán: tényleg jól sikerült a rendezvény. A győztesek egymás után jönnek ki, átvenni a megérdemelt dijakat. Izgatottan sugnak-bugnak az értékelők: lám, csak másodpercek döntenek a helyezések között. Az eredményhirdető sorra kezet ráz az érdemesültekkel: "Gratulálok, további nagyon sok s z e r e n c s é t kivánok!" - mondja lelkesülten...

Szakszervezeti Kupa: izgalmak az igazolások táján. Az ezt végző hölcs megütközik az egyik könyv láttán: "Nézzétek csak, uszásban van leigazolva!" Az egyik illetékes átveszi az igazolványt, nézi,forgatja, majd helyzetének teljes tudatában igy vonja kérdőre a remegő jelentkezőt: "Maga uszásban van leigazolva és t u r i s t á b a n akar indulni?!" Mit lehet erre válaszolni..?

Végül beküldöm a Bélkő Kupa versenyértesitőjét, mutatva, hogy nem egyedülálló dologról van szó. Nézzük csak meg, hogy az egyébként igen jó versenyt rendezett bélapátfalvaiak hogyan nevezték meg saját versenyüket és szakosztályukat:

"Bélapátfalvai Épitők SC
T e r m é s z e t f u t ó Szakosztálya
Versenyértesitő.

Értesitjük, hogy az 1972.julius 11-i Bélkő t e r m é s z e t j á r ó f u t ó versenyre szakosztályuk nevezését elfogadtuk."

Homoki Géza

Mit láttunk a Bakony Kupán ?

Az elmult félév egyik legrangosabb versenyén a rendezőség az eredmények kifüggesztésén kivül a győztesek pályáit is közszemlére bocsátotta. Ez a kezdeményezés ugy edzői, mint versenyzői szemmel nézve igen figyelemreméltó, mert könnyen hozzáférhető módon mindenki számára elemzési lehetőséget nyujt. Javaslom a rendező szervek számára a fenti példa - helyi adottságoknak megfelelően történő - követését.

Például egy 6 kategóriás versenyen egy kartonlapra 6 db térképet felragasztva, a kartonlapot az eredményekkel együtt alkalmas helyen kifüggesztjük és az egyes kategóriák győzteseit megkérjük, hogy rajzolja be utvonalát. Nem hiszem, hogy ez a munka a rendezőség számára tul nagy terhet jelentene, nagyon hasznos feladatot hajtanának végre, a győztesek pedig bizonyára szolgálatkészen segitenének. Én is szivesen berajzolnám!

Babai Margit
BSE

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

ORSZÁGOS CSAPATBAJNOKSÁG

1972.junius 18. Mátraháza
Vb.elnöke: Bojárszky Dezső

F 21 I.o.12 km 19 e.p. 65 ind.

1.	Horváth A.	OSC	1:54:04
2.	Bozán Gy.	Spart.	1:59:30
3.	Sőtér J.	BSE	1:59:33
4.	Balogh T.	Spart.	2:00:37
5.	Arató J.	Ajka	2:01:25
6.	Vajda G.	Bp.MÁV	2:03:01
7.	Korik A.	Postás	2:03:07
8.	Friedrich V.	BEAC	2:05:27
9.	Schönviszky Gy.	Spa.	2:08:28
10.	Gombkötő P.	Bp.MÁV	2:08:33
11.	Egervári O.	Spart.	2:10:50
12.	Szabó J.	OSC	2:14:25
13.	Kerényi J.	DVTK	2:16:32
14.	Mátravölgyi	Postás	2:17:30
15.	Hegedüs Á.	BEAC	2:19:33

Csapat: /4 x 1/ Bajnok:

	Spartacus TE /Bozán, Balogh, Schönvizsky, Egervári, edző: Schönviszky György/	8:19:25
2.	Bp.MÁV Igazgatóság /Vajda, Gombkötő, Tarjáni, Laczkó/	9:09:28
3.	Orvosegyetemi SC /Horváth, Kempelen, Szabó, Sódor/	9:10:47
4.	Bp.Postás SE /Hunyadi, Mátravölgyi, Korik, dr.Tattay/	9:20:16
5.	BEAC /Hegedüs, Friedrich, Bársony, Biró/	9:42:30
6.	HÓDGÉP /Baranyai, Zombori, Bán, Gila/	9:58:32
7.	Budapest SE	10:09:50
8.	Ajkai Aluminium	10:35:26
9.	Diósgyőri VTK	10:43:44
10.	Pécsi Vasutas SK	10:47:57
11.	MAFC	10:48:05
12.	Kőbányai Lombik	11:01:17
13.	KFKI Petőfi	11:31:43

N 19 I.6,8 km 14 e.p. 43 ind.

1.	Monspart S.	Spart.	1:00:21
2.	Horváth M.	OSC	1:07:09
3.	Turchányi P.	BEAC	1:12:55
4.	Balogh Zs.	BSE	1:19:13
5.	Schlosser Á.	Főkert	1:23:57
6.	Szopori E.	Spart.	1:26:48
7.	Hanusz M.	OSC	1:28:39
8.	Hegedüs Á.	BEAC	1:29:43
9.	Hegedüs A.	BEAC	1:34:09
10.	Babay M.	BSE	1:35:27

Csapat: /3 x 1/ Bajnok:

	Spartacus TE /Monspart, Szopori, Jenovai, edző: Schönviszky György/	4:13:24
2.	Orvosegyetemi SC /Horváth, Hanusz, Sódor/	4:15:07
3.	BEAC /Hegedüs, Turchányi, Hegedüs/	4:16:47
4.	Budapest SE /Balogh, Babay, Zagyva/	4:33:59
5.	Főkert HSC /Paál, Schlosser, Manyák/	5:27:08
6.	Szegedi Kender /Jenovai, Kotogány, Szabó/	5:28:27
7.	Bp.Postás SE	5:33:03
8.	Bp.MÁV Igazgatóság	5:51:59
9.	MAFC	6:16:59
10.	TÁKI	7:45:53

F 17 II.7 km 10 e.p. 50 ind.

1.	Kovács G.	BEAC	1:14:09
2.	Dosek Á.	Vasas	1:21:51
3.	Quirico D.	BEAC	1:22:15
4.	Farkas E.	Berva	1:23:59
5.	Bokros I.	DVTK	1:24:06
6.	Petőcz J.	Forte	1:31:20

Csapat: /3 x 1/ Bajnok:

	BEAC /Kovács, Quirico, Hegedüs, edző: Garay Sándor/	4:13:00
2.	Tatabányai Árpád G. /Fürész, Varga, Kálazy/	4:45:09
3.	Bakony Vegyész TC /Buza, Sákovics, Balog/	4:55:44
4.	MAFC	5:00:36
5.	Spartacus TE	5:03:08
6.	Váci Forte	5:19:47
7.	Egri Berva Vasas	5:42:55
8.	Vasas SC	5:50:24
9.	Diósgyőri VTK	5:56:11
10.	Pécsi Gépipari SK	6:26:04
11.	Karcagi MGI	6:57:28
12.	Szegedi Kinizsi	7:05:27
13.	VM-Egyetértés	3/7:23:41

N 17 II. 36 ind.

1.	Fodor C.	BEAC	51:33
2.	Mitterer A.	BEAC	1:05:36
3.	Dobosi E.	Spart.	1:06:35
4.	Gellei E.	Vasas	1:12:48
5.	Dobosi K.	Spart.	1:15:24
6.	Kapros I.	Vasas	1:16:25

Csapat: /3 x 1/ Bajnok:

	BEAC /Fodor, Kovács, Mitterer, edző: Garay Sándor/	3:38:15
2.	Spartacus TE /Dobosi, Dobosi, Jenővári/	3:42:07
3.	Bp.Vasas SC /Bedő, Gellei, Kapros/	4:06:28
4.	Egri Berva Vasas	4:33:14
5.	Tatabányai Árpád G.	4:49:36
6.	OSC	5:10:50
7.	Veszprém Közgazd.T.	5:12:21
8.	Diósgyőri VTK	5:27:40
9.	Pécsi Gépipari SK	5:28:26
10.	Ceglédi Építők	6:23:07

ORSZÁGOS ÉJSZAKAI EGYÉNI BAJNOKSÁG

1972. junius 24. Pécs

F 21 I.o. 24 ind.

1.	Vajda G.	BMSC	1:54:30
2.	Sőtér J.	BSE	2:04:49
3.	Hegedüs A.	BEAC	2:10:33
4.	Stramszky F.	DVTK	2:10:54
5.	Zánkay A.	BSE	2:15:35
6.	Bodó L.	PTF	2:16:06
7.	Burány Gy.	BMSC	2:18:33
8.	Balogh T.	Spart.	2:18:54
9.	Gombkötő P.	BMSC	2:19:21
10.	Bársony A.	BEAC	2:22:00
11.	Gyalog L.	VM-Egy.	2:22:51
12.	Bozán Gy.	Spart.	2:26:15
13.	Hargittai I.	Tipogr.	2:34:01
14.	Laczkó T.	BMSC	2:36:53
15.	Ijjász I.	PVSK	2:46:14

F 17 II.o. 27 ind.

1.	Kovács G.	BEAC	1:32:22
2.	Honfi G.	BSE	1:34:41
3.	Varga J.	Tb.Árpád G.	1:37:26
4.	Németh T.	VM-Egy.	1:37:42
5.	Remetei J.	Tata	1:40:25
6.	Quirico D.	BEAC	1:43:29
7.	Király L.	Tb.Árpád G.	1:44:32
8.	Hegedüs Á.	BEAC	1:53:30
9.	ifj.Nové J.	Ajka	1:59:02
10.	Harkányi Á.	K.Lomb.	2:02:03

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja.

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő Skerletz Iván. Szakszerkesztő Nyitrai György. Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1. T: 114-800/162. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /Budapest XIV., Istvánmezei út 3./ Kiadásért felel: Pécsi Tibor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál /KHI. Budapest, V. József nádor tér 1.sz./ közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft /megjelenik havonta/. Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, Budapest, VII. Rákóczi út 57/a.

Indexszám: 25827 Z-72359-Sportpropaganda

Ára: 3.- Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVF. 8. SZÁM

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 8. SZÁM

Az országos értekezleten és azóta több más fórumon felvetődött sportágunk egyik fontos, mondhatjuk: "lét"-kérdése, az edzőképzés. Eredményes tömegesítés - a minőség kiválasztásához szükséges mennyiség biztosítása - csak akkor oldható meg, ha az ujoncokkal szakképzett edzők, oktatók foglalkoznak. A komoly, tervszerü sportmunkához már nem elegendőek azok a tanácsok, melyekkel "öreg rókák", a tapasztaltabb klubtársak tudják pályára bocsátani a fiatalabbakat, kezdőket. Az emberekkel, fiatalokkal, sportolókkal való foglalkozásnak komoly tudománya van, amit tanitani és tanulni kell.

Ezért örvendetes az a tény, hogy idén az eddiginél több lehetőség nyilt a szakemberképzésre. Ugyanis az egészéves segédedzői tanfolyam elméleti részének végeztével ezévben elsőizben két szaktábort rendeztek az ország két területén: a BTFSZ - mint eddig minden évben - Budapesten, a Nógrád megyei szakszövetség pedig Rárospusztán, a Cserhát 5.térkép terepének vidékén.

Tulajdonképpen már korábban is rendezhetett volna bármely megyei szakszövetség segédedzőképző szaktábort, hiszen ez területi feladat. Azonban mindeddig megoldatlan volt a kellő képzettséggel rendelkező oktatók biztositása, ezek zöme ui. Budapesten tevékenykedik. Most a Nógrád megyeiek uttörőként vállalták saját, helyi oktatókkal, de a fővárosiak segitségével és az MTFSZ edzőbizottságának ellenőrzésével az előadások megtartását, a gyakorlatok végrehajtását és a hallgatók vizsgáztatását. Igy mód nyilt arra, hogy olyan jelöltek is részt vehessenek a tanfolyam legfontosabb részén, akiknek a fővárosi szaktábor időpontja nem volt alkalmas.

A két táborozás végén összesen 20 sporttárs - köztük számos pedagógus - szerzett jogot és képesitést ahhoz, hogy sportágunk méltó és eredményes terjesztője legyen.

Cimkép: Sziklalépcső
Mezőnyrajt
Fotó: Józsa Sándor

VIDÉKI SZEMMEL

Az Olvasó most bizonyára azt várja, hogy sportágunk valamely tájegységi bázisáról, annak szerepéről és rangjáról ejtek néhány biráló, vagy elismerő szót. Bevallom, nem ez a tervem. Csehszlovákiai élményeim taglalása ürügyén kivánok néhány tapasztalatomról beszámolni. Elöljáróban szeretném leszögezni, hogy a tájékozódási futás csehszlovákiai vidéki eredményei és a hazai vidéki eredmények között - gondolok itt a rendezéstől az időeredményekig mindenre - mennyiségi és minőségi különbség van. Sajnos, terhünkre. A semmitmondó cim ezt a fontos különbséget takarja.

Talán először is arról, hogyan kerültem el az 1972. julius 1-2-i Gottwaldov-i és Kromeriz-i versenysorozatra. Feltehetően az első vidéki /vagy legalábbis nyugatdunántuli/ versenybiró vagyok, akit az a megtiszteltetés ért, hogy a válogatott kisérőjeként külföldi versenyen vehet részt. No, nem jutalomból - legalábbis igy tesz emlitést erről az elnökségi megbizás - hanem azért, hogy vidéki verserybirók is szerezzenek "tapintható" benyomásokat, élményeket, tapasztalatokat a külföldi nagy versenyek rendezés-technikájáról, atmoszférájáról. Azt hiszem, ez sikerült. A vonaton tudtam meg, hogy főtitkárunk engem is nevezett mindkét napra az F 35 kategóriába, sőt a megelőző edzőversenyen is javasolja indulásomat. Beletörődtem. Pesszimizmusom igazolásául szeretném megjegyezni, hogy a verseny előtt közvetlenül négy hétig ideggyulladással kezeltek és ez alatt még minimális mozgásmennyiséget sem végeztem. Csak a versenyek napján tudtam meg, hogy ez a nevezés egy 9,8 km-es és egy 8,75 km-es pályát jelent sok szinttel és még több ponttal. Szóval tapasztalatokat szereztem minden mennyiségben.

Legfontosabb megállapitásom az volt, hogy sportágunkat Csehszlovákiában sokkal jobban ismerik és szeretik az emberek, mint nálunk. Hogy ezt miből állapitottam meg? Többek között a rajthoz állók számából. Nálunk az év legnépesebb versenyén sincs 900 induló, mint például a gottwaldovi - tehát egy vidéki - versenyen. /920 volt a rajtszámom!/ Jöttek a versenyzők két tucatnyi autóbusszal és sok-sok gépkocsival. Meg kell emlitenem, hogy

sportágunkban a gépkocsinak különös jelentősége van és Csehszlovákiában lényegesen több embernek van személygépkocsija.

A versenyen indult unoka és nagypapa koruak között mindenki, számtalan kategóriában és korcsoportban. Csak jellemzőül; a férfi szeniorok három korcsoportban is kiirták a versenyt és mind a háromban népes mezőny állt rajthoz. /És milyen erős mezőny!/ A nagy létszám természetesen rugalmasságot és bizonyos nagyvonaluságot is követelt a rendezőktől, akik valóban nagyszerüen megoldották feladataikat. Például textil rajtszámot csak az elit kategóriákban indulók kaptak, a többiek nem. A hiánya nem okozott semmiféle hátrányt a versenyzőknek, vagy a rendezőknek. Az ellenőrzőpontokon pontőr nem is volt, tehát mindenki maga gondoskodott arról, hogy jól olvasható, érvényes legyen a lyukasztása. A kromeriziek a hüsitőnek szánt teát már kora reggeltől osztogatták kisérőnek, bemelegitő és befutó versenyzőknek egyaránt. Nem kérdezték, ki miért issza és nyilván igy egyszerübb és gazdaságosabb volt,mintha rendezők légiója ellenőrzi a 900 versenyző fogyasztási jogosultságát.

A verseny egésze komoly szervezés és a szükséges erők összefogásának eredménye. a gottwaldovi versenyen egy tartályos tüzoltó kocsi szolgáltatta a mosdóvizet. /Ilyen lehetőségre idehaza eddig gondolni sem mertünk./ A második napon közlekedési rendőrök szabályozták a járművek áthaladását egy forgalmas müuton, ott, ahol a két oldalon elhelyezett terelő pontok között - szalagozás mentén - a versenyzők átváltottak.

A rangjában legfontosabb kérdéscsoportról, a pályakitüzésről, a pontelhelyezésről és a térképről a következőket tudom elmondani:

A versenyek pályái korszerüek voltak és a résztvevőknek izgalmas, de egyuttal szép sportélményt nyujtottak. Nem vitás, hogy a pályakitüzőknek nagy előnyt jelent az a körülmény, hogy a csehszlovák erdők 90 %-a jól futható, az aljnövényzet minimális és igy gyors - a versenyzők szemszögéből is kedvező - pályákat lehet kialakitani. Futás közben arra gondoltam, hogy egy hazai - mondjuk soproni - versenyen már ki tudja, hányadik bozóton kellene átcsörtetni, a szárhalmi erdőről nem is beszélve, itt Gottwaldov környékén meg olyan az erdő, mintha a kedvünkért "tisztába tették" volna.

A verseny persze a jól futható erdőktől még nem könnyü. Bő utvonalválasztási lehetőség volt. A térképek részletesek, sokszor sikrajzi elemet tartalmaztak /egyéb szempontból is alaposak voltak/ és igy lehetett gondolkodni, hogy a lehetőségek közül melyiket válassza a versenyző. A pontok ültek, de elhelyezésükben nem voltak szivbajosak a rendezők, dugták amennyire a sportágunkban kialakult "erkölcs" engedte. Egy esetben még apró gallyakkal félkörbe be is fedték a bóját.

Summázva, szomszédaink valahogyan jobban csinálják! Ilyen rövid idő alatt persze az igazi tartalmat, az üdvözitő megoldást teljességében meglátni nem lehet. Annyit azonban leszögezhetünk, - bár ezt sokan, és sok helyen elmondták már - hogy a mennyiség magában hordja a minőséget és e téren feltétlenül tanulnunk kellene közeli és távolabbi északi szomszédainktól.Idehaza még mindig kevés a patrónusunk ott, ahol erre szükségünk lenne. Egy-két elemző riport, vagy sportágismertető TV-müsor többet használna sportágunknak, mint többszáz cikk, vagy siránkozó levél és hozzászólás együttvéve.

Vidéki ésszel nem tudom felérni, miért nem veszik észre rajtunk kivül mások is, hogy sportágunknak honvédelmi, sport- és népegészségügyi szempontból rendkivüli jelentősége van. A miénkhez hasonló "nagy" versenypályával egy sportág sem rendelkezik, s ha egy pályát kitüztünk, az már majdnem mindegy, hogy azon egy gyenge 15 fős megyei mezőny /mert most ilyenek is vannak/ vagy akár 150 versenyző indul. Rajtunk rendezőkön nem igen mulik. A nagylétszámu mezőnyök versenyeztetése ésszerüen megoldható, mint ezt a gottwaldovi példa is mutatja.

Tapasztalatom szerint a rendszeres sportujság-olvasókon kivül egyszerüen nem ismerik az emberek sportágunkat! Még a leghalványabb elképzelésük sincs erről a szép sportról. Ez jellemző korra és müveltségi szintre tekintet nélkül. Szinte érthetetlen. Csak egy példa: A soproni hagyományos I.osztályu, ünnepi hetek versenyének eredményeit /a szövegét a versenybiróság adta le/ TERMÉSZETJÁRÁS cimmel közölte le a megyei lapunk, a Kisalföld. Reklamáló érdeklődésünkre a sportujságiró elmondta, hogy ezt a cimet azért tették a közlemény elé, hogy az olvasó a cimből sejtse, miről is van szó. Szóval igy állunk... és ezen segiteni most már csak magasabb szinten és hathatós erőkkel lehet.

A pesszimista hurokat nem pengetem tovább, hisz a cikk elején erre nem is készültem, de önkéntelenül a fentiek tódultak az irógép billentyüire.

Egy bizonyos, az MTFSZ elnöksége által biztositott külföldi ut tapasztalatait versenybiró társaimnak továbbadom és igérem, hogy a jó tapasztalatokat hasznositjuk a soproni rendezések során. Ezzel is segitjük sportágunk fejlődését, még akkor is, ha ez csak igen kis lépés ahhoz viszonyitva, amekkorát léphetnénk.

Az eredményekről csak annyit, hogy remek érzés volt Monspart Sarolta kétszeri, szinte demonstráló győzelme és az egri Boros Zoltán második napi fegyelmezett versenyzéssel elért első helye . Nem kisebb versenyzőket utasitott maga mögé, mint a csehszlovákok titkos világbajnoki aspiránsát - Lenhart Zdeneket - és több északi "menőt".

dr.Adorján József
a soproni városi szövetség elnöke

INNEN-ONNAN

HIREK NAGY-BRITANNIÁBÓL

Az IOF döntése, mely az 1976-os VB rendezés jogát a szigetországnak adta, élénk pezsgést idézett elő mind a versenyzés, mind a térképhelyesbités terén. Már az elmult évben is számos ötszinnyomásu, 4 féle futhatóságot megkülönböztető, gondosan helyesbitett, 20 ezres térkép jelent meg, de ezeken a rendelkezésre álló katonai alaptérképek miatt az alapszintköz 25 láb, azaz 7,62 m volt. Idén tavasszal a Shell cég anyagi támogatásával a Glasgow-i egyetem földrajzi tanszéke elkészitette az első légi-fotogrammetriai felmérésü, 5 m-es alapszintközü versenytérképet. A folytatás nem váratott sokáig, mert a svéd Björn Kjellström, a tájékozódás angliai meghonositójának támogatásával rendezett májusi versenyre a Manchester-i egyetem készitett ugyancsak 5 m-es alapszintközü 10 ezres térképet, mely részletessége szinte "sokkolta" a mezőnyt. A térkép ugyanis még a fák ültetési irányát is feltünteti a futható erdőben zöld, a bozótban fehér vonalakkal!

★★

Nagy-Britannia területének mindössze 2,4 %-át boritja erdő /Magyarországon 14,5 százalék/. A versenyek sokszor 2-4 km²-es erdőfoltokon zajlanak, talán ez is magyarázata a gondosan helyesbitett, részletgazdag térképeknek. A pályakitüzők ugy tudják csak 8-11 km-es pályákon futtatni a versenyzőket, hogy a rajtban a pálya első részét rajzolják be a versenyzők, a másodikat pálya közben, szintén saját időből. Budapest környékén, de másutt is sok versenyzésre alkalmas kis erdőfolt van, ezekben is lehetne versenyeket rendezni, ha nem is pályaközbeni berajzolással, amit a szabályzat nem enged, hanem térképcserével.

TISZTUJITÁS A KANADAI SZÖVETSÉGBEN

Montrealban ujraválasztották a COF elnökségét. Ontario, Quibeck, Prince Edward Szigetek, Uj Skócia, Newfounland tartományok képviselői egyuttal a következő döntéseket hozták:

- A szövetség évi 1 dollár tagsági dijat vet ki minden versenyzőre.
- A nevezési dijakat 3 dollárban maximálták.
- Bizottságot neveztek ki, mely az 1976-os Montreal-i Olimpiai Játékokon a tájékozódási futás népszerüsitésének lehetőségeivel foglalkozik.
- Elhatározták a válogatott keret felállitását és a válogatás feltételeit. A kerettagság szükséges feltétele a kanadai állampolgárság, vagy az, hogy az illető 12 hónapnál régebben tartózkodjék Kanadában.
- Lépéseket tesznek a nyugati tartományok, különösen Manitoba és Brit Columbia tájékozódásának fejlesztésére.

TÁJÉKOZÓDÁSI ÖSZTÖNDIJ ÉSZAK-AMERIKÁBAN

Björn Kjellström, a ma New Yorkban élő korábbi svéd bajnok, a Svéd Tájékozódási Szövetség és a SILVA cég megalapitóinak egyike, valamint Sass Peepre, a Guelp-i egyetem testnevelési tanszékének vezetője egy-egy ösztöndijat ajánlottak fel annak a két tájékozódási futónak, akik testnevelő szakon tanulnak, versenyeredményeik és szakmai tevékenységük alapján legjobban kiérdemlik.

KENU-TÁJÉKOZÓDÁS KANADÁBAN

A hótalp-tájékozódás sikere után Ontario tartományban megrendezték az első kenu-tájékozódási versenyt. A verseny szinhelye egy néhány km²-es tó volt, ahol az ellenőrzőpontokat részben a parton, részben szigeteken helyezték el. A kötetlen pontsorrendü pálya leevezésére éjjel került sor. Minden egyes kenuban három versenyző: egy kormányos, egy lapátos és kettőjük közt egy navigátor foglalt helyet, természetesen mindegyikük mentő mellényben. A versenyt nehezitette, hogy a pontokat nem lehetett a hajóból elérni, valamint, hogy az eső végig zuhogott, de mindezek ellenére az első próbálkozás teljes sikerrel zárult.

Bozán György

Megjelent a HÓDGEP SK tájékozódási futó hiradója. A fénymásolt, ötletes boritó stencilezett lapokat - és fáradságos munkát takar, melynek oroszlánrésze a szakosztály "nyughatatlan"versenyzőjének Baranyai Antalnak jutott. Köszöntjük az uj társlapot és sok tartalmas megjelenését kivánjuk.

★★

Sajnálatos tördelési hiba miatt Gombkötő Péter Tájékozódási edzésgyakorlatok c. könyvében az "Ablakos gyakorlat" térképeinek elkészitéséről szóló rész rossz helyre került. A 29. oldal 2. bekezdésének 2.mondatától a 3. bekezdés végéig terjedő szöveg a 17. oldalon lévő 1.3.6. pont szövegének folytatása.

★★

A Budapesti Szövetség elnöksége a minősitő bizottság javaslatára ugy határozott, hogy csak azon versenyzők kapják meg az elért minősitéseket, akik nevezési lapját hiánytalanul kitöltik. Még fontosabb lesz tehát a pontos nevezés és jelentkezés a rajtnál.

BEMUTATJUK

a Csongrád megyei szövetséget

"Csongrád a tájékozódási futó tömegek megyéje. A lelkes és hozzáértő szervezés évről évre jobban kamatozik. Elképzelhető, milyen haszonnal járna az egész sportág számára, ha igazi jó tereplehetőségeik és térképeik lennének..."

A sportág országos vezérkarának egyik képviselője írta ezeket a sorokat 1970. elején. A helyzet szinte teljesen változatlan azóta. Elsősorban ami a tömegeket, valamint a változatlanul meglévő térképhiányt illeti.

Ugyanis időközben a "terephiányt" megoldották. Hogyan? - erről és még néhány számunkra igen izgalmas kérdésről kívánjuk lapunk olvasóit tájékoztatni az alábbiakban.

A jövő évben már 15 éve lesz annak, hogy Csongrád megyében megrendezték az első tájékozódási futó versenyt. Ugyanakkor két éve, hogy az önállósult sportág uj megyei elnöksége irányitja, szervezi, ellenőrzi Csongrád tájékozódási futó életét.

A sportág megyei vezetője - 1958-tól - dr.Tóth Imre, aki éppen a mult év őszén kapott kormánykitüntetést, a testnevelési és sportmozgalomban végzett munkájáért. A megyei szakszövetség főtitkára, Benedek Jenő, ugyanakkor MTS kitüntetés tulajdonosa.

Az elnökség tagja még Jenovai Erzsébet /Szeged/, Nagyillés Mihály /Hódmezővásárhely/, valamint Mendei Árpád /Makó/.

Az elnökség irányitása mellett három bizottságban folyik a munka /versenybiró-pályakitüzői, edzői és minősitő-nyilvántartó; a fegyelmi bizottságot az elmult két évben nem kellett müködtetni!/.

Érdekes, de Csongrádban nincs ifjuságí bizottság! Itt minden, az ifjuságnak van alárendelve! Ez az egyik "titok", igy valósul meg az ifjuságí törvénynek, sportágunkra vonatkoztatható része megyénkben!

Néhány statisztikai adat a megye életéből:

	1970.	1971.	1972.I.félév
Nyilvántartott versenyzők száma	1714	1896	2000 felett
Rajthoz állt versenyzők száma	1474	1649	912
ebből serdülő koru	489	705	451
Uj minősitettek száma	72	151	?
ebből ifjuságí aranyjelvényes	2	4	terv: 6
Szakosztályok száma	54	32	19
Versenybiró-pályakitüzők száma	15	27	63
Segédedzők száma	5	4	7

Az igazolt versenyzők száma évről évre erőteljes ütemben nő. Egy országos statisztika szerint 1971. év végén Csongrádban volt - vidéken - a legtöbb az évben igazolt!

Az igazgatók örömmel veszik sportágunk szervezését, a vezetésük alatti iskolákban, hogy csak dr.Bánfalvi József, dr.Török László /Szeged/, Nagyillés Mihály /Hódmező vásárhely/, vagy Hojcsi Pál /Szentes/ nevét emlitsük.

Külön kell foglalkozni, az Árokszállásy Dezső igazgató vezetése alatti Szegedszilléri sgt-i ált.iskolával, ahol "nemzeti" sportnak számit a tájékozódási futás! Csak igy válhatott ez az intézmény, a megyei uttörő versenyzés központjává.

Ugyancsak egyre emelkedő tendenciát mutat, az igazolt, ill. a rajthoz állt versenyzők száma. Ami ennél is megnyugtatóbb - a rajthoz álltak közel 50 %-a serdülő vagy még fiatalabb koru versenyző! Igy az utánpótlás helyzete jelenleg még megnyugtató Csongrádban. De meddig?

Ugyanis az a fura és képtelen helyzet alakult ki, hogy egyetlen szines térképkivágatuk sincs! A legközelebbi modern, többszinnyomásu térkép terepe is - légvonalban 80 km-re van a megyétől! Holott minden ellenkező hiresztelessel szemben - legalább 10 olyan erdős, dombos területtel is rendelkeznek, amely területekről kb. 6-8 km²-es speciális térkép lenne készithető a mártélyi 12 km²-es változatos terepen kivül!

Félő, hogy a közvetlen utánpótlás nevelése megreked, a térképhiány miatt...

1970. óta nincs I.osztályu versenyzőjük. Jenovai Klára Budapestre történt távozása óta, a különben tehetséges felnőtt női mezőnyből nem képes egyetlen versenyző sem a többiek fölé kerekedni! Örvendetes viszont az ifjuságí aranyjelvényesek egyre növekvő száma, és reménnyel kecsegtet a HÓDGÉP-es Baranyai eredménye is. Az 1970. évi magas szakosztályi szám még az átszervezés előtti /tehát a természetbarátokkal együtt/ helyzetet rögziti.

A jelenlegi 19 szakosztály /ebből 7 üzemi, hivatali, intézményi és 12 középfoku iskolai SK-i szakosztály/ már kivétel nélkül önálló tájékozódási futó szakosztály. Ugyancsak folyik még versenyzés mintegy 3-4 természetbarát szakosztály keretei között is.

A szakosztályok területi megoszlása: szegedi 12, hódmezővásárhelyi 3, makói 3, szentesi 1. A megye városai közül Csongrádon, mig a nagyközségek közül Kisteleken és Mindszenten nincs tájékozódási futó élet, a korábbiakkal szemben.

A fenti szakosztályi létszám nem indokolja, külön városi,járási szakszövetségek müködését. A szakemberek területi megoszlása is követi a fenti arányt. Igy elmondható, hogy a sportág megyei vezetése egész Csongrád megyére befolyással van.

Eredmények: országos ifjuságí bajnokok és bajnoki helyezettek /Bogos, Hercegh, Máthé/ - kétszeres ezüstérmes főiskola váltó /Sz. Tanárképző/ vidéki egyéni bajnokságok, a vidék egyedüli képviselete az 1972. évi

országos CSB-n /Sz.Kender, SZVSE/ a felnőtt női kategóriában a HÓDGÉP a vidék legjobbja a férfiaknál, dobogós helyezések az általuk kezdeményezett és elsőizben megrendezett uttörő olimpián! Női egyéni győzelem az 1972. évi ODOT Kupán, hogy csak az egyik legfrissebbet emlitsük.
A megyéből indult versenyzők is jelentős sikereket értek el: Vincze István /MEAFC/ válogatott kerettag lett, Jenovai Klára /Spartacus TE / az országos bajnok női csapat tagja, de a korábbi években is - jó versenyzők közül ugyancsak a megyéből indult Gátiné, Révész Piroska /Bp.MÁV Ig./, Frányó Ferenc /MEAFC/, de a volt budapesti egyéni bajnok - néhai Csik Judit is.

Folyamatos a szakemberképzés, már az iskolás korban, igy ennek köszönhető,hogy a megyéből elkerülő versenyző-vezetők,hamarosan beilleszkednek uj környezetükbe, legtöbbször igen aktivan. Ennek köszönhető, hogy Csongrád megyei vezetője volt éveken át a Keszthelyi Haladás SK /Kiss Tibor/ vagy van jelenleg is a székesfehérvári GEO SE/Kunfalvi Zsolt/ és a Bp.Közgazdasági Egyetem SK /Rácz Miklós/ szakosztályainak. De ugyancsak a megyéből származtak el, az országos versenyek szervezésével kitünt Hajdu Kálmán /Bp./ és a ceglédiek junior erősségei /Máthé,Tóth/.

Csongrád megyét az egyetemek, főiskolák megyéjének is szokták mondani. Ennek ellenére évek óta nem kapnak az ország más területeiről versenyzői utánpótlást.

Anyagi feltételek: szakosztályaiknál örvendetesen nő a bázisszervek támogatása, talán csak a középfoku iskolákban juthatna több támogatás a - bevételekből - sportágunkra. Az MTS megyei tanácsa differenciáltan támogatja az egyesületek tájékozódási futó szakosztályait /kb. évi 80-10 ezer forint a támogatás összege/.

A megyei szakszövetség 1971. évi teljesitett költségvetési összege 82.000,- Ft volt, amely nagyrészben a megrendezett 18 bajnoki és kupaverseny és általában a megyei tájékozódási futás feltételeit volt hivatva elősegiteni. Ha figyelembe vesszük, hogy 1971. évi rendezvényeik nagy részét Budapest környékén, a Dunakanyarban, vagy a Mecsek hegységben voltak kénytelenek megrendezni, feltétlen indokolt az első percben esetleg magasnak tünő összeg.

A megyében versenyt csak a megyei szakszövetség rendez. Egy-egy nagyobb esemény megrendezéséhez, az egyesületeknél különkülön sem az anyagi, sem a személyi feltételek nincsenek biztositva. Annak viszont nincs értelme, hogy egy klub magas nevezési dijakból rendezzen reprezentativ versenyeket.

Csongrád megye 3 kiemelt sportköre közül csak az SZVSE-ben van tájékozódási futás, ennek ellenére a többieknél is kiemelten kezelik a kérdést.

Sz.Kender SE - itt a megyei női versenyzés bázisát találjuk, csapateredményeik megközelitik a tőlük elvártakat. /1972. évi országos CSB-n a legjobb vidékinek bizonyultak!/ Egyéni minősitéseiken feltétlen már ez évben javitani kell. /Kotogány, Szabó/
HÓDGÉP SK - szakosztályában és jogelődjeiben eredményes versenyzés folyik évek óta. A nagyüzemi bázis által biztositott zavartalan feltételek ellenére, egyéni minősitési eredményeik elmaradnak a lehetőségektől. 1972-ben a tehetséges női versenyzői gárdából indokolt lenne legalább egy főnek I.osztályu minősités megszerzése. Rostás Irén és Farkas Katalin közül bármelyik várományosa ennek!
A női csapat csak a 2. helyezést érte el a vidék CSB-n, szemben a férfiak országos CSB-n elért 6. helyezésével /ezzel ugyancsak a legjobb vidéki együttesnek bizonyultak/.
Az SZVSE-ben érettségi vizsgák, de más problémák is akadályozták a tehetséges női gárda eredményességét. Határozottabb vezetési módszerekkel a patinás egyesület hirnevéhez méltó eredmények várhatók.
Csak férfi versenyzés folyik a Sz.Kinizsi SK szakosztályában, elsősorban fiatal versenyzőiktől várható komoly fejlődés.
A szegedi Kossuth Lajos Tudományegyetem igen szinvonalas uttörő és ifjusági versenyélet található. Az anyagi támogatás további növelésével, a legifjabbak eredményei csak megsokszorozódhatnak.
Egyre eredményesebb munka folyik a makói TVSE és a Vasuti Főiskola SC szakosztályaiban.
A megye középiskolái közül a Textilipari Szakközépiskolában, a Radnóti Miklós Gimnáziumban és a hódmezővásárhelyi Frankel Leó Szakközépiskolában folyik a legkiemelkedőbb utánpótlás nevelés.
Eredményes munkakapcsolatot sikerült kialakitani a KISZ Csongrád megyei Honvédelmi és Sportbizottságával, az MTS Középiskolai Sportbizottságával és a megyei AIST elnökségével.
A Magyar Tájékozódási Futó Szövetséggel javuló kapcsolatot elősegitette az, hogy a főtitkár és az elnökség egy tagja is járt az elmult két évben a megyében.
Sajnos az aggasztó térképhelyzeten nem sikerült még semmi javulást elérni. Remélhetőleg a közeli években ez is napirendre kerül.
A sportág egyetlen központi lapját a Tájékozódási Futást olvassák.Megfelelő propagandával érték el, hogy a megjelenő példányszám 10 %-a Csongrádban kerül asztalra. Az előfizetői "ranglistán" elért - vidék első - helyezésük azt mutatja, hogy a sportág megyei vezetői, aktivái, versenyzői - szivügyüknek tekintik a folyóirat támogatását annak ellenére, hogy a Tülevél gyakran bizonyult szurósnak tevékenységük megitélésénél...

ELLENŐRI JELENTÉS

az 1972. évi VII. ODOT Kupa versenyről

Megbizólevelem átvételekor sem a verseny részletes kiirása, sem a verseny rendezőinek névsora nem állt rendelkezésemre, mivel azt még a "Tájékozódási Futók Évkönyve 1972." sem tartalmazta, igy a versenybiróság és köztem a kapcsolatfelvétel azonnal nem alakulhatott ki. Ennek tudatában levélben fordultam az MTFSZ elnökségéhez. Kérésemre az elnökség közölte a versenybiróság elnök, elnökhelyettes és pályakitüzőinek névsorát, melyeket az MTS Vas megyei Tanácsa Tájékozódási Futó Szövetségén keresztül 1972. junius 6-án kelt levelében bizott meg.

Ezt követően közöttem és a versenybiróság között a kapcsolat létrejött. A rendező versenybiróknak feladatukról már előzőleg tudomásuk volt, s a verseny rendezésével kapcsolatosan mindent igyekeztek megtenni a lehető legjobban és legpontosabban az ODOT Kupa megrendezése érdekében. Igy

- 1972. VI. 6-án tájékoztatót adtak ki a résztvevő versenyzők számára, melyet a csapatvezetőknek jelentkezéskor oszottak ki;
- 1972. VI. 8-án részletes lebonyolitási tervet készitettek és azt még a verseny megrendezése előtt a rendezőknek el is juttatták.

A verseny kiirását nem a versenybiróság, hanem a rendező szervek a KISZ Központi Bizottsága Honvédelmi és Sportosztálya, a KISZ Vas megyei Bizottsága és az MTFSZ készitette el és adta ki, 1972. március 15-én. A kiirásból kitünik, hogy ez nem az első kiirás, mert az előbb megjelentet vagy megjelenteket ebben érvénytelenitik. Ez a többféle kiirás megjelenése a versenybiróságnak is bőséges munkát adott. Hiszen a megyék képviseleteként megjelent csapatvezetők - gyakran nem is tájékozódási futó szakemberek - több esetben nem az érvényben lévő kiirást vették alapul nevezésük alkalmával. Ezek szerint feltételezem, hogy ez a helyes módositott kiirás nem is jutott el minden érintett megye hivatott szakemberéhez. Hosszas magyarázat után nem egy esetben hangzott el olyan vélemény a megyék csapatvezetőitől, hogy - "ha én ezt tudom, nem ennyi, vagy nem ilyen embereket hozok az ODOT-ra." -

A versenybiróság rendelkezett a szükséges személyi feltételekkel, hiszen 27 fő tervezett rendező közül a versenyen 24 fő meg is jelent, s aktivan dolgozott.

A versenybiróság és az ODOT táborvezetősége között a kapcsolat jó volt.

Én a versenyt megelőző napon találkoztam először a versenybirósággal személyesen. A versenybiróság elnöke és tagjai, mindvégig szivesen és készséggel álltak rendelkezésemre. Kapcsolatunkat nyugodtan mondhatom barátinak is.

A versenybirósággal személyes találkozásomkor derült ki, hogy a versenynek nincs ellenőrzőbirója. Utasitást adtam ellenőrzőbiró jelölésére. Ezt az utasitásomat a versenybiróság elnöke Nagy Jolán és elnökhelyettese Köves Imre javaslatára a versenybiróság a szabályzat figyelembe vételével megoldotta. A versenyt megelőző napon az ellenőrzőbirói teendők ellátására Méry Ferenc II.o. versenybirót kérte fel.

Ellenőrzéseim során derült ki, hogy a versenyzők részére csak a csapatvezetőknek átadott tájékoztató tartalmazza a pontmegnevezéseket kódjelek nélkül. Ezért kezdeményeztem, hogy ezekbe a tájékoztatókba kiosztás előtt tintával a kódjeleket a versenybiróság vezesse be, valamint megoldottnak látszott, hogy a versenyt megelőző éjszaka minden térképet sokszorositott pontmegnevezéssel és kódokkal lássanak el. Mindkét intézkedésem a versenybiróság jogosnak találta, minden utólagos megjegyzés nélkül.

A versenybiróság technikai felkészültsége jónak mondható. Rendelkeztek megfelelő számu és minőségü bójákkal, bélyegzőkkel, rajt-cél felirattal, kordonkötéllel stb. A versenyiroda felszerelése is kielégitő volt. Volt elegendő papir, nyomtatvány, térkép, GEM-kapocs stb. Sajnos nem rendelkezett a versenybiróság versenyzőkartonnal, igy ez nagyon sok többletmunkát eredményezett - pl. minden térképre rajtszámot, indulási, érkezési időt kellett felirni. A térképet be kellett szedni a versenyzőktől, majd ujra kiosztani stb.

Különösen jó és hasznos volt a rendezőknél lévő URH-rádió, mely nagyban segitette a rendezők munkáját. Felvezetés, pályabirók együttműködése, váltóhelyek kapcsolata, bontás stb.

Itt emlitem meg a kiadott irásos anyagok milyenségét is. A versenyzők részére kiadott tájékoztató alapos körültekintéssel készült, mindent tartalmazott, amit a versenyzőknek a versenyről tudniok kell előzetesen. A közölt időpontokat a versenybiróság igyekezett is betartani. A versenybiróság részére kiadott lebonyolitási terv szintén részletes, elemző. Általában magába foglalja a rendezők feladatát, bár véleményem az, hogy több esetben bonyodalmas, tulzottan aprólékos, kevésbé fontos dolgokat részletez, pl. ebédeltetés. Célszerü rövidebb időrendben szedett lebonyolitási rendet készitenl.

Térkep és a tervezett pályák kritikája:

A pályakitüzők - bár előzőleg látták a 10 000-es alaptérképet -, de azt az idő rövidsége miatt nem helyesbitették. Igy a térkép nem javitott, s mindössze egy szinnyomással készült. Végső soron megfelelt az ODOT versenyek döntőjének.

A pályák első napon az egyéni versenynapon megfeleltek a mezőny igen heterogén összetételének, hiszen a válogatottól az első versenyét futóig mindenféle versenyző indult, igy érthető, hogy a tervezett győztesidőnél jóval rövidebb idők születtek. A 2. napi váltóversenyek pályái is

hasonlóan könnyünek bizonyultak, mégis akadtak az igen rövid győztesidő mellett is kiesők.

A verseny előkészitését a KISZ KB és az MTFSZ végezte. Igy a rendezőknek a táborban megérkezettek között kellett a lebonyolitással kapcsolatos teendőket közzétenni, propagálni. Ezt a feladatot a versenybiróság a tábor vezetőségével karöltve jól oldotta meg. A tábor hangosbemondóján keresztül előzetesen is és az eredmények tudatában is többször hangzott el értékes propaganda a tájékozódási sporttal kapcsolatban.

A tábor központjában a versenyt megelőzően 1 nappal, majd a verseny ideje alatt és az azt követő napon versenyiroda működött, mely minden sportvezetőnek és minden sportolónak rendelkezésére állott.

A tábor és a verseny szinhelye között a szállításhos szükséges járműveket - autóbuszokat - a táborvezetősége biztositotta, a szállitás lefolyását a versenybiróság végezte. Mondhatom igen jól. Hiszen az egyéni verseny napján mindjárt az első fordulóban elromlott az egyik autóbusz,kiesése miatt a szállitást végző versenybiró ügyes megoldással gondoskodott egy autóbusszal is a versenyzők kiszállitásáról úgy, hogy emiatt még a rajtot sem kellett csusztatni.

A rendezőség rendelkezett az illetékes erdészeti, határőrségi stb. engedélyekkel.

A versenyirodán az egyéni verseny napján jól látható helyen az eredményeket folyamatosan kifüggesztették, ami nagyon látványos volt és sok nézőt /versenyen indulót és kivülállót/ vonzott. Sajnos ezt a megoldást a váltóverseny napján nem tudta a rendezőség megvalósitani. A szétszórt és a nagy távolságra lévő váltóhelyekről a versenyzőkartonok /térképek/ nagyon hosszadalmas idő alatt értek a versenyirodára.

A verseny folyamán minden versenyző berajzolt térképet kapott. Rajta a pontmegnevezésekkel és kódjelekkel. Ellenőrzésem során egyetlen mellérajzolt pontot sem találtam.

Az egyéni verseny napján igen jól megválasztott rajt- és célhelyeket alakitott ki a rendezőség, igy az induló versenyzőknek nem volt alkalmuk az előző rajtolókat látni induláskor. A befutószakaszban feltünő versenyzők nem egyszer hangos szurkolás és biztatás mellett futhattak a célig.

Az inditó- és célszemélyzet kitünően látta el feladatát.

A versenyzők helyesen telepitett bójákat,a szükséges pontokon több bélyegzőkkel ellátott pecsételőket találtak. Minden ponton jól látható volt a kódjel is.

A verseny idnitása a felvezetés megtörténte után az előre betervezett időre történt.

A váltóverseny rajtja, célja szintén helyesen volt kialakitva. A váltóhelyek ügyesen kordonokkal voltak elkülönitve. Nem volt szerencsés a több váltóhely /és a céltól elkülönitett/ kialakitás. Hiszen a váltóverseny igazi izgalmát a verseny pillanatnyi állását,a drukkolás lehetőségét vonta meg a versenyzőktől, a nézőktől a rendezőség. Célszerübb lett volna az első futókat elvinni, s a váltásokat a cél közelében megoldani, igy a pillanatnyilag nem futó versenyzők mint nézők végig izgulhatták volna társaik versenyét. Hisz tulajdonképpen ez a tény az egyik vonzó ereje a váltónak. Ettől függetlenül a versenyzők igy is végig izgalmas és sportszerü versenyt vivtak. Még az sem zavarta meg őket, hogy a 17- és 18-as kód jelét a felvezető versenybiró felcserélte.

A verseny alkalmával óvás nem történt. Az egész verseny nyugodt, sportszerü magatartás mellett zajlott le.

Sajnos pontőrök az egyéni versenyen hiányosan, a váltóversenyen egyáltalán nem is voltak. Ezt a hiányosságot nem a versenybiróság, hanem a tábor vezetősége követte el, mert megigért mindkét napra 30-30 fő segitséget, de igéretét nem tartotta be.

A versenybiróságnak a verseny külsőségei terén nem volt feladata, hiszen a VII. ODOT-nak szerves része volt ez az országos döntő is, igy a megnyitást, eredményhirdetést a tábor parancsnoksága közösen ünnepélyes keretek között oldotta meg. Ehhez a versenybiróság az eredményeket időben szolgáltatta.

Tömören összefoglalva megitélésem,hogy ez a versenybiróság ilyen, vagy hasonló összetételben sok esetben fog még versenyt rendezni. Biztos vagyok abban, hogy az emlitett jó vagy rossz momentumokat nem a szigoru és hivatásán lovagló ellenőr aggályoskodásának veszik, hanem tanulságnak.

Annak ellenére, hogy az utóbbi évek legsikerültebb ODOT versenye ez volt - a verseny befejeztével láthatjuk -, lehetett volna jobb is. Ugy gondolom igy érezzük mindannyian. Tulajdonképpen egy tapasztalatszerzés volt mindannyionknak, az MTFSZnek, a rendezőknek, a versenyzőknek, az ellenőrnek egyaránt -, hogy legközelebb még jobban, még egyszerübben, még könnyebben oldjuk meg.

Arató János

A "TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS" külföldre előfizethető Budapesten is. A cim: KULTURA Könyv- és Hirlapkereskedelmi Vállalat, Budapest 62. P.O.B. 149.

BALATONTÓL - HUNGÁRIÁIG

Az első nemzetközi Balaton Kupát Zamárdiban 1957. nyarán rendeztük meg, akkor még klubcsapatok részére, ami a baráti államok közötti első nemzetközi verseny volt A rendezést az ország akkori öt vezető sportegyesülete /Bp.Vörös Meteor, MAFC, MÁVAG, UVATERV és Bp.Vasutas/ vállalta, az akkor általunk elkészitett nemzetközi szabály-tervezet alapján.

A következő évi verseny még szintén klubszinten került megrendezésre Szigliget környékén. Mindkét évben a három utvonalas, 3 x 2 fős csapatversenyt a Lokomotiv Praha csapata nyerte meg.

Az évek folyamán a korszerübb egyéni-csapatverseny két napra bővült és váltóversennyel egészült ki, ahol férfiak és nők indultak nemzeti válogatottként.

Kezdetben csak a baráti, később pedig az IOF-be belépett országok válogatott csapatai is küzdöttek a helyezésekért.

1959-ben a legjobb külföldi csapatnak kiirt vándorserleget a Csehszlovákia "A" válogatottja nyerte meg /K.Prohaska, J.Duros, J.Cerny, J.Jaburek, M.Strzinek, J.Jankovic összeállitásban/, megelőzve az NDK, Csehszlovákia "B" és Bulgária csapatait.

1960-ban az éjjeli szakaszon ujszerü inditási módszert próbált ki a versenybiróság - sikerrel - 60 versenyzőt inditott egyszerre a "pontérintős" versenyen. A legjobb külföldi válogatott ismét Csehszlovákia lett.

1961-ben az addigi veszprémi oldal helyett, a somogyi oldalon került megrendezésre, Balatonföldvár környékén. Első izben egyéni-csapatverseny formában, tekintettel a következő évi EB-re, ahol egyéni versenyszám került kiirásra. A nemzetközi Balaton Kupa vándordijat a kiirás szerint a legjobb külföldi csapat nyeri. Az az évi győzelmet ismét Csehszlovákia szerezte meg.

Az I. EB évében 1962-ben Keszthely környékén rendezett verseny kimagaslik a korábbi évekhez viszonyitva. Az egyéni győztes a bolgár válogatott nagyszerü versenyzője, Kiril Bojanov, a népszerü "Csicsó" lett. "1957. óta versenyez, 1959. óta válogatott, többszörös országos bajnok, a bolgár EB csapat biztos tagja." - nyilatkozott róla Peter Denicsin, a bolgár válogatott vezetője. A kupát a Német Demokratikus Köztársaság válogatottja nyerte meg /Lothar Ditze, Harald Grosse, Konrad Morenz, Peter Gruse/.

A történelmileg hires Nagyvázsony a szinhelye, Erik Tobé IOF elnök a vendége, a svéd válogatott első magyarországi rajthoz állása jellemzi az 1963. évi versenysorozatot. Első izben került megrendezésre hazánkban nemzetközi női verseny. A svédeknél a férfiak mezőnyében rajthoz állt az 1962. évi svéd bajnokság harmadik helyezett, Kalle Johanson és Rolf Hedlund, a kilencedik helyezett. A nemzetközi verseny szinvonalát emelte, hogy a tavalyi egyéni győztes Kiril Bojanov is indult. A magyar szineket Schönviszky György és Skerletz Iván, a magyar egyéni bajnokság első két helyezettje képviselte. A női mezőnyben az NDK-beli Uta Kuckert, a svéd Gunnel Börjesson és Anne-Mari Wallstein mellett a magyar Monspart Sarolta és Győri Edit indulásával itt is komoly mezőny gyült össze.

A férfi egyéni győzelmet a svéd Johanson nyerte meg. A csapatunk tagjai közül Monspart Sarolta nyujtotta a legkiemelkedőbb teljesitményt, miután fölényesen nyerte meg a női versenyszámot. A kupát az első izben hazánkban szereplő svéd válogatott nyerte.

1964-ben nem rendeztük meg a nemzetközi Balaton Kupát.

Balatongyörök környékén került sor az 1965. évi versenyre, amelyen az első napi egyéni verseny után váltóverseny következett. A kupát a férfi és női verseny alapján ismét Svédország nyerte.

"Nagyszerü küzdelmek, magyar sikerek a IX.Nemzetközi Balaton Kupán" - irta a Turista 1966. évi októberi száma. Nagy jelentősége volt a versenynek, hiszen az I.Világbajnokság előtti erőfelmérésre is alkalom nyilt. Bulgária tájékozódási szövetsége például ezt a versenyt használta fel arra, hogy kijelölje az itt mutatott formák alapján, hogy kiket küldenek a finnországi Világbajnokságra. Harmadik győzelmükkel a svédek nyerték végleg a Balaton Kupát.

A 10 éves Balaton Kupa sorozat most lezárult. Egyrészt azért, mert a kitünő svéd válogatott háromszor egymás után elnyerte a legjobb külföldi csapatnak kiirt vándorserleget, de azért is, mert szövetségünk elérkezettnek látta az időt, hogy a verseny rendezési területét kiterjessze egész Magyarország területére. E cél érdekében uj versenyt alapitott Hungária Kupa néven, amelyet az a csapat nyer meg minden évben, melynek férfi és női versenyzői a legjobb időeredményt érik el a tájékozódási feladat hibátlan teljesitése mellett.

"A Hungária Kupa kiirásával a Balaton Kupa verseny 10 éves eredményes sportkorszaka bevonult a hazai és nemzetközi tájékozódási sporttörténelembe." - irja dr.Vizkelety László.

Az 1967. évi, Farkasgyepün rendezett I Hungária Kupán a férfiak mezőnyében az egyéni győzelmet a csehszlovák Gustav Bartak szerezte meg. A női versenyt Vera Vozobulova /Csehszlovákia/ előtt Monspart Sarolta nyerte több, mint 30 perccel.Végeredményben Magyarország I. /Balogh Tamás, Schönviszky György, Skerletz Iván, Monspart Sarolta, Cser Borbála és Hegedüs Ágnes/ összeállitásu csapata végzett az első helyen.

A Balatontól való elszakadás csak a második alkalommal,1968-ban megrendezésre kerülő versenyen sikerült, amikor a Zemplén hegységben Kékedfürdőn került lebonyolitásra. A férfiak mezőnyében Horváth Attila, a nőknél Monspart Sarolta győzött. A kupát a magyar "A" válogatott /Horváth

Attila, Schönviszky György, Bozán György, Monspart Sarolta, Balázs Éva, Cser Borbála/ nyerte el.

Az 1969. évi III. Hungária Kupát a versenybiróság a Börzsöny hegységben Kisinóc térségében rendezte meg, ahol válogatottunk megvédte előző évi elsőségét és az egyéni versenyszámokban kettős magyar siker született. Férfiaknál Hegedüs András, nőknél Monspart Sarolta győzött. Egy évvel később Pilisszentlászló környékén lezajlott IV. versenyen megismétlődött a magyar siker. A magyar válogatott első helyezése mellett a két egyéni győztes Hegedüs és Monspart duplázott.

A Balaton Kupák és az eddig lezajlott Hungária Kupák 15 éves történetében páratlan rendezésre vállalkozott a szövetség 1971-ben, amikor is az Eötvös Lóránd emlékversenyt /BEAC/, Budapest Kupát /BSE/ és a Hungária Kupát /MTFSZ/ összevontan /EBH-OL/ 7 napos versenysorozat keretén belül augusztus hónapban, a Vértes hegységben, Tata versenyközponttal bonyolította le. Ilyen nagyszabásu tájékozódási futóverseny-sorozat még nem volt hazánkban. A versenysorozat nagyságára jellemző Szász Károly, a versenybiróság elnökének, a Tájékozódási Futás 1971. szeptemberi számában megjelent "EBH-OL számokban" kimutatása.

A férfiaknál Bozán György 1,5 perccel előzte meg a másodiknak célba érkező Lenhart Zdeneket, Csehszlovákia futóját. A nőknél ismét Monspart Sarolta bizonyult a legjobbnak.

A kupát 5. alkalommal is a /Bozán György, Horváth Attila, Hegedüs András, Monspart Sarolta, Turchányi Piroska, Horváth Magda összeállitásu/ magyar "A" válogatott nyerte. A 2. Csehszlovákia "A", 3. Magyarország "B" /Boros Zoltán, Vajda Géza, Sötér János, Danovszky Mária, Cser Borbála, Hegedüs Ágnes/, 4. Csehszlovákia "B", 5. NDK, 6. Bulgária "A", 7. Bulgária "B", 8. Románia csapatai előtt.

1972-ben ismét többnapos versenysorozat lesz, ahol reméljük, folytatódik a magyar tájékozódási futók sikersorozata.

Bárány László

Fedezzük fel az Alföldet

Térképjavitók körében elfogadott tény, hogy hegyi térképet nehezebb javitani, mig alföldön jó alaptérkép segitségével egyszerübb. E témával nem vitát inditani szándékozom, csupán az alföldi térképek készitőinek gondjait, módszereit irom meg.

Itt való igaz, kevés a domborzati idom. De ahol jó alaptérkép és megfelelő munkaóra áll a javitók rendelkezésére, finomithatjuk térképünket, mert hiába van rajta szemre szép domborzatrajz, ha az a valóságban vagy több kettővel, vagy kevesebb. /Dél-Alföld 2./

Városainkhoz közel eső erdő kevés itt Csongrádban /valamivel kedvezőbb Debrecen helyzete/. Térképjavitóink, nemcsak az alföldiek, hanem a hegyiek is társadalmi munkások. Az utazás sok időt vesz igénybe, a kevés és gyors javitás jelenleg nyomot hagy térképeinken.

Kevesen tudunk jelen pillanatban az északiakhoz hasonlóan saját járművön "kiugrani" térképet javitani. Probléma még az edzésre, versenyre utazás is, ha az távolabb van.

Minden alföldinek ajánlanám: inditsunk egy "Fedezzük fel az Alföldet" térképjavitási akciót! Minden alkalmas erdőt fel kellene kutatni, mérni. A segitséget az erdészettől, a szövetség térképkiadásért felelős szervektől, a HTI-től biztositottnak látom.

Kezdő és "haladó" versenyzőinket vonjuk be a javitásba, örömmel vennénk, ha a térképjavitás ABC-je cimen könyvet adnának ki, amely segitséget nyujtana a térképek javitásában.

Egymás javitási munkáit a következő alkalommal ellenőrizve, kialakulnának a javitó gócok.

Ma Csongrádban rendezi a megyei szövetség vidéki viszonylatban legtöbb megyei versenyét. Minden versenyre kell térkép és a fotó sem sokkal olcsóbb, mint a szines lap. Ha ez elkészülne itt megyén belül, nem kellene szines térképekre "felutazni". Itt hasonló térképen jó pályakitüzéssel megtanithatjuk kezdőinket tájékozódni. Kupaversenyekre fel tudnak utazni, felkészülni a hegyi bajnokságokra.

Megyén belüli rendezés jelentős költségmegtakaritást eredményezne, több versenyen tudnának rajthoz állni a kevés versenytapasztalattal rendelkező versenyzőink és ez az utánpótlás szempontjából lényeges.

A csehszlovákiai VB után Dániában lesz a következő. Az Alföld felfedezésében részt vállalnak vezető klubcsapataink, mert fő elv az, hogy VB-hez hasonló terepen rendezzünk kupa- és bajnoki versenyt. A felkészülés sikere érdekében, ebben lehetnénk mi alföldiek kezdeményezők, segitők.

Baranyai Antal

KELETI-TENGER PARTJÁN

Csütörtök délután

Ez még igazi hétköznap. Monoton, megszokott délutáni program, edzés. Legfeljebb az intenzitás gyengébb a megszokottnál, és lélekben, gondolatban járok máshol. 21,40-kor utazunk. Látomások, légvárak, hallucinációk. Az a bozótos ott egy valódi északi mocsár. Ez az erdőben sétáló idegen a tavalyi világbajnok. Állvamaradt. Az esőház a nyeregben az utolsó pont Lendületes hajrá, meglepetés, kitünő idővel fut be egy ismeretlen magyar, de szép is lenne, majd meglátjuk holnapután...

Péntek hajnal

Zakatoló kerekek, ringó hálókocsi, kellemes hullámzás. Egy év után ismét utazom, ujból itt a lehetőség. Betegség, sérülés, kinos, keserves alapozás, mind a multé. Igyanott vagyok, ahol tavaly ilyenkor, átvészelve egy kijózanitó, elkeserítő, dühitő zuhanást. Miért nem tudok aludni?

Péntek dél

Zaj, tolongás, "Achtung", ez az Ostbahnhof. Nyugalom, kényelmes udvarias közlekedés, "S" Bahn, "U" Bahn, "Eisbecher", ez Berlin. Sétálunk, viccelődünk, mint Pesten, de csak hallok és nem értek, a nevetés hangos, "ungarische temperament", vajon most min röhögünk? Egy terepbemutató nem ártott volna...

Péntek éjjel

Ásitozó, fáradt társaság kászálódik le a vonatról. Zötyörgő teherautó, fejem a ponyvatartó vasnak koccan. Fizikailag jó vagyok, két edzőtábor után nem lehet baj. Egy jó sorsolás kellene...

Szombat délután

Tengerészzenekar, felvonulás, megnyitó. A németek nem tagadják meg önmagukat: siner forgatag, zászlók, melegitők, idegen szavak. Ötven svéd, husz norvég, finnek, dánok, litvánok, csehszlovákok, bulgárok és nyolc magyar. 160 induló az elitben. Világbajnokok és amatőrök. Mit keresek én itt?...

14,14. Gongszó, kordon, papirzászlók, elkezdődött, futok. Éles hang: Achtung, karta! Majdnem elfutottam térkép nélkül. Vissza, megkapom, gyüröm be a tokba, akkor látom, hogy üres. Hol kell berajzolni? Sátor, asztalokkal, rajzolok, de remeg a kezemben a ceruza. Rajt. Első pont kup, rövid irányszakasz, meglököm, ott a kup, felfutok rá, pont sehol. Kapkodás, idegesség, pánik. Itt az utánam induló, görcsösen megragadom, mint a szalmaszálat: "Wo ist punkt 1.?" Mutatja, hogy vissza, ő már a másodikra megy. Bozót, fenyves, kup, végre megvan. A második kis gödör, alig 300 m. Irányba, át a bozóton. Nincs. Kiérek a nyiladékra, nyomás vissza. Fel a kupra, nincs. Te idegbeteg, nem a kupra van jelölve, hanem odább egy 20-assal! Szinte beesek a gödörbe, együtt bélyegzek a finnel. 6 perccel indult utánam, jól kezdődik. Meg kell nyugodni, meg kell nyugodni! Csak a hátát nézd a következő pontig, addig lehiggadsz! Az iram lassu, van idő nézni a térképet is. Erdőszél, nyiladék, ut be jobbra, a csomópontból érzés szerint rá, 150 m, egyből "bejön". Jé, ezt egyedül is igy csináltam volna, csak biztos gyorsabban. Ugy látszik ez egy "kutya", próbáljuk otthagyni. Irányba a nyiladékig, jobbra az utig, azon a patakig. Leszakadt. Keresztül két vizenyős réten, mögöttük a mocsarat megkerülve, a második láp félszigetén, a kup tövében. Kerülöm az első mocsarat. Kissé hosszunak tünik. Tovább az uton, visszakanyar jobbra. Ott kell lenni a kup tövében, neve bombatölcsér. Kup van, gödör, pont nincs. Rohangálás fel-alá, nincs. Tulfutottam? Vissza az előző mocsárhoz. Itt is van kis félsziget, rajta a kup. Nyomás fel, kajtatás, nincs. Térkép, felismerés: te süket, a mocsarak előtt három rét van, nem kettő! Az utolsó rétet nézted az első mocsárnak! Előlről az egészet, rét, mocsár, utkanyar, félsziget, kup. Mellette nagy gödör, benne a bója. Hogy lehetne az elmult 15 percet meg nem történtté tenni?
Sajnos a hátrány már 20 perc. Megnyugszom, felveszem a hazai versenyeken megszokott tempót. Jönnek a pontok sorban, hiba nélkül. Ujból vérszemet kapok, iramváltás, jól futható tiszta erdő, megy ez. Le a völgybe, kis mocsár mellett a töbörben. Pont van, de kissé tul hamar. Kód? Nem stimmel! Végső kétségbeesés, szintvonalak összefolynak, minden egyforma, fenyők, töbrök, mocsarak. Szerencsére épp jön Mosa, és magabiztos futása közben két szóval "helyretesz". Hiába, ez az iram, ami itt van, a hibátlan tájékozódáshoz tul gyors nekem. Ha az otthon megszokott iramban futok, ugy mennek el mellettem, mint nyul a teknős mellett. De hol is tudnám tanulni ezt a reflex-gyorsaságu tájékozódást? Talán az ellenfél és tétnélküli edzéseken, ahol már minden bokrot is merek? Vagy az "éles" kupaversenyeinken, ahol a győztesidők 110-120 percesek, a pályák 20-30 %-án csak gyalogolni és nagyrészben csak dzsoggolni, bóklászni lehet, hisz minden van ott, bozót, kőgörgeteg, szikla hegyén szikla, pont hátán pont? Gyalogolva, vagy lassu iramban az ember unalmában is a térképet nézi, nem folynak össze a szintvonalak és utak a szeme előtt! A hátrány fél óra, helyezés 77. Elkeserítő, de kijózanitó és felvilágositó tapasztalatok.

Vasárnap délelőtt

Még mindig esik, hideg is van, minden vizes. Első futó vagyok a "B" váltóban. Mezőnyrajt. Önbizalmam tegnap teljesen elszállt, passzív, "ragadós" futásra állitom be magam. 52-en lódulunk neki a derékig érő sással borított mocsaras rétnek. Előttünk 3 m széles folyosó, amit a lányok tömegrajtja tarolt le. Csak arra koncentrálok, hogy oldalra ki ne lökjenek, mert a

magas füben elvesznek. Besodródom középre, gyorsitani, lassitani nem lehet, sodornak magukkal mint az áradat, a mezei rajtja ehhez képest husvéti körmenet. Beérünk az erdőbe, a boly legyezőszerüen szétnyilik, robbanásszerüen felgyorsul az iram. Csak a sárga trikóst ne veszitsem szem elől! Tiszta erdő, majd bozót. Nyiladék, megtorpan az egész mezőny, valami nem stimmel, máris együtt vagyunk ujra mindannyian. Ideges tetovázás, félszemmel mindenki a másikat lesi. Hát ezek is szoktak keverni? Mindez csak egy perc, varázsütésre meglódul az egész mezőny jobbra. 300-as sprint, és ott a pont. Nagy tolongás a szuróbélyegzők körül, de nem fajul kézitusává mint odahaza. Fél szemmel a sárgatrikóst lesve, két kézzel idétlenkedem, mig a karton sikerül az egyik szuró alá erőltetnem valahogy. Nem löknek félre, mint otthon, sőt valaki lenyomja helyettem, elhaló "Danke"-t sóhajtok, és próbálok felfutni a sárgára. Szerencsére a 2-esig uton nyomjuk, és némi erőlködéssel sikerül a pontig vagy 20 m-re megközeliteni. Pillantás hátra bélyegzés közben, a mezőny kb. 100 m-re leszakadt, épen vagyunk! Felvillanyozódom, teljesen sikerül felzárkózni a sárgatrikósra. Fel a dombra, itt még jó vagyok, lendületes lefelé a tuloldalon, még a térképre is rá tudok pislantani! Igen, a mocsaras rét itt van előttünk, a végétől 100 m-re a pont. A sárga befut a rétre, miért megyek ész nélkül utána, miért nem az uton futok, az erdőszélen? Cuppogós vizenyő, szemem-szám tele undoritó sárral, hasig érő fü, gyilkos csalán, hogy tud ez itt rövidben futni? Megint leszakadok vagy 50 m-re, mire kiérünk, sebaj majd a pontnál befogom mig térképezik. Csakhogy ő ilyet nem csinál, futtában bélyegez, egy villanás az egész, és mig a szuróval kinlódom, előnye már vagy 100 m. Már alig látom, szerencsére hosszu kövesut jön, csak itt tudjak valamit hozni rajta! De a távolság nem csökken, ennyit értetek csak ti kinosan hosszu téli futások, szurás- és görcsgyártó tavaszi résztávok? A kereszteződésből már nem is próbálok utána menni, az erdőben ugyis leszakadok. Megállás, azonositok: igen itt az utkanyar, jobbra kell lennie a vágásnak, ha igaz, ha jól követtem félszemmel az utvonalat. Tovább a vágás mellett! Mire rászánom magam, egy 5 fős boly már el is huzott mellettem, felfutni rájuk. Hosszu résztáv utánuk, csökken a távolság, fellélegzem. Pillantás a térképre is, itt a rét, be jobbra az ösvényen, mellette a kupon a pont. Ott a bucka, nem vették észre, tulfutnak, be jobbra a sürübe, pont nincs. Ott egy másik kupac, bozót van, pont nincs. Fejlövés. Mi lehet itt? Pillantás a térképre, a mindenségit ez nem kup, ez gödör! 5 perc veszett el, és most már minden mindegy, behozni nem lehet! Még egy kis hülyülés a befutópontra, de ez már nem számit, csak már tul lennék az egészen...

Vasárnap délután

Eredményhirdetés, a szokásos ceremóniával. Sacit ünnepeljük, fölényesen verte a világbajnokot. Nagy váltóink másodikok, ez sem rossz. De esik az eső és éget a csalán-csipés. Vége a versenynek, de nem tudok feloldódni. Elkisérjük a Svédországba utazókat, nézegetjük a nagy komphajót, integetés, fürdés a tengerben, este bankett. Mindez milyen jó lenne, ha a lényeg is jó lett volna.

Hétfő éjszaka

Hálókocsi, kényelem, már a csalánbizsergés sem olyan elviselhetetlen. De mégis mennyivel más volt tavaly a győztes váltóval jönni hazafelé! Ezen a versenyen azonban igazi mélyvizbe kerültem, először futottam elismert klasszisokkal telitüzdelt mezőnyben. Az eredmény nyomasztó: szánalmas vergődés a villogó nagyok között. A tanulság kettős: technikai biztonság nélkül nincs iram, iram nélkül nincs eredmény. A pozitivum mindössze ennyi: belülről és közelről láttam, hogy hogyan kellene ezt csinálni.

Kedd reggel

A pozitivum mindössze ennyi: belülről és közelről láttam, hogy hogyan kell majd ezt csinálni...

Kempelen Miklós
OSC

"TRÓPUSI EGÉSZSÉGÜGYI ZSEBKÖNYV"

A trópusi betegségeket ismerteti, megelőzésükre az ellenük való védekezéshez nyujt tanácsokat dr. Várnai Ferenc "Trópusi egészségügyi zsebkönyv" c. kötete, ami a napokban a Medicina Kiadó gondozásában jelent meg. Nem hiányozhat ez a könyv egyetlen trópusokra induló, utazó csapat, együttes csomagjából!

A könyv megszületését olyan események sürgették, amilyenekről bevezetőjében dr. Várnai Ferenc ir: "Hazánk a gyarmati sorból felszabadult afrikai, ázsiai és délamerikai országokkal az elmult évek során kialakult diplomáciai, kereskedelmi, sport és kulturális kapcsolatai révén többezer magyar állampolgár utazik rendszeresen rövidebb és hosszabb időre a trópusi klimáju országokba. S ennek tudatában feltétlenül szükséges, hogy eloszlassuk a trópusi betegségek gyógyithatatlanságáról szóló téves elképzeléseket."

A szerző a trópusi klima földrajzi és biológiai sajátosságaival és kérdéseivel foglalkozik. Tanácsokat ad a trópusi utazásra készülőknek, hogyan rendezkedjenek be megérkezésük után, hogyan öltözködjenek és hogyan rendezzék be ideiglenes otthonukat. Befejezésül ismerteti a trópusi és szubtrópusi országok legfontosabb adatait.

FINNORSZÁGBAN JÁRTUNK

Nagy meglepetések és kellemes csalódások, életre szóló élmények és megszívlelendő tanulságok fogadták és gazdagitották a Bp.MÁV Igazgatóság SC versenyzőinek 8 fős csapatát, akik a kiérdemelt kontingens alapján indultak a távoli "rokonlátogatásra" Finnországba. Repülőgéppel kezdtük,hálókocsival folytattuk, gyors, majd személyvonattal fejeztük be 30 órás, közel 3000 km-es utunkat a finn 4 naposra, amely emlékeinkben mindig a "hosszu utak versenye" marad. Vendéglátóink a Vuokatti-i Sportintézetben, csodálatos modern, számunkra luxusnak tetsző kényelmü szálláson helyeztek el és végig szinte tökéletes ellátást biztositottak, minden vonatkozásban. A zenés klubtól a szaunáig, teniszezéstől az evezésig, a fényes éjszakáktól a melegvizü tavakig, annyiféle sport- és szórakozási lehetőség csábitott, hogy csepp gondunk sem volt a versenyeken kivül maradó szabadidő eltöltésére.

Vuokattiba a koraesti órákban érkeztünk. A sporttábor saját vasuti megállóval rendelkezik, mert közelében - egy motelt és kempinget leszámitva - nincsen lakott település. Tisztavizü tó homokos partján, ritka szálfenyvesben helyezkednek el a ragyogóan tiszta, mindig frissen festett faházak, közöttük atlétikai és teniszpályák, a modern éttermi és szállóépület, 40 gépkocsi részére fedett parkoló, egy kis üzlet, személyzeti villácskák, no, és persze az elmaradhatatlan szauna. Elhelyezkedtünk 3 ágyas, nagyablakos szobáinkban, megfürödtünk és helyet foglaltunk a "terülj asztalkám", a finn asztal közelében. Ekkor ismerkedtünk meg vendéglátónkkal, Erkki Hautamäkivel, az intézet igazgatójával, a finn sportélet egyik ismert személyiségével. Régi biatlonista, a szapporói olimpián ő volt a finn csapat vezetője, de a tájékozódási futásban is otthonos; barátságossága, szolgálatkészsége - melyet bőven volt alkalmunk tapasztalni - egyáltalán nem a várt zárkózott, hideg északi embertipust képviselte. Szokatlan volt a "finn asztal" is, bő választékával, néha különleges ízeivel /mazsolás vagdalthus/, könnyü, de tápláló fogásaival, korlátozatlan mennyiségével. Egyesek nem is tudtak ellenállni a paradicsomnak - sem a képletesnek, sem az asztalon lévőnek - és torkosságuk eredménye enyhe hasmenés lett. Még meglepőbb volt a már sokat hallott, de még általunk nem tapasztalt fehér éjszaka: teljes világosság, nap nélkül. Alig tudtunk elaludni - és ez megérződött erőnlétünkön is.

Másnap vendéglátónk és fia két személygépkocsival szállitott az első verseny központjába, mintegy 80 km-re észak felé. Utunkat végig nyirrel vegyes fenyveserdők kisérték, néhol egy-egy házcsoport és kisebb-nagyobb tavak jelentették a változatosságot. A jóminőségü ut is csak akkor vált forgalmassá, amikor az egyik elágazásnál bója jelezte a letérést a versenyközpont irányába. Itt már földuton haladtunk és komoly oszlop verődött össze az egyirányba tartó kocsikból. Végül egy irtáson kijelölt, de "fizető" parkolóba tereltek az URH-s rendőrök, szépen besorolva a kb. 5-600 gépkocsit, melyek a világ minden márkáját képviselték. Mint az a negyvenlapos, nyomtatott rajtlistából kiderült, a 25 kategóriába 1000 versenyző nevezett, zömében mind a négy napra. Közöttük meglepően kevés volt a külföldi: nyolcunkén kivül mintegy két tucat svéd, pár svájci, norvég és német névvel találkoztunk. Később megtudtuk, hogy még Helsinkiből sem sokan érkeztek, mert nekik szinte olcsóbb a szomszédos Svédországban versenyezni, mint saját országuk középső vidékein.

Ujdonság volt számunkra a pontfogás igazolásának módja: nem bélyegző, vagy lyukasztó várt a ponton, hanem csak egy-egy szines zsirkréta. Mégcsak nem is más-más szinü, azonos szin többször is előfordult egy pályán. Ezzel a krétával kellett pontosan a megfelelő kartonkockába huzni egy vonást, a célban csak a szinek sorrendjének helyességét ellenőrizték! Pontőr nincs, gyors eredményszámitás van. De ezt olyan nagylétszámu stábbal és - a mi szemünkben - olyan bonyolultan végezték, hogy ennek leirásával nem terhelem a Tisztelt Olvasót, akitől ezuton is elnézést kérek első versenyünk ilyen hosszadalmas részletezéséért, de mentségemre szolgáljon, hogy ezzel mind a négy versenyt ismertettem, hiszen nagyon hasonló benyomásokat szereztünk valamennyin.

Eredményeink nagy szórást mutattak. Igyekeztünk eleinte legalább minden pontot megtalálni - ez sem sikerült mindnyájunknak. Az első napokban ugyancsak a vert mezőnyben végeztünk, vendéglátóink alig győztek vigasztalni. De a harmadik egyéni versenyen - közben még egy délutáni váltó is volt -, amikor a terep kicsit enyhült, Vajda és Laczkó 10. lett kategóriájában és erre már a helyiek is felfigyeltek. Véleményük szerint nagyon hamar sikerült "aklimatizálódnunk", alkalmazkodnunk a terephez. És ezt nagyon fontosnak tartják!

Hamar elrepült a 8 nap. Utolsó estén kis ünnepség keretében bucsuztattak vendéglátóink - óriási magyar és finn lobogók alatt - és kifejezték reményüket, hogy kétoldali kapcsolataink a jövőben tovább fejlődjenek. Mondanom sem kell, hogy ennek mi örültünk a legjobban. Vizkelety dr. válaszában meghivta őket Magyarországra. Nagy feladat elé állit minket vendégüllátásuk olyan szinvonalon, amint azt mi élveztük, de mindent megteszünk ennek érdekében. Most pedig átadom a szót a "szakmai" értékelésnek.

Nyitrai György

A négy egyéni és egy váltóverseny három különböző terepen került lebonyolitásra, három klub rendezésében, ami több érdekes tapasztalat összegyüjtését tett lehe-

tővé. Ezeket a tapasztalatokat szeretném most közzétenni, négy témakörbe összefoglalva. Ezek a témakörök a terep, a térkép, a pálya és a versenyzés.

A terepekről

Az első két egyéni verseny terepe olyan volt, amilyennel itthon Finnországot már megjárt versenyzőtársaink ijesztgettek minket. A laposabb részeken, a völgyekben mocsarak és zsombékosok, a kiemelkedéseken - laposabb dombhátakon - egyedül álló és csoportos sziklák, kőmezők voltak. A sziklákat összefüggő moharéteg borította, ami sokszor eltakarta a köztük lévő repedéseket, üregeket. Így ezeket csak akkor vettük észre, amikor beszakadtak és lábunk a sziklák közé szorult.

A futás rendkívül nehezünkre esett ezen a terepen. A mocsaras részeken bokán felül süppedt a lábunk a talajba, a zsombékosoknál nem szakadt be, csak lesüllyedt, mint egy gumiszőnyeg - sajnos vissza már nem dobott ugy, elnyelve ezzel az előrehaladásra szánt energia nagy részét. A mohos köveken az elcsuszás veszélye, meg a már emlitett beszakadás miatt volt nehéz a futás. Mindehhez hozzájött még az aljnövényzet, amit külön nem jelöltek, lévén az egész erdő ilyen. /Nálunk a térkép mindenhol halványzöld lett volna./

A terepen utak alig akadtak, egy-egy erdővágás, távvezeték és határnyiladék jelentette a mi fogalmaink szerinti felfogóvonalakat. Betöltötték ezt a szerepet viszont a patakok és az ásott vizelvezető csatornák, amelyek kb. 60-70 cm mélyek és ugyanilyen szélesek voltak. Haladni bennük a kövek és a sár, mellettük a bozót miatt volt nehéz. Ezekből a csatornákból sokszor több is volt egymás mellett, párhuzamosan, ami a tévesztésre is lehetőséget adott, s a rendezők éltek is ezzel a lehetőséggel. /Kód természetesen volt./

A szintkülönbségek nem nagyon haladták meg a 40-50 métert, s ezek sem meredek oldalak voltak.

A váltóverseny terepe Finnországban szokatlan hegyes terep volt, s a verseny is a "Hegyi váltó" nevet viselte. A terep legmagasabb és legmélyebb pontjának szintkülönbsége kb. 180 m, és a palyakitüzés ki is használta ezt a szintkülönbséget. A hegyek miatt itt mocsár kevesebb volt, de annál több szikla nehezitette a futást. Sok helyen a hegyoldal másból sem állott, csak egymásra és egymás mellé dobált mohos sziklákból. Az aljnövényzet itt is erős volt. Mivel ez a hegy - a Vuokatti - kedvelt kirándulóhely, nagyobb számban akadtak erdei ösvények is.

Az utolsó két egyéni verseny terepe egy harmadik tipust képviselt. Itt elég intenziv - bár a mienktől eltérő felfogásu - erdőművelés folyik, s emiatt elég sok - a mi fogalmaink szerinti - dózerut szeli át a terepet. Ez a terep kissé dombosabb volt, mint az első két egyéni verseny terepe, emiatt kevesebb volt a mocsár. Az erős napsütésben bizony sokszor otthon éreztük magunkat, amikor egy bozótos, galylyakkal telihordott tarvágáson verekedtük át magunkat. A futást itt nem annyira aljnövényzet, mint inkább bozót akadályozta. A terep északi részén egy homokdomb-vonulat huzódott, s a sok apró kup, a köztük lévő horpadások, teknők igen tagolttá tették a terepet. Érdekes, hogy ezen a homokdomb-vonulaton nagyon tiszta, jól futható szálerdő volt, de ez mindössze 2-3 km²-nyi területet jelentett. Itt, az erdőben volt a versenyközpont is.

A térképről

A térképek minden alkalommal 1:25 000-es méretarányuak és 5 m-es szintvonaluak voltak. A váltó térképe kétszinnyomásu - barna és fekete, a többi háromszinnyomásu - barna,fekete és kék volt. Az erdőn belüli jelleghatárokat csak fekete pontsorral jelölték, szinekben nem választották szét, ami nekünk nagyon szokatlan volt. Persze, ez a jelleghatár nem annyira éles, mint nálunk. A domborzatrajz megbizható és elég részletes is volt, kivéve a váltó térképét, ahol néhány kisebb lejtőkup lemaradt. Ugyanez elmondható a sikrajzi ábrázolásról is, aminek itt döntő részét a sziklák, sziklaalakulatok rajza adja.

Az egyéni versenyek térképét külön a versenyekre idén helyesbitették, a váltóverseny térképe a közeli sportintézet fixpontos edzőpályájának a térképe, ami 2 éve készült, közel sem annyi ráforditással. Ez magyarázza a térképek közti különbséget.

Mindent összevetve, az egyéni versenyek térképei az ábrázolás részletessége és pontossága tekintetében alaposan felülmulták itthoni térképeinket.

A pályákról

A pályákról elsősorban azt kell megemliteni, hogy pedagógiailag nagyon jól felépitett pályák. Az első két pont, esetleg a harmadik is könnyebb, kicsit bemelegitő jellegü. Aztán jön a verseny közepén a java, fizikailag és tájékozódásilag is nehéz átmenetekből 4-5. Közte persze lehetnek terelő célzattal rövidebb szakaszok is, bár ez nem gyakori. A végén megint jön 2-3 tájékozódásilag könnyebb szakasz, hogy akinek van még ereje, az itt beleadhasson mindent. Az utolsó ponttól a célig az egyértelmü befutás miatt mindig ki volt szalagozva. Ez a két egymás melletti cél miatt szükséges volt, ha valaki nem a saját céljába futott, szinte elveszettnek tekinthette eredményét, már csak azért is, mert ez általában azt jelenletette, hogy rossz befutópontot fogott. Ezekből is volt több, hasonló jellegü, közel egymáshoz.

Az egyes résztávok szinte sorra vették a terep nehéz részeit, mind fizikailag, mind tájékozódásilag. Elmondhatjuk, hogy a terepadta lehetőségeket igyekeztek maximálisan kihasználni.

Az ellenőrzőpontok leggyakrabban sziklák, sziklafalak égtáj és magasság szerint megadott részei voltak. Előfordult még kis domb, csatornavég, törés, kőmező, forrás és szénégetőgödör, a homokdombos részen horpadás és kis nyereg. Mindenesetre mindegyikre elmondhatjuk, hogy megfelelt a kis kiterjedésü objektum fogalmának. A bóját csak egész közelről lehetett felismerni,az objektumot kellett előbb azonositani.

A versenyeket a felnőtt férfiaknak öt kategóriában rendezték: M-Elit, M 1, M 2, M 3, M 4. Az elit, 1-es és 2-es kategóriák között inkább csak a fizikai megterhelést tekintve van különbség /kb. 12 km-10,5 km-8 km arányban/, az M 3 már technikailag is könnyebb, az M 4 a kezdőknek van. Mindenki oda nevez, ahová éppen akar, senki sem morog emiatt, így aztán az M 3-ban is relative éppen olyan jó idők születnek, mint pl. az M 1-ben. Van, aki csak erre - az időben is és távban is rövidebb versenyekre - készül, de erre épp oly alaposan, mint mások esetleg az elit pályán való indulásra.

A győztesidők az elitben 70 perc körül, az M 1-ben 60-65 perc között, az M 3-ban csak 40 perc körül változtak. Ha nem ilyen sorozatversenyekről van szó, akkor kb. 10 perccel hosszabbra tervezik a pályákat, mindenesetre lényegesen rövidebbre és gyorsabbra, mint nálunk. Ideje lenne már itt megreformálni a szabályzatunkat!

A váltón mindegyik pályán 40 perc körül volt a győztes ideje, gyors, élvezetes, pergő ritmusu volt a verseny.

A versenyzésről

Többször is alkalmunk volt megfigyelni finn versenyzőtársaink technikáját, a menőkét és kevésbé menőkét is. Elöljáróban annyit, hogy ezen a számunkra szokatlan, nehéz terepen jobban futnak, mint mi. Hogy mi lenne a nekünk fekvő, hazai terepeken, azt csak latolgatni lehet, mindenesetre azt hiszem, itt sem lennének rosszabbak nálunk.

Utvonalaikat elemezve ugy tünik, hogy szinte csak irányba mennek. Ez a felszines észlelés akkor módosul, amikor egy-egy szakaszt velük végigfutva látjuk, hogy térképolvasó menetet hajtanak végre az ellenőrzőpontokat összekötő egyenes mentén. Ami tereptárgy és domborzati, vizrajzi idom erre az utvonalra esik, azt egy-egy pillantással mind észlelik, a térképen azonositják, s rögzitik pillanatnyi helyzetüket. Mindezt persze futás közben! Igy nem csoda, ha a legjobbak szinte keverés nélkül, zsinórban fogják a pontokat.

Ez igy, hiba nélkül azért ott is csak a legjobbaknak megy. A kevésbé jók felületesebben hajtják végre ezt a térképolvasó iránymenetet, nekik a futás jobban leköti figyelmüket. Igy eljutnak pontközelbe, oti fél-, egy-, másfél perces keverés után megfogják a pontot, s hajrá, tovább! Ezek a pontonkénti fél-, egy percek döntik el aztán a helyezéseket 1-től 60-ig!

Mi is igyekeztünk igy versenyezni, több-kevesebb sikerrel. A nehéz terepen való futás sok szellemi és fizikai energiánkat lekötötte, s ennek ellenére sem haladtunk azzal a sebességgel, mint ők. A fáradság aztán gyakran odavezetett, hogy egy pontnál nagyobbat hibáztunk, 4-5 percbe is beletelt, mig megfogtuk. Öt perc itt behozhatatlan hátrány, ezeknek a rövidebb pályáknak feszitettebb tempójában.

Mi lenne hát itthon a teendő? Jobb térképeken rövidebb, gyorsabb, a versenyzőket nem teljesen kimerito pályákat kell kitüznünk! Sokkal nagyobb lesz sportágunk tömegbázisa, ha az elsőosztályu versenyen induló nem 130, a harmadosztályon induló nem 80 perces kimerito, hanem 90 és 50 perces élvezetes futás után kerül haza. A rövidebb pályákra való felkészülést talán többen is vállalnák.

A nagy nemzetközi versenyek 90 perces pályáira való felkészülés csak a válogatottak és a válogatottságra aspirálók problémája, hibás alapállás ebből kiindulva meghatározni a hazai átlagversenyző elé állitandó feladatok nagyságát.

Remélem, hogy tapasztalataink közreadásával nem untattuk sporttársainkat, s elősegitettük a fejlődés irányának kitüzését is.

Gombkötő Péter

HELYESBITES

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS ez évi 6. számában egy téves hir jelent meg, a helyi sajtóból átvéve. A Zala megyei Május 1. Kupa N 19 kategóriájában valójában Véges Imréné a Nagykanizsai Gazdász SK versenyzője győzött, Ott Magdolna /Hahóti Rákóczi Tsz SK/ előtt.

A Budapest SE értesiti a szakosztályokat, hogy a szeptember 3-ra tervezett I.o. váltóversenye személyi problémák miatt elmarad.

Az 1972. II.félévi ranglista versenyek a következők: Alföld Kupa, Herman Ottó emlékverseny, Eötvös Loránd emlékverseny, Hungária Kupa /két jobbik nap/, Reaktor Kupa, Országos egyéni bajnokság /két forduló/, November 7. emlékverseny.
A rangsorolás alapját e versenyeken elért legjobb 5 eredmény összege képezi.

Tülevél

Tisztelt Szerkesztőség !

Május utolsó vasárnapján került sor a Tolna megyei ODOT-ra, amin a paksi és dunaföldvári tájékozódási futók egyaránt igen szépen és eredményesen szerepeltek. A verseny Óbányán volt, eredményei a következők: a fiuk csapatversenyében paksi győzelem született Pfeffer József és Ulbert Ádám sikeres szereplésének. A helyezettek is a Vak Bottyán Gimnázium versenyzői közül kerültek ki.

A lányok kategóriájában a dunaföldváriak bizonyultak jobbnak, hiszen Pásztor Emília és Makai Emerencia teljesitménye igen szép és kimagasló volt. A második és harmadik helyre paksi csapatok kerültek.

Iskolánkból 3 fő küzdött a Mecsek Kupáért. Tehát eddig már 4 minősitő versenyen vettek részt iskolánk lelkes tájékozódási futói és igy ezt a tanévet nyugodtan mondhatjuk - versenyzési szempontból is - szép és gazdag évnek.

Koszorus Éva
Paks, Vak Bottyán Gimn.

Nyilt levél Boros Zoltánhoz.

Kedves Kapitány! Az utóbbi időben csak denned látom cikkeid nyomán azt az erőt, amely szembeszáll versenyeink mammutszemléletével: az óriási távokkal és szintekkel. Én ugyanis hiába fejtegettem ki két-

ségeimet e jelenséggel kapcsolatban, legjobb esetben is csak együttérző szánakozást kaptam, de a távok maradtak hétről hétre 14 km, a szintek pedig 600-700 m felett. Pusztába kiáltó szó volt mindezidáig bárkinek a megjegyzése, aki kifogásolni merte ezeket az adatokat, légyen az válogatott, vagy harmadosztályu, légyen a kifogásolt verseny hétközi majális, vagy Országos Csapatbajnokság. De Te nem lankadtál, majd minden számban szóváteszed versenyeink értelmetlen lassitó körülményeit és ezzel reményt öntesz belém: lám egy válogatott is fennakad ezeken a követelmények! Igy hát Neked mondom el, hogy 1966-ig visszamenően részletes statisztikát végeztem az I.osztályu versenyek fizikai jellemzőiről /terepfedettséget nem figyeltem/ és megkaptam eredményül, amit már régóta sejtettem: a távok és szintek növekedtek az elmult hét év alatt. Amig hajdanában legjobb fotózott, ötvenezres korszakunkban /mondjam azt, turista korszakunkban?/ egy kilométerre átlag 35 m szintkülönbség esett, addig ez a szám 1972-re már 50-re emelkedett. Tudom, mit válaszolnak most erre "ők": nincs semmi baj, hiszen ez megegyezik a nemzetközi előirással. De mondd, szerinted miért nem veszik figyelembe a győztes időknél is a nemzetközi előirásokat? Hát nem látszott a különbség elég világosan a Vasutas Kupán, ahol az I.osztályu mezőny pályája több, mint két kilométerrel volt hosszabb a nemzetközi eliteénél és akiket ezért a kis pluszért egy 110 %-os minősitési szinttel honorált a szövetség? Vagy emlékszel még azokra az időkre, amikor iratlan szabály volt, hogy az év leghosszabb, legnehezebb pályájának a Honvéd Kupának kellett lennie, és ez, egyedül csak ez engedhette meg magának, hogy 14 km lehessen a légvonaltávban, a többieknek 12-nél meg kellett torpanniuk? Lázadtunk, nyögtünk, de azt mondtuk, egy évben egyszer kibirható ez a hosszu pálya. És ma? Ha nagy ritkán elő is fordul egy-egy rövidebb távu verseny, legyintve utazunk oda: ma nem versenyre megyünk, hanem szanatóriumba.

Ne csüggedj hát Zoli! Harcolj tovább a fizikai követelmények csökkentéséért, és a technikaiak emeléséért; mert itt sajátos módon nem figyelhető meg ez az emelkedés! Ne hidd, hogy szélmalomharcot folytatsz! Egyszer még biztosan megjavul a helyzet.

Üdvözlettel: Homoki Géza
/BSE/

Faltisz Jánosné /PEAC/ karikatúrája

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

KELETI-TENGER KUPA

1972.julius 8-9. NDK,Sassnitz

Egyéni versenyek:

D 19- 63 induló

1.	Monspart Sarolta	52:38
2.	Bengtsson,I.Svédo.	1:00:23
3.	Hadler, I. Norv.	1:02:08
4.	Jansson, L. Svédo.	1:04:29
5.	Blanka, L. Letto.	1:05:04
6.	Schubert, H.NDK	1:05:05
7.	Nyberg,G-B. Svédo.	1:05:07
8.	Hegedüs Ágnes	1:06:48
9.	Seppä,Pirjo Finno.	1:06:52
10.	Barisa, L. Letto.	1:10:26
24.	Turchányi Piroska	1:30:16
33.	Horváth Magda	1:41:06

H 21- 11,8 km 141 induló

1.	Pettersson Svédo.	1:05:54
2.	Hadler, Age Norv.	1:09:37
3.	Jacobson, R.Svédo.	1:10:21
4.	Pirkonen,E. Finno.	1:12:41
5.	Wallering,K.Svédo.	1:15:42
6.	Väli-Klemelä Finno.	1:15:55
7.	Nørgaard,L. Dánia	1:15:59
8.	Korhonen,S. Finno.	1:16:18
9.	Schmalfeld NDK	1:16:26
10.	Hegedüs András	1:16:54
22.	Boros Zoltán	1:21:28
27.	Bozán György	1:25:18
38.	Sőtér János	1:27:23
57.	Horváth Attila	1:34:32
77.	Kempelen Miklós	1:48:28
	Balogh Tamás	kizárva

H 19- 10,0 km 32 induló

1.	Dukste,G. Letto.	1:07:57
2.	Schristeisen Dánia	1:09:07
3.	Juvonen, K. Finno.	1:10:07
4.	Laine, H. Finno.	1:13:18
5.	Niemelä, L. Finno.	1:14:43
6.	Klimstein László	1:15:40

SOPRON KUPA

1972.julius 9. Sopron

Vb.elnöke:dr.Adorján József

F 21 I.12,3 km 14 e.p.29 ind.

1.	Zánkai A.	BSE	1:36:40
2.	Biró Sándor	BEAC	1:38:12
3.	Bársony A.	BEAC	1:38:23
4.	Boros I.	BSE	1:34:33
5.	Hunyadi K.	Postás	1:40:31
6.	Korik A.	Postás	1:40:32

Csapat: /3 x 1/

1.	Budapest SE /Zánkai, Boros, Homoki/	4:58:07
2.	BEAC	5:00:15
3.	Bp.Postás SE	5:04:27

N 19.I. 7,3 km 11 e.p.21 ind.

1.	Szutor E.	OSC	1:05:58
2.	Babay M.	BSE	1:06:37
3.	Zagyva M.	BSE	1:06:58
4.	Bársony P.	Nk.Gazd.	1:09:48
5.	Szutor M.	OSC	1:10:56
6.	Farkas A.	BSE	1:12:00

Csapat: /3 x 1/

1.	Budapest SE /Babay, Zagyva, Farkas/	3:25:35
2.	Orvosegyetemi SC	3:46:02
3.	Nagykanizsai Gazd.	4:00:21

F 21 II.12,6km 15 e.p.70 ind.

1.	Molnár M.	Al.Tim.	1:53:25
2.	dr.Kovács L.	PVSK	2:01:57
3.	Szelényi E.	BVTC	2:10:16
4.	Nyul J.	Szhely	2:10:26
5.	Bodnár L.	PVSK	2:12:55
6.	Németh J.	Ajka	2:14:18

Csapat: /3 x 1/

1.	Pécsi Vasutas SK I. /Kovács, Bodnár, Zolarek/	6:29:12
2.	PVSK II.	7:14:49
3.	Kőbányai Lombik	7:17:05

N 19II. 6,7 km 10 e.p.22 ind.

1.	Korik A-né	Postás	59:35
2.	Demeter É.	Postás	1:09:50
3.	Baronek J-né	POEÜ	1:19:17
4.	Illés E.	POEÜ	1:24:25
5.	Antal J.	POEÜ	1:27:58
6.	Dittrich M.	PEAC	1:28:13

Csapat: /2 x 1/

1.	Bp. Postás SE Korikné, Demeter/	2:09:25
2.	Pécsi Orvos EÜ I.	2:43:42
3.	Pécsi Orvos EÜ II.	3:01:10

F 17 II.7,3 km 11 e.p.21 ind.

1.	Horváth J.	Al.Tim.	53:39
2.	Harkányi Cs.	Lombik	55:32
3.	Harkányi Á.	Lombik	1:00:47
4.	Király L.	Tatai G.	1:03:37
5.	Vigh S.	Tipogr.	1:04:43
6.	Tóth J.	Nk.Gazd.	1:06:07

Csapat: /2 x 1/

1.	Kőbányai Lombik /Harkányi, Harkányi/	1:56:19
2.	Almásfüzitői Timf.	1:59:49
3.	Nagykanizsai Gazd.	2:15:30

N 17 II.4,4 km 7 e.p. 16 ind.

1.	Balogh I.	Lombik	52:02
2.	Karmazsin J.	Tata G.	54:24
3.	Ónodi K.	Lombik	54:29
4.	Balázs É.	Tata B.	56:16
5.	Bittman E.	Esztergom	56:29
6.	Batha A.	Esztergom	59:10

Csapat: /2 x 1/

1.	Kőbányai Lombik /Balogh, Ónodi/	1:46:31
2.	Tatai Eötvös Gimn.	1:50:40
3.	Esztergomi Közgazd.	1:55:39

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja.

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság.Felelős szerkesztő Skerletz Iván.Szakszerkesztő Nyitrai György.Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1. T: 114-800/162. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /Budapest XIV., Istvánmezei ut 3./ Kiadásért felel: Pécsi Tibor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlap Irodánál /KHI. Budapest, V.,József nádor tér 1.sz./ közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft /megjelenik havonta/.Számonként kapható:Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály,Budapest VII.Rákóczi ut 57/a.

Indexszám: 25827

Ára: 3.- Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

Monspart S

Boros Z Sőtér J

Vajda G

Hegedüs A

III. ÉVF. 9. SZÁM

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 9.SZÁM

Azt hiszem, e rovatban most bátran bármilyen sületlenséget leirhatnék - bizonyára sokak szerint ez is történt - mert a mellette levő cikket olvassa mindenki, amely joggal sokkal nagyobb érdeklődésre tarthat számot. Mindenesetre elnézést kérek a Kedves Olvasóktól amiatt, hogy a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS ezen számát a szokásosnál is később kapták kézhez. Ugyanis ahhoz, hogy a lap a hó 25.napjára elkészüljön, már 15-én le kellene adni a teljesen készretördelt "tükröt" a nyomdának. Vagyis legkésőbb 11-12-én kellene lapzártát csinálni, tehát egy héttel a várva várt esemény előtt. Ezesetben már a VB után pár nappal olvashattuk volna - a VB előtti eseményeket! Bár ez nem lenne meglepő, hiszen a hosszu nyomdai átfutási és méghosszabb megjelenési időköz már hozzáedzette Olvasóinkat a hir-konzervekhez.

Most mégis ugy döntöttünk, hogy a lapzártával megvárjuk a VB befejezését. Reméltük, hogy beszámolhatunk olyan jelentős és örvendetes eseményről is, amely uj korszakot nyit sportágunk történelmében. S amint arról a dicséretre méltó sajtóvisszhangból mindannyian iziben értesültünk - várakozásunk nem volt hiábavaló!

Természetesen a nagy esemény - az olimpia egyenes folytatása - térképének, terepének részletezése, versenyzőink teljesitményének méltatása,a rendezésben tapasztalt ujdonságok ismertetése nem fért bele a gyorsan elkészült riportba. Ez megmarad következő számunkba, sőt bizonyára még sokáig visszza-visszatér cikkeinkben, Olvasóink leveleiben.

Érezzük és reméljük,hogy a világbajnoki érmek csillogása több fényt vet sportágunkra, sportéletünkre s annak egy kis részét képező ujságunkra is. Ezért is, ezuton is az egész szerkesztő bizottság nevében köszönetet mondok a megérdemelt sikerek valamennyi részesének. Kivánok nekik további hasonló eredményeket és igérem, hogy "szakirodalmunk" a maga módján igyekezni fog ehhez hozzájárulni.

Nyitrai György

Cimképünk: Érmeseink
Foto: Józsa Sándor

Aranyos szeptember

"MONSPART SAROLTA VILÁGBAJNOK!"

Ez a Népsport szeptember 15-i számának cimoldalán megjelent három szó egy nagyszerü, sikerekben igen gazdag, olykor csalódásoktól sem mentes pályafutás betetőzését és sportágunk hazai történetének uj fejezetét jelenti és jelentheti.E nagyszerü siker krónikásának lenni igen hálás és hálátlan feladat egyszerre, hiszen nagyon jó érzés előkelő helyezésekről beszámolni,de nehéz e szürke sorokban méltatni azt a határtalan örömet, amely majd szétvetette a kis magyar tábort a világbajnokság napjaiban. De tartsunk sort.

Az észak-csehországi kis üdülőváros, Staré Splavy zászlódiszbe öltözve várta a IV. Tájékozódási Futó Világbajnokság résztvevőit. A megnyitóra a festői fekvésü Mácha-tó partján került sor, amelyen megjelent a VB fővédnöke, Ludvik Svoboda köztársasági elnök személyes képviselője, valamint a versenyt patronáló politikai, társadalmi szervezetek számos vezetője is. A szerdai terepbemutató kedélyes hétvégi kirándulás képét mutatta, csak egy-két elejtett megjegyzés utalt a másnapi nagy összecsapásra. A délutáni sorsolás sok érdekeset nem hozott,csak Sacit idegesitette egy kicsit az utána rajtoló norvég Ingrid Hadler. Estére elcsendesedtek az üdülőházak.

Borongós őszi reggelre ébredtünk csütörtökön.A verseny előző nap nyilvánosságra hozott szinhelyére,Jetrihovice-re vezető ötven kilométeres autóbuszuton elhangzottak az utolsó taktikai utasitások.

Pontosan kilenc órakor a bolgár Kazakov elsőnek vágott neki a pályának,őt követték három percenként a további futók. A magyarok közül elsőnek Hegedüs rajtolt 13-as rajtszámmal, futásán látszott, hogy nem tul babonás és kisebb hibákat vétve /saját bevallása szerint összesen kb. tiz percet/ két órán belül teljesitette az igen nehéz pályát.

Közben az autóbuszok egyre ontották a nézőket a célhoz.Csodálatos és félelmetes látvány fogadta a mintegy négyezer főnyi szurkolótábort a két kopasz, füves domboldal között felállitott cél környékén. Meredek, megmászhatatlan,szük átjáróktól szabdalt homokkő falak, tiz-husz méter magas fenyvesek övezték a természetes lelátókat, melyen már hangpróbát tartott a népes, zászlókkal felszerelt magyar szurkológárda. Mintegy kétszá-

zan kisérték el legjobbjainkat és biztatták szünni nem akaró hangorkánnal a magyar versenyzőket. Meg is jegyezte az egyik svéd ujságiró, hogy ezek a szurkolók kihajtották a versenyzőkből az utolsó tartalékot is... De maradjunk a versenynél.

A férfi mezőny harmada már a pályán volt, amikor az első versenyzőnő, a csehszlovák Folprechtova tiz órakor nekivágott a nyolc és egynegyed kilométeres távnak. Ettől kezdve megosztott figyelemmel kisértük az eredményjelző táblán megjelenő részidőket. Azaz, figyeltük volna... Ugyanis az első óra után a részeredményeket jelző nem éppen tökéletes rendszer felmondta a szolgálatot, és ettől kezdve a bemondó ékes cseh nyelvü kommentárjaira voltunk utalva. Igaz később előkerült egy dadogó német és egy kappanhangu angol szpiker is, de ekkor meg a részidők lettek meglehetősen pontatlanok. Elkezdődtek tehát a magánszámolgatások, amelyek még izgalmasabbá tették az amugy sem érdektelen küzdelmet. A nagy esélyesek általában hátrébb rajtoltak, igy a várható győztesidőket eleinte nehezen közelitették meg az érkezők. Az első nagy idő a fiuknál a svéd Frilén nevéhez füződik, aki a hetvenhét fős mezőny közepén futva egy óra negyvennégy percen belülre került. Időközben az ugyancsak svéd Larsson hetvennyolc percet futott a női versenyben és a svéd tábor már ünnepre készült. Ám feltünt a célegyenesben egy hosszura nyult, fáradt fiu, aki halomba döntötte a kék-sárgák győzelmi reményeinek egyik felét. Az 1970-es világbajnok norvég Stig Berge utolsó lépéseit a közönség nagy tapsa kisérte. Aránylag hamar megjelent az eredményhirdető táblán 1 óra 40 perc 52 másodperc. Most a norvégokon volt az ünneplés sora és ez már sokkal megalapozottabbnak tünt. Közben a lányok egyre-másra iratkoztak fel a vezető Larsson mögé és - sajnos - Hegedüs és Turchányi elé. Aztán egy szemüveges szőke kislány lendületes hajrájával leszoritotta a dobogó tetejéről a svédek vezető kettősét. Lekonyult a svéd zászló, ám szinte ugyanabban a pillanatban emelkedtek az égnek a piros-fehér-zöld lobogók. A cél felett föltünt Horváth Magdi az előtte induló csehszlovák Vlachovával a sarkában, hogy a pálya utolsó kanyarját megtegye. Gyors fejszámolás után felhördült a közönség: kettejük párharca nagy időt sejtetett. Ám, mint ahogy az ilyenkor lenni szokott, a nagy akarás görcsössé tette őket, mindketten hibáztak, de főleg Horváth és a végén meg kellett elégedniük a kilencedik és a tizenegyedik hellyel. Egy perc mulva aztán megszólalt a magyar kórus: Saci sárga trikója villant meg az utolsó pont előtt. Aztán óriási felhördülés, mert rossz irányban el is tünt! Mindez azonban csak egy villanásnyit tartott, Saci gyorsan kapcsolt és mire feltünt az erdőszélen, a versenyóra nagy időt mutatott. Az utolsó métereket Saci a közönség ütemes tapsa és a magyar szurkolók tomboló biztatása közepette futotta le. A célban azonnal körülvették a fotósok, ám ő mindenkit elháritott, mondván hátra van még az 1970-es világbajnok Ingrid Hadler és a nagy vetélytárs, Anna Handzlova. Idegtépő percek következtek. Hadler vékony alakja feltünt a célegyenes bejáratánál, de már későn, neki csak az ötödik hely jutott. Aztán Saci megjelent a légtérben, a magyar csapat tagjainak és a szurkolóknak örömujjongásától kisérve, a fotósok nem kis örömére. Sportágunk történetének első magyar világbajnokát ünnepeltük.

A férfiak versenyének azonban még nem volt vége. Az utolsó előttinek rajtoló Age Hadler az 1966-os világbajnok valósággal kirobban az erdőből és óriási iramban tette meg az utolsó kétszáz métert. Nem akartunk hinni a szemünknek. Teljes öt percet vert rá az addig vezető Bergére és hóditotta el ezzel - hat év után ismét - a világbajnoki cimet. Az eredményhirdetés percei következtek. Erik Tobé, az IOF elnöke akasztotta Saci nyakába a nagyon megérdemelt világbajnoki aranyérmet, és a Himnusz hangjai mellett kuszott fel a magyar zászló az árboc tetejére.

A pénteki gyönyörü napsütéses pihenőnap után, szombat reggel zuhogó eső fogadta a versenyzőket és kisérőket az e yéni versenyekhez hasonló elhelyezésü célban, amely szinhelye volt valamennyi váltásnak és a világversenyeken ezuttal először alkalmazott mezőnyrajtnak. Először a fiuk vágtak neki az első pályának, a lányok egy órával később következtek. A magyar csapatokban Boros Zoli és Horváth Magdi kezdett.

Az összehasonlithatatlanul jobb szóbeli tájékoztatás alapján hamar kirajzolódott az elboly képe. Svéd-finn-svájci trió vezetett egy hetes bolyt a szabad érintési sorrendben fogható első öt pont után. Őket követte a norvég Weltzien és Boros, mintegy két perc hátránnyal. Ez a sorrend a célig nem is változott. Negyed órával a lányok rajtja után elsőnek a svédek váltottak, a mieink négy perc hátránnyal, a norvégok sarkában kilencediknek. Miközben a másodiknak futó Sötérről biztató részidők érkeztek, izgatottan vártuk a női váltó alakulását. A svéd Johansson és a finn Kukkonen szinte egyszerre váltott, sarkukban a svájci és nyugatnémet futónővel. Horváth Magdi az utolsó pontra hibázott és öt perc hátránnyal váltotta Hegedüs Ágit. Nem sokkal mögötte érkezett a hazaiak első futója Mertova, aki Vlachovát inditotta útjára. A norvég csapat teljesen leszakadt. És ismét a fiuk következtek a vezető trió leszakitotta az angol, csehszlovák, NDK-s és dán futókat, akiket a nagyszerüen futó Sötér is megelőzött és negyediknek váltotta Vajda Gézát, tiz perces hátránnyal az első három mögött. A norvégoknál a világbajnok Hadler, a hazaiaknál Lenhardt következett, gyilkos küzdelemre volt tehát kilátás.

A lányoknál az élen nem változott a sorrend. A vezető finn és svéd csapat mögött azonban igen, és számunkra sajnos kedvezőtlenül: a harmadik helyre feljöttek a csehszlovákok és tizenkét perc előnyt szereztek, miután Hegedüs Ági többször hibázott. Az arany és az ezüst után most már a bronz is elérhetetlen messzeségbe került.

Ekkor robbant a bomba. A harmadik pálya teljesen szétrázta a férfi mezőnyt, a svéd Arne Johansson jelentős előnyre tett szert

a svájciakkal szemben, a finn Nuuror. Vajda és a ráfutó Hadler is megelőzte a pálya kétharmadánál! Aztán jött egy bozótpont. Villámgyors lyukasztás, de Vajda észrevette, hogy a kód nem stimmel, továbbfutottak, de mikor Géza látta, hogy Hadler nem kapcsolt, hagyta elmenni és a jó pontra visszafutva, azt is kezelve folytatta a pályát. Közben a finn is elment, de sebaj, már negyedikek voltunk. Óriási biztatás kisérte a magyar váltást és az első métereit megtevő Hegedüst.

Ekkor jelezték be a finn és svéd női csapatot. Veijalainen és Larsson végig óriási harcot vivott, ám az utolsó pont után a szőke hosszuhaju finn kislány gyorsan eldöntötte az aranyérem sorsát, mintegy ötven méteres előnnyel nyerte meg a versenyt. A harmadik helyre a hazaiak kedvence, Handzlova futott be. Saci ugyan hozott rajta öt percet, de ez nem volt elég a bronzéremhez. Nem sokkal később megszólalt a bemondó és közölte, hogy a norvég és a finn csapatot ponttévesztés miatt a versenyből kizárták. Nagy lett az izgalom, hiszen ezzel a harmadik helyen álltunk, de... Hegedüs ellenfele ugyanis a pozsonyi Jasek volt, mindössze öt perccel leszakadva. A részidők egyre biztatóbbak voltak, először hat, nyolc, majd végül tiz perces előnyt jeleztek Düdü javára. Ki figyelte ekkor, hogy Frilén nyer a svájciak előtt! Végre megjelent Düdü az erdőszélen. Ilyen hangorkánt a cseh erdők még nem hallottak! A kis magyar tábor üzte-hajtotta Düdüt a cél felé, aki az utolsó lépéseket már szinte tánclépésben tette meg, hogy aztán társaival, Sötérrel, Borossal és nem utolsó sorban Vajdával felváltva jelenjenek meg a levegőben, a szakvezetők és szurkolók gyürüjében. Telett egy repülőutra az edzőnek is. Férfi csapatunk ezzel eddigi legnagyobb sikerét aratta.

Azt hiszem, nem kell és nem is nagyon lehet azt a hangulatot leirni, amely a magyar berkekben uralkodott, csak a szurkolók voltak nagyon csendesek. Igaz, nem ok nélkül: a két nap után most már nem tudtak szinte egy hangot sem előcsalni a torkokból.

Az érmek és jó helyezések bearanyozták a borongós szeptembert, most már csak a folytatást várjuk és a versenyeket, amelyek felnőnek a versenyzőkhöz.

Bársony András

MS72
ČSSR

VVK-1972

Sportunk világa már a közeli világbajnokság lázában égett, - hogy a javában folyó olimpiáról ne is beszéljek - amikor egy jelentőségében még jóval kisebb, de hasonlóan szép jövő előtt álló versenyre készülődtek a résztvevők. Szeptember 2-3-án került sor a Vásár Városok Kupájának ezévi versenyére, melyet az alapitólevél értelmében a Lipcsei Őszi Vásár ideje alatt rendeztek meg, az attól 45 km-re lévő Dahlen városkában. Az alacsony dombvidék ismerős, kevés szintes terepet mutatott be péntek délelőtt, este pedig már a hagyományosan nagyvonalu külsőségek - felvonulás, fáklyák, zászlók - közepette, a város polgármesterének és a DWBO főtitkárának jelenlétében nyitották meg a versenyt.

A világbajnokság közelsége abban nyilvánult meg, hogy nem a lehető legerősebb mezőny gyült egybe, sok kiválóság elkerülte az esetleges sérülés lehetőségét. Ennek ellenére a résztvevő vásárvárosok /Lipcse, Brünn, Plovdiv, Poznan és Budapest/ válogatottjainak mindegyikében volt egy-két olyan versenyző, aki 10 nappal később már országát képviselte a VB-n.

Küldöttségünk, mint a VVK kupavédője, esélyesként érkezett a helyszinre. Hosszu Aurél és Varga László vezetésével a Monspart-Hanusz-Schmiedmeister-Bozán női és Sötér-Balogh-Kempelen-Erdélyi férfi csapatunk valóban jó erőt képviselt. Ezt különösen a lányok eredménye igazolta, akik egyéniben a teljes dobogót megszállták! De helytálltak a fiuk is, mégha a nagyon jó formában lévő NDK-beli Jentsch-t nem is tudták legyőzni, sem a volt válogatott Dietzével megerősitett csapatot.

A vasárnapi váltóverseny izgalmas "kisérlet" szinhelye lett: leányaink egyéni szereplése alapján vezetőik ugy döntöttek, hogy Monspartot nem teszik ki egy esetleges sérülés veszélyének - és a világbajnok nélkül állitották ki váltónkat -, amely igy is legyőzte ellenfeleit! A fiuknak is sikerült az előző napért visszavágni!

A krónikához tartozik még, hogy a versenyek után megtartott VVK konferencián küldöttségünk beszámolt a jövő évi versenyrendezés előkészületeiről. /Mint köztudott, jövőre Budapest a vendéglátó, a BNV ideje alatt, május 25-26-án, mig 27-én a Vasutas Kupa kerül megrendezésre./ A tervek szerint a meghivott városok válogatottjainak mezőnye után "nyilvános" nemzetközi verseny is lesz. Továbbá meghivást kap valamennyi európai vásárváros és - VB árnyék alól kibujva - bizonyára még népesebb, még erősebb lesz a VVK mezőnye.

De ez még soká lesz, addig is a Váci utcában őrzik a nagy vándorkupát...

★★★ Eredmények a 14. oldalon !

Egy évtized világversenyei

Európában a tájékozódási sport két uton fejlődött. Az egyik az északi államokban alakult ki, és a NORD /Nordisk Orienteringsrad/ irányitása alatt állt. A négy északi állam /Svédország, Finnország, Dánia, Norvégia/ 1946-ban Dániában alakitotta meg az Északi Tájékozódási Sporttanácsot, amely évenként ülésezik és rendezi a négy ország sportügyeit. 1946-tól kezdve férfiak, majd 1949. óta nők részére is megrendezik a "Négyország verseny"-t /Firelandskamp/, 1955-től két évenként Nord Bajnokság cimén.

A másik a magyar kezdeményezésre létrejött Nemzetközi Versenybizottság, amely szervezet a szocialista országok tájékozódási sportját fogta össze. A baráti államok /Csehszlovákia, Bulgária, NDK, Románia és Magyarország/ között először az 1956-os prágai turista értekezleten vetődött fel nemzetközi szabálytervezet kidolgozása, amelynek elkészitésével a Magyar Természetbarát Szövetséget bizták meg. Ez nagy elismerés volt és a magyar tájékozódási sport fejlettségét bizonyitotta. A szabálytervezetet elkészülte után 1957. juliusában, a Csehszlovák III. Turista Találkozón ismertették. A szabályzat megegyezett az 1957-es magyar szabályzattal, kiegészitve az általános nemzetközi rendelkezésekkel. E tervezet szerint rendezték meg az 1957-es I. Balaton Kupát, amely a baráti államok közötti első nemzetközi verseny volt. 1958. augusztus 21-én Budapesten öt ország képviselői Nemzetközi Versenybizottságot hoztak létre, melybe minden ország egy képviselőt küldött. A bizottság titkárságát az MTSZ /Magyar Természetbarát Szövetség/ vállalta.

A két tábor egyesitése érdekében 1959. május 13-19. között Svédországban rendezte meg a NORD szokásos évi konferenciáját, melyre meghivót küldött minden olyan országba, melynek tájékozódási sportjáról tudott. A küldöttek arra a megállapodásra jutottak, hogy a nemzetközi szakmai összefogás érdekében nemzetközi szövetséget kell létrehozni. Ezt követően Koppenhágában 1961. május 21-22-én tartott Kongresszus kimondta a Nemzetközi Tájékozódási Sportszövetség /Internationale Orientierungslauf Föderation, IOF/ megalakulását.
Az alapitó tiz sportszerv: a Bulgár Turista Szövetség, a Csehszlovák Testnevelési és Sportszövetség Turista Szekciója, a Dán Tájékozódási Szövetség, a Finn Tájékozódási Szövetség, a Magyar Természetbarát Szövetség, a Német Vándor és Hegymászó Szövetség /NDK/, a Német Si Szövetség /NSZK/, a Norvég Tájékozódási Szövetség, a Svájci Testgyakorlók Szövetsége és a Svéd Tájékozódási Szövetség.
Az IOF elnökének Erik Tobét /Svédország/ választották meg. /Jelenleg is ő a nemzetközi szövetség elnöke./

A kongresszus elhatározta, hogy a I. Tájékozódási Európa-Bajnokságot férfi és női egyéni számokban Norvégia rendezi 1962. szeptember 22-én. Ezt követően páros években rendeznek EB-t.

Az 1963-as Lipcsei II. Kongresszuson döntés született arra vonatkozóan, hogy ezentul az egyéni verseny utáni napon váltó számot is rendeznek, mindkét nem részvételével.

1965. junius 18-22. között Bulgáriában a Kamcsia folyó torkolatánál, a III. Kongresszuson megjelent mind a 11 tagország küldötte. /Időközben 1963-ban Ausztria is csatlakozott az IOF-hez./ A kongresszus határozatai között szerepelt, hogy az eddigi EB-k helyett, 1966. október 1-2. között Finnország elsőizben világbajnokságot rendez.

1967-ben, az ausztriai Moserbodenban tartott IV. Kongresszus Lengyelország és Nagy-Britannia felvételével bővitette a nemzetközi szövetséget. Két év mulva Budapesten, az V. Kongresszuson világméretüre terjedt a tagság Kanada, Japán és Belgium belépésével. Utoljára a mult évben Kiljavában /Finnország/ Franciaország belépésével alakult ki a jelenlegi 17-es létszám.

Az eddigi Európa- és Világbajnokságok eredményei:

1962. I. EB Lőten /Norvégia/

Férfiak: 45 ind.

1.	Magne Lystad /Norvégia/	1:48:32
27.	Skerletz Iván	2:56:11
37.	Koronczay László	4:18:01
40.	Thiering György	4:49:09

Maácz Benedek sérülés miatt feladta

Nők: 23 ind.

1.	Ulla Lindkvist /Svédo./	1:03:30
18.	Neupor Márta	1:28:15
22.	Győri Edit	1:45:45

Váltó nem szerepelt a hivatalos müsorban.

1964. II. EB Le Brassus /Svájc/

Férfiak: 60 ind.

1.	Erkki Kohvakka /Finno./	1:42:09
29.	Skerletz Iván	2:22:43
32.	Deseő László	2:31:22
37.	Nyári Tamás	2:41:48
42.	Schönviszky György	2:58:10
43.	Maácz Benedek	3:03:02

Nők: 35 ind.

1.	Margit Thommen /Svájc/	1:07:59
5.	Monspart Sarolta	1:15:51
9.	Molnár Magda	1:22:21
25.	Győri Edit	1:47:17
28.	Cser Borbála	1:56:35

Férfi váltó: 10 csapat

1.	Finnország	3:50:42
8.	Magyarország	5:27:27

/Schönviszky György, Deseő László, Nyári Tamás, Skerletz Iván/

Női váltó: 8 csapat

1.	Svédország	3:12:43
8.	Magyarország	4:27:20

/Győri Edit, Molnár Magda, Monspart Sarolta/

1966. I. VB Fiskars /Finnország/

Férfiak: 58 ind.

1.	Age Hadler /Norvégia/	1:36:02
34.	Örsi András	2:17:42
37.	Skerletz Iván	2:20:34
39.	Schönviszky György	2:30:05
43.	Deseő László	2:33:27
47.	Balogh Tamás	2:45:48

Nők: 35 ind.

1.	Ulla Lindkvist /Svédo./	52:45
9.	Monspart Sarolta	1:05:06
13.	Cser Borbála	1:12:18
33.	Babai Margit	2:10:58
35.	Molnár Magda	2:25:59

Férfi váltó: 10 csapat

1.	Svédország	3:51:42
8.	Magyarország /Örsi András, Deseő László, Schönviszky György, Skerletz Iván/	6:00:33

Női váltó: 9 csapat

1.	Svédország	2:42:58
	Magyarország /Babai Margit, Cser Borbála feladta, Monspart Sarolta/	

1968. II. VB Linköping /Svédország/

Férfiak: 63 ind.

1.	Karl Johansson /Svédo./	1:48:19
25.	Bozán György	2:28:57
32.	Balogh Tamás	2:36:58
37.	Horváth Attila	2:44:43
39.	Schönviszky György	2:45:25
41.	Örsi András	2:49:37

Nők: 38 ind.

1.	Ulla Lindkvist /Svédo./	1:04:55
14.	Monspart Sarolta	1:33:49
20.	Cser Borbála	1:40:59
21.	Danovszky Mária	1:41:21
29.	Hegedüs Ágnes	1:59:37

Férfi váltó: 13 csapat

1.	Svédország	4:25:19
8.	Magyarország /Örsi András, Bozán György, Balogh Tamás, Horváth Attila/	5:59:17

Női váltó: 9 csapat

1.	Norvégia	3:17:53
7.	Magyarország /Cser Borbála, Danovszky Mária, Monspart Sarolta/	4:37:07

1970. III. VB. Friedrichroda /NDK/

Férfiak: 69 ind.

1.	Berge Stig /Norvégia/	1:49:46
23.	Bozán György	1:59:55
26.	Boros Zoltán	2:01:40
36.	Horváth Attila	2:09:29
38.	Sőtér János	2:13:14
42.	Hegedüs András	2:20:39

Nők: 48 ind.

1.	Hadler Ingrid /Norvégia/	1:10:39
6.	Hegedüs Ágnes	1:17:17
8.	Monspart Sarolta	1:17:36
19.	Horváth Magda	1:27:30
23.	Cser Borbála	1:30:12

Férfi váltó: 14 csapat

1.	Norvégia	3:52:00
7.	Magyarország /Boros Zoltán, Sőtér János, Horváth Attila, Bozán György/	4:23:51

Női váltó: 12 csapat

1.	Svédország	2:32:39
2.	Magyarország /Horváth Magda, Hegedüs Ágnes, Monspart Sarolta/	2:37:13

Összesitő táblázat
/nem hivatalos pontverseny/
7-5-4-3-2-1

1.	Svédország	133
2.	Norvégia	98
3.	Finnország	75
4.	Svájc	52
5.	Dánia	15
6.	Csehszlovákia	10
7.	Magyarország	8
8.	NDK	5

Bárány László

A MAGYAR SPORT KÉZIKÖNYVE

A vaskos, közel 700 oldalas, tetszetős kiállitásu könyv anyagának megirásáért és összeállitásáért Antal Zoltán, Sass Tibor és néhai László István szerzői hármast illeti a dicséret.

A mostani átdolgozott és bővitett II. kiadásban 39 sportág hazai és nemzetközi történetének, valamint legfontosabb szakmai elemeinek és szabályainak ismertetése mellett egyedülállóan gazdag adattárat kap kézhez az olvasó. A magyar versenysport immár nyolc évtizede során lezajlott összes felnőtt egyéni és csapatbajnokság győzteseit és eredményeit is tartalmazza a könyv. Első izben lát napvilágot az összes magyar labdarugóbajnokság nagy táblázata, amelyben 1901-től 1970. nyaráig bezárólag lejátszott valamennyi bajnoki mérkőzés eredményei szerepelnek!

Ugyancsak megtalálhatók e könyvben az egyes sportágakban rendezett összes hivatalos válogatott mérkőzés, viadal adatai, eredményei, valamint világversenyeken, az olimpiai játékokon, a világ- és Európa-bajnokságokon elért I-VI. helyezések, továbbá érdekes rangsorok, táblázatok is helyet kaptak ezeken az oldalakon - egészen 1970. december 31-ig bezárólag.

A könyv vásárlását javasoljuk minden sportegyesület és szakosztály részére.

Bács-Kiskun megye jelentkezik

Tisztelt Szerkesztőség !

Hónapról hónapra nagy érdeklődéssel várom lapunk megjelenését, melyet minden egyes alkalommal töviről hegyére átolvasok. Köszönhető a Tájékozódási Futásnak, hogy sportágunk élvonaláról kellően tájékozott vagyok. A lapok átböngészése után azonban felmerül bennem a kérdés, hogy mi lehet az élsport hátterében. Hogy állnak a vidéki szakszövetségek, szakosztályok, mi a helyzet ott, ahol csak II., III.osztályu és rajtengedélyes versenyzők állnak rajthoz? Milyen szinvonaluak a járási, megyei versenyek? Az élsport mögött megfelelő versenyzőgárda áll-e, akikből majd a jövő válogatottjai nevelődnek? Keveset irnak egyes megyék helyzetéről. De ebben a megyei szakszövetségek is ludasak.

Hogy Bács megye miért nem jelentkezik? Ezt most megpróbálom pótolni. Bács-Kiskun megye tájékozódási futó sportja nem tartozik az élvonalba, ami főleg a versenyzők számában és felkészültségi fokában mutatkozik meg.

Az 1970-es évben megalakult Tájékozódási Futó Szövetségünk jórészt a természetjáró szakosztályokban működő tájékozódási futó versenyzőkre támaszkodott. A természetjáró szakosztályok /főleg középiskolai/ nem rendelkeztek olyan anyagi bázissal, hogy versenyzőik rendszeres versenyeztetését fedezni tudják. Ugyanakkor a szövetség versenyrendezésre szánt összege nem teszi lehetővé, hogy a versenyeinkre szállitó járművet béreljünk. A versenyeket igy kénytelenek voltunk a Kecskemétről könnyen megközelithető terepeken rendezni. Ez a roppant rossz utazási viszonyok miatt a dunapataji és kalocsai versenyzőket sujtotta.

Már 1970-ben megmutatkoztak a következő problémák:
Az önálló tájékozódási futó szakosztály megalakitását és ezen belül méltányos önálló költségvetés elfogadását az illetékes sportkörök nem vállalták. A tájékozódási futó csoportok többnyire saját pénzükön utaztak versenyekre, hiányos felszereléssel. Továbbképzésükről, edzésükről szakosztályuk nem gondoskodott, működésük a természetjáró szakosztályon belül inkább megtürt,mint támogatott volt.

A szakszövetség által rendezett 8 versenyen összesen 63 versenyző indult. Azonban ez a versenyállományt tekintve nem nyujt hü képet. A versenyeken ugyanis kis változástól eltekintve közel ugyanaz a régi versenyzőkből álló gárda indult. Versenyzők összetételében egyetlen pozitiv változás akkor történt, amikor két versenybiró, jómagam és a szakszövetség elnöke beinditotta két általános iskolában a tájékozódási futó szakosztályt. Az uttörők rendszeresen szép számban részt vettek versenyeinken.

A megfelelő versenyzőgárda hiánya problémát jelentett a versenyrendezésben is. Nehéz, sőt lehetetlen volt jó minőségü pályát kijelölni. A versenyzők közt rendszeresen indultak jó képességü tájékozódási futók és kezdők is. Amennyiben az előirt módon a győztesidőre terveztük a pályát, igen sokan hibaponttal és időn tul futották, amennyiben könnyebb pályákat terveztünk, a jobbak rendeztek futóversenyt. Nem lehetett megoldani 100 %-osan a bajnoki rendszert sem, ugyanis ha a megyei versenyeken csak a feljutottak indulhattak volna, jóformán néhány ember küzdött volna az érmekért.

Mivel a versenyzőgárda összetétele közel azonos volt, nem volt mód a továbbfejlődésre. Más megye által rendezett versenyeken ritkán volt lehetőség versenyzőinket /anyagiak hiánya/ elinditani. Problémát jelentett az aktivák hiánya is. A szakosztályoknál nem "tárgyalóképes" aktivák, főleg ifjusági versenyzők vezették a csoportokat. A megyei szakszövetségnek jóformán csak a versenyrendezésre maradt ideje és ereje, valamint a versenyekhez szükséges térképjavitásra. Az 1970-es évben 4 db javitott térkép /fotózott/ készült.

Az 1971-es évben tovább romlott a helyzet. Továbbra sem sikerült megoldani az önálló tájékozódási futó szakosztályok létesitését. Az anyagi támogatás és felszerelés állapota az egyes szakosztályokban tovább romlott. A versenyzők száma sem nőtt, az 1971. évi 9 versenyen már kevesebb versenyző indult.

A versenyrendezésbe bekapcsolódott a kalocsai városi, járási szakszövetségei is. A versenyzők azonban gyenge gárdával, igen rossz térképeken és rosszul kitüzött pályán rajtoltak.
Abbamaradt a két uttörő szakkör továbbfejlesztése. A közeli terepeket végképp felhasználtuk, a távolabbi terepeken történő versenyeztetésre pedig nem volt meg a megfelelő anyagi költség, még a versenyzők utiköltsége sem. A versenyek minősége tovább laposodott, megközelitette a háziverseny szintet. És egy számadat: 1971-ben 9 uj versenyző kérte leigazolását. A nyáron rendezett turavezető tanfolyamon Királyréten igyekeztünk a versenyzésre nagy sulyt helyezni, de ez sem hozta meg a kivánt hatást. Ilyen előzmények után indult el az idei versenyévad, amely versenygárda tekintetében továbbra is gyengének bizonyult. Véleményem szerint a következő lényeges változtatással lehetne a sportág helyzetén megyei viszonylatban segiteni. A versenyzőgárda nevelését az alapfokon elkezdeni. Több - már bevált - uttörő szakosztályt inditani és számukra háziversenyeket rendezni közeli terepeinken.

A versenyzők egy részét, akik eddig is jól szerepeltek, kiemelni, indulásukat kupaversenyeken és bajnokságokon biztositani. Tájegységenként versenyzéssel eddig is foglalkozó szakosztályokat kiemelni, a megyei aktivák segitségével megalakitani az önálló tájékozódási futó szakosztályokat. A fenti szakosztályoknak a megyei és já-

Sokat markolt, keveset fogott ...

a Hungária Kupa rendező bizottsága, amikor vállalkozott a négynapos verseny megrendezésére. Az egyik külföldi válogatott vezetőjének megállapitása:"évek óta ez volt a leggyengébb Hungária" - lehet, hogy tulzás, de mindenképpen meggondolandó. A benevezett hatszázötven résztvevő komoly összegeket forditott a versenyen való részvételre, az ellenértéket azonban ezuttal nem kapta meg. Nem kapta meg, mert a 10 forintos nevezési dijból a napi térképeken kivül több liter teára is futotta volna, ehelyett első nap a mezőny második fele csak vizet kapott azt is szükösen. A szállitás eleinte botrányos volt, napi husz forintért. Az eredményközlés lassusága még az egyébként udvarias bolgár versenyzőkből is rosszallást váltott ki. Ezt még csak fokozta az a tény, a ma már minden nemzetközi versenyen megszokott stencilezett napi eredménylistákból bizony az első napit kivéve egyet sem kaptak meg időben a résztvevők. Akadt viszont kifogás bőven: Münchenbe vitték a stencilgépet, nem jöttek meg a buszok, nincs kocsi a hüsitő szállitására stb. Ezekkel azonban mindenütt tele van a padlás és nem hiszem, hogy valaki is ezekért fizetné be előre a részvételi költségeket.

A sornak azonban ezzel még nincs vége. Ezek csak a körülmények voltak, amelyekről az ember olykor megfeledkezik, ha a verseny kárpótolja. Márpedig a verseny a rajttal kezdődik, adott esetben olyan helyen, ahonnan még a rajtfelirat is lemaradt. De lemaradt még sok egyéb is, többek között sok olyan versenyző, aki tájékoztatás hiányában csak késve talált a rajtba, ahol két egyáltalán nem sztentori hangu inditóbiró felváltva és egymás szavába vágva kiáltozta a rajtszámokat. Miután azonban nem tudták felvenni a küzdelmet a rajtra várakozó többszáz emberrel, igy sokan örömmel konstatálhatták, hogy számukra a verseny egy kicsit később kezdődik. Volna egy javaslat: próbáljuk követni a már nálunk is bevált gyakorlatot, függesszünk ki egy elemes falióra /150,- Ft/ a rajthelyen, amely a versenyidőt mutatja. Az is van olyan pontos, mint egy karóra. De ha esetleg ez sem elég, tudom ajánlani azt az egyszerü kis szerkezetet, mely három számsorból áll és segitségével a soronkövetkező indulók rajtszámát is követni lehet. A svéd ötnaposon többezer futót rajtoltattak igy, jó lenne nekünk is. Valószinüleg az év bukása lett volna a verseny, ha a térképjavitók és pályakitüzők, nem végeznek ilyen jó munkát. Egyedül a váltóverseny maradt el némileg a felfokozott várakozástól, de igy is igen jól kihasználható terepekkel bővült sportágunk egyébként nem tul bő leltára.

A verseny nemcsak a rendezést tekintve adott jó összehasonlitási alapot a nemzetközi követelményekkel, hanem élversenyzőink teljesitményét is megfigyelhettük ezen a szemüvegen keresztül. Ami első pillanatra szembetünő, a listavezető Monspart és Boros nagyszerü és kiegyensulyozott szereplése. A két testvérpár, Hegedüsék és Horváthék formája is megnyugtató, Bozán, Vajda és Sőtér egy-egy kihagyása azonban már kevésbé. Az ifjuságiak ezuttal igen erős ellenfeleket kaptak az itt vendégszereplő csehszlovák ifjusági válogatottak személyében. Honfi teljesitménye igen értékes, hiszen Hudák, Kacmarcik és Dytrich északi szomszédaink legjobbjai. Ha már a külföldieknél tartunk, álljunk meg egy pillanatra. Először szerepelt hazánkban szovjet válogatott csapat, és bemutatkozásukat mindjárt siker kisérte: nagyszerüen szerepeltek a váltóversenyeken, női csapatunk mind az Eötvös versenyen, mind a Hungária Kupán a második helyet szerezte meg, a fiuk pedig korábbi győzelmük után ezuttal csak a magyar válogatottól szenvedtek vereséget. Szereplésük növelheti e verseny rangját, ha...
De erről már korábban esett szó.

Lehet, hogy az összkép pesszimista, de előrelépni csak ugy tudunk, ha nemcsak egy-két ragyogó képességü versenyzőnk eredményei fémjelzik sportágunkat külföldön és belföldön egyaránt, hanem rendezvényeink is felnőnek erre a szintre. Ehhez pedig a mostaninál sokkal többre van szükség.

Bársony András

rási TS-ek segitségével anyagi támogatást nyujtani. Kezdő versenyzőknek, gimnáziumok KISZ csoportjainak,középiskolásoknak tömegesitő versenyt rendezni.
Gondoskodni az aktivaképzésről. Akár az MTFSZ, akár más megyei szakszövetség segitségével, akár önerőből.
Megyei bajnokságok és egyéb minősitő versenyek rendezésében a jelenlegi aktiva hiány enyhitésére együttműködni a közeli megyék szakszövetségeivel.
Térképgondjaink enyhitésére kérni az MTFSZ térképbizottság segitségét részben a javitáshoz alaptérkép nyujtásával, részben a Nyárjas, Szikrai erdő szines térképének kiadásával.
Minden erőt a versenyzőképzésre, a megfelelő tömegbázis kialakitására forditani.

Hát ime a Bács-Kiskun megyei "hátország". Máshol nem járnak hasonló cipőben? Hol, hogyan oldották meg a problémákat? Ki tudna segiteni legalább ötlettel? Milyen mód van arra, hogy a szakosztályok nagyobb anyagi támogatást és felszerelést kapjanak?
Sok kérdés, melyre Önöktől és a sportág többi aktivájától várom a választ.

Répánszky Attila

Edzéselmélet

A FELKÉSZÜLÉS KÉRDÉSEI

A versenyzők felkészitése több éves távlatban rengeteg szakmai problémát vet fel. Annyi hely nincsen szaklapunkban, hogy minden egyes kérdéssel alaposan foglalkozzunk, mert ezek a problémák akár edzésmódszertani, akár fiziológiai, pszichológiai, versenyeztetési, technikai vagy fizikai kérdések, több kötetre való anyagot jelentenek még vázlatosan is.

A versenyzők, az edzők által felvetett sok kérdésre, egy párat kiragadva megpróbálunk ezuton válaszolni.

Kérdés: Mennyiben más a női tájékozódási futók felkészitése, terhelés adagolása, mint a férfiaké?

Válasz: Az egyes sportágakban /uszás, atlétika, kajak, evezés/ igen nagyfoku a nők terhelése. Éppen ezért azokban a sportágakban, ahol a nők és a férfiak együtt végzik edzéseiket, a nők viszonylag jobb eredményeket érnek el.

A versenysport szempontjából a legszembetünőbb eltéréseket az edzések folyamán figyelembe kell venni:

- a testet mozgató vázizomzat össztömege és ereje jelentősen kisebb, mint a férfiaké. Ez a teljesitmény "elviselésében" Hettinger szerint kb. 56-60 %-ot jelent. /Ez terhelhetőségi problémákat vet fel./
- alaktani, alkati felépitettség: a gyengébb szalag- és csontrendszer határt szab a teljesitmény növelésében.
- a teljesitőképességet jelentősen hátráltatja a kisebb sziv- és vitális kapacitás, mely a légző- és keringési szervek munkájára hat ki.
- sok probléma alapja a kiegyensulyozatlan idegrendszer, hiszen női versenyzőink érzékenyebben reagálnak olyan kisebb jelentőségü dolgokra, melyekre a férfi versenyzők alig, vagy egyáltalán nem reagálnak/pszichés labilitás/. Ezzel szemben emocionális töltésük /érzelmi erősségük/ sokkal jobb.
- az edzések fontos meghatározó tényezője a periodikusan jelentkező menzesz-ciklus. /Ezt a mikrociklusok kialakutásánál figyelembe kell venni.

Ezek szerint külön edzésterv, program alapján kell felkészitení a női versenyzőket?

Nem, de a fenti tényezőket figyelembe kell venni. A tapasztalat azt bizonyitja, hogy a nőknek jobban megfelel az un. komplex-edzés. Az egysiku, pl. hosszu egyenletes, vagy intervallumos vagy résztávedzés hosszabb időn keresztül való alkalmazása tulterheléshez vezet /fiziológiai egyoldaluság/. Résztáv edzésnél a szünetek hosszabbak legyenek, tehát a terhelést megfelelő pihenő kövesse. Nem lehet olyan követelményekkel fellépni, mint a férfiaknál.

A résztáv szakaszai rövidebbek legyenek.

A résztávok irama lassubb legyen.

Az ismétlések száma mindig kevesebb, mint a hasonló felkészültségü férfi versenyzőnél.

A következő pszichés problémára is tekintettel kell lenni: a nők elhatározó készsége, figyelme, sportformája, kondicionális állapota labilisabb, változékonyabb.

Eredményeiket a külső érzelmi behatások javitják vagy akadályozzák.

Időjárásokra érzékenyebbek. Többet kell törődni velük.

Kérdés: Van-e jelentősége a rendszeres pulzus mérésnek?

Válasz: A multban jár az a versenyző vagy edző, aki nem használja ki az állandóan "kéznél lévő" információs adatot, a pulzusszámot.

A pulzusszám mindig jelzi a jelenlegi sziv és keringési állapotot. Homol S. irja a Scholastic Coach egyik számában: "Azok az edzők, akik fel akarják jegyezni sportolóik erőnlétét és állóképességi programjuk hatásosságát, az edzésmunka elején, majd 4-6 héten keresztül folyamatosan a pulzusszám vizsgálattal végezhetik ezt."

A pulzusszámmutató normális egészségi állapotban is igen nagy változást eredményezhet. Ezt a pillanatnyi belső állapotot a különböző pszichológiás és környezeti tényezők határozzák meg.

A nem sportoló nyugalmi pulzusa 72-84 percenként. Az átlagos sportolóé 52-60. A magasfoku edzettséggel rendelkező hosszutávfutó nyugalmi pulzusa 38-42.

Különböző testhelyzetekben azonos időben is más-más értékeket kapunk. Fekvő helyzetben a legalacsonyabb, ülve magasabb és állva a legmagasabb. Gyakorlati tanácsok a rendszeres pulzusméréshez:

Napi három alkalommal ajánlatos rögziteni a keringés állapotát. Reggel felkelés után /ülve/. Edzés előtt és után /ülve/. Több héten át igen jó információt ad a fiziológiás és pszichés belső állapotról.

A hosszu egyenletes futásnál /aerob állóképesség/ amennyiben a terhelés 130/perc pulzusszám alatti marad, ugy elsősorban a kapillarizáció javul. A dilatációs és hipertrófiás szivnagyobbodást csak 150-180/perc pulzusszámu terheléssel érhetjük el.

Az intervallumos edzésnél a pulzusszám az egyes résztávok után közvetlenül ne emelkedjék 180 fölé. /Így kell a futás iramát meghatározni./
A szünetek hossza 45-60 mp. Ennyi idő alatt a pulzusnak 120-140-re kell lecsökkennie és kezdődhet a következő résztáv. /Teljes megnyugvás nincs!/ Megállapithatjuk ugy is, hogy a pulzusszám a résztávok után ne emelkedjék a nyugalmi pulzus háromszorosa fölé és a könnyü futás a pihenés alatt ne essék a kétszerese alá.
A fentiek csak példák arra, hogy a pulzusszámlálást hogyan lehet alkalmazni eredményesen az edzések folyamán.

Kérdés: A megfelelő étkezés mennyiben javitja a kondiciót?

Válasz: A kondiciónak csak egyik, de nem jelentéktelen tényezője az étkezés. Nem mindegy, hogy mit milyen menynyiségben "viszünk be" a szervezetbe, ill. mit nem viszünk be. H.K. Gräfe irja: "A táplálkozás kérdését hajlamosak vagyunk elütni azzal, hogy mindenki ugy táplálkozik, ahogyan szokott a környezetében. Ha egy élsportoló beállit otthon a sportorvos által összeállitott étrenddel, a menü programjának egy része ismeretlen lesz a családtagok előtt."
A versenyző táplálkozásának összerüsitése türelmes, szivós edzői munkát jelent. Nem hagyható figyelmen kivül a táplálkozás teljesitményt fokozó szerepe. Vannak szénhidrátban gazdag élelmiszerek /pl. kenyér, rizs, liszt, burgonya, tejcsokoládé, tej, cukor, méz, gyümölcsök, paradicsom, gomba, sárgarépa, fehér bab stb./.
Fehérjében gazdag élelmiszerek /soványhus, tojás, lencse, pacal, hal, sajt stb./.
Zsirban gazdag élelmiszerek /szalonna, disznóhus, szalámi, ételzsir, vaj, mogyoró, csukamájolaj, hurka stb./.
A szervezetnek a sejtek felépitéséhez "épitő anyagra", a szervek teljesitő képességéhez "üzemanyagra" van szüksége.
A fehérje - épitő anyag, a zsir és szénhidrát - üzemanyag szerepét tölti be. A szervezetnek ezen kivül vizre, ásványi sókra, vitaminokra van szüksége.
Izommunkánál elsősorban a szénhidrátokat kell előteremteni, biztositani. Az étkezés mindig változatos legyen, azonos árösszegen belül. Az edzők ellenőrizzék sportolóik étkezésének gazdag változatosságát. Itt receptet adni nincs módunkban, de leghelyesebb felkeresni a sportorvost, aki részletes étkezési programot tud összeállitani.
Pedagógiai feladat az edzők részére a szokásos étkezési formát, ételféleségek megszokott rendjét átalakitani egy értelmes, főleg a menzakosztot kiegészitő hatásos étkezéssé, az adott anyagi kereten belül.

Csak vázlatos válaszokat tudtunk adni a feltett kérdésekre, melyet a jövő számban folytatni fogunk. Várjuk a kérdéseket.

Garay Sándor
szakedző

FINN — MAGYAR PÁRHARC

Igen nagyszámu külföldi és hazai versenyző elhelyezéséről kellett gondoskodni az Opavai 3 napos nemzetközi tájékozódási verseny rendezőségének. 5 héttel a világbajnokság előtt egy 3 napos versenysorozat a VB rendező országában - keresve sem lehetne jobb alkalmat találni az erőfelmérésre és a tapasztalatszerzésre. Ennek tudható be, hogy 12 országból jöttek versenyzők - még Kanadából is -, s több ország - Dánia, Bulgária, NDK, Finnország és Magyarország - válogatott csapataival is képviseltette magát.

Ami a tapasztalatszerzést illet, ezt a célt kevésbé jól szolgálta ez a sorozat, mint ahogy egyesek gondolták. Az Odera környéki dombvidék szikla nélküli lapos dombhátaival, sürü uthálózatával nem olyan terep, mint a VB-é.

Az igen könnyü ellenőrzőpontok /jobbára ut-nyiladék kereszteződések, jelleghatár- és keritéssarkok/ között csak utvonalválasztási feladatokat kellett megoldani a versenyzőknek. A térképek pontossága, a rajzolás és nyomtatás minősége is elmaradt a legjobb csehszlovák térképekétől.

Az erőfelmérést viszont kitünően lehetővé tette ez a verseny és a megjelent versenyzők, ha nem is a legnehezebb tájékozódási feladatok megoldása közben. Örvendetes, hogy ebben a vetélkedésben nagyon szépen vizsgázott a magyar válogatott. Monspart hagyományos jó szereplése mellett a férfiaknál Boros is megnyerte a háromnapos versenyt, méghozzá imponáló fölénnyel a legjobb finn futók előtt. A finn és magyar válogatott többi tagja is jól szerepelt, amit az is bizonyit, hogy az első tizben csak két más nemzetbeli - egy dán és egy csehszlovák - futó volt, ők is a 8. hely után.

Ezek az eredmények elismerésre méltóak, bár nem voltak itt a norvégok és a svédek, s a hazaiakat is csak két válogatott képviselte. Az viszont látható, hogy Közép-Európában egyenlő eséllyel indulhatunk az északiakkal, azokkal, akiket saját terepükön csak megszoritani tudunk, megverni nem.

Gombkötő Péter

A korszerű pályákért

E lap hasábjain számtalan beszámoló jelent meg nagy nemzetközi versenyekről, melyekben a cikkiró megpenditette, hogy az valahogy más volt mint a miénk: sok ellenőrzőponttal kényszeritették be a versenyzőt az erdőbe, hosszu átmenetben adtak utvonalválasztási feladatot, egyértelmü pontelhelyezéssel küszöbölték ki a szerencsét a pontfogásnál, dugott pontelhelyezéssel kényszeritettek a pontközeli finom tájékozódásra, rövid pályával gyorsitották a tájékozódást, nehéz pályával adták meg a verseny sulyát, és még sorolhatnám a többi egymásnak ellentmondó tapasztalatot, amit kinn a versenyzők leszürtek és melyeket itthon sorban meg is valósitanak.

Szomoru, de attól még nem lesz egy pálya technikás, ha sok a pont, vagy ha dugott a bója, vagy ha hosszu a pálya: ez csak a felszin. Igaz ezt könnyü megragadni, de a lényeg mindig a felszin alatt van.

Mi is a tájékozódási verseny lényege? Sture Björk, az egyik legjobban képzett svéd válogatott, mikor a magyar bajnokságok pályáit mutattam, mintha egy pápua törzsfőt akarna megnyerni a nagy ügynek, szelid oktató hangon igy szólt:
"A tájékozódási verseny nem kincskeresés, vagy bujócska az erdőben, hanem navigálás ismeretlen terepen."
- Ez mi? - kérdezte és rábökött egy 600 méteres jellegtelen hegyoldalban való szintmenet végén fityegő "kis gödör" pontra, ahol a pontmegnevezés sejtette, hogy a környéken néhány "nagy gödör"-re is lehet számitani.
- Ez egy nehéz átmenet és egy nehéz pont. - válaszoltam a hazai terminológia szavaival.
- Ez nem átmenet és nem pont - mondta -, mert nem lehet megfogni, a térképen nincsenek részletek igy nem lehet térképolvasással rámenni, a közelében nincs fix pont, ahonnan irányba lehetne venni, kivéve az előző pontot, de az 600 m és preciziós iránymenettel, ha csak a tájolóra lehet támaszkodni, maximum 200 m-ig lehet eljutni, mert már ott is 15 m a hiba. Erre a pontra csak keverni lehet.

Visszatérve a tájékozódási verseny lényegére "...navigálás ismeretlen terepen" meghatározás igen találó, sokkal inkább, mint szabályzatunké, mely nem a versenyt, hanem mindjárt a sportágat akarta definiálni inkább kevesebb, mint több sikerrel három mondatba tömöritve:
"A tájékozódási futás olyan sport, melynél a pályát ellenőrzőpontok segitségével jelölik ki..."stb. Igy aztán legtöbb versenyen a pontokat kiteszik, aztán a többi már mellékes.
Tovább neheziti a helyzetet, hogy az elfogulatlan, jóindulatu versenybirák visszavonulóban vannak és a versenyek nagyrészét aktiv versenyzők rendezik azzal az ürügygyel, hogy ők benne élnek az egészben és saját bőrükön tapasztalták az élenjáró északi versenystilust. Ez eddig még rendben lenne, ha nem fütené őket az állandó visszavágás szelleme: "ti lombsátrakat boritottatok a bójákra, mi belógatjuk a rókalyukba, ti 15 km-t mértetek a testünkre, mi 800 m szintet sózunk a nyakatok közé, nálatok U és V volt a két befutópont, nálunk nem lesz befutó, csak bekuszó és a célhoz kötélhágcsó fog vezetni..."

A pályakitüzés főbb szabályaival mindenki megismerkedhet Halász Miklós: Pályakitüzés c. könyvéből, vagy a hazai pályakitüző versenyek alapelveiből, melyek leginkább a finn pályakitüző kommentárjának szószerinti forditásai - ezért kell parkirozóhelyet és egy versenyközpontot tervezni. Ha az illető nem felejti el, amit olvasott, tudni fogja, hogy nem jó a csiki-csuki, a huszárkötés, a felfogóvonal, viszont jó az utvonalválasztás, a terelőpont és a ritka inditás - ám ez még édes kevés. A lényeg, hogy a pályában minél több legyen a tájékozódás, ez pedig a következőket jelenti:
- térképolvasás;
- tájolóhasználat;
- utvonalválasztás;
- domborzatérzékelés, szintbecslés.

Ezek a fogalmak nem ujak a hazai tájékozódás gyakorlatában. Ezelőtt kb. 10 évvel szinte kizárólag a tájolóhasználat érvényesült, mert az elavult, hiányos térképeken csak iránymenettel, lépésszámolással lehetett pontról pontra menetelni. Ma is vannak versenybirák, akik hangoztatják, hogy minden pályán kell, hogy legyen egy pont az erdő közepén, ne nevezzük most zöld pontnak, legyen mondjuk "kidőlt fa",melyet csak iránymenettel lehet megfogni, hadd hulljon el ez a sok fiatal titán, akik azt sem tudják, mi a hátrametszés.

1965. körül élte virágkorát az utvonalválasztás. Sajnos ezen akkor is, ma is csak utválasztást értenek, azaz ha egy nyiladék két végén van egy-egy pont, de van körbe egy szintut is, akkor az átmenet már oké, - holott utvonalválasztás alatt iránymenetből, domborzati utvonalból, sikrajz követésből álló összetett utvonalak különbözősége értendő. Ott van két pont között utvonalválasztás, ahol a versenyző azért nem tud választani, mert nem talál könnyen követhető egyértelmü összeköttetést az egyik pontról a másikra, ezért aztán mindenki másképp oldja meg a feladatot.
Ami a hátralévő két technikát illeti, ugy lehet csak térképolvasásra, domborzatérzékelésre kényszeriteni a futót, ha a térkép kifogástalan, ha nem érik a futót kellemetlen meglepetések az erdőben, hogy ne érje meg mindent uton körbe fogni.

A tájékozódási verseny tehát magába kell, hogy foglalja mindezeket a technikai elemeket, de a jó verseny több ennél. A fenti technikai elemeket lehet és kell tudni gyorsan nagyvonaluan és figyelmesen,pontosan végrehajtani. A versenyző kell, hogy 6 perc alatt "nagyvonalu" iránymenettel belefusson az 1500 m-re lévő nyiladékkockába, de kell, hogy "preciz" iránymenettel 8 m

FINNORSZÁGBAN LÁTTUK

Miközben szakvezetőink a válogatott kerettagok tökéletesebb felkészitésére koncentrálnak, nem szabad elhanyagolnunk a legifjabb utánpótlás réteget, a 6-12, sőt a 2-6 évesek táborát sem. Erre már csak azért is szükség van, mert élmezőnyünk teljesen egyértelmü felzárkózása a nemzetközi élvonalhoz - jogosan - tőlük lesz elvárható. Addig meg kell elégednünk egynéhány kiugró klasszisunk eredményeivel.

A finnországi "Kainuu Tájékozódási Hét" alkalmával ebben a speciális témakörben szerzett tapasztalatainkat az alábbiakban foglalhatjuk össze:

A gyerekek lelki szoktatása a versenyek légkörében kezdődik, a 2-6 évesek számára elkeritett "versenyóvodában". Ez a mindenkori céltól 100-150 m-re lévő 15 m átmérőjü, spárgával elkeritett karámból áll, középen sátorral a spontán összehordott felszerelés /tábla, kréta, játékok stb./ tárolására, illetve eső esetén a kicsinyek tartózkodására. A felügyelő személyzet önkéntes alapon összeállt gyermekszerető fiatalokból és szülőkből tevődik ki. Az egyik cél természetesen a gyerekek megőrzése,mig mindkét szülő versenyez. A második eredményeképpen a nyiladozó eszü gyerek természetes közegének fogja fel az erdőt, a verseny nyüzsgését, hangulatát.

6 éves kortól azután már az iskolában, oktatási tárgyként ismerkedhetnek a tájékozódással, és igy 1-2 év mulva versenyen is indulhatnak az F 10, F 12, illetve N 10, N 12 kategóriákban.

A versenyfeladat a 10 évesek csoportjában utvonalfeladat teljesitéséből áll olyan módon, hogy a versenyző a rajtban egy kartonra felerősitett 10 x 12 cm nagyságu 1:25 000-es léptékü térképet kap,amin a pálya utvonala be van rajzolva a rajttól a célig. A térképpel egyezően ugyanez a terepen is ki van szalagozva, feltünő narancssárga-fehér szinben, müanyag szalagokkal. A versenyző végighalad a pályán a szalagozás menten és berajzolja saját mérései és tájékozódása alapján az ott talált pontok helyét. Egyetlen tüszurással kell bejelölnie a pontot, valamint a kiértékelés megkönnyitésére a kifüggesztett filctollal be is kell karikáznia azt. Célba érkezése után idejét mérik, térképét kiértékelésre átveszik. Pontatlan beszurásnál 1 mm eltérésért 30 mp büntetőidőt adnak hozzá a versenyző által futott alapidőhöz, pontonként maximálisan 5 percet. A versenyzők a térképet a kiértékelés után visszakapják.

A 12 évesek hasonló pályát teljesitenek, de a térképen nincs bejelölve semmi, a szalagozott utvonalból sem. A versenyző a távolság mellett itt már az irányt is állandóan figyelni kénytelen. A terepen talált pontok jelölése és kiértékelése az előzőek szerint történik.

Fenti tapasztalatok átültetése a hazai adottságokba több lépcsőben valósitható meg.

Áldozatkész szülők és gyermekszerető fiatalok bevonásával a 2-6 évesek versenyóvodája egyszerüen megoldható.

Kiindulásként az F 12, N 12 kategóriákban is rendezhetünk versenyt, a finn 10 évesek követelményeivel. Többéves távlatban természetesen mind a négy kategória beik tatható.

Az ezt kiegészitő iskolai oktatás már sajnos nem tartozik "hatáskörünkbe", igy azt csak az iskolai testnevelés általános megoldásával egyidőben lehet majd beütemezni. Addig ez a feladat az egyesületekre,illetve képzett szülőkre vár.

Ami a legközelebbieket illeti: az 1973. évi Vasutas Kupán - kellő érdeklődés esetén - "versenyóvodát" kivánunk létesiteni, ezenkivül F 12 és N 12 kategóriákban utvonal tájékozódási versenyt kivánunk rendezni.

Emhő László

---

pontossággal megközelitse a 100 m-re lévő szikla pontot. De ugyanez vonatkozik a "finom" és "durva" térképolvasásra, lépésszámolásra stb.

A jó verseny ugy tartalmazza a tájékozódás összes elemét, hogy a versenyző állandó sebességváltoztatásra kényszerül. A sebességváltoztatás a gyakorlatban legegyszerübben ugy valósul meg, hogy a 600-1600 méter hosszu átmenetben a versenyző teljes sebességgel fut egy átmenet közbeni felfogó vonalig, ami nem feltétlenül vonal pl. országut, hanem egy rét, hegy, vagyis egy jól azonositható objektum. A versenyző képzettségétől függ, hogy mi fogja fel - esetleg csak egy magas kerités. A felfogó vonaltól csökkentett sebességgel fut tovább a támadó pontig, ez a pontközeli utolsó fix pont. A támadó ponttól szinte lépésben halad finom tájékozódással az ellenőrzőpontig.

De a versenynek mindezek mellett korrektnek is kell lennie, és szinte ez az, ami pillanatnyilag leginkább hiányzik versenyeinkből. A versenyzők egy része már természetesnek veszi, hogy állandó beugratásoknak van kitéve és játékos szenvedélyel várja az uj ötleteket. A fiatalok könnybelábadt szemmel hallgatják, hogy is volt, mikor a bója a gémeskut vödrének aljára volt szerelve és csak az vette észre, aki inni is akart, mert ma meg kell elégedni a szigoru szabályzat határain belüli kis élményekkel, mint az erdei pankráció a mezőnyrajtos első pont egyetlen bélyegzőjénél.

Be kell ismerni, hogy technikás versenyt nem lehet mindenütt rendezni, mert erre eleve nem minden terep alkalmas, másrészt a tökéletes térkép feltétele sem mindig teljesül, de hogy a verseny korrekt legyen, az csak a pályakitüző hozzáállásán mulik. A korrektséget ugy lehetne legjobban érzékeltetni, hogy ne érje meglepetés a versenyzőt, a pontok, az átmenetek olyan nehezek vagy könnyüek legyenek, amilyennek a térkép mutatja.

Bozán György

Úttörő Olimpia

Az uttörő olimpia nyolc napjából het napon keresztül esett az eső, fujt a szél, egy napon viszont szép strandidő volt. Ezen a napon bonyolitották le a tájékozódási futás versenyeit, melyen a főváros és a megyék 17 lányt és 19 fiut inditottak.

A versenyzőket a debreceni sportiskola autóbusza vitte ki a verseny szinhelyére, a Bánki erdőbe, a hajdani Ludas csárdához. A debreceni erdők egyik átka a sürü, kétméteres csalán. A rendezőségnek sikerült egy olyan két négyzetkilométeres területet találni, ahol csalán alig volt, igy a rövidnadrágban induló versenyzők is épségben meguszhatták a versenyt.

A környék egyébként alig lakott, egyetlen tanya esett a pályák közelébe, és két erdészház fogta közre a terepet. Ez utóbbiak arra voltak jók, hogy az eltévedt versenyzőket visszatereljék. Az uttörőknek azonban nem volt erre szükségük. Annak ellenére, hogy sok induló egészen kezdő volt, és hogy a pontok, bár egyszerüek, mégis ravaszok voltak,a versenyidő letelte előtt minden versenyző célba ért. Pedig köztük többen voltaképpen röplabdázók, kosarasok vagy focisták, s csak "véletlenül" nyerték meg a megyei versenyt tájékozódási futásban. Érdekes módon ezek itt is egészen jól szerepeltek. Érdemes lenne folytatniok...

A pontok mind szép helyeken voltak. Az előző napi esők után a nedves homok kellemes, rugalmas futótalajnak bizonyult. A fiuk pályája 400 méterrel volt hosszabb a szabályzat szerinti maximális távnál, 8 pontot kellett érinteniük. A sok pont és a 4,9 km-es táv ellenére jóval az előirt győztesidőn belül ért célba az első: 40 perc helyett 32:11. A lányoknál hasonló volt a helyzet: 100 méterrel volt hosszabb a pálya a megengedettnél, s 5 pontot kellett érinteni. Itt is 35 perc helyett 29:16-os győztesidő született, pedig itt a győztes két helyen kevert is egy kicsit.

Az uttörők fegyelmezett, sportszerü viselkedése sok felnőtt versenyzőt is megszégyenithetne. A felnőtt versenyeken még divatos /ma már szerencsére egyre ritkább/ "hőbörgéseknek" itt nyoma sem volt. Egyedül a pesti versenyzők kisérői akadékoskodtak egy kissé, de a verseny alatt velük sem volt semmi probléma, s végül annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy szakmailag a verseny kifogástalan volt.

Kezdeti hangoskodásuk egyik oka az volt, hogy állitólag régebbi olimpiákon előfordult, hogy a rendezők a hazai versenyzőt előzetesen végigvitték a pályán és ezután a gyerek meg is nyerte a versenyt. Ilyen esetnek akarták elejét venni. Később kiderült, hogy saját kis ügyeskedésük is volt e téren fővárosi sporttársainknak, ami hála a szervezők és a szakmai rendezők rossz együttmüködésének, nem sikerült. A szervezők ugyanis a szakmai rendezők /a megyei tájékozódási futó szövetség/ megkérdezése nélkül kiirták a helyi sajtóba és a müsorfüzetbe, hogy a tájékozódási futás rajtja a bánki iskolától 100 m-re lesz. Igy derék sporttársaink kikocsikáztak előbb az egyik, majd a másik bánki iskolához és körülnézve, a csomó irtás láttán fel voltak háborodva; hogy lehet ilyen kopár terepen versenyt rendezni? Akkor lepődtek meg, amikor a verseny egészen más helyen bonyolódott le. Igy a titkosságon nem esett csorba.

Egyébként elég rossz szokás, hogy főiskolai bajnokság, ODOT, uttörő olimpia és egyéb rendezvények előkészitői jóelőre kiplakátozzák, hogy hol lesz a tájékozódási futó verseny rajtja, célja. Ez előzetes bejárásokhoz vezethet a versenyzők részéről, és különösen a helyi versenyzőket hozza előnyös helyzetbe. A plakátokon csak azt szabad közzé tenni, hogy mikor és honnan indulnak buszok vagy gyalogos csoportok a rajt vagy a cél megtekintésére.

Szakmailag tehát nem volt végül is probléma, ha csak azt nem számitjuk ide, hogy a beigért pontőrök nem jelentek meg teljes számban, és igy egy pontot az emlitett tanya ifju lakójával kellett őriztetni. Sajnos szervezés, a versenyzőkkel való törődés szempontjából már több hiba volt. Nem akarok tul ünneprontó lenni, de például az eredményhirdetés körüli huzavona nem vet jó fényt az olimpia szervezőire. Az eredményhirdetésre jelentkező versenyzőket "illetékesek" elzavarták, másokat a nagyerdei stadionban tartottak, de senki sem tudta, hogy pontosan mikor lesz a dijkiosztás. Végül a beigért 1/2 4-es időpontból 1/4 8 lett, és nem a focimeccs szünetében, hanem a záró diszünnepség alkalmával kapták meg a bajnokok és helyezettek jutalmaikat. Másrészt a sajtó tájékoztatása is furcsán oldódott meg. "Az eredmények automatikusan mennek a Hajdu-Bihari Naplónak és az MTI révén a Népsportnak!" - mondta itt is az illetékes, s aztán a másnapi ujságokban sehol semmi, mintha nem is lett volna verseny ebből a sportágból. Már el is bucsuztak a riporterek, vége az uttörő olimpiának,ez volt utolsó tudósitásunk.Egy nappal később mégis megjelent néhány "kiválasztott" sportág rövid eredménylistája, köztük a tájékozódási futásé is.

Lányok:

1.Kozák Éva	29:16	Eger
2.Bakos Marianna	33:17	Budapest
3.Czitán Klára	41:11	Szolnok
4.Kaló Marianna	52:22	Miskolc
5.Tóth Magdolna	53:14	Dunaföldvár
6.Kisrákói Romána	57:44	Budapest

Fiuk:

1.Tóth János	32:11	Budapest
2.Benkő Ottó	48:11	Ajka
3.Petőcz László	53:09	Vác
4.Hódossy Zsolt	58:10	Miskolc
5.Halmai Gábor	1:01:18	Budapest
6.Balogh András	1:01:33	Budapest

Török István
ellenőrzőbiró

A felszerelésről

Ahhoz, hogy egy versenyző a legrövidebb idő alatt fusson végig egy pályát, minden tekintetben felkészülten kell rajthoz állnia. Fizikai és térképes edzésekről elég sok szó esik. Van azonban egy terület, amivel az edzők és versenyzők nagyon keveset foglalkoznak, ez a felszerelés kérdése. Mert hiába van valaki jó formában, ha térképtartó hiányában elázik és olvashatatlanná válik a térképe, vagy tornacipőben rajtol egy esős versenyen, komoly hátrányban van azzal szemben, aki mindenre felkészült.

Mire kell ügyelni ezen a téren? Miből álljon a tájékozódási futó felszerelése?

Kezdjük az öltözékkel. A cipő a leglényegesebb a futóknál. A hazai pályán bevált, s általában elterjedt a stoplis futócipő. Ezek közül az északi államokban gyártott finn Nokia, a svéd Kompassrosen, a norvég Viking főleg mocsaras, vizes terepre készült, de a Kompassrosen nálunk is bevált.

Az Adidas cég is kiváló minőségü stoplis futócipőket gyárt, müanyag felsőrésszel. A fentiek nehezen szerezhetők be, bár szövetségünk rendelt Kompassrosen cipőket, most a kereskedelmen mulik, mikor érkezik be. Hozzáférhetők s magyar terepen a fentiekkel egyenértékü ek a csehszlovák gyártmányu stoplis futócipők is. Ezeket több változatban készitik, van gumistoplis futballcipő 45 koronáért és készül kimondottan futó stoplis, ez 32 koronáért kapható. Hazai gyártmányu stoplis cipők labdarugóknak készülnek, ezek futásra nem ajánlottak, mert nehéz, kemény bőr felsőrésszel készülnek.

Homokos területen a szöges futócipő is alkalmas, de a szegekre felragadó fadarabok, avar akadályozza a futókat.

A versenyzők leglényegesebb sporteszköze a tájoló. Ma már általánosan elterjedt a laptájoló. Ezek közül a svéd Silva és a finn Suunto a legjobbak. A nálunk is kapható NDK gyártmányu Sport tájoló is tökéletesen kielégiti az igényeket. Elvétve még találkozunk Bézárd tájolókkal, de ezek mindjobban háttérbe szorulnak.

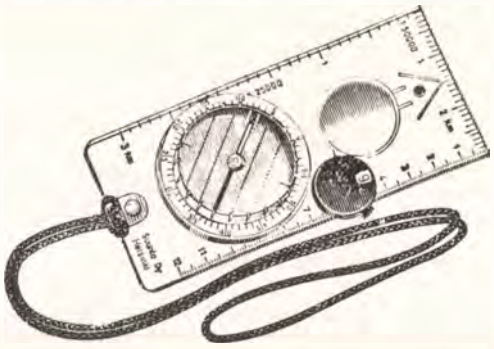

Futóruhák közül a svéd Yngve cég készitménye a legnépszerübb. Ez szellős, könnyü nylonruha, véd a bozóttól, ugyanakkor sulyfelesleget nem jelent. Hazai változatát már többen elkészitették. Alatta pamut trikót, hidegebb időben garbót vagy jégert kell viselni, hogy az izzadságot az szivja fel. A futóruháknak egy komoly hátrányuk van az, hogy a csalán ellen nem védenek. Ez főleg nyáron okoz nehézséget. Ilyenkor szabásban hasonló, de ballon anyagból készült futónadrág viselése előnyös. Felső rész helyett alkalmas egy használt nylon ing is.

Külföldön használják, nálunk nem terjedt el a lábszárvédő. Könnyen elkészithető házilag is, térdig véd a bozót ellen. Rövidnadrágot kedvelő versenyzők viselhetik. Sapkát ritkán használnak versenyzőink. Pedig kora tavasszal és késő ősszel kötött sapkát, nyáron napellenzőt vagy siltes sapkát érdemes viselni.

A térképek viztől való megóvására, gyürődés, tépődés megakadályozására szolgál a térképtartó. Ennél követelmény, hogy jó átlátszó legyen, tehát szines, vagy matt, esetleg törődött felületü térképtartó nem jó. Az a legmegfelelőbb, ha hajlékony polietilénfóliából készült, három oldalon zárt. Ennek hiányában egy egyszerü nylonzacskó is megfelel.

A felsoroltak csak nagyvonaluan érintették a különböző felszerelési eszközöket, de tájékoztatást nyujthatnak kezdőknek a szerelések beszerzéséhez, kialakitásához.

Balogh Tamás

A Svédországból devizáért behozható futócipők belföldi fogyasztói ára 722,- Ft, azaz hétszázhuszonkettő /!/ forint lenne. Ezért szövetségünk az import megrendeléséről sajnálattal lemondott...

Egy verseny tanulságai

Mindössze 30-40 főre tehető azoknak a versenyzőknek a száma, akik a nevezési határidőig neveztek az idei Göcsej Kupára. Már az a gondolat is felvetődött, hogy egyáltalán megrendezzék-e. Azután sorra érkeztek a pótnevezések, s a létszám elérte a a 80 főt. A kiirás 4 kategóriát tartalmazott, végül - a nevezéstől eltérően - csak hatvan fő állt rajthoz, az is 3 kategóriában, mivel a női kategóriák egyike sem lett volna minősitő.

Én is meglepődtem ezen egy kicsit és mindjárt a "miért"-jét kerestem. A közvéleménynek nem valami közkedvelt versenye gondoltam. De mit mondanak az ott megjelent szakosztályvezetők?

Buda József /Balatonfüred/ őszintén vélekedik: a rendezés az oka, meg az igen magas nevezési dij. Felber Gyula /Schönherz SE/ igen-igen magas szállásdijat /45,- Ft/ és a kiirás pontatlanságát véli okul. Harcz Lajos /Nagykanizsai Postás SE/ - Mi részben saját költségen versenyzünk, ezért messzebbre eső versenyekre nem is igen tudunk elutazni. Nagyon meg kell gondolnunk, hová nevezünk. Székely László /Pápai Textiles/ a térkép "bezengett" javitását emliti.

Mindenkinek volt valamilyen megjegyzése, verseny előtt, verseny után, s bizonyára verseny közben is. Ezek nem is mindig alaptalanok. Igy tehát nekem is - mint a verseny külső szemlélőjének - van némi megjegyzésem, remélem ezek sem alaptalanok.

Ismerve a dunántuli szakosztályok általános helyzetét, anyagi lehetőségeiket, az ott megjelentek véleménye alapján nyugodtan mondhatom, hogy sok szakosztály szivesen utazik - vagy utazna - Göcsejbe versenyezni. De mégis miért nem teszik? Miért ez a kevés résztvevő a szép hagyományokkal rendelkező, többéves multra visszatekintő kupaversenyen?

Nézzük sorban. A tájékozódási futás évkönyvében megjelent kiirásgyüjtemény ugyan tartalmazza a Göcsej Kupát, de kategória megjelölések nélkül, csupán a 80,- Ft nevezési dij pontos feltüntetése mellett. A verseny kiirása ugyan elkészült, de nem vagyok benne biztos, hogy az eljutott minden egyes szakosztályhoz az országban, pedig másodosztályban bárhonnan nevezhettek volna. A megjelent szakosztályoknak is csak a fele rendelkezett kiirással. Véleményem szerint nem indokolatlanok a határidőn tuli nevezések.

Továbbá a kiirás itt is tartalmazza a 80,- forint nevezési dijat, de nem jelöli meg, mit mire, miért kell fizetni. Ráadásul nem teljesen egyértelmü a megszövegezés sem.

Ezután hogyan vélekednek a rendezők? Peram Géza, Horváth Árpád, Pongrácz János, sokat tettek a sikeres rendezés érdekében. Munkájukat dicséret illeti, mégis történtek hibák. Mint elmondták, valóban zavaros a kiirás értelmében a nevezési dij. Teljes megnyugtatással minden résztvevőnek közölhetem, hogy a beszedett nevezési dijakból a rendezőség a lehető leggazdaságosabban próbált gazdálkodni - csak azt foglalja magában, amit a versenyző ténylegesen szolgáltatásként, vagy egyéb formában megkapott. Erről a verseny végeztével elszámolás készül, melyet minden résztvevő egyesületnek megküldenek. Előreláthatólag 40-50,- Ft körül lesz szállással együtt 1 főre a költség. A maradék összeget minden egyesületnek visszafizetik.

Igaz az is, hogy általános utasitás és lebonyolitási terv irásban nem készült, illetve azt nem is érdemes készitení, mert az az utolsó napon ugy is felborul. Azért mindenki tájékoztatva lett, verseny is volt Kustánszegen, az egykori OB-s térképen.

Bár a rendezők nem fogadták az előző napon megjelent versenyzőket, szállásuk biztositott volt. Nem csináltak propagandát, sem plakátot, sem a helyi sajtó nem tett említést a megyei rendezésü versenyről, ettől függetlenül a busz a versenyzőket időben a verseny szinhelyére szállitotta. Ideális versenyközpontban sátrak szolgáltak öltözésül. Nagy táblák hirdették a rajtsorrendet, és még kihelyezett büfé is működött. Ideális pályakialakitás /néhol nagy futószakaszokkal/, jól kialakitott cél. Ünnepélyes eredményhirdetés. Reprezentáns tiszteletdijak, oklevelek. Egyszerü és gyors visszaszállitás Zalaegerszegre. Még megannyi momentumot lehet felsorolni, mely mind a rendezők jó munkáját dicséri. Nagy segitséget kaptak a helyi honvédségi alakulattól, s igy több ponttal rádiós összeköttetésben álltak egész versenyük ideje alatt.

Ugy érzem, a rendezőség adott az elkövetkező esztendők versenyeinek sikeres lebonyolitásához, és ha még egyszerübben, még jobban a lényegre koncentrálva szerveznek, még több versenyző vesz részt az elkövetkezendő években a Göcsej Kupán.

Arató János

★★★ Női egyéni:

1. Monspart Barolta	Budapest	1:04:08
2. Hanusz Mária	Budapest	1:17:27
3. Schmiedmeister I.	Budapest	1:19:42
7. Bozán Ágnes	Budapest	1:25:22

Női váltó:
1. Budapest /Bozán, Hanusz, Schmiedmeister/
2. Leipzig
3. Brno

Férfi egyéni:

1. W.D. Jentsch	Leipzig	1:30:38
2. Sőtér János	Budapest	1:36:51
3. Petr	Brno	1:41:58
5. Erdélyi Tibor	Budapest	1:45:58

Férfi váltó:
1. Budapest /Balogh, Erdélyi, Sőtér/
2. Brno
3. Leipzig

IV. VILÁGBAJNOKSÁG

1972. szeptember 12-16. Stare Splavy

Női egyéni: 8,25 km 49 ind.

Világbajnok:	MONSPART SAROLTA	1:17:01
2.	SEPPÄ Pirjo Finnország	1:18:35
3.	LARSSON Brigitta Svédország	1:18:53
4.	LINDKVIST Ulla Svédország	1:20:17
5.	HADLER Ingrid Norvégia	1:21:00
6.	VEIJALAINEN Liisa Finnország	1:22:39
7.	DANIELSEN Kristin Norvégia	1:22:47
8.	JOHANSSON Birgitta Svédország	1:22:57
9.	HORVÁTH Magda Magyarország	1:24:33
10.	MERTOVÁ Nada Csehszlovákia	1:25:17
11.	VLACHOVÁ Renata Csehszlovákia	1:26:11
12.	VERDE Linda Norvégia	1:28:53
13.	HEBO Mona Dánia	1:30:02
14.	HANDZLOVÁ Anna Csehszlovákia	1:31:39
15.	ARNESSON Elsa Svédország	1:32:01
16.	FOLPRECHTOVÁ Eva Csehszlovákia	1:33:12
17.	SCHAFFNER Ruth Svájc	1:33:43
18.	SCHMID Ruth Svájc	1:35:58
19.	CONRAD Erika NDK	1:39:13
20.	KOSKELA Sinikka-Liisa Finno.	1:42:21
21.	HINDORF Hardtmut NSZK	1:44:01
23.	HEGEDÜS Ágnes Magyarország	1:44:51
27.	STOJCEVA Liliana Bulgária	1:46:29
28.	DETROUX Martine Belgium	1:51:21
29.	REED Allyson Nagy-Britannia	1:52:19
30.	NAGY Elisabeth Ausztria	1:52:38
31.	TURCHÁNYI PIROSKA Magyarorsz.	1:52:55
42.	KRASZEWSKA Lidia Lengyelorsz.	2:17:03

Férfi egyéni: 13,5 km 77 ind.

Világbajnok:	AGE HADLER Norvégia	1:35:57
2.	BERGE Stig Norvégia	1:40:52
3.	FRILEN Bernt Svédország	1:43:55
4.	HULLIGER Dieter Svájc	1:47:01
5.	UHER Petr Csehszlovákia	1:47:34
6.	WOLF Dieter Svájc	1:48:21
7.	NUUROR Risto Finnország	1:48:25
8.	LENHART Zdenek Csehszlovákia	1:48:45
9.	TAHVANAINEN V. Finnország	1:49:00
10.	CARLSTRÖM L. Svédország	1:49:13
11.	PECK Geoffrey Nagy-Britannia	1:49:59
12.	PETTERSSON Rolf Svédország	1:51:53
13.	KOSTIAINEN V. Finnország	1:52:32
14.	JOHN Karl Svájc	1:52:59
15.	PELTOLA Tuomo Finnország	1:53:26
16.	SKARHOLT Ola Norvégia	1:54:00
17.	WELTZIEN Eystein Norvégia	1:54:35
18.	BOROS Zoltán Magyarország	1:56:06
19.	JOHANSSON Arne Svédország	1:56:21
20.	JENTSCH Wolf-Dieter NDK	1:56:52
21.	CONRAD Helmut NDK	1:57:17
22.	BORUVKA Josef Csehszlovákia	1:57:25
23.	VAJDA Géza Magyarország	1:57:39
24.	HEGEDÜS András Magyarország	1:57:40
25.	MARTI Bernard Svájc	1:59:24
32.	SŐTÉR János Magyarország	2:07:07
33.	SILVESTRE J.C. Franciaország	2:07:23
34.	LYNDGAARD Kurt Dánia	2:08:19
36.	KAILL Bob Kanada	2:09:42
39.	HEYSER Gerd NSZK	2:11:12
40.	BOZÁN György Magyarország	2:11:38
41.	BEDELEW Nikola Bulgária	2:14:37
45.	MAIER Franz Ausztria	2:23:59
55.	GRONKIEWICZ J. Lengyelország	2:41:34
62.	WILLEMSENS D. Belgium	2:58:58
72.	DOMINISCH R. Ausztrália	3:48:30

Női váltó: 6,2+5,6+6 km 12+8+11 e.pl. 13 ind.

1.	FINNORSZÁG /Kukkonen, Seppä, Veijalainen/	2:33:42
2.	SVÉDORSZÁG /Johansson, Lindkvist, Larsson/	2:33:52
3.	CSEHSZLOVÁKIA /Mertova, Vlachova, Handzlova/	2:45:00
4.	MAGYARORSZÁG /Horváth Magda, Hegedüs Ágnes, Monspart Sarolta/	2:53:50
5.	SVÁJC /Schaffner, Duetsch, Schmid/	3:01:00
6.	NDK /Winkler, Conrad, Schubert/	3:09:04
7.	NORVÉGIA /Rodmyr, Danielsen, Hadler/	3:13:39
8.	NSZK /Gruhn, Behr, Hindorf/	3:14:22
9.	NAGY-BRITANNIA /Tennant, Reed, Mcneil/	3:44:45
10.	BELGIUM /Willensens, Nanoux, Detroux/	4:02:59
11.	BULGÁRIA /Kuseva, Stojtscheva, Pavlova/	4:15:00
	LENGYELORSZÁG	kizárva
	AUSZTRIA	kizárva

Férfi váltó: 9,2+8,5+8,6+9,3 km 15 ind.

1.	SVÉDORSZÁG /Carlström, Petterson, Johansson, Frilen/	4:41:37
2.	SVÁJC /Hulliger, Wolf, Marti, John/	4:47:23
3.	MAGYARORSZÁG /Boros Zoltán, Sőtér János, Vajda Géza, Hegedüs András/	5:09:29
4.	CSEHSZLOVÁKIA /Boruvka, Uher, Lenhardt, Jasek/	5:20:13
5.	DÁNIA /Jensen, Jorgensen, Olsen, Nørgaard/	5:26:28
6.	NDK /Jentsch, Schmalfeld, Conrad, Baumgart/	5:40:51
7.	NAGY-BRITANNIA /Murray, Peck, Plumb, Thomson/	5:40:55
	FINNORSZÁG	kizárva
	NORVÉGIA	kizárva
	AUSZTRIA	kiesett
	BELGIUM	kiesett
	BULGARIA	kiesett
	KANADA	kiesett
	LENGYELORSZÁG	kiesett
	NSZK	kiesett

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

HUNGÁRIA KUPA

1972.aug. 17-19. Nagykovácsi
Vb.elnöke: Szász Károly
Összesitett eredmények

F 21 I-A 28 értékelhető

1.Boros Z.	Eg.Sp.	3:27:39
2.Horváth A.	OSC	3:44:46
3.Vajda Géza	BMSC	3:46:17
4.Sőtér János	BSE	3:50:57
5.Hegedüs A.	BEAC	3:52:05
6.Kempelen M.	OSC	4:14:25
7.Gombkötő P.	BMSC	4:14:32
8.Balogh T.	Spart.	4:16:32
9.Friedrich V.	BEAC	4:17:03
10.S.Csolakov	Bulg.	4:21:35
11.Gyalog L.	VM-Egy.	4:21:58
11.Jan Miljan	CCCP	4:21:58
13.Bársony A.	BEAC	4:28:20
14.dr.Nagy Á.	Eg.Sp.	4:29:01
15.Tarjáni T.	BMSC	4:29:07

F 21 I-B 31 értékelhető

1.Göbölös I.	PVSK	3:55:23
2.Gyurkó L.	VM-Egy.	4:00:24
3.Laczkó T.	BMSC	4:06:15
4.Farkas F.	Berva	4:12:01
5.A.Sklenar	Olomouc	4:17:07
6.Csongrádi J.	Eg.Sp.	4:30:36
7.Danovszky F.	BSE	4:30:44
8.Homoki G.	BSE	4:32:31
9.Tóth P.	OSC	4:33:03
10.Szabó J.	OSC	4:33:04

N 19 I-A 22 értékelhető

1.Monspart S.	Spart.	3:06:34
2.Z.Pjatakova	CCCP	3:31:58
3.Horváth M.	OSC	3:32:35
4.L.Milova	CCCP	3:43:45
5.Szopori É.	Spart.	3:49:35
6.Hegedüs Á.	BEAC	3:52:22
7.A.Slavina	CCCP	3:57:20
8.Turchányi P.	BEAC	3:57:28
9.Hanusz M.	OSC	4:06:21
10.L.Sztojcseva	Bulg.	4:37:21

N 19 I-B 24 értékelhető

1.Fodor C.	BEAC	2:04:02
2.Schmiedmeister	Spa.	2:21:50
3.Szutor E.	OSC	2:25:06
4.Jenovai K.	Spart.	2:25:08
5.R.Schrei	NDK	2:30:14
6.Bodroginé	Lombik	2:30:15
7.Babay M.	BSE	2:31:23
8.Bársony P.	Nk.Gazd.	2:34:45
9.Rostás I.	HÓDGÉP	2:35:55
10.Danovszky M.	BSE	2:45:34

N 17-18. 43 értékelhető

1.Dobosi K.	Spart.	1:57:50
2.D.Lucanova	CTO	1:57:52
3.Jenővári G.	Spart.	2:02:20
4.B.Sidlova	Szlov.	2:02:31
5.Babirák R.	ATSC	2:02:46
6.Dobosi E.	Spart.	2:03:48

N 15-16. 30 értékelhető

1.V.Hudeckova	CTO	1:11:26
2.Kaló Annamária	DVTK	1:12:01
3.V.Volfova	CTO	1:24:07
4.Dornyi E.	Vasvári	1:28:06
5.Takács Á.	Radnóti	1:31:48
6.Z.Jarosova	Kromeriz	1:45:42

HUNGÁRIA VÁLTÓ

1972.aug.20. Biatorbágy

F 21 54 ind.

1.Magyarország "A" /Boros,Hegedüs,Horváth/	3:52:34
2.Szovjetunió /Mancerov,Miljan,Kiszeljov/	3:54:20
3.BEAC I./Hunyadvári, Bársony,Friedrich/	4:03:59
4.VM-Egyetértés	4:04:05
5.Bulgária I.	4:04:16
6.BEAC II.	4:07:24
7.Bp.MÁV Igazgatóság	4:35:57
8.Bulgária II.	4:50:52
9.Tipográfia	4:52:45
10.MAFC	5:11:53

N 19 21 ind.

1.Magyarország "A" /Horváth,Hegedüs,Monspart/	3:49:20
2.Szovjetunió /Szalvina,Milova,Pjatokova/	3:59:30
3.Bulgária /Kuszeva,Sztojcseva, Szolacska/	4:31:37
4.Spartacus TE	4:31:38
5.Postás SE	4:31:52
6.BEAC I.	4:32:09

F 17-18. 29 ind.

1.Spartacus-BSE v. /Orbán,Soros,Honfi/	2:56:36
2.CTO I.	3:01:41
3.CTO II.	3:01:51

F 15-16. 14 ind.

1.Vegyes csapat Dira/Spart,/Harkányi/Lombik/Kiss/Postás/	2:49:51
2.Ózdi Kohász SE	3:04:31

N 17-18. 11 ind.

1.Spartacus TE /Dobosi,Jenővári,Dobosi/	3:22:08
2.Budapest SE	3:41:18
3.Berva Vasas	3:45:58

N 15-16. 6 ind.

1.CTO /Volfova, Novotna,Hudeckova/	2:15:30
2.Berva-Forte-Cegléd	4:21:37
3.Bakony Vegyész TC	4:38:21

F 21-II. 63 értékelhető

1.Molnár G.	MAFC	3:51:32
2.Lázár L.	VM-Egy.	3:52:18
3.Sódor I.	OSC	3:58:02
4.Hornák Z.	BVTC	4:15:36
5.Skultéty G.	MAFC	4:17:17
6.Okos Ernő	Eg.Sp.	4:22:30

F 35 17 értékelhető

1.Bokros Gy.	DVTK	3:41:07
2.Balla S.	KFKI	3:41:35
3.Tóth István	BSE	4:06:47
4.Valkony F.	Lombik	4:14:02
5.Balogh L.	Lombik	4:14:06
6.B.Dvorsky	Kromeriz	4:22:17

F 19-20. 21 értékelhető

1.Klimstein L.	MAFC	3:18:47
2.Erdélyi T.	VM-Egy.	3:25:53
3.Hegedüs Z.	OSC	3:36:05
4.Boros I.	BSE	3:42:40
5.A.Duda	CTO	3:54:20
6.Stefan,Maj	Lucenec	3:56:11

F 17-18. 25 értékelhető

1.Honfi G.	BSE	2:52:33
2.J.Hudák	Kosice	3:02:46
3.J.Kacmarcik	CTO	3:07:27
4.Soros L.	Spart.	3:07:34
5.P.Ditrych	CTO	3:15:42
6.Balla S.	Zalka	3:16:01

F 15-16. 67 értékelhető

1.Harkányi Á.	Lombik	1:03:03
2.P.Mandák	Szlov.	1:03:41
3.Szücs L.	Tatab.	1:03:55
4.Tóth János	Tipogr.	1:10:22
5.Kiss Z.	Postás	1:11:20
6.V.Zelinsky	Kosice	1:15:02

N 19-II. 18 értékelhető

1.Bőr Mária	Lombik	3:51:27
2.Faltiszné	PEAC	4:06:45
3.Demeter É.	Postás	4:13:36
4.Balogh Zs.	BSE	4:14:12
5.Jenei M.	MAFC	4:14:30

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja.

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság.Felelős szerkesztő Skerletz Iván.Szakszerkesztő Nyitrai György.Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1. T: 114-800/162. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /Budapest XIV., Istvánmezei ut 3./ Kiadásért felel: Pécsi Tibor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlap Irodánál /KHI. Budapest, V.,József nádor tér 1.sz./ közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft /megjelenik havonta/,Számonként kapható:Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály,Budapest VII.Rákóczi ut 57/a.
-Z- 72474-Sportpropaganda Indexszám: 25827

Ára: 3.- Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVF. 10. SZÁM

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 10. SZÁM

Mire a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS jelen száma eljut a Kedves Olvasókhoz, már végéhez közeleg az 1972-es versenyévad. Gyorsan elrepült, mert ami kellemes, az hamar elmulik. És idén bőven voltak olyan események, melyre sokáig szivesen fognak visszaemlékezni sportágunk hivei. De ezek összegezése, értékelése nem e cikk,hanem az ismételten megjelenő Évkönyv feladata, mig az események gyors ismertetését elvégzik a sport- és napilapok.

Különösen jó sajtót kaptak a IV.Világbajnokság eseményei. A Népsport helyszini tudósitása izgalmas, részletes - és néhány elirástól eltekintve - pontos tájékoztatást nyujtott, érzékeltetni tudta a világbajnokság forró légkörét. Nagy erkölcsi elismerés ez a sportág részére, hiszen "az olimpia egyenes folytatásá"-ról, a "hetedik arany"-ról irtak a riporterek. Azóta mind gyakrabban találkozhatunk más ujságokban is versenyeinkkel,versenyzőinkkel foglalkozó irásokkal. Nem maradt el a teljesitmény dicsérete sem. Monspart Saciról több cikk és kép jelent meg az utóbbi hetekben, mint addig összesen, férfi válogatottunk váltó-eredményét pedig már-már legenda övezi.

Vajon hogyan fogadják az érintettek az elismerés megnyilvánulását?Nem száll dicsőség a fejekbe?Nem hisszük azt, hogy élversenyzőink felkészitésében, hozzáállásában, nagy versenyeink rendezésében a legnagyobb tökéletesség uralkodik?

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS ezen számában több cikk foglalkozik a VB eseményeivel. Hangjukból szinte az csendül ki: nem mindent érdemeltünk meg!Különösen férfi versenyzőink érzik, hogy a - bár korántsém ingyen - ölükbe hullott váltó-bronzot utólag kell kiérdemelniök. Ez a tudat azt bizonyitja, hogy az érmek csillogása nem okozott vakságot...

De a leckét jól feladták azoknak, akik majd Dániában fogják szineinket képviselni!

Cimképünk: Felső fokon
Foto:Ing.Bretislav

Bozán György

VB térkép és pályák

"Az eddigi Európa- és Világbajnokságok közül talán csak a 62-es norvég EB volt reális verseny. Svájcban a követhetetlen sziklaábrázolás hozott be véletlen faktort, Finnországban a térkép volt meglehetősen gyenge. A svédek egy tipikus svéd terepen maguknak rendezték a versenyt. Az NDK-beli VB a meglepetések versenye volt, mert az előversenyeket és az edzőtáborozást a sziklás Thüringiától 300 km-re a lankás Érchegységben rendezték. A csehszlovák VB végre igazi világbajnokság lesz, erre garancia a technikai delegátus,honfitársam Osmo Niemäla személye is." - mondta Juhani Salmenkyla, a 44 évesen is havi 1000 km-t alapozó finn élversenyző,a válogatott keret csapatkapitánya.

A nyilatkozat májusban hangzott el, de ma, a VB után is igaz.

A csehszlovák tájékozódási sport robbanásszerüen terebélyesedett, s ezt a robbanást a VB rendezés gyujtotta be. Gomba módra jelentek meg a jobbnál jobb térképek és a 900 km-re elnyuló országban meglepetésszerüen egyöntetü versenyrendezési szellem honosodott meg.

Magára a VB-re felretettek minden kicsinyes nemzeti érdeket, mert mindannyian a legjobbat akarták nyujtani. Igy került a VB terepe a részletgazdag homokkő vidékre, hisz ez a terep egyaránt uj hazaiaknak, kontinenslakóknak és skandinávoknak.

Legjobb tudomásom szerint a VB előtt 1967-ben nyomtattak térképet és nemzetközi versenyt rendeztek ezen a terepen, 1971-ben aztán már számos bemutató versenyre került sor és idén májusban megnyitották Jicinben a VB edzőtábort, ahol a környező három edzőterepen bármely ország tehetségének és igényeinek megfelelően korlátlan ideig táborozhatott. A magyar válogatott is élt a lehetőséggel és három napot töltött itt. Ujdonság volt a pályakeresztmetszetek előzetes közlése /TF 2.sz./ és az általunk ugy áhitott mezőnyrajt bevezetése.

Az egyéni pálya érdekes kettősséggel birt: könnyü volt, mert az ujonc ausztrál futó is tudta teljesiteni, de technikás is volt,amit a helyezettek nagy időkülönbsége mutat. Véleményem szerint ez a tipusu pálya felel meg a tájékozódási futás legmodernebb követelményeinek. A verseny nehézségét nem finom, dugott pontok adták, hanem a technikás átmenetek. A pontok, kivétel nélkül pofon egyszerüek voltak:keritéssarok, bozótszél, völgy, de müvészet volt odajutni, pontosabban müvészet volt a legjobb odavezető utvonalat kiválasztani.

Ezt a versenyt nyugodtan az utvonalválasztás VB-jének nevezhetjük. A mellékelt ábra az első három helyezett utvonalainak különbözőségét jól illusztrálja. Hozzá kell tennem, hogy ezeken kivül számos más logikus utvonalvariáns is létezik, különösen a 6-7-8 átmenetekben, igy nem volt törvényszerü a 6-ról 7-re és 10-ről 11-re futók szembefutása, ami sokat levett a pálya értékéből. A 13-14 átmenet utvonalainak azonossága nem jelent egyértelmü könnyü utvonalat, amit a részidők is bizonyitanak, csupán egy mindkét oldalán sziklás szintutat többen /a világbajnok is/ völgyutnak néztek és ezért a hegy balról kerülése kedvezőbbnek tünt.

hiszen a pálya végén azonos időket futottak a legjobbakkal és mégis! Mégis, mert ez a két átmenet komoly utvonalválasztási feladatot tartalmazó hosszu átmenet volt. Ez a tipusu átmenet jelenleg hiányzik hazai versenyeinkből. Ma a dugottpontos miniátmenetek korszakát éljük.

Itt jegyzem meg a VB-n csak egy terelőpont volt a 15-ös, és még a rövid 8-9-es átmenet is az ábrán látható óriási utvonalválasztási lehetőséget rejtette.

Stig Berge, a tavalyelőtti világbajnok arra a kérdésemre, hogy szerinte ezen a VB-n a tájékozódás vagy futás volt-e a döntő, ugy válaszolt, hogy:
"Futásban Dave Bedford biztos jobb lett

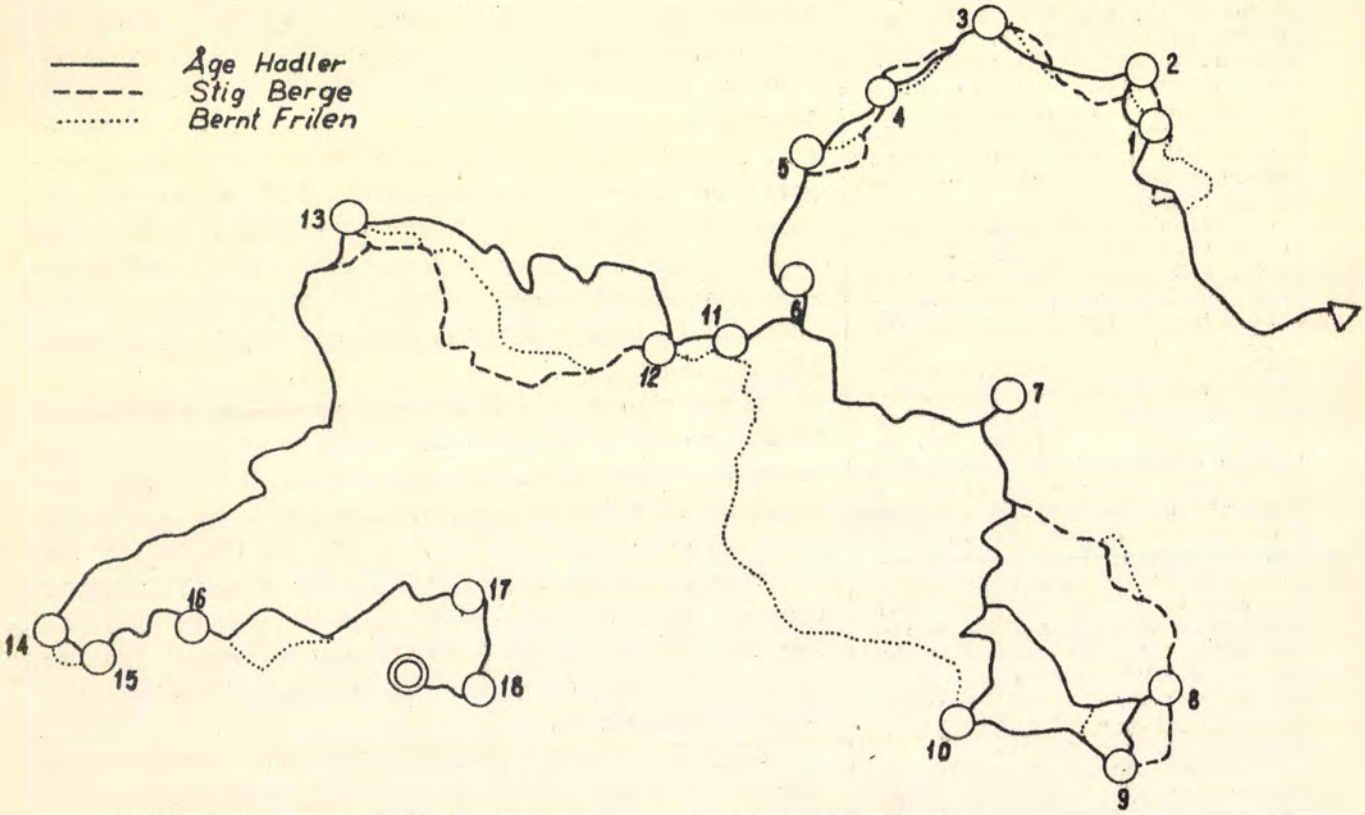

A világbajnok Age Hadler, aki tavaly 23 versenyéből 19-et megnyert, köztük a Nord Bajnokságot is, különös merészséggel választott légvonaltól messze eltérő utvonalakat. Nyilatkozata szerint otthon ő is csak a "piros vonal" mellett tájékozódik, de itt 20 másodpercet is érdemes a térkép egészének tanulmányozására forditani, hogy a legjobb lehetőséget kiszurja.
Ide kivánkozik egy táblázat, mely azt mutatja, hogy az egyes átmenetekben hány perccel futottak rosszabb időt a magyar fiuk a szakaszgyőztesnél.

A versenyzők eredményének elemzése a szakvezetés dolga, ők fujják el a dicshimnuszt vagy a vészriadót, egy dolgot azonban észre kell vennünk. Boros 6-os, Vajda 1-es, Sőtér 12-es és Bozán 8-as, 10-es pontra való keverésén kivül a fiuk tartották nagynevü ellenfeleiket, semmit, vagy csak 1-2 percet kaptak a szakaszgyőztestől, de a 12-13-14 átmenetekben mindannyian, egyformán, szinte törvényszerüen megkapták a maguk 8-16 percét! Nem lehettek fáradtak,

volna Age-nál, de nem talált volna egyetlen pontot sem."

A lakonikus válasz sejteti az élmezőny fizikai kondicióját. A 12. helyezett Rolf Pettersson, aki nem került be a svéd váltóba, /neve tévesen szerepel Arnesson helyett az eredménylistában/ tavaly megelepetésre szerezte meg a negyedik helyet a svéd bajnokságon, akkor határozta el, hogy ráhajt a világbajnokságra. Idén számos versenyt nyert a kontinensen és a VB előtt két héttel életében először futott pályán 10 000 m-t. Az eredmény 29 perc 34 másodperc ! A VB-n 16 percet kapott Hadler-tól.

Az egyéni verseny után ugy tünt, hogy a női eredménytől eltekintve a norvégok tartják 1970-ben kivivott világegyeduralmukat, melynek titkáról igy beszélt Stig Berge:
"Nekünk hobby a tájékozódás, mindannyian igazi amatőrök vagyunk. Age és én komoly kutató munkát végzünk, az állandó szellemi megterhelés biztositja, hogy a versenyen tudunk koncentrálni. Ez pedig ebben az ösz-

szetett sportban nélkülözhetetlen. Városomban, Trondheim-ben él a biatlon világbajnok, ez szintén összetett sport, ő szintén amatőr. Az oroszok jobban sielnek mint ő, és jobban is lőnek nála, de a kettőt együtt, azaz koncentrálni nem tudnak jobban. A svédek is amatőrök, de másként mint mi. Válogatott keret, közös munka, támogatás, a követelményeket nem maguknak állítják, hanem levélben kapják."

Másnap a váltóversenyen kiderült, a svéd módszer sem rossz. Ők több hetet töltöttek Csehszlovákiában a homokkövek közt és öt válogató versenyüket itt rendezték meg, míg a norvégok csak a három világbajnokot küldték el egy hétre mutatóba. Ekkor eszembe jut az NDK-beli VB edzőtábora, ahol a pontokon norvég edzők ültek, kezükben stopperral és mérték, elemezték versenyzőik és ellenfeleik pontfogását. Akkor a norvégok három arany- és két bronzéremmel tértek haza Friedrichrodából. A "sárgáknak" csak a tanulság jutott. Viszont a svédek megszívlelték a leckét, idei mérlegük egy arany, egy ezüst, két bronz és ezzel ismét az egyre jobban tömörödő nemzetközi élmezőny éllovasai lettek.

A váltóverseny nem kevés meglepetéssel szolgált, amit sokan a mezőnyrajt rovására írnak. Már a VB-n hangokat lehetett hallani a mezőnyrajt eltörléséről a "Motala" vagy "Fasta" rendszerű váltóversenyek javára. Szomorú, hogy sportágunk nemzetközi vezetősége nem veszi észre, és hogy hazánk képviselői nem hangoztatják eléggé: nem a mezőnyrajt a rossz, hanem ez a mezőnyrajt volt rossz. Az első öt pontot a futók kötetlen sorrendben érinthették, de az öt pont egyértelmű sorrendet kínált, másrészt a pontok olyan közel voltak egymáshoz, hogy nem adott módot a szétszóródásra.

Jó váltópályát nehéz kitűzni és ez itt nem is sikerült, mert a 7 fős élbolyban együtt futott be a VB bronzérmes Hulliger, a 3'45''-es 1500-as Murray, a 40 éves Tahvanainen és a 18 éves Jensen...

A VB térképéről csak felsőfokban tudnék beszélni. Részletgazdagsági tényezője a TF 72/6. számában közölt jóslásommal ellentétben 650 helyett elérte a 800-at!

A specialis terep a rendkívül finom térképi ábrázolás érdekében számos ujitást követelt meg, mint kis tisztás, sziklatorony, metsződés, kis bozót, mely megoldások hazai alkalmazhatóságát térképbizottságunk feltehetően napirendre tüzi. De legfőképpen a felülnézeti sziklafalábrázolás jelentett fordulatot az eddigi fésüs jelhez képest. Itt szükség volt a sziklafalak szürkefoltos jelölésére, de nem valószinü, hogy maradandó ez a megoldás, mert nem mutatja a lejtőirányt, sőt elfedi a szintvonalakat is.. Hogy milyen zavart okozhat, arra utaltam a 13-14 átmenet kapcsán.

Jerker Axelsson a nem hivatalos Si-OL Európabajnok szerint "a térkép jobb is lehetett volna, ha a sziklarajzot elhagyjuk, a szintvonalaknak akkor is meg kell mutatniuk, hol van a sziklafal. Itt minden hegyoldal egyforma meredek volt, csak rá volt nyomva a mindent leplező sziklarajz. Nálunk Svédországban a versenyzők megszokták, hogy elsősorban a szintvonalak alapján mennek és nem a tájoló után."

Hát igen, a térképhelyesbitésben nincs világcsucs.

Az alábbi táblázat a szakaszgyőztesek és magyar versenyzők közötti időkülönbséget szemlélteti

	R-1	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18
Boros Z.	1	1	2	2	0	3	0	0	0	1	1	1	4	5	2	0	0	0
Vajda G.	3	0	1	2	1	0	1	1	1	1	1	1	2	6	0	1	1	0
Hegedüs A.	1	0	1	1	1	0	1	1	1	2	1	1	8	2	0	0	1	0
Sőtér J.	1	2	0	1	0	1	0	2	0	1	1	5	8	8	0	2	0	1
Bozán Gy.	1	1	0	1	1	1	2	4	1	7	3	0	6	6	0	1	2	0

Balogh Tamás

Románia Kupa 1972

Predeáltól néhány kilométerre lévő Tre Brazi turistaház volt a központja az 1972-es Románia Kupa versenyeknek. Hagyományainkhoz hiven, ezuttal is válogatott csapattal vettünk részt a jubileumi versenyen. Ha az összeállitás nem is, de az eredmény az hagyományos volt. A három felnőtt és három ifjusági versenyzőből álló csapatunk most is második lett a román első csapat mögött.

A szakvezetés korábbi határozata értelmében a VB-n legjobban szereplő 3 felnőtt versenyző mellett a három legjobb ifjusági versenyző utazott ki a romániai versenyre. Élversenyzőinknél érezni lehetett a VB idegfáradtságát, náluk nem is az eredményes szereplés volt a döntő. Fiataljaink viszont a szokatlan, szintes terepen igen szépen helytálltak.

A versenyre szines térkép készült, 1:20 000 méretarányban, igen szép kivitelben. Helyenként jó, néhol csak közepes volt. Mint román sporttársaink elmondották, 5 munkacsoport végezte a térképjavitást, igy a javitó csoportok között a különbség elkerülhetetlen.

A versenypályák technikailag könnyüek, fizikailag viszont igen nehezek voltak, nagy szintkülönbség tette komoly próbára a versenyzőket. A váltóversenyek pályái egyszerü, gyors pályák voltak, minimális technikai feladattal.

Összegezve megállapithatjuk, hogy a Románia Kupa eredményesen szolgálta a román-magyar sportkapcsolatok fejlődését.

Vajda Géza

Így történt

Ez évi világbajnoki szereplesünk azt hiszem, minden előzetes reményünket felülmulta, s talán a legörvendetesebb az egészben az, hogy e sikerek elérésében a nők és a férfiak egyaránt kivették részüket. Eddig ugyanis elsősorban csupán női versenyzőink bizonyitották, hogy egyénileg és váltóversenyben is van helyük a legjobbak között. A férfiak sajnos - annak ellenére, hogy felkészülésben s akarásban semmivel nem maradtak el mögöttük - eddig még mindig a nők sikerei árnyékában, csupán szerényebb eredményekkel érkeztek haza a világbajnokságokról. Ez évben végre létrejött az egészséges egyensuly, amit mi sem bizonyit jobban, mint a megérkezésünkkor tanusitott forró fogadtatás, amely valamennyiönknek egyaránt szólt. Azt hiszem, senki nem fog pesszimizmussal vádolni, ha kijelentem, hogy ezt az eredményt nagyon nehéz lesz megismételni. Különösen, ha figyelembe vesszük azokat a körülményeket, az eredményeket befolyásoló tényezőket, melyeknek döntő szerepük volt a végső sorrend kialakitásában. Ezekről szeretnék irni kicsit részletesebben, nehogy a különböző "sulyu" és szinü érmek csillogása elvakitson bennünket.

A nőknél Monspart mindenképpen megérdemelte az aranyérmet, ebben a tájékozódási futó nagy-nagy tábora szerte a világon egyetért. Az elmult évben és idén is megbizhatóan, egyenletesen jó formában versenyzett. Sorra nyerte a versenyeket s VB-győzelme már szinte természetes volt. De... Ha megnézzük a pontőrkartonok alapján a részidőket, valamint az utvonalát, láthatjuk, hogy elég sokat bizonytalankodott /erről ő maga részletesen szól másik cikkünkben/. Az utolsó néhány pont előtt még többen, köztük Horváth Magda, Ingrid Hadler a két évvel ezelőtti világbajnok is, jobb részidővel rendelkeztek. Ha nem hibáznak a végén... De hibáztak. Hát igen, ki itt, ki ott, mindenesetre nagyon izgalmasan alakult s bár szoros versenyben, de Mosa szerezte meg a győzelmet.

A legnagyobb meglepetést férfi váltónk harmadik helye szolgáltatta. Valóban, legvérmesebb reményeink is eltörpülnek e mellett az eredmény mellett, melyet számunkra teljesen elérhetetlennek tartottunk, s mely még az első futók beérkezése után is oly messze volt.

A váltóversenyt megelőző napon, a reális esélylatolgatások idején a szakvezetés s a versenyzők együttes véleménye szerint a hatodik hely látszott elérhetőnek, nagy küzdelem árán s már ez is előrelépés lett volna a korábbi eredményekhez képest. Aztán a versenyen minden másként alakult. Az első futók együtt indultak - nem volt időkiegyenlités mint két éve - s az első öt pont érintése tetszőleges volt, a hatodiktól kötelező sorrend. Három vagy négy pontról is közölték az átfutók neveit és idejüket. Az első futónkról /Boros Zoltán/ azonban semmi hir nem érkezett. Ekkor már a hatodik hely megszerzése is nehéznek látszott. Boros azonban kitett magáért, kitünő futással, nagyon jó taktikával, minimális hátránnyal s nagyon fáradtan, fizikai erőtartalékainak szinte teljes felhasználásával "esett" be a célba. Mivel "Kapitány" közülünk fizikailag feltétlenül a legképzettebb versenyző, ez is bizonyitja az első futók mezőnyének erősségét. Mindenidőszeretet megérdemel az a határtalan küzdeniakarás, mellyel ott tudott maradni az élboly mögött, s a taktikai feladatot maximálisan végrehajtva, nem engedte el a norvég váltó első futóját. /Mint kiderült, azért nem mondták be a célban a rádiós pontokon átfutottak között, mert a rajtszáma nem volt jól látható./ Amikor a második futók közül Sötér - nagyon jó versenyzéssel, higgadt, nyugodt taktikával, még a norvégek második futóját is maga mögé utasitva - negyediknek érkezett a célba, már elérhető közelségbe került a hatodik hely. Jobbra még akkor sem számitottunk, hiszen mögöttünk voltak szorosan olyan országok váltói, melyek a legutóbbi VB-n az első és harmadik helyet szerezték meg a váltóban /Norvégia, Csehszlovákia/...

Én negyedik helyen indultam neki a távnak. Váltónkban 3. futó voltam. Előttem már kifutott a svéd, svájci és finn váltó 3. embere, én tőlük leszakadva kb. 15 perc hátránnyal vágtam neki a távnak negyedikként. Mögöttem néhány méterre a dán és angol csapat 3. futói. A térképrajt felé utközben már hallottam a hangszóróból a csehszlovák és norvég váltó 2. futóinak érkezését. Ekkor tudtam, kb. 2 perc az előnyöm velük szemben. Mivel a csehszlovákok részéről Zdenek Lenhart, a norvégoktól Age Hadler indult utánam, biztos voltam benne, hogy előbb-utóbb befognak. Ez a 2. és 3. pont között meg is történt. Ettől kezdve, mint ahogy előző nap tervezgettük, megpróbáltam elmenni a két nap előtti világbajnok Hadlerrel. Ez olyan fényesen sikerült, hogy a nagy vetélytárs Lenhartot le is szakitottuk. /A dán és angol váltó már az első pont után leszakadt./ Természetesen Hadler vezetett, én szinte végig mögötte maradtam, csak a pontoknál volt időnként, hogy "besegitettem". Az iram elég jó volt, de nem tul gyors, viszont egy lépést sem kevertünk. Egészen a 11. pontig. /Összesen 13 pont volt./ Az utolsó 3-4 pont már olyan közel volt a célhoz, hogy szinte abban a négyzetkilométerben voltak, s egymástól is csupán néhány száz méterre. Ezen kivül ide gen pontok is nehezitették a tájékozódást. A 11-es-re menet utolértük a finnt, s éppen egy uton, melyről akkor fordult le ráfutva a pontra. Pontmegnevezés: bozót DK kód: DA; odafutunk, lyukasztunk. Nézem a kódot: "CC". Meglepődtem, hogy ezek a nagy menők is hibáznak. A finn futó eltünt, én Hadlerral tartottam tovább. Meggyőződésem volt, hogy miután fogtunk egy idegen pontot, most megyünk a jó, a valódi 11. pontunkra. E helyett elindultunk a következő, 12. pont felé! Mivel az csupán 150-200 méterre lehetett, már majdnem ott jártunk,

mikor megtorpantam. Azt hiszem, ekkor döbbentem meg igazán, ekkor ismertem fel a nagy lehetőséget, melyet az adott helyzet tartalmazott. Mivel a rossz ponton már láttam, hogy bizonytalankodunk, a továbbiakban óvatosabban haladtam, igy mikor megtorpantam s láttam, hogy Hadler a következő pontra ment, akkor már kb. 80-100 méter lehetett az előnye. Először arra gondoltam, biztos rosszul irtam fel a kód jelét. Ez annyira elkeseritett, majdnem elairtam magam. Az eszembe sem jutott, hogy egy világbajnok ekkorát hibázzon. A 12. pontig tehát nem mentem el, visszafordultam s minthogy ekkor már pontosan tudtam hol vagyok, biztosan rámentem és érintettem a jó 11-es pontot. Mint kiderült, a két pont közti távolság mindössze 100-150 méter lehetett. Ezek után a 12-es pontot már memóriából, a befutó 13-ast pedig minden nehézség nélkül sikerült fogni, s befutottam a célba. Ugy érezve, hogy ezzel Hegedüst lelkesitem,közöltem vele, hogy Hadler rossz pontot fogott./A finnről nem tudtam akkor még semmit, nem voltam benne biztos, hogy mig mi Hadlerrel a 12-esre mentünk, nem ment-e el a jó pontra is. Mint később kiderült, nem. A verseny után Düdü közölte velem, hogy a váltás pillanatában meg volt győződve arról, hogyha együtt mentem a norvég világbajnokkal s egy helyen mindkettőnk más pontot fogott, akkor biztosan én tévesztettem pontot, s nem Hadler./

Hát ime, ez a nagy "hőstett" egyszerü története. Remélem, sikerült mindenkit meggyőznöm, hogy a helyemben ő is ugyanezt tette volna, ötödik helyen...

Ötödik helyen jöttem be a célba, s bár akkor már a levegőben lógott egy esetleges negyedik hely, a harmadikra még akkor sem gondoltunk. Erre még kb. 20 percig kellett várni, mikor közölték, hogy nem csupán a norvég, hanem a finn váltót is diszkvalifikálták. Ekkor már megbolydult a nem is olyan kis magyar tábor s minden idegszálával a még pályán lévő magyar futó minél sikeresebb futásáért szurkolt. Szerencsére Hegedüs András is biztosan, hibátlan futással teljesitette a távot, s bár a célba ötödiknek érkezett, a két északi váltó törlésével ez a harmadik helyet jelentette nekünk! Ennek nagyon örültünk, ezt tanusithatják a kint járt szurkolók.

A legbiztatóbb az, hogy a két váltó kiválása nélkül is biztos ötödikként végeztünk volna, s ez sem lebecsülendő. Az az érzésem azonban, hogy a harmadik hely csupán ölünkbe pottyant ajándék, s azt igazán még nem érdemeltük ki.

E cikk elolvasása után lehet, hogy egyesek álszerénységgel fognak vádolni, de ezeknek nincs igazuk, mert ugy érzem, hogy az érmek és eredmények dicsfényében is - bár nehéz - tárgyilagosnak és reálisnak kell maradni, éppen az elkövetkező további sikerek érdekében.

Felhívjuk

a sportegyesületi és szakosztályvezetők szives figyelmét, hogy a sportnyomtatványokat /Sportpropaganda Terjesztési Osztályán kivül/ az alábbi helyeken vásárolhatják meg:

"Baranya" Kereskedelmi Vállalat
Pécs, Sörház u. 2.

Bács-Kiskun megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat
Kecskemét, Katona J. tér 8.

Békés megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat
Békéscsaba, Rózsa F. tér 1.

Borsodi Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat
Miskolc, Baross Gábor u. 13-15.

Delta Kereskedelmi Vállalat
Szeged, Mérei u. 9.

Győr-Sopron megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat
Győr, Alkotmány u. 7.

Hajdu-Bihar megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat
Debrecen, Hatvan u. 1.

Heves megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat
Eger, Bajcsy-Zsilinszky u.

Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat
Tatabánya, III. Deák F. u. 17.

Szabolcs-Szatmár megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat
Nyiregyháza, Bethlen G. u. 2.

Szolnok megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat
Szolnok, Kossuth u. 20.

Tolna megyei Népbolt, 134.sz.boltja
Szekszárd

Vas megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat
Szombathely

Zala megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat
Zalaegerszeg, Szabadság tér 3.

„Magyarok az olimpián"

az első sporttárgyu minikönyv /4 x 5 cm/ sportembereknek és gyüjtőknek egyaránt értékes.
Megvásárolható 40,- Ft-os áron a Sportpropaganda Vállalat boltjában Bp.VII.Rákóczi ut 57/a. illetve a központi jegyirodában Bp.VI.Népköztársaság utja 4.

Hegedüs Ágnes

Riport Mosával

Két évvel ezelőtt, az 1970-es VB után Monspart Sarolta készitett riportot velem. Bár mindketten igyekeztünk őszintén, az ujságolvasók számára érthetően nyilatkozni, elég nehezen született meg az az ujságcikk, mert mindketten éreztük a helyzet visszásságát. Egyikünk sem azt az eredményt várta a VB-n a másiktól, és bár mi ketten nagyon jól értettük egymást, aligha tudtuk érzéseinket megértetni az olvasókkal.

Szerencsémre mindig az enyém a könnyebb szerep. Akkor riportalanynak lenni volt egyszerübb, most riporternek lenni hálás feladat. Mert az érdektelenség ki van zárva. Ki ne olvasná el, hogyan nyilatkozik egy világbajnok? Pláne, ha ez éppen a tájékozódási futó világbajnok!

Az eredmények ismeretesek. Arról szeretnék irni, ami szorosan a győzelemhez tartozik ugyan, de számokkal nem fejezhető ki, mint az edzéssel eltöltött órák, a lefutott kilométerek, a technikai edzéseken fogott pontok száma, az 1:17:01-es győztesidő, a Stare Splavyba érkezett üdvözlőtáviratok halmaza, vagy a Mosa /és ne feledkezzünk meg róla: a magyar férfi csapat/ eredményét ismertető ujságcikkek száma. Mert mindez hozzátartozik az egészhez, és szinte kézenfekvő ezt az egészet három részben tárgyalni, mely három rész időtartamában, hangulatában, tartalmában lényegesen eltér egymástól.

Tehát három kérdésem van Mosához:

- Mi volt előtte ?
- Biztos voltam benne, hogy nem nyerek. Ismerem magam, tudtam, hogy ideges leszek és hibázok, de azért valahol legbelül biztam. Jó évem volt az idén. Nemcsak itthon, de külföldön is, elsősorban a VB szempontjából lényeges versenyeken Csehszlovákiában mindent megnyertem. Avval biztattam magam, hogy a VB is csak egy a nagy versenyek közül - csak éppen ezt világbajnokságnak hivják. Sokat edzettem, reggelente a BEAC-osokkal, délutánonként váltott partnerekkel, főként klubtársammal, az ifi válogatott gyalogló Orbán Karcsival. Ő végig kitartott mellettem, és a VB-re is kijött - tudtom nélkül. Mert mikor emlitette, hogy kijönne, én megpróbáltam lebeszélni, mondván, hogy kár a kudarcomat olyan közelről látnia. Nem is tudtam, hogy ott van, csak célbaérkezésem után jött oda hozzám - gratulálni.
  Egyébként arról, hogy mi volt előtte, nem sokat tudok mondani, mert Sanyi bácsi /Garay/ utasitása szerint, igyekeztünk nem sokat beszélni a VB-ről, az esélyekről, hogy ne idegesitsük egymást.
- Mi volt közben?
- A rajt előtt nagyon nyugodt voltam - kivülről. De ez csak azért látszott igy, mert valami olyan óriási idegesség és feszültség volt bennem, hogy kivülre már nem jutott. A pálya elején nagyon lassan mentem, a 6-os pontig sokat néztem térképet, minden utvonalválasztási lehetőséget alaposan megfontoltam. A 6-os után találkoztam egy fölfelében Stig Bergével - és lemaradt a srác. Na, mondtam magamban, megy ez nekem, eddig nem is hibáztam - és erősitettem a tempón. És ettől kezdve egyik rossz utvonalválasztás követte a másikat. Persze két pont között féluton már láttam, hogy nem a legjobb lehetőséget választottam, ez idegesitett, még jobban akartam hajtani, aminek persze a következménye ujabb hiba lett. Ezen a részén a pályának egyébként csaknem mindenki hibázott. Itt csak ugy lehetett volna jól menni, ha az ember a pontokon rászán legalább 20-30 másodpercet a térképnézésre és utvonalválasztásra, de erre a nagy verseny légkörében szinte senki nem volt képes. És erre nem is voltunk felkészülve. Nemcsak a hazai, de az eddigi cseh versenyek pályái sem állitották a versenyzőket ilyen komoly utvonalválasztási feladatok elé. Az, hogy a fiuk egy fokkal nyugodtabbak, mint a lányok, a VB eredményein is látható. A győztes Age Hadler saját bevallása szerint semmit nem hibázott, és csak azok tudtak a mezőny elején végezni, akik közel képességeik maximumát nyujtották. Nem igy a lányoknál. Hosszu ideig nem akartam elhinni, hogy ennyi hibával nyerni lehet. És a nem sokkal gyengébb időt futó Pirjo Seppä sem hitte, hogy ideje elég lehet egy második helyhez.
- Mi volt utána?
- Eltelt egy-két nap, mire igazán fel tudtam fogni, hogy világbajnok vagyok. Jó érzés volt a dobogón állni, fogadni a rengeteg magyar és külföldi versenyző és néző gratulációját. Nagyon örültem az itthoni fogadtatásnak, a transzparensnek, amivel a Keletiben vártak, a rengeteg virágnak, amit egyedül már nem is birtam cipelni. Tulajdonképpen akkor kezdtem elhinni, hogy miden igaz, hogy végre sikerült. A külföldi ismerősöktől azóta is érkeznek a gratuláló levelek, küldik a náluk megjelent ujságokat, cikkeket, képeket.

☆☆☆

Nagyon sok ember segitett nekem közvetve és közvetlenül. Szinte hihetetlen mennyien gratuláltak, mennyien örülnek velem. A VB óta az a legnagyobb gondom, hogy ezt a sok kedvességet hogyan tudnám meghálálni, voszonozni, hogyan tudnám mindenkinek megköszönni.

Bárány László

Az „egyénik" története

A tájékozódási versenyzés fejlődése során az egyéni versenyek sokáig nem tö tötték be jelentőségüknek megfelelő helyet, mert a természetjáró versenysportban a feladatok csapaton belüli közös megoldásának jelentőségét, közösségformáló erejét domboritották ki elsősorban a sportág vezetői.

1950-ben a Magyar Természetbarát Szövetség megbizásából a Duna Sport Club /DSC/ a terepversenyek 15 éves jubileumára első izben irt ki olyan versenyt, amelyen a résztvevő csapatok négy tagja közül egy versenyző önállóan ment végig a számára előirt utvonalon. Az első egyéni-csapatverseny volt, aminek az egyéni győztese dr.Margittay Endre, a Postás akkori versenyzője, ma a Győr-Sopron megyei Szövetség versenybirója, a csapatgyőztes az ÁMTI csapata lett.

Egy évvel később a Vörös Meteor a már azóta hagyományossá vált "Május 1." emlékversenyét rendezte meg első izben 3 x 3 +1 fő részvételével, ahol az elsőséget az egyéni szakaszon Radvánszky Sándor Müegyetemi Haladás /mai MAFC/ versenyzője érte el.

Az egyéni versenyzés jelentős szerephez csak akkor jutott, amikor az Országos Testnevelési Sportbizottság /OTSB/, a mai MTS elődje,23. sz. utasitása a természetjárásra is alkalmazva a versenynaptár elvét, bevezette az uj bajnoki rendszert, amely szerint a csapatbajnokság mellett egyéni bajnokságot is kell rendezni, mégpedig évenként.Az egységes sportnaptár felépitésének megfelelően 1952. év őszén a SZOT rendezte meg az első egyéni bajnokságot. A selejtezőket a szakszervezeti sportegyesületek igyekeztek az ország legszebb vidékein megrendezni, legtöbb esetben ugy, hogy két egyesület versenyzői kölcsönösen megrendezték egymás versenyét. A Vörös Meteor és a Vasas a gödöllői dombvidéken, a Lokomotiv a Gerecsében, a Vörös Lobogó Dobogókőn, a Kinizsi a Pilis hegységben, a Bányász a Budai hegyekben rendezte meg szakmai bajnokságát. Az országos döntőn október 24-25-26-án 10 szakszervezeti egyesület 46 versenyzője állt rajthoz. A versenyt a Bakonynak egy természetjárók által ritkán látogatott vidékén, Ajka-Urkut környékén rendezték meg. Sikeres lebonyolitása a SZOT Testnevelési és Sportosztályának jó munkájág dicséri.

Az 1952. évi bajnok:

Thuróczy Lajos /Bp.Lokomotiv, ma az MTSZ titkára/
2. Halász Miklós /Salgótarjáni Vasas, ma a BTFSZ pályakitüző bizottság elnöke/
3. Horváth Ferenc /Bp.Lokomotiv/
4. Pintér István /Kinizsi, ma a Főkert HSC szenior versenyzője/
5. Berhidai Géza /Kinizsi, az MNK kiváló sportolója/

A további évek bajnokai:
1953. Zomotor Á. /Bp.Lokomotiv/
1954. Hermann I. /Bp.Lokomotiv/
1955. Szász K. /Bp.Vörös Meteor/
1956. Balogh I. /P.Törekvés/
1957. Skerletz I. /Bp.MÁV Igazgatóság/
1958. Horváth L. /MAFC/
1959. Schönviszky Gy. /Bp.Spartacus/
1960. Schönviszky L. /Bp.Spartacus/
1961. Horváth L. /MAFC/
1962. Schönviszky Gy. /Bp.Spartacus/
1963. Skerletz I. /Bp.Honvéd/
1964. Skerletz I. /Bp.Honvéd/
1965. Örsi A. /Bp.Spartacus/
1966. Deseő L. /Bp.Honvéd/
1967. Schönviszky Gy. /Bp.Spartacus/
1968. Bozán Gy. /Bp.MÁV Igazgatóság/
1969. Horváth A./OSC/
1970. Bozán Gy. /Bp.Spartacus/
1971. Sőtér J. /BSE/

Husz év telt el. Évről évre élesebb a harc a büszke bajnoki cim elnyeréséért. Valamikor éjjel-nappal folyt a küzdelem, ma már - nagyon helyesen - különválasztva rendezik az éjjeli egyéni, valamint a nappali egyéni bajnokságot férfi felnőtt és ifjusági kategóriákban.

1961. óta egyre több kategóriában avatnak bajnokot. Az akkor még ifju tehetségnek számitó Deseő László /Bp.Pedagógus/ nyitotta a sort az ifjusági férfiak mezőnyében. Követői:
1962. Borosznoki F. /Bp.Honvéd/
1963. Göbölös I. /Pécsi Vörös Meteor/
1964. Horváth A. /Vörösmarty Gimn./
1965. Tóth P. /Vörösmarty Gimn./
1966. Szarvas A. /BEAC/
1967. Tóth T. /OSC/
1968. Horváth T. /Ajkai Aluminium/
1969. Hegedüs Z. /OSC/
1970. Klimstein L. /MAFC/
1971. Klimstein L. /MAFC/

A férfi bajnokság után tiz évvel /1962./ szinesebb lett az egyéni bajnokság, mivel a női versenyzők felfejlődésénél fogva eljutottak odáig, hogy az ő részükre is a szövetség /akkor még Magyar Természetbarát Szövetség/ megrendezte az első egyéni bajnokságot, amit az akkori idők válogatottja Győri Edit /Bp.Pedagógus/ nyert meg. E cim védője ujdonsült világbajnokunk, Monspart Sarolta/Bp.Pedagógus,majd Bp.Spartacus/.

Ifjusági nők részére 1965-től rendeznek bajnokságot, amit első izben az akkor feljövőben lévő, a BEAC szineiben versenyző, Garai Sándor edző szakszerü irányitása mellett felkészülő Turchányi Piroska nyert meg.
1966. Hegedüs Á. /BEAC/
1967. Turchányi P. /BEAC/
1968. Herczeg M. /Hmvhelyi Frankel Gimn./
1969. Szopori É. /Bp.Spartacus/
1970. Szopori É. /Bp.Spartacus/
1971. Fodor C. /BEAC/

A fejlődés, valamint az igények kielégitése szükségessé tette, hogy 1971-ben már férfi juniorban is bajnokot ünnepeljünk. Az első férfi junior bajnok Bálint László /Egri Berva/.

Mire e cikk az Olvasókhoz kerül, már ismertté válnak az uj bajnokok. Hiába, az élet nem áll meg!

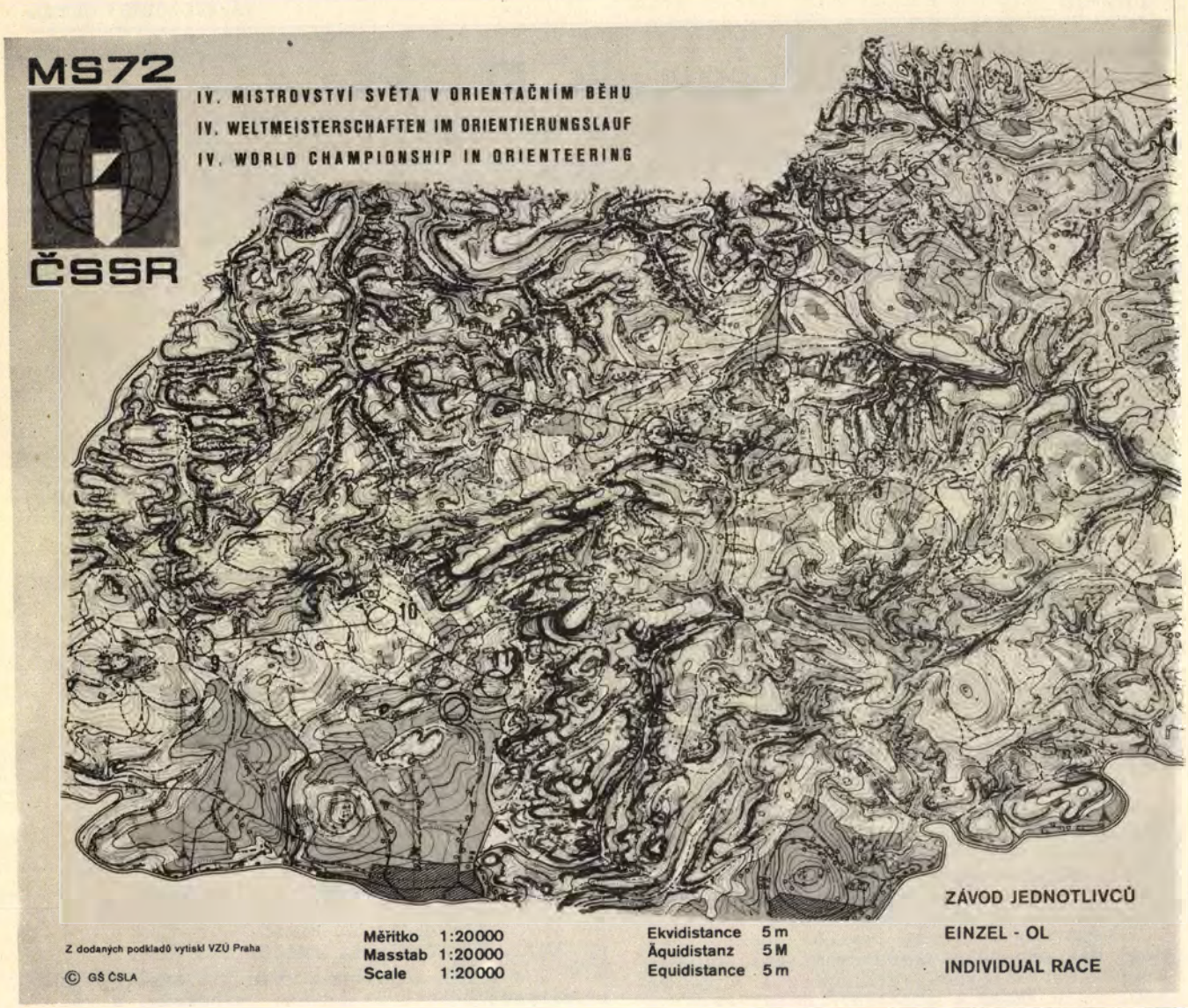
MS72
IV. MISTROVSTVÍ SVĚTA V ORIENTAČNÍM BĚHU
IV. WELTMEISTERSCHAFTEN IM ORIENTIERUNGSLAUF
IV. WORLD CHAMPIONSHIP IN ORIENTEERING
ČSSR
ZÁVOD JEDNOTLIVCŮ
EINZEL - OL
INDIVIDUAL RACE
Z dodaných podkladů vytiskl VZÚ Praha
© GŠ ČSLA
Měřítko 1:20000
Masstab 1:20000
Scale 1:20000
Ekvidistance 5 m
Äquidistanz 5 M
Equidistance 5 m

PREDSTART
VORSTART
PRELIMINARY
START

Fotó: Boros Z.
Hargitai M
dr. Vizkeleti L

Hrenkó Pál

Tanulságos tanfolyam

Az idei országos térképhelyesbitő továbbképző tanfolyamot október 6-8. között Lajosforrásnál a Ságvári turistaházban rendeztük.

Célunk a haladó gárda szólásra birása, nézeteik és tapasztalataik közrebocsátása, a tisztázatlan kérdések megvitatása, egyszóval a felsőszintü közvélemény kialakitása volt.

Célunk volt az is, hogy a térképhelyesbités főbb területeinek szakismereteit irásba folaltassuk, a tanfolyamon bemutassuk, hogy némileg pallérozott formában majdan szakcikkekben, könyvekben közrebocsáthassuk.

A célt lényegében elértük. A tervezett előadások rendben elhangzottak, csupán a vasárnapi terepgyakorlat helyét változtattuk meg az elromlott, esős időjárás miatt.

A tanfolyamot Skerletz Iván főtitkár vezette be, a térképkiadás rendszerének ismertetésével. Utána Halász Miklós a pályakitüzés térképészeti vonatkozásairól nagy magabiztossággal, jó felkészültséggel és ügyes korrektséggel beszélt. Keveset markolt, de azt jól fogta. Tulzott szerénysége mögött nagy ambicióval és fáradhatatlan munkával szerzett tapasztalatok huzódtak, amelyek egyre inkább közvéleményt formáló elemekké érlelődnek.

Elitélte a versenypálya mentére szoritkozó gyors helyesbitést, a térképszéli hiányosságokat, az egyoldalu szemléleten alapuló, csak domborzatot, csak sikrajzot vagy csak terepfedezetet előnyben részesitő helyesbitést. Elitélte a korábban még általa is elkövetett helytelenséget, az un. mülegyek létesitését, az összetákolt vadászlesek, sózók és hevenyészett gödrök, határdombok térképi ábrázolását. Meghatározta a pályakitüzésre legalkalmasabb zömök térképformátumot. Az azonos szemlélet kialakitását hiányolta, helytelennek tartotta a csak egyes részletekre kiterjedő finom helyesbitést.

Sokat tanultunk tapasztalataiból. Neheztelni talán csak azért tudnánk rá, mert mint minden más előadó, ő is kissé belesüllyedt a jelkulcsi kérdésekbe.

Közel állt az igazsághoz az a megállapitása, miszerint a helyesbitők mérési lehetőségei a versenyzőkénél nem jobbak. Hozzászólásomra elismerte, hogy a nagyobb szakmai ismeretekkel és gyakorlatokkal rendelkező helyesbitők gondos munkával, jobb munkamódszerrel feltétlenül pontosabb és megbizhatóbb eredményt produkálnak, müszerezettségük azonosságát azonban nem tudta meggyőzően cáfolni. A becslés, lépésszámlálás, laptájolós iránymérés mellett még a kétségtelenül pontosabb iránymérést biztositó Bézard tájoló használatát sem tudta általánosnak mondani. Bézárd tájolót magam is csak az éppen ott rendezett Csongrád megyei verseny lelkes fiataljainál láttam. Ugy látszik, hogy a laptájoló rangot jelent, és rangon alul a helyesbitők sem adják.

Menetrendszerü pontossággal érkezett a következő előadó, Bozán György, aki a jelkulcsértelmezés, jelalkalmazás kérdéseiről beszélt. Leghálásabb és legkönnyebbnek látszó, de sok buktatót rejtő téma. Kevesen tudnának megbirkózni vele. Bozán sporttárs is először az általánosságok preciz rendszerbe foglalásával, majd a külföldi gyakorlat ismertetésével próbálta áthidalni az uj magyar jelkulcs és a magyar ábrázolás közti hézagot.

Megtudtuk, hogy az uj jelkulcs decemberre készül el Norvégiában, majd minden tagország beterjeszti saját jeligényét és csak azután lesz belőle a jelenlegi ajánlotthoz képest valamelyest kötelező. Térképek során láthattuk, hogy az IOF országok térképei között sem található két egyforma jelkulcsi és szinezésü. A mi térképünk sárga szinével üt el a legtöbbtől. Félelmetes változatossággal bővült a zöld futhatóság kiterjesztése. Egy német térképen és a finn jelkulcsban már tucatnyi zöld árnyalatot láttunk, pedig a mi közvéleményünk a hármat is sokallja.

Rendszerbe foglalta az ábrázolás általános követelményeit, hangsulyozta, hogy az ábrázolt elemeknél nem rendeltetésük, hanem megjelölésük a döntő. Az ábrázolást a futó szemszögére vezette vissza. Elitélte azt az uj irányzatot, amely szerint minél többet akarnak ábrázolni, nehogy üresek legyenek térképeink. Meg kell jegyeznünk, hogy korábbi cikkében éppen ő mutatta ki a részletgazdagság /"R tényező"/ minőségnövelő szerepét. Térképeinket a jobbnak mondott skandinávokéval egybevetve éppen részletszegénységük miatt marasztalta el "óriási" mértékben. A Kakukk-hegy uj térképének részletgazdagságát viszont a helyesbités szinvonalának emelkedésére vezette vissza, és ezzel az uj irányzatot előrelendítette. Lux sporttárs is egyes térképek fő hiányosságát például a részletgazdagságot növelő nagy sziklák sorának lehagyásában látja.

A terepfedezet, mint a jelkulcs legproblematikusabb része, nehéz diónak bizonyult. A tarvágás L jelének elhagyása váltotta ki az egész tanfolyam leghevesebb vitáját. Növelte a zavart, hogy éppen az előadó nevezte sajnálatosnak az L jel elmaradását, amit pedig az ő állásfoglalása alapján hagyott ki a térképbizottság, de ilyen értelemben foglalt állást a közelmultban irt cikkeiben is.

Nem tisztázódott a sárga és a futhatóság zöld árnyalatainak értelmezése sem. Csak növelte a bizonytalanságot Lux sporttárs bejelentése, melyszerint a Zamárdi térképen a jól áttekinthető öreg fenyőerdőt sárga, a debreceniek pedig a szántóföldszerü fenyőültetvényt fehér mezőben jelölték. Bozán sporttárs pedig a zöld fokozatok százalékértékeit a szinezésre, nem pedig az akadályoztatásra vonatkoztatta. A gyalogut tagadását és a laza kőzetü lösszakadékok fekete fésüsfogazását is fenntartással kellett fogadnunk.

Az előadás nyugodt, problémamentes alapállásból indult, és problémafelvetésbe torkollott. Az, hogy problémamegoldásig nem jutott el, nem irható egyedül az előadó rovására. A megoldáshoz szükségesek az

ilyen előadások, sokat tanultunk belőle.

Török István, a térképbizottság levelező tagja a nemzetközi szabályzatok, jelkulcsok, szakcikkek ismertetésével gazdagitotta ismereteinket.

A skandináv nyelvi problémákon tul nehezményezte, hogy a hivatalos szakanyagküldemények magánkézbe kerülnek és publikálás nélkül eltünnek.

Érdekes térképtörténeti és térképhelyesbitési ismertetést olvasott fel. Megtudtuk, hogy északon az állami-katonai térkép felhasználása egészen kezdeti stádiumban van. Térképeik még direkt fotogrammetriai kiértékeléssel készülnek, nehéz és költséges uton. Az amatőrök tehát még csak várják a kartográfusok segitségét.

Jelkulcsértelmezésben is ujat hallottunk tőle: a barlang V alaku jele lejtőirányba nyilik szét, a nyiladékjelre csak 10-20 m szélességnél jogos a sárga szin, az egytizedes folyamatos fekete vonal jól kivehető jelleghatárt jelent, a futhatóságot pedig az erdő sürüsége mellett a felszin sziklás jellege is adja.

Különösen figyelemre mető volt számunkra az ellenőrzés szempontjainak tételes ismertetése. Láthattuk, hogy az ellenőrzés szerepe milyen jelentős az északiaknál. Ezen a téren mi még sehol sem tartunk.

A tanfolyam gerincét alkotta Lux Iványnak a térképhelyesbitésről tartott előadása.

Előtte az alaptérkép sajátosságairól, jelkulcsáról tartottam bevezetőt. Felhivtam a figyelmet az alaptérkép tartalmi összevonásaira, a kifedett névrajz alatti hiányzó részletek felvételére, a légifényképen nem látható, lombokkal fedett utak pótlására, a magányos fák és a tévesen használt jellegfák közti különbségre, a hasonló jelekre, a vizmosásfajták különbségére, a szintvonalelfogyasztás és kihagyás formáira, valamint az erdei betorkoló utak rövid szakaszu ábrázolására.

Lux sporttárs magabiztos alapossággal ismertette a helyesbités bevált utjait, gyakorlati módszereit. Hangsulyozta, hogy számunkra a lokális pontosság, a közeleső pontok helyzeti pontossága a fontos.

A domborzatábrázolás elsőbbségét vallotta, mondván, hogy a sikrajzot inkább torzithatjuk a domborzathoz, mint viszont. Figyelmeztetett az egyoldalról szemlélt domborzatábrázolás tévedéseire, és a lehagyásokra. A 2m alapszintközü területen 2-4 m alapszintközt ajánl a tervezendő 5 m helyett.

Az utak minősitésénél a relativ értékelést hangsulyozta.

A hozzászólók sok értékes módszerrel egészitették ki előadását. Balogh Tamás a mért pontok szalagjelzését ajánlotta, Hrenkó József a lejtőhosszak mérésére az egyik végén ruddal vizszintesre emelt 20 méteres müanyagzsinórt ajánlott. Achátz László az egységes szemléletü helyesbitésre ajánlott módszert. E szerint a helyesbitők közösen mérik végig a felosztott terület csatlakozó vonalát. A közös sávot megvitatás, megegyezés alapján ábrázolják, hogy majd a megkezdett ábrázolást ki-ki mintegy irányitottan folytatja tovább saját területén.

Felmerült a térképszélén vagy külön fehér papiron, sőt füzetben rögzitett helyszini adat és vázlatrögzitési mód, ami azonban kerülendő eljárás, mert sok többletmunkát és tévedést eredményez. Leghelyesebb a helyszinen térképre rajzolt befejezett munka, még ha nehéz is megoldani. Igy nem kell másnap visszamenni, ha mégse egyezik a külön vázolt adat, és az átmásolás hibái is elmaradnak.

Példák során mutattam be, hogy az átmásolt rajz sok hibával, elrajzolással, lehagyással romlik. Sajnos a pontatlan mérésre is sok példát tudtam felmutatni, ami a laptájoló használata és az adatbecslés mellett az ellenőrzés hiányosságaira vezethető vissza.

Felvetettem, hogy a pályakitüzés ellenőrzőbirójához hasonlóan, a térképkészitéshez is ellenőrzőt kellene rendszeresiteni.

Sikhegyi Ferenc a kartográfiai és a sokszorositás kérdéseiről tartott összefoglaló ismertetést. Értékes tanácsokat adott az amatőrrajzolók számára, az asztralon és a pausz, valamint egyes rajzeszközök használatához.

Az ismertetést eredeti pausz és asztralon rajzok, szinmaszkok, filmek, bandalovmásolatok, szines összmásolatok, névrajzragasztások, raszterek, fényérzékenyitett asztralonok, eredeti ofszet nyomólemezek és vágatlan papirnyomatok bemutatásával illusztráltam.

A terepgyakorlat a Pilis 11 térkép durva rajzi hibáinak értékelésével kezdődött /a térképen belül 1 cm széles sáv rajzi hiánya, különböző értékü szintvonalak összekötése, horhosok hiánya stb./. A hibák 10 000-es alaptérkép és légifénykép alapján jól szemlélhetők voltak. Az esős idő a közeli hegyekbe kényszeritette a gyakorlatot. A Pilis 2/2 uj térkép ut és növényzet ábrázolását vizsgáltuk meg. Tanulságos volt a nézetek csoportosulása a gyalogutak, ösvények, valamint a zöld szinezések minősitésében.

*

A tanfolyam legnagyobb eredménye a közvélemény csiráinak kialakitása volt. Az előadások szemmelláthatóan megmutatták, hogy a sportág nagy egyéniségei más-más világban mozognak. Ez a véleménycsere lehetőségeinek hiányára vagy elkerülésére vezethető vissza. A beugró előadóknak, egyéniségükből fakadó és a tanfolyam közvéleményébe be nem illeszkedő megnyilatkozásai, a távolmaradóknak, a tanfolyamon bemutatott hibákkal terhelt helyesbitései beszédesen igazolták a zárkózottság hátrányait.

A célul tüzött felső közvélemény helyett tehát egy egészségesebb közép közvélemény csirái alakultak ki. Magját a vidéki élgárda és a budapesti élgárda töredéke alkotta.

Szerencsés kezdeményezése volt a főtitkárnak a fiatal élsportolók meghivása. Érdeklődésük meghökkentő eredetiséggel járult hozzá a közvélemény alakulásához.

A tanfolyam végeredményben eredményes volt. Tapasztalatai a további munkához, az ábrázolási kérdések tisztázásához, a helyesbitési módszerek megjavitásához adnak alapot.

Erdélyi Tibor
VM-Egyetértés

Rajtszámmal vagy anélkül

Mindenki ismeri a rajtszámot. Textilből készül, általában két része van, egy elöl, egy hátul, és a végtelen sok szám közül valamelyik rá van festve. Ezt a versenyzők az erre a célra ráerősitett madzag segitségével izlésüknek megfelelően bogozgatják magukra. Bozótosban könnyen leszakad, nem látszik, és a pontőrök, valamint a célszemélyzet rámordul a szerencsétlenre: hányas a számod? Ezenkivül fontos szerepet játszik még a hüsitőosztásnál, tehát örömmel válunk meg tőle a verseny végeztével. Ennyit tudnak a versenyzők a rajtszámról.

Rendezői szemmel nézve a legundoritóbb valami. Vegyünk egy 400 fős versenyt alapul.

1. Fel kell vételezni 400 db rajtszámot. Ez általában valakié, tehát bérleti dijat kérnek érte.
2. Szerencsés esetben sorrendbe vannak rakva, de ekkor is át kell nézni, meg kell keresni a hiányzókat, ez egy embernek legalább két órás unalmas munka.
3. El is kell juttatni a versenyzőkhöz, talán ez a legkisebb gond, jól szervezett versenyen ki-ki elveszi a magáét öntevékenyen. Természetesen itt is történhet figyelmetlenség, elveszik másét, a szerencsétlen körbejár, és kiabálja a számát, mig mindenki meg nem unja.
4. A verseny után be kell szedni a versenyzőktől, ez egy embert teljesen lefoglal.
5. Ha esős idő volt, meg kell száritani azokat, vagy kimosni, majd ismét sorrendbe rakni.

Nézzük a költségeket. Maradjunk a 400 rajtszámnál. Bérleti dija általában darabonként 1,- Ft, a mosás szintén, ehhez jön a velük foglalkozó ember napidija, ez összesen 831,- Ft. /Ezenkivül pár darab el is vész. A Hungária Kupán 50 db hiány volt, szerényen számitva 1000,- Ft veszteség!/

Ezzel szemben állitom: teljesen felesleges a rajtszám a versenyeken, egy-két kivételtől eltekintve. Ezek azok a versenyek, ahol valamilyen oknál fogva meg kell különböztetni a versenyzőket, tehát váltók, rádiós ponttal ellátott versenyek, valamint az olyanok, ahol a pontőrök feljegyzése alapján részidőt számitanak! /Ez évente 2-3-szor fordul elő./ A többi versenyen nincs szükség a rajtszámra.

Indokolás:

1. Az idei Hungária Kupán még az első napra sem adott indulási sorrendet. /A harmadik, időkiegyenlitéses napon viszont szükség lett volna rajtszámra, méghozzá az indulók sorrendjének megfelelően, hogy a versenyzők és nézők tájékozódni tudjanak a verseny állásáról.
2. Külföldi tapasztalatok is erre utalnak. /És nemsokára, ha nálunk is 1000 fős mezőnyök lesznek, képtelenség lesz majd rajtszámmal ellátni őket./ A svéd 5 naposon 9300 induló közül csak az elit kategória, kb.300 ember viselt rajtszámot, az 5 nap alatt tehát 45 000! rajtoltatás és célbafutás történt zökkenőmentesen, rajtszám nélkül.
3. A hazai időmérés elég korszerűnek mondható, megoldható, hogy a versenyző számának az időmérőnél ne legyen jelentősége, csak ügyelni kell a befutás után a kartonok sorrendben történő elszedésére.

A rajtszám nélküli versenyekkel megszüntethetünk egy másik helytelen gyakorlatot, ezek pedig a pontőrök.

Mit csinál a pontőr azonkivül, hogy az életét elunja az erdőben? Felirja a versenyzők áthaladási idejét és rajtszámát. De ha nincs a versenyzőnek rajtszáma, nem tud mihez kezdeni, tehát minek legyen a ponton? Na jó, mondanák erre, de hát a neve is mutatja feladatát: őrzi a pontot. Bátran állitom, a hazai korszerü pályák pontjai általában még a versenyző által is nehezen megtalálható helyeken vannak, és a legmerészebb kiránduló se mer elvinni egy olyan bóját, ahova percenként odafut egy csapzott ember. Természetesen, ha épp majálist rendeznek az erdőben, és a pontok uton vannak /mondjuk Hüvösvölgyben vasárnap/, vigyázni kell rá. Még az fordulhat elő, hogy valamelyik versenyző teszi használhatatlanná az ellenőrzőpontot /erre sajnos régebben volt is példa/, de merem remélni, ma már ilyen nem történik, ha mégis, a tettest ki lehet deriteni, és el kell tiltani a versenyzéstől. Kezdetben nem árt, ha egy-két rendező a verseny ideje alatt sorra járja a pontokat, ott "ólálkodik" körülöttük, de feltünés nélkül.

Felsorolom a pontőrök elhagyása révén megtakaritott pénzösszegeket. Egy átlagos versenyen legalább 30 pont van, ez tehát 30 ember. 30 ember napidija 900,- Ft, utiköltsége legalább 300,- Ft /ez változó/, szállásdija is kb. 300,- Ft. Ez összesen 1500,- Ft.

Eddig leirtam a rendezők szemszögéből a rajtszámhordás hátrányait, most elmondom a versenyző szempontjából a rajtszám nélküliség előnyeit.

1. Nem kell a rajtszámmal bajlódni.
2. Csökken a ragadás valószinüsége, hiszen nem mindig tudhatom, hogy milyen kategóriában fut az, akivel találkoztam.
3. Nincsenek pontőrök, tényleg a pontot kell megkeresni, s nem a sétálgató pontőr piros pulóverére futunk rá.
4. Mivel nem lesz pontőr, sokkal több ellenőrzőpontot elhelyezhetünk a terepen, egy versenyen akár 100-at is, csökken az azonos pontra futó versenyzők száma.

Végül egy ajánlatom lenne: a rajtszámokra és pontőrökre szánt energiát és pénzt /kb. 2000,- Ft!/ próbáljuk a térkép helyesbitésére, a verseny jobb lebonyolitására, a nevezési dij csökkentésére forditani.

Higgyék el, emelkedni fog a versenyek szinvonala, a rendezés pedig jelentősen egyszerüsödni.

Várom az első rajtszám és pontőr nélküli hazai versenyeket, valamint cikkem visszhangját, az elmarasztaló és épitő javaslatokat, ötleteket.

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség -ből jelentjük

Budapest V., Rosenberg hp. u. 1.

Az MTS OT vezetése az 1966. évtől kezdődően kiadott, és az ez évtől az egyes rovataiban betelő /orvosi igazolás, tagbélyeg stb./ sportegyesületi tagsági könyvek érvényességét 1974. március 15-ig meghosszabbitotta.
Fentiek alapján, a sportegyesületi tagsági könyvek további használata során az alábbiak szerint kell eljárni.

1. A tagsági bélyeget a tagsági könyv 12. oldalára /Részvétel a Kilián testnevelési mozgalomban/ lehet beragasztani.
2. A sportorvosi igazolást a tagsági könyv 9-10. oldalára /Minősités/ kell bejegyezni.
3. Egyéb bejegyzéseket /iskolai igazgatói engedély, természetbarát érvényesitési bélyeg stb./ a tagsági könyv 21-22. oldalán /Bejegyzések/ lehet eszközölni.

Erről az MTS budapesti és megyei tanácsai utján értesitettük a területi sportági szakszövetségeket, a sportorvosi intézeteket és sportegyesületeket.

●

A Posta 1973. január 1-ével bevezeti a a postai irányitószámok alkalmazását. Az MTS Országos Tanácsa, a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség - és igy természetesen a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS szerkesztősége is - az 1374 irányitószámot kapta, melyet a rendeltetési hely elé kell irni. Tehát cimünk:

1374 Budapest, V.,
Rosenberg hp. u. 1.

Kérjük jövő évtől a cimzést a fenti módon.

●

A Tájékozódási Futó Világbajnokságon szerepelt magyar válogatott "formaruhájának", a kicsit viseltes melegitőknek egyetlen disze, a jobb karjára felvarrt filcből készült jelvény volt, melyet Csongrádiné Bánhegyi Márta /BEAC/ készitett, és adott ajándékba a résztvevőknek. Szeretnénk ezuton is köszönetet mondani neki.

●

Ismét kapható Halász Miklós: Pályakitüzés c. szakkönyve! Miután az első kiadás teljes egészében elfogyott, uj kiadás készült. Igy a népszerű szakkönyv ismét beszerezhető a BTSZ Tájékoztató Irodájában /Bp.V., Váci utca 58/, vidékről utánvéttel is!

200 db svéd "Silva" tájoló érkezett a Sportpropaganda Vállala importcikk üzletébe /Budapest, V.Zrinyi u. 12./ Ára:289 Ft. Kiutalást a vásárláshoz az MTFSZ ad.

●

Az MTFSZ elnöksége
dr.Lehrner Lórándnak
a Fejér megyei szakszövetség elnökének az I.o. versenybiró cimet adományozta

●

A Müegyetemi Atlétikai és Footbal Club megalakulásának 75. évfordulója alkalmából az MTS Országos Tanácsának Elnöksége
Kalmár László
testnevelő tanár, a MAFC tájékozódási futó szakosztálya edzője részére a "Sport és Testnevelés Kiváló Dolgozója" kitüntetést adományozta.

●

Az MTFSZ edzőbizottsága november 25-26-án tartja az országos edzői értekezletet a dunavarsányi edzőtáborban.

☆☆☆

HELYESBITÉSEK

A Bp.MÁV Igazgatóság SC versenybirósága kérésére közöljük, hogy az 1972. évi Vasutas Kupa eredményértesitőjébe hiba csuszott. A Nagykanizsai Gazdász SK N 19 kategóriáju váltója Lábodi-Bársony-Végesné felállással helyesen 3:19:28 idővel 6. helyezést ért el.

●

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS 72/8. számában, a "Bemutatjuk a Csongrád megyei szövetséget" c. cikkben egy meglepő mondat szerepel: "A szegedi Kossuth Lajos Tudományegyetemen igen szinvonalas uttörő és ifjuságí versenyélet található." Szó sincs arról, hogy a hires debreceni egyetem Szegedre költözött volna és ott általános iskolásokat oktatna. "Csupán" a KLTE röviditést értelmeztük tévesen. Helyes megfejtése: Kolacskovszky Lajos TE, a Tiszaparti város fiataljainak egyik sportbázisa.

Tülevél

Tarcsa Bálint

Versenyünk névadója: Jósa András

A nyiregyházi TITÁSZ Elektromos SE október 15-én rendezte a "Jósa András" emlékversenyt. Ez alkalomból megemlékezünk a névadó személyéről.

Jósa András vármegyei főorvos, muzeum alapitó, és -igazgató, régész, kutató, szinész, gyakorló-orvos, polihisztor. 1834. november 30-án született Nagyváradon, meghalt 1918. szeptember 6-án Nyiregyházán. Apja főispán, nagyatyja, Jósa István, három vármegyének kiváló főorvosa. Gimnáziumi tanulmányait Nagyváradon kezdte, folytatta Pesten, Pozsonyban, Nagyváradon, Kassán és Bécsben.

Az 1848-as szabadságharcban 14. életévében nemzetőrnek jelentkezett és mint század-dobos szolgált Károlyi György századában.

1852-ben jogásznak iratkozott be a bécsi egyetemre. Egy év után azonban a mosonmagyaróvári gazdasági akadémiára megy át és azt végzi el. Nagycenken, Széchenyi István birtokán gyakornokoskodik, majd családja nagyszántói birtokán próbálja ki gazdasági ismereteit.

Hamarosan azonban megérlelődött benne az az elhatározás, hogy orvos lesz, mint nagyapja. Mivel a gazdálkodásnál nem kapta meg a várt önállóságot, összevész apjával, otthagyja a gazdálkodást és 1860-ban beiratkozik az orvosi karra Bécsben. A német és angol nyelvet tökéletesen beszélte. A bécsi egyetem akkor vezető szerepet vitt az orvostudományban, a természetkutatásban megindult forradalmi fejlődés nyomán szédületes a haladás az orvosi vonalon is. Ebben a környezetben és korszellemben fejlődik orvosnak, és szerzi meg tudományát, elsajátitva a természettudományos gondolkodást, mely pályája folyamán minden cselekvésében irányitotta.

Hamarosan vezető szerephez jut a bécsi magyar diákság között. Megalakitja a Bécsi Magyar Társaskört, melynek első elnökéül őt választják meg. Az uszás, evezés, turisztika, utazás gyakorlott szenvedélyei közé tartozik.

1865-ben a sebészi diplomát is megszerzi, ugyancsak Bécsben. Alorvoskodik a döblini tébolydában, majd Skodához, a modern belgyógyászhoz kerül, mint asszisztens. Ekkor történt, hogy a betegeskedő Erzsébet királynénak délvidéki tartózkodást javasoltak. A király kérte, hogy egy fiatal, jó orvost ajánljon kisérőnek a királyné mellé. Skoda Jósára gondol, aki erről tudomást szerezve még az éjjel otthagyja Bécset örökre. Karrierjét adja fel, hogy szükebb hazája népét gyógyithassa és előmozditsa annak kulturáját.

Nagykállóba költözik, ahová nagyapja révén régi családi kapcsolatok füzik. Korányi Frigyes ebben az időtájban éppen elköltözőben van, hogy Budapesten elfoglalja egyetemi tanszékét. Az ő örökébe lép. Kórházi főorvos, majd vármegyei közkórházi igazgató főorvos. Szegény ember maradt haláláig, pedig rendelő napjain olyan szekértábor lepte el házatáját, mintha országos vásár lett volna. Még Kisázsiából is felkeresték betegei. Mindent elkövet, hogy kórházát fejlessze. Évekig a fizetését sem veszi fel, hogy azon müszereket és egyéb felszerelési tárgyakat vásárolhasson. A kórház javára megyebált, mükedvelői előadásokat is rendez. Rendező, szinész, diszletfestő egyszemélyben, sőt szindarabot is ir.

Ha otthon volt és betegei nem háborgatták, akkor sem pihent, hanem dolgozott, mert a munka lelki szükség volt nála. Azt tartotta, hogy: "jobb hiába dolgozni, mint hiába henyélni". Ezermesteri tevékenységéből egy csokorravaló: kenderkötő gépet tervez, téglakályhát rakott, nyiri vinkóból pezsgőt készit, dohánysimitó gépet tervez, csónakot készit, fotografus, fényképező lemezeket és papirt maga készit, kisérletezik, hogy az erdőbényei kaolinból porcelánt égessen, olyan kávéfőzőgépet készit, amely csengettyüszóval jelzi, ha kész a kávé, mosógépet tervez.

Mint turista, bejárja Máramarost, és Erdélyt. Bejárta Svájcot, Olaszországot, Párizst, Németországot, volt Londonban. A berlini Gräfe-klinikán a szemoperációt, a hályogmütétet kivánja elsajátitani. Naponta öt-hat hályogmütétet végzett, még a kockázatos szürkehályog mütétet is.

Megirja a Nyirség geológiáját. Sürgeti Bátorliget védett területté nyilvánitását.

A British Muzeum nagy összegeket kinált gyüjteményéért, de ő azt Szabolcs vármegyének ajándékozta és Szabolcs vármegyei Muzeumnak keresztelte, Muzeumának nemcsak összegyüjtője, hanem tudományos feldolgozója, tárgyainak táblákra füzője, mázolója, rajzolója, fényképésze, mutogatója, megőrzője, még portörölgetője is volt.

Három izben akarták kinevezni egyetemi tanárnak Budapestre, de nem vállalta. Felkinálták neki a Belügyminisztérium Közegészségügyi Osztálya vezetését, államtitkári ranggal, de nem fogadta el azzal, hogy "nem hajlós a derekam".

A vármegye egészségügyének vezetését korszakalkotó intézkedésekkel kezdte. Kötelezővé tette a furott kutak létesitését, megalapozta a gyermekvédelmet, bevezette az egészségtan tanitását az iskolákban. A szegények számára otthonokat létesit. Fontos javaslata volt, hogy a járványok leküzdését állami feladatnak kell tekinteni és ezért a felmerült költségeket viselje az állam. Még 81 éves korában is 1915-ben orvosi szolgálatot teljesit a nyiregyházi hadikórházban. Müködéséért vöröskeresztes kitüntetést kapott, amit haláláig viselt. Muzeumában ravatalozták fel. A 48-as szabolcsi vörössipkások zászlajával takarták le koporsóját, ezrek és ezrek keresték fel, hogy elbucsuzzanak tőle.

Jósa András teste meghalt, de alkotó szelleme örökké él.

************************ ******* *********************

SZÉLRÓZSA

A Nógrád megyei szakszövetség edzőbizottságot hoz létre két megyei körzetben, Salgótarján és Balassagyarmat központokkal, melyekben társadalmi szakfelügyelőt is biztositanak. Jövő évi terveikben háromnapos edzői továbbképzés, segédedzők beiskolázása és ugyancsak háromnapos versenybiró-továbbképzés szerepel.

Sok iskolai szakosztályban problémát okoz még a tájolók beszerzése is. A Nógrád megyei szakszövetség ugy próbált ezen segiteni, hogy 30 db laptájolót vásárolt, melyeket a verseny szinhelyén, annak időtartamára ingyen az iskolás versenyzők részére bocsátanak.

10 napos utánpótlást nevelő edzőtábort rendezett a Heves megyei szakszövetség Jávorkuton. Eger, Gyöngyös és Bélapátfalva szakosztályaiból 22 fő vett részt rajta, Csillikné Mohácsi Márta táborvezető, valamint Simor István és Balász Oszkár edzők irányitásával. Sok elméleti és fizikai edzés mellett az általános erőfejlesztésre, gimnasztikára is jutott a jól kihasznált időből. A technikai edzések során a válogatott keret egy részének un. "Tervszerü Felkészülési Programját" /Bozán-féle/, valamint Gombkötő Péter: Tájékozódási Edzésgyakorlatok c. kézikönyvét használták jó eredménnyel. Minden edzés versenyszerüen zajlott le, a tapasztalatok és eredmények azonnali kiértékelésével.

Ózd környékén rendezték meg Szabolcs megye ezévi egyéni bajnokságát. A két forduló alapján az alábbiak nyerték el a bajnoki cimeket:

F 21:	Horváth Tibor	/Bottyán SE/
N 19:	Balogh Irén	/Bottyán SE/
F 17:	Ertel Zoltán	/Bottyán SE/
N 17:	Dienes Ildikó	/Császy Gimn./
F 15:	Hrenkó László	/Elektromos/

A November 7. verseny II.o. futamaira készül 6 paksi versenyző, hogy Tolna megyében elsőként szerezzen minősitést a tájékozódási futásban. Az MTS Tolna megyei Tanácsa is elismeri a Vak Bottyán Gimnázium szakosztályának eredményességét és a jövő évre felemeli a támogatás összegét.

A Somogy megyei Természetbarát Szövetség és a Tájékozódási Futó Szövetség közös tájékoztatót ad ki "Vándor" cimmel. Legutóbbi számában szines beszámolót olvashatunk a Somogy megyei futók ODOT-on való szerepléséről.

Jó propagandája volt sportágunknak a Karcag melletti Apaváron rendezett Nagykun Kupa, melyről nagy, képes riportban számolt be a Szolnok megyei Néplap.

Székesfehérváron is megalakult a Városi Szakszövetség. Elnöke: Thorday Levente, titkár: Horváth István, elnökségi tagjai: Kiss Gyöngyi, Kocsis Gyöngyi, Kóger Gyula, Horváth II. István és Szatczler János.

Az első izben kiirt kanadai pályakitüző versenyre négy országból érkeztek be pályázatok /USA, Nagy-Britannia, Magyarország és természetesen Kanada/. Térképét a svéd Alvsby-Tryck cég készitette Ontario állam egyik tájékozódásilag értékes részéről.

A "Canadian Orienteerer" szerint Bozán György pályája bizonyult a legjobbnak, Lux Iváné 12. lett. Az értékelést a svéd Sture Björk végezte.

"Magyar Edzésmódszer" cimen cikk jelent meg a brit tájékozódási magazinban. Graham Wheeler válogatott futó egy oldalon keresztül ismerteti Boros Zoltán nagy versenyek előtti kéthetes felkészülési módszerét és a szigetországban is ismert Kapitány eredményeit, sportolói erényeit.

Egyhetes versenysorozaton, Lippa és a Radnai havasok térségében zajlott le Románia egyéni-, váltó- és csapatbajnoksága. Az egyéni bajnokság 3 fordulóból, a csb. 2 fős egyéni-csapatverseny formájában 2 fordulóból állt, a váltók 3 x 1 fősek voltak.

Eredmények:

Női egyéni:

1. Szabó Klára	Kolozsvár	3:45:00
2. Chiurlea Paula	Bukarest	3:46:30
3. Szabó Piroska	Kolozsvár	3:49:10

Férfi egyéni:

1. László Kálmán	Kolozsvár	4:12:00
2. Gheuca Ion	Bukarest	4:15:00
3. Ticleanu Mircea	Bukarest	4:18:00

Szenior férfi:

1. Székely Zoltán	Kolozsvár	3:19:00

Szenior női:

1. Lita Georgetta	Bukarest	4:00:00

Női csapat:	Férfi csapat:
1. Kolozsvár I.	1. Bukarest I.
2. Bukarest	2. Bukarest II.
3. Kolozsvár II.	3. Craiova
Női váltó:	Férfi váltó:
1. Bukarest I.	1. Brasso
2. Kolozsvár	2. Kolozsvár
3. Bukarest II.	3. Piatra-Neamti

ORSZÁGOS EGYÉNI BAJNOKSÁG

1972. október 14 — 15., Ajka

Versenybíróság elnöke: Szarka Ernő

F 21. I. — 56 induló

1.	Boros Zoltán	Egri Spart.	1:19:09	+ 1:06:24	2:06:24
2.	Sötér János	BSE	1:25:09	+ 1:09:21	2:34:30
3.	Vajda Géza	Bp.MÁV SC	1:29:52	+ 1:10:50	2:40:42
4.	Hegedüs András	BEAC	1:35:10	+ 1:07:41	2:42:51
5.	Bozán György	Spartacus	1:30:47	+ 1:13:07	2:43:54
6.	Horváth Attila	OSC	1:34:19	+ 1:12:19	2:46:38
7.	Egervári Ottó	Spartacus	1:25:15	+ 1:21:35	2:46:50
8.	Dr.Kovács László	PVSK	1:35:54	+ 1:14:04	2:49:58
9.	Gyalog László	VM-Egyet.	1:36:31	+ 1:14:44	2:51:15
10.	Balogh Tamás	Spartacus	1:43:05	+ 1:13:10	2:56:10
11.	Lénárd Miklós	MEAFC	1:38:46	+ 1:18:29	2:57:15
12.	Danovszky Ferenc	BSE	1:38:45	+ 1:21:50	3:00:35
13.	Laczkó Tamás	Bp.MÁV SC	1:43:04	+ 1:19:39	3:02:43
14.	Göbölös István	PVSK	1:42:43	+ 1:21:00	3:03:43
15.	Baranyai Antal	HÓDGÉP	1:44:19	+ 1:20:12	3:04:31

N 19 I. — 27 induló

1.	Monapart Sarolta	Spartacus	55:41	+ 52:24	1:48:05
2.	Turchányi Piroska	BEAC	1:03:58	+ 58:09	2:02:07
3.	Horváth Magda	OSC	1:03:32	+ 1:07:56	2:11:28
4.	Hegedüs Ágnes	BEAC	1:07:05	+ 1:04:33	2:11:38
5.	Rostás Irén	HÓDGÉP	1:16:39	+ 1:09:13	2:25:52
6.	Schlosser Ágnes	Fókert HSC	1:22:20	+ 1:13:28	2:35:48
7.	Mohácsi Márta	GYESE	1:18:31	+ 1:17:45	2:36:16
8.	Schmiedmeister I.	Spartacus	1:21:13	+ 1:15:13	2:36:26
9.	Csőkör Irén	BVTC	1:24:38	+ 1:11:57	2:36:35
10.	Hanusz Mária	OSC	1:18:30	+ 1:20:41	2:39:27

F 19 I. — 22 induló

1.	Balla Sándor	Zalka KFSE	1:07:32	+ 1:11:00	2:18:32
2.	Horváth György	VM-Egyet.	1:09:38	+ 1:11:17	2:20:55
3.	Hegedüs Zoltán	OSC	1:12:10	+ 1:11:15	2:23:25
4.	Bálint László	Egri Vasas	1:13:56	+ 1:14:21	2:28:17
5.	Boros István	BSE	1:20:43	+ 1:08:30	2:29:13
6.	Magyar Miklós	Vasas	1:20:04	+ 1:20:30	2:40:34
7.	Hámori Ferenc	Zalka KFSE	1:29:27	+ 1:14:29	2:43:56
8.	Biró Sándor	BEAC	1:17:43	+ 1:27:17	2:45:00

F 17 — 59 ind.

1.	Dosek Á.	Vasas	1:53:25
2.	Bokros I.	DVTK	1:54:47
3.	Klimstein L.	MAFC	2:04:17
4.	Nagy A.	BEAC	2:05:35
5.	Hegedüs Á.	BEAC	2:06:18
6.	Honfi G.	BSE	2:06:58

N 17 — 35 ind.

1.	Szopori É.	Spart.	1:17:13
2.	Fodor C.	BEAC	1:23:40
3.	Kozák É.	E.Vasas	1:27:20
4.	Bársony P.	Nk.Gazd.	1:28:36
5.	Jenővári G.	Spart.	1:35:01
6.	Dobosi E.	Spart.	1:39:10

VIDÉK EGYÉNI BAJNOKSÁG

1972.szept.30.-október 1.
Lajosforrás
Vb.elnöke: Almás Károly

F 21 — 42 ind.

1.	Csongrádi J.	E.Spa.	2:46:00
2.	Vincze I.	MEAFC	2:48:52
3.	Göbölös I.	PVSK	2:55:33
4.	Okos E.	E.Spa.	2:57:46
5.	Dr.Kovács L.	PVSK	2:59:45
6.	Farkas F.	E.Vas.	3:01:22
7.	Molnár M.	ATSC	3:02:51
8.	Baranyai A.	HÓDGÉP	3:03:24
9.	Bodó L.	Pécsi TF	3:07:48
10.	Lénárd M.	MEAFC	3:08:04

N 19 — 17 ind.

1.	Kirisits V.	Pécsi TF	2:13:47
2.	Rostás I.	HÓDGÉP	2:16:07
3.	Véges I.-né	Nk.Gazd.	2:21:17
4.	Kotogány I.	Sz.Kend.	2:22:02
5.	Csőkör I.	BVTC	2:22:36
6.	Mohácsi M.	GYESE	2:28:34

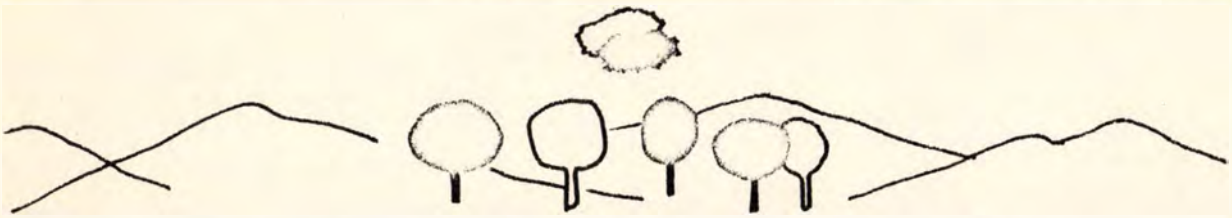

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja.

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő Skerletz Iván. Szakszerkesztő Nyitrai György. Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1. T: 114-800/162. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /Budapest XIV., Istvánmezei út 3./ Kiadásért felel: Véges Tibor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzletében és a Posta Központi Hirlap Irodánál /KHI. Budapest, V., József nádor tér 1.sz./ közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft /megjelenik havonta/. Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, Budapest VII. Rákóczi út 57/a.

Indexszám: 25827

Z-72570- Sportpropaganda

Ára: 3.- Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVF. 11. SZÁM

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 11. SZÁM

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS jelen számában uj rovatot inditunk, melyben elsősorban fiatal Olvasóinkkal szeretnénk megismertetni sportágunk multját, fejlődésének állomásait.

Sportágunk - alig tul a nem is olyan gondtalan "gyermekkoron" - emlékezik. Emlékezik azért, mert fiatalsága dacára hosszu éveken, mondhatjuk évtizedeken keresztül nyerte el mai formáját. "Öregeink" szivesen emlékeznek azokra a harcokra, melyeket meg kellett vivni, hogy sportágunk elismert legyen idehaza és külföldön egyaránt. Emlékezünk azokra is, akik sokat tettek érte, de ma már nincsenek közöttünk, nem élvezhetik munkájuk gyümölcsét /mint Bárány Tilda, Csik Judit, Katona György, Komáromi Jenő, Lajos Ferenc, Kristóf Sándor, Páli Tivadar, Szépvölgyi Antal, Somló Jenő, Zbiskó Ernő - hosszan folytathatnám e sort./ Ők is sok szépet tudnának mesélni a hőskorról. Helyettük is, reájuk is gondolva adjuk közre emlékeinket mint egykori versenyzők, birók, rendezők.

Lehet, sőt biztos találkoztok majd olyanok nevével, akiről még nem is hallottatok, de a sportág történelmének éppen ugy részesei, mint ma Ti, akik rendszeres edzések mellett eredményeitekkel öregbititek jelenünk hirnevét.

Némelyikünket nem is annyira kora, mint inkább hivatása, egyéb elfoglaltsága gátolja abban, hogy ma is Veletek közösen dolgozzék, de megragadnak minden alkalmat, hogy eredményeitekről értesüljenek. Egy-egy kiemelkedő sikeretek hirére mi is boldogok vagyunk és gondolatban Veletek együtt örülünk annak.

Fogadjátok az uj rovatot olyan szivesen, amilyen szivesen mi emlékezünk a sportág és saját fiatalságunkra. Igyekszünk fogunk cikkeinket olvasmányosan, a "korabeli" versenyzési és rendezési atmoszférát érzékeltetően, szórakoztatóan irni.

S a történelem "továbbcsinálásához" az öregek nevében kivánok mindnyájatoknak jó egészséget és sok sikert!

Bárány László

Cimképünk: Egy klub - három bajnokság
Foto: Józsa S.

Arató János

Mi így rendeztük

Nehéz feladatra vállalkozott az 1972. évi egyéni OB rendezősége az év tavaszán. Hiszen a nem éppen kitünő hagyományokkal rendelkező egyéni bajnokság megrendezését elfogadni nagy felelősséget jelent.

Az utóbbi egyéni bajnokságok helyei emlékeztetőül:

1966. Börzsöny, Nagyirtáspuszta
1967. Mátra, Ivád
1968. Mecsek, Szászvár
1969. Bükk, Ómassa
1970. Vértes, Csákberény
1971. Bükk, Hollóstető
és 1972. Bakony, Ajka következett.

A felsorolásom 1966-al kezdődik, mert ettől kezdődően 2 fordulóban és szines térképen került megrendezésre.

A versenybiróság kezdettől fogva két részben végezte munkáját. Az egyik rész Szarka Ernő vezetésével budapesti központtal az 1. napi térképre, terepre és pályákra koncentrált, valamint a Budapesten intézésre kerülő összes tevékenységet végezte /nevezések fogadása, elbirálása, szövetségi ügyek, nyomtatás stb./.

A másik csoport vezetésemmel a 2.napi terepre, térképre, pályákra és a helyi intézésü ügyek /helyiségek, szállitás, elszállásolás stb./ intézésére szoritkozott.

A két csoport munkájának összeköttetését a két emlitett személy 29 levélváltással, 7 személyes találkozással, 4 táviratváltással és 2 telefonbeszélgetéssel biztositotta. 1 esetben küldönc is közremüködött.

Az előkészités

Budapesten és helyben lehetőségeinkhez képest mindent igyekeztünk ugy elvégezni, hogy a verseny napjain már ezen a téren minden előkészitett legyen. Mégis a sok jó és hasznos cselekedet mellett 3 dolog elmaradt. Az egyik - az erdészeti, vadászati engedélyt a versenyt megelőző napon /nyugodtan mondhatom/ nagy nehézségek árán, szinte az utolsó adut kijátszva szereztük meg.

A második - hogy nem hivtuk meg mindazon szerveket versenyünkre, melyeket terveink szerint szerettünk volna. /Sajnos a bajnokság rendezésének teendői mellett megfeledkeztünk erről, s ezt már nem is pótolhatjuk./

S a harmadik - a felajánlott tiszteletdijakra nem vésettük - vagy irattuk - rá a szöveget. /Sajnos már ez sem pótolható./

A bajnokság résztvevői

5 kategóriában 252 fő jogosult, 229 nevezés és végül 207 induló. Véleményem szerint az érvényben lévő szabályzat szerint - figyelembe véve a feljutás rendjét - kevésnek tünnek ezek a számok. Bár megjegyzem, hogy akik ez évben részt vettek az országos egyéni bajnokságon, valóban az ország és a sportág legjobbjai voltak.

A versenytérkép és a pályák

Nyugodtan mondhatom a felsorolt utóbbi 7 esztendő bajnokságai közül - az előrehaladás, fejlődés figyelembevételével - ezek a térképek beillettek a sorba, sőt merem remélni, hogy az 1972. év térképei között sem fognak majd szégyent vallani. Igaz, ma már egy-egy jó térkép megalkotásához a szakembereken kivül idő kell. S minden térkép annyit ér, amennyi időt arra ráfordítottak javitásakor. Igy aztán ezeknek a térképeknek magas a ráforditott idejük, s a térkép...
... no, de erről mondják el véleményüket a versenyzők.

Szerintünk megfelelt a bajnokság követelményeinek. Bár tudjuk - mint minden térképnek - ennek is vannak hiányosságai. Igy pl. nincs szerves összhang az 1. és 2. között. Ez kimondottan rajzolás technikai hiba - mert az 1. napi pauszra, a 2. napi asztralonra lett megrajzolva. Ennek következménye, hogy a 2. napi sokkal finomabb rajztechnikailag. No, de mint életem első térképrajza - várható lesz még jobb is.

A térképjelkulcs, mely szintén nem állandó, hanem egy fejlődésen átmenő, gyakran változó segédlet - szabványai is módot adtak az 1. és 2. napi térképek összhangjának fellazitására /1. nap fogazatlan, 2. nap fogazott vizmosások/. De ilyen az erdősürüség ábrázolása is.

A pályák megfeleltek az I.osztály követelményeinek. Igaz - főleg az F 21 kategóriában - alulmaradtak a várható győztesidőnek. A pontok változatosak voltak - megnevezésük is erre utaltak, s a távok és irányok változtatásának variációja ugy vélem, nem volt sablonszerü. A terep jellegénél fogva két különböző tipusu pályavezetést próbáltunk kialakitani. A befutó pontok nehézségi foka kissé nagyobb volt a többieknél, nem rontott a pálya értékén. Sőt az is nyilvánvaló előttünk, hogy a 2. napi "AC" pont erőssége inkább III.oszt. szinten mozgott, mintsem I.osztályén.

Mindezen, mind pedig a még nem emlitett jó és gyenge térképi és pályamegoldási, utvonalválasztási és egyéb momentumok jegyében rendezői szemmel a jó felé billen a mérleg serpenyője.

Rendezés, lebonyolitás

Mint minden magyar bajnokság - ez is - egyuttal emlék is, rendezőnek, versenyzőnek, nézőnek egyaránt. Igy érthető, hogy a bajnoki cim odaitélését igen nagy érdeklődés előzte meg. A Népsport és a helyi sajtó hasábjain kivül A/4 formátumu plakátokon is hirdettük. Igaz az is, hogy a megrendelt 100 plakát helyett 2 nappal a bajnokság előtt 50 plakátot küldtek Ajkára, melyből 36 meg is érkezett, ezeket aztán különböző látványos helyeken el is helyeztünk. Igaz az is, hogy a verseny megkezdésekor már alig volt plakát, s a bajnokság befejezésekor egyetlen egyet sem találtunk. Sőt még utólag levélben is kértek tőlünk.

Erre érdemes lesz szövetségünknek odafigyelni! Állitom nem a plakát szépsége - hanem az esemény volt a vonzó a plakátgyüjtőknek.

1972. október 13-án este 77 távoli versenyzőt fogadott ajkacsingervölgyi székhelyén a versenybiróság. Másnap aztán a többit. 3 db különautóbusz - óramü pontossággal ment minden. Aránylag nagy távolságokat tettek meg a versenyzők a rajtig, de végül is a melegvizes fürdés és a normális elszállásolás mindenkinek biztositott volt.

A 2. nap reggelén a szállitás zökkenőmentes. Ideális versenyközpont és fürdési lehetőségek, lebonyolitási terv szerinti munka a rendezők részéről. És a végén egy megható ünnepélyes eredményhirdetés, mely ugy érzem, maradandó lesz mindannyiunknak.

Végezetül: mi rendezők próbáltunk megtenni mindent annak érdekében, hogy méltóképpen rendezzük meg Ajkán 2 fordulóban ezt a versenyt. Tudjuk a legnagyobb igyekezetünk mellett is /akarva vagy akaratunk ellenére/ voltak hiányosságaink is, hiszen anélkül nincs is rendezés. Mindezeket összefoglalva ugy érezzük, fáradozásunk nem volt hiábavaló. Hiszen a jobbak között is a legjobbak győztek.

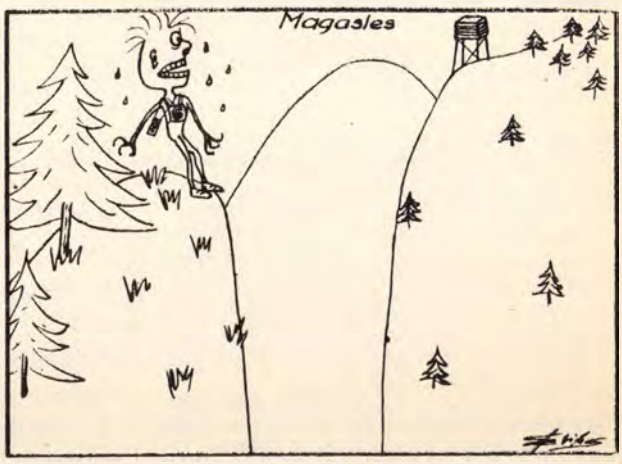

Szarka Ernő

Beszédes számok

Az Országos Egyéni Bajnokság első hat helyezettjének eredményét pontról-pontra mellékelem minden kategóriában. Néhány ponton az óra hiánya, másutt a rendetlenül járó órák /pl.2.napi gyüjtőpont/ akadályozták meg a teljes kép nyujtásában. A verseny végső sorrendben első hat helyezettje természetesen nem minden ponton volt "első hat", de az idő- és helyhiány miatt több versenyző eredményeit nem tudom részletezni.

A részidők alapján az derül ki, hogy a két felnőtt kategóriában a verseny nem is volt tul érdekes: a két esélyes, Boros és Monspart egy pillanatig sem engedte át a vezetést másnak. A harmadik biztos esélyes, Szopori az N 17- kategóriában nem azonnal ugrott az élre, de amikor odakerült, többé nem adta át a helyét. Hasonlóképpen végzett - kis meglepetésre - Balla az F 19- kategóriában: az első nap végén megszerzett első helyet biztosan tartotta. A nagy esélyes, Erdélyi nem került a hatos "táblára"...

A legizgalmasabban az F 17- versenye alakult. A kétszeres bajnok, Klimstein, ritkán látható nagy előnnyel vezetett, - majd egy hibája után teljesen visszaesett. A második napon a nagyszerüen futó Dosek és Bokros párharca szinte csak a célban dőlt el! Dosek ezt az eredményt ugy érte el, hogy mindkét nap a mezőny előtt futott!

Oldalakon át lehetne következtetéseket levonni megbizható versenyzésről, "egyszer nagyot", "sokszor kicsit" keverő versenyzőkről - de a következtetéseket vonja le az olvasó tetszése szerint. Beszéljenek a számok!

F 21 1. nap

	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	14	15	16	17	18	19	Cél
Boros Zoltán	4	7	11	12	19	27	31	33	36	44	56	61	66	68	77	78	79
Sőtér János	5	7	12	18	24	32	37	39	42	49	60	64	70	72	83	84	85
Vajda Géza	5	8	14	15	22	30	36	42	44	54	66	69	73	76	86	89	90
Hegedüs András	5	14	19	23	29	36	42	50	53	62	72	75	81	84	92	94	95
Bozán György	4	8	13	15	20	29	35	39	43	52	64	69	74	77	88	90	91
Horváth Attila	13	15	20	21	28	40	46	48	51	58	69	73	79	81	92	93	94

F 21 2. nap

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	C é l
Boros Zoltán	84	93	94	100	105	112	115	121	128	129	132	135	139	140	141	145,33
Sőtér János	92	100	101	106	112	118	121	130	136	137	140	143	146	148	149	154,30
Vajda Géza	96	105	106	109	115	122	126	135	143	145	149	151	154	156	157	160,42
Hegedüs András	100	109	111	114	121	128	131	139	145	147	149	152	156	158	159	162,51
Bozán György	99	110	111	114	120	126	130	139	145	146	148	151	156	157	159	163,54
Horváth Attila	102	111	112	116	123	128	133	139	146	148	151	154	159	161	162	166,38

N 19 1. nap

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Cél
Monspart Sarolta	7	12	16	18	22	33	37	39	51	55	56
Turchányi Piroska	9	14	18	20	25	36	41	44	58	63	64
Horváth Magda	8	15	21	23	26	37	42	45	60	62	64
Hegedüs Ágnes	9	13	18	21	24	37	42	47	63	66	67
Rostás Irén	9	16	21	25	31	43	47	52	69	75	77
Schlosser Ágnes	11	19	24	28	36	50	56	61	78	81	82

N 19 2. nap

	1	2	3	4	5	6	8	9	10	C é l
Monspart Sarolta	62	68	69	72	76	81	89	95	104	108,05
Turchányi Piroska	71	77	79	82	86	91	100	107	117	122,07
Horváth Magda	71	77	78	83	87	93	111	118	128	131,28
Hegedüs Ágnes	76	84	85	90	94	100	110	118	127	131,38
Rostás Irén	85	92	93	99	103	110	119	127	140	145,52
Schlosser Ágnes	90	98	100	107	111	119	130	140	151	155,48

F 19 1. nap

	1	3	4	6	7	8	9	10	11	Cél
Balla Sándor	5	25	29	43	47	54	60	65	66	68
Horváth György	6	22	29	42	47	53	60	64	69	70
Hegedüs Zoltán	5	22	26	40	46	52	64	69	71	72
Bálint László	5	27	31	49	53	60	65	70	73	74
Boros István	12	29	33	50	53	59	70	76	79	81
Magyar Miklós	12	30	33	50	54	59	67	72	79	80

F 19 2. nap

	1	2	4	5	6	7	8	9	10	Cél
Balla Sándor	73	78	90	99	103	117	123	132	135	138,32
Horváth György	74	83	96	105	108	121	128	135	137	140,55
Hegedüs Zoltán	78	84	97	106	110	124	130	138	139	143,25
Bálint László	79	90	103	112	115	128	135	142	144	148,17
Boros István	87	91	105	114	117	129	136	144	145	149,13
Magyar Miklós	86	93	110	120	123	136	144	151	154	160,34

F 17 1. nap

	1	3	4	5	7	8	9	10	11	12	Cél
Dosek Ágoston	8	16	22	27	42	46	50	56	61	66	67
Bokros István	4	14	19	22	35	38	45	55	60	62	63
Klimstein László	3	12	18	21	37	40	43	50	53	64	66
Nagy András	4	16	24	26	43	46	54	63	68	70	71
Hegedüs Ábel	5	15	21	26	42	47	52	61	67	69	70
Honfi Gábor	5	15	20	23	38	46	50	62	67	71	73

F 17 2. nap

	1	2	3	4	5	7	8	9	10	Cél
Dosek Ágoston	69	74	80	82	86	98	100	108	111	113,25
Bokros István	66	71	79	82	87	98	101	107	111	114,47
Klimstein László	67	77	86	87	92	107	112	118	122	124,17
Nagy András	73	78	84	87	91	104	109	116	122	125,35
Hegedüs Ábel	72	79	85	90	93	106	112	119	123	126,18
Honfi Gábor	75	82	88	91	96	109	113	121	125	126,58

N 17 1 - 2. nap

	1	2	3	4	5	6	7	8	Cél	1	2	3	4	5	6	7	Cél
Szopori Éva	5	10	21	23	29	32	37	42	44	46	56	60	64	67	70	72	77,13
Fodor Cecilia	5	9	20	22	29	31	41	46	47	49	59	66	68	71	73	75	83,40
Kozák Éva	5	10	23	25	31	36	42	46	48	51	60	65	69	72	80	82	87,20
Bársony Piroska	6	10	22	25	31	36	42	47	49	52	64	72	75	78	82	84	88,36
Jenővári Gabriella	5	10	23	24	31	33	40	44	46	48	58	66	70	73	88	90	95,01
Dobosi Erzsébet	6	10	21	24	30	36	42	49	51	54	64	72	74	80	86	88	99,10

igazolvány, ✓ triko, ✓
tájoló, ✓ bozótruha, ✓
térképtok, ✓ melegítő, ✓
tixo, ✓ törülköző, ✓
futócipő, ✓ szappan, ✓
sokni, ✓ kaja, ✓
kisnadrág, ✓ és ...

... nem hiányozhat, a

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

Előfizethető a Posta Központi Hírlap Irodánál (Bp. V., József nádor tér 1.)

Bársony András

Mezőnyrajt a Gaja partján

Felfokozott várakozás előzte meg az év utolsó bajnoki küzdelmét, és ez abban nyilvánult meg elsősorban, hogy már az egyéni bajnokság két versenynapja között is elsősorban a váltóbajnokság esélyeiről esett a legtöbb szó.

Ideálisnak mondható feltételeket teremtett a szövetség a verseny lebonyolításához: egy igen jól megközelíthető, jól felszerelt versenyközpontot és szinte valamennyi versenyző számára ismeretlen terepet. A versenybiróság is igyekezett a körülményeknek megfelelő jó térképet csinálni. Erről csak annyit: soha rosszab ne legyen! S bár a rendezés eleinte kicsit döcögött, az egyre fokozódó versenyizgalmak mellett ez eltörpült.

Az összeállitások tulajdonképpen nem sok meglepetést jelentettek a bennfentesek számára; hacsak a felnőtt egyéni bajnok, Boros 1.futóként indulása nem nevezhető annak. Voltak azonban, akik ezt már egy héttel előbb le akarták fogadni!

A gyors egymásutánban lezajlott mezőnyrajtok után mindenki izgatottan leste az eredményjelző táblákat, tájékoztatást remélvén a verseny állásáról. Az első hirek a férfi mezőnyről érkeztek és mindjárt igazolták is az előzetes várakozásokat: Boros Egervárival és Gyaloggal a nyakán a pálya felénél már tetemes előnyre tett szert, és tulajdonképpen eldöntötte a dobogós helyek sorsát. Mintegy huszperces előnnyel váltott a Spartacus TE. az Egri Spartacus és VM-Egyetértés a riválisok előtt, akik számára csupán a helyezések reménye maradt. A vezető hármas a továbbiakban végig szinte együtt maradt, mondván döntsön a vége. Döntött is: Bozán egy pillanatnyi kétséget sem hagyott afelől, hogy ötévi szünet után ismét a Spartacus TE kaphatja az aranyérmeket. Az egri ezüstéremre cserélték jogos bajnoki reményeiket. Ők mondták: több a biztos dobogó, mint a bizonytalan első hely.A meteorosok ezuttal a már idén többször is gyengén hajrázó Erdélyi miatt kerültek a harmadik helyre. Az OSC a BEAC és a BSE számára a helyezések a bennmaradást jelentették.

A női bajnoki cim sorsa is gyorsan eldőlt. A második váltás után már csak az volt a kérdés, hogy a győztesként befutó Monspart mögött ki szerzi meg a második helyet. Ellentétben a Népsportban megjelentekkel, a Vasas éppen Balázs gyenge futása miatt szorult hátrébb a remekül futó Hegedüssel szemben, aki a BEAC-ot hozta fel a második helyre.

Az ifjusági bajnoki cimek is az esélyesek birtokába kerültek. A fiuknál biztosan nyerte idei harmadik bajnokságát a BEAC, csakugy mint a "Spari" lányai. Igen örvendetes tény a vidékiek, elsősorban a székesfehérvári és egri fiatalok előretörése. Jól sikerült bajnoki versenyekre tette fel a koronát a váltóbajnokság és csak azt lehet kivánni a jövőre nézve, hogy ez az év jó alap legyen az elkövetkezendő évek magas szinvonalu bajnoki versenyeihez.

************* ***************************** *************

Biró Pál
a Budai TFSZ elnöke

Naptárügyben

A BTFSZ elnökségével már többizben tárgyaltunk a körzeti szakszövetségek bajnokságainak alkalmatlan időpontjáról. Véleményünk szerint ezeknek a versenyeknek főként a tömegesités, az utánpótlás szervezése a fő célja. Az utánpótlást mindenhol az általános és középiskolák tanulóiból nyerjük, és ezen iskolák legkorábban szeptember 1-én nyitják meg kapuikat.

Ha megnézzük a jövő évi versenynaptártervezetet láthatjuk, hogy a nappali egyéni bajnokságok III.o. szintü fordulóinak időpontja szeptember 8-9-re esik, az éjszakaié pedig szeptember 1-re! Köztudott, hogy az iskolákat gyakorlatilag a nagyobb, jól szervezett szakosztályok patronálják. Az iskolakezdés és a körzeti bajnokságok közötti rövid idő nem elegendő még a régebben beiskolázott versenyzők felkészitésére sem, ujak toborzásáról nem is beszélve!

Külön meg kell emliteni az egymást követő két forduló esetét. A statisztika azt mutatja, hogy itt nagy a lemorzsolódás. Aki első nap "elszáll", az már másnap gyakran rajthoz sem áll. Főleg azért, mert III-IV. osztályu és utánpótlás szinten a versenyzők zöme nem rendelkezik olyan fizikai edzettséggel, hogy két versenyt egymást követő napon végig tudjon hajtani.

Ide kivánkozik a tömegesitő, minősitős kupaversenyek időpontja, amely azért is fontos, mert ezeken sokkal többen vesznek részt, mint a bajnokságban. A nem megfelelő időpont megválasztásának élénk példája az Apaczai Csere János emlékversenyünk. Az elmult évben husvét hétfőjén kellett rendeznünk, elindult 180 fő. Idén két héttel későbbre tettük s az eredmény: 380 induló! Világosan látszik, hogy az előző évben azok maradtak távol, akiket iskolai kirándulások, családi események, KISZ-rendezvények foglaltak el e napon.

Javasoljuk a naptár szerkesztőinek, vizsgálják meg a fentieket és a lehetőség szerint módositsák a végleges versenynaptárt.

A.Neupor Márta

Ott voltam az elsőn

Almásné, Neupor Márta a MAFC 1961. Országos Csapatbajnokságot nyert csapat tagja 1961-ben az Országos Egyéni Bajnokság 6., 1962-ben 4. helyezettje még az évben férjhez ment és a rendszeres versenyzést abbahagyta. Jelenleg az ELTE Szerveskémia Tanszék vegyész technikusa. A tiz évvel ezelőtti I.Tájékozódási Futó Európa-Bajnokságra emlékezik.

❁❁

1959. őszén egy házibulin ismerkedtem meg egy nyurga sráccal, aki ugy mutatkozott be, hogy Reszeltfogu vagyok és meglepő lelkesedéssel mesélt egy sportágról, aminek a létezéséről sem hallottam eddig. Nos, hát ez a találkozás elég gyümölcsözőnek bizonyult, mert belőlem rövidesen tájékozódási versenyző, Reszeltfoguból pedig férj lett.

Igy 1960. tavaszán mint a MAFC rajtengedélyes versenyzője róttam hazánk dimbes-dombos tájait, több-kevesebb sikerrel. Aztán nagy esemény történt, megalakult az IOF és kitüzték az első EB idejét és szinhelyét: 1962. szeptember 22-23. Lőten, Norvégia.

Nálunk is megkezdődött a felkészülés, létrehozták az első női válogatott keretet, aminek tagja lettem. Nekiláttunk a munkának Soltész Béla bácsi vezetésével. Hetente három alkalommal edzettünk terepen és pályán egyaránt. Állóképességünk, gyorsaságunk ugrásszerüen megnőtt. A tüzkeresztségen - Győri Edit, Monspart Sarolta és ér - az NDK-beli Hohnsteinben estünk át, a nemzetközi Herta Lindner Kupa váltón. A csehszlovák és az NDK-beli csapat mögött a harmadik helyet sikerül megszereznünk. Hármunk közül került ki a két EB-s versenyző. A válogatás nem okozott gondot, mert Mosa, aki már ugyancsak mutogatta oroszlánkörmeit, még nem töltötte be 18. évét, nem vehetett részt az EB-n. A kiszemelt versenyzőket még levitték a nyáron Tatára egy kis utócsiszolásra. Lelkesen végeztük edzéseinket, nem is sejtve, hogy a hazai erdőben való szaladgálás egészségügyi séta az északi terepen való versenyzéshez képest.

Skandináviának "levegője" van, szoktam mondani, bár 1962-ben Lőtenben nem hatott ránk a "Nagy Skandináv Nyugi". Edit és én meglehetősen rutintalan mazsolák voltunk az EB mezőnyben és igencsak szorongva néztünk az események elé. Kétnapos oslói tartózkodás után utaztunk fel Lőtenbe. Elszállásolás kitünő, megnyitó impozáns, terepbemutató megdöbbentő. Ekkor találkoztunk először az északi tereppel. Kicsit nyomott hangulatban érkeztünk vissza szállóhelyünkre. A lőteni "ABC" áruházban gyorsan vásároltunk magunknak gumistoplis futócipőt, - mert minden skandináv menőnek olyan volt. Silva tájolómat egy régebbi versenyen kunyeráltam Pontus Carlssontól. Bozótruha még nem volt divat nálunk, atléta szerelésben futkároztunk otthon. Biztos ami biztos, erre a versenyre kaptunk focista szárvédőt, amit én végül nem vettem fel, nagyon nőietlennek találtam.

A verseny napján minden pontosan a kézhez kapott forgatókönyv szerint zajlott. Ébresztő - reggeli - komor buszok - komorabb, ideges versenyzők. Női rajt kezdődik 10,45-kor.

Egy erdő szélén kászálódtunk le a buszról, hideg volt, 5°C körül. Pár gazdasági épület állt a közelben - tárva nyitva. Hamarosan egy igazi - de most hideg - szauna fa-priccsén heverve latolgattuk Edittel esélyeinket. Megkezdődött a rajt. Három percenként szólitották a versenyzőket az előinditóba. Szalagozott ösvényen tüntünk el egymás után az erdőben. Még egy kis toporgás és megkaptam életem első szines térképét, s a másodperc visszaszámlálás után kilóditottak a terepre. Lóditottak mondom, mert az inditóbiró nagyot lökött rajtam a kellő pillanatban, hátha nem értettem a német számokat. Ez volt az első meglepetés - de korántsem az utolsó. Első pont: tó. Elindultam. Illetve csetlettem-botlottam a ronda köves, mohás, mocsaras talajon. Nagyokat estem, kinlódtam. Érzésem szerint már a pont közelében kell lennem. Még egy lépés és térdig süllyedtem valami hig, zöld löttybe. Amint ebből evickéltem kifelé, meglátom a pontot kb. 10 m-re. Végre! Hogy tó volt-e, nem tudom. Lehet, hogy abban merültem el. Jöhet a második. Patakvégmocsárban. Iránymenet. Két utat is kell kereszteznem, azokat biztos észreveszem. Elhatároztam, nem nézem hova lépek. Söpörtem. Egyik ut - másik ut - jött a pont is simán. Itt mint később kiderült, a mezőny legjobb idejét mentem. Nyomás a harmadikra. Tó déli vége, mondja az irás. Nono! - mondom én. Csak legyen egyáltalán tó. Már kezdtem tisztába jönni a tereppel. Világoszöld folt: mocsár mohával fedve, ha nincs egészen fedve: tó. A hármas előtt elég szép boly jött össze, pont sehol. Egyszer csak feltünik Ulla Lindkvist. Mintegy vezényszóra mindenki utána tép, én is. Pillanatok alatt helyre tette a társaságot, aztán meglépett. Negyedik pont: tó. Na, mindegy, gyerünk. A pont után van egy ut azon majdcsak fennakadok. Igy is történt. 5-ös patakvilla, 6-os patakveg mocsárban. Simán jöttek, de lassan. Már elkészültem az erőmmel.

Aztán jött az utolsó. Mi lehetett volna más: tó. Azóta is utálom ezt a két betüt igy együtt látni. A befutásnál megdöbbentett a kiabáló tömeg, a kordon két oldalán. Persze nem engem, hanem a pár méterrel előttem futó norvég nagymenőt Marit Ökern biztatták, aki - mint később kiderült - 16 másodperccel szorult Lindkvist mögött a második helyre. Olyan kavarodást csinált a célban, hogy egy darabig kétségem volt afelől, észrevették-e befutásomat. Ott taszigált a norvég lánynak gratuláló tömeg, mig Béla bácsi ki nem halászott, közölve, hogy 88 percet mentem, ami hazai viszonylatban 8 km-en nem rossz, de itt csak a 18. helyre volt elég. Egyetlen értékes skalpot sikerült szereznem. Egy percet adtam a rutinos csehszlovák Csermakovának.

Másnap a háromfős váltón nem indultunk, csak figyeltük az eseményeket. Itt talál-

Bemutatjuk

az Egri Spartacus szakosztályát

Az Egri Spartacus Sportkör 1952-ben alakult meg, ezzel egyidejüleg kezdte meg müködését a természetjáró szakosztály. Ezen szervezeti kereten belül fejtette ki tevékenységét a tájékozódási futással foglalkozó sportolók kisebb csoportja. Az 1960-as évek kezdetétől majdnem kizárólag csak tájékozódási futással foglalkozik. 1971-ben a sportkör elnöksége határozatot hozott, amelynek értelmében a lényegileg már régen tájékozódási futó szakosztályként müködő csoport a sportkörön belül szervezetileg is, mint önálló tájékozódási futó szakosztály kezdte meg müködését.

A sportkör tájékozódási futói 1957.óta a sportág élvonalában szerepelnek. Férfi felnőtt csapata kisebb kisiklásoktól eltekintve OB I-ben szerepel 1957. óta. A hatvanas évek elején Czenthe Huba, közepén Örsi András, a hetvenes évekkel Boros Zoltán személyében olyan sportoló versenyzett és versenyez a szakosztály szineiben, aki a legjobbakkal is felvette és felveszi a versenyt és kupaversenyeken, valamint bajnokságokon számtalan helyezéssel öregbitett szakosztályuk hirnevét. Ifjusági kategóriában Okos Ernő, Boros Zoltán, Okos Péter, Örsi Tamás szerzett hirnevet az egri futóknak.

A szakosztály rendszeres edzésekkel készül a versenyekre. Az edzéseket dr. Nagy Árpád segédedző irányitja. Heti három alkalommal tart foglalkozást, amelyből a hétfői nap elméleti, kedden fizikai edzés szerepel a programban. A rendszeres munkához tartozik a csütörtök reggeli futóedzés, melyet rövid uszás követ.

A szakosztály edzésmunkájának az előbb leirtak képezik a gerincét. Ez az edzésmunka csak a kezdőknek nyujt teljes programot. A magasabb minősitést elért versenyzők külön edzésterv alapján, további plusz munkát végeznek. Ezeknek a sportolóknak heti edzésszáma átlagosan hatra tehető. Az élvonalban szereplő sportolóik fölkészülését esetenként atlétaedző bevonaásával is elősegitik.

Sokáig problémát jelentett a térképes technikai edzés biztositása. Jelenleg ugy látszik, hogy Eger környékén meglévő térképek ezt a problémát megoldják. Ez év tavaszától kialakulóban lévő rendszer szerint biztositottnak látszik minden héten térképes technikai edzés.

A szakosztály jelenlegi létszáma 29 fő, amelyben rendszeresen edzésmunkát végző 20 fő. A szakosztályon belüli nemenkénti megoszlás 18 fő férfi, 11 fő nő. I.osztályu minősitessel két fő - akik közül az egyik válogatott kerettag - másodosztályu minősitéssel 5 fő, harmadosztályu minősitéssel 3 fő, ezüstjelvényes ifjusági minősitéssel 7 fő rendelkezik.

A szakosztálynak sokáig problémát jelentett az utánpótlás. A mult évben kezdett szervezetten foglalkozni utánpótlás neveléssel, amit lényegileg két általános iskolával meglévő kapcsolataik alapján sikerült biztositani. Jelenleg 12 fő 1960. és 1958-ban született koru sportoló vesz részt a rendszeres munkában.

A feladatokat éves szinten 35.000,- Ft költségvetésből kell megoldaniok. Ez ideig, amig kizárólag minőségi sport volt a szakosztály munkájának homlokterében, ez a költségvetés fedezte kiadásaikat. Azonban a szélesebb korü utánpótlás feltétlen nagyobb anyagi támogatást érdemelne, ami alapját képezné a szakosztályi minőségi munka további javulásának is.

koztam először az időkiegyenlités fogalmával. Általában nagyon sok ujat láttunk, hallottunk. Tapasztalatainkat vezetőinkkel együtt itthon hasznositottuk.

Hát ez volt a kezdet. Az azóta eltelt 10 év alatt a sportág töretlenül fejlődött, bizonyitja ezt a friedrichrodai és Stare Splavy-i nagy siker is. A mi helyünket elfoglalták a fiatalabbak, sőt a legifjabbak is mozgolódnak.

"Mi kell ahhoz, hogy egészségesek legyünk? Evés, alvás és tájékozódási versenyzés" - irta elsős kislányom környezet dolgozatában.

Ősztől edzésbe áll.

/A következő számban Bárány László emlékezik a hires Rendezők Versenyére./

Az MTFSZ-ből jelentjük

A Versenyszabályzat ez év végén történő uj minősitési rendszer szerinti átdolgozásához, egyes pontok módositásához, pontosabbá tételéhez kérjük Olvasóink segitségét. Véleményeiket, észrevételüket, javaslataikat mielőbb irásban küldjék be szövetségünkhöz.

1972. II. félévében kiadott térképek:
Ajka-Csingervölgy
Sárcsi-kut /Ajka/
Gaja-szurdok /Bakony/
János-hegy /Budai/
Kutyahegy /Budai/
Nagyszénás /Budai/
Pilis 2/2.
Sóstó /Nyiregyháza/
Hamvaskő /Pilis/
Szanazug /Békés megye/

A térképek a BTSZ Tájékoztató Szolgálatnál /Budapest, V. Váci u.58./ szerezhetők be. /Vidékről utánvéttel is!/ Az árusitás december hónapban - leltározás miatt - szünetel.

A versenybiró-pályakitüzők továbbképző tanfolyama december 1-3.között a mátraházai edzőtáborban lesz megtartva. Vezetője dr. Vizkelety László. Minden megyei szakszövetségből 3 sporttárs jelentkezhet.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 55. évfordulója alkalmából a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa

Slezák István ezredes

a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség elnöke

Skerletz Iván

a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség főtitkára részére a Magyar Népköztársaság Sportérdemérme ezüst fokozatát adományozta.

A Magyar Testnevelési és Sportszövetség Országos Tanácsa a Testnevelés és Sport Kiváló Dolgozója kitüntetést adományozta

Gondos Gyula

a Kisvárdai járási-városi Tájékozódási Futó Szövetség elnöke,

Halász Miklós

a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség Pályakitüző Bizottságának tagja,

Hrenkó József

a Szabolcs-Szatmár megyei Tájékozódási Futó Szövetség főtitkára,

Szőnyi László

a Budapesti Tájékozódási Futó Szövetség elnöke,

Szabó Jolán

a Hajdu-Bihar megyei Tájékozódási Futó Szövetség titkára részére.

A Testnevelés és Sport Érdemes Dolgozója kitüntetést kapta

Biró Pál

a Dél-Budai Tájékozódási Futó Szövetség elnöke,

Cserháti János

a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség Gazdasági Bizottságának tagja,

Garay Sándor

a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség Edzőbizottságának tagja,

Hrenkó Pál

a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség Térkép Bizottságának vezetője,

Lux Iván

a BEAC Tájékozódási Futó Szakosztályának vezetőségi tagja,

Molnár József

a Borsod-Abauj-Zemplen megyei Tájékozódási Futó Szövetség főtitkára,

Nyitrai György

a Tájékozódási Futás szerkesztője.

Az MTFSZ elnöksége a szövetségben végzett kiemelkedő társadalmi munkájuk elismeréseként

dr. Adorján József
Arató János
Bátky Lajos
Bojárszky Dezső
Jancovius Béla
Józsa Sándor
dr. Mezei Iván
Szász Károly

sporttársakat tárgyjutalomban részesitette.

Sportágunk aktivái közül Veres Mihály az MTS Nógrád megyei előadójaként a Magyar Népköztársaság Sportérdemérem bronz fokozatát, Matuszka József a Somogy megyei Természetbarát Szövetség elnökeként, Balázs Éva a KISZ KB munkatársaként Testnevelés és Sport Kiváló Dolgozója, Bertók Béla a Nógrád megyei Természetbarát Szövetség elnökeként, Kubát Hugó a Vas megyei Természetbarát Szövetség főtitkáraként, Nagyillés Mihály az MTS Hódmezővásárhelyi városi Tanácsa tagjaként a Testnevelés és Sport Érdemes Dolgozója, valamint Szili János az MTS Veszprém megyei aktivájaként a Testnevelés és Sport Fejlesztéséért kitüntető jelvényt kapta.

ORSZÁGOS NAPPALI EGYÉNI BAJNOKSÁG

2. NAP 1972. OKT. 15.

F 21 - 2. nap

1/G Árok
2/B Lapos gödör
3/C Metsződésben
4/D Rézsű alja
5/E Metsződés villa
6/AC Ösvénykeresztezés
7/N Árok
8/Y Barlang
9/V Földsánc
10/M Gödör
11/I Suvadás
12/K Forrás
13/Z Forrás
14/Y Barlang
15/S Pihenő
16/O Határkő

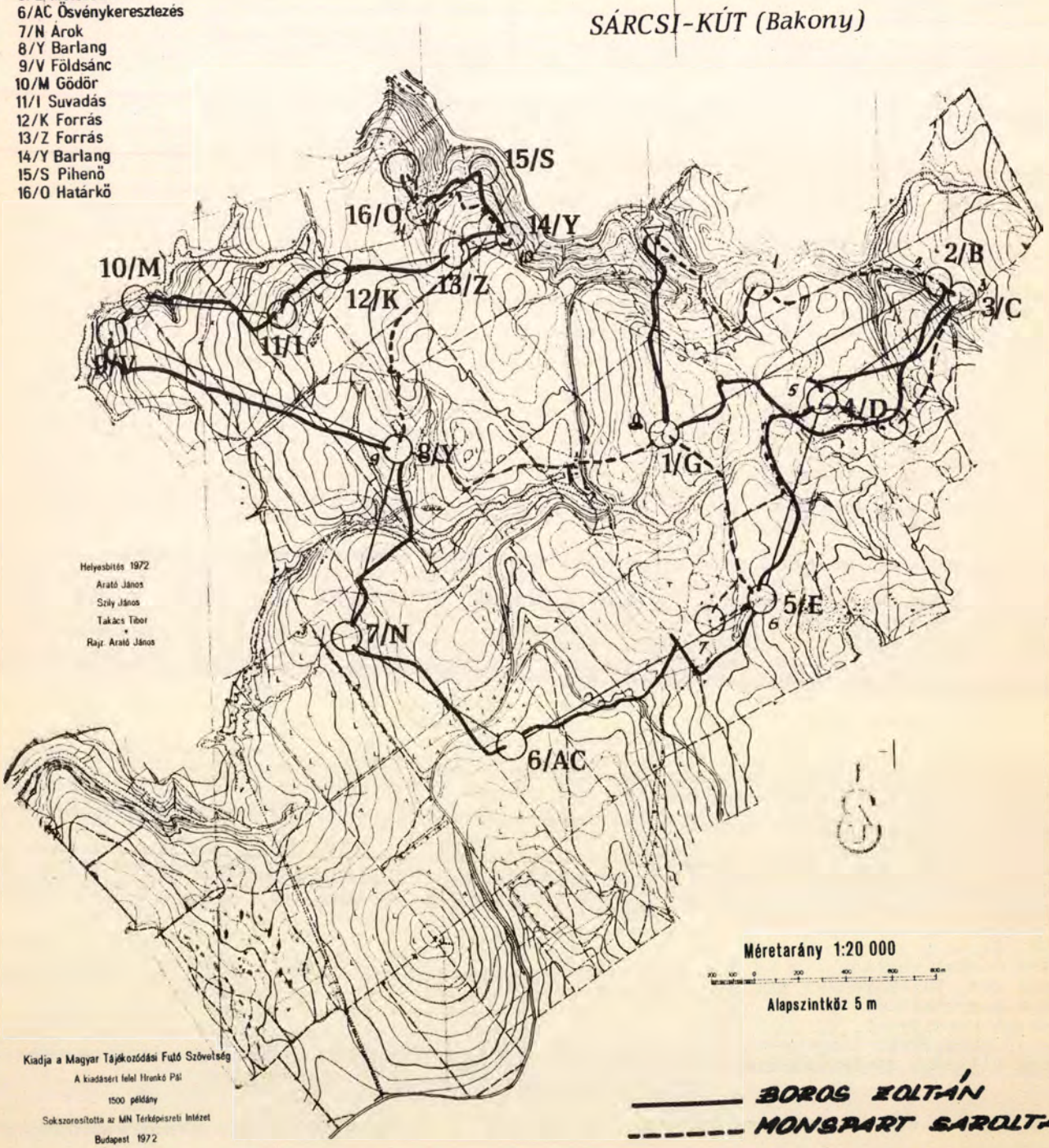

Kiadja a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség
A kiadásért felel Hrenkó Pál
1500 példány
Sokszorosította az MN Térképészeti Intézet
Budapest 1972

TÉRKÉPJELVITA

Major Árpád
Tatabányai
Bánvász SC

Nagymérvű elszegényesítés

A Tájékozódási Futás ez évi 4. számában Hrenkó Pál mutatta be az uj IOF jelkulcson alapuló magyar jelkulcsot. Mint ő maga is megállapitja, a magyar sajátosságokat nem sok jel reprezentálja. Akkoriban, első olvasásra nem váltott ki sok fejtörést bennem /és gondolom másokban sem/ az uj jelkulcs, gondolván, hogy mire alkalmazásra kerül - majd megszokjuk, meg aztán nem is annyira uj ez a jelkulcs, hiszen csak az eddigi sokrétü gyakorlatba kiván némi rendszert és szükitést hozni.

Annál nagyobb volt meglepetésem az Alföld Kupán, amikor sorozatos térképjavitási hibákkal véltem szembetalálni magam, sőt a 7. pontunk környékén /tuskósor törése/ annyira meglepett az egyáltalán nem várt szituáció /erdőként jelölt nagykiterjedésü kopasz terület/, hogy 10-15 perc hitetlenkedő rohangálás után - a pontot fogva - a verseny feladását és megóvását határoztam el. Az óvással nem a verseny eredményének megsemmisitését kivántam elérni, hanem azt, hogy az alább leirtak élesebb felvetést és megtárgyalást nyerjenek, mint szóbeli kifogásolás esetén. /Csak mellékesen jegyzem meg, hogy óvásomra az általam kért irásos választ a mai napig sem küldte meg részemre a verseny ellenőrzőbirája./

Most pedig rátérek a lényegre. Az uj jelkulcs nagy jelentőséget tulajdonit a futhatóság ábrázolásának, ugyanakkor egyetlen jelet hagy meg a terepfedezet ábrázolására, mégpedig az erdő jelölését. Ez alatt értendő tehát a következőkben - mivel más jel ezekre nincs: a csemetés /20 cm-es fák esetén is!/, a tarvágás, és a legsokoldalubban jelentkező eddig sárgával jelölt részek, pl. tisztások az erdőben, kopasz csucsok és gerincek stb. A sárga jelzés ugyanis a müvelt területnek /szántó, rét, legelő/ lett fenntartva, a gyümölcsös és ligetes pedig, melynek van jele az uj jelkulcsban nem azonos a fákat nélkülöző /fent részletezett/ terepfedezeti formákkal.

Most csak a terepfedezet ábrázolásának leszükitésével foglalkoznék. Mit eredményeznek fentiek egy alföldi terepen? Azt, hogy a tájékozódási futás az utakra és nyiladékokra támaszkodó iránymenetekre korlátozódik. Mig hegyi terepen általában az iránymenet közben támaszkodhatunk a domborzatról alkotott benyomásainkra is, alföldi terepen ez a támpont általában eltünik, pontfogásunkat - főleg távoli pontoknál, vagy futhatóságilag akadályozott átmeneteknél nagymértékben a szerencse fogja motiválni. De nem sokkal rózsásabb a helyzet hegyi terepen sem. Tájékozódási támpontjaink lényegesen megritkulnak, és ezt csak azzal lehetne ellensulyozni, ha domborzatilag a magyar terepeknél lényegesen tagoltabb terepek állnának rendelkezésre. Dehát ilyenek nálunk elég ritkák, igy nagy kár lenne amugy sem eléggé részletgazdag terkepeinket még tovább szegényiteni. Itt megemliteném, hogy hiába elég részletgazdag egy térkép sziklák, gödrök, dagonyák stb. tekintetében, ezek korántsem nyujtanak futás közben olyan tájékozódásra alkalmas látóteret, mint a számüzött terepfedezet. /Fent emlitett kis objektumokat keresni kell, a terepfedezetet viszont keresés nélkül észlelhetjük./

A terepfedezeti ábrázolás mellőzésének legnagyobb hibáját mégsem a fentiekben látom, hanem abban, hogy a szerkesztők elfelejtkeztek arról, hogy a "menő" versenyző nem ugy születik. Minden kezdő először a sikrajz és terepfedezet alapján tájékozódik és csak ennek ösztönössé válása közben kezd a domborzattal ismerkedni. Ha csak domborzat nélkül nézzük ezek után uj jelkulcsunk tájékozódásra való alkalmasságát - ugy érzem - egyenesen felelőtlenség ez a nagymérvü elszegényitése térképeinknek. Fentiek igazságát mindenki aláirja, aki kezdő versenyzőkkel is foglalkozik. Meg kell érteni, hogy kezdőktől nem várható el az a rugalmasság, ami gyakorlott versenyzőktől. Mig a gyakorlott versenyző - ha bizonytalanabbul is /főleg Alföldön/ - de el tud menni az uj jelkulcs alapján, addig a kezdőknél a térkép nagy területei válnak részükre tájékozódásilag alkalmatlanokká. /Gondoljunk csak a III.osztályu és ifjusági versenyek pályakitüzési követelményeire!/

Összegezve:

Ami jó finom és tagolt domborzat mellett, az nem jó durván tagolt középhegységekben és a szinte domborzat nélküli alföldi terepeken. Sajátos jeleink elhagyását csak logikailag és gyakorlatilag elfogadható indokkal lehet megalapozni és ugy érzem, itt a megfontolás nem volt elég széleskörü és elég teljeskörü. /Szivesen hozzászóltak volna még sokan azok közül, akik csak a végeredményt látják./

Fentiek alapján: vissza a részletes terepfedezet ábrázolást!

Befejezésül még néhány szót propagandáról és sportszerüségről. Ugy érzem, mindkettővel hiba volt. Az uj jelkulcs ki lett adva, de propagandája egyedül a már emlitett Tájékozódási Futás-beli cikk volt, de az sem értékelte megfelelő sullyal a változásokat. Ráadásul ugy elinditani egy nagyszabásu versenyt, hogy a résztvevőknek nincs kihangsulyozva: "Figyeljetek!, Ügyeljetek!, Ez más mint az összes eddigi!, Ilyen még nem volt! - már sportszerütlenség. Nem véletlen, - és a pontőrkatonok sokat tudnának tanuskodni arról, - hogy milyen sok felesleges keverésben volt része a mezőny jórészének, kizárólag a hiányos terepfedezet ábrázolása miatt.

☆☆☆

KATI
Kovacs Attila
Debrecen

Terepfedezet és futhatóság

Minden kézben könnyü hibát találni - tartja a mondás. A tájékozódási futó térkép jelkulcsát is bizonyára sokkal nehezebb volt elkésziteni, mint véleményt alkotni róla. Mégis ugy érzem, nem hiábavaló fáradtság néhány észrevételem leirni, mert e gondolatok bizonyára másokban is felmerültek.
Erre a legjobb bizonyiték /mely végsősoron jelen cikk megirására késztetett/ egy óvás volt, az Alföld Kupán, amely a "G" jelü pont környékének ábrázolását kifogásolta. Az egészen apró, 10-15 cm-es fenyőültetést a térkép ugyanis - az uj egyezményes jelek értelmében - fehér alapon fenyőjellel, azaz futható erdőként ábrázolta, pedig ez a rész annyira nem volt erdő, hogy a futók többnyire még észre sem vették a kis fenyőket a nagy homokban. Az óvást tehát elutasitották, de a probléma ezzel nem oldódott meg. Mert mi is a helyzet? Eddig térképeinken a növényzetet ábrázoltuk. Feltüntettük a tiszta szálerdőt, a fiatalost, a bozótot, a fenyvest, az irtást stb. A versenyző e jelek alapján saját maga, önállóan határozta meg, hogy az adott terepszakasz futható-e vagy sem. Most viszont a versenyzők helyett a térkép helyesbitői határozzák meg a futhatóság mértékét, de a növényzet jellegét nem közlik. A futhatóság megitélése azonban rendkivül szubjektiv. Egyesek futhatónak, mások kevésbé futhatónak itélik meg ugyanazt az erdőrészt. Sőt, már olyan eset is előfordult, hogy egy táblát a helyesbitő futhatónak itélt, de mire egyet kerülve ismét odaért, már 30 %-ban futhatatlannak találta. Ezen a térképen olyan furcsa eset is előfordult, hogy egy összefüggő tábla egyik fele fehérrel, a másik sárgával van jelölve. A valóságban természetesen egyforma a két rész, csupán két versenybiró helyesbitette és mindegyik saját véleménye alapján határozta meg a futhatóságot, amit valóban nagyon nehéz egységesen értelmezni és ez sok félreértést, bizonytalanságot okoz.

A növényfedezet évszakonként is változik, igy a futhatóság az évszakoknak megfelelően más és más. A régi jelkulcs alapján a versenyző tudott következtetni, hogy mire számithat tavasszal vagy ősszel az adott terepen, mig most erre nincs lehetőség.

Talán a legnagyobb hiányossága a jelkulcsnak, hogy nem ismeri a tarvágás jelét. Pedig e jelenséggel valamennyi terepen, valamennyi versenyen lehet találkozni és a régi jel, az L betü egyszerü és világos volt. Még, ha a térkép elkészülte után, közvetlen a verseny előtt irtottak, akkor is viszonylag könnyü volt a térképekre rárajzolni ezt a jelet. De ha ez nem történt meg, a versenyzők akkor sem lepődtek meg, ha az erdő helyén friss irtást találtak.
Es most? Ha van egymás mellett egy tiszta öreg erdő és egy futható ültetés, az a térképen teljesen egyformán van ábrázolva, pedig mekkora a különbség köztük!

Arra pedig nagyon kiváncsi vagyok, hogy az uj jelkulccsal hogyan lehet a valósághoz hüen jelölni az irtást? Nézzük csak:

1. Az öreg erdőt levágják, a fát elviszik, futható a terep.
2. A tövekről hajtások sarjadzanak, hamarosan egy nagy bozót lesz az egész: nem futható.
3. A gyökereket kiszedik, felturják a talajt: szintén nem futható, de már nem is bozót.
4. Dózerekkel elegyengetik, lehengerlik a a talajt: ismét futható.
5. Elültetik a csemetéket, még kicsik: lehet futni köztük.

Röviden - ilyen egy irtás "életrajza". Az egyes fokozatok között eltelhet 2 hét, de akár 2 év is. S a terep futhatósága rövid idő alatt igy többször is megváltozik. Akármilyen szinnel is van ábrázolva az irtás /fehér, világos-, sötétzöld/ a térkép több fokozaton keresztül, a fakitermelők munkájának gyorsaságától vagy lassuságától függően rövidebb vagy hosszabb ideig hibás lesz. Ezzel szemben az L betü valamennyi fokozatra vonatkozott és a versenyzők is fel voltak készülve, hogy bármely fokozattal szembe találhatják magukat.

Ez az uj jelkulcs még nem végleges, a rohamosan fejlődő sportágunknak csak egy állomása. De vigyázzunk, hogy ez a fejlődés ne visszafelé történjen! Az uj jelkulccsal kapcsolatban az a véleményem: volt jobb. Aki nem ért velem egyet, azzal hajlandó vagyok szivélyes sporttársi beszélgetést folytatni e témában. Várom tehát a cikk visszhangját, pro és kontra, egyaránt.

Hrenkó Pál

Pro és kontra egy óvás ürügyén

Debrecenbe kéne menni... KATI sporttárs ugyanis jelkulcsi kérdésekről hajlandó velem szivélyes sporttársi beszélgetést folytatni. De Tatabányáról is megkaptam a magamét. Major sporttárs egyenesen felelőtlenséggel vádol térképeink nagymérvü elszegényitése cimén. Minthogy a fentiek igazságát mindenki aláirja, igy én is kénytelen vagyok szivélyes sporttársi irogatást folytatni velük.

Kezdjük a pozitivumokkal. "Talán a legnagyobb hiányossága a jelkulcsnak, hogy nem ismeri a tarvágás jelét" - állapitja meg debreceni levélirónk. Bevallom ekkora sikerre nem számitottam! Akkor jó a jelkulcs! A "legnagyobb hiányosságra" ugyanis ezt irja Bozán sporttárs /Tájékozódási Futás 3/1/: "Az egész ügy szerencsére álprobléma, gumicsont, melyen évek óta rágódunk. A versenyzőnek teljesen mindegy, hogy egy terület azért kopár-e, mert oda fát sohasem ültettek, vagy mert tarra vágták. A láthatóság sárga vagy a futhatóság zöld rasztere mellett az L jel semmit sem mond."
Sőt "Az év térképe" cikkében igy ir: "Azt hiszem egy versenyzőt sem zavart, hogy a tarvágások és fenyvesek a láthatósági és futhatósági felületi jeleken tul nem lettek

benépesitve fekete L és forditott V jelekkel."

Rögzitsük le, hogy végső soron az irtás az már nem erdő. A sarjerdő és az ültetvény erdőféleségek, amit vagy futhatósági vagy láthatósági jelöléssel kell kifejeznünk. Ez konkrétabb, mint az "L" jel, ami a levéliró szerint valamennyi fokozatra vonatkozott, tehát általánosságot fejezett ki. A friss irtásnak valóban mindig ki vagyunk téve, de ezen a levéliró szerint akkor sem lepődtek meg a versenyzők, ha az L betüt nem tudtuk rárajzolni. Tehát ez is gumicsont.

Nézzük a futhatóság jelölését, aminek tatabányai lebélirónk szerint is nagy jelentőséget tulajdonit az uj jelkulcs. Először 1968-ban a svédek jelölték zölddel a futhatóságot. 1971. februárjában a dán jelkulcs is háromféle zöld jelölést ad. Mi 1971. márciusa óta alkalmazzuk a három zöld futhatósági fokozatát, a térképbizottság 1971. február 26-i határozata alapján.

1970.szeptember 30-án Szász Károly jelkulcs-tervezetet készitett, benne igy ir: "Növényzet - csak zöld és világossárga szinnel fejezném ki az összes terepfedezet minőségét. Zölddel ami kiáll a földből, sárgával az egészben vagy részben áttekinthető területeket."

Deseő László szerint /Tájékozódási Futás 3/2.Bozán: Az év térképe/ "a futhatóság a versenyzőnek nem sokat mond, mert ha be kell menni a pontért, ugyis bemegy, ha telezöld is a térkép. Sokkal fontosabb az erdőfajták jelzése, mint tarvágás, csemetés, fiatalos, öregerdő, mert ez a futónak szembetünik."

Bozán az 1930-as jelkulcsra vezeti vissza ezt az igényt, és azzal zárja le, hogy ez a szemlélet természetvédelmi szempontból érdekes, de tájékozódási vonatkozásban értelmetlen.

Kettős az igazság! Deseőnek igaza van abban, hogy szükséges az erdőfajták jelölése, mert az szembetünik. De nincs igaza abban, hogy a futhatóság semmit sem mond. Az utvonal választásakor a futó igenis számol azzal, hogy megéri-e kerülni, vagy átvág a bozóton tuli pontra. /Természetesen jelkulcsi jelképzéskor nem számolunk a helyesbités hibáival. Feltételezzük, hogy a futhatóság minősitése gondos és helyes./

Bozánnak igaza van abban, hogy a futhatóság fontos, mert ettől az utvonalválasztás függ, de téved abban, hogy az erdőfajták csak természetvédelmi szempontból érdekesek. A fenyves jelölése pl. tájékozódas szempontjából lehet fontos lombos erdeinkben. Az ő szemléletét az északiak fenyveseinek tiszteletének és általánositásához lehet visszavezetni.

A cikkre szoritkozva ki kell igazitanom az irót - nem egyetlen jelet hagy meg a jelkulcs a terepfedezet ábrázolására, hanem tizenkettőt. A korábbi bozót, sürü fiatalos jeléből pedig három zöld felületjel lett.

A futhatóság jelzése ugyanis elsősorban a bozótra vonatkozik. Az 1972-es kiadásu csehszlovák jelkulcsban: Dickicht /25-50 %/, Dickicht /50-150 %/ és Dickicht /150 % u. nicht durchdringlich/ szöveg áll a háromféle szinmezőnél.

A futhatóság /fehér-zöld/ ábrázolása mellett a láthatóságot sárgával jelöljük. Bozán szerint a jelenlegi szinraszterek felhasználásával elegendő a három zöld árnyalatu futhatóság mellett a láthatóságot csak ott jelölni, ahol a terep futható. Abból indul ki, hogy áttekinthető terepen nincs növényzet, az áthatolhatatlan terepen pedig mindegy, hogy áttekinthető-e.

Az erdei tisztás, a kopasz csucs és gerinc, de a tarvágás is, nem erdők. Sárga vagy halványsárga szinmezőt kapnak azért, hogy a szántó, a legelő vagy a liget jellegét közelitik-e meg legjobban.

Az ábrázolás a meglévő jelek alkalmazásával sok lehetőséget kinál, csak ki kell használni! A piciny fenyőültetvényt például sárga mezőben fenyőjelekkel ábrázolhatjuk. A borókabozótot halványsárga mezőben fenyőjellel is kombinálhatjuk. A futható nyiladékra nem kell sárga, miként a futható erdőt sem sárgitjuk. A bozótos nyiladékra viszont tegyünk zöldet! Sárgát csak a széles, füves vagy letisztitott nyiladék kaphat. A tarvágás sárga szinnel jelölhető.

Tatabányai levélirónk a terepfedezetet tájékozódásra igényli. Azt irja: "az sziklák, gödrök, dagonyák stb..., korántsem nyujtanak futás közben olyan tájékozódásra alkalmas látóteret, mint a számüzött terepfedezet. A fent emlitett kis objektumokat keresni kell, a terepfedezetet viszont keresés nélkül észlelhetjük."

Igaz, hogy tájékoztat a terepfedezet, de mint Bozán irja a futhatóságtól a versenyző utvonalválasztása függ, a láthatóság pedig a taktikát, az ellenfél szemmeltartását segiti elő. Tehát a tájékozódáson tul a terepfedezet jó kezekben többre érdemes.

Az uj jelkulcs terepfedezetének jelölése az IOF jelekkel összhangban áll. Gondos térképbizottsági munka terméke. Második éve már, hogy uttörő módon bevezettük és nagy igyekezettel tökéletesitjük.

Sajnálatos, hogy az Alföld Kupa térképén előfordult ábrázolási nehézség az egész jelkulcs elitélését és a szerkesztők elmarasztalását váltotta ki levéliróinkból. Egy "nem várt szituáció" nem lephet meg egy versenyzőt annyira, "hogy 10-15 perces hitetlenkedő rohangálás után - a pontot fogva - a verseny feladását és megóvását" határozza el, csupán azért, hogy a kifogásolás "elesebb felvetést és megtárgyalást" nyerjen. Az óvás komoly dolog. A győztesektől veheti el a jutalmat, saját csapatnak is minősitési pontveszteséget okoz. Mindend a maga helyén!

Én világbajnokunkat, Monspart Saroltát kérdeztem meg a terepfedezet jelölése kérdésében. Ő elfogadhatónak tartja a jelenlegi ábrázolást, sőt a három zöldet soknak is tartja. Megelégedne két zöld jelöléssel is.

Bozán pedig legjobb vidéki futónkat Boros Zoltánt kérdezte meg /Tájékozódási Futás 3/4./, aki az 1971. év legnagyobb sikerei közt felsorolta: "A térképek minőségi javulása a futhatóság ábrázolásával."

SZÉLRÓZSA

63 A és B osztályu nemzetközi verseny szerepel az IOF 1973.évi naptárában, közöttük a 8 magyarral. /Kilián, VVK, Vasutas, Mazura, Alföld, Eötvös, Hungária és November 7./ A legtöbbet /11/ Finnország és /8/ Svédország rendezi. Elsőizben jelentkeznek tengeren tuli versenyek is, Kanadában és Ausztráliában rendezik. Az IOF tagországok közül csak Belgium, Lengyelország és Japán hiányzik a rendezők sorából. Csehszlovákia,Finnország, Svédország és az NDK 1-1 si-tájékozódási versenyre is várja a külföldi résztvevőket.

***

Age Hadler - a világ legjobb tájékozódási futója és a "hónap sportolója" a norvég ujságok alapján - bejelentette, hogy jövőre a Bergenben /N/ rendezendő Nord Bajnokságon indul utoljára válogatottként. A 74-es dániai VB-re már nem készül, mert az előreláthatólag a gyors futók versenye lesz és ő a tájékozódásban kiválóbb társainál.

Az idén Dániában megrendezett Nord Junior Bajnokság mind a 4 aranyát a svédek nyerték Gert Petterson, ill. Eva Lindström és a váltók révén.

A VB ideje alatt ülésezett az IOF Technikai Bizottsága. Az uj VB-program, amit javasoltak, de eldönteni a jövő évi Magglingen-i /Svájc/ IOF Kongresszus fog, az alábbi:

1. nap: terepbemutató
2. nap: selejtező verseny 50-60 perces pályákon.
3. nap: "A" és "B" verseny. Az "A"-n az előző napi mezőny első 50 százaléka /max.60 fő/ indul, a "B"-n könnyebb pályán a többi.
4. nap: pihenő
5. nap: váltóverseny az eddigi módon.

A javaslat elfogadása esetén 1976-ban lép érvénybe.

***

Kempelen Miklós és Vass Katalin, az OSC versenyzői november 25-én házasságot kötöttek. Az ifju sportpárnak sok boldogságot és - a pályákon elérthez hasonló - sikereket kivánunk!

***

Sátoraljaujhelytől 10 km-re, Mikóháza környékén rendezte meg a Nyiregyházi TITÁSZ Elektromos SK hagyományos Jósa András II.o. emlékversenyét. A nagyszámu induló élmezőnyében csak másodpercek döntöttek a helyezésekben. A rajthoz álló kelet-magyarországi mezőny ezuttal is szinvonalas rendezésnek és jó pályakitüzésnek örülhetett.

Győztesek:

F 21:Horváth Tibor /Bottyán SE/ 1:27:30
csapat:Bottyán SE /Horváth,Nagy/
N 19:Török Istvánné /DEAC/ 1:25:54
csapat: DEAC /Törökné,Eszenyi/
F 17:Zentai József /Zagyvapálfalva/1:07:05
csapat: 110-es ITSK /Fülep,Virág/
N 17:Kiss Erzsébet /Kazincbarcika/ 56:08
csapat:Szolnoki MÁV /Gebi, Kalmár/
F 15:Majoros István /Ózdi Kohász/ 59:51
csapat: Ózdi Kohász SE /Majoros,Mazura/

***

A topográfiai terképek szerepe és jelentősége a népgazdaságban cimmel kiállitást rendez az OFTH és a Kartográfiai Vállalat Budapest, XIV. Bosnyák tér 5.sz. alatt december 4-14. között.

***

A Szabolcs megyei szakszövetség november 16-án kezdte meg versenybirói tanfolyamát azon régi versenyzők részére, akik a jövőben a rendezésben is aktivan kivánnak részt venni.A tanfolyam jövő év februárjában zárul, közben térképhelyesbitési gyakorlaton is szerepelnek a hallgatók. A Kisvárdai Járás sportolóit külön "kihelyezett tagozat"-on oktatják, mig a vizsgáztatás együtt történik a 20 fő részére.

***

Ujabb "fehér folt" tünt el hazánk tájékozódási futó térképéről. "Szanazug" néven került kiadásra az első Békés megyei tereprol készült versenytérkép. Minőségét helyesbitőinek /Monspart Sarolta és Bozán György/ neve garantálja.

***

Ajka Kupa

Szeptember 17-én szép időben,a tósokberéndi erdő uj erdészháza fogadta 11 egyesület 81 versenyzőjét. A sik terepen megrendezett III.oszt. verseny fő érdekessége a versenyterep közvetlen szomszédságában lévő bemelegitő terep volt. Célja a terep bemutatása, pontelhelyezés stb. - és igy a korábban megérkezett versenyzők közvetlen a verseny előtt a 2 km² területen 6 ellenőrzőponton át ismerkedhettek a terepel. Sok kezdő, kisérő is élt a lehetőséggel.

Az Ajkai Aluminium SK tájékozódási futói rendezésében lezajlott versenyen értékes és szép kivitelü tiszteletdijakat osztottak 7 kategóriában, melyet maguk a versenyzők /rendezők/ készitettek.

N 15.III.o.
1.Nádár Hajnalka Veszprémi Közgazdasági
N 17. III.o.
1.Koronkai Anna Veszprémi Közgazdasági
Kezdők:
1.Istenes Géza Pápai 304.ITSK
F 15. III.o.
1.Benkő Ottó Ajkai Aluminium
F 17. III.o.
1.Kóger Gyula Szfvári Vasvári Gimn.
F 21. III.o.
1.Horváth István Szfvári Vasvári Gimn.
F 35.
1.Nóvé János Ajkai Aluminium

A csapatversenyt a Székesfehérvári Vasvári Gimnázium csapata nyerte a Pápai Textiles és a Veszprémi Közgazdasági előtt.

Tülevél

Évadnyitó Pakson

A paksi Vak Bottyán Gimnáziumban 1972. október 3-án "évadnyitó" tájékozódási futó versenyre került sor. Ez az idei év első minősitő versenye volt, amelyen a szomszédos Bács megye is képviseltette magát, ugyanis a kalocsai I.István Gimnázium természetjáró szakosztályából 8 versenyző jött el hozzánk, hogy összemérjék erejüket a vendég dunaföldvári és a hazai, paksi versenyzőkkel. A versenypálya részben a község területén, részben a határban huzódott, amelyen a fiuknak 6, a lányoknak pedig 3 ellenőrzőpontot kellett érinteniük. A pályakitüzők gyakorló versenybirók voltak, akik az elmult évben végezték a tanfolyamot. A verseny lefolyását Mittler József, szakosztályvezető tanár irányitotta. Az idő nem volt a legkedvezőbb, gyenge szél fujt, és néha az eső is csöpörészett. Mindezt figyelembe véve a versenyzők kitünő időket futottak, a kalocsai és dunaföldvári versenyzők, a számukra idegen terepen nagyon jól tájékozódtak.
Minden pontot érintve értek célba, - amely a gimnázium udvarán volt. A győztes, a paksi gimnázium versenyzője, Magyar István lett, 35 perccel. Csak néhány másodperc választotta el az elsőtől Ulbert Ádámot, aki 35:05-ös idővel végzett a második helyen. A lányok kategóriájában is paksi győzelem született. Hanuszka Gyöngyi és Madács Mária a számukra kijelölt 4 km-es távot 34 perc alatt futották le, mig a második helyezett dunaföldvári csapat - Makai Emerencia és Pásztor Gabriella - ugyanezt a távot 36:30 perc alatt teljesitették.

Hasonló versenyre került sor október 10-én, ezuttal azonban a kalocsai versenyzők távolmaradtak. Ezen a versenyen már részt vettek azok a legifjabb versenyzők is, akik az idei évben kezdik az ismerkedést a tájékozódási futás szépségeivel.

Végül megemlitjük még, hogy ez év szeptember 17-én megrendezett "Csermely Vilmos" emlékversenyen gimnáziumunk két versenyzője is előkelő minősitést ért el. Papp Gusztáv és Vas Pál ifjusági ezüst, Magyar István pedig ifjusági bronz minősitést szerzett. Igy reményekkel teli nézhetünk az elkövetkezendő év eseményei elé.

Koszorus Éva
Paks
Vak Bottyán Gimn.

Tisztelt Szerkesztőség !

A szerkesztőség postáját bővitendő közlök két versenyhirt a Baltikumról.

Junius 17-18-án került megrendezésre a Lett SZSZK bajnoksága, egyéni-csapatverseny formájában; egyszerre hirdettek egyéni és csapatbajnokokat.

Egyéni bajnokok:	Nők:	Dzintra Sildedze
	Férfiak:	Viesturs Liepins
Csapatbajnokok:	Nők:	Rigai Rádiótechn.
	Férfiak:	Saldus Club

A tavalyi bajnok /aki Mosát is legyőzte a Béke és Barátság versenyen Bulgáriában/ Livia Blanka, nem került dobogóra, csak csapatban.

Junius 23-án éjszaka rendezték meg a LIGO Kupát. Erről tudni kell, hogy a balti és skandináv országok egyik legkedvesebb ünnepe a Szent Iván éjszakával összefüggő és hatalmas hagyományokkal rendelkező "nyári nap" ünnepe, lettül Ligo. Ezen a napon az emberek kivonulnak a szabadba, tábortüzeket gyujtanak és dallal-tánccal, sörivással töltik az éjszakát! A verseny férfiaknál 6 fős, nőknél 4 fős éjszakai, váltóverseny volt. Rajt a férfi mezőnyben napnyugtakor, beérkezés napkeltekor.

Eredmények:

Férfiak:

1. ASK /Hadsereg SC/	6:00:57
2. LVU /Rigai Állami Egyetem/	6:21:38
3. Elektrons	6:29:12

Nők:

1. RPI /Rigai Müegyetem/	4:29:50
2. Rádiótechnika	4:29:55
3. Rigai Dieselmotor-gyár	5:17:04

Hajdu Kálmán

Citius, altius, fortius! - Gyorsabban, magasabbra, bátrabban! - hirdeti a 75. évfordulóját ünneplő Magyar Atlétikai Szövetség kiállitásán kapott izléses kivitelü, remelkül szerkesztett kiadvány /Bakonyi Károly munkája/. A kiállitás - melynek megtekintése nem tart órákig - hüen tükrözi a sportág eseményekben és sikerekben gazdag hazai multját, eddigi magyar olimpiai, Európa- és országos bajnokait, rekordjait. Az atlétika egy-egy szakágának, mint a gátfutás vagy a kalapácsvetés, remek összeállitásu képsorozat mutatja be mozgáselemeit, fázisait. Hasonló érdekes összeállitás a rudugrás multját és jelenét ismertető képsorozat.

Örömmel fedeztem fel ismerősök arcképeit is. A - különböző számokban - 20-szoros magyar bajnok Garay Sándor /ma a BEAC tájékozódási futó szakosztályának egyik edzője/ fényképe a már emlitett könyvben jelent meg, mig Lombos Dezső, - volt többszörös magyar bajnok 400 m gáton, ma az OSC edzője - fényképe a kiállitási tablóról tekint a látogatóra.

Csak elismerés illetheti a Magyar Atlétikai Szövetség, valamint a Testnevelési és Sportmuzeum vezetőit e tartalmas és hangulatos kiállitás megszervezéséért, a bő anyag összegyüjtéséért. Kellemes órát töltöttem el megtekintésével és arra gondoltam milyen jó lenne, ha a mi sportágunk szövetsége nem várna "öreg" jubileumára, hanem esetleg már fennállása 5. évében /1975./ hasonló módon megemlékezne a tájékozódási sport ennél lényegesen korosabb hazai multjáról. Egy kiállitás keretében - talán nem is olyan szerény körülmények között - minden érdeklődő előtt feltárhatnánk sportágunk multját, eredményeit, szépségeit - sőt jövőjét is. /bárány/

Érik a gyümölcs

A botrányok közepette lezajlott Budapest egyéni bajnokságok után mindenki érdeklődéssel, sokan pedig a szövetségi versenyeknek kijáró /tegyük hozzá: nem alaptalan/ bizalmatlansággal várták az év legfontosabb hazai versenyét, a nappali egyéni bajnokságot.

Szögezzük le mindjárt az elején, hogy az aggodalom ezuttal felesleges volt

Ami tetszett:

Feltétlenül elismerésre méltó az a nagy munka, melyet a rendezők a két térkép elkészitésébe fektettek. Ez fokozottabban vonatkozik Arató Jánosra, aki a térképek megrajzolására is vállalkozott.

Végre az élversenyzőink által gyakran hiányolt, gyors, korszerü pályákon futhattunk. Ehhez a jól futható erdők is segitséget nyujtottak. /Főleg az első napon./

Az igy született, és az erőviszonyokat nüen tükröző eredmények igazolják, hogy semmi szükség az olyan maximális állóképességet igénylő versenyekre, ahol a győztes két órát fut, a mezőny gyengébb fele pedig a táv utolsó kilométereit fától-fáig araszolva teszi meg.

Ami nem tetszett:

Az általános utasitásban olvasható kioktatás, mely a versenyzők számára sértő és egyben nevetséges volt. Különösen olyan helyzetben tünik ez nagyképüségnek, amikor a Budapest bajnokságon több jogos óvást csak a legfurfangosabb szövegekkel sikerült formailag - de nem lényegileg - visszautasitani. Ha valaki valóban sportszerütlenül viselkedik, akkor a büntetés a versenybiróság dolga, emiatt felesleges példabeszédet intézni a versenyzés céljából összegyült versenyzőkhöz.

A valóban gyors pályákon is fontos a jó tájékozódás. Persze itt más a követelmény: minden pontot egyből kell fogni. Néhány helyen elvesztegetett fél vagy egy percek 5-10 helyezésbe kerülhetnek. Éppen ezért minden pontnak abszolut fair elhelyezésünek kell lenni. Sajnos az első napi férfi pálya első két pontja ennek a követelménynek nem tett eleget. Az első pont a gerincen volt a gerincoldal helyett, a második pont előtt 100 méterrel pedig egy a pont környezetéhez teljesen hasonló - a térképen nem jelölt - domborzati alakzat tévesztette meg még válogatott versenyzőinket is.

Szintén a gyors térképolvasás miatt vált sulyozottabbá néhány olyan rajztechnikai és jelölési probléma, melyek nagyobb szintkülönbségü, hagyományos pályáinkon talán fel sem vetődtek volna. Egy ilyen kedvezőtlen megoldás volt a horhosok vékony, fogazás nélküli jelölése /a Csingervölgyi térképen/, ami többször meglepetést szerzett a gyorsan futó és futás közben tájékozódó versenyzőknek. Hasonlóan zavaró volt a második napi laposabb terepen néhány olyan metsződésként jelölt 10-20 cm mély szárazárok, mint például a férfiak első pontja. /Itt a pontmegnevezés egyébként árok volt./

Mint minden értékelésnél, a kritizáló rész most is hosszabbra sikerült, mint a dicsérő. Ez azonban csak azt mutatja, hogy igényeink meghaladták azt a szintet, amikor egy óvás nélkül lebonyolitott versenynek már örülni tudtunk.

Csongrádi Jenő

Hozzászólás Bács-Kiskun megye bemutatkozik c. cikkhez.

Répánszky Attila sporttársnak a 9.számban megjelent cikkéhez az alábbiakat szeretném hozzáfüzni: Bács-Kiskun megyében a tájékozódási futás helyzete nem is olyan egyszerü, mint az a cikkből kiderül. Sok minden hozzájárul ahhoz, hogy a tájékozódási futás iránt megcsappant az érdeklődés. Ennek okairól azért is szólhatok, mert ebben a megyében kezdtem én is ezt a sportágat, és ebben a megyében, a kalocsai járásban tevékenykedem, mint versenybiró.

Az utóbbi időben aggasztóan megromlott e sportág anyagi és versenyzői bázisa. Ezt két oldalról lehet magyarázni: egyrészt a rendezőség munkájában, másrészt a versenyzők, olykor a szakvezetők hozzáállásában kell keresni a megoldást.

Megállapitható, hogy a versenybirók is amolyan kiruccanásoknak veszik a versenyeket. Volt rá eset, hogy mindössze az elnök maradt a verseny lebonyolitására. Sajnos az elnökség is személyi problémákkal küzd. Kevés a megyében az aktivan müködő versenybiró, ezen talán lehetne tanfolyam rendezésével segiteni. Mindenképpen meg kellene próbálni, de az országos szövetség hathatós segitségével. Sajnos a megyei TS anyagi helyzete nem igen enged meg ilyen rendezvényekre költségbiztositást, anyagi helyzetük eléggé rossz. Azt meg nem kivánhatjuk egyik sporttársunktól sem, hogy saját költségén vállaljon társadalmi munkát, mert nálunk a versenybirók is csak képletes tiszteletdijért mennek ki a versenyekre, sokszor csak a versenyzők jó teljesitménye, mint örömélmény, a fizetség.

Viszont a versenyzőkkel is baj van. Pontosabban nem velük, hanem azok sportköri vezetőivel, akik csak igérgetnek, de a versenyekre alig vagy egyáltalán nem küldik el versenyzőiket. Még őket is meg lehetne érteni akkor, ha igy védekeznek. Költségesek ezek az utazások, mert a versenyek többsége a megyeszékhely környékén van. De például a mi járási szövetségünk is irt ki olyan területekre versenyeket, amelyek megközelitése és költségei igen kedvezőek voltak, sajnos eredménytelenül. Pedig volt olyan versenykiirás, amelyre Szegedről is érkezett nevezés!

Segiteni kellene a vezetőket a szemléletbeli változtatásra, talán ehhez most hozzájárult az ez évi VB-n elért eredményünk. Hivatalos fórumon meg kellene értetni a sportvezetőkkel, hogy ez egy igen egészséges, sok oldalról hasznos sportág. Ehhez azonban egy-egy járás, de még a megye szövetségének ereje is kevés.

A jövőre való tekintettel azonban bizakodunk. Számunkra már optimizmus, ha 10-15 fő küzd a bajnoki dijakért.

Kőszeghy Lajos
Kalocsa

ORSZÁGOS VÁLTÓ BAJNOKSÁG

1972. október 22., Bodajk

Versenybíróság elnöke: Hajdú Kálmán

F 21 I. 4 x 1 — 21 ind.

Bajnok: Spartacus TE 4:08:27 /Egervári-Schönviszky-Balogh-Bozán/

2. Egri Spartacus 4:11:41 /Boros-Csongrádi-Okos-dr.Nagy/
3. VM-Egyetértés 4:11:53 /Gyalogh-Tóth-Horváth-Erdélyi/
4. Orvosegyetemi SC 4:26:01 /Szabó-Hegedüs-Kempelen-Horváth/
5. BEAC /Hunyadvári-Bársony-Friedrich-Hegedüs/ 4:34:44
6. Budapest SE /Boros-Honfi-Zánkai-Sőtér/ 4:41:01
7. Bp.MÁV Igazgatóság 4:41:33 /Burány-Gombkötő-Laczkó-Vajda/
8. Bp.Postás SE /Korik-Tattay-Mátravölgyi-Hunyadi/ 4:51:10
9. Tipográfia TE 5:22:50 /Loch-Komár-Vigh-Hargitai/
10. Tatabányai Bányász 5:24:55 /Major-Zenyik-Szücs-Kónya/

N 19 I. 3 x 1 — 12 ind.

Bajnok: Spartacus TE 2:42:28 /Schmiedmeister-Szopori-Monspart/

2. BEAC /Bozán-Turchányi-Hegedüs/ 2:53:01
3. Bp.Vasas SC /Kapros-Tumai-Balázs/ 3:10:24
4. Orvosegyetemi SC 3:19:54 /Szutor-Hanusz-Horváth/
5. Szegedi Kender SE 3:42:02 /Szabó-Gömöri-Kotogány/
6. Bp.MÁV Igazgatóság 3:42:12 /Végh-Korenchy-Tóth/
7. Almásfüzitői Timföld 3:52:46 /Babirák-Lovász-Haffner/
8. HÓDGÉP SK /Farkas-Csorja-Rostás/ 3:52:53

F 17 II. 3 x 1 — 12 ind.

Bajnok: BEAC /Hegedüs-Kovács-Quirico/ 2:13:10
2. Szfvári Vasvári G. 2:26:35 /Horváth-Szatzler-Kóger/
3. Váci Forte SK 2:32:23 /Petőcz-Kerekes-Gruber/
4. Spartacus TE 2:32:27 /Dira-Rikker-Soros/
5. Bp.Postás SE 2:32:27 /Major-Kutrik-Kiss/
6. Tatabányai Árpád G. 2:35:45 /Varga-Kálazy-Király/

N 17 II. 3 x 1 — 9 ind.

Bajnok: Spartacus TE 3:17:42 /Jenővári-Dobosi K.-Dobosi E./

2. Egri Vasas /Turna-Kozák I.-Kozák É./ 3:17:59
3. BEAC /Kovács-Fodor-Mitterer/ 3:19:15
4. Budapest SE 3:28:03 /Susa-Kertész-Tekeres/
5. Hmvhely Frankel Gim. 3:47:59 /Herceg-Bálint-Vizi/

SEMMELWEIS EMLÉKVERSENY

1972. október 29. Nagykovácsi Vb.elnöke: Kempelen Imre

F 21 I. 4 x 1 — 27 ind.

1. Egri Spartacus-Pécsi VSK vegyes 5:07:11 /dr.Nagy-Okos-Csongrádi-Göbölös/
2. Budapest SE /Sőtér-Zánkay-Honfi-Boros/ 5:09:07
3. BEAC /Hunyadvári-Bársony-Hegedüs-Friedrich/ 5:09:11
4. MAFC 5:10:27
5. VM-Egyetértés I. 5:17:24
6. VM-Egyetértés II. 5:17:46
7. Tatabányai Bányász 6:06:29
8. Kőbányai Lombik-Orion vegyes 6:27:38

N 19 I. 3 x 1 — 13 ind.

1. Budapest SE /Danovszky-Babay-Farkas/ 4:00:15
2. Spartacus TE 4:05:32 /Schmiedmeister-Szopori-Horváth/
3. VM-Egyetértés /Vancsik-Vancsik-Németh/ 4:05:50
4. Bp.Postás SE 4:45:42
5. VM-Egyetértés II. 4:45:49
6. BEAC 4:47:34

F 17 II. 3 x 1 — 13 ind.

1. BEAC I. /Nagy-Hegedüs-Krepuska/ 3:06:54
2. Szfvári Vasvári G. 3:13:03 /Szatzler-Farkas-Kóger/
3. BEAC II. /Kovács-Quirico-Krolopp/ 3:19:28
4. Spartacus TE 3:21:52
5. Bp.Postás SE 3:35:26
6. Zalka KFSE 3:39:55

N 17 II. 3 x 1 — 11 ind.

1. Spartacus TE /Jenővári-Dobosi-Dobosi/ 1:39:24
2. Szfvári Vasvári G. 1:40:08 /Kocsis-Fogas-Dornyi/
3. Budapest SE /Susa-Kertész-Tekeres/ 1:49:31

F 15 II. 3 x 1 — 11 ind.

1. Kőbányai Lombik /Könyves-Balogh-Balogh/ 3:04:28
2. BEAC 1/1:44:58

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja.

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő Skerletz Iván. Szakszerkesztő Nyitrai György. Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1. T: 114-800/162. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /Budapest XIV., Istvánmezei ut 3./ Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlap Irodánál /KHI. Budapest, V. József nádor tér 1.sz./ közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft /megjelenik havonta/. Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, Budapest, VII. Rákóczi ut 57/a.

Indexszám: 25827

Ára: 3.- Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVF. 12. SZÁM

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

III. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 12. SZÁM

Idézet az MTFSZ térképbizottsága 1972.XI. 15-i ülésén felvett jegyzőkönyvből:"...A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS-ban egy, a térképekkel foglalkozó rovatot kell nyitni.A rovat cime: A Térkép."

A bizottság fenti döntése, azt hiszem, nem szorul különösebb indokolásra, hiszen a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS hasábjain rendszeresen jelennek meg versenyekkel, edzésmódszerekkel, sporttechnikával, valamint térképkérdésekkel foglalkozó cikkek. Ezen utóbbi tárgyu irásokat, szemelvényeket, kritikákat és dicsérő hangvételü hozzászólásokat, javaslatokat s általában minden, térképpel kapcsolatos ügyet szeretnénk összefüzni, rendszerezni. Hiszen a térkép a tájékozódási futó sport legfontosabb segédeszköze, melynek kifejezőképességén, korszerüségén, pontosságán nagyon sok mulik - a verseny realitásától a résztvevők hangulatáig.

A jelenlegi térképhelyzet nem alakult ki magától. Családi "irattárak", fiókok, szekrények mélyéről néhanapján előkerülnek fotózott, elnagyolt "őstérképek",melyeken joggal ámulunk:hogyan is tudtunk ilyennel versenyezni?! S ekkor egy pillanatra lelkiismeretünk is megszólal:ki meri a mai térképeket rossz szóval illetni?

Pedig csak illessük bátran valamennyit, amit megérdemel, azzal. A kritika, értékelés és elismerés eddig is élesztője volt a jó erjedésnek, ezért még nagyobb teret szánunk neki a jövőben.

Térképrovatunk vezetésével csekélységemet tisztelte meg a bizottság. Gyakorlat hiján még nem tudom, hogyan fogok megbizatásomnak eleget tenni, ezért mindjárt kéréssel fordulok a Tisztelt Olvasóhoz: várom a témával kapcsolatos leveleket!Biztos vagyok benne, hogy sok meg a nyitott kérdés, a vitatható gyakorlat és a téves szemlélet. Ha ezeknek csupán töredéke napvilágot lát - olvasói levelek, "térképes" válaszok formájában - nem marad üresen ujdonsült rovatunk.

Vajda Géza

Cimképünk: Verseny a Pilisben
Fotó: Józsa S.

Nyitrai György

Számvetés

Sőt "létszámvetés" az, amiről szólni szeretnék. Ez a csunya szótorzó abból az alkalomból született, hogy a postától megkaptuk a Tájékozódási Futás előfizetőinek évvégi névsorát és abban nagy lemorzsolódást tapasztaltunk az előző időszakhoz képest. A korábban 800-at közelitő szám lezuhant 643-ra, ebből is egy tucat a külföldi. Pedig ennél - ha egyesek szerint az ujság nem is - sportágunk többet érdemelne.

Leigazolt aktiv versenyzőink száma 4500 minősitett közülük kb. 1900, versenybiró-pályakitüzőnk 480, edzőnk pedig 75 van országosan. Ha ezekhez az adatokhoz hozzávesszük a közeli családtagokat, barátainkat akiknél számolhatunk sportágunk iránti érdeklődéssel - mintegy 15 ezres "potenciális" olvasótáborban reménykedhetünk. Igy már szembeötlőbb az előfizetők alacsony száma, mégha növelik is ezt valamelyest az ujsághoz példányonkénti vásárlással hozzájutók. Ugyanis a gyakorlat azt mutatja, hogy egy ujságpéldány általában 2-3, de legfeljebb 5-6 olvasó kezében fordul meg.Mégha az utóbbival is szorozzuk be a havonta elkelő példányszámot, csak mintegy harmada olvassa azoknak, akiket kellene, hogy érdekeljen. És ez baj, amit még az is tetéz, hogy sok versenybirót, szakosztályi vezetőt, edzőt, oktatót sem sorolhatunk olvasóink közé.

Vajon hogyan készitik fel versenyzőit az az edző, hogyan alkalmazza a korszerü pályakitüzési, rendezési elveket az a versenybiró, aki elzárkózik az ujdonságok megismerése elől? Ki meri azt hinni, hogy lázasan forrongó, fejlődő sportágunk minden csinját-binját annyira ismeri, hogy neki már senki nem mondhat -irhat ujat, tanulságosat? Miért dugják egyesek fejüket öntelt strucc-ként a tájékozatlanság homokjába?

A jó edzőkre, pályakitüzőkre a versenyzők - a látszat ellenére is - felnéznek,elismerik és értékelik ismereteit, tudását, munkáját. Ugyanakkor joggal el is várják tőlük az állandó továbbfejlődést, önképzést, a sport-közélet fórumain való szereplést.Mindehhez a legjobb segitség a Tájékozódási Futás rendszeres olvasása, sőt irása! Szakirodalmunk sajnos, még nem olyan kiterebélyesedett, hogy a sportág minden mozzanatát, részletét, irott és iratlan szabályát rögzitse és oktassa.Még ami könyvalakban kiadásra került is.legyen az bármilyen tartalmas és korszerü munka, idővel veszit frissesége-

ből, egyes részei elévülnek, megváltoznak. Ezek kiegészitésére, pótlására csak a gyakrabban megjelenő ujság cikkei képesek.

Azt szeretnénk, ha minden versenybiró, pályakitüző, edző és szakosztály előfizetője és - főleg! - rendszeres olvasója legyen ujságunknak! A fentiek meggondolása után ez nem valami indokolatlan, maximalista óhaj, hanem jogos igény. Vannak sportágak, ahol eleve minden sportoló köteles megvenni hiradójukat - ezt az adminisztrativ jellegü intézkedést azonban nem kivánjuk a jövőben sem bevezetni, mert ez csak célkitüzéseink rovására történhetne. De meg akarjuk teremteni annak lehetőségét, sőt garanciáját, hogy minden érdeklődőhöz - beleértve a vékonypénzü kisdiákokat is - eljusson az ujság. És azt, hogy a sportág "tisztikara" /birók, edzők, szakosztályi és szövetségi tisztségviselők/ feltétlen tájokoztatva legyenek a sportélet eseményeiről! Az ő esetükben még az sem elegendő, ha szakosztályuk, vagy munkahelyük járatja az ujságot, amibe néha beletekinthetnek. Az kell, hogy személy szerint mindannyiukhoz menjen, kerüljön iróasztalukra, táskájukba és forgassák minél gyakrabban!

Sajnos, ezt a cikket bizonyára pont azok nem olvassák, akikhez elsősorban szól. Aki pedig talán kezdettől fogva előfizető, most bosszusan kérdi: "De hát mi közöm mindehhez nekem? Mit tehetek én a látni és hallani nem akarókkal?!"

Van mit tenni! Különösen a megyei szakszövetségekben tevékenykedő sporttársaknak. Mire e sorokat olvassák, már megkapták a megyéjük területén lévő előfizetők névsorát. Sokan csodálkozni fognak, hogy - tudomásukkal ellentétben - milyen szegényes ez a lista. Törekedjenek arra, - szerény noszogatással, egyenes célzásokkal, rákérdezéssel, személyes példamutatással - hogy bővüljön a kör, minél többen kapcsolódjanak bele a sokoldalu információcserébe.

Ezenkivül kérünk minden kedves Olvasónkat, hogy legyen ujságunk propagandacsinálója, igyekezzék megnyerni a még kivülállókat e gondolatnak.

Természetesen mi, szerkesztők sem fogunk tétlenkedni. Az országos cimjegyzék alapján hadjáratot inditunk azon szakosztályok, versenybirák, edzők beszervezésére, akik eddig "sikerrel" vonták ki magukat ebből. Felhivásokat, mutatványszámokat, - és persze csekket - küldünk részükre, ha kell, több izben is. Lemorzsolódott előfizetőinket személy szerint külön-külön felkérjük az előfizetés megujitására. Érdeklődünk kifogásaik felől, ha az ujság lemondása munkánk iránti kritika kiván lenni... Ezenkivül az ÉVKÖNYV '73 terjesztésénél is árkedvezményben részesitjük előfizetőinket.

Ezuton is köszönetet mondunk azon szakszövetségeknek, szakosztályoknak, melyek eddig is sokat tettek ujságunk népszerüsitéséért, előfizetők toborzásáért. Bizunk abban, hogy fáradságuk bőven megtérül a területi sportélet nagyobb szervezettségében, az utánpótlás szélesitésében és képzésében, ismereteik gazdagodásában.

Néhány adat az előfizetők területi megoszlásáról:

Budapest	250 példány
Vidék	381 példány
Külföld	12 példány
Ö s s z e s e n :	643 példány

Megyei sorrend:

1.Csongrád	57 példány
2.Veszprém	39 példány
3.Komárom	35 példány
4.Heves	30 példány
5.Baranya	29 példány
6.Borsod	26 példány

Városok sorrendje:

1.Szeged	29 példány
2.Pécs	28 példány
3-5.Debrecen Nyiregyháza Tatabánya	18-18 példány
6-7.Eger Miskolc	17-17 példány

Összesen 98 helység neve szerepel a listán.

Eredményekben gazdag, boldog újesztendőt kíván Olvasóinak

a Tájékozódási Futás Szerkesztősége

Bemutatjuk

a HÓDGÉP SK Szakosztályát

A szakosztály 1971. márciusától müködik a HÓDGÉP SK keretében, ahová a Hódmezővásárhelyi MEDOSZ-ból került. A kezdeti nehézségek rányomták bélyegüket a felkészülésre, hiszen nem volt biztositva semmi anyagi fedezet, de még az sem, hogy megmarad-e a tájékozódási futó szakosztály,avagy megszünik.

Az a tudat, hogy van bázisvállalat,aki biztositja a versenyzést, morálisan jól hatott a versenyzőkre. Edzéseket rendszeresen látogatták és a jó alapozás, előkészités meghozta az eredményt. Ez egyaránt megmutatkozik az egyéni és csapateredményekben is. Az eredmények közül a legjobbak: Vidék Csapatbajnokság F 21 1.hely, Vidék Egyéni Bajnokság N 19 2.hely, F 21 3.hely, Országos Váltóbajnokság N 19 4. hely. Ezen tulmenően a II.o. Bükki,Szakszervezeti, Alföld, Alkotmány kupák megnyerése. Versenyzőik 1971-ben összesen 40 versenynapon álltak rajthoz 242 indulással. Hiányossága volt ennek az időszaknak, hogy a részvétel nem volt arányos és igy több versenyző nem vett részt a minimális 6 versenyen sem. 1971-ben 22 sportoló versenyzett. Elért minősitések:

8 fő II.oszt., 2 fő III.oszt., 4 fő IV. oszt., 3 fő ezüstjelvényes.

1971. évi költségvetésük 32.000 forint volt. Ez az összeg biztositotta a versenyzést, mivel szállitási költség mindössze 4.400 forint volt. Bázisvállalatuk a szállitási költséget magára vállalta ugy,hogy mikrobusszal történik az utazás. Felszerelés vonatkozásában a nulláról indultak. Ennek megfelelően viszonylag magas összegü beszerzést kellett végezni /7.300 Ft/, de igy is csak 1 pár tornacipő jutott a versenyzőknek, ami többnyire nem fedezte még az edzések igénybevételét sem.

Az edzéseket heti két alkalommal Nagyillés Mihály vezette. Technikai edzések lehetősége igen korlátozott, hiszen mindössze 1 km²-es erdős terület áll rendelkezésre 25.000-es fotózott térképpel. Javulást csak a szines mártélyi térkép megjelenése hozna, ami sajnos már ez évben is hiába várat magára, de 1973-ban elkészül!

Utánpótlás elsősorban a Frankel Leo és Kossuth Zsuzsa Szakközépiskola végzős versenyzőiből történik, de saját nevelésel is foglalkoznak. Az ezüst minősitésü versenyzők saját nevelések. Az 1972-es évben már nem voltak kezdeti problémák, igy a felkészülés is zavartalanabb volt.

Változás történt az edző személyében, mivel 1972-ben Bán Sándor irányitja az edzéseket. Növekedett az edzésnapok száma és intenzitása is.

Állóképességben, futógyorsaságban kedvező szintet értek el a sportolók, de kombinált edzéseknél gyengék voltak az eredmények. Továbbra is az 1 km²-es erdőben tartják a pályaedzéseket és ez nagyon behatárolja a lehetőségeket.

Legnagyobb problémát a domborzat érzésének, felismerésének hiánya okozza. Ezért edzőtáborozást rendeztek Sikfőkuton, de szálláshiány miatt csak a II. osztállyal /8 fő/. Sajnos további ismételt edzőtáborozásra nem volt lehetőség.

1972. évi versenynaptárukba 31 versenyt állitottak be. Ezeken részt is vettek. A versenyekből 11 bajnoki, 20 kupaverseny.

Eddigi versenyeken elért eredményekkel elégedettek, hiszen az egyéni bajnokságokban, ahol indultak versenyzőik, 1.helyezést értek el, de az Országos és Vidék Csapatbajnokságon elért férfi, női eredményeik is igen jók. A Vidék Egyéni Bajnokságon Rostás Irén ezüstérmet szerzett.

Kupaversenyeken is vezetőszerephez jutottak, több esetben is: Kilián /II.o.F 21/ Apáczai /N 19/, Asztalos /F 21, N19/, Vasutas /N 19 II./, Bükki /N19/,Szakszervezeti /N 19/, Alföld /F 21 II./.

1972. évre csökkent 29.600 Ft-ra a költségvetésük, ami a megnövekedett feladatokkal ellentétben áll. Kiegyenlitette ezt a HÓDGÉP Vállalat felszerelés ellátási segitsége. A II.félév elején lehetőséget nyilt a hiányzó felszerelés pótlására ugy, hogy ez költségvetésüket nem érintette. A költségvetésben szereplő felszerelés vásárlási összeget igy átcsoportositják és biztositva lesz a versenyen való részvétel.

Jelenlegi létszámuk 27 fő, ebből 21 felnőtt, 6 ifjuságí. Eddigi eredményeik alapján 8 fő teljesitette a II.oszt. szintet és Baranyai Antal az I.osztályu szintet is. Rostás Irén a Vidék Bajnokságán 2., az Országoson 5. lett.

A szakosztály eredmény- és minősitési nyilvántartást vezet, a versenyeken való részvételt ezen nyilvántartás szerint határozza meg az edző.

A szakosztály vezetési, szervezési munkáinak hiányossága, hogy kevés az aktiva, igy az irányitó 1-2 emberre igen sok munka jut. A jövőre vonatkozóan ebben feltétlenül előre kell lépni. Szükségessé teszi ezt az is, hogy tervezik az Uttörő Szövetséggel közösen a tájékozódási futó sport beinditását az uttörő-háziszakkörben a folyamatos utánpótlás növelése céljából.

Példás a kapcsolatuk a helyi honvédségi szervekkel. A katonák segitséget nyujtanak a versenyrendezésben és a bevonult versenyzők számára a sportolási lehetőségek biztositásával.

Edzők értekezlete

November 25-26-án az MTS dunavarsányi edzőtáborában találkozott sportágunk mintegy 40 edzője és segédedzője, hogy megtárgyalja az aktuális szakmai kérdéseket és előadásokat halljon az edzői munka néhány területéről. Örvendetes, hogy a fővárosiak mellett a vidéki sporttársak is nagy számban jelentek meg. A tartalmas és sok uj ismeretet nyujtó előadásokat - melyeket Garay Sándor, Balogh Tamás, Schönviszky György, Valtinyi László és Vittek Lajos tartott - vita követte, amelyben a szorosan vett témától eltérő kérdések is napirendre kerültek.

Bizonyára minden résztvevő kapott munkájához több-kevesebb segitséget, melynek kamatoztatása tovább javithatja a versenyzők képességeit, eredményességét.

Az alábbiakban kivonatosan ismertetjük Schönviszky György "Tájékozódási edzés technikai feladatai a szakosztályban" c. előadását, melynek mondanivalója és gyakorlati tanácsai azon szakosztályokat is érdekelheti, ahol edző nem müködik.

A versenyzőket ki kell képezni! Ezen feladat megoldása az elmult időszakban több változáson ment át. Az 1950-es években az általános csapatverseny forma lehetővé tette, hogy a kezdő versenyzőt egy-egy tapasztaltabb mellé "mitfahrer"-ként beállitsák és attól igy "menet közben" leste el a tájékozódási sport - akkor még iratlan - szabályait. Továbbá a különböző fokozatu térképolvasó és turavezető tanfolyamokon is meg lehetett szerezni a versenyzés technikai ismereteit. Amikor az 1960-as években az egyéni versenyzés vált általánossá, és mindjobban elszakadtunk a természetjáró hagyományoktól, még a haladóktól is, megszünt a közvetlen tapasztalás alapján történő tanulás lehetősége. Helyette jött a "mélyvizbe dobás", amikor minimális előképzéssel rögtön kupaversenyen, sőt alsóbb fokon bajnokságban inditották az ujoncot, aki aztán vagy magától rájött a tájékozódás fortélyaira - ez a ritkább eset - vagy ragadt egy másik versenyzőre és azzal haladt a pályán. Igy persze sokkal kevesebbet értett és tanult meg, hiszen a másik - aki rendszerint ellenfele volt - nem magyarázott neki.

Fordulópontot jelentett a Bp.Pedagógus SE versenyzőinek 1959. évi Finnországban tett utja. Számos uj, azóta elterjedt, akkor ujdonságnak számitó ötlettel /háromoldalu bója, laptájoló, futócipő, térképjavitás, korszerü versenyfelfogás/ együtt a versenyzőképzés módszereivel is megismerkedtek. Ennek ellenére évekig tartott, amig az élenjáró szakosztályok is átvették és terjesztették ezeket. De az egyre növekvő nemzetközi kapcsolatok mind szélesebb kaput nyitottak a kölcsönös megismerésnek, amelyet már követett a hazai "felvilágosodás", a technikai edzések és edzőversenyek tudatos, tervszerü szervezése és lebonyolitása.

A Bp.Spartacus szakosztálya hamar felismerte a technikai képzés fontosságát és már 1961-62-ben beillesztette a fizikai felkészülések sorába. Az akkoriban még gyakori szakosztályi gyalogturákat, többnapos kirándulásokat edzőversenyekkel kötötték össze, majd egyre nagyobb százalékban ilyesmivel töltötték ki. Később ezek az "edzés-kirándulások" elszakadtak a vasárnapi időponttól és a hétköznapi futóedzések közé vegyültek. Igy alakult ki a technikai edzések rendszere, melyek lebonyolitásában az előadó az alábbi tapasztalatokat szerezte.

Mielőtt a versenyévad végetér, az edzőnek már a következő alapozó és formábahozó időszak munkatervét kell elkészitenie. A technikai edzések szempontjából számitásba vehető terepeket ki kell választani. Távolság, terepminőség, térképellátottság, megközelithetőség, változatosság, öltözőhelyiség biztosithatósága - ezek a kiválasztás szempontjai.

A technikai edzéseket a fizikai edzések programjába kell beállitani, időszakonként változó arányban. Az alapozó időszakban a fizikai terhelésen legyen a hangsuly, a technikai részt elméleti foglalkozások, közös térképolvasási gyakorlatok jelentsék. Erre különösen alkalmasak az alapozó edzőtábor üres órái - hiszen nem lehet mindig futni. Az alapozás vége felé már lehet tájékozódásilag könnyebb edzőversenyeket rendezni, melyet az első "éles" verseny időpontjáig egyre növekvő nehézségi fokkal kell megismételni. A formábahozó időszak rendszeresen tartalmazzon edzőversenyeket, melyeken a technikai és fizikai feladatokat olyan arányban kell alkalmazni, amint az a legközelebbi versenyeken várható.

Versenynaptárunk eléggé zsufolt és csábitásainak kevés szakosztály tud ellenállni - különösen, ha pénze is van a sok versenyre. Ezért a hétvégi edzőversenyek szerepét egyre inkább a hétközi technikai edzések veszik át. /A két fogalom között alapvető különbség van: az edzőverseny egy rendes, nem minősitő verseny, ahol a résztvevők a pályakitüzés eredményességétől függően szinte valamennyi technikai elemet többször-kevesebbszer elvégeznek. Ezt egyébként természetszerüleg az "éles" versenyen is elvégzik. A technikai edzésen viszont csak egy-egy meghatározott részfeladatot - iránymenet, memorizálás, távolságmérés, szintmenet stb. - végeznek el sokszor egymás után, végrehajtását finomitva, begyakorolva./

A terepek kiválasztásánál figyelembe kell venni az időjárás szerepét. Tél derekára ne tervezzünk magas hegyi pályát, mert ekkor itt nagyobb az esélye a magas hónak - ami könnyen nyomolvasássá változtatja a gyakorlatot, vagy teljesen lehetetlenné teszi a terepen való mozgást. /Hóval befutt horhosok!/

Fontos a megfelelő öltözőhelyiség, amire átázott-átfázott résztvevőknek fokozott szüksége van. Személykocsi, autóbusz nem alkalmas erre, mert az télen hamar lehül.

Az MTFSZ-ből jelentjük

ELLENŐRI JELENTÉS

Az MTFSZ elnöksége megbizása alapján a Budapesti Váltóbajnokság /1972.október 8. Sokorópátka/ szövetségi ellenőri tisztségét töltöttem be s arról az alábbiakban számokok be:

- Előkészités időben megtörtént,részemről két héttel a verseny előtt a helyszinen és kisebb javaslatoktól eltekintve rendben lévőnek itéltem /másik iskola, büfé, kulturált öltöző/.Lebonyolitási terv készült, az ellenőrzőbiró elvégezte feladatát.
- Térkép: 1968.évi kiadásu,1:25 000-es, ferde É-os, amin a rendezők a szükséges javitásokat egyenként átvezették. /Fedettség, uttörlések stb./
- Pályák: megfeleltek a követelménynek.
- Rendezéstechnika: szállás kiváló,pontőrök fegyelmezettek, kioktatásuk példás, váltóhelykialakitás célszerü és szép. Felvezetés /2. rajt/ 15 percet csuszott, két "0-idő" nem célszerü.
- A résztvevők magatartása példásan fegyelmezett volt.
- Külsőségek: megnyitó közösen nem volt lehetséges, zárás elő volt készitve, de az eső elmosta. Dijakat ennek ellenére a helyszinen kiosztották. Vésés sajnos nem volt az érméken.
- Egyéb: 2 db kétmutatós uj stopperórát sürgősen kell vennie a Budapesti TFSZnek. A heterogén mezőny egyik felének megfelelő, a másiknak nehéz volt a verseny, ezért volt a nagy időkülönbség a két csoport között. Ezen csak elvi megfontolással lehet változtatni.

Dr.Vizkelety László

A technikai feladatok vagy az edzőpálya kitüzése nemcsak szellemi felkészültséget igényel az edzőtől /amit már előre, otthon meg kell szerezni/, hanem komoly fizikai munka is, amire általában kevés idő áll rendelkezésre. Ha a szakosztályban nincsen edző, vagy olyan rutinos versenyző, aki biztosan és pontosan ki tudja rakni a pontokat, akkor lehet szükségmegoldásokat alkalmazni. Pl.: a résztvevők mindegyike kiteszi a pontok egy részét - előzetesen berajzolt térkép alapján - és utána indul a többiek által kitüzöttek fogására. Ezt már két fő is alkalmazhatja. Hátránya, hogy az esetleges térképhibák korrekciójára nincs lehetőség.

Kislétszámu szakosztályoknak javasolt mód az összefogás. Jármü, öltöző biztositásának költsége, a pontkitüzések fáradsága többfelé oszlik ezáltal,és tartalmasabb, gazdaságosabb edzésmunkát lehet végezni.

A technikai edzések tartalmát Gombkötő Péter: Tájékozódási edzésgyakorlatok c. könyvéből lehet összeállitani.

1972. II.félévi ifjusági ranglista

Válogató versenyek:Alföld,Herman,Eötvös, Hungária kupák és az Egyéni OB 1-2.napja, közülük a 3 legjobb eredménye számit.

1.Jenővári Gabriella	Spartacus	312,5 %
2.Fodor Cecilia	BEAC	317,5 %
3.Dobosi Erzsébet	Spartacus	319,0 %
4.Kozák Éva	Egri Vasas	321,0 %
5.Dobosi Klára	Spartacus	339,0 %
6.Piróth Eszter	Ceglédi Ép.	345,0 %
7.Kovács Mária	BVTC	349,5 %
8.Susa Ágnes	Budapest SE	350,5 %
9.Kapros Ibolya	Vasas	361,5 %
10.Mitterer Andrea	BEAC	363,5 %
11.Kaló Annamária	DVTK	365,0 %
12.Kiss Bea	Kőb.Lombik	380,0 %
1.Bokros István	DVTK	310,0 %
2.Honfi Gábor	Budapest SE	315,5 %
3.Harkányi Csaba	Kőb.Lombik	336,0 %
4.Kiss Zoltán	Postás	342,3 %
5.Németh Tibor	VM-Egyetért.	343,3 %
6.Balázs Oszkár	Gyöngyösi E.	350,5 %
7.Dosek Ágoston	Vasas	351,0 %
8.Hegedüs Ábel	BEAC	351,5 %
9.Kovács Gábor	BEAC	352,4 %
10.Urbánfi Jenő	MAFC	353,9 %
11.Bokros György	DVTK	356,8 %
12.Krolopp Frigyes	BEAC	357,6 %

A Budapesti Tájékozódási Futó Szövetség pályakitüző-versenybirók képzésére tanfolyamot szervez 1973. évben, januártól áprilisig terjedő időszakban. A tanfolyam bejárásos formában, heti 3 órás esti előadásokkal kerül lebonyolitásra.

Jelentkezési feltételek:
- betöltött 17. életév;
- legalább III.o. versenyzői minősités;
- sportköri és munkahelyi /iskolai/ ajánlás.

Jelentkezési határidő és cim:
1972. december 15-ig, irásban, amely tartalmazza a jelentkező nevét, cimét, születési évét, minősitését és az ajánlásokat - a Budapesti Tájékozódási Futó Szövetséghez /Bp. V.Váci u. 62-64.fsz.10./

Az előadásokon a hallgatók megjelenése kötelező. Aki ezek 25 %-át - akár igazoltan is - elmulasztotta, vagy a kiadott feladatok valamelyikét nem dolgozta ki, az vizsgára nem bocsátható.

A tanfolyam lebonyolitási költségeit a BTFSZ biztositja. Egyéb költségekről /pl. szakirodalom beszerzése, esetleges utazási és szállásköltségek stb./ a hallgatók gondoskodnak.

A tanfolyamot és a vizsgákat sikerrel befejező hallgatók versenybiró igazolványt kapnak. Ennek birtokában jogosultak a tájékozódási futóversenyek versenybirósága elnökségében közremüködni /elnök,elnökhelyettes és pályakitüző tisztségben/,ill. ellenőrzőbirói feladatokat ellátni.

VB visszhang

Amikor hétfőn Staré Splavy-ba megérkezett az aprócska magyar: Monspart Sarolta, valóban aprócskának tünt, szerénynek is és reményeiről sem akart egyáltalában nyilatkozni: - "Vannak itt mások, jobbak!..." sugta és - eltünt. És amikor csütörtök délután, a kimerető és nehéz, több mint nyolc kilométeres szakasz után kifulladva feltünt a célban - már izgatottan csak az időeredményt leste. Ő volt ugyanis a legjobb, valamennyi közül, annak ellenére, hogy valamennyi favorizált északi már előtte futott be. Nem akarta elhinni, hogy valóban győzni tudna...
Persze, hiszen már annyiszor volt szinte tenyerén az érem és annyiszor uszott el, egy aprócska hiba miatt, a térképmegfejtésnél. A biztonság pillanata egyre eltolódott. -"Még uton van Handzlová, még megelőzhet..."

Nem igy történt. Handzlovánk, a mi kiváló futónk azt a feladatot kapta, hogy teljes erőbevetéssel fusson, kockáztasson. És abban a tempóban, amellyel rohant, eltévesztette a második ellenőrzőpontot. Már csak a harmadiknál állapithatta meg a hibát. Nem volt mit tenni, vissza kellet futnia. Ez nagyjából egy kemény kilométert jelentett, nehéz terepen, legalább 10 perc! Tudta, hogy rossz, de küzdött teljes erejéből és még meg tudta szerezni a 14. helyet...

Másik két versenyzőnk: Mertová és Vlachová, csucsteljesitményt nyujtottak és megközelitették a legjobb finn, svéd és norvég lányok teljesitményét. A közép-európaiak közül mindössze a másik magyar: Horváth előzte meg csak őket. Folprechtová is jól tartotta magát, ő most rajtolt először.

A győztesek dobogójára, Monspart mellé állt fel a finn Seppä, aki már a legutolsó VB-n is megmutatta kiváló tudását. Csak a harmadik helyet tudta megszerezni Larsson, a "Tre Konor" mezében. Szorosan mögötte végzett a kétszeres világbajnoknő Lindkvist, aki egyébként honfitársnője és őt követte Hadler, a legutóbbi VB győztese.

A férfiak világbajnoki cimét a norvégok védték meg azzal a különbséggel, hogy nem Stig Berge lett a bajnoki cim tulajdonosa - aki a legutóbbi VB-n győzött -, hanem szakosztályi sporttársa: Age Hadler, a volt világbajnok. Igy tehát Hadlerék sem lesznek szomoruak, mert az aranyérem az egyik kézből egyszerüen a másikba csuszott át. A svédek nagy favoritjának, Frilénnek, meg kellett elégednie a harmadik hellyel.

Közel jártunk az éremhez! ...

Ezt csapatunk ujonca, Petr Uher, a tavalyi köztársasági bajnok érdemelte volna meg. Sokáig igéretesnek is látszott, de azután melléje nyomult a svájci Hulliger /legutóbbi VB bronzérmese/, megelőzte és Uhernek mindössze 5 perc hiányzott a harmadik helyhez. Egy további perccel és néhány másodperccel volt rosszabb másik válogatottunk: Zdenek Lenhart, aki végül is nyolcadik lett. Mindkettőt dicséret illeti teljesitményükért, feladatukat jól végezték: az első tiz közé jutottak. Nagyon biztunk Jasekban is, a legutóbbi VB-n közülünk ő volt a legjobb, de a nehéz terepen elcsuszott és fájdalmas sérülést szenvedett. Ennek ellenére a pályát végigfutotta.

Nyilatkozatok

Dr.Miroslav Hlavácek, a VB szervezőbizottságának az elnöke:
- "A férfiak teljesitették kapott feladatukat. Ketten az első tiz között - valóban kimagasló eredmény. Egyidejüleg szeretném magasan kiemelni az első öt nagyszerü szinvonalát. Ami pedig a nőket illeti, Monspart valóban kitünő volt. Köszönetet mondok a funkcionáriusoknak is, áldozatkészségük nem ismert határokat. Itt Niemelä-re is gondolok, az IOF technikai delegátusára, aki az előkészületek folyamán majdnem naturalizált csehszlovákká lett - igen sok barátot szerzett nálunk magának!"...

Erik Tobé, az IOF elnöke:
- "A terep a versenyzők többségének szokatlan volt, a térkép viszont kitünő és itt mutatkozott meg a versenyzők intelligenciája: gondolkodniok kellett és a gyorsaság mellett ez a legfontosabb!"...

/A Ceskoslovensky Sport cikke alapján/

Eredményesen zárták a versenyévadot a Slavia VST Kosice Magyarországon is jólismert versenyzői. A november 11-12-i losonci éjjal-nappali verseny első szakaszán Tóth Juraj győzött Franko Stanislav előtt, a másodikon pedig forditott volt e sorrend. Kubindova mindkét szakaszt megnyert a női juniorok /N 19-20/ mezőnyében, mig Kopanicák az F 19-20-ban lett második.

Gyöngyös város szakszövetsége is rendezett emlékversenyt November 7.tiszteletére 4, köztük kezdők részére is kiirt kategóriában. A csapatverseny győztesei:

F 19:Hajtás SK /Szili,Roszjavorics/
F 17:Gyöngyösi Energia /Herman,Czudar/
F 15:Gyöngyösi Energia/Balogh,Nagy/
Kezdők:Kóbor /Hajtás SK/

Ész és láb

"Futni nemcsak lábakkal kell, hanem fejjel-ésszel is" - hangzik a tájékozódási futás alaptörvénye. A versenyzőnek a rajtnál mindössze pár perc ideje van arra,hogy a térképről, amely távolról sem hasonlit a megszokott térképhez, amelyen minden milliméter 20 métert jelent a terepen:nos, hogy erről alkosson magának valamiféle elképzelést, az egész utvonalról, hogy kiválássza a legmegfelelőbb és legjárhatóbb eljárást, legalább a legközelebbi ellenőrzőpontig. Attól, hogy milyen villámgyorsan tud tájékozódni a kezében lévő tájolóval a térképen lévő szinek, vonalak és pontok között, hogy milyen biztosan tudja átvinni a papiroson lévő jelzéseket a körülötte lévő területre, hogy milyen helyesen dönt a közvetlen irányról, hegynek föl és dombról le, a kanyarok között, hogy milyen gyorsan találja meg az elképzelt száz méteres kör közepén a piros-fehér bóját, a megfelelő kódjelzéssel, nos: mindezektől függenek esélyei, kilátásai is.

Ezeket például a csehszlovák válogatott: Handzlová - és még sokan mások ! - akkor vesztette el, amikor a nagy gyorsaságban kihagyta az egyik ellenőrzőpontot és oda vissza kellett futnia.

Rejtett maraton

Csak a pálya épitői ismerik a verseny szinhelyét, kezdete előtt. Csak ők és az IOF technikai bizottságának elnöke: a finn Niemelä tudták előre, hogy Jetrichovicében a férfiak utvonala, a rajttól a célig, át valamennyi ellenőrzőállomáson, légvonalban 13 és fél km-t tesz ki, mig a nők utvonala 50 méter hiján 8 km-t, hogy a futás optimális vonala, az első kategóriában 16 800 méter, 820 m-es szintkülönbséggel, a másik pedig 8250 méter 410 méteres szintkülönbséggel. Dehát a 77 férfi és 49 nő közül ugyan kinek sikerülhetne a térképről leolvasnia a legrövidebb utat? Közülük vajon ki lehetett előre már biztos abban, hogy nem fog elkeverni?

A norvég Age Hadler 1:57 órás idejével lett az uj világbajnok, nyilván ő közelitette meg legjobban az ideális utvonalat. De mennyi km-t kellett futnia az utolsónak beérkező lengyel Biziel-nek, aki csak négy és fél óra után ért célba?! Ezt már senki sem számitja ki. Csupán azt számitották ki, hogy a futás igényelte erőkifejtés kétszeresét teszi ki a maratoni'távének, mivel a tájékozódási futó - eltérően a maratoni futótól - az egyenetlen terepen állandóan változtatni kénytelen a lépésritmust, megáll és azután ujból tempóba kell lendülnie...

Dráma az esőben

A tajékozódási futás nem a nézők sportja. Mégis megvan a maga varázsa, a maga feszültsége, izgalma. A nézőre is! Mert máskülönben miért gyült volna össze a váltók versenyének céljánál, nem messze Obrok községtől, jó háromezer ember, akik a szünte lenül zuhogó esőben csak a váltásokat figyelhették és a táblákon az elért időket? Ennek csak egy magyarázata lehet és van: valamennyien aktiv futók, igy tehát szakértők is egyben. Ezért is jutalmaztak minden egyes versenyzőt nagy tapssal, azért ujongtak a csehszlovák lányok harmadik és a férfiak negyedik helyének, ezért éreztek részvétet a norvégok és finnek utolsó futóival, akik az erdőben hiábavaló küzdelmet vivtak a bronzéremért, hiszen mindkét váltót, hibák miatt, a harmadik szakaszban diszkvalifikálták már...

Nemcsak az érmekért

Végetért a negyedik VB - éljen az ötödik? Nem, éljen a tájékozódási futás! Ugyanis ezen erdei bolyongások fő célja nemcsak a cimek, az érmek és a dicsőség. A cél sokkal egyszerübb és egyben sokkal magasztosabb: visszaadni a Természetnek az Embert és az Embernek a Természetet! Ha Finnországban ez a sport az iskolai oktatás része, ha Svédországban tizezrek találkoznak a rajtnál, ha már nálunk is számos családban három generáció vesszőparipája lett, - akkor ez egy okos, bölcs irányzatnak az eredménye, vagyis, hogy miképpen kell óvni, védeni az emberiséget technikai korszakunk káros kihatásaitól...

Részlet Mila Hanzlikova cikkéből

/Megjelent a csehszlovák STADION c. ujságban/

Bárány László

Rendezők „versenye"

Bárány László közel negyedszázada dolgozik a sportágban. 1949-től 1957-ig a Bp. Vörös Meteor, majd a Tipográfia versenyzője, de már közben is több verseny lebonyolitásában vett részt. A sok sporttárs által jól ismert és szeretett első feleségével /Tildával/ együtt hétről hétre valamelyik versenyen, hétközben pedig a szövetségben lehetett látni.

Egyik legkedvesebb emléke az 1952-ben lebonyolitott "Rendezők versenye", amelyen a sportág akkori legjobb versenybirói és rendezői vettek részt. Sajnos a verseny alapgondolata, hogy minden évben megrendezzék, nem vált hagyománnyá./Nyitrai Gy./

Husz évvel ezelőtt a Bp.Vörös Meteor Természetjáró Szakosztályának versenyzői uj ötlettel gazdagitották a munkájukat. Elhatározták, hogy azoknak a sporttársaknak, akik az elmult év folyamán a gyakori rendezések miatt alig-alig tudtak versenyen indulni, megrendezik a "rendezők versenyét".

A versenyt november 2-án tartottuk a Vértes hegységben. A versenyzőket szombaton este kivittük a másnapi inditás helyére, Szár községbe, ahol a helybeli iskolában kellett az elméleti kérdésekre irásban felelniök. Három ideológiai, négy természetjárás tárgyu, két botanikai és egy geológiai vonatkozásu kérdést tettünk fel, majd a válaszok után közöltük a helyes "megfejtéseket", és nekifogtunk az értékeléshez, mert a reggeli inditáskor már a csapatkartonra akartuk vezetni a kapott pontszámokat.

Reggel hat órakor inditottuk az első versenyzőt, Tolnay Károlyt /Bp.Lokomotiv/. Feladata szerint egy térképvázlatot kellett lemásolnia és annak alapján elérnie az első állomást. A 30 000-es lépték a versenyzők számolóképességét tette próbára. A vázlat érdekessége ezenkivül az volt, hogy csak az inditás, az első állomás helye és az É irány volt feltüntetve, az összekötő menetvonallal. Több segitséget, utmutatást a vázlat nem nyujtott. Aki nem használta állandóan a tájolót és nem mért pontosan, nem számolt lépést az egész utvonalon, az csak nehezen találta meg az állomást. Ezen az utszakaszon 5 km/óra menettempót irtunk elő, hogy a versenyzők hamarabb kiérjenek a faluból. Az első állomást a versenyzők legnagyobb része kevés hibaponttal érte el, két versenyző kivételével, akik közül az egyik kihagyta az állomást, a másik pedig feladta a versenyt. A beérkezett versenyzőknek térképen kellett meghatározniok az állomás helyét, a vázlat pontjainak átszerkesztése után. Ez nemcsak érdekes, de szükséges feladat is volt, mert a további utvonalra kapott térképen ismerniök kellett a kiindulás helyét.

A második állomás eléréséhez a következő utasitást adtuk a versenyzőknek:

"A Tamáshegy 426 m-es pontjától 2575 méterre és a Csordakuttól 1010 m-re lévő kuttól vidd el az ellenőrző cédulát a Szenttamás őrházhoz./A kutig légvonalmenet./ A Tamáshegy 426-os pontjától 1390 m-re és a Kerek d. 290 m-es pontjától 5500 vonásra lévő kutat a vasuton haladva érintsd, majd menj az attól 4950 vonásra lévő kuthoz. Itt találod a 2. állomást."

Vegyük elő a Vértes hegység turista térképét, vagy a Nagycsákányi térképkivágatot, s nézzük meg mit is kellett a versenyzőknek ezen az utszakaszon megoldaniok! Ha a mérést elvégezzük, láthatjuk, hogy a "Szesszionátusok legelője"-n jelzett két kut közül a DK-ebbre fekvőhöz kell menni. A valóságban azonban három gémeskut van itt egymástól 30-50 méter távolságra, s ez a versenyzők egy részét zavarba hozta.Mind a három kutra tettünk ellenőrzőcédulát, s ezek közül csak a szerkesztéssel bemért kutról kellett a cédulát elvinni. Aki betartotta a légvonalmenetre vonatkozó utasitást, az könnyen megtalálta a helyes kutat. Segitségére volt a térkép is. Amennyiben jól megfigyelte a terepet, a kut mögött egy kisebb, a térképen is jelölt vizmosást, metsződést látott, ami a másik két kutnál nem volt. Ezáltal is azonositani lehetett a kut helyét.

Nehézséget okozott egyeseknek, hogy a térképen jelzett kisvasut helyén már utépités folyt. A vasutvonal mellett érintendő kut szép és rejtett fekvése a versenyzőknek nagyon tetszett.

A vasutvonalon továbbhaladva érinteni kellett a 330 m-es magassági pontot. A versenyutvonal igazi szépsége most kezdett kibontakozni. A 3. állomás egy, a térképen nem jelzett vadászkunyhónál volt. Környékének festői szépsége nemcsak a versenyt bemérő rendezőket, de a sok "keverés" közepette oda eljutó versenyzőket is megragadta. Ezen az állomáson a Budapesti Vörös Meteor természetjáró fotocsoportjának tagjai minden versenyzőről felvételt készitettek, amit az eredményhirdetéskor levetitettünk, majd emlékként adtunk a versenyzőknek.

Ezen az állomáson távolságbecslési feladatot adtunk: a Körtvélyes puszta irányában látható két kimagasló fa távolságát kellett meghatározni. Az állomásokon azonnal értékeltek, s a versenyzők mindig láthatták a verseny állását. A verseny teljesen nyilt volt, a győztest még csak sejteni sem lehetett. Mindenki érdeklődve olvasta a következő utasitást:

"K-i irányba induló ösvényen haladj addig, mig 5400 vonás irányba induló szintező ösvényt nem találsz. Ezen haladj 460 métert, majd bontsd fel a boritékot. Ezután kb. légvonalmenetben érd el a Körtvélyesre vezető utat. Az állomás a Körtvélyes 480-as pontjánál van."

A megadott szintező ösvényről ismét gyönyörü kilátás tárult a versenyzők elé. Az előző állomást és környékét felülről láthatták. A boritékbontás feladata a ver-

senyzők fegyelmezettségét tette próbára: a helyes időben való felbontást egy titkos ellenőr beállitásával ellenőriztük. Ezen a részen a térkép teljesen pontatlan, ezért a boritékban talált feladat arra hivta fel a versenyzőket, hogy pontosan rajzolják be álláspontjukat a térképre. A Körtvélyesen jól látható két jellegfa, és a Tamáshegy csucs ezt lehetővé is tették.

A körtvélyesi kilátó alatt volt a 4. állomás. A beérkező versenyzőktől elvettük a tájolót és enélkül kellett 5300 vonás irányába elindulniok. Ezzel a feladattal nagy tetszést arattunk s a sikeres vagy sikertelen megoldások után jókedvüen indultak tovább.

"Érd el a 4100 vonás irányába induló, majd rövidesen a 2750 vonás irányába elágazó uton az állomás térképébe bejelzett pontokat!" - szólt a további utasitás.

Az állomásvezető térképén bejelölt pontokat át kellett rajzolni. "Ezután az irányfésü inditó jelzésü fától 2600 vonás irányába haladva érd el a járáshatárt, majd azon DK irányába elindulva a Csákányhegy "K" betüjénél levő utelágazásig a térképen jelzett uton, onnan az É-ra nyuló gerincen haladva térképen nem jelzett uton érd el a völgyet! Az 5. állomás Csákánypuszta első lakóházában van."

Egyéni versenyen irányfésü! Ez ujitásnak számitott. Az irányfésü végénél, a járáshatárnál egymástól 5 méter távolságra kis zászlókat helyeztünk el, amelyekre az indulók és a rendezők egyikének nevét felirtuk. A versenyzőknek a következő ellenőrnél meg kellett mondaniok, hogy melyiknél haladtak keresztül.

Az 5. állomás tartogatta a legkellemesebb meglepetést. A beérkezett versenyzőket forró tea várta, borral, rummal vagy citrommal. Ehhez semmiféle mérést, átszámitást nem mellékeltünk. A feladat a tea elfogyasztása volt, amit a hideg időben nagyon jól megoldottak...

Könnyü utszakasz következett a célhoz; Szár vasutállomáshoz. Itt meleg helyiségben fogadtuk a sporttársakat. Jelentkezés után azonnal átadtuk a jelvényt, majd - tekintve, hogy az egész utvonalon azonnali kiértékelést alkalmaztunk - közöltük, hogy hányadik helyen végeztek, s kértük, hogy foglalják irásba véleményüket.

Ezek közül néhány:

Székely Miklós: a verseny rendezése jó volt, ötletekben gazdag, a feladatok komolyak voltak. Az utvonalat remekül választotta meg a rendezőség. A birák igen udvariasak voltak, s igen jól esett a vendéglátás is, különösen a "teaházban".

Páli Tivadar: nagyon tetszett a verseny. Arra kérem a verseny rendezőit, hogy rendezzenek hasonló feltételekkel több versenyt, esetleg éjjel-nappal is. Külön köszönet a jó ötletekért /fésü-nevek, rumos tea, fénykép stb./.

Bartha Róbert: végre egy verseny, ahol minden adatot pontosan adtak meg!

A "Rendezők versenyét" Holicza Róbert /Bp.Gyárépitők/ nyerte meg, 207 hibaponttal. 2. Bödör Miklós /Bp.Lokomotiv/ 233 pont. 3. Holba Vilmos /Vörös Meteor/ 280.

/Következő számunkban Szász Károly emlékezik meg a Páli Tibor elméleti versenyekről./

Gombkötő Péter

Évadzáró

A jubileumi, 20. November 7. emlékverseny méltó folytatása volt az előzőeknek. Ez évben ugyan nem kaptunk kimondottan erre a versenyre javitott térképet, de az "Eötvös" egyéni versenyének hamvaskői terepe és a gondosan javitott térkép szinvonalas pályák kitüzését tette lehetővé. A terep korábban ki nem használt részein korszerü, gyors pályákon futhatott a százon felüli, népes I.o. mezőny. A terep adottságaiból eredően a rajt után több rövid átmenet következett, ahol különböző utvonalak választása alig jött szóba, de a hibátlan, gyors futás állandó térképolvasást és figyelemösszpontositást igényelt. A pálya második fele inkább fizikailag tette próbára a mezőnyt, de a figyelmes térképolvasást sem lehetett nélkülözni.

Nem született meglepetés az első napon. Monspart és Boros biztosan győzött, s a jelenlévő északi versenyzők legjobbjainak ismét csak a válogatott keret tagjai tudtak méltó ellenfelei lenni. Az eredmények azt igazolják, hogy rövid, gyors, de tájékozódásilag szinvonalas pályán is azok a legjobbak, akik máskor is élöl vannak. Ez a 60 perces pálya is alkalmas volt a differenciálásra.

Izgalmas küzdelmet hoztak a váltóversenyek. Kár, hogy az északi vendégek zöme az első nap után elutazott. Biztosan még nagyobb küzdelemre késztették volna a csapatokat.

A mezőnyrajttal induló első futók, de a másodikok és harmadikok is azon a tereprészen futottak, ahol az "Eötvös" volt. Ennek ellenére nem jutott idő az emlékek felelevenitésére, legalábbis az élen futó számára nem. A jól futható erdő, s az egyéniénél átlagosan hosszabb /!/ távok, no, meg a győzniakarás erős tempót eredményezett. A győzelmet a nők között a rendező Spartacus TE, férfiaknál az OSC szerezte meg.

Kifogástalan volt a lebonyolitás, amit tetézett az, hogy az évforduló alkalmából tiszteletdij-dömpinggel lepte meg a rendezőség a helyezetteket.

Az alacsonyabb kategóriáju versenyeket egy héttel később, a Budai hegyekben rendezték meg, uj térképen /Jánoshegy/. A közeli terep a hidegre fordult időjárás ellenére is sokakat vonzott. Ugyanekkor és itt volt a hosszutávu verseny is, de ezt már nem sokan vállalták, pedig az indulók kellemes sportélménnyel gazdagodtak a végre elfogadható minőségü - bár még mindig nem tökéletes - edzőpálya térképen kitüzött pályán.

Ismét igazolást nyert az osztott lebonyolitás jogossága; maradt elegendő energia és idő a szinvonalas nemzetközi verseny rendezésére, a közel és olcsón megoldott II-III.o. kategóriák pedig sok sporttársnak tették lehetővé az indulást. Azt hiszem, a verseny minden résztvevője nevében gratulálhatok a rendezőknek a sikeres megoldáshoz.

Alkalom szüli ...

... nemcsak a tolvajt, hanem olykor a sportot is! - Ezt mutatja a tatabányai Árpád Gimnázium tájékozódási futó szakosztályának rövid, de eredményes története. Elődje a természetjáró szakosztály, amelynek tagjai az iskola tanulói voltak, szerették a természetet, ismerték a gombákat - de tájolóhoz csak az iskola földrajzi szertárából jutottak. 6 fiu és 6 lány jelentette az alapitó gárdát.

Fordulat akkor következett be, amikor dr.Hortobágyi Istvánné személyében egy régi versenyző - most tanár - került az iskolába. Egy évig tartó pedagógusi munkája mellett volt ereje a versenyzők képzésére, térképolvasás, tájolóhasználat oktatására. Azonban a versenyzés rendszerességét nagyon hátráltatta az a tény, hogy csak a várostól távoleső, Vértes-belsejei terepekről rendelkeztek javitott térképekkel.

A nagy alkalom sem sokat váratott magára. 1968. tavaszán a Bp.MÁV SC a nemzetközi Vasutas Kupát Tatabányán rendezte és ez alkalomból kiadásra került az Észak-Vértes térképe. E terep az iskolától városi busszal könnyen elérhető, ezért rendszeresen fel tudták használni háziversenyek, technikai edzések részére. Bár a Vasutas Kupán még nem indultak - annak ellenére, hogy a versenyközpont az iskolában volt, csak a Népsportból tudták meg ezt /!?/ - de a versenyirodában kapott, majd a megvásárolt térképekkel jól kihasználták a közeli versenyterep nyujtotta lehetőségeket.

Azóta Pólya Dezső tanár, versenybiró, szakosztályvezető irányitásával évente 12-24 versenyzővel foglalkoznak. Már az első évben heti 2 edzést tartottak, iskolai szünidőkben még többet. Ezek azonban zömmel fizikai edzések, a technikaiak továbbra is a versenymentes vasárnapokra korlátozódnak.

Iskolai szakosztály lévén, csak ifjusági és serdülő koru versenyzőik vannak. Rendszeresen 10-12 fővel vesznek részt a különböző versenyeken és egyre gyakrabban több kategóriában tudnak eredményesek lenni. Nagyobb létszám foglalkoztatását az anyagi lehetőségek korlátozzák, ezért elsősorban a megyei bajnokságokon - továbbjutás esetén az országoson - és a környéken rendezett kupaversenyeken vesznek részt.

A fiatal szakosztály máris szép eredményekkel büszkélkedhet. Az 1969. évi Országos Csapatbajnokság ifjusági női kategóriájában Haffner Emma, Lovász Márta, Nagy Gabriella összeállitásu csapata megszerezte a bajnoki cimet - elsőizben vidéki csapatként - az Árpád Gimnáziumnak! /És nem a Tatabányai Bányásznak - amint ez tévesen a Népsportban és a Tájékozódási Futásban is megjelent.../

Iden a fiuk folytatták a jó szereplést: Fürész Béla, Varga János és Kálazy Sándor alkotta csapat az OCSB F 17-ben 2. lett. Egyénileg Varga János eredményét /az éjszakai OB-n 3./ kell kiemelni. Mindezek mellett számos kupaversenyen szereztek helyezést, e téren Király Lászlót kell megemliteni.

A szakosztály több forrásból élvez anyagi támogatást és ebből fedezi a versenyzési költségeket. Támogatja az iskola igazgatósága /tájolók, térképek beszerzése, postaköltség vállalása/, a sportkör költségvetése és az MTS Komárom megyei Tanácsa /évenkénti a jó eredmények külön "premizálásával"/. Azonban mindebből csupán a tájolók, nevezési dijak és utiköltségek biztosithatók, igy a felszerelés és étkezés költségei a szülők pénztárcáját terheli.

Szeretnék elérni, hogy az iskolát befejező versenyzők ne szakitsanak a sporttal, hanem a megye többi szakosztályában, vagy - továbbtanulás esetén - az illető főiskola sportkörében folytassák pályafutásukat. Bizonyos, hogy minden szakosztály örömmel fogadja az Árpád Gimnázium volt tanulóit, akik jó példát mutattak sportszeretetből és eredményességből egyaránt.

Veszprém megyei egyéni bajnokság

Szeptember 9-10-én Farkasgyepü térségében az egykori Hungária Kupa szines térképén - kisebb javitásokkal - rendezte a megyei szövetség 7 kategóriában az idei bajnokságát.

A felnőtt férfiak mezőnyében a 2.fordulóban többen pontot tévesztettek, s igy eredményük nem volt elég a továbbjutáshoz.

A térkép gyengeségét még a jó pályavezetés sem ellensulyozta, ezért a helyezettek között meglehetősen nagy időkülönbségek alakultak ki.

Győztesek:

N 15-		
Samu Violetta	Veszprémi Közg.	3:15:11
N 17- II.o.		
Balogh Erzsébet	BVTC	3:04:44
N 19- II.o.		
Csőkör Irén	BVTC	3:16:26
F 13-		
Horváth Ferenc	Pápa	2:36:36
F 15-		
ifj.Nagy Jenő	B.füred	1:36:54
F 17- II.o.		
Nóvé János	Ajka	2:30:46
F 21 II.o.		
Szelényi Ede	BVTC	

Balogh Tamás

A rajt pillanatában

A téli alapozó időszak alatt, az elméleti foglalkozásokon sok mindenről esik szó. Elég keveset beszélnek azonban az edzők a rajt közvetlen pillanataiban történő ténykedésről. Pedig erre legalább ugy oda kell figyelni, mint a versenyzés többi elemére. Mi történik a rajtban? A versenyző megkapja a térképet, beleteszi, - ha nem fér, belegyüri - a térképtokba, ha használ egyáltalán olyat, s nekivág az erdőnek. Ennek a mozzanatnak a megkönnyitésére, a térkép megóvására szeretnék néhány tanácsot adni.

Alapfeltétel, hogy minden versenyző használjon térképtokot. Ez alkalmas a térkép megóvására, elázás, gyürődés, szakadás ellen. Közvetlen előnye a verseny alatt jelentkezik, mert a futó jól áttekinthető, tiszta térképpel futhat. Később pedig, a verseny után egy viszonylag jó, gyürődésmentes térképen elemezheti ki utvonalát, értékelheti a pályát, a terepet. A térképtartó fontossága minden bizonygatás nélkül is belátható.

Folytassuk tehát onnan, hogy a versenyző megkapja a rajtban a térképet, azt elhelyezi a térképtartóban.

Mire kell itt ügyelni?

Első teendő az É-i irány ellenőrzése. Ha az északi koordináták párhuzamosak a térkép szélével, s a térkép nagysága egy A/4-es lapnak megfelelő, akkor egyszerüen belecsusztatja a tokba, s már a pályára koncentrálhat a versenyző.

Nehezebb a helyzet, ha ferde az észak. Ekkor arra kell törekedni, hogy az északi iránnyal párhuzamosan hajtsuk le a térkép széleit. Igy hozzávetőleg téglalap alakot kapunk, melynek szélei észak-dél irányuak.

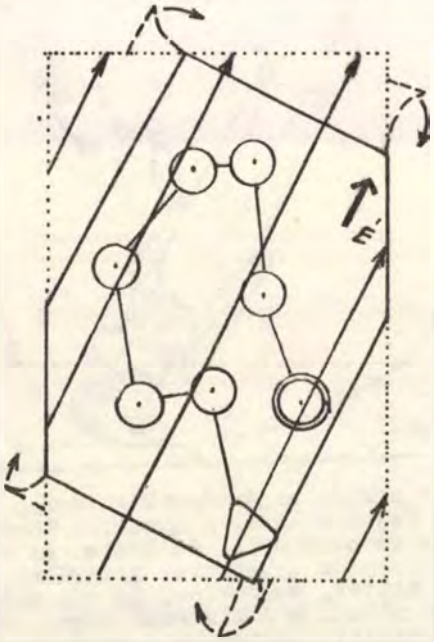

Ennek elmulasztása versenyközben helytelen tájolást eredményezhet.

Második teendőnk, hogy felmérjük, mekkora területen zajlik a verseny. A térképből csak akkora darabra van szüksége mindenkinek, amekkora a pálya szélső pontja mögötti felfogóvonalig terjed, valamint az északi irány jelére. A többit le lehet hajtogatni. Igy egy kisebb, könnyen kezelhető térképpel fut a versenyző.

Előfordul, hogy a térkép nagyobb, mint egy A/4-es lap, ami a szabvány térképtartóba belefér. Ilyenkor a térképet ugy kell behajtani, hogy a pálya utolsó harmadát lehajtjuk, igy tesszük bele a tokba. A pálya második felében kivesszük a térképet, majd az első harmadát lehajtva tesszük ujra vissza, igy nem fordulhat elő, hogy egy átmenet közepén legyen kettéhajtva térképünk.

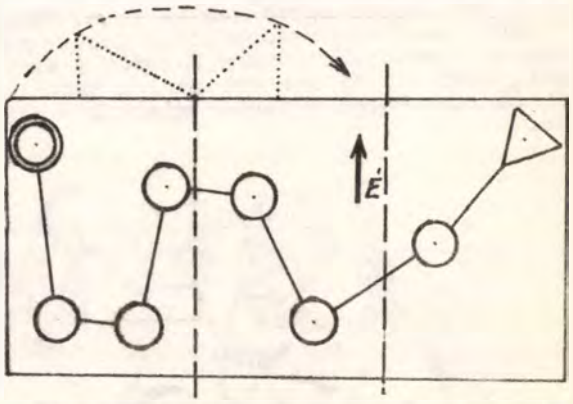

Bármelyik változat fordul elő, ügyelni kell arra, hogy a térkép ne gyürődjön, ne lógjon ki a széle. A térképtartó szélére ajánlatos egy piros, vagy más élénk szinü csikot ragasztani, az északi irány megjelölésére. Futás közben könnyebbséget jelent, ha nem kell az északi nyilat, vagy koordinátát keresgélni, hanem a piros csik szerint tudjuk észak felé forditani a térképlapot.

Befejezésként még annyit, milyen is legyen a térképtartó? Legelterjedtebb az északi államokból származó, egyik oldalán nyitott müanyag térképtok. Akinek ilyen nincs, beszerezhet a kereskedelemben kapható, átlátszó irattartót, ha ez sincs, megteszi egy egyszerü nylon-zacskó is. Nem az a fontos, hogy az a térképtartó külsőre milyen, hanem az, hogy ez segitséget nyujtson a tájékozódási feladat teljesitéséhez.

Eliás Vilmos

Hát ez még nem megu

A verseny szinhelyére kora reggel szines melegitős fiatalok zajongó tömege vonul kigyózva. Mintha a természet is fogadtatásukra készülne, virág nyilik, harmat csillog, madár csattog, csalit susog, csermely csacsog, - fürtjeimet langy szellő borzolja. - Gyors átöltözés után futok az előrajtba. Rövid bemelegités, kötélkordon, térkép, iránylevétel, gongütés, rajt.

Az első métereket hatalmas becsvágygyal végigfutva, hirtelen bizonytalanság fog el. - Hol lehetek? A kezdő ösvényen, vagy hetedik elágazásában? És hol az első pont? Völgyben vagy hegyen? - Közismert határozottságommal persze azonnal elindulok keletnyugat felé, később átellenbe, sőt hovatovább. Először egy 69 emeletes hegy kerül elém. Perzselő napfényben, omló kőfalakon, kőgörgetegen, ledöntött fatörzsek közt botladozva igyekszem felfelé. Tüskés ágakba, csalánba, szederindába kapaszkodva küzdök a széditő mélység felett. A szunyogok, bögölyök és mohacsócsárlók hada utolér és összekarmolt testem miszlikre apritja.

Szomjuság gyötör, a szenvedéstől szemeim egy pirinkót kiguvadnak /na csak egy fél méterre/ a fájdalomtól vonyitok is egyetkettőt. Félórás embertelen küzdelem után poros, tépett, izzadt testtel és oxigénhiánytól lila fejjel jutok fel a csucsra, ahol a gyönyörü kilátástól csaknem eszemet vesztem. - De halihó! Igy egy ellenőrzőpontnak kell lenni. - A térkép világosan jelzi, hogy egy gödör .... Püff... hogy az a .... Ez nem az volt. Nna nem baj, kiszedem a fülemből ezt a marék mezei büdöskét, meg a szememből azt a fél dagonyát és rögtön látható, hogy semmi ok a nyugalomra.

A térkép szintvonalainak buja kuszaságát vizsgálva most már kézenfekvő, hogy a pont nem 69 emelet magasan, hanem 47 emelet mélyen található. A szélrózsa irányait követve még vagy 250 gödör, töbör és viznyelő jelzi, hogy a Pilist elhagyva valószinüleg a kies Bükk fennsikra értem. Tapasztalt versenyzők ezt keverésnek nevezik és elkezdenek futni körkörösen, egyre táguló spirális mentén, mig el nem vesztik a versenyt.

Zavaros fényekkel szemeimben a táncos nagynénikémet és a szórakoztató iparban üzött kétes mesterségét emlegetem, majd a pályakitüzők számára sorolom fel mikor, hogyan és mivel szórakozzanak. Mindezt persze hangosan, magam elé, mintegy gyógyir gyanánt. - Az ég ezalatt beborul, élesen metsző szél kavarog, hideg eső vág a szemembe, az erdő kiesből kietlenné válik, persze jelleghatár nélkül. - Pánik fog el, orditok, érzem rögtön kitör rajtam a Romulus Remus Krokodilus. - A talaj most már sikamlós, meredek, megbotlom .... hosszu zuhanás .... Püff ... a kutyafáját! a kutyaistenit!

Sportpályákon láttam, hogy a legény, ha felvágják hentereg, hörög, vonaglik, guta üti, nyavalya törl. Fiuk reklamálnak, biró kedvezően itél, legény haláltusája végetér, talpra szökken, gólt rug. Közönség ujong és petárdákat durrogtat. -

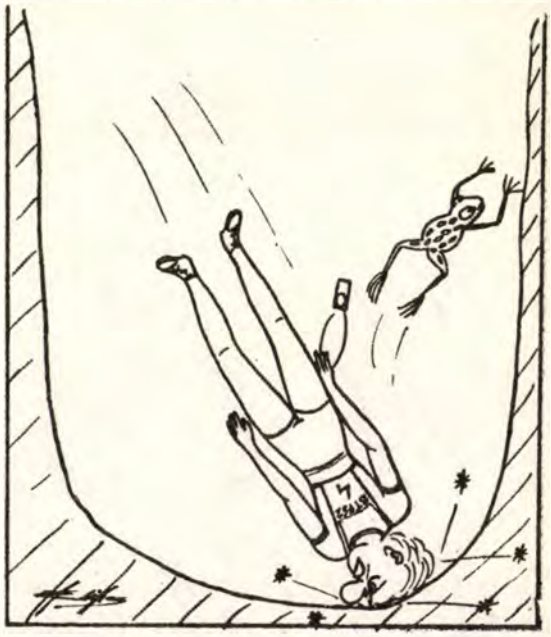

Én a horhos alján derékig sárban, egy darabig fejen álltam, a nyavalya tört, sőt hörögtem is cseppnyit, de hiába. Az arra futó versenyzők igyekeztek kikerülni, nyilván azt hitték, haldoklom, és nem akarták megkapni tőlem. - A kis közönségsikerre való tekintettel célszerü a mutatványt befejezni és kimászni a hornosból. Kapaszkodás folyondárba, gyökérbe, gyilkos galócába, - hideg verejték, halálos fáradtság,

Modern edzésmódszerek újabb sikere

Aesopus meséjét a nyul és teknősbéka versenyéről John Disley, a Brit Tájékozódási Szövetség elnöke elevenitette fel annak illusztrálására, hogy a "nyulak", az erőtől duzzadó ifju versenyző titánok, akik ész nélkül rohannak a szélrózsa minden irányába, rendszerint vereséget szenvednek a bölcs "teknősbékák"-tól, akik nem sajnálják az időt a térkép gondos tanulmányozására.

Valójában kevesen ismerik a nevezetes nyul-teknős párviadal kulisszatitkait, ezért igazi örömöt jelentett, hogy az egyik vezető amerikai atlétikai magazinban rábukkantunk a felkészitési munka leirására. Ime:

Volt egyszer egy mesteredző, - tanitványai köznapian csak Mágusnak szólitották - aki elhatározta, hogy olyan tudományos kisérleteket folytat állatokon, melynek eredményeit sikerrel alkalmazhatja futó teljesitményének növelésére is. Egy nyullal kezdte a kisérleteket. Eleségébe anabolikus szteroidokat kevert, de ez nem sok eredménnyel járt, hatásukra a nyul csupa barna ellipszoidokat adagolt, de azt aztán rendesen és mind egyforma volt, mint a nyulbogyó.

Mágus ezután a teknősbékát vette kezelésbe, szentül bizva abban, hogy a modern áltudományos edzéselméletek pótolhatják a tehetség és a természetes sebesség teljes hiányát. Először is különleges étrendet állitott össze a teknős számára, előirta a sulyemelést az állóképességi hosszufutásokkal, dombfutással és intervall munkával karöltve. Mozgáskoordinációt ellenőrzött, pulzusszámot mért és regisztrálta az oxigénfelvételt regulár bázison.

Eközben a nyul csak hencegett gyorsaságával és természetes adottságaival, mindaddig, mig egy napon tulkompenzálta magát és elvesztette az érdeklődését minden versenyszerü erőfeszitéssel szemben. Folytatta szokásos sárgarépa és káposzta étrendjét, hamarosan pocakot is eresztett. A lelkesitő edzői szó hiábavalónak bizonyult. "Engem az edzés nem érdekel - mondta: - Nekem eleve a lábamban van a győzelem. Kiegyensulyozottan élek, pihenek, alszom, iszom, eszem a sárgarépát, élvezem a sexet igy is ott maradok a csucson. Csak azt mondják meg melyik versenyen kell kiállnom, ott aztán megrázom magam."

A teknőc egész másként beszélt, mikor kidugta fejét a teknőjéből.
"Korán fekszem és kelek hajnalban, igy gyors leszek, mint a rakéta. Az edzéseken kemény vagyok és kitartó, nem érdekel sem tánc, sem szesz, sem nő. Ha a nyulat meg nem verem, felesleges az életem."

De Mágus érezte: még nem érte el a csucsformát, és számos orvosprofesszorral, biokémikussal és biofizikussal konzultált. Megszerezte az összes legfrissebb információt oly tudományos adatokról, mint neuropszichologiai technika, izomhipertrofia, motoneuron igerlékenység és Newton első mozgási törvénye, mely kimondja, hogy egy nyugalomba lévő test mindaddig nyugalomban marad, mig csak egy hirtelen rugást nem kap nadrágjába az edzőtől. Végül elvitte a teknősbékát 3000 m tengerszint feletti magaslatra, speciál edzések után dekompreszsziós kabinba zárva növelte a hemoglobinját. Rendszeresen nyujtó-lazitó gimnasztikát végeztetett a teknőssel, hogy rugalmasságát fokozza, miközben forszirozott protein-éheztetés-szénhidrát étrendet tartatott. Végrehajtatta a frissen publikált vértranszfúziós doppingot és bejelentette: A teknősbéka kész a versenyre.

Az eredményt, hogy a teknős legyőzte a nyulat, mindannyian tudjuk; de mind a mai napig senki sem érti miért...

A Canadian Orienteerer nyomán

***

Tülevél

Nagy fába vágtuk fejszénket!

Ez év november 10-én beindult a hódmezővásárhelyi Uttörőház tájékozódási futó szakköre. Amire álmunkban sem mertünk gondolni, már az első foglalkozásra 34 lelkes kis uttörő jelent meg: 21 fiu, 13 leány. E nem várt létszám ellenére volt egy kis csalódás, hisz a Zalka Máté iskolából nem kellő propagálás után senki sem jött, pedig érdeklődő fiatalok itt voltak a legtöbben. A többi iskola igazgatóját és uttörővezetőjét dicséret illeti. Külön ki kell emelni a József Attila általános iskolát, ahonnan 16 fő vett részt.

Még ismeretlen a sportág, több propagandaanyag kell és a megyei sajtót is meg kellene győzni, hogy hetente a Népsporthoz hasonlóan helyt adna a sportág hireinek.

Tul vagyunk a harmadik foglalkozáson és örülünk, mert már 40 fős a szakkör. Jelenleg minden feltétel megvan munkájához. A tornaterem problémáját Nagyillés Mihály, a Közgazdasági Szakközépiskola igazgatója, a sportág "atyja" segitett megoldani. Anyagi igény jelenleg igen kevés és ezt az Uttörőház, Alföldi Porcelángyár KISZ-vezetői fedezik.

A szakkör tagjai között pontozásos versenyt hirdettünk minden teljesitményt pontozunk. Győztese apró kis ajándékot kap, ez harcikedvet ad a résztvevők népes seregének.

A versenyterv május 1-ig elkészült, ezek szerint egymással vetélkedhetnek városi uttörő bajnokság formájában. Decembertől heti 2 x 2 órát foglalkozunk az uttörőkkel. 2 óra elméleti és 2 óra fizikai felkészülést folytatunk. Távlatiakról még nem határoztuk meg a további "hogyant", de reméljük, nem vész el a lelkes utánpótlás. Fejlődésük 1-2 évig itt biztositott és rendezett, de ha kilépnek az uttörő korosztályból ..., addig meg kell keresnünk a megoldást, a további lehetőségeket.

Baranyai Antal
szakkörvezető

Tisztelt Szerkesztőség !

Engedjék meg, hogy Erdélyi Tibor cikkével kapcsolatos észrevételemet közöljem, a rajtszám védelmében.

Szerintem kell a rajtszám. Egy ifi "menő" azt mondta: "Nem kell a rajtszám, mert a jók ismerik egymást, a "kutyák" pedig eddzenek annyit és ugy, hogy ők is jók legyenek, akkor nem kell nekik rajtszám." Ezzel a megállapitással azért nem értek egyet, mert a tájékozódási futást népszerüsiteni, tömegesiteni kell. Általában azok jönnek szivesen, akik jól tudnak futni, mondván: "majd megtanulok tájékozódni, addig pedig ragadok." De egyszer ő is lealacsonyitónak találja a ragadást, rájön, hogy ő sem "hülyegyerek", /elnézést/ és saját esze szerint fog végigmenni a pályán. Tehát amig lesznek kezdők, addig lesz "utánfutás" is. Annak örüljünk, hogy van ragadás, mert az azt jelenti, van utánpótlás. Viszont a rajtszám megszüntetésével nem fog megszünni a ragadás, mert a rajtban mindenki megnézheti az utána következőt.

Elhiszem, és tudom, hogy a rajtszám sok gondot okoz a rendezőknek. De ezeket a gondokat meg lehet szüntetni, ha mindenkinek saját rajtszáma van. Minden egyesület venne pl. 30 db rajtszámot. Ezeket a tagság között szétosztaná, a maradék az jó lenne az ujonnan jövőknek, vagy az elvesztettek pótlására. A verseny előtti adminisztráció is egyszerüsödne, hiszen a rajtban csak a rajtidőt kellene beirni, a többit akkor hetekkel előtte is kitölthetjük. Teljesen mindegy, hogy a rajtlistán ez áll:

Rajtszám	Név	Rajtidő
1	Táj Ferenc	01
2	Pont Kálmán	02

vagy ez:

Rajtszám	Név	Rajtidő
39	Táj Ferenc	01
189	Pont Kálmán	02

A rajtszámok szimplák lennének, és előre vagy hátra felvarrhatók, esetleg biztositótüvel feltüzhetők.

A pontőrökkel kapcsolatban pedig csak annyit:
A kirándulók csak jelzett uton sétálnak; a turisták pedig nem szedik le a pontokat. Ezért legfeljebb 2-3 pontellenőr kell, aki a terepen - rejtve - mozog.

Szerintem evvel elérjük, hogy lesz utánpótlás, rajtszám és pontőr is, minimális pénzért. "A kecske is jóllakik, a káposzta is megmarad."

Orbán Károly
Spartacus TE

A TÉRKÉP

Az MTFSZ Térképbizottsága megtartotta ez évi utolsó ülését. Több fontos kérdés megtárgyalása mellett az alábbi döntéseket hozták:

1. A bizottság egyetért az "Év térképe" értékelés folytatásával, mivel az a térképek helyesbitőit gondosabb munkára sarkallja.
2. A térképek általános birálata mellett konkrét birálatokat is elfogad és szivesen lát a térképbizottság. Ez azt jelenti, hogy térképvázlaton berajzolva a biráló jelzi a térkép adott helyén a hiányokat, illetve téves ábrázolásokat. A leirtakat hasznositani lehet a térkép ujabb helyesbitésekor.
3. A helyesbitők neveit fel kell tüntetni a térképen az általuk javitott területrész 1:200 000 méretarányu vázlaton való jelzésével. Ezzel is növelni lehet a helyesbitők felelősségérzetét.
4. A térképbizottság az elkövetkezőkben igyekszik a térképhelyesbitők munkáját jobban segiteni és határozottabban ellenőrizni. E célból 1973. évre külön terep- és térképellenőri keret kerül felállitásra.

*

Ez év tavaszán örömmel és várakozassal szerezhettünk tudomást szaklapunk hasábjairól, hogy hosszas előkészitő munka után forgalomba került uj jelkulcsunk.

Az 1972. évi térképeink már ezekkel a jelekkel készültek. Az egyéves gyakorlat eredményeinek és hibáinak felmérése bizonyára folyik az illetékeseknél. Éppen ezért ragadta meg figyelmemet a Tájékozódási Futás 1972/11. számában olvasott heves hangu sajtóvita uj jelkulcsunkról, az 1972. évi Alföld Kupa térképével kapcsolatban.

A cikkek elolvasása után nyomban ugy éreztem, hogy nem árt, ha egy kicsit a rendezők szemszögéből is megvilágitjuk a felmerült problémákat.

Kezdjük talán ott, hogy az egész lavina a Major Árpád sporttárs óvása alapján indult el. Cikkéből néhány dolog megragadta figyelmemet. Felveti, hogy hiányos volt a jelkulccsal kapcsolatos propaganda, s versenyünkön nem volt hangsulyozva: "Figyeljetek! Ez más mint az összes eddigi! - ennek elmulasztása már sportszerütlenség."

Ezzel kapcsolatosan érdemes meggondolni, hogy kinek és miért kellett volna további propaganda jelkulcsunkkal kapcsolatosan, amikor erről szaklapunk 1972/4. számában a hivatalos lapban részletes tájékoztatás jelent meg, igy ezt megfelelően ismernie kellett - különösen már az év közepén - minden tájékozódási futással foglalkozó sportolónak és vezetőnek. Igy érzésem szerint rendezőségünk semmiféle hibát nem követett el akkor, amikor nem hivta fel ismételten a figyelmet a verseny előtt, hogy a térkép az uj jelkulccsal készült! Ezen "mulasztásunkat" egyáltalán nem érezzük sportszerütlennek, de sokkal inkább annak érezzük a benyujtott óvást, mivel az ott abban a helyzetben nem volt helyénvaló, mert ez nem vitte előre a probléma megoldását.

A cikk nyoman átnéztük a pontőrkartonokat, hogy igazolható-e az az állitás, hogy a mezőny jórészének felesleges keverése kizárólag a hiányos terepfedezet ábrázolás miatt volt. Ezt az állitást nem igazolták a pontőrkartonok adatai. Voltak ugyan keverések, de ez csak az egész mezőny 10-15 %-át érintette, s nem valószinü, hogy csak az emlitett okból.

Nem osztható az a nézet sem, hogy a kezdők csak sikrajzi és terepfedezet alapján tájékozódnak. Alföldi versenyhez a sikrajzi tájékozódás nélkülözhetetlen és nagyon jól beidegzett kell, hogy legyen. A terepfedezet utáni tájékozódás nem lehet elsődleges a verseny során. Térképhelyesbitő társaimmal együtt igyekeztünk a sikrajzi javitást lelkiismeretesen elvégezni. A futhatóság megitélésében voltak problémák, de ez egységes nézet hiján máshol is megvan. Az utak, jelleghatárok, tereptárgyak azonban a helyükön voltak, s akik ezeket használták a verseny során, bizonyithatják, hogy nem jártak rosszul.

A vitát megindító két sporttársamat szeretném emlékeztetni a Tájékozódási Futás 1972/4. számában Hrenkó Pál cikkéből a következőkre: "Azokat, akik sajátos magyar jelkulcsot vártak, türelemre szeretném inteni. A nemzetközi versenyélet fellendülése most elsősorban az egységes és kevésbé vitatható jeleket kivánja."

Meg kell mondani, hogy az MTFSZ által kiadott szines térképeken az uj jelkulcsunk jeleinek alkalmazásával a helyzet viszonylag megnyugtató. Nehezebb azonban a kérdésben egyértelmüen állástfoglalni, ha fekete-fehér nyomtatott, vagy fotózott térkép készül, mint az idei Alföld Kupán is. Ezeken a térképeken feltétlenül szükséges valamilyen megkülönböztető jelet alkalmazni a futhatóság és a láthatóság ábrázolásánál. Minden valószinüség szerint az óvást is az eredményezte, hogy szines térkép hiján az óvott pont körzetében lévő fiatal fenyvest nem tudtuk sárga alapon jelölni. Mindenesetre ismételten csak annak a véleményemnek kell, hogy hangot adjak, hogy ennek a sárga szinfázisnak a hiánya nem lehet indok a verseny feladására, az óvásra, a pont körüli felesleges szaladgálásra, ha az sikrajzilag egyébként tökéletesen és egyértelmüen azonositható'

/Folytatás a 16. oldalon/

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

NOVEMBER 7.
EMLÉKVERSENY

1972.november 6-7. Pilismarót
Vb.elnöke: Szondi Ferenc

F 21 I.9,2 km 15 e.p.116 ind.

1.	Boros Z.	Eg.Spa.	1:00:34
2.	Stal,Erik	S	1:01:22
3.	Aurell,Hans	S	1:05:51
4.	Vincze I.	MEAFC	1:06:18
5.	Nielsen,Jan	S	1:07:00
6.	Jakobsson,S.	S	1:08:28
7.	Sötér J.	BSE	1:09:21
8.	Hegedüs A.	BEAC	1:09:41
9.	Hastmark,C.	S	1:09:44
10.	Galik,S.	CS	1:10:40

Csapat: /3 x 1/
1. TJ Gottwaldov /Galik, Novotny, Rudle/
2. Budapest SE /Sötér,Danovszky, Homoki/
3. Egri Spartacus /Boros, dr.Nagy,Csongrádi/
4. VM-Egyetértés I.
5. HÓDGÉP SK.
6. OK Nacke

N 19 I.6,4 km 13 e.p. 55 ind.

1.	Monspart S.	Spart.	58:46
2.	Weitna,Etse	N	1:02:44
3.	Turchányi P.	BEAC	1:04:41
4.	Horváth M.	OSC	1:07:24
5.	Refsum,G.	N	1:08:39
6.	Tóth C.	Bp.MÁV	1:12:22
7.	Fodor C.	BEAC	1:12:49
8.	Granstedt,K.	S	1:13:55

Csapat: /3 x 1/
1. BEAC I. /Turchányi,Fodor, Hegedüs/
2. Spartacus TE /Monspart, Szopori,Schmiedmeister/
3. Orvosegyetemi SC I. /Horváth,Hanusz,Szutor M./
4. BSE
5. Vointa Bucuresti
6. Sofia

F 17 II.6,4 km 13 e.p.41 ind.

1.	Balla S.	Zalka	53:35
2.	Bokros I.	DVTK	55:33
3.	Dosek Á.	Vasas	56:16
4.	Quirico D.	BEAC	56:29
5.	Klimstein L.	MAFC	59:47
6.	Honfi G.	BSE	1:00:01

Csapat: /3 x 1/
1. BEAC I. /Kovács,Quirico, Nagy/
2. Székesfehérvári Vasvári G. /Szatzler,Timár,Kóger/
3. BEAC II. /Hegedüs,Krolopp, Krepuska/

N 17 II.4,3 km 6 e.p. 21 ind.

1.	Németh E.	VM-Egy.	53:54
2.	Dobosi E.	Spart.	54:20
3.	Kapros I.	Vasas	58:31
4.	Fogas M.	Szfv.Vasvári	59:19
5.	Kiss B.	K.Lomb.	59:40
6.	Dobosi K.	Spart.	1:01:56

Csapat: /3 x 1/
1. Spartacus TE /Jenővári, Dobosi E., Dobosi K./
2. Székesfvári Vasvári Gimn. /Fogas,Dornyi,Kocsis/
3. Kőbányai Lombik /Sándor, Bakos,Kiss/

Váltóeredmények:

F 21 I. 98 ind.
1. Orvosegyetemi SC I./Kempelen,Hegedüs,Horváth/
2. TJ Gottwaldov /Novotny, Rudle,Galik/
3. BEAC I. /Bársony,Friedrich,Hegedüs A./
4. DVTK
5. PVSK
6. BSE III.

N 19 I. 39 ind.
1. Spartacus TE /Schmiedmeister,Szopori,Monspart/
2. BEAC I. /Fodor,Hegedüs, Turchányi/
3. OSC II. /Horváth,Hanusz, Szutor M./
4. Szegedi Kender
5. K.Lombik-Vasas vegyes
6. BSE II.

F 17 II. 34 ind.
1. Székesfehérvári Vasvári G. /Horváth,Farkas,Kóger/
2. BEAC I. /Krolopp,Kovács, Quirico/
3. BEAC II. /Nagy, Nemes, Krepuska/
4. Kőbányai Lombik
5. Vasas SC
6. Székesfvári Vasvári G. I.

N 17 II. 18 ind.
1. Spartacus TE /Dobosi E., Dobosi K.,Jenővári/
2. Székesfvári Vasvári G. /Kocsis,Fogas,Dornyi/
3. BSE-Ceglédi Ép.vegyes

Ahhoz, hogy az irtás jelének használata, vagy elhagyása körüli gumicsontrágás befejeződjön, figyelembe kell vennünk azt a tényszerü megállapitást, hogy az irtás már nem erdő! Igy adott a sárga szinnel jelölés. Nem tartanám célszerünek a részletes terepfedezet ábrázolás visszaállitását, mivel az fejlődésünk megtorpanását jelentené. Legyen mindenkor jelkulcsunk a nemzetközi normáknak megfelelő, de az észszerüség határain belül tartalmazzon sajátos magyar jelöléseket is.

A jelkulcs alaposabb tanulmányozása során megállapitható, hogy az ábrázolás sok lehetőséget kinál a meglévő jelek alkalmazásával. Nem tartom szerencsésnek, hogy az Alföld Kupa térképén előfordult ábrázolási nehézségek miatt az egész jelkulcsot elitélik és a szerkesztőket elmarasztalják a vitaindító cikkirók. Nem állitható egyértelmüen, hogy a jelenlegi jelkulcsnál volt jobb, ha az ábrázolási lehetőségeket figyelembe vesszük és megbarátkozunk velük. Vegyük figyelembe, hogy az uj jelkulcs a természetes fejlődés eredménye és annak használata a térképeink további minőségi javulásának elősegitését célozza.

Mindent egybevetve megállapithatjuk, hogy az 1972-es Alföld Kupa térképünk gyengébb az előző évinél, de ez nem szolgáltathatott akkora indokot a jelkulccsal kapcsolatos messzemenő következtetések levonására, mint ahogyan azt a vitaindító sporttársak tették.

Vass Zoltán

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja.

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság.Felelős szerkesztő Skerletz Iván.Szakszerkesztő Nyitrai György.Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1. T: 114-800/162. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /Budapest XIV., Istvánmezei ut 3./ Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlap Irodánál /KHI. Budapest, V. József nádor tér 1.sz./ közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft /megjelenik havonta/. Számonként kapható:Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály,Budapest,VII.Rákóczi ut 57/a.

Z-72667-Sportpropaganda

Indexszám: 25827

Ára: 3.- Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

TARTALOMJEGYZÉK

III. ÉVFOLYAM

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS
a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség hivatalos lapja

III.ÉVFOLYAM
/1972/

R O V A T C I M E K

Cimlap fotók
Fülszövegek
Vezércikkek
Sportág történet
A térkép, a térképkészités
Pályakitüzés, pályakitüző versenyek
Edzés, edzéselmélet, edzéstervezés
Káderképzés
Módszertan, technikai ujdonságok
Szövetségi ellenőr /-i jelentések is/
Mit olvastunk? - Mit hallottunk külföldről?
Sport és tudomány
Bemutatjuk.../szakszövetségek,szakosztályok/
Cikkek,riportok hazai és külföldi versenyekről, egyéb
"Játék a számokkal"
Szélrózsa
Az MTFSZ-ből jelentjük
Hivatalos közlemények, felhivások
Tülevél
Ami a rovatokból kimaradt
Helyesbitések, hibaigazitások

Szerkesztette: dr.Tóth Imréné
a Csongrád megyei Szakszövetség munktársa

Szeged, 1973. január

CIMLAP FOTÓK

Józsa Sándor: Cim nélkül - egy kép 1

Józsa Sándor: Cim nélkül - egy kép 2

Homoki Géza: Monspart Sarolta győzelem után 3

Veres Mihály: Tanácsköztársaság ev. győztes befutói 4

dr.Szentpétery Tibor: A Vasutas Kupa F 21 Elit "dobogója" 5

Józsa Sándor: Verseny közben - három kép 6

Józsa Sándor: Cim nélkül - két kép 7

Józsa Sándor: Sziklalépcső - mezőnyrajt két kép 8

Józsa Sándor: Érmeseink - négy kép 9

Bretislav: Felső fokon 10

Józsa Sándor: Egy klub - három bajnokság három kép 11

Józsa Sándor: Verseny a Pilisben - három kép 12

****

FÜLSZÖVEGEK

Az előfizetői létszám alakulásáról 1/1

Válasz dr.Dormány Mihály levelére 2/1

A Tájékozódási Futás Évkönyv megjelenéséről 3/1

Az előállitókról és rovatvezetőkről 4/1

A Tülevél - cime alatt nem emel senkire tollat sem a szakszerkesztő,sem a szerkesztőtársak 5/1

Kérés és buzditás az olvasóhoz, irjon cikket,levelet,ezzel növelve a lap időszerüségét 6/1

Elkészült az első két évfolyam tartalomjegyzéke /dr. Tóth Imréné munkája/ 7/1

20 uj segédedző sportágunkban 8/1

A lapot a szokásosnál is később kapták meg az olvasók, ennek miértjéről - VB-ről 9/1

A VB és a sportág élénkülő visszhangjáról,propagandájáról 10/1

A lap uj rovatáról /"emlékeink régiekről,régmulról, a kezdetekről..."/ 11/1

Még egy uj rovat: a térkép 12/1

VEZÉRCIKKEK

Slezák István: Önértékeléssel a jobb eredményekért 1/1 és 16

Skerletz Iván: Ezek a szörnyü öregek 2/1 és 16

Valtinyi László: Lényegretörő tanácskozás /a 3.országos sportági tanácskozás/ 3/1-2

Skerletz Iván: Hogy az erdő ismét zöld legyen /környezetvédelem versenyeinken!/ 4/1

Arató János: Miért érdemes? 5/1

Nyitrai György: Együttes erővel /ki a felelős, a keretedző vagy a szakosztály?/ 6/1

Nyitrai György: Mindig csak előre! 7/1

dr.Adorján József: Vidéki szemmel /a válogatott kisérőjeként Csehszlovákiában jár első vidéki versenybiró élményeiről/ 8/1-2

Bársony András: Aranyos szeptember /Monspart Sarolta világbajnok/ 9/1-2-3

Bozán György: VB térkép és pályák 10/1-2-3

Arató János: Mi igy rendeztük /az 1972.évi egyéni OB-ról/ 11/1-2

Nyitrai György: Számvetés /az előfizetők év végi névsora/ 12/1-2

****

SPORTTÖRTÉNET /visszaemlékezések/

Csongrádi Jenő: Rokonaink krónikája /adatok a finn versenysport történetéből/ 2/4

Bárány László: A legrégibb bajnokság /a csapatbajnokságokról 1935.április 14-től/ 6/4

Bárány László: A 600. után /az 1957-72. közötti válogatottságokról/ 7/12

Bárány László: Balatontól - Hungáriáig /visszapillantás a Balaton Kupák,Hungária Kupák 15 éves multjára/ 8/8-9

Bárány László: Egy évtized világversenyei /az eddigi Európa- és Világbajnokságokról/ 9/4-5

Bárány László: Az "egyénik" története 10/7

A.Neupor Márta:
Ott voltam az elsőn /Almás Károlyné visszaemlékezése a lőteni /Norvégia/ EB-re/ 11/6-7

Bárány László:
Rendezők versenye 12/8-9

★★★★★★★★★★★★★★★

A TÉRKÉP, A TÉRKÉPKÉSZITÉS

Hrenkó Pál:
Térképkiadásunk rendje 1/13

Bozán György:
Az év térképe 2/11-12

Hrenkó Pál:
Az uj jelkulcs 4/5 és 16

Karinthy Ferenc:
A térkép dicsérete 6/3

Hrenkó Pál:
Minek nevezzelek...? /a térképkivágatok névadásáról/ 6/5

Bozán György:
Térkép és számok /a részletgazdagságra összehasonlító táblázat/ 6/6-7

Terképjel vita

Major Árpád:
Nagymérvü elszegényesités 11/10

Kovács Attila:
Terepfedezet és futhatóság 11/11

Hrenkó Pál:
Pro és kontra egy óvás ürügyén 11/11-12

Vass Zoltán:
/Cim nélkül/ a vitához 12/15-16

★★★★★★★★★★★★★★★

PÁLYAKITÜZÉS, PÁLYAKITÜZŐ VERSENYEK

Bozán György:
Az év pályája /térképmellékelettel/ 1/8-9

Halász Miklós:
Pályakitüzés /a II. budapesti pályakitüző verseny értékelése, tapasztalatok, térképmelléklettel/ 2/14-15

Vass Zoltán:
Pályakitüzés /az V.országos pályakitüző verseny eredménye, térképmelléklettel/ 3/8-9

Bozán György:
A korszerü pályákért 9/10-11

★★★★★★★★★★★★★★★

EDZÉS, EDZÉSELMÉLET, EDZÉSTERVEZÉS

Garay Sándor:
Edzéstervezés /termi edzések/ 1/15-16

Balogh Tamás:
Elméleti edzések /ábrákkal/ 1/5-6

Garay Sándor - Balogh Tamás:
Edzéstervezés /mit,kinek,mikor,mennyit,hogyan? - futásfajták/ 3/15-16

Garay Sándor:
A fartlek /az iramjátékról/ 4/7 és 16

Balogh Tamás:
A tájékozódási edzésgyakorlatokról /ábrákkal/ 5/4-5

Garay Sándor:
Edzéselmélet /A formábahozás feladata/ 5/10-11

Garay Sándor:
Edzéselmélet /A formaidőzitésről/ 6/15

Garay Sándor:
Edzéselmélet /A bemelegitésről/ 7/13-14

Fekete Jenő:
Kiegészités A bemelegités c. iráshoz 7/14

Garay Sándor:
Edzéselmélet /A felkészülés kérdései/ 9/8-9

Edzők értekezlete /Dunavarsány 1972.november 25-26./ 12/4-5

★★★★★★★★★★★★★★★

KÁDERKÉPZÉS

Hrenkó Pál:
Tanulságos tanfolyam /értékelés az 1972.évi országos térképhelyesbitő tanfolyamról/ 10/10-11

★★★★★★★★★★★★★★★

MÓDSZERTAN, TECHNIKAI UJDONSÁGOK

Páhy Tibor:
Vélemény egy vitaestről /ahonnan csalódottan távozott a cikk szerzője/ 1/10

Csongrádi Jenő:
Orientierungslauf Information /NDK szaklap 1.sz. ismertetése/ 3/14

Nyitrai György:
Egyéni + váltó 4/6 és 16

Gombkötő Péter:
A győztesidőről /matematikai statisztika segitségével képletet szerkesztett a várható győztesidőre vonatkoztatva/ 4/10 és 16

Fehér János:
Könyvismertetés /Halász Miklós: Pályakitüzés c. munkájáról/ 5/3

Könyvismertetés /Trópusi egészségügyi zsebkönyv/ 8/11

Könyvismertetés /A Magyar Sport Kézikönyve/ 9/5

Emhő László:
Finnországban láttuk /versenyóvoda/ 9/11

Balogh Tamás:
A felszerelésről 9/13

Erdélyi Tibor:
Rajtszámmal vagy anélkül /javaslat rajtszám és pontőr nélküli versenyek rendezésére/ 10/12

Balogh Tamás:
A rajt pillanatában 12/11

★★★★★★★★★★★★★★★

SZÖVETSÉGI ELLENŐR /-i jelentések is/

Az 1972.január 3-i országos elnökségi határozat a szövetségi ellenőr tisztség bevezetéséről 2/3-4

Vasvári Viktor:
Ellenőri jelentés /a Tanácsköztársaság ev.-ről/ 5/2

Argay Gyula:
Ellenőri jelentés /a Bp. és Vidék éjszakai bajnokságról/ 7/2-3

Arató János:
Ellenőri jelentés /az ODOT Kupa versenyről/ 8/6-7

dr.Vizkelety László:
Ellenőri jelentés /a Bp. váltóbajnokságról/ 12/5

★★★★★★★★★★★★★★★

MIT OLVASTUNK, MIT HALLOTTUNK KÜLFÖLDRŐL?

Bogdány Miklós:
Balti erdők bajnoka /a Turiszt c.szovjet folyóiratból/ 2/7

dr.Herendi Vilmos:
Tallózás a szovjet sajtóban 3/6-7

Bozán György:
Hirek az Ujvilágból /Svédek Kanadában; Tájékozódás az USA-ban/ 6/12

Bozán György:
Innen-onnan /hirek Nagy-Britanniából; Tisztujitás a kanadai szövetségben; Tájékozódási ösztöndij Észak-Amerikában; Kenu tájékozódás Kanadában/ 8/3

Modern edzésmódszerek ujabb sikere /a Canadian Orienteerer nyomán/ 12/13

★★★★★★★★★★★★★★★

CIKKEK, RIPORTOK /hazai és külföldi versenyekről/

Valtinyi László:
A tények tükrében /az 1971. évi nappali egyéni OB 2. napi F 21 kategória 6. pontja körüli vitáról/ 1/3

Bozán György:
Verseny helyett szabályzatról /az 1971.évi November 7. ev. tapasztalatai 12 §-ba foglalva/ 1/4-5

Bodroghy András:
A verseny /lirai leirás/ 2/3-4

Megérkezett a IV. VB tájékoztatója /utvonalmetszetekkel/ 2/9-10

Baranyai Antal:
Vidéken a legjobban /Monspart Sarolta és Bozán György élménybeszámolója/ 2/10

Horváth Sándor:
Ujrarendezték 2/12

Első fecske cimmel ismertetés Halász Miklós Pályakitüzés c. munkájáról 3/7

Zsigmond Tibor:
Tájékoztató a Bükki Kupa és a Szakszervezeti Kupáról 3/7

Monspart Sarolta:
Tájékozódás sivel /a bulgáriai nem hivatalos EB-ről, térképmelléklettel/ 3/10-11

Köszönetet mond a szerkesztő a Népsport kollektivájának és Oláh Évának a sportágunkat bemutató egyre jobb cikkekért/ 3/13

Bozán György:
Megkérdeztük versenyzőinket 4/4 és 16

Homoki Géza:
Idénynyitó...ó...ó /a Kilián ev.-ről, térképmelléklettel/ 4/8-9

Bársony András:
Uj helyett a régin /a BTFSZ hagyományos Felszabadulási emlékversenyéről/ 4/11

A BEAC hegyi futó versenyéről 4/11

-nyit-:
Középiskolás /a budapesti középiskolás bajnokságról/ 5/5

Hegedüs Ágnes:
Földrengés Sopronban /az Egyetemi-Főiskolai Bajnokságról, térképmelléklettel/ 5/6-7

Bársony András:
Forma és tartalom /a IX. Nemzetközi Vasutas Kupáról, térképmelléklettel/ 5/8-9

Kovács Gy.:
Népszerüsités /a Magyar Ifjuságban megjelent karikatura ürügyén/ 5/14

Boros Zoltán:
Saját bőrünkön tapasztaltuk /megjegyzés két Brno környéki versenyhez, térképmelléklettel/ 6/8-9

Éliás Vilmos:
Ismerjük meg önmagunkat /hat karikaturán bemutatja a versenyzőtipusokat/ 6/10-11

Vajda Géza:
Három verseny Burgenlandban 6/13

Szász Károly:
Május 1. és más 6/16

Bársony András:
Fényes éjszaka /az éjszakai OB-ről/ 7/5

Hegedüs András:
Világbajnoki kóstoló /csehszlovák tapasztalatok/ 7/6-7

Nyitrai György:
Országos Csapatbajnokság 7/8-9

Bársony András:
Egy nagy sorozat után /Május 1. ev.,Vasutas Kupa,Mecsek Kupa, Mazura ev./ 7/10

Vass Zoltán:
Az elmélet próbája /Asztalos J. emlékversenyről/ 7/11

Aradi J.:
Lapzárta után /Mazura és Kohász Kupa versenyekről/ 7/11

Baranyai Antal:
Fedezzük fel az Alföldet /térképjavitási akció inditására buzdit/ 8/9

Kempelen Miklós:
Keleti-tenger partján /az NDK-beli kupaversenyről/ 8/10-11

Nyitrai György - Gombkötő Péter:
Finnországban jártunk /a Bp. MÁV Ig. SC "rokonlátogatásáról"/ 8/12-14

Vásárvárosok Kupája 1972. /Lipcse környékén rendezték az idei VVK-t/ 9/3

Répánszky Attila:
Bács-Kiskun megye jelentkezik 9/6-7

Bársony András:
Sokat markolt,keveset fogott... /a Hungária Kupa rendezőbizottsága/ 9/7

Gombkötő Péter:
Finn-magyar párharc /az opavai 3 napos versenyen/ 9/9

Arató János:
Egy verseny tanulságai /Göcsej Kupáról/ 9/14

Balogh Tamás:
Románia Kupa 1972. /Predeál környékén mérsékelt eredmények/ 10/3

Vajda Géza:
Igy történt /a VB szenzációjáról, a skandináv versenyzők ponttévesztéséről/ 10/4-5

Hegedüs Ágnes:
Riport Mosával /a világbajnokno nyilatkozata/ 10/6

Bársony András:
Mezőnyrajt a Gaja partján /a váltó OB-ról/ 11/5

Biró Pál:
Naptárügyben /szeptemberi versenyek kezdése/ 11/5

VB visszhang /a Ceskoslovensky Sport cikke alapján/ 12/6

Ész és láb /részlet Mila Hanzlikova cikkéből, megjelent a csehszlovák Stadion c. ujságban/ 12/7

Gombkötő Péter:
Évadzáró /November 7. ev.-ről/ 12/9

Alkalom szüli /a tatabányai Árpád Gimn.szakosztályáról/ 12/10

Éliás Vilmos:
Hát ez még nem megy /humoros irás/ 12/12

★★★★★★★★★★★★★★★

SPORT ÉS TUDOMÁNY

dr.Herendi Vilmos:
Memóriakészség vizsgálat 2/6

dr.Herendi Vilmos:
Figyelmünk dinamikája /forditás/ 4/2-3

Prof.dr. Ludwig Prokop:
Egészségünkre /részlet/ 5/14

★★★★★★★★★★★★★★★

BEMUTATJUK...

Bp.MÁV Ig.SC Szakosztályát 1/7
Fejér megyei Szakszövetséget 3/12
Baranya megyei Szakszövetséget 6/2-3
Veszprém megyei Szakszövetséget 7/4-5
Csongrád megyei Szakszövetséget 8/4-5
Egri Spartacus Szakosztályát 11/7
HÓDGÉP SK Szakosztályát 12/3

★★★★★★★★★★★★★★★

"JÁTÉK A SZÁMOKKAL"

Balogh Tamás:
Játék a számokkal /az 1971-es év a bajnokságok tükrében/ 1/6

Csongrádi Jenő:
Félévi számvetés /az 1972. I.félévi ranglista férfi, női 1-10. helyezettje/ 7/3

Szarka Ernő:
Beszédes számok /az egyéni OB 1-6. helyezettjeinek eredményét vizsgálja a cikkben pontról pontra a szerző/ 11/3-4

★★★★★★★★★★★★★★★

SZÉLRÓZSA

Csongrádi Jenő tájékoztat a Motala környékén lebonyolitott svéd egyéni bajnokságról /eredményekkel/; 1/11

Ijjász István javasolja, hogy az alapozó időszakban a korai sötétedés miatt karra szerelhető fehérfényü lámpát használjanak a versenyzők országutakon vagy rosszul világitott utcákon;

Fábián Éva és Hornák Zoltán házasságot kötöttek;

A szekszárdi Honvéd SE-ben uj szakosztály;

Csillikné Mohácsi Márta és Boros Zoltán az MTS Heves megyei Tanácsa tagja lett;

Heves megye 1971.évi legeredményesebb férfi sportolója Boros Zoltán;

Szolnok megye bajnokságát Törökmezőn tervezték, nincs térképük, segitséget kérnek;

Nyitrai György szakszerkesztő a Magyar Sajtó Napja alkalmából jutalomban részesült.

Az 1972.március 3-án bulgár rendezésben sorrakerülő I.nemzetközi si tájékozódási versenyről; 2/13

Elmult évi eredmények elismeréseként a BEAC csehszlovák, mig a Bp.MÁV SC finnországi rajthozállást kapott;

Az MTFSZ edzőbizottsága hétközi edzőversenyeket szervez;

Az IOF versenynaptára /néhány érdekességről kapunk tájékoztatást/;

A Komárom megyei Szakszövetség Várgesztes környékén terepfutó versenyt rendez;

A Svéd Diák Sportszövetség meghivása az 1973-ban rendezendő "Világversenyre";

Szabolcs megye legjobb versenyzői cim tulajdonosai, kategóriánként;

A Veszprém megyei hiradó, "Iránytü" 1.számából;

A csehszlovák sportszervek tervei, sportágunk tömegesitésére;

A Vas megyei Szakszövetség döntése alapján a Jurisich M.ev.-t és a Sopron Kupát szombat-vasárnap rendezik;

A Pécsi EAC által rendezett "592" elnevezésü kupaversenyről;

A PVSK által rendezett hegyi futó versenyről /Homoki Vince győzött/

A BTFSZ uj, izléses boritós tájékoztatója; 3/14

Az Ajkai Aluminium SK körlevele "Pont" cimmel jelenik meg;

Az NDK-beli "Sport" tipusu tájolókat előállitó vállalat kitüntető plakettet kapott a lipcsei vásáron;

Veszprém megye határozatot hozott a "fehér foltok" /Tapolca, Zirc,Keszthely/ eltörléséről és sportágunkba történő bekapcsolásáról;

Az MTS OT januári értekezlete kapcsán javaslat az iskolákkal való szorosabb kapcsolat kiépitésére;

Ulla Lindkvist és Bernt Frilén győzelme a "skandináv rangadón", amelyet Krokskogen-ben /Norvégiában/ rendeztek;

A sportág uj, nagyméretü ismertető plakátja kiadásra került;

A VB hivatalos edzőterepei közül a Losonc, valamint a Zsolna közeli edzőpályákat ajánlják;

Szlovákiában önálló válogatott keret,amelyben pozsonyi,kassai és pezinoki versenyzők találhatók;

A Szlovák Szövetség naptárában március és november között 70 verseny szerepel;

Soproni rendezésben kerül sor az idei főiskolai bajnokságra; 4/12

A Bélkő Kupát junius 11-én ismét megrendezik;

A Péti MTE terepfutó versenyén 57 fő indult;

Megjelent a kanadai szövetség /Canadian Orienteering Federation/ 24 oldalas hiradója;

Baranyai mozaikok - 3 edzőverseny februárban - közel 80 induló a Tenkes Kupán - a Tanárképző Főiskola rendezte a megyei Felszabadulási ev.-t;

Az Észt Tájékozódási Szövetség 12 éves,rendszeresek a nyári hónapokban a hétközi délutáni versenyek, gyakran 400 felett van az indulók száma;

Az országos edzőbizottság szervezésében az első hétközi gyakorlóversenyen 45 versenyző vett részt;

Március 12-én a Nagyszénás-csoport környékén a külföldön népszerü klubok közötti párosversenyt bonyolitották le a Spartacus TE és az OSC között;

A Jurisich Miklós ev.rendezői zártkörü pályakitüzői versenyt tartottak;

Az Ajkai Aluminium SK szakosztály vezetői rendszeres családlátogatást tartanak ujoncaiknál;

Csőkör Irén és Arató János élménybeszámolója a veszprémi Közgazd.Technikumban;

A Pápai Textiles SC Döbrönten rendezte meg terepfutó versenyét;

Hargitai István és Alpári Beáta házasságot kötöttek;

A Pilisi Parkerdőgazdaság dobogókői kulcsosházát edzőtáborozásra ajánlják; 5/13

Kihasználták az iskolások tavaszi szünetét a szakosztályok;

Dobogókőn edzőtáborozás az ifjusági válogatottnak;

Veszprém megyében 23 fő uj versenybiró-pályakitüző vizsgázott;

Az IOF Kongresszuson három 15 perces rövidfilmet mutattak be;

Békés megye egyéni és csapatbajnokságát Lajosforrás környékén bonyolitották le,ahol az orosházíak hól szerepeltek;

Horváth Attila és Ferencz Éva házasságot kötöttek;

Kotányi Zoltán /volt MAFC versenyző/ épitészmérnök nyert egy országos tervpályázatot;

Fejér megyében /Bicske,Dunaujváros/ két uj szakosztály;

Danovszky Máriának - a válogatott keret tagjának - május 1-én fia született;

Az idei ODOT Kupára Kőszeg környékén kerül sor;

A Nógrád megyei Szakszövetség edzőbizottságot hoz létre Salgótarjánban és Balassagyarmaton; 10/15

A nógrádi versenyeken 30 db laptájolót adnak kölcsön a verseny időtartamára;

A Heves megyei Szakszövetség 10 napos edzőtábort rendezett Csilliknél Mohácsi Márta vezetésével;

Szabolcs megye egyéni bajnokságát Ózd környékén rendezték;

Az MTS Tolna megyei Tanácsa a paksiak tevékenységét elismeri,felemeli támogatásuk összegét;

Az ODOT-ról a Somogy megyeiek "Vándor"c.tájékoztatójában szines beszámoló jelent meg;

Apaváron rendezték meg a szolnokiak a "Nagykun Kupa" versenyüket;

Székesfehérvárott megalakult a városi szakszövetség;

Bozán György nyerte az első kanadai pályakitüző versenyt;

"Magyar edzésmódszer" cimmel Boros Zoltán felkészüléséről cikk jelent meg a brit tájékozódási magazinban;

Kolozsvári sikerek Románia egyhetes versenysorozatán;

Az IOF 1973.évi naptárában 68 nemzetközi verseny,közte 8 magyar szerepel; 11/13

Age Hadler bejelentette, hogy az 1974.évi dániai VB-n nem vesz már részt;

Dániában rendezték a Nord Junior bajnokságot,a négy első helyet a svédek vitték haza;

Az IOF technikai bizottsága uj VB programot javasol, amelyről a svájci IOF Kongresszus dönt a nyáron;

Kempelen Miklós és Vass Katalin házasságot kötöttek;

Jósa András ev.-ről rövid tájékoztatás;

Az OFTH és a Kartográfiai Vállalat térképkiállitást rendezett Budapest,decemberben;

A Szabolcs megyeiek versenyzői tanfolyamot inditottak be;

"Szanazug" néven kiadásra került az első Békés megyei térkép;

Az Ajka Kupáról rövid tájékoztatás, amely a tósokberéndi erdőben került megrendezésre.

★★★★★★★★★★★★★★★

AZ MTFSZ-BŐL JELENTJÜK

Térképkiadásunk ügyrendje /határozat ismertetése/; 1/12

A Komárom megyei Szakszövetség elnökségének személyi összetétele;

Megalakult a Veszprém városi Szakszövetség;

Hrenkó Pál lett az MTFSZ térképbizottság vezetője;

Az MTFSZ-ben tevékenykedő aktivák jutalmazása;

Kinevezte az MTS OT az országos elnökség két uj tagját;

Az 1971.évben I.osztályu és ifjusági aranyjelvényes minősitést elért versenyzők névsora; 2/8

Az 1972.I.félévi ifjusági válogatott keret;

Utólag jóváhagyott aranyjelvényes minősitettek névsora 3/2

A devecseri járás /megszünte után/ ajkai járásként mükődik tovább;

Veszprém megye pályakitüző versenyt irt ki;

A Veszprém megyei versenybirók III.25-én vizsgáznak;

1971.év legkiválóbb uttörő sportolóinak névsorában Kaló Marianna /DVTK/ is szerepel;

Térképjegyzék és uj jelkulcs; 4/13

Fejér megyei mozgalom a sportág népszerüsitése érdekében;

A Vasutas Kupán F 21 korcsoportban külön Elit és I.o.-u kategória is lesz;

A Bp.csapatbajnokság I-II.o.-u mezőnye összevontan versenyez junius 4-én;

Cimváltozás;

Az MTFSZ edzőbizottság májusi hétközi versenytervezete;

Az 1972.I.félévi ifjusági válogató versenyek;

Az 1971.évi uj igazolások;

Az MTFSZ 25/1972.sz. határozatának ismertetése /nevezési dijakra vonatkozóan/; 5/11

dr.Tóth Imrének országos versenybirói cim adományozása;

A Bp.csapatbajnoksággal kapcsolatos közlés helyesbitése;

Vittek Lajos kitüntetése; 6/11

A második félévi ifjusági válogató versenyek;

Segédedzők továbbképzése 1972.szeptemberében;

A MAFC "jó tanuló, jó sportoló" versenyén Vörös Tünde és Szondy Judit végzett az első két helyen;

A SOLO-t -norvég verseny - 27 egyéni és 9 váltó kategóriában rendezik; 6/12

Két tájékozódási szakkönyvről /szovjet/;

Balogh Tamás és Kempelen Ágnes tudatják Csaba fiuk "érkezését";

A Veszprém megyei III.o. egyéni bajnokságon 100-nál több induló volt;

Ujabb Zala megyei szakosztály sikeréről;

1974.március 15-ig hosszabbitották meg a sportegyesületi tagsági könyvek érvénytartamát; 10/13

Az MTFSZ irányitószáma;

Köszönet Cs.Bánhegyi Mártának, a VB-re a válogatottaknak készitett emblémákért;

Ismét kapható Halász Miklós: Pályakitüzés c.könyve;

Svéd "Silva" tipusu tájoló kapható kiutalásra;

dr.Lehrner Lórándnak I.o. versenybirói cim adományozása;

A MAFC 75. évfordulójára kitüntetések;

Országos edzői értekezlet;

Versenyszabályzat átdolgozására felhivás; 11/8

A második félévben kiadott térképek jegyzéke;

Országos versenybiró-pályakitüző továbbképző tanfolyam Mátraházán;

Kitüntetések November 7. alkalmából;

1972.II.félévi ifjusági ranglista; 12/5

Budapesti pályakitüző tanfolyamra jelentkezési felhivás;

★★★★★★★★★★★★★★★

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK, FELHIVÁSOK

Szabályzatmódositás 1/2

A hétközi technikai edzésprogram meghirdetése, márciusi program 2/7

A hétközi gyakorlóversenyek áprilisi programja; 3/13

Az 1972/73.évi segédedzői tanfolyamra jelentkezési felhivás;

Hirdető kerestetik;

A keskenyfilmek kölcsönzési lehetőségeiről 5/6

Szerkesztőségi ügyelet; 5/9

A junius havi hétközi gyakorlóversenyekről 5/11

Sportnyomtatvány vásárlásra felhivás; 10/5

"Magyarok az olimpián" c. minikönyv megjelenése

★★★★★★★★★★★★★★★

TÜLEVÉL

Garay Sándor kéri, emlékezzen meg a lap az emlékversenyek névadóiról 1/14

Hajdu Kálmán a külföldi versenyzők családi nevének közlése érdekében emel szót

Maácz Benedek a versenyterepek koordinációja nincs megoldva

Baranyai Antal: Az Alföld meghóditói /debreceni Török-Vass páros/; 3/5

Koszorus Éva tájékoztat a paksi Vak Bottyán Gimnáziumban beinditott versenybiróí tanfolyamról;

A Bp.MÁV Ig. SC kétnapos versenye

Baranyai Antal a versenyzők futógyorsaságáról ir alföldi, ill.hegyes terepen... 4/14

Viczena Miklós Oroszlány környéki térképeket kér;

Kisszékelyi József buzdit a szaklap előfizetésére;

Nyerges Károly a Putnoki Bányász TK szakosztályáról tudósit

Gombkötő Péter a Tájékozódási Futó Évkönyve '72. hiányosságai; 5/12

Dormány Mihály a főiskolai bajnokságok hiányosságai;

Kőszeghy Lajos a kalocsai járás tájékozódási futó életéről

Baranyai Antal: Egész uton hazafelé... 6/14

Cser Borbála: Marathoni serdülőpályák

Méry Ferenc: Hősökre emlékezünk /a Jurisich ev.kapcsán/ 7/15

Homoki Géza javasolja a "Villanófény" sarok felállitását;

Babay Margit: Mit láttunk a Bakony Kupán?

Koszorus Éva a paksi gimnazisták sikereiről tájékoztat; 8/15

Homoki Géza: Nyilt levél Boros Zoltánhoz /a fizikai követelmények csökkentése érdekében/

Tarcsa Bálint: Versenyünk névadója: Jósa András 10/14

Koszorus Éva: Évadnyitó Pakson 11/14-15

Hajdu Kálmán két lett versenyről tájékoztat;

- /bárány/ - 1975-ben egy sportági kiállitás megrendezését javasolja;

Csongrádi Jenő: Érik a gyümölcs /kritika a nappali OB egyéniről/

Kőszeghy Lajos: Hozzászólás Bács-Kiskun megye bemutatkozik cimmel megjelent cikkhez

Baranyai Antal: 12/14

Nagy fába vágtuk fejszénket

Orbán Károly, hozzászólás Erdélyi Tibor cikkéhez.

★★★★★★★★★★★★★★★

AMI A ROVATOKBÓL KIMARADT

Palatinszky Anna és Török István házasságot kötöttek 3/12

A hajdu-bihariak hagyományos rendezvénye a Természetbarát Hét; 7/7

Veres Mihálynak országos versenybirói cím adományozása

A BTFSZ kiadásában megjelent TF Kiskönyvtár kötetei kaphatók; 7/11

A főiskolai bajnokság atlétikai versenyszámai közül a 3000 m-es akadályfutásban elért jó eredmények;

Országos marathoni bajnokság

Ulla Lindkvist és Bernt Frilén nyerte az idény első svédországi versenyét; 7/14

Az É-Pesti szövetség berajzolt térképek postázása;

A brit szövetség ujságjában cikk Boros Zoltán edzésprogramjáról;

Közkedvelt versenyrendezők előtt a Vértes

A HÓDGÉP SK tájékozódási futó hiradója; 8/3

Gombkötő Péter: Tájékozódási edzésgyakorlatok c. könyvében rossz tördelés miatt hibás rész van;

BTFSZ határozat /nevezési lapokra vonatkozóan/

A BSE értesitése a szeptember 3-i I.osztályu váltóverseny elmaradásáról 8/14

Az MTFSZ lemodta a svéd futócipők import rendelését 9/13

A Slavia Kosice eredménye versenyévadjáról 12/6

A gyöngyösi November 7. ev-ről 12/10

Veszprém megye egyéni bajnokságáról

Cserháti László: OB szonett 12/13

★★★★★★★★★★★★★★★

HELYESBITÉSEK, HIBAIGAZITÁSOK

Szabályzatmódositás c.közleményben /vö.1/3/ egy szövegrész hibás 2/16

Az 1972/6-12 számban egy hir tévesen jelent meg 8/14

Az 1972/8-5 számban téves értelmezés a KLTE rövidités 10/13

Z-73088-Sportpropaganda